

*Órta és Áll.
1866. május 6.*

ECCE

Eötvös Collegium – Collegiumi Értesítő

VIII.
(2017/2018)

ELTE Eötvös József Collegium
2021

ECCE

EÖTVÖS COLLEGIUM – COLLEGIUMI ÉRTESÍTŐ
VIII

(2017/2018)

ELTE Eötvös József Collegium
Budapest, 2021

ELTE Eötvös József Collegium

Budapest, 2021

Felelős kiadó: Dr. Horváth László, az ELTE Eötvös József Collegium igazgatója

Sorozatszerkesztő: Horváth László

Szerkesztők: Kocsis Teréz, Szabó Edit Zsuzsanna és Juhász Daniella

Borítóterv: Egedi-Kovács Emese

Minden jog fenntartva!

A nyomdai munkálatokat a CC Printing Szolgáltató Kft. végezte.

1118 Budapest, Rétköz utca 55/A fsz. 4.

Törvényes képviselő: Szendy Ilona

ISSN 2064-0870

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó	7
Igazgatói összegzés	
I. Oktatási tevékenység	11
II. Kutatási tevékenység (pályázatok).....	17
III. Szakmai-tudományos és közéleti rendezvények	89
IV. Könyvkiadás.....	163
V. Külföldi kapcsolatok – „nemzetköziesítés”	179
VI. Az EC költségvetésének sarokszámai (saját bevételek).....	203
VII. Egyéb.....	204
„Filosz” és „Dögész” – Két tanulmány	
TÓTH HELÉNA:	
Kodály Zoltán utolsó útja:Egy temetés arcai	217
VASS MÁTÉ:	
Monte-Carlo-szimulációk alkalmazása alacsony hőmérsékletű plazmák leírására.....	239
Műhelybeszámolók	
Angol–Amerikai Műhely.....	269
Aurélien Sauvageot Francia Műhely	279
Biológia–Kémia Műhely.....	283
Bollók János Klasszika-filológia Műhely.....	289
Filozófia Műhely.....	297
Germanisztika Műhely	303
Informatikai Műhely.....	337
Magyar Műhely.....	347
Matematika–Fizika Műhely	357
Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi Műhely.....	361
Olasz Műhely	375
Orientalisztika Műhely	385
Skandinavisztika Műhely.....	393
Spanyol Műhely	397
Szlavisztika Műhely.....	401
Társadalomtudományi Műhely.....	405

Történész Műhely	411	
Cathedra Magistrorum	423	
Mednyánszky Dénes Könyvtár és Levéltár	431	
Nyelvtanulás	433	
Seniori beszámolók.....	485	
Diákélet		
Beszámoló az Eötvös Collegium Választmányának 2017. őszi féléves munkájáról.....		551
Eötvös Konferencia	570	
Felvételi és a Collegium Tisztikara		
Buzdítás a 2021. évi felvételire	583	
Az ELTE Eötvös József Collegium oktató és nem oktató munkatársai, tisztviselői (az évkönyv kiadásának időpontjában)	588	
Függelék		
Az Eötvös Collegium tudományos kiadványai.....	593	
Az Eötvös Collegium tájékoztató kiadványai	605	
A Választmány kiadványai	606	

ELŐSZÓ

Az ECCE (Eötvös Collegium – Collegiumi Értesítő) olyan évkönyv, amely a Collegium egyes tanulmányi éveinek bemutatására hivatott. Az első szám a 2010/2011. tanévre vonatkozó jelentések (igazgatói és tanári összegzések), collegista eredmények, két kiválasztott hallgatói tanulmány, a diákélet és más állandó rovatok mellett egyedi közléseket, a Collegium és a műhelyek működésének alapdokumentumait is tartalmazta. A második kötet a 2011/2012. tanévi műhelymunka, a seniorok beszámolóí, a diákélet bemutatása, valamint két kiválasztott tanulmány („filosz” és „dögész”) publikálása mellett a 2012. naptári évre vonatkozó igazgatói összegzést közölte. A harmadik, majd a negyedik kötet a már kialakult szerkezetben jelent meg. Az ötödik kötet is ugyanezen rovatok szerint, ám a korábbiaknál is nagyobb terjedelemben, két kötetre bontva mutatta be a 2014/2015. évi tevékenységeket. Ugyanebben a szellemben és szerkezetben immár a nyolcadik kötetet foghatjuk a kezünkbe. A különbség csupán annyi, hogy a „*Filosz*” és „*Dögész*” – *Két tanulmány* egységet ebben a számban már a Collegiumhoz kötődő „külsősök” előtt is megnyitottuk.

A zárófejezetben – mindenkor időszerűen – közölt felvételi buzdítás egyzersmind az ECCE legfontosabb célját is megjeleníti. Egyaránt szeretnénk szólni a múlt és a jövő nemzedékeihez, hogy az egykori és mai collegistákban jótékony figyelmet ébresszünk: ragaszkodó növendékként erejük és tehetségük szerint támogassák a Collegiumot. Az egyetemre készülő ifjúság pedig merítsen bátorságot buzdításunkból.

Kérem, fogadja a Tisztelt Collegium és az érdeklődő olvasó megértő jóindulattal, ha egyes területeken – így az időbeni megjelenés és egyes részadatok tekintetében – elmaradtunk elvárásainktól. A Collegium az elmúlt tíz évben (szerteágazó más tevékenységei mellett: <https://eotvos.elte.hu/szakmai-munka/eredmenyek>) több mint 130 kötetet jelentetett meg a *Quidquid agis, prudenter agas et respice finem...* szellemében.

Budapest, 2021. április 15.

Horváth László
igazgató

IGAZGATÓI ÖSSZEGZÉS

Az ELTE Eötvös József Collegium 2018. évi tevékenységét az alábbi fejezetekre bontva mutatjuk be: I. OKTATÁSI TEVÉKENYSÉG; II. KUTATÁSI TEVÉKENYSÉG (PÁLYÁZATOK); III. SZAKMAI-TUDOMÁNYOS RENDEZVÉNYEK; IV. KÖNYVKIADÁS; V. KÜLFÖLDI KAPCSOLATOK; VI. AZ EC KÖLTSÉGVETÉSÉNEK SAROKSZÁMAI (SAJÁT BEVÉTELEK); VII. EGYÉB

I. OKTATÁSI TEVÉKENYSÉG

Az ELTE Eötvös József Collegium (továbbiakban EC) az egyetem szakkollégiumaként működik, amelynek alapvető feladata, hogy a tehetséggondozás érdekében az egyetemi oktatást kiegészítse, illetve azt intenzívebbé tegye. Mindkét feladat színvonalas ellátásának záloga az önálló tudományos, oktatási és kutatási tevékenység, amely az EC szakmai műhelyeiben összpontosul.

Személyi-szervezeti háttér

Az alábbiakban az ECCE VII-ben foglalt összegzést kisebb módosításokkal újból közölhetjük. Az egyetem kancellári rendszert követő működése (lásd ECCE VI. 11. old.) 2018-ban tovább egységesedett, a felelősségi körök és a munkáltatói viszonyok fokozatosan letisztultak. A bevezetést követő, 2016-ban szerzett, kettős tapasztalataink árnyalódtak. Bár eleinte az ügyek intézése, az adminisztráció a központosítás miatt körülményessé vált, és jelentősen lassult, a működés kiforratlansága miatt rendkívül sok hiba keletkezett, 2017-ben a rendszer áttekinthetőbb és viszonylag gyorsabb lett. Másfelől az új pénzügyi vezetés a szakkollégiumok, így különösen az Eötvös Collegium és a Bibó Szakkollégium szakmai munkáját ismerve és értékelve biztosította a szakmai szempontok hatékonyabb érvényesülését. Mindemelllett a pénzügyi folyamatokra, a korábban klasszikus értelemben vett költségvetés-alakulásra a Collegium vezetésének közvetlen rálátása nem volt. Évközben a források, munkaszámok és költségvetési sorok belső, központi könyvelése, egyes összegek megjelenése illetve eltűnése, vagy azok mértéke gyakran követhetetlen és értelmezhetetlen volt. A Rektori Koordinációs központ vezetése és a Központi Gazdasági Hivatal munkatársai segítségével igyekeztünk pontos adatokhoz jutni.

A szeptemberre véglegesített 2018. évi költségvetésben a Collegium a bérjellegű és szakmai dologi kiadásokra a reális céloknak megfelelően tervezhetett.

A tízéves negatívumból helyreállított gazdasági mérleget (2010-től) hét éven át szigorúan pozitívumban tartó, megszorításokat átvészelő tervezések után 2018-ban is nyugodtabb körülmények között dolgozhattunk. Mindemellett a szakmai működéstől költségvetésileg változatlanul nem leválasztott üzemeltetési költségekre az egyetem a Collegiumnak 2018-ban a megelőző évi gyakorlattól eltérőleg (önálló soron) további támogatást nem biztosított. Az egyetem vezetése az öt szakkollégium számára a működési feladatoktól teljesen elkülöníthető „szakkollégiumi szakmai” munkára harmincmillió forintot tervezett, amelyre belső pályázat keretében lehetett igényt formálni. A szakkollégiumok munkája, tenni akarása és stratégiai tettekéssége, a szakmai hitvallások láthatóvá váltak. A Collegium ennek megfelelően az eljárás kedvezményezettje lett, a Rektori Koordinációs Központhoz benyújtott nyertes pályázataink összértéke meghaladta a 16 millió forintot (a részletes tartalmi leírást lásd 17–88. old.). A szeptember elején rögzített, majd megismert költségvetési fedezetnek megfelelően a rendelkezésre álló személyi és dologi kiadásokra vonatkozó igényléseket azonnal elindítottuk (többletfeladat-elrendelések, megbízási díjak, hallgatói megbízások stb.), a dokumentumokat az iktatási rendszeren keresztül a központi szervekhez eljuttattuk. December elején váratlanul azzal szembesültünk, hogy a Collegium költségvetésében – jöllehet a korábban ismert, felhasználható összeget maradéktalanul lekötöttünk – jelentős maradvány szerepel (ún. 4000-es forrás). A maradvány eredetére nem sikerült választ kapnunk. Mindazonáltal a jelentős összeget a Collegium szakmai céljaival összhangban lekötöttük (a nyelvoktatás és a filológiai munka területén könyvbeszerzés). A megvalósítást a szakkollégiumok esetében a november elején kiadott – az egyetem egészére vonatkozó, megtakarítását célzó – kancellári utasítás nem akadályozta meg.

A foglalkoztatottak körében a megelőző évhez képest az alábbi változások történtek. Juhász Erika ügyvivő szakértő 2018 júniusában gyermeknek adott életet, így a Collegium aktív kötelékéből kivált. A Mednyánszky Dénes Könyvtár és Levéltár mindennapi nyitva tartásának biztosításában és a kutatószolgálatban, valamint a kutatási pályázatokból érkező és a saját kiadásban megjelentetett kötetek katalógizálásában, illetve az új beszerzésű kötetek megrendelésében többletfeladat-megbízással Széles Ágnes és Máttyás Melinda működtek közre. Kocsis Teréz feladatkörébe az ECCE-évkönyv anyagának összeállítása került.

A megelőző költségvetési évhez hasonlóan 2018-ban a Collegium költségvetéséből négy műhelyünk vezetőjének (összességében 3,5 álláshely anyagi

fedezete) tudtunk az év egészében bért, illetve honoráriumot folyósítani. A Collegium külkapcsolatainak fejlesztésében a nyelvi-filológiai műhelyek működése, a színvonalas nyelvi alapozás meghatározó. A Spanyol műhely vezetője: Faix Dóra, a Germanisztika műhely vezetője: Sára Balázs, az Olasz műhely vezetője: Ludmann Ágnes és az Angol–Amerikai műhely vezetője: Fejérvári Boldizsár. A Byzantium Központ mellett működő többi szakmai műhely, illetve önálló szervezeti egység (összesen 18) vezetését, a hallgatók tutoriális munkájának irányítását, valamint a műhelyekben folyó szakorák ellátását a kollégák minden esetben javadalmazás nélkül vállalták, mindazonáltal a kedvező költségvetési helyzetnek köszönhetően az év végén szerény honoráriumban részesülhettek. 2018-ban összesen 43 (13 ELTE-s, 14 külsős és 17 hallgató) óraadó tanárnak fizettünk javadalmazást.

Önzetlen munkájukért ezúton is kifejezzük köszönetünket a műhelyvezetőknek és a vezetőtanároknak: Sántha Ferencné és Fejérvári Boldizsár (Angol–Amerikai Műhely), Kalmár Anikó (Aurélien Sauvageot Francia Műhely), Illés Anett (Biológia–Kémia Műhely), Mészáros Tamás (Bollók János Klasszika-filológia Műhely), Faragó-Szabó István és Schmal Dániel (Filozófia Műhely), Sára Balázs (Germanisztika Műhely), Kozsik Tamás (Informatikai Műhely), Laczkó Krisztina (Magyar Műhely), Burcsi Péter (Matematika–Fizika Műhely), Győri Róbert (Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi Műhely), Ludmann Ágnes (Olasz Műhely), Máté Zoltán, Csibra Zsuzsanna, Birtalan Ágnes (Orientalisztika Műhely), Masát András és Csűr Gábor (Skandinavisztika Műhely), Faix Dóra (Spanyol Műhely), Engelné Nagy Éva (Szlavisztika Műhely), Bozsonyi Károly (Társadalomtudományi Műhely), Körmendi Tamás (Történezműhely) és Feld-Knapp Ilona (Cathedra Magistrorum).

A műhelyvezetőket segítő munkájukért köszönetet mondunk a műhelyek mindenkori titkárainak és a Választmánynak.

Kurzusok

A műhelyekben és a szervezeti egységekben meghirdetett és megtartott kurzusokat a műhelybeszámolók előtt közöljük. Az Eötvös Collegiumban az alapítástól hagyomány, hogy a kurzusokat tartó tanárok a tanulmányi időszak végén átfogó (a tagok egyéni teljesítményét is értékelő) jelentést készítenek az igazgató, a tanári kar, végső soron a levéltár számára. A jelentéseket a 2011/2012. II. félévről kezdődően egységes formában készítjük el és közöljük.

A természettudományok területét érintő kurzusokat az illetékes karok (TTK és IK) csaknem minden esetben befogadták rendes curriculumukba. Az EC-hez kötődő oktatói-kutatói munka erkölcsi elismerése érdekében ezeket a karoktól befogadott kurzusokat is nyilvántartjuk. A humántudományokat képviselő kurzusokat a BTK támogatásával a Neptun rendszerben saját hatáskörben hirdettük meg. A meghirdetés elvi háttere és módja 2014 tavaszától az alábbi: azon kurzusokat, amelyeket az anyatanszékek befogadnak, a tanszék-, illetve intézetvezető jóváhagyásával az illetékes tanszékek hirdetik meg. Ezen kurzusok azzal a kiegészítéssel illeszkednek a rendes egyetemi curriculumba, hogy „/EC” megjelölést is kapnak. A karoktól és tanszékektől be nem fogadott, azaz a klasszikus értelemben vett kiegészítő kurzusokat dékánhelyettesi engedéllyel a Collegium ügyvivő szakértője (titkárságvezető, tanulmányi előadó) hirdeti meg. A mindenkor ELTE BTK dékánhelyetteshez, 2018-ban Horváth Krisztina docenshez a Collegium igazgatója az alábbi kérelemmel fordul:

„Tisztelt Dékánhelyettes Asszony!

Tisztelettel kérem, szíveskedjék engedélyezni, hogy a csatolmányban felsorolt kurzusokat a Neptun rendszerben Major Anita kolléganőm meghirdethesse. A táblázat összeállításában hagyományosan az alábbi elveket követtem. Az első munkalap tartalmazza azokat a kurzusokat, amelyeket az egyetemi curriculumot kiegészítő (nem átfedő vagy kiváltó) jelleggel szeretnénk meghirdetni. A Collegium „saját” kurzusainak ilyenén jellegéről felelősséget vállalok. A második munkalap nem releváns, az azokat a kurzusokat tartalmazza, amelyeket az illetékes műhelyvezetőink az érintett anyaintézetek és tanszékek vezetőinek engedélyével befogadtattak. (Csupán a collegiumi nyilvántartás végett gyűjtjük ezeket.)

A collegiumi kurzusokat az itteni képzés sajátos jellege miatt BA és MA szinten egyaránt szeretnénk meghirdetni.

A kurzusok tanárai között nincsenek BA- vagy MA-hallgatók.

Miként a korábbi félévekben, úgy most is vezetői felelősséget vállalok, hogy valamennyi tervezett „saját”, Eötvös collegiumi (első munkalap) szeminárium a szakkollégiumi képzés kiegészítő jellegéhez igazodik, azok nem váltanak ki egyetlen tanegységet sem az egyetemi curriculumból. Mindemellett a szemináriumokat kizárólag Eötvös-collegisták vehetik fel. Az a szakkollégista, aki a Collegiumban végzett szemináriumát később megpróbálja elismertetni, hogy

egyetemi kurzusát így kiváltsa, fegyelmi vétséget követne el, amely kizárását eredményezi.

Dékanhelyettes Asszony szíves támogatását köszönöm.

Üdvözlettel, Horváth László”

A Collegium tehát – a mindenkori előzetes szakmai engedélyek birtokában – saját kezelésben hirdetheti meg óráit, jegyezheti be az érdemjegyeket, és „kérdézheti le”, tarthatja számon tagjainak tanulmányi átlagát.

Igazgatói dicséretben részesítettek névsora:

2017/18. őszi félév

Balga Nóra
Ballagó Júlia
Barabás Gergő
Bartha Diána
Békefi Teodóra
Bozóki Tamás
Csizmadia Kinga
Érsek Csenge
Farkas Flóra
Farkas Vendel
Feró Dóra Zsófia
Filyó Fanni
Garai Luca
Horicsányi Attila
Horváth Janka Júlia
Imrefi Ildikó
Kaiser Adrienn
Kocsis Ábel
Komáromi Máttyás
Kovács Dominika
Leitereg András
Luksa Norbert
Nagy Vendel
Nagy Vilmos
Nyéki Bence
Óvári Kitti
Samu Viktor
Sinka Andor
Solymosi Nóra
Szántó Hanna
Szemere Ditta
Szemes Botond
Szűcs Bernadett
Térmege Anita
Toldi Viktória
Tóth Zsuzsa Veronika
Törteli Anett
Vác István
Vácza Kristóf
Varga György

2017/18. tavaszi félév

Baják Petra
Ballagó Júlia
Barabás Gergő
Bartha Diána
Békefi Teodóra
Egyed Regina
Érsek Csenge
Fonyó Viktória
Hentes Beatrix Zsófia
Horicsányi Attila
Imrefi Ildikó
Kapusi Bence
Kasuba Ágnes Rebeka
Kocsis Ábel
Komáromi Máttyás
Koós István
Kovács Dániel
Kökény Martina
Leitereg András
Luksa Norbert
Mészáros Rebeka
Mónok Eszter
Nagy Gergely
Nagy Vendel
Nagy Vilmos
Sinka Andor
Somogyi Dániel
Szántó Rita
Szemere Ditta
Szemes András
Szécsi Péter
Vezekényi Fanni
Varga György
Wilhelm Anna

II. KUTATÁSI TEVÉKENYSÉG (PÁLYÁZATOK)

A Collegium – mint önálló kutatóhely – pályázati tevékenysége a szakmai-tudományos eredmények meghatározó háttere. 2018-ban is lezártunk, továbbvitünk és megkezdtünk pályázatokat. Az alábbiakban elsőként röviden a Rektori Koordinációs Központ irányítása alatt lebonyolított ún. belső, egyetemi szakkollégiumi pályázat tartalmi elemeit és összértékét mutatjuk be, majd az egyetemen kívüli forrásokból elnyert pályázati támogatásokat részletezzük.

Egyetemi szakkollégiumi pályázat

A 2018. évi belső, RKK pályázatok összértéke 16 563 130 Ft.

Pályázatok (összesen három: júliusi, szeptemberi és novemberi).

A rektori szakkollégiumi támogatás elnyerését célzó 2018. évi júliusi pályázat

Pályázott összeg: 9 962 130 Ft; elnyert összeg: 9 962 130 Ft.

A pályázati projekt címe:

Nemzetköziesítés, határon túli és hazai hálózatépítés, az Eötvös József Collegium szakmai és közéleti munkájának bővítése

A pályázati projekt szakmai céljai:

A pályázat célja, hogy az egyetem nemzetköziesítési és magyar–magyar hálózatépítési törekvésének megfelelően az Eötvös Collegium hagyományos szakkollégiumi szakmai tevékenységének – több területen korábban elért kiemelkedő színvonalú – folytonosságát biztosítsa: 1) Kárpát-medencei és hazai szakkollégiumi hálózatépítés és találkozók; 2) a műhelyvezetői, óraadói

és általános szakmai készségeket átadó kurzusok; 3) az egyes tudományterületekhez kötődő szakkurzusok mellett szervezett, tudományosan beágyazott, műhelyközi, kulturális közösségi rendezvények; 4) szakkollégisták tudományos eredményeinek kiadása (kötetek); 5) a nemzetközi pályázati- és kutatóhelyként is működő Collegium vendégtanárainak meghívása.

A pályázati projektben résztvevők köre:

A pályázatban foglalt tevékenységek megvalósulása hatással van a szakkollégisták teljes közösségére (130 bentlakó és 126 bejáró hallgató), és – az egyes résztvevőkhöz képest megfelelő, eltérő mértékben – a Collegium egészét, mint résztvevőt érinti. A Kárpát-medencei szakkollégiumi és hazai hálózatépítés és találkozók körében mintegy 100; a műhelyvezetői, óraadói és általános szakmai készségeket átadó kurzusok biztosítása területén mintegy 250; az egyes tudományterületekhez kötődő szakkurzusok mellett szervezett, tudományosan beágyazott, műhelyközi, kulturális közösségi rendezvények körében mintegy 100; a szakkollégisták tudományos eredményeinek kiadása (kötetek) körében mintegy 100; a nemzetközi pályázati- és kutatóhelyként működő Collegium vendégtanárainak meghívása körében mintegy 100 szakkollégista résztvevőként és kedvezményezettként érintett. A pályázati projekt megvalósításában mindemellett az igazgatón kívül közel harminc oktató-kutató és műhelyvezető vesz részt.

A megvalósítás ütemezése:

A tervezett megvalósítás kezdete: 2018. szeptember 10.

A tervezett befejezés időpontja: 2018. december 31. (rendezvénysorozat esetében 2019. május 9.)

Költségek megnevezése, részletezése:

– Utazás, kiküldetés, szállítás, járműüzemeltetés költségei

Nyugat-magyarországi magyar tehetséggondozás és az Eötvös Collegium, szakmai és kulturális rendezvények – tanulmányi kirándulás. Lásd pályázati cél 1.:

(A korábbi hálózatépítő, mini-konferenciákat magában foglaló, azonos jellegű rendezvényeket az NTP szakkollégiumi pályázatból jelenleg változatlanul nem lehet finanszírozni. A 2018. évi sikeres horvátországi rendezvénysorozatot

az RKK-Rektori pályázat támogatásával valósítottuk meg. Esetleges szervezési akadályok esetén ugyanezt a tervet, kevés változtatással 2019. március 13–17. között valósítjuk meg.)

Csoportos szállítás, autóbusz-bérlés (45 fő, 2000 km, autópályadíj stb.) alapján mintegy 1 200 000 Ft.):

Az Eötvös Collegium az immár évtizedes, kimagaslóan sikeres hálózatépítő rendezvénysorozatának következő állomásaként 2018. október 19–23. között Nyugat-Magyarországra (Burgenland), mindenekelőtt a Felsőőri Magyar két-tannyelvű gimnáziumba és a Bécsi Finnugor Intézetbe látogat, és kapcsolatot teremt a Burgenlandi Magyar Kultúregyesülettel, felkeresi Nyugat-Magyarország fővárosát, Sopront, valamint az ELTE SEK Központot Szombathelyen a Kárpát-medencei magyar tehetséggondozás és a szakkollégista társadalmi felelősségvállalás erősítése érdekében.

Felsőőrön a nemzeti ünnepen a Collegium tagsága – korábbi hasonló megemlékezései szellemében – önálló műsort ad és koszorúz. A Bécsi Egyetem Finnugor Intézetében együttműködési megállapodást ír alá (lásd <https://eotvos.elte.hu/collegiumrol/egyutmukodesek/nemzetkozi-egyezmenyek>), amely egyaránt biztosítja a magyar szakos osztrák diákok collegiumi fogadását és az esetleges osztrák és magyar diák-lektorok kölcsönös cseréjét. A magyarországi központokban igény és fogadókészség szerint a Collegium bemutatja működését a jó gyakorlatok szellemében és a helyi szakkollégiumok létrehozása érdekében. A hálózati kapcsolatteremtést és a rendezvényeket a korábbi rendezvényeknek megfelelően tanulmányi ismeretszerzés egészíti ki (Fraknó, Szarvokó, Kismarton, Schneeberg és más földrajzi és magyar vonatkozású nevezetességek felkeresése.)

Vö. <https://eotvos.elte.hu/collegiumrol/egyutmukodesek/karpat-medencei-szakkollegiumi-halozati-programok>

Szakkollégiumi nemzetköziesítés és hálózat-erősítés, vendégelőadók meghívása, tömbszemináriumok. Lásd pályázati cél 4.:

Négy osztrák (Katrin Janz-Wenig, Regina Cermann, Hermann Harrauer, Claudia Kreuzsaler), három francia (Christine Ferlampin-Acher, Nathalie Koble, Dominique Combe) és egy olasz (Filippo Sedda) útiköltsége: 4 × 20 000 Ft és 4 × 100 000 Ft.

– Megbízási díj (számlás kifizetés)

Szakkollégisták tudományos eredményeinek kiadása (kötetek): olvasó-szerkesztői, rendszeres szakmai egyeztetéseken nyugvó nyomdai előkészítés és korrekció.

Lásd pályázati cél 3.: 20 x 200 000 Ft, összesen 4 000 000 Ft.

Műhelykiadványok: Zeichen setzen. Beiträge der Studententagung 2018 des Germanistischen Seminars am Eötvös-Collegium; Literatur. CM-Beiträge zur Lehrerforschung Bd. IV.; Opuscula historica II.; Opuscula historica III.; La nueva generación y la literatura; Iuvenalia VI.; Magyar műhely – nyelvészeti tanulmánykötet; „Közel, s Távol” VIII.; „Közel, s Távol” IX.; Bestiarium Orientaliae (szemináriumi kötet); Chalkokondylés (történeti forrás) 1–3. könyvek; Chalkokondylés (történeti forrás) 4–6. könyvek; A Collegiumban működő SEC (klasszika-filológia hallgatói egyesület) következő, XIII. kötet.; Angol műhely konferenciáinak kötete; Nagy Zoltán: művészettörténet és italianisztika a Collegiumban.

Összkollégiumi, népszerűsítő kiadványok: ECCE VII.; Ingenia Hungarica V.; GóJaláb; Felvételi kisokos; Adsumus XVII.

Összesen mintegy 3400 oldal korrektúrázása, a javítások gondozása (2 × 1700 oldal) többletfeladat formájában. 2 x 180 000 Ft.

Kodály-estek – Táncház-sorozat az Eötvös József Collegiumban 8 alkalom, 9 zenekar.

Lásd pályázati cél 2.: (Zenekar/100 000 Ft) 900 000 Ft.

Az Eötvös József Collegium – Kodály Zoltán egykori kollégiuma – megalapítása óta kiemelt célja a Kárpát-medencei magyarság szellemi és kulturális örökségének ápolása, annak erősítése. A Collegium 2013 szeptemberétől rendszeres helyszíne táncházaknak, amelyek a táncalkalmak iránt elkötelezett, lelkes egyetemi hallgatóság szervezésében valósulnak meg. Az esemény az évek folyamán a Collegium kulturális életének meghatározó részévé vált. A 2017/18. tanévben a havi rendszerességgel megszervezett alkalmakon a résztvevők számos magyar tájegység táncagyományával ismerkedtek meg. A tavalyi sikereket követően a 2018/2019. tanévben folytatódhatnak a Kodály-estek. A „gyakorlati foglalkozást” elméleti, néprajzi ismertető előzi meg.

1. Moldva I. (Rekecsin)

Időpont: 2018.10.17. 20:00–23:00

Helyszín: Eötvös József Collegium, Nagyklub

Zenél: Korinda zenekar

Előad és táncot tanít: Molnár Előd

Vendégzenész: Réti Benedek (Babra zenekar)

2. Mezőség

Időpont: 2018.11.14. 20:00–23:00

Helyszín: Eötvös József Collegium, Nagyklub

Zenél: Qpica együttes

Előad és táncot tanít: Kovács József

Az oktatás után vonós táncház.

3. Felcsík

Időpont: 2018.12.05. 20:00–23:00

Helyszín: Eötvös József Collegium, Nagyklub

Zenél: Korinda zenekar

Előad és táncot tanít: Módos Máté

Az oktatás után moldvai táncház.

4. Moldva és Mezőség

Időpont: 2019.01.23. 18:00–20:00

Helyszín: Eötvös József Collegium, Nagyklub

Zenél: Korinda zenekar, Qpica együttes

Előad és táncot tanít: Módos Máté

5. Moldva II. (Klézse)

Időpont: 2019.02.20. 20:00–23:00

Helyszín: Eötvös József Collegium, Nagyklub

Zenél: Korinda zenekar

Előad és táncot tanít: Molnár Előd

Vendégzenész: Hodorog András

6. Bukovina

Időpont: 2019.03.13. 20:00–23:00

Helyszín: Eötvös József Collegium, Nagyklub

Zenél: Sárarany zenekar
Előad és táncot tanít: Molnár Előd

7. Gyimes

Időpont: 2019.04.10. 20:00–23:00
Helyszín: Eötvös József Collegium, Nagyklub
Zenél: Korinda zenekar
Előad és táncot tanít: Módos Máté
A tánctanítás után moldvai táncház.

8. Székelyföld

Időpont: 2019.05.08. 20:00–23:00
Helyszín: Eötvös József Collegium, Nagyklub
Zenél: Sebes zenekar
Előad és táncot tanít: Kovács József
A tánctanítás után vonós táncház.

– Élelmiszer, étkezés költségei

Kiemelt szakkollégiumi szakmai, egyszersmind közösségi rendezvények élelmiszerköltségei. Lásd pályázati cél 2.:

Az évnyitó (Eötvös József-nap: 2018. szeptember 3.) és a Kutatók éjszakája rendezvényének záró, közös bográcsozása. Élelmiszer-alapanyagok: 2 x 150 000 Ft.

– Szállás

Nyugat-magyarországi magyar tehetséggondozás és az Eötvös Collegium, szakmai és kulturális rendezvények – tanulmányi kirándulás. Lásd pályázati cél 1.:

Lásd fent az utazási költségeknél. Csoportos szállás (pl. Bozi Rozi panzió Fertőbozon, Sopron mellett, (a közbeszerzési, eltérő árajánlattal is számolva) mintegy 1 800 000 Ft.

Szakkollégiumi nemzetköziesítés és hálózat-erősítés, vendégelőadók meghívása, tömbszemináriumok. Lásd pályázati cél 4.:

Összesen 8 vendég, 40 vendégéjszaka (20 000 Ft/fő/éj) összesen 800 000 Ft.

1) Katrin Janz-Wenig és Regina Cermann: Opusculum tripartitum – szövegkritikai forráskiadás. Paleográfiai- és kodikológiai szakmódszertani projekt-szeminárium a Germanisztika műhelyben. 2) Christine Ferlampin-Acher: Középkori francia irodalom, kutatószeminárium a Francia műhelyben és a Byzantium Központban. 3) Hermann Harrauer és Claudia Kreuzsaler: a papirológiai collegiumi kutatószeminárium publikációs anyagainak előkészítése, tömbszeminárium a Bollók János Klasszika-filológiai műhelyben. 4) Nathalie Koble és Dominique Combe: Modern francia irodalom a Collegium társintézménye, az ENS oktatásában. 5) Filippo Sedda: Szövegkiadásokat támogató szoftverek, szemantikai környezet, tömbszeminárium az Olasz műhelyben.

A rektori szakkollégiumi támogatás elnyerését célzó 2018. évi szeptemberi pályázat

Pályázott összeg: 2 450 000 Ft; elnyert összeg: 2 450 000 Ft.

A pályázati projekt címe:

Az Eötvös József Collegium szakkollégiumi tevékenységének alapját jelentő műhelykiadványok megvalósítása

A pályázati projekt szakmai céljai:

A pályázat célja, hogy az Eötvös Collegium hagyományos szakkollégiumi szakmai tevékenységének meghatározó területén a korábban elért kiemelkedő színvonal folytonosságát biztosítsa. Szakkollégista műhelymunkák, tudományos eredmények kiadása (kötetek).

A pályázati projektben résztvevők köre:

A pályázatban foglalt tevékenységek megvalósulása hatással van a szakkollégisták teljes közösségére (142 bentlakó és 154 bejáró hallgató), és – az egyes műhelyeknek megfelelő, eltérő mértékben – a Collegium egészét, mint résztvevőt érinti. Szakkollégisták tudományos eredményeinek kiadása (kötetek) körében közvetlenül mintegy 100 tag érintett. A pályázati projekt megvalósításában mindemellett az igazgatón kívül közel húsz oktató-kutató, illetve műhelyvezető vesz részt.

A megvalósítás ütemezése:

A tervezett megvalósítás kezdete: 2018. október 15.

A tervezett befejezés időpontja: 2018. december 31.

Költségek megnevezése, részletezése:

– Megbízási díj (számlás kifizetés)

Szakkollégisták tudományos eredményeinek kiadása (kötetek): olvasó-szerkesztői, rendszeres szakmai egyeztetéseken nyugvó nyomdai előkészítése: 7 x 200 000 Ft (előkészítés), összesen 1 400 000 Ft.

1. Angol irodalmi antológia (az Angol–Amerikai műhely kiadványa)

2. A SzITU Konf. Tanulmánykötet a Színháztudományi Konferencia előadásából, 2017 (a Magyar műhely kiadványa)

3. Tematikus francia szókincsfejlesztés. 12 témakör gyakorlatokkal és megoldókulccsal az alapoktól C2 szintig (a Francia műhely kiadványa)

4. Rezeptive Mehrsprachigkeit. Eine Studie zur Untersuchung der Entwicklung der individuellen Mehrsprachigkeit im institutionellen Fremdsprachenunterricht in Ungarn (a collegiumi tanárkutatói csoport kiadványa)

5. Nagy Zoltán emlékkötet (az Olasz műhely konferencia- és tanulmánykötete)

6. Delbó Katalin: Florilegium Vindobonense (a Klasszika-filológia műhely kiadványa)

7. Újgörög nyelvi feladatok és szöveggyűjtemény (a Klasszika-filológia műhely kiadványa)

– Nyomdaköltségek

Szakkollégisták tudományos eredményeinek kiadása (kötetek): nyomdai megvalósítás: 7 x 150 000 Ft, összesen 1 050 000 Ft.

1. Angol irodalmi antológia (az Angol–Amerikai műhely kiadványa)

2. A SzITU Konf. Tanulmánykötet a Színháztudományi Konferencia előadásából, 2017 (a Magyar műhely kiadványa)

3. Tematikus francia szókincsfejlesztés. 12 témakör gyakorlatokkal és megoldókulccsal az alapoktól C2 szintig (a Francia műhely kiadványa)

4. Rezeptive Mehrsprachigkeit. Eine Studie zur Untersuchung der Entwicklung der individuellen Mehrsprachigkeit im institutionellen Fremdsprachenunterricht in Ungarn (a collegiumi tanárkutatási csoport kiadványa)

5. Nagy Zoltán emlékkötet (az Olasz műhely konferencia- és tanulmánykötete)

6. Delbó Katalin: Florilegium Vindobonense (a Klasszika-filológia műhely kiadványa)

7. Újgörög nyelvi feladatok és szöveggyűjtemény (a Klasszika-filológia műhely kiadványa)

**A rektori szakkollégiumi támogatás
elnyerését célzó 2018. évi novemberi pályázat**

Pályázott összeg: 4 151 000 Ft; elnyert összeg: 4 151 000 Ft.

A pályázati projekt címe:

Az Eötvös József Collegium szakkollégiumi tevékenységét erősítő szakirodalmak beszerzése és a szakkollégiumi könyvtár rendezése, részleges bővítése.

A pályázati projekt szakmai céljai:

A pályázat célja a szakkollégiumi könyvtár két részegységének (földrajz és germanisztika) használhatóvá tétele (rendezés és könyvbeszerezés).

A pályázati projektben résztvevők köre:

A pályázatban foglalt tevékenységek megvalósulása hatással van a szakkollégisták teljes közösségére (141 bentlakó és 143 bejáró hallgató), és – az egyes műhelyeknek megfelelő, eltérő mértékben – a Collegium egészét, mint résztvevőt érinti.

A földrajz és germanisztika vonatkozású kötetek rendezése, illetve beszerzése közvetlenül 60 főt, közvetetten (a németül tanuló szakkollégistákat is érve) 100 főt érint. A pályázati projekt megvalósításában mindemellett az igazgatón kívül közel húsz oktató-kutató, illetve műhelyvezető és senior hallgató vesz részt.

A megvalósítás ütemezése:

A tervezett megvalósítás kezdete: 2018. november 5.

A tervezett befejezés időpontja: 2018. december 31.

Költségek megnevezése, részletezése:

– Megbízási díj (számlás kifizetés)

Szakkollégiumi könyvtár földrajzi anyagának retrospektív és kurrens feldolgozása (3000 tétel), a műhelykönyvtár használhatóvá tétele: leválogatás, katalógizálás és tételenkénti rendezés mintegy 10 hónapos időtartamban (kötet x mintegy 700 Ft), 2 millió Ft.

Az Eötvös József Collegium Mednyánszky Dénes Könyvtár és Levéltárának földrajz-földtudományi különgyűjteménye a szakkollégiumi könyvtár leginkább hasznosítható része, mivel Probáld Ferenc 800 kötetes adományának köszönhetően modern szakirodalmi tételek is találhatóak benne. A történelmi és újkori távlatban egyaránt kiemelkedő Eötvös collegiumi földrajz szakos képzés és kutatás biztos háttérét jelentheti (a régi helyben használható könyvtári szellemben), ha az értékes, háború előtti anyagból leválogatják a vonatkozó tételeket, és az újkori és a Probáld-kötetekkel egyesítve, katalógizálva rendszeres elérést biztosítunk. A szakképzett könyvtárosi projektfeladatra a Collegiumhoz kötődő, nagy tapasztalattal rendelkező szakember megbízását tervezzük.

– Egyéb, a feladatellátáshoz kapcsolódó nevesített beszerzések, szolgáltatások, kiadások (pl. konferenciárészvételi díj)

Szakkollégiumi könyvtár germanisztikai állományának korszerűsítése, az oktatásban és kutatásban használt alapművek beszerzése:

Az Eötvös Collegiumban folyó nyelvi-filológiai képzés a tudományos munka megalapozása mellett a nemzetköziesítést is szolgálja. Utóbbi szellemében az RKK 2017. évi szakkollégiumi pályázatából – történelmi jelentőségű előrelépésként (három évtizede nem történt ilyen) – kellő számú nyelvoktatási segédletet szerezhettünk be. A szakos képzésben hasonló lemaradást kell lépésről lépésre pótolni. A Germanisztika Műhely a német nyelv és irodalom

meghatározó alpműveit kívánja beszerezni, amelyek a színvonalas és versenyképes oktatás alapfeltételét jelentik. A mellékelt Excel táblázatban tételesen (szerző, cím, ISBN szám, ár, kiadó) felsorolt kötetek összértéke: mintegy 2 151 000 Ft.

Külső pályázatok

A 2018. évi külső 15 pályázat összértéke (az évi esedékes résszel számolva) 29 198 500 Ft.

Lezárt pályázatok, támogatások: (1) „Szakkollégista tudományos és közéleti műhelykiadványok, utánpótlás-nevelés” című NTP-SZKOLL-17-0025 számú pályázat: 3 000 000 Ft. (2) Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzatának 2018. évi kulturális pályázata az IH IV. kötet kiadására: 2 000 000 Ft. (3-4) Az Osztrák Kulturális Forum pályázatai – Quelle und Deutung és a bizantinológiai előadás- és szemináriumsorozatok: 500 000 Ft. (5-8) VII. Eötvös Természettudományos Tábor: Nemzeti Kulturális Alap 600 000 Ft; Richter Gedeon Nyrt. 250 000 Ft; NKA-NTP-TÁB-18-0028: 1 057 000 Ft; ELTE TTK 300.000 Ft. (9) Mészáros Tamás: Előmunkálatok Laonikos Chalkokondylés történeti művének kiadásához: OTKA K 11637: 3 660 000 Ft. (10) A Magyar Francia Ifjúsági Alapítvány (MFIA) 2018. évi támogatása francia anyanyelvi lektor fogadására Franciaországból: 800 000 Ft. (11) Az Olasz Külügyminisztérium pályázata a collegiumi olasztanítás támogatására: 920 000 Ft.

Folytatólagos pályázatok: (12) „Társadalmi kontextus a szövegkritika tükrében: Bizáncon innen és túl” című NKFIH NN 124539 számú pályázat (témavezető: Horváth László): 47 154 000 Ft. (13) Egedi-Kovács Emese Bolyai János kutatói ösztöndíj: Az Iviron N°. 463-as jelzetű, kétnyelvű (ógörög–ófrancia) bizánci kódex kritikai kiadása 4 482 000 Ft.

Megkezdett pályázatok: (14) Szakkollégista tudományos és közéleti műhelykiadványok, rendezvények, utánpótlásnevelés NTP-SZKOLL-18-0012: 3 000 000 Ft. (15) Tóthné Mihálykó Ágnes: Hogyan imádkozott a korai egyház? A legkorábbi keresztény imák papiruszon: NKFIH PD 128355: 15 807 000 Ft.

(1) „Szakkollégista tudományos és közéleti műhelykiadványok, utánpótlás-nevelés” című NTP-SZKOLL-17-0025 számú pályázat

A pályázat támogatásával a Collegiumban megvalósult rendezvényekről lásd a III. SZAKMAI-TUDOMÁNYOS RENDEZVÉNYEK fejezetet, a kiadott kötetekről pedig a IV. KÖNYVKIADÁS fejezetet. Itt a hivatalos pályázati beszámolót, illetve a 2018 tavaszán megvalósított zenetörténeti kurzus programját közöljük (a 2017 őszen megvalósított olasz filmművészeti kurzust az ECCE VII. kötetben ismertettük).

Szakmai beszámoló

Szakkollégista tudományos és közéleti műhelykiadványok,

utánpótlásnevelés című

NTP-SZKOLL-17-0025 pályázatról

(a hivatalosan benyújtott beszámoló szövegű másolata)

Legfeljebb 5 mondatban foglalja össze a pályázati program lényegét!

A szakkollégiumi műhelyek, a szakkollégisták munkájának eredményeit tartalmazó – a munkára ösztönzőleg visszaható – tudományos, szakmai, sorozatot folytató, illetve sorozatot teremtő kötetek, valamint időszakos és közéleti kiadványok megjelentetése. Két, a szakkollégiumi oktatási tevékenységen túlmutató európai horizontú tudományos kurzus nyilvános prezentációval. Tehetségábr VI. a szakkollégiumba készülő diákoknak. A szakkollégiumi közös tanulmányokhoz kötődő kirándulás.

Időrendi sorrendben foglalja össze a támogatás segítségével megvalósult szakmai tevékenységeket!

Az 21 tervezett kiadvány az ütemterveknek megfelelően 2017. november és 2018. június vége között valósult meg. Valamennyi kiadvány tartalmazza a támogató hivatalos grafikai logóját. A kiadványok közül tizenöthöz rendezvények is kapcsolódtak. Lásd: a beszámolót tartalmazó honlaphelyen is: <https://eotvos.elte.hu/szakmai-munka/palyazati-beszamolo-ntp/17-0025>. A kötelező pályázati elemeket jelentő fő programokat az előírásnak megfelelően a 2017/2018. tanév őszi (Az olasz filmművészet) és tavaszi (A zeneirodalom romantikus

mesterei) félévében valósítottuk meg. Az őszi kurzust különösen az olasz szakos szakkollégisták látogatták. Tartalmas, az európai horizontú műveltséget erősítő szemináriumsorozatnak bizonyult a tavaszi zenetörténet kurzus is. Az VI. Tehetségábort 2018. január 22–27. között valósítottuk meg. Tehetséges, felvételi előtt álló középiskolások bentlakásos szakmai és szabadidős programon vettek részt. A 40 diák egy-egy plenáris előadást követően kiscsoportos foglalkozásokon dolgozott szakonkénti bontásban. A szabadidős programok a társadalmi problémákra tekintettel szerveződtek. 2018. április 28-án valósítottuk meg a tanulmányi kirándulást. A Collegiumban latint tanuló bölcész és társadalomtudós szakkollégisták az irodalmi és nyelvi ismeretek mellett régészeti tárgyú (reáliák) emlékekkel is megismerkednek. Gorsiumban részt vettünk a Floralia ünnep első napján, ahol egyik kísérőnk a szakkollégista legionárius-hagyományörző hallgatónk volt.

Ismertesse az őszi és a tavaszi félévben kötelezően megvalósított legalább 15-15 órás kurzusokat.

Az olasz filmművészet kurzus során különböző filmek vizsgálatán keresztül nemcsak az eltérő műfajok és stílusok kerültek összehasonlításra, hanem azon rendezők és színészek is, akik a kezdetektől napjainkig meghatározták, alakították az olasz mozi történetét. A filmek megtekintésével és az azt követő elemzésének segítségével megvizsgáltuk a visszatérő üzeneteket és témákat, és megpróbáltuk meghatározni, milyen módon változott az olasz mozi az idők során. Minden filmet részletesen elemeztünk, így nemcsak a film megértése vált könnyebbé, hanem a filmekben rejlő szociális és kulturális értékeket is kiemeltük. A kurzus résztvevői az alapvető filmtörténeti ismereteken és filmélményeken túl számos történelmi, gazdasági, valamint az aktuális olasz életre vonatkozó ismeretekkel gazdagodtak. A zeneirodalom romantikus mesterei kurzus során az alábbi kérdésekre kerestük a választ: Hol is kezdődik a (zenei) romantika? Nem voltak mindig is romantikus (zenei) tendenciák? Valóban „romantikus”-e Chopin, ha azt tartja magáról, hogy ő bizony nem az? Lehet-e Wagner után úgy írni szerelmi operát, hogy ne kísértsen ott a trisztáni örökség? A kurzus Beethoven, Schubert, Berlioz, Mendelssohn, Chopin, Schumann, Liszt, Wagner, Verdi, Bruckner, Smetana, Brahms, Muszorgszkij, Csajkovszkij és Dvořák művészetének bemutatása és elemzése révén kívánt választ keresni a fenti kérdéseken túl többek közt arra is, hogy a fenti komponisták műveiben mi a közös és mi a csak rájuk jellemző egyedi vonás.

Ismertesse a pályázatban vállalt és megvalósított (min. 3) kiegészítő tevékenységeket.

Foglalkozás: a VI. Tehetségtábort a felvételiző középiskolásoknak szerveztük, akik foglalkozásokon ismerkedtek meg a szakkollégiumi munkával. A diákokat a Collegium megkeresésére tanáraik ajánlották. A tábor a mindenkori szakkollégisták társadalmi szerepvállalását is erősítette a tehetség-utánpótlás biztosításában. A 40 fős diákcsoport előadásokon és szakonként bontott foglalkozásokon, majd a hallgatói közösség támogatásával szabadidős programokon vett részt.

A kiadványok megjelentetése: nemcsak fontos publikációs lehetőséget biztosít, hanem ösztönzően hat a műhelymunkára is. A köteteket a műhelyvezetőik irányítása mellett a műhelyek tagsága és felkért szerzők készítették el. A kötetek többségükben sorozatok új egységei, részben sorozatindító kiadványok. A Klasszika-filológiai műhely diákkonferencia-sorozatának újabb két kötet (Amphidromia és Agón), forráskiadása és egyetemi segédkönyvei (Philostratos műve, Iuvenalis szatírái és az Ógörög nyelv- és gyakorlókönyv). Az EC Byzantium Központ újabb konferencia- (BuA V., Studia Hellenica II.) és antológia-kötetei (Magyar királylányok és királyfiak). A Magyar műhely sorozatának újabb kötetei (Találkozások és Juvenália). Az Orientalisztika műhely kötetei: Közel, s Távol VI. és VII. A Germanisztika műhely konferencia-kötete (Quelle und Deutung IV.). A Cathedra Magistrorum tudományos tanári működést kutató és fejlesztő sorozatának újabb kötet (Handreichungen). A Skandinavisztika és Szlavisztika műhelyek újabb kötetei (Sexton aar és a Kicsinyítés és Nagyítás). A Társadalomtudományi műhely kötet (A Társadalom tükrében). A műhelykötetek mellett az Ingenia Hungarica IV. a Kárpát-medencei szakkollégiumi konferencia sorozatkötete. Az ECCE VI. a Collegium évkönyve. Az Adsumus XVI. az Eötvös Konferencia kötet. A Színháztudományi Konferencia előadásainak kötet a SZITU.

A közösségi tevékenység: tanulmányi kirándulás során a „latinköteles” szakkollégisták önkéntes csoportja (szakmai vezetéssel) Gorsiumban a Floralia ünnepre látogatott.

Mutassa be, hogyan valósultak meg a pályázatban megfogalmazott célok! Foglalja össze, hogy a program milyen hatást gyakorolt a célcsoportra!

A pályázatban megfogalmazott célok maradéktalanul megvalósultak. A két kötelező kurzuson a hallgatók tudományos-népszerűsítő és zenetörténeti áttekintést kaptak olyan előadóktól, akik tudományterületük elismert művelői,

és akiket kivételes alkalom kínálkozott hallgatni. A Tehetség tábor (VI.) hagyományos utánpótlás-kereső rendezvénye a Collegiumnak. Az előkészítés során sikerült elérni és meghívni azokat a végzős gimnazistákat, akik őszinte érdeklődést mutattak a Collegium iránt. A rendezvénysorozat során tovább erősödött bennük ez elkötelezettség, miként arról az Élet és Tudomány hasábjain maguk is beszámolnak (megjelenés alatt). A Gorsium–Floralia tanulmányi kirándulás nemcsak a sajátos Eötvös collegiumi tanulmányokat (latin nyelv és a magyarországi latinság, Pannonia) egészítette ki, hanem a közös buszos utazásnak köszönhetően erős közösségformáló hatása is volt. A collegiumi kiadványok nemcsak a tudományos rendezvények során (nagy nemzetközi konferenciák és kötetbemutatók, szakkollégiumi műhelykonferenciák stb.), hanem hosszabb távon is betölthetik hivatásukat. Erősítik a szakkollégisták konferenciaszervezési-, előadói-, publikációs- és szerkesztői motiváltságát. A szakkollégistáktól összeállított kiadványok a közösség belső összetartó erejét szilárdítják meg. Az évkönyv a Collegium munkáját hivatott összegezni, így kívánja megnyerni a jövő szakkollégista nemzedékeit.

Összegezze a pályázat kapcsán megvalósult rendezvényt, bemutatót, workshopot és az azokkal kapcsolatos tapasztalatokat (a résztvevők visszajelzéseinek figyelembevételével). Amennyiben nem volt része a programnak, úgy a “nem releváns” szövegrészt kérjük beírni!

A VI. Tehesség tábor 2018. január 22–27. között valósítottuk meg. A diákokat a Collegium megkeresésére tanáraik ajánlották, és a félévi jegyek lezárását követően az igazgatók engedték el. A tábor a mindenkori szakkollégisták (köztük korábbi tehesség táborosok) társadalmi szerepvállalását is erősíti a tehesség-utánpótlás biztosításában. A 40 fős diákcsoport délelőttönként előadásokon majd szakonként bontott foglalkozásokon, később pedig a hallgatói közösség támogatásával szabadidős programokon vett részt. (Lásd http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/Tehets%C3%A9gt%C3%A1bor-VI-%E2%80%93-ELTE-E%C3%B6tv%C3%B6s-J%C3%B3zsef-Collegium-Hannibal-ante-portas-teljes_program.pdf). A szakmai foglalkozásokat kiegészítő szabadidős programok a társadalmi problémákra tekintettel szerveződtek. A tábor az elmúlt évek adatai alapján igen kedvezően hat a majdani szakkollégista jelentkezők számára. Az idei tábor résztvevői között volt olyan, aki a biológia szakos műhelyfoglalkozások hatására döntötte el véglegesen, hogy a biológus szakot választja, és a Collegiumba jelentkezik. Jelentkezését a felvételre már be is adta.

Mutassa be a pályázat során megjelentetett kiadványokat! Amennyiben nem volt része a programnak, úgy a “nem releváns” szövegrészt kérjük beírni!

Tudományos szakkiadványok: „Közel, s Távolság” VI., „Közel, s Távolság” VII., SZITU, Quelle und Deutung I.IV, Handreichungen, Byzanz und das Abendland V., Studia Hellenica II., Ógörög nyelv- és gyakorlókönyv, Iuvenalis szatírái, Philostratos. Szakkollégista tanulmánykötetek: Kicsinyítés és Nagyítás (Szlavisztika műhelykiadvány), Sexton aar (skandinavisztika műhelykiadvány), Találkozások (Magyar műhelykiadvány), Juvenália (Magyar műhelykiadvány), A Társadalom tükrében (Társadalomtudományi műhelykiadvány), Amphidromia (Klasszika-filológiai műhelykiadvány), Agón (Klasszika-filológiai műhelykiadvány), Ingenia Hungarica IV. (A Kárpát-medencei szakkollégiumi konferencia kötete), Adsumus XVI. (Az Eötvös Konferencia tanulmánykötete). Kommentált irodalmi antológia: Magyar királylányok és királyfiak – középkori francia elbeszélések, antológia. Évkönyv: ECCE VI. Lásd: a beszámolót tartalmazó honlaphelyen is: <https://eotvos.elte.hu/szakmai-munka/palyazati-beszamolo-ntp/17-0025>.

Amennyiben a pályázat során megvalósított program a tervezetthez képest megváltozott, mutassa be az eltérést, és indokolja a módosítás okát!

A program összességében a terveknek megfelelően valósult meg. Kisebb eltérések a 21 kiadvány tartalmában és terjedelmében jelentkeznek. A tervekhez képest ugyanis – a pontosan nem tervezhető emberi tényezők miatt – egyes kötetek bővebbek, mások pedig valamivel rövidebbek lettek. Hasonló okok miatt a klasszika-filológia és neogrecisztika, illetve a francia irodalmi területen a pályázatban foglaltak szellemiségéhez igazodva, ugyanakkor más tematikával jelentettünk meg köteteket. Studia Hellenica II (a konferencia-előadások helyett Horváth Endre, a neogrecisztika alapítójának írásai és bevezető nagy tanulmány); Magyar királylányok és királyfiak (francia áttekintő, heterogén antológia helyett a francia középkori stúdiumok nemrég elhunyt alakja előtt tisztelegve: Szabics Imre francia elbeszélői fordításai, antológia); Laonikos Chalkokondylés műve (történeti forrás helyett Philostratos: A szofisták életrajzai, irodalmi, történeti forrás).

A kurzusok prezentációit lásd itt: <https://eotvos.elte.hu/prezentaciok>

Kiadott kötetek:

Adsumus XVI.

Agón

Amphidromia

A társadalom tükrében

Byzanz und das Abendland V.
Cathedra Magistrorum: Handreichungen
ECCE VI.
Ingenia Hungarica IV.
Iuvenalis szatírái
Juvenália: négy-öt
Kicsinyítés és nagyítás
Közel, s Távol VI.
Közel, s Távol VII.
Magyar királynéok és királyfiak – antológia
Philostratos – A szofisták életrajzai
Studia Hellenica II.
SZITU
Ógörög nyelv- és gyakorlókönyv
Quelle und Deutung IV.
Sexton aar
Találkozások
A fényképalbum megtekinthető az alábbi címen:
<http://honlap.eotvos.elte.hu/palyazati-beszamolo-ntp/fenykepalbum/>

Gorsiumi kirándulás

Az Eötvös József Collegium Germanisztika műhelyében
az NTP-SZKOLL-17

szakkollégiumi pályázati támogatással megrendezett
A zeneirodalom romantikus mesterei c. előadássorozat

(részlet a Collegium honlapján elérhető prezentációból)

Szinopszis

Hol is kezdődik a (zenei) romantika? Nem voltak-e mindig is romantikus (zenei) tendenciák? Valóban „romantikus”-e Chopin, ha azt tartja magáról, hogy ő bizony nem az? Lehet-e Wagner után úgy írni szerelmi operát, hogy ne kísértsen ott a trisztáni örökség? Kurzusunk Beethoven, Schubert, Berlioz, Mendelssohn, Chopin, Schumann, Liszt, Wagner, Verdi, Bruckner, Smetana, Brahms, Muszorgszkij, Csajkovszkij és Dvořák művészetének bemutatása és elemzése révén kívánt választ keresni a fenti kérdéseken túl többek közt arra is, hogy a fenti komponisták műveiben mi a közös, és mi a csak rájuk jellemző egyedi vonás. Miért tekintjük őket romantikusoknak – szemben nagy elődeik közül például Bachhal, Haydnnal, Mozarttal, vagy az őket követő generációk nagyjai közül Puccinival, Richard Strauss-szal? Vagy talán utóbbiak is azok? Az ELTE Eötvös József Collegiuma Germanisztika műhelyében az NTP-SZKOLL-15. és NTP-SZKOLL-16. számú szakkollégiumi pályázatok keretében megrendezett zenetörténeti kurzusok (barokk kor, valamint a későbarokk, preklasszika és klasszika korszakai) folytatásaképpen a műhely a 2017/18-as tanévben az NTP-SZKOLL-17. számú pályázati keretből „A zeneirodalom romantikus mesterei” címmel indított egész féléves, heti két órás előadássorozatot az európai zene- és kultúrtörténet kiváló ismerője, Dávid Gábor Csaba, az ELTE Germanisztikai Intézetének volt egyetemi docense vezetésével. Az előadások során a következő témákat tárgyaltuk:

1. Haydn és Mozart nyomában: A fiatal Ludwig van Beethoven.
2. A saját hang megtalálása: Az érett Beethoven.
3. A romantika (kiteljesedett) úttörője: A kései Beethoven.
4. A lélek tájai I: Franz Schubert.
5. A lélek tájai II: Franz Schubert.
6. A lélek tájai III: Franz Schubert.
7. Harmónia és diszharmónia I: Felix Mendelssohn-Bartholdy.
8. Harmónia és diszharmónia II: Robert Schumann.
9. Ami isteni bennünk: Frédéric Chopin (I).
10. Ami isteni bennünk: Frédéric Chopin (II).
11. Ami isteni bennünk: Frédéric Chopin (III).
12. A testet öltött romantika: Liszt Ferenc (I).
13. Az érett Liszt (II).
14. A jövő zenéje: Liszt Ferenc (III).
15. Das Gesamtkunstwerk: Wagner-bevezető.

Pályázatainkban évről évre hangsúlyozzuk azon körülményt, hogy a hazai bölcsészképzés adottságainál és lehetőségeinél fogva elsősorban csupán egyes szűkebb szakterületeket fed(het) le, vagyis az egyes szakok a tananyag mennyiségéhez és a modern tudományágak komplexitásához képest rövid képzési idő alatt legalább szakterületük főbb tárgyi tudásanyagát szeretnék közvetíteni, így a hallgatók többsége a szakmai ismereteket nem feltétlenül tudja összekapcsolni például a nagy stíluskorszakok kortárs zenei és képzőművészeti alkotóival, ill. azok művészetének jellegével és jellegzetességeivel. A kurzus fő célkitűzése az volt, hogy a zenei romantika legjelentősebb német, osztrák, lengyel–francia stb. komponistáinak fő műveit nem szakmabeliek számára is könnyen érthető és követhető elemzésnek vesse alá. Dr. Dávid Gábor Csaba az ELTE Tanárképző Főiskolai Kar docense, később tanszékvezetője, majd nyugdíjazásáig az ELTE Germanisztikai Intézete Német Irodalomtudományi Tanszékének docenseként oktatott és kutatott. Műhelyünk egyik legaktívabb tutoraként korábban a 2008/09-es tanév tavaszi féléve és a 2011/12-es tanév tavaszi féléve közt tartott hétszemeszteres kurzussorozata során magasabb zenei képzettséggel nem rendelkező kollégáink számára is követhető előadások keretében mutatta be az európai zenetörténet, további három féléven át (2012/13. őszi félév – 2013/14. őszi félév) pedig az ó- és középkor képzőművészetének történeti korszakait. A kurzus alább olvasható prezentációs anyaga a kurzus keretében bemutatott és tárgyalt zenetörténeti korszakról nyújt vázlatos áttekintést. Az előadásokat válogatottan rangos zenei előadók tolmácsolta zeneművek felvételeiről készült videók, a hallgatók tartotta referátumok és szemináriumi dolgozatok egészítették ki, mely utóbbiakból két németül elkészített tanulmányt jelen bemutató is tartalmaz.

Sára Balázs műhelyvezető, ELTE Eötvös József Collegium, Germanisztika Műhely

(2) Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzatának 2018. évi kulturális pályázata az IH IV. kötet kiadására

Horváth László igazgató köszöntője
az *Ingenia Hungarica* IV. kötetben

E sorozatot köszöntve az induláskor, 2015. május 30-án ekképpen fogalmaztam: „Az *Ingenia Hungarica* kötetsorozat a Kárpát-medencei szakkollégiumi konferenciák előadásaira épül. Az Eötvös József Collegiumot immár több mint egytucat határon túli tehetséggondozó intézmény fogadta el testvérének. A Collegium teremtette Kárpát-medencei szakkollégiumi hálózat azonban nem csupán jelképes. Az előadók, a szerzők jelentős része, és az ülészakokat köszöntő tanárok, Kátai Zoltán és Papp Levente, a szerkesztő, Ternováczi Bálint egyaránt határon túli magyar, az Eötvös Collegium senior tagja. Az összehozás kifejezése mellett tehát a tudományos együttműködés manifestuma, kézzel fogható bizonyossága ez a kötet, amelyet az évfordulón, a II. konferencia nyitányaként mutattunk be. Kívánom, hogy a jövőben ez a sorozat a Collegium határokat átívelő tehetséggondozó tevékenységének védjegyévé váljon, képesek legyünk terveinket évről évre megvalósítani.” Az állítások kiállták az idők próbáját, a kívánság beteljesült. Immár a sorozat negyedik kötetét köszönhetem, amelyet – miként elődeit – ugyanúgy a megelőző évi konferenciát követően, egy éven belül, az V. konferencia előestéjén mutattunk be (a sorozat elérhető: <https://eotvos.elte.hu/szakmai-munka/kiadvanyok/ingenia-hungarica>) A konferenciák, majd a kötetek összeállításának rendező elve, szellemisége változatlan: a Kárpát-medencei magyarság tehetséges (szakkollégiumokhoz vagy hasonló intézményekhez kötődő) egyetemi polgárainak támogatása. A távlatok azonban még messzebbre mutatnak. 2016-tól a Márton Áron Szakkollégium (a határon túli magyar ajkú hallgatók magyarországi központja) az Eötvös Loránd Tudományegyetem részeként, az Eötvös Collegium természetes szövetségeseként újult meg. A két szakkollégium azonos működési szerkezetű és szellemiséget követve jelképes történelmi igazságtételként állítja helyre az 1895-ben alapított magyar tehetséggondozó központ – a Kárpát-medence egészére kiterjedő – intézményes felelősségvállalását. A Kárpát-medencei Szakkollégiumi Konferencia 2017-től az Eötvös Collegium és a Márton Áron Szakkollégium szervezésében az ELTE Kárpát-medencei Nyári Egyetem meghatározó része („Humántudományi szekció”), így az *Ingenia Hungarica* sorozat

a korábbi – köztük e mostani – kötetek teremtette biztos alapokon egyre szélesebb horizontra tekinthet. Jól láthatóan és biztosan tükrözi valamennyi magyarlakta terület tehetséges diákjainak munkáját.

Budapest, 2018. június 30.

Horváth László
igazgató, ELTE Eötvös József Collegium
kurátor, ELTE Márton Áron Szakkollégium

Konferencia Clio műhelyében IV.

(3-4) *Az Osztrák Kulturális Forum pályázatai – Quelle und Deutung és a bizantinológiai előadás- és szemináriumsorozatok*

Az alábbiakban a rendezvények megvalósulását biztosító pályázati anyagokat közöljük, amelyeket az igazgatóval együttműködve Sára Balázs, a Germanisztika Műhely vezetője szövegezett meg és állított össze.

Internationale Konferenz am Eötvös-József-Collegium
Byzanz und das Abendland VI – Veranstaltungsbericht
Österreichisches Kulturforum Budapest

Name der österreichischen oder in Österreich lebenden Künstler/Wissenschaftler sowie allf. anderer Teilnehmer (unter Angabe der Staatsangehörigkeit):

Prof. Dr. Hermann Harrauer	Dir. i.R. des Papyruseums und der Papyrussammlung der Österreichischen Nationalbibliothek
Dr. Claudia Kreuzsaler	Österreichische Akademie der Wissenschaften, Institut für Mittelalterforschung, Abteilung Byzanzforschung
Dr. Vratislav Zervan	Österreichische Akademie der Wissenschaften, Institut für Mittelalterforschung, Abteilung Byzanzforschung

sowie zahlreiche weitere Forscher (insgesamt etwa 70 Vortragende) aus acht europäischen Ländern (Ungarn, Österreich, Deutschland, Frankreich, Italien, Griechenland, Serbien und der Slowakei).

Titel bzw. Thema der Veranstaltung und Angabe des genauen Programms:

*Byzanz und das Abendland / Byzance et l'Occident VI.
Studia Byzantino-Occidentalia. Internationale Konferenz
am Eötvös-József-Collegium*

[zum genauen Programm s. das beigefügte PDF des Programmhefts]

Zeit: 16.–19. April 2018

Ort: ELTE Eötvös-József-Collegium, 1118 Budapest, Ménési út 11–13

Besucherzahl: ca. 200 Besucher

Veranstaltungspartner (unter möglichst genauer Angabe deren Kostendeckung sowie eines allf. Eigenbetrags):

Österreichisches Kulturforum Budapest

Reise- (Wien–Budapest–Wien) und Unterkunftskosten für 3 österreichische Teilnehmer:

1100 € – insgesamt: 1100 €

Eötvös-József-Collegium der ELTE (im Rahmen des vom Nationalen Forschungs-, Entwicklungs- und Innovationsbüro geförderten NKFIH-Forschungsprojekts NN 124539 und des vom Ministerium für Nationale Ressourcen unterstützten Projekts für ungarische Fachkollegien NTP-SZKOLL-17-0025) sowie Direktförderung der Eötvös-Loránd-Universität: 1.400.000 Ft = 4.500 €

Istituto Italiano Budapest

ca. 100.000 Ft = 320 €

Institut Français de Budapest

ca. 500.000 Ft = 1600 €

Eötvös Collegiumért Alapítvány (Stiftung für das Eötvös-József-Collegium)

ca. 40.000 Ft = 130 €

Beurteilung und Bemerkungen zu Besucherkreis, Programm, Aufnahme im Publikum und allf. Auswirkungen:

Die sechste einwöchige Veranstaltung der seit 2013 kontinuierlich stattfindenden internationalen Konferenzreihe *Byzanz und das Abendland* wurde auch dieses Jahr sowohl von den Vortragenden als auch vom Publikum als informativ, fruchtbar und zukunftssträchtig bewertet. Über die gemütlich-kollegiale Atmosphäre und die erfreuliche Gastfreundschaft hinaus wurde von den Beteiligten vor allem das hohe fachlich-wissenschaftliche Niveau der Konferenz gewürdigt.

Unsere wiederkehrenden und neuen Gäste begrüßten besonders den aus den Vorträgen der *Byzanz und das Abendland V*-Konferenz 2016 zusammengestellten Konferenzband *Byzanz und das Abendland V – Studia Byzantino-*

Occidentalia (Hrsg. von Erika Juhász. Budapest: Eötvös-József-Collegium 2018 [=Antiquitas-Byzantium-Renascentia XXXII; Bibliotheca Byzantina 5, 187 Seiten]), der am Abend des 18. April im Festsaal der Österreichischen Nationalbibliothek von Prof. Peter Schreiner präsentiert wurde. Das interessierte Publikum konnte darüber hinaus einen weiteren neuen Band in die Hand nehmen (Emese Egedi-Kovács [éd.]: *Byzance et l'Occident IV.: Permanence et migration*. Collège Eötvös József ELTE, Budapest, 2018 [=Antiquitas-Byzantium-Renascentia XXXIV; 280 Seiten]. Die mehrsprachigen Bände sollen – der etablierten Praxis der letzten Jahre entsprechend – auch an größere Bibliotheken des Auslands verschickt werden, und werden dadurch das internationale Interesse an der sich erneuernden mitteleuropäischen Byzantinistik hoffentlich erheblich stärken.

Durch die bisherigen Ergebnisse angespornt soll die Konferenzreihe im November 2019 mit einer siebten Veranstaltung fortgesetzt werden. Die Beiträge der diesjährigen Veranstaltung beabsichtigt das Eötvös-Collegium in einem sechsten bzw. fünften Konferenzband (*Byzanz und das Abendland VI* und *Byzance et l'Occident V*) bis zur nächsten Veranstaltung herauszugeben.

Medienreaktionen/Werbung:

Für die Konferenz wurde von der Eötvös-Loránd-Universität und sonstigen offiziellen Fachwebsites geworben. Wie schon im Jahre 2016 soll in den nächsten Wochen in der ungarischen Zeitschrift *Élet és Tudomány* auch diesmal ein von den Organisatoren der Veranstaltung verfasster, umfassender illustrierter Bericht über die Veranstaltung veröffentlicht werden. Eine Reportage über das Collegium inkl. Interview mit Collegiumsdirektor Dr. László Horváth bezüglich der Byzanz-Veranstaltung wurde vom ungarischen Radiokanal *Katolikus Rádió* am Morgen des 16. April 2018 gesendet.

Allf. sonstige Kommentare:

Wir dürfen der Direktorin des Österreichischen Kulturforums Budapest, Frau Mag. Regina Rusz für ihre persönliche Anwesenheit bei der Präsentation der Bände *Byzanz und das Abendland V* und *Quelle und Deutung IV* sowie ihre freundliche Grußadresse in der Széchényi-Nationalbibliothek auch hiermit unseren Dank aussprechen.

Besonderen Dank schulden wir dem Österreichischen Kulturforum Budapest für die jahrelange nachhaltige Unterstützung unserer Konferenzreihe, dank deren wir auch diesmal die Möglichkeit hatten, die österreichischen Forscherinnen und Forscher während der Veranstaltungswoche in Budapest gebührendermaßen zu unterbringen.

Budapest, den 25. April 2018

Dr. László Horváth
Collegiumsdirektor
ELTE Eötvös-József-Collegium

Tagung zur Paläographie und Kodikologie
deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters
und der Frühen Neuzeit
Quelle und Deutung V – Veranstaltungsbericht
Österreichisches Kulturforum Budapest

Name der österreichischen Wissenschaftler sowie anderer Teilnehmer

Dr. Christine Glassner	ÖAW – Leiterin der Abteilung Schrift- und Buchwesen des Instituts für Mittelalterforschung
Dr. Maria Stieglecker	ÖAW – Wiss. Mitarbeiterin der Abteilung Schrift- und Buchwesen des Instituts für Mittelalterforschung
Dr. Katrin Janz-Wenig	ÖAW – Wiss. Mitarbeiterin der Abteilung Schrift- und Buchwesen des Instituts für Mittelalterforschung
Dr. Regina Cermann	ÖAW – Wiss. Mitarbeiterin der Abteilung Schrift- und Buchwesen des Instituts für Mittelalterforschung
Dr. Gabriele Bartz	ÖAW – Wiss. Mitarbeiterin der Abteilung Schrift- und Buchwesen des Instituts für Mittelalterforschung
Dr. Tünde Katona	Dozentin am Lehrstuhl für Deutschsprachige Literaturen am Germanistischen Institut der Universität Szeged

Dr. Klára Berzeviczy	Dozentin am Lehrstuhl für Deutschsprachige Literaturen an der Pázmány-Péter-Universität der Katholischen Kirche Ungarns
Dr. Péter G. Molnár	Lehrbeauftragter am Lehrstuhl für Deutschsprachige Literaturen an der Pázmány-Péter-Universität der Katholischen Kirche Ungarns
Mag. Dalma Bódai	Doktorandin an der Doktorandenschule für Geschichtswissenschaften an der Eötvös-Loránd-Universität Budapest

Titel bzw. Thema der Veranstaltung und Angabe des genauen Programms

Quelle und Deutung V

Eine österreichisch-ungarische Tagung zur paläographischen und kodikologischen Erforschung und Edition deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit

Ort: ELTE Eötvös-József-Collegium, 1118 Budapest, Ménesi út 11–13

Zeit: 19. April 2016 (Donnerstag), 9.30–17.50 Uhr

Besucherzahl: Insgesamt ca. 20 Interessenten (Eötvös-Collegiaten

des Germanistischen Seminars,
Wissenschaftliche Mitarbeiter
der Ungarischen Akademie der Wissenschaften,
Dozenten der ELTE, PPKE, KRE
und Teilnehmer der Konferenz
Byzanz und das Abendland VI)

Programm

9.30–10.35	<i>Vorsitz: Christine GLASSNER</i>
9.30–9.55	Maria Stieglecker (ÖAW Wien): Schlüssel zur Handschrift. Wo schrieb Johannes von Speyer seine Bücher?
9.55–10.20	Katrin Janz-Wenig (ÖAW Wien): „Schaffen und Nachahmen“. Formen der Neukontextualisierung im ausgehenden Mittelalter am Beispiel eines volkssprachlichen Predigtkorpus
10.20–10.35	Diskussion
10.50–12.05	<i>Vorsitz: Maria STIEGLECKER</i>

- 10.50–11.15 Christine Glaßner (ÖAW Wien): *Colligite fragmenta ne pereant*. Bemerkungen zur (germanistischen) Fragmentenforschung
- 11.15–11.40 Tünde Katona (Universität Szeged): Die Ganzheit des Fragments. Gedanken zu Stammbüchern und Stammbucheinträgen
- 11.40–12.05 Regina Cermann (ÖAW Wien): Die deutschen Handschriften des Fondo Rossiano der Biblioteca Apostolica Vaticana
- 12.05–12.20 Diskussion
- 15.30–16.35 *Vorsitz: Katrin JANZ-WENIG*
- 15.30–15.55 Gabriele Bartz (ÖAW Wien): Der Erfurter Judeneid – ein chimärenhaftes Dokument
- 15.55–16.20 Klára Berzeviczy (PPKE Budapest): Bild und Text. Eine Luther-Darstellung aus dem Jahre 1817
- 16.20–16.35 Diskussion
- 16.50–17.55 *Vorsitz: Balázs SÁRA*
- 16.50–17.15 Dalma Bódai (ELTE Budapest): Quellen und Methoden der Netzwerkforschung am Beispiel von György Thurzós Schreibkalendern
- 17.15–17.40 Péter G. Molnár (PPKE Budapest): Das vagabuch. Felix Fabris Reisebeschreibungen in Kalocsa und Dessau
- 17.40–17.55 Diskussion

Veranstaltungspartner

Österreichisches Kulturforum Budapest: Reisekosten (Wien–Budapest–Wien) und Unterkunftskosten für die 5 österreichischen Teilnehmerinnen der Tagung

ELTE Eötvös-József-Collegium (im Rahmen des vom Nationalen Forschungs-, Entwicklungs- und Innovationsbüro geförderten NKFIH-Forschungsprojekts NN 124539 und des vom Ministerium für Nationale Ressourcen unterstützten Projekts für ungarische Fachkollegien NTP-SZKOLL-17-0025): Redaktions- und Druckkosten für den Tagungsband *Quelle und Deutung IV. Beiträge der Tagung Quelle und Deutung IV am 23. November 2016*. Hrsg. von Balázs Sára (= EC-Beiträge zur Erforschung deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit,

Bd. I.IV; Antiquitas – Byzantium – Renascentia XXXIII). Budapest: ELTE Eötvös-József-Collegium, 2018 [252 Seiten].

Beurteilung und Bemerkungen zu Besucherkreis, Programm, Aufnahme im Publikum und allf. Auswirkungen

Am Vorabend des Kolloquiums wurde im Bereich Germanistik der o.g. Tagungsband *Quelle und Deutung IV* präsentiert. Die Buchpräsentation fand in der Széchényi-Nationalbibliothek Budapest vor einem aus ca. 40 Kolleginnen und Kollegen bestehenden fachkundigen Publikum statt; der Band wurde von Mag. Balázs Sára, Leiter des Germanistischen Seminars des Eötvös-Collegiums der ELTE, und von Dr. Christine Glaßner, Leiterin der Abteilung Schrift- und Buchwesen des Instituts für Mittelalterforschung der ÖAW, präsentiert.

Die fünfte selbständige germanistische EC-Tagung zur Erforschung und Textedition deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit mit dem Titel *Quelle und Deutung V* fand – ähnlich der Tagung *Quelle und Deutung IV* im Rahmen der internationalen Konferenz *Byzanz und das Abendland VI* des EC – unter Mitwirkung von neun Vortragenden aus Österreich und Ungarn in der Paepcke-Borzsák-Bibliothek des Eötvös-József-Collegiums (EG 19) statt.

Die Sitzung wurde mit einer Ansprache von S.E. Dr. Dimitrios Letsios, Botschafter der Republik Griechenland in Budapest, eröffnet.

Besonders wichtig war für die Tagung auch diesmal die aktive Beteiligung von insgesamt fünf Mitarbeiterinnen der Abteilung Schrift- und Buchwesen mit Abteilungsleiterin Dr. Christine Glaßner, die bereits seit mehreren Jahren auch paläographisch-texteditorische Kurse am EC hält und dem Germanistischen Seminar zu dessen Forschungsarbeiten zu sichtende und für die Textedition aufzubereitende Materialien zur Verfügung stellt. Von ungarischer Seite konnten wir diesmal vier Vortragende (ELTE, PPKE, Universität Szeged) willkommen heißen.

Die Tagung umfasste neun Vorträge zu verschiedenen Teilbereichen der deutschsprachigen Handschriftenkunde bis ins 17. Jahrhundert hinein, in denen diverse aktuelle – allgemeine wie spezifische – Fragen der österreichischen und ungarischen germanistischen Handschriftenforschung behandelt worden sind: von Datenbanken und der Katalogisierung von Handschriftenfragmenten über die Identifizierung und Ortung von Handschriftenfunden, Überlieferungsproblematik, kunsthistorische Fragen in Bezug auf illustrierte und illuminierte Manuskripte bis hin zum Thema Stammbuchforschung etc.

Die Veranstaltung kann sowohl hinsichtlich des Austauschs neuer Ergebnisse, Erkenntnisse und Erfahrungen zwischen österreichischen und ungarischen Forschern, als auch bezüglich der künftigen Zusammenarbeit des Eötvös-Collegiums mit der Abteilung für Schrift- und Buchwesen des Mittelalters der ÖAW als recht erfolgreich bewerten. Die Mitglieder der *Opusculum*-Forschungsgruppe des Germanistischen Seminars hatten wieder die Möglichkeit, ihre Kenntnisse auf den verschiedensten Teilgebieten der Paläographie sowie angrenzender wissenschaftlicher Disziplinen zu erweitern bzw. nachhaltig zu vertiefen. Die Veröffentlichung der Konferenzbeiträge ist bis zur sechsten *Quelle und Deutung*-Tagung (voraussichtlich im November 2019) geplant.

Medienreaktionen/Werbung

Für die Konferenz wurde von offiziellen Fachwebsites geworben (KRE, PPKE, ELTE). In der ungarischen Zeitschrift *Élet és Tudomány* soll in den nächsten Wochen auch diesmal ein illustrierter Bericht über die *Byzanz*-Konferenz resp. der *Quelle*-Tagung veröffentlicht werden.

Allf. sonstige Kommentare

Das Germanistische Seminar des EC darf dem Österreichischen Kulturforum Budapest erneut seinen aufrichtigen Dank für die ihm auch diesmal zuteil gewordene freundliche Unterstützung der Veranstaltung aussprechen. Ganz besonders dankbar sind wir Frau Direktorin Mag. Regina Rusz für ihre persönliche Anwesenheit bei der Buchpräsentation und ihre Grußadresse an die versammelten Interessenten am 18. April im Festsaal der Széchényi-Nationalbibliothek.

Budapest, den 25. April 2018

Mag. Balázs Sára
Seminarleiter
ELTE EC Germanistisches Seminar

(5-8) VII. Eötvös Természettudományos Tábor

A beszámolót a szervezők összegzésében közöljük.

Horicsányi Attila:
Eötvös Természettudományos Tábor 2018

Az Eötvös Collegium hetedszer rendezte meg az Eötvös Természettudományos Tábor 2018. július 23. és 29. között. (Beszámoló: http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/termtudtabor_2018_osszefoglalo.pdf)

A Tábor célja a reáltudományos érdeklődésű középiskolások közösségének építése, az egyetemi szakok, az ELTE és a Collegium bemutatása és népszerűsítése a körükben. Sikerünket jelzi, hogy 140 jelentkező közül választottuk ki a 76 résztvevőt, akik utólag is rendkívül pozitív visszajelzéseket adtak. A Tábor tudományos-szakmai minőségével és szerveztségével kiérdemelte az ELTE legsikeresebb középiskolásoknak szóló programjának járó titulust a Keltető című pályázat első díjával.

A Tábor egy széleskörű collegiumi (sőt azon túlnyúló) összefogás eredményeképpen valósulhat meg évről évre, hiszen a mintegy 30 aktív szervező mellett az öregdiákok, tanárok is segítik a rendezvényt tapasztalatok megosztásával, előadások tartásával, amelyeket ezúton is köszönünk. További partnereink között szerepelnek az Egyetem Természettudományi és Informatikai Karai, az ELTE Karrierközpont, az ELTE TTK Hallgatói Alapítvány, a Wigner Fizikai Kutatóközpont, a Richter Gedeon Nyrt., az Emberi Erőforrások Minisztériuma Nemzeti Tehetség Programja, a Nemzeti Kulturális Alap.

Reményeink szerint a Collegium egész közösségének köszönhetően még tovább terjedhet a Tábor híre. Így a tehetséges fiatalok minél hamarabb megismerhetik az Eötvös Collegiumot és motiválttá, céltudatossá válhatnak. A következő Táborra 2019 márciusának végén indul a jelentkezés, amelyhez a kidolgozandó feladatokat honlapunkon (<http://termtudtabor.eotvos.elte.hu>) fogjuk közzétenni, a Facebook-oldalunkon (<https://www.facebook.com/termtudtabor/>) pedig hírekkel fogunk jelentkezni.

SZAKMAI BESZÁMOLÓ 2018

VII. Eötvös
Természettudományos
Tábor

BEMUTATKOZÁS

*„Legyen a magyarok között is sok igazi tudós, és jó lesz a tanítás nálunk is, bár-
miként állapítanak meg a majdan tartandó ankétek annak rendszerét.”*

(Eötvös Loránd, 1899)

Ahogy azt számos nemzetközi és hazai tanulmány megfogalmazta, a természettudományos tárgyak népszerűsége a középiskolás diákok körében egyre csökken, ami magával vonja a természettudományi szakok népszerűségvesztését is. Mindez történik annak ellenére, hogy a jövő legfontosabb problémáinak megválaszolásához (élelmezési gondok, vízellátás, megújuló energia stb.) a jól megalapozott természettudományos ismeretek elengedhetetlenek. A középiskolás diákok megszólítása, figyelemfelkeltése legkönnyebben a hozzájuk legközelebb álló korcsoporton keresztül valósulhat meg, ezért az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) Természettudományi Kara (TTK) és Informatikai Kara (IK) az ELTE Eötvös József Collegiummal vállelve arra vállalkozott, hogy egy nyári tábor keretében 76 felvételi döntés előtt álló középiskolást megismertessenek az ELTE természettudományos képzésével. Az ELTE TTK és IK kimagasló eredményességének záloga a hallgatóinak sokszínűsége, ezért ennek szellemében a tábor során a természettudományos ismeretterjesztő programok mellett hangsúlyt fektettünk a kulturális művelődésre és az aktív kikapcsolódásra egyaránt.

A tábor célja a fenti idézetben megfogalmazott lelkesedés támogatása, illetve a természettudományok iránti elköteleződés megerősítése, hogy a lelkesedésük a tudomány iránti alázattal és kitartással párosuljon.

A résztvevőket a 9–11. évfolyam tanulói közül válogattuk ki. A táborba való jelentkezéshez a pályázó diákoknak egy-egy esszétémát kellett kidolgozniuk a tábor szervezői által kiírt témákból, amelyek érintik a biológia, kémia, matematika, fizika, földrajz-földtudomány és informatika aktuális kérdéseit. A témakörök általában nem tartoztak

a középiskolai törzsanyaghoz, a feldolgozásuk izgalmas kihívást, de egyáltalán nem leküzdhetetlen akadályt jelentett az érdeklődő középiskolás diákok számára. Habár a tábor ismeretanyaga túlmutatott a középiskolai tananyagot, nem kívánta azt messze-menően felülmúlni, inkább kontextusba helyezte és elmélyítette a már meglévő ismereteket.

A tábor során különböző pedagógiai módszereket ötvöztünk. Egyes, a saját területükön kiváló szakemberek által tartott előadások inkább az ismeretek frontális átadását szolgálták. Nagy hangsúlyt fektettünk a kiscsoportos műhelymunkára, amely során természettudományos készségeket (logikai gondolkodás, problémamegoldás, érvelési készségek) tudtunk célzott módon fejleszteni. Ez utóbbiban erőteljesen építettünk az ELTE TTK és IK felsőbb éves hallgatóira, doktoranduszaira és fiatal kutatóira – és természetesen az ő tapasztalataikra.

Az Eötvös Természettudományos Tábor kiemelt haszna a diákság számára, hogy a tábor alatt hasonlóan érdeklődő és tehetséges diákokkal ismerkedhettek meg, és köthettek életre szóló barátságokat, emellett személyes kapcsolatot alakítottak ki a kurzusvezető egyetemistákkal és fiatal kutatókkal, ami elősegítheti a későbbiekben az egyetemen a beilleszkedésüket és tudományos előmenetelüket.

Az igényes szakmai programok mellett szabadidős tevékenységeket is kínáltunk a diákoknak, volt sport, kirándulás (a diákok egy részének terepnyakorlat) és közös tábornízi bográcsoszással.

Reményeinknek megfelelően a tábor résztvevőit pozitívan tudtuk befolyásolni a felvételi döntésük meghozatalában, és nagy arányban szándékoznak az ELTE vagy más tudományegyetemek természettudományos szakjaira jelentkezni.

SZAKMAI PROGRAMOK

A tábor résztvevői hat szekcióba jelentkezhetnek: **biológia, fizika, földrajz, informatika, kémia**, illetve **matematika**, ezeknek megfelelően vettek részt a munkában. A tábori ismeretátadás a délelőtti közös és szekciós előadások, illetve a délutáni laborok és műhelyfoglalkozások alkalmával történt. A programok az ELTE Eötvös József Collegium tantermeiben, az ELTE Lágymányosi Kampusz Északi és Déli tömbjeinek laborjaiban és termeiben, valamint a MTA Wigner Fizikai Kutatóközpontban kaptak helyet. Ezekon az alkalmakon kívül, kiemelt közös program volt a szombati kirándulás, amely során a gyermekvasutazást követően a diákok a Budai-hegységben túráztak a szervezőkkel. Az előadók, labor- és gyakorlatvezetők szekciónként (időrendben):

PLENÁRIS ELŐADÓK

Váradi Balázs:	Közgazdaságtan
Tárnoki Ádám és	
Tárnoki Dávid:	Ikerkutatás
Paksa Rudolf:	Tudománytörténet
Iffy. Szántay Csaba:	Milyen a „jó” kutató? (A gyógyszeriparban és azon túl)
Lukács Tamás:	Mágneses mérések régészeti alkalmazása

BIOLÓGIA

Felföldi Tamás:	Ismeretlen és extremofil baktériumok (avagy a földi élet határai)
Szeniczey Tamás:	Humánbiológia gyakorlat
Kovács M. Gábor és Knapp Dániel:	Mikorrhizák vizsgálata
Orbán Ildikó:	Hogyan kutat egy ökológus
Illés Anett:	Az epigenetikai szabályozó folyamatok szerepe az emberi betegségek kialakításában
Molnár Tamás:	Biokémia gyakorlat

FIZIKA

Nagy Márton:	Ősrobbanás a laboratóriumban – atommag-ütközések és az erős kölcsönhatás vizsgálata
Cserti József:	A Fermat-elvtől a hullámoptikán át a kvantummechanikáig
Dávid Gyula:	Az Univerzum jövője
Siklér Ferenc:	Részecskefizika
Vasuth Mátyás:	Gravitációs hullámok
Hamar Gergő:	Részecskefizikai dektorok és labor
Vass Máté:	Alacsony hőmérsékletű plazmafizika
Szilágyi Edit:	Részecskegyorsító látogatás
Vizi Pál:	Úrfizika
Vass Máté:	Elméleti felkészülés a klasszikus fizika laborra
Böhönyey András:	Klasszikus fizika labor

FÖLDRAJZ

Friedl Zoltán:	Távérzékelés
Breuer Hajnalka,	
Leelőssy Ádám:	Látogatás a Meteorológiai Tanszéken
Lenkey László:	Geotermia
Erdős Zoltán:	Geodinamika
Patkó Levente:	Közettan laborgyakorlat

SZAKMAI PROGRAMOK

Kóczán György¹: Fény és kémia
 Harman-Tóth
 Erzsébet: Látogatás az Ásvány- és
 Közettárba
 Lukács Tamás: Mélyfúrás geofizika

INFORMATIKA:

Luksa Norbert: λ -kalkulus
 Luksa Norbert,
 Kocsis Ábel: Programozás változók és
 ciklus nélkül: Haskell
 Nagy Vendel: Mi az a blockchain?
 Boros Attila: Hogyan működik
 az internet?
 Nagy Vendel: Adatbányászat
 Kocsis Ábel: Mesterséges intelligencia
 miniverseny: Halite

KÉMIA:

Túri László: Hogyan mennek végbe
 a kémiai reakciók?
 Dénesné
 Rácz Krisztina,
 Harmat Veronika,
 Kolos Zsuzsanna,
 Szabados Ágnes: Szeretlen kémiai labor-
 gyakorlat
 Szemes András: Szerves kémia labor-elő-
 készítő foglalkozás
 Bánóczy Zoltán,
 Dudás Ádám,
 Farkas Viktor,
 Hertner András: Szerves kémiai labor-
 gyakorlat
 Kóczán György¹: Fény és kémia
 Zihné
 Perényi Katalin: Analitikai kémiai labor-
 gyakorlat

Szekeres Krisztina: Fizikai kémiai labor-
 gyakorlat

MATEMATIKA:

Keliger Dániel: A nagy szám OK
 Recski András: Prímszámok és titkosítás
 Hegyvári Norbert: Végtelen a matematikában
 és néhány következménye
 Bondici László: Bevezető pénzügyi mate-
 matika: derivatívaárazás
 diszkrét időhorizonton
 Moussong Gábor: Háromszögektől
 a gömbkifordításig
 Besenyei Ádám: A gyorsajtástól az időjá-
 rásig – kalandok az alkal-
 mazott matematikában
 Frenkel Péter: Mit lehet megszerkeszteni
 körzővel és vonalzóval, és
 mit nem?
 Backhausz Ágnes: Véletlen gráfok és lokális
 viselkedésük
 Keleti Tamás: Milyen sok hármas szám-
 jeggyel kezdődhet egy
 kettő-hatvány?

Jelmagyarázat:

¹: A Földrajz és a Kémia szekció közös elő-
 adása

PROGRAMOK – TÚL A TUDOMÁNYON

A szervezők ügyeltek a szabadidős programok megfelelő arányára is – hogy a diákok a szakmai programokra megőrizhessék szellemi frissességüket. Ennek egy része szabadtéri program volt, a másik hangsúlyosabb része beltéri esemény.

A **KÜLTÉRI ESEMÉNYEK** kezdete az ismerkedési est volt, mely a Collegium udvarán lévő kültéri sportpályán zajlott le. Ezen program során megismerhették a résztvevők egymást, illetve a szervezőket. A kültéri pályán a tábor teljes időtartama alatt lehetett sportolni a rendelkezésre álló szabadidő alatt. Az utolsó este a bográcsolás és közös kikapcsolódás, valamint a táborzáró buli jegyében zajlott.

A keddi nap estjén a táborozók a szervezőkkel felsétáltak a Gellért-hegyre, illetve környékén barangoltak és nézték meg az építészeti és természeti nevezetességeit, valamint a Gellért-hegy tetejéről nyíló gyönyörű panorámát csodálhatták meg.

Péntek délután a tábor közösen látogattot el az ELTE Fűvészkertjébe, ahol egy körbevezetés során a résztvevő diákok rövid áttekintést kaptak az ott lévő számtalan növényfajról.

A szombati napon közös kirándulás volt, mely során a táborozók utazhattak a gyermekvasúton, majd azt követően bejárták a Budai-hegységet. A túrát követően a diákok számháborúztak az erdőben. A számháborút (és egyúttal a túrát) azonban egy nyári vihar szakította meg, így a délután folyamán más fakultatív programokon vehettek részt a táborozók (séta a Szabadsághídra, városnézés, online játékverseny, társasjátékozás, labdajátékok).

A **BELTÉRI ESEMÉNYEK** – az előadások mellett – a Collegium futballpályáján minden este futball folyt vegyes csapatokban, emellett a diákok csocsózhattak, és társasjátékokkal játszhattak a szeminárium termekben. Külön társasjáték- és sportest volt szerdán, ahol az említett lehetőségeken túl Just Dance is biztosította az új ismeretségek elmélyítését.

Csütörtök este a táborozók egy kötetlen beszélgetés keretében kérdezhettk a tábor szervezőit az egyetemi és collegiumi életéről. Ezen felül a szervezők hasznos tanácsokkal látták el a táborozókat a továbbtanulással és a külföldi tanulással kapcsolatban is.

A tábor során a diákok nyolc-kilencfős csapatokat alkottak, és ezen csapatok mindegyike egy Csapatvetélkedőn kamatoztathatta a táborban megszerzett tudását. A vetélkedő keretei között több állomáson kellett a csapatoknak végigmenniük. A feladatok megoldásához nem csupán a lexikális tudásukra volt szükségük, hanem általános műveltségükre és kreativitásukra is. A feladatok során a csapatok jobban megismerhették egymást. A vetélkedő eredményhirdetésére a tábor zárásakor került sor, ahol minden táborozó büszke lehetett csapata teljesítményére.

TÁBORI ÉLETKÉPEK (I.)

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

Fényképek jegyzéke:

1. Ismerkedési est
2. Ismerkedési est
3. Társasjáték- és sportest
4. Társasjáték- és sportest
5. Társasjáték- és sportest
6. Társasjáték- és sportest
7. Csoportkép a Citadellánál

TÁBORI ÉLETKÉPEK (II.)

8

9.

10.

11.

12.

13.

14.

Fényképek jegyzéke:

8. Pihenés a Fűvészkertben

9. Fűvészkert

10. Túrázás

11. Számháború

12. Számháború

13. Online csapatjáték

14. Csoportkép a Collegium bejárata előtt

TÁBORI ÉLETKÉPEK (III.)

15.

16.

17.

18.

19.

20.

21.

Fényképek jegyzéke:

- 15. Váradi Balázs előadása
- 16. Szerves kémiai laborgyakorlat
- 17. Matematika szekció előadás közben
- 18. Biokémiai laborgyakorlat
- 19. Látogatás az Ásványtárban
- 20. Informatika szekció előadás közben
- 21. Tárnoki Ádám és Dávid előadása

TÁBORI ÉLETKÉPEK (IV.)

22.

23.

24.

25.

26.

27.

28.

Fényképek jegyzéke:

- 22. Humánbiológia előadás és gyakorlat
- 23. Fizikai kémiai laborgyakorlat
- 24. Földrajz szekció előadás közben
- 25. Matematika szekció előadás közben
- 26. Földrajz szekció kőzettan gyakorlata
- 27. Látogatás a Wigner KFKI-be
- 28. Fizika szekció gyakorlat közben

TALÁLKOZÁS A TUDOMÁNNYAL... (I.)

29.

30.

31.

32.

33.

34.

35.

Fényképek jegyzéke:

- 29. Biológia szekció előadás közben
- 30. Ifj. Szántay Csaba előadása
- 31. Matematika szekció előadás közben
- 32. Informatika szekció előadás közben
- 33. Biológia szekció terepgyakorlaton
- 34. Paksa Rudolf előadása
- 35. Szervetlen kémiai laborgyakorlat

A TÁBORBAN RÉSZTVEVŐ ELŐADÓK

KÖZÖS PROGRAMOK

KÖSZÖNTŐT MONDOTT

Horváth László, PhD, habilitált egyetemi docens, ELTE BTK, Ókortudományi Intézet, Görög Tanszék, az Eötvös József Collegium igazgatója, a Tábor fővédnöke

Surján Péter, az MTA doktora, egyetemi tanár, ELTE TTK, Kémiai Intézet, az ELTE TTK dékánja, a Tábor fővédnöke

Kozsik Tamás, PhD, egyetemi docens, ELTE IK, Programozási Nyelvek és Fordítóprogramok Tanszék, az ELTE IK tudományos és innovációs ügyek dékánhelyettese, műhelyvezető, Eötvös József Collegium, Informatikai műhely

PLENÁRIS ELŐADÓK

Váradi Balázs, PhD, tudományos munkatárs, ELTE TáTK, Közgazdaságtudományi Tanszék

Tárnoki Ádám Domonkos, PhD, egyetemi adjunktus, SE ÁOK, Csaláadorvosi Tanszék

Tárnoki Dávid László, PhD, egyetemi adjunktus, SE ÁOK, Csaláadorvosi Tanszék

Paksa Rudolf, PhD, tudományos munkatárs, MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézet

Ifj. Szántay Csaba, DSc, osztályvezető, Richter Gedeon NyRt., Kutatási Analitikai Főosztály, Szerkezetkutatási Osztály

Lukács Tamás, PhD hallgató, ELTE TTK, Földrajz- és Földtudományi Intézet, Geofizikai és Űrtudományi Tanszék

BIOLÓGIA SZEKCIÓ

ELŐADÓK

Felföldi Tamás, PhD, egyetemi adjunktus, ELTE TTK, Biológiai Intézet, Mikrobiológiai Tanszék

Knapp Dániel, PhD, tudományos munkatárs, ELTE TTK, Biológiai Intézet, Növény-szervezetani Tanszék

Kovács M. Gábor, PhD, habilitált tanszékvezető egyetemi docens, ELTE TTK, Biológiai Intézet, Növény-szervezetani Tanszék

Illés Anett, PhD hallgató, SE ÁOK, Genomikai Medicina és Ritka Betegségek Intézete, műhelyvezető, Eötvös József Collegium, Biológia–Kémia műhely

GYAKORLATVEZETŐK

Szeniczey Tamás, PhD hallgató, ELTE TTK, Biológiai Intézet, Embertani Tanszék

Orbán Ildikó, PhD hallgató, ELTE TTK, Biológia Doktori Iskola

Molnár Tamás, egyetemi tanársegéd, ELTE TTK, Biológiai Intézet, Biokémiai Tanszék

FIZIKA SZEKCIÓ

ELŐADÓK

Nagy Márton, PhD, egyetemi adjunktus, ELTE TTK, Fizikai Intézet, Atomfizikai Tanszék

Cserti József, DSc, egyetemi tanár, ELTE TTK, Fizikai Intézet, Komplex Rendszerek Fizikája Tanszék

Dávid Gyula, PhD, egyetemi adjunktus, ELTE TTK, Fizikai Intézet, Atomfizikai Tanszék

Vass Máté, fizikus MSc hallgató, ELTE TTK, Fizikai Intézet

A TÁBORBAN RÉSZTVEVŐ ELŐADÓK

GYAKORLATVEZETŐK

Böhönyey András, PhD, egyetemi adjunktus, ELTE TTK, Fizikai Intézet, Anyagfizikai Tanszék

MTA WIGNER FK KUTATÓI

Siklér Ferenc, PhD, tudományos főmunkatárs, Részecske- és Magfizikai Kutatóintézet

Vasuth Mátyás, PhD, tudományos munkatárs, Részecske- és Magfizikai Kutatóintézet

Hamar Gergő, PhD, tudományos munkatárs, Részecske- és Magfizikai Intézet, Nagyenergiás Fizikai Osztály

Vass Máté, fizikus MSc hallgató, ELTE TTK, Fizikai Intézet

Szilágyi Edit, DSc, csoportvezető, osztályvezető, az MTA doktora, tudományos tanácsadó, Részecske- és Magfizikai Intézet, Nukleáris Anyagtudományi Osztály

Vizi Pál, kutató, Részecske- és Magfizikai Intézet, Úrfizikai és Űrtechnikai Osztály

FÖLDRAJZ SZEKCIÓ

ELŐADÓK

Friedl Zoltán, PhD hallgató, ELTE TTK, Földrajz- és Földtudományi Intézet, Geofizikai és Űrtudományi Tanszék

Breuer Hajnalka, PhD, egyetemi adjunktus, ELTE TTK, Földrajz- és Földtudományi Intézet, Meteorológiai Tanszék

Leelőssy Ádám, PhD hallgató, tudományos segédmunkatárs, ELTE TTK, Földrajz- és Földtudományi Intézet, Meteorológiai Tanszék

Lenkey László, PhD, egyetemi docens, ELTE TTK, Földrajz- és Földtudományi Intézet, Geofizikai és Űrtudományi Tanszék

Kóczán György, PhD tudományos munkatárs, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Szerves Kémiai Tanszék

Erdős Zoltán, PhD, tudományos főmunkatárs, ELTE TTK, Földrajz- és Földtudományi Intézet, Geofizikai és Űrtudományi Tanszék

Lukács Tamás, PhD hallgató, ELTE TTK, Földrajz- és Földtudományi Intézet, Geofizikai és Űrtudományi Tanszék

GYAKORLATVEZETŐK

Breuer Hajnalka, PhD, egyetemi adjunktus, ELTE TTK, Földrajz- és Földtudományi Intézet, Meteorológiai Tanszék

Leelőssy Ádám, PhD hallgató, tudományos segédmunkatárs, ELTE TTK, Földrajz- és Földtudományi Intézet, Meteorológiai Tanszék

Patkó Levente, PhD hallgató, ELTE TTK, Földrajz- és Földtudományi Intézet, Kőzettani és Geokémiai Tanszék

Harman-Tóth Erzsébet, geológus-muzeológus, igazgató, ELTE TTK, Földrajz- és Földtudományi Intézet, Természetrajzi Múzeum

INFORMATIKA SZEKCIÓ

ELŐADÓK

Luksa Norbert, programtervező informatikus BSc, ELTE IK

Nagy Vendel, programtervező informatikus MSc hallgató, ELTE IK

Boros Attila, programtervező informatikus BSc, ELTE IK

GYAKORLATVEZETŐK

Kocsis Ábel, programtervező informatikus BSc hallgató, ELTE IK

Luksa Norbert, programtervező informatikus BSc, ELTE IK

A TÁBORBAN RÉSZTVEVŐ ELŐADÓK

Boros Attila, programtervező informatikus BSc, ELTE IK

Kozsik Tamás, PhD, egyetemi docens, ELTE IK, Programozási Nyelvek és Fordítóprogramok Tanszék, az ELTE IK tudományos és innovációs ügyek dékánhelyettese, műhelyvezető, Eötvös József Collegium, Informatikai műhely

KÉMIA SZEKCIÓ

ELŐADÓK

Túri László, DSc, egyetemi tanár, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Fizikai Kémiai Tanszék

Szemes András, kémia BSc, ELTE TTK

Kóczán György, PhD tudományos munkatárs, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Szerves Kémiai Tanszék

GYAKORLATVEZETŐK

Dénesné Rácz Kriszta, PhD, műszaki oktató, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Szervetlen Kémiai Tanszék

Harmat Veronika, PhD, egyetemi adjunktus, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Szervetlen Kémiai Tanszék

Kolos Zsuzsanna, PhD, műszaki oktató, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Szervetlen Kémiai Tanszék

Szabados Ágnes, PhD, egyetemi docens, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Szervetlen Kémiai Tanszék

Bánóczy Zoltán, PhD, egyetemi adjunktus, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Szerves Kémiai Tanszék

Dudás Ádám, vegyész MSc, ELTE TTK

Farkas Viktor, PhD, tudományos munkatárs, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Szerves Kémiai Tanszék

Hertner András, matematika-kémia tanár szakos hallgató, ELTE TTK

Zihné Perényi Katalin, PhD, egyetemi adjunktus, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Analitikai Kémiai Tanszék

Szekeres Júlia Krisztina, PhD hallgató, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Fizikai Kémiai Tanszék

MATEMATIKA SZEKCIÓ

ELŐADÓK

Keliger Dániel, matematika BSc hallgató, ELTE TTK, Matematikai Intézet

Recski András, DSc, egyetemi tanár, ELTE TTK, Matematikai Intézet, Számítógéptudományi Tanszék

Hegyvári Norbert, CSc, főiskolai tanár, ELTE TTK, Matematikai Intézet, Matematikatanítási és Módszertani Központ

Bondici László, PhD hallgató, ELTE TTK, Matematikai Intézet

Moussong Gábor, PhD, egyetemi adjunktus, ELTE TTK, Matematikai Intézet, Geometriai Tanszék

Besenyei Ádám, PhD, egyetemi docens, ELTE TTK, Matematikai Intézet, Alkalmazott Analízis és Számításmatematikai Tanszék

Frenkel Péter, PhD, egyetemi adjunktus, ELTE TTK, Matematikai Intézet, Algebra és Számelmélet Tanszék

Backhausz Ágnes, PhD, egyetemi adjunktus, ELTE TTK, Matematikai Intézet, Valószínűségelméleti és Statisztika Tanszék

Keleti Tamás, DSc, az MTA doktora, tanácsvezető egyetemi tanár, ELTE TTK, Matematikai Intézet, Analízis Tanszék

A TÁBOR SZERVEZŐI

FŐSZERVEZŐ

Horicsányi Attila, fizikus MSc hallgató,
ELTE TTK
+36 30 932 3643,
termtudtabor@eotvos.elte.hu

SZEKCIÓ-KOORDINÁTOROK

BIOLÓGIA

Fülöp Máté, biológia BSc, ELTE

Szabik Huba, biológia BSc, ELTE

FIZIKA

Vass Máté, fizikus MSc hallgató, ELTE

FÖLDRAJZ

Lukács Tamás, PhD hallgató, ELTE

Németi Kornél, földtudomány BSc hallgató,
ELTE

INFORMATIKA

Nagy Vendel, programtervező informatikus
MSc hallgató, ELTE

KÉMIA

Barabás Gergő, főszervező-helyettes, angol-kémia tanár szakos hallgató, ELTE

MATEMATIKA

Pintér Richárd, matematika-fizika tanár
szakos hallgató, ELTE

SZERVEZŐK, SEGÍTŐK

Bányai Vidor, biológia BSc hallgató

Berta Dénes, fizika Bsc

Boros Attila, programtervező informatikus
BSc

Buru Petra, biológia BSc hallgató

Filipszki László, biológia-kémia tanár
szakos hallgató

Imrefi Ildikó, biológus MSc

Keliger Dániel, matematika BSc hallgató

Kékési Attila, biológia-fizika tanár szakos
hallgató

Kocsis Ábel, programtervező informatikus
BSc hallgató

Kormányos Hanna, fizika BSc hallgató

Luksa Norbert, programtervező informatikus
BSc

Major András, fizika BSc hallgató

Mezősi Máté, fizikus MSc hallgató

Plaszko Noel, fizika BSc hallgató

Pusztai Árpád, kémia BSc hallgató, University of Cambridge

Samu Viktor, vegyész MSc, kémiatanár MA

Sándor Zsuzsanna, matematika-művészettörténet tanár szakos hallgató

Schefler Gergő, matematika BSc hallgató

Stodola Bálint, földrajz-történelem tanár
szakos hallgató

Szajbély Zsigmond, alkalmazott közgazdaságtan
hallgató

Szakács Lili Kata, matematika BSc hallgató

Szatmári Réka, kémia BSc hallgató

Tamás Bálint, biológia BSc hallgató

Telek András, kémia BSc hallgató

Térmege Anita, kémia BSc hallgató

Zsilák Borbála, biológia BSc

ADMINISZTRÁCIÓ

Major Anita, ügyvivő-szakértő

Noszkó Ilona Éva, gazdasági ügyintéző

Zrupkó Erika, gondnok

A TÁBORBAN RÉSZTVEVŐ DIÁKOK

BIOLÓGIA SZEKCIÓ

Balla Mirella, Pécsi Janus Pannonius Gimnázium

Bartos Violetta, Székesfehérvári Vasvári Pál Gimnázium

Duong Thuy Linh, Szent István Gimnázium, Budapest

Erdősi Boglárka, Kőbányai Szent László Gimnázium

Ferencz Fruzsina, Óbudai Árpád Gimnázium

Ferenczi Lajos Szabolcs, Csongrádi Batsányi János Gimnázium, Szakgimnázium és Kollégium

Fogel Bence, Eötvös József Gimnázium és Kollégium, Tata

Hanzik Donát, Könyves Kálmán Gimnázium, Budapest

Hulman Tímea, ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Általános Iskola és Gyakorló Gimnázium

Károlyi Anna Georgina, Batthyány Lajos Gimnázium, Nagykanizsa

Klement Márk László, Szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium

Malatinszky Adél, Budapest I. Kerületi Kosztolányi Dezső Gimnázium

Pósa Bence, Szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium

Pup Petra, Jurisich Miklós Gimnázium és Kollégium, Kőszeg

Szabó Tamás Bendegúz, Budapest IX. kerületi Szent-Györgyi Albert Általános Iskola és Gimnázium

FIZIKA SZEKCIÓ

Akály Alexandra, Budapest XIII. kerületi Ady Endre Gimnázium

Bokor Andre, Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium

Bombicz Eleonóra, Gimnázium Petra Pázmány s vyučovacím jazykom maďarským – Pázmány Péter Gimnázium

Dobay Ádám, Veres Péter Gimnázium, Budapest

Fábián Kristóf Dániel, Jurisich Miklós Gimnázium és Kollégium, Kőszeg

Fodor Gergely, Árpád-házi Szent Margit Általános Iskola és Gimnázium, Kőszeg

Forczek Bianka, Tóparti Gimnázium és Művészeti Szakgimnázium, Székesfehérvár

Jäger Balázs, Kaposvári Szakképzési Centrum Dráva Völgye Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Kollégiuma

Kegyes-Brassai Eszter Kinga, XIV. kerületi Szent István Gimnázium

Kocsis Anett, Révai Miklós Gimnázium, Győr

Kovács Kornél, Szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium

Kovács Levente, Szent István Gimnázium, Budapest

Szajbély Sámuel, Szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium

Titkó Simon, Szerencsi Szakképzési Centrum Tokaji Ferenc Gimnáziuma és Szakgimnáziuma

Tóth Bálint Dániel, Jedlik Ányos Gimnázium, Budapest

Vaszary Tamás, Kazinczy Ferenc Gimnázium, Győr

FÖLDRAJZ SZEKCIÓ

Cziráki Kamilla, Batthyány Lajos Gimnázium, Nagykanizsa

Kövesdi Róbert, Tiszántúli Református Egyházkerület Debreceni Református Kollégium Dóczy Gimnáziuma, Debrecen

Kun Barka, Vörösmarty Mihály Gimnázium, Budapest

Molnár Bence, Zalaegerszegi Zrínyi Miklós Gimnázium

Schekk Eliza, Tóparti Gimnázium és Művészeti Szakgimnázium, Székesfehérvár

Szabó László, Balassagyarmati Balassi Bálint Gimnázium

A TÁBORBAN RÉSZTVEVŐ DIÁKOK

Szücs Levente Csaba, Hatvani Bajza József Gimnázium és Szakgimnázium

INFORMATIKA SZEKCIÓ

Békési Péter, Zalaegerszegi Zrínyi Miklós Gimnázium

Belics Fanni, Svetits Katolikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium, Debrecen

Csala Péter, Kempelen Farkas Gimnázium, Budapest

Farkas Csanád, Eötvös József Gimnázium, Budapest

Katkó Dominik, Budapest I. kerületi Kosztolányi Dezső Gimnázium

Kónya Leon, Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium és Kollégium, Zenta

Kovács Bálint Máté, Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium és Kollégium, Miskolc

Kovács Gergely, Deák Téri Evangélikus Gimnázium, Budapest

Nagy Domonkos Máté, Keszthelyi Vajda János Gimnázium

Pituk Gábor, Lovassy László Gimnázium, Veszprém

Szente Péter, Batthyány Lajos Gimnázium, Nagykanizsa

KÉMIA SZEKCIÓ

Al-Hag Johanna Iman, Földes Ferenc Gimnázium, Miskolc

Czettisch Kinga, Eötvös József Gimnázium és Kollégium, Tata

Csanádi Benedek, Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum Petrik Lajos Két Tanítási Nyelvű Vegyipari, Környezetvédelmi és Informatikai Szakgimnáziuma

Durmics Miksa Barnabás, Óbudai Árpád Gimnázium

Gombás András, Budapest XVIII. kerületi Karinthy Frigyes Két Tanítási Nyelvű Gimnázium

Gyöző Máté, Árpád-házi Szent Erzsébet Gimnázium, Óvoda és Általános Iskola, Esztergom

Keserő Kristóf, Tóth Árpád Gimnázium, Debrecen

Majdak Melinda, Szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium

Marton Júlia Kata, Batthyány Lajos Gimnázium, Nagykanizsa

Molnár Jázmin, Tóparti Gimnázium és Művészeti Szakgimnázium, Székesfehérvár

Ocskó-Kü Anikó, Székesfehérvári Vasvári Pál Gimnázium

Pásztó Luca Anna, Árpád-házi Szent Erzsébet Gimnázium, Óvoda és Általános Iskola, Esztergom

Pataký Noémi, Kecskeméti Katona József Gimnázium

Pimmer László, Mátyás Király Gimnázium, Fonyód

Szakszon Eszter, Kisvárdai Bessenyei György Gimnázium és Kollégium

Szirtes Gábor János, Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium

Tóth Máté, Batthyány Lajos Gimnázium, Nagykanizsa

Vizkeleti Péter, ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Általános Iskola és Gyakorló Gimnázium

MATEMATIKA SZEKCIÓ

Al-Hag Máté Amin, Földes Ferenc Gimnázium, Miskolc

Farkas Boróka, Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium Kollégium és Általános Iskola

Marica Edina, Áprily Lajos Főgimnázium, Brassó

Máthé Anna Charlotte, École Européenne de Bruxelles I., Brüsszel

Schrettnér Jakab, Szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium

Sulán Ádám, Batthyány Lajos Gimnázium, Nagykanizsa

Szabó Flóra, Szerb Antal Gimnázium, Budapest

Vámos Tamás, Budapesti Fazekas Mihály Gimnázium

TÁMOGATÓINK, PARTNEREINK

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Eötvös József Collegium

ELTE Természettudományi Kar

ELTE Informatikai Kar

ELTE TTK HÖK

ELTE Karrierközpont

ELTE TTK Hallgatói Alapítvány

RICHTER GEDEON

Richter Gedeon Nyrt.

MTA Wigner Fizikai Kutatóközpont

Morgan Stanley

Morgan Stanley

Nemzeti Kulturális Alap

Nemzeti Tehetség Program

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Emberi Erőforrások Minisztériuma

<http://termtudtabor.eotvos.elte.hu>

Hálás köszönettel tartozunk az Eötvös József Collegium, az ELTE TTK és IK, a Természettudományi Múzeum (Ásvány- és Kőzettár), a Fűvészkert és az MTA Wigner Fizikai Kutatóközpont munkatársainak, amiért áldozatos munkájukkal segítették az Eötvös Természettudományos Tábor megszervezését és sikeres lebonyolítását.

Köszönjük az anyagi támogatást a Nemzeti Kulturális Alapnak, a Nemzeti Tehetség Programnak és a Richter Gedeon Nyrt.-nek.

(9) Mészáros Tamás: *Előmunkálatok Laonikos Chalkokondylés történeti művének kiadásához: OTKA K 11637 számú pályázat*

Szakmai záróbeszámoló

A pályázat kutatási tervében az alábbi vállalás megvalósítására tettünk ígéretet: „a Laonikos-szöveg kritikai kiadásának előkészítése; tanulmányok közlése a tárgyban lektorált folyóiratban (lehetőség szerint idegen nyelven), valamint tudományos előadások a tárgykörben.”

A Laonikos Chalkokondylés szövegkiadás előmunkálatai során digitális fényképfelvételek alapján több kézirat részleges vagy teljes kollációját végeztük el. Alapvető célunk kettős volt:

(1) a Darkó Jenő-féle mértékadó kiadásban fel nem használt kéziratok értékének megállapítása és új olvasatok gyűjtése, illetve

(2) a Darkó-féle *stemma codicum* revíziója.

Előbbi célkitűzéshez kapcsolódóan a Vaticanus Graecus 1408, a Vaticanus Graecus 1890, a Londinensis Additional 36670, az Escorialensis 245 (Y-I-6), valamint a Monacensis UB2^o 357 kéziratokkal foglalkoztunk. Megállapítottuk, hogy a két vatikáni kódex számos helyen a kiadásnál jobb szöveget hagyományozott, mindkét kézirat közel áll a kollációs példánynak tekinthető Parisinus Graecus 1781-hez. A Madridban, Londonban és Münchenben őrzött kéziratok ugyanakkor a hagyomány szempontjából kevésbé jelentős apográfok, inkább a mű nyugati elterjedésének történetéhez szolgálnak adalékokat.

A szöveghagyomány revideálása a szakirodalom utóbbi években született megállapításai és a kéziratok összevetése alapján folyt. A vizsgálatba bevontuk Gottlieb Tafel kéziratban fennmaradt kritikai észrevételeit tartalmazó, mintegy 1000 oldal terjedelmű levéltári anyagot is (Staatsbibliothek zu Berlin, Handschriftenabteilung), mely máig kiadatlan, s filológiai értéke mellett tudománytörténeti különlegességnek számít. A részletesen vizsgált kódexek az alábbiak voltak: Monacensis Graecus 150, Monacensis 307a, Parisinus Graecus 1726, Parisinus Graecus 1780, Parisinus Graecus 1781, Escorialensis 190 (Φ-I-12), Vaticanus Reginensis 103.

Megállapítottuk, hogy a Darkó Jenő által legfontosabbnak tekintett Vaticanus Palatinus 266 valójában mellékes másolat, melynek jelentősége a szöveghagyományban elhanyagolható. Darkó téves olvasatait, alaptalan konjektúráit

nagymértékben kiküszöbölhetőek, amennyiben a megmaradt kéziratok többségének archetypusául szolgáló Parisinus Graecus 1781-et tekintjük kollációs példánynak, miközben figyelembe vesszük a feltehetően önálló ágat alkotó Parisinus Graecus 1780, továbbá a Monacensis 307a olvasatait, valamint a Laurentianus 57, 9 „második kezének” lapszéli javításait.

A kézirati tanulmányok számos egyéb filológiai részkérdésben hoztak új eredményeket: (1) cáfoltuk a nemzetközi szakirodalomban felvetett szövegromlás lehetőségét a magyar nép megnevezésére használt *paiones* népnévvel kapcsolatban; (2) összevetettük Chalkokondylés történeti művét a bizánci történetírás sajátos műfajának, a krónikairadalomnak egyes darabjaival; (3) feldolgoztuk a két kéziratban, Antónios Kalosynas neve alatt fennmaradt Chalkokondylés-életrajz szövegét és a hagyományozás történetét, tucatnyi ponton javítva az egyetlen nyomtatott kiadás olvasatait; (4) elhelyeztük Chalkokondylés művét a Hunyadiak korát bemutató történeti források összefüggésében; (5) részletesen elemeztük a Germania-exkurzus földrajzi neveit, új megoldást javasolva egyes helynevek esetében.

Eredményeinknek köszönhetően Aslihan Akisik Karakullukcu (Bahcesehir University) felkérésére meghívták nyertünk a 2021-ben Isztambulban megrendezésre kerülő, 24. Nemzetközi Bizantinológiai Kongresszus tematikus Chalkokondylés-kerekasztalának előadói közé.

A pályázat kutatási tervében feladatként jelöltük meg a Laonikos-szakirodalom feldolgozását. A többszöri bécsi kutatómunkának köszönhetően (Institut für Byzantinistik und Neograzistik) a Magyarországon nem elérhető releváns szakirodalmi anyagot beszereztük és feldolgoztuk.

A pályázat során a kutatás tárgyában tartott, alábbi közleményeket jelentettük meg (4 idegen nyelven, 5 magyar nyelven):

1. Anthony Kaldellis: A New Herodotos. Laonikos Chalkokondyles on the Ottoman Empire, the Fall of Byzantium, and the Emergence of the West. Washington, 2014. Antik Tanulmányok 60 (2016) 119–124. (recenzió)
2. Laonikos on the Ethnonyms of the Hungarians. IN: E. Juhász (Hrsg.): Byzanz und das Abendland IV. Studia Byzantino-Occidentalia. Budapest, Eötvös-József Collegium, 2016, 195–202. ISBN: 978-615-5371-68-4.
3. Studying the Byzantine Chronicles: Some Preliminary Remarks. IN: B. Krsmanovic – L. Milanovic (eds.): Proceedings of the 23rd International

Congress of Byzantine Studies. Belgrade, 22–27 August 2016. Round Tables. Belgrade, The Serbian National Committee of AIEB, 2016, 1234–1236. ISBN: 978-86-80656-10-6.

4. Laonikos a magyar nép nevééről. *Magyar Nyelv* 112 (2016) 282–292.
5. Megjegyzések a Chalkokondylés-életrajzhoz. IN: Mészáros T. (szerk.): *Klasszikus ókor, Bizánc, humanizmus. A XII. Magyar Ókortudományi konferencia előadásaiból.* Budapest, Eötvös József Collegium, 2017, 122–136.
6. Antonios Kalosynas on the Life of Chalkokondyles. IN: L. Horváth (Hrsg.): *Investigatio Fontium II.* Budapest, Eötvös József Collegium, 2017.
7. Egy Laonikos Chalkokondylés-töredékhez. *Vaticanus Graecus* 1408, 154v-155r. *Antik Tanulmányok* 61 (2017) 255–263.
8. Magyar–bizánci kapcsolatok a Hunyadiak korában. IN: Szidiropulosz A. (szerk.): *Az ezeréves magyar–görög kapcsolatok.* Budapest, Magyarországi Görögök Kutatóintézete, 2018, 88–94. ISBN: 978-615-00-1248-3.
9. Notes on a Fragment of Laonikos Chalkokondyles. *Vaticanus Graecus* 1408, 154^v-155^r. IN: E. Juhász (Hrsg.): *Byzanz und das Abendland V. Studia Byzantino-Occidentalia.* Budapest, Eötvös-József Collegium, 2018, 75–84. ISBN: 978-615-5371-91-2.

A pályázat során a kutatás tárgyában tartott, alábbi előadásokat tartottuk (4 idegen nyelven, nemzetközi konferencián, 6 magyar nyelven):

1. Laonikos on the Ethnonym of the Hungarians. *Byzanz und das Abendland IV. Studia Byzantino-Occidentalia.* Eötvös József Collegium, 2015. november 23–27.
2. Archaizáló névhasználat Laonikos Chalkokondylés történeti művében. *Magyar Bizantinológiai Társaság.* Eötvös József Collegium, 2015. december 14.
3. Megjegyzések a Chalkokondylés-életrajzhoz. XII. Magyar Ókortudományi Konferencia, Debrecen, 2016. május 26–28.
4. Studying Byzantine Chronicles: Some Preliminary Remarks. 23rd International Congress of Byzantine Studies. Round Table: Byzantine World Chronicle as Open Text. Belgrád, 2016. augusztus 22–27.
5. On the Life of Chalkokondyles. 23rd International Congress of Byzantine Studies. Thematic Session: Byzantium and the West. Belgrád, 2016. augusztus 22–27.
6. Antónios Kalosynas Laonikos-életrajza. *Kutatók éjszakája.* Eötvös József Collegium, 2016. szeptember 30.

7. Magyar–bizánci kapcsolatok a Hunyadiak korában. Az ezeréves magyar–görög kapcsolatok. Magyar Országgyűlés Felsőháza, 2016. október 19.
8. Antonios Kalosynas on Chalkokondyles. *Byzanz und das Abendland V. Studia Byzantino-Occidentalia*. Eötvös József Collegium, 2016. november 21–24.
9. Egy vatikáni Chalkokondylés-töredék. Ókortudományi Társaság Szegedi Tagozat. 2017. október 17.
10. Megjegyzések Laonikos Chalkokondylés szöveg hagyományához. XIII. Magyar Ókortudományi Konferencia, Szeged, 2018. május 24–26.

A feldolgozott anyag eredményeiből megkezdtük a szöveg hagyomány egészét részletesen bemutató monográfia elkészítését. Hasonlóképpen folyamatban van a Chalkokondylés-mű magyar fordításának elkészítése, melyből a teljes terjedelemben lefordított és magyarázó jegyzetekkel ellátott első két könyv mellett további szemelvényeket ültettünk magyarra a fontosabbnak ítélt részekből. A két kiadvány befejezéséhez, valamint a Chalkokondylés-szövegkiadás elkészítéséhez további többéves munka szükséges.

(10) A Magyar–Francia Ifjúsági Alapítvány (MFIA) 2018. évi támogatása francia anyanyelvi lektor fogadására

A Magyar–Francia Ifjúsági Alapítvány (MFIA) 2018-ban is kiemelten támogatta a Collegiumot: pályázatot nyertünk francia anyanyelvi lektor fogadására Franciaországból. A vonatkozó dokumentumokat alább közöljük.

jd-dossz18-hpeatvos

Budapest, 2018. július 17.

Dr. Horváth László igazgató
Eötvös József Collegium, ELTE
Budapest

Tisztelt Igazgató úr!

Örömmel értesítjük Önöket, hogy a 2018/2019-es tanévre benyújtott sikeres pályázat alapján fogadhatnak szeptembertől anyanyelvi oktatót intézményükben.

Mellékeljük a 2018/2019-es tanévben Önöknél dolgozó alapítványi francia oktató, Nils RENARD szakmai önéletrajzát.

A francia anyanyelvi oktató magyarországi munkáltatója a Magyar-Francia Ifjúsági Alapítvány (MFIA).

Részfoglalkoztatásúként heti kötelező óraszámja 17 óra. Ha túllórák tartására kérnék fel, azt az Alapítvány előzetes engedélyével saját keretükből, helyben kötött szerződés alapján fizessék ki számára.

Az oktató a MFIA szervezésében 2018. augusztus 30-31-én tanévnyitó értekezleten vesz részt Budapesten. Aug. 31-én délután a magyar koordinátor tanárok számára is tartunk rövid tájékoztatót. (A részletes programot augusztus 23-ig juttatjuk el a koordinátornak.)

A találkozót követően kb. 17 órakor együtt indulnak állomáshelyükre. Kérjük, hogy ott az oktatót berendezett lakása készen várja.

Emlékeztetjük Önöket, hogy a pályázati feltételek szerint az oktatót foglalkoztató intézmények fizetik az oktató számára az augusztus végi értekezlettel kapcsolatos vonatjegyet (Magyarországon belül), valamint a lakással együtt az otthoni internethozzáférést is.

Jó nyarat kívánva szívélyesen üdvözlö

Körmendy Mariann
igazgató

(11) Az Olasz Külügyminisztérium pályázata a collegiumi olasztanítás támogatására

*Istituto Italiano di Cultura di Budapest
Budapesti Olasz Kultúrintézet*

Prot. n. : 669/B/1

Budapest, 26/10/2018

Prof.ssa Ágnes Ludmann
Collegio József Eötvös
1118 Budapest, Ménesi út 11-13.

Oggetto: Cap. 2619 P.G. 2, ES. FIN. 2018. Contributi alle università ungheresi.

Riferimento: MSG. DGSP VII n. 01808392018-10-15

Gentile Professoressa Ludmann,

ho il piacere di informarLa che, a seguito della richiesta inoltrata da codesta Università, il Ministero degli Affari Esteri italiano ha concesso – con provvedimento ancora in fase di perfezionamento – un contributo di € 2.000,00 (duemila euro) per il Suo Istituto. La liquidazione della somma concessa avverrà non appena sarà concluso l'iter procedurale.

A tal proposito Le chiedo già ora di trasmettere, con la massima cortese urgenza, all'Istituto Italiano di Cultura i dati bancari presso i quali accreditare la liquidazione della somma concessa, non appena essa verrà a noi trasferita. Le ricordo inoltre che, anche al fine di poter presentare domanda di contributo il prossimo anno accademico, è indispensabile far pervenire per tempo a questo Istituto anche la relazione sull'utilizzazione dei contributi concessi e sull'efficacia della loro utilizzazione.

Con l'occasione, Le trasmetto i miei più cordiali saluti.

Gian Luca Borghese
L'Addetto Reggente
Dott. Gian Luca Borghese

(12) „Társadalmi kontextus a szövegkritika tükrében: Bizáncon innen és túl” című NKFIH NN 124539 számú pályázat (témavezető: Horváth László)

Szakmai részbeszámoló

A kutatócsoport tagjai két nagy nemzetközi konferenciát szerveztek önállóan (Byzanz und das Abendland VI. – Budapest, lásd <http://byzantium.eotvos.elte.hu/byzanz-und-das-abendland-vi/>) és társszervezőként (Second International Conference on Drama and Oratory – Kalamata, lásd <http://classrhet-drama.kalamata.uop.gr/second-international-conference-on-drama-and-oratory/>). Összesen 37 konferencia-előadást tartottak (ebből 21-et idegen nyelven) és 35 közleményt publikáltak (ebből 12 önálló könyv vagy szerkesztett mű, lásd a legújabb köteteket is tartalmazó Byzantium Központ Antiquitas-Byzantium-Renescentia sorozat honlap-felülete: <http://byzantium.eotvos.elte.hu/kiadvanyok/on-line/>). A senior résztvevők a kitűzött kutatási tervük megvalósításában időarányosan haladtak: a témavezető az *Öreg lovag* című bizánci költeményt, Tóth Iván Kritobulos történeti művét, Mészáros Tamás Laonikos Chalkokondylés művét, Egedi-Kovács Emese az ivroni 463. sz. ógörög–ófrancia kódex szövegét, Juhász Erika a Húsvéti Krónika forrásait kutatta. A kutatócsoportba bevont fiatal kutatók: L. Delbó Katalin, Kovács Dominika, Horváth Janka Júlia stb. is előadásokban és publikációkban számoltak be az elvégzett munkáról. Az alábbiakban a kiemelt kutatási témákban elért eredmények rövid bemutatása után a kutatócsoport (közleményekbe nem foglalt) előadásainak jegyzékét közöljük.

Horváth László témavezető a nemzetközi kapcsolatrendszer nemcsak a konferenciák háttérében álló kiterjedt szakmai együttműködések fenntartásával (időközi konzultációk, vendégelőadások stb.), hanem a magyarországi nemzeti kultúrképviseltek intenzív és folyamatos bevonásával is erősítette. Egyéni kutatásaiban az Artúr-mondakör egyetlen görög leágazásaként ismert *Öreg lovag*-költemény kritikai kiadását és átfogó elemzését végezte. A költemény (a kutató eredményei alapján) a korábbi feltételezésekkel ellentétben Moreában keletkezett a XIII. század legvégén, a XIV. század legelején. A szövegkritikai, kiadói módszerekkel kibontható filológiai jellegzetességek alapján a szöveg háttérében olyan társadalmi közeg jellegzetességeit érthetjük meg, amely egyedülállóan tükrözi a frank hódítók és a görög őslakosság együttélését. Görög és francia művek

születtek ebben az időszakban olyan befogadói közönségnek megfelelően, amely kölcsönösen értette a másik entitás nyelvét és szellemiségét. A kétszáz éve felfedezett unikális költemény – a terjedelmes szakirodalmi tételesor ellenére – épp a társadalmi környezet, a keletkezési hely meghatározása szempontjából sok újdonságot tartogat, és a nemzetközi bizantinológiai, valamint a Breton-mondakör kutatói számára egyaránt új távlatokat nyithat. A témavezető Egedi-Kovács Emese kutatóval együtt az Artúr-utóélet feldolgozásán dolgozó, Christine Ferlampin-Acher vezette rennes-i kutatókkal szoros együttműködésben az időarányos részeredményeket magyar és idegen nyelven egyaránt publikálta.

Tóth Iván (kutatói alkalmazás) a pályázati év során elkészítette Kritobulos *Syngraphé historiôn* című történeti munkájának magyar fordítását. A fordítás mellett az öt könyvből álló mű első könyvét (a teljes munka kb. egyharmadát) történeti, filológiai és historiográfiai kommentárokkal látta el. Vizsgálta, hogy Kritobulos hogyan alkalmazta az irodalmi utánzás eszközét II. Mehmed szultán drinápolyi beszédében. Feltárta a beszédben olvasható hosszabb történeti kitérő irodalmi mintáit, az elbeszélésben betöltött szerepét és az oráció „meta-historikus” utalásait. Kutatta a szerző történelemfilozófiai nézeteit is. A korábbi elképzeléssel szemben, mely szerint Kritobulos művében a történelem menetét a kiszámíthatatlan *tyché* irányítja, igazolta, hogy a hellenisztikus fogalom csak az egyik – és nem is a legfontosabb – volt azon eszmék közül, amelyeket Kritobulos felhasznált a múlt értelmezésénél; kimutatta Hérodotos és a keresztény szemlélet hatását is a szövegben.

Vizsgálta Konstantinápoly elestének egyik másik fontos történeti forrását: Aeneas Sylvius Piccolomini beszámolóját a *De Europaban*. A szöveg forrásait keresve újabb érvekkel és párhuzamos helyekkel erősítette meg azt a korábbi (helyes) feltételezést, mely szerint a Konstantinápoly elestéről író Piccolomini egyik legfontosabb kútfője chiosi Leonardo levele volt. Bizonyította, hogy Nikolaos Sekundinos *Ot(t)homanorum Familia* című munkáját Piccolomini szintén felhasználta műve megírásánál. Ez utóbbi eredmény egyrészt lehetőséget kínált arra, hogy hozzávetőlegesen meghatározza a szöveg keletkezésének időpontját, másrészt újabb példáját adta a humanista szerzők és műveik közt fennálló kölcsönhatásoknak. Hogy élesebb képet kapjunk Piccolomini történetírói módszereiről, történeti elbeszélését összevetettük a Konstantinápoly bukása után megfogalmazott leveleivel is.

Röviden foglalkozott Ióánnés Zónaras világtörténetével, az *Epitomé historiôn*-nal; azt vizsgálta, hogy a bizánci krónikáiról hogyan használta fel Plutarchos

Alexandros-életrajzát munkájában. Eredményeit angol és magyar nyelvű tanulmányokban közölte.

Egedi-Kovács Emese a pályázati év során az Athosz-hegyi Ivion 463-as jelzetű bizánci, kétnyelvű (ófrancia–ógörög) kézirat komplex vizsgálatát („*analyse manuscritologique complexe*”) végezte el. Elkészítette a kézirat pontos paleográfiai és kodikológiai leírását, a kéziratban található ógörög és ófrancia szövegeket (*Barlám és Jozafát*) nyelvi, dialektális és irodalmi szempontból vizsgálta. A később megjelenő kritikai kiadásba szánt, bevezető jellegű leírást, valamint a kézirat komplex vizsgálata során tapasztalt paleográfiai, kodikológiai és filológiai jelenségeket és az ezekből levonható következtetéseit 76 oldalas francia nyelvű tanulmányban ismertette. A tanulmány második nagy egységében a kétnyelvű kódex készítésének lehetséges történeti és társadalmi kontextusát is vizsgálta.

Mészáros Tamás a kutatás során áttekintette Laonikos Chalkokondylés szövevényes kézirati hagyományát, konkrét szöveghelyek elemzésével megállapította, hogy Darkó Jenő mértékadó szövegkiadása módszertani szempontból nem megfelelő színvonalú, kritikai apparátusa pontatlan. Elvégezte a Darkó által nem ismert kéziratok teljes (Vaticanus Graecus 1408, Vaticanus Graecus 1890), illetve részleges (Londinensis Add. 36670, Escorialensis Y-I-6, Monacensis UB² 357) kollációját, a vizsgált helyeken tucatnyinál több új olvasatot javasolt. A vizsgálatba bevonta Gottlieb Tafel kéziratban fennmaradt kritikai észrevételeit tartalmazó levéltári anyagát (Staatsbibliothek zu Berlin, Handschriftenabteilung). Megállapította, hogy a két vatikáni kódex (Vaticanus Graecus 1408, Vaticanus Graecus 1890) számos helyen a kiadásnál jobb szöveget hagyományozott, mindkét kézirat közel áll a kollációs példánynak tekinthető Parisinus Graecus 1781-hez. Megállapította, hogy az új kiadás elkészítésekor elsősorban a Parisinus 1781 (Z), valamint a Parisinus 1780 (V), a Monacensis 307a (M₁) és Laurentianus 57, 9 (L) jelzetű kéziratokra kell támaszkodni. Új eredményeket publikált Chalkokondylés életrajzának és történeti művének néhány részkérdésével kapcsolatban.

L. Delbó Katalin kutatásainak középpontjában Nikétas Eugenianos *Drosilla és Chariklés* című regénye áll. A pályázat első évében a regény irodalmi elemzése került a középpontba, amely két részből állt: első lépésben a mű narratológiai elemzésére került sor, pontosabban a tér- és idősíkok feltárására, a narrátorok

és a narratív aktusok, valamint a szövegszervező (gyakran visszatérő) témák, motívumok vizsgálatára. Második lépésben a szöveg intertextuális kapcsolatait elemezte. A narratológiai vizsgálat fontos eredménnyel zárult. Cáfolta azt a bizánci regények kutatásában évtizedek óta elfogadott nézetet, hogy a *Drosilla és Chariklész* a legegyszerűbb, a legkevésbé figyelemre méltó a négy mű közül. Ez ugyanis az első – és jelenlegi tudásunk szerint az egyetlen – 12. századi regény, amely az elbeszélői technika tekintetében kapcsolatot mutat a későbbi népnyelvi regényekkel. Az elemzés világos választ ad arra a kérdésre is, vajon ezeket a műveket előadták-e, felolvasták-e a korszak irodalmi szalonjaiban: igen, feltételezhető, hogy a *Drosilla és Chariklész*t akár teljes egészében vagy részenként előadták – erre utalnak például az elbeszélők záró- és nyitóformulái. Az intertextuális kapcsolatok feltárása és értelmezése is árnyalta az Eugenianos-regényről kialakult általános nézetet. Jóllehet a szövegközöttség tekintetében ez a mű nem olyan gazdag, mint Prodomos vagy Makrembolitis regényei, az irodalmi játék nem hiányzik belőle.

Juhász Erika senior kutatótársaival együtt a *Byzanz und das Abendland VI.* nemzetközi konferencia (2018. április 16–19.) társszervezője volt (bizánci szekciók). A konferencián elhangzott bizánci témájú előadások szerkesztett változataiból konferenciakötetet állít össze (szerkesztés alatt). 2018. május 24-én előadást tartott Szegeden a XIII. Magyar Ókortudományi konferencián (*Kosmasz Indikopleuszész Christianiké Topographiája és a Chronicon Paschale kapcsolata*), melyben az ószövetségi prófétákról szóló szakaszokat vetette össze a két szerző művében. A *Byzantinische Zeitschrift* magyarországi referenseként gyűjtötte a magyar kutatók publikációit. A *Chronicon Paschale* új kritikai kiadásán és a mű magyar fordításán dolgozott.

Kovács István folytatta kutatásait és tanulmányait Ióánnész Kinnamos *Epitome rerum ab Ioanne et Manuele Comnenis gestarum* (Ioánnész és Manuél Komnénosz viselt dolgainak kivonata) című munkájával kapcsolatosan. Az elmúlt év során magyarra fordított mintegy egy könyvnyi görög szöveget a témavezető és Laczkó Krisztina segítségével. Emellett Kinnamos történetfilozófiai bevezetőjét is vizsgálta: hogyan viszonyul a klasszikus görög történetírói hagyományhoz, mindezek alapján Kinnamos történet szemléletét is igyekezett meghatározni.

Előadások:

L. Delbó Katalin:

Ένα θυμιατήρι από τον 12ο αιώνα – αντικείμενο μιας ξεχωριστής συνάντησης της μυθιστοριογραφίας με την εικαστική τέχνη. Byzanz und das Abendland VI. Konferencia, Budapest, 2018. április 16–19.

Irodalmi játék a bizánci regényekben. XIII. Magyar Ókortudományi Konferencia, Szeged, 2018. május 24–26.

Egedi-Kovács Emese:

Egy kétnyelvű (ógörög–ófrancia) bizánci kódex szövegének kritikai kiadása (cod. Iviron No. 463). III. Forráskutatás, forráskiadás, tudománytörténet konferencia, Budapest, 2017. november 16–17.

Nachor le faux témoin. La métaphore Grecque de l'apologie perdue d'Aristide dans le Roman de *Barlaam et Josaphat* et sa version en ancien français (ms. Athon. Iviron 463). Second International Conference on Drama and Oratory, Kalamata, 2018. március 27–29.

Barlaam et Josaphat : une œuvre de compilation. Byzanz und das Abendland VI. Konferencia, Budapest, 2018. április 16–19.

Aristidész elveszett *Apológiájának* utóélete (cod. Athon. Iviron 463). XIII. Magyar Ókortudományi Konferencia, Szeged, 2018. május 24–26.

Horváth László:

Ógörög palimpsestus-szöveg helyreállításának forráskritikai háttere. III. Forráskutatás, forráskiadás, tudománytörténet konferencia, Budapest, 2017. november 16–17.

Hyperides' Ultima Ratio: Some considerations on the Phryne case. Second International Conference on Drama and Oratory, Kalamata, 2018. március 27–29.

A Popular Example of extra orationem Argument in Byzantine Rhetorical Handbooks. Invention and beyond. Byzanz und das Abendland VI. Konferencia, Budapest, 2018. április 16–19.

A valóság is lehet hangzatos: Kr. e. IV. század: pillanatkép az athéni demokráciáról. Propaganda az ókorban. Előadássorozat, Budapest, 2018. április 26.

Hypereidész ultima ratio-ja: a Phryné-per. XIII. Magyar Ókortudományi Konferencia, Szeged, 2018. május 24–26.

Juhász Erika:

Die Propheten in der Osterchronik. Byzanz und das Abendland VI. Konferencia, Budapest, 2018. április 16–19.

Kosmas Indikopleustés *Christianiké Topographiája* és a *Chronicon Paschale* kapcsolata. XIII. Magyar Ókortudományi Konferencia, Szeged, 2018. május 24–26.

Kovács István:

La philologie à Byzance. ENS & EC – Normaliens au Collège Eötvös : une tradition vivante, Budapest, 2017. december 5–6.

Fragment of a Tax Census from the 8th Century. Byzanz und das Abendland VI. Konferencia, Budapest, 2018. április 16–19.

L'introduction de l'œuvre *Épitome rerum ab Ioanne et Manuele Comnenis gestarum* de Jean Cinname. Byzanz und das Abendland VI. Konferencia, Budapest, 2018. április 16–19.

Egy VIII. századi adóösszeírás (Prag. Gr. I. 51). Collegium Hungaricum Societatis Europaeae Studiosorum Philologiae Classicae XII. országos konferenciája, Szeged, 2018. május 24.

Ioánnés Kinnamos *Épitome rerum ab Ioanne et Manuele Comnenis Gestarum* művének bevezetéséhez. XIII. Magyar Ókortudományi Konferencia, Szeged, 2018. május 24–26.

Mészáros Tamás:

Egy vatikáni Chalkokondylés-töredék. Ókortudományi Társaság Szegedi Tagozat, 2017. október 17.

Megjegyzések Laonikos Chalkokondylés szöveghagyományához. XIII. Magyar Ókortudományi Konferencia, Szeged, 2018. május 24–26.

Tóth Iván:

Irodalmi párhuzamok II. Mehmed drinápolyi beszédében. XIII. Magyar Ókortudományi Konferencia, Szeged, 2018. május 24–26.

Lina Basoucou:

Ευριπίδου Άλκηστις από το Θέατρο των VIVI (2011): Σκηνικοί προβληματισμοί και προσεγγίσεις. Byzanz und das Abendland VI. Konferencia, Budapest, 2018. április 16–19.

Farkas Flóra:

Tractatus de chorea, cancionibus, instrumentis musicis: Paul Wann und die Antitanz-Literatur. Byzanz und das Abendland VI. Konferencia, Budapest, 2018. április 16–19.

Horváth Janka Júlia:

P.Prag. Gr. IV 83 – Bürobedarf? Byzanz und das Abendland VI. Konferencia, Budapest, 2018. április 16–19.

Phlorios kai Platzia-Phlora : un récit romanesque français ressuscité à la Principauté de Morée. Byzanz und das Abendland VI. Konferencia, Budapest, 2018. április 16–19.

Egy ófrancia regény újjászületése a Peloponnésoson: Phlórios kai Platzia-Phlóra. XIII. Magyar Ókortudományi Konferencia, Szeged, 2018. május 24–26.

Juhász Daniella:

P.Prag Gr. II 243 – Brief des Petbes an Stephanos. Byzanz und das Abendland VI. Konferencia, Budapest, 2018. április 16–19.

Ὁ πόλεμος τῆς Τρῳάδος: der griechische Trojaroman. Byzanz und das Abendland VI. Konferencia, Budapest, 2018. április 16–19.

Keresztény Júlia:

P.Prag. Gr III 592 – Accounts about a (Clerk's) Honorarium. Byzanz und das Abendland VI. Konferencia, Budapest, 2018. április 16–19.

Vándormotívumok Szent Elek legendájában. XIII. Magyar Ókortudományi Konferencia, Szeged, 2018. május 24–26.

Kovács Dominika:

Contributions to the Symbolics of the Saint Alexis Legend. Byzanz und das Abendland VI. Konferencia, Budapest, 2018. április 16–19.

La Vie de Saint Alexis: antik regényelemek továbbélése egy szentéletben. XIII. Magyar Ókortudományi Konferencia, Szeged, 2018. május 24–26.

Mayer Gyula:

A vasvári Sallustius-töredék. XIII. Magyar Ókortudományi Konferencia, Szeged, 2018. május 24–26.

Molnár Zsolt:

The Concept of *synbebēkos* in the *Sophistical Refutations*. Byzanz und das Abendland VI. Konferencia, Budapest, 2018. április 16–19.

Nakos Konstantinos:

Η Ήπειρος του Ανδρέα Μήτσου. Byzanz und das Abendland VI. Konferencia, Budapest, 2018. április 16–19.

Solti E. Dóra:

Ο σχηματισμός του Corpus Aeschineum κατά την πρώιμη βυζαντινή περίοδο. Byzanz und das Abendland VI. Konferencia, Budapest, 2018. április 16–19.

Egy kora újkori német prognosticon Konstantinápoly felszabadításáról, és annak korabeli görög fordítása (1698/1699). XIII. Magyar Ókortudományi Konferencia, Szeged, 2018. május 24–26.

Horvátországi kirándulás

(14) „Szakkollégista tudományos és közéleti műhelykiadványok, utánpótlás-nevelés” című NTP-SZKOLL-18-0012 számú pályázat

A pályázati beszámoló, az eredmények ismertetése az évkönyv következő számában várható, itt a 2018 őszén megvalósított zenetörténeti kurzus beszámolójának rövidített változatát közöljük (a teljes szöveg letölthető a Collegium honlapjáról).

Az Eötvös József Collegium Germanisztika Műhelyében
NTP-SZKOLL-18
szakkollégiumi pályázati támogatással megrendezett
A későromantika és a századforduló zenéje c. előadásorozat
(részlet a prezentációs anyagból)

Vajon hova és meddig lehet még fejleszteni az érzelmek kifejezését a romantika első nagy generációjának, többek közt és főleg a késői Beethoven, Schubert, Mendelssohn, Chopin, Schumann és Liszt szinte véglegesen és végletesen kiélezett zenei életművei után? Lehet-e tovább fokozni ezt, vagy új útra, utakra kell térniük az utánuk következő generációk komponistáinak, akik közül többen a megörökölt zenei nyelvet tovább fokozzák az extremitás irányába, míg mások szakítanak a romantikus hagyománnyal?

Kurzusunkon elsősorban ezen kérdésekre kerestük a választ, amikor górcső alá vettük a későromantika és a századforduló több kiemelkedő zeneszerzőjének munkásságát, különös tekintettel a Hector Berlioz, Richard Wagner, Anton Bruckner és Johannes Brahms zeneművészete képviselte zenei nyelvek sajátosságaira. Az ELTE Eötvös József Collegiuma Germanisztika Műhelyében az NTP-SZKOLL-15, NTP-SZKOLL-16 és NTP-SZKOLL-17 számú szakkollégiumi pályázatok keretében rendezett, áttekinthető európai zenetörténeti kurzusok (barokk, késő-barokk, preklasszika, klasszika, a zenei romantika első nagy korszaka) folytatásaképpen a műhely a 2018/19-es tanévben az NTP-SZKOLL-18. számú pályázati keretből „A későromantika és a századforduló zenéje” címmel indított egész féléves, heti két órás előadásorozatot az európai zene- és kultúrtörténet kiváló ismerője, Dr. Dávid Gábor Csaba, az ELTE Germanisztikai Intézetének volt egyetemi docense vezetésével. Az előadások során a következő témákat tárgyaltuk: 1. A fantasztikus herold: Hector Berlioz (I).

2. A fantasztikus herold: Hector Berlioz (II). 3. „Gesamtkunstwerk”: Richard Wagner (I). 4. „Gesamtkunstwerk”: Richard Wagner (II). 5. „Gesamtkunstwerk”: Richard Wagner (III). 6. „Gesamtkunstwerk”: Richard Wagner (IV). 7. „Gesamtkunstwerk”: Richard Wagner (V). 8. „Gesamtkunstwerk”: Richard Wagner (VI). 9. A szimfónia mint az Istennek épített katedrális: Anton Bruckner (I). 10. A szimfónia mint az Istennek épített katedrális: Anton Bruckner (II). 11. Johannes Brahms (I). 12. Johannes Brahms (II).

Pályázatainkban évről évre hangsúlyozzuk azon körülményt, hogy a hazai bölcsészképzés adottságainál és lehetőségeinél fogva elsősorban csupán egyes szűkebb szakterületeket fed(het) le, vagyis az egyes szakok a tananyag mennyiségéhez és a modern tudományágak komplexitásához képest rövid képzési idő alatt legalább szakterületük főbb tárgyi tudásanyagát szeretnék közvetíteni, így a hallgatók többsége a szakmai ismereteket nem feltétlenül tudja összekapcsolni például a nagy stíluskorszakok kortárs zenei és képzőművészeti alkotóival, ill. azok művészetének jellegével és jellegzetességeivel. A kurzus fő célkitűzése az volt, hogy a zenei késő romantika és századforduló legjelentősebb német, osztrák, francia komponistáinak fő műveit nem szakmabeliek számára is könnyen érthető és követhető elemzésnek vesse alá. Dr. Dávid Gábor Csaba az ELTE Tanárképző Főiskolai Kar docense, később tanszékvezetője, majd nyugdíjazásáig az ELTE Germanisztikai Intézete Német Irodalomtudományi Tanszékének docenseként oktatott és kutatott. Műhelyünk egyik legaktívabb tutoraként korábban, a 2008/09-es tanév tavaszi féléve és a 2011/12-es tanév tavaszi féléve közt tartott hét szemeszteres kurzussorozata során magasabb zenei képzettséggel nem rendelkező kollégáink számára is követhető előadások keretében mutatta be az európai zenetörténet, további három féléven át (2012/13. őszi félév – 2013/14. őszi félév) pedig az ó- és középkor képzőművészetének történeti korszakait. A kurzus alább olvasható prezentációs anyaga az órák keretében bemutatott és tárgyalt zeneszerzőkről nyújt vázlatos áttekintést. Az előadásokat rangos zenei előadók tolmácsolta zeneművek felvételeiről készült videók, a hallgatók tartotta referátumok és szeminárium dolgozatok egészítették ki, melyekből egy hosszabb, német nyelvű tanulmányt az elkészült prezentáció is tartalmaz.

Sára Balázs műhelyvezető, ELTE Eötvös Collegium, Germanisztika Műhely

(15) Tóthné Mihálykó Ágnes: *Hogyan imádkozott a korai egyház? A legkorábbi keresztény imák papyruszon: NKFIH PD 128355*

Research plan

PD 128355

Ágnes Tóthné Mihálykó

How the Old Church Prayed:

The Earliest Christian Prayers on Papyrus

1.) Background, previous research

Ever since the first papyri preserved in the dry sand of Egypt reached Europe and appeared in print at the end of the nineteenth century, they have contributed significantly to nuance our understanding of the formative centuries of Christianity. Supplying us with the books, letters, and documents of Christian communities from the Egyptian countryside from as early as the end of the second century, they help the researchers escape the pitfall of taking the grand narratives of contemporary ecclesiastical writers at a face value. However, the oftentimes worn and fragmented state of these precious documents, together with their difficult-to-read handwriting and non-standard language, necessitates a meticulous philological work before these texts can be used in the scholarship. The papyri need to be read, the lost text supplied on the basis of parallels, the Greek text translated, and commentaries provided for the linguistic, historical, and theological questions that arise from the text. Only such a detailed edition can enable the historians and theologians to capitalize on this significant source material.

For several types of early Christian papyri, this philological work has already been done, and the source group has been presented to the scientific community in corpora. Biblical amulets have been collected and meticulously reedited by Brice Jones (2016). Amulets with biblical incipits are accessible through the work of Joseph Sanzo (2014). Early Christian amulets and magical formularies are easily available in the corpora of Karl Preisendanz (1974²), Robert W. Daniel and Franco Maltomini (1990), in the collection *Ancient Christian Magic* (1995) in English translation, and in the list by Jitse Dijkstra and Theodore de Bruyn (2011). Early Christian letters have seen several corpora, including a more than hundred item rich collection by Mario Naldini (1968). The complete documentation of the early Christian community in the Middle-Egyptian town of Oxyrynchus was gathered by Lincoln H. Blumell and

Thomas A. Wayment (2015) on 778 pages. These collections have become, or are on the way of becoming, influential resources for historians and theologians seeking to nuance their understanding of Christian origins.

However, there is an aspect of early Christian life that has received very limited attention, worship, even though it had a central place in the lives of the faithful. They were expected to pray several times a day alone or in community, and to take part at longer Eucharistic services on Saturday and Sunday. What was said and heard in these rituals was for many their most important everyday contact with Christian faith. Nonetheless, this central aspect of early Christian life is often overlooked by scholars due to its minimal prominence in the literary sources and the interdisciplinary approach that is necessary for any treatment of the subject. The papyrus witnesses of early Christian worship suffer from a similar neglect. Over thirty of them, dated from the third to fifth century, have been published, but they appeared one by one over the course of the twentieth century, scattered in various volumes and journals, and they have never been collected, some of them have not even been translated from ancient Greek into a modern language. Only two Eucharistic prayers from the period have been included a corpus of Eucharistic prayers on papyrus by Jürgen Hammerstaedt (1999), together with seventeen later examples.

As a consequence of the lack of accessibility, only a few prominent items have received attention on the side of the historians of liturgy, who used them in studies of the early development of the Eucharistic prayer (e.g. Spinks 2013) or in overviews of early hymnology (Bernard 2005). Theologians and historians of religion or of early Christianity have on the other hand ignored this excellent source material almost completely. It is only in the recent article of Anastasia Maravela (2014) and an unpublished PhD by Arkadii Avdokhin (2016) that these papyri have been paid their due. Maravela's article teased out examples for Christian self-identification processes from the prayers on papyrus. Avdokhin's thesis drew on early hymns and prayers on papyrus to exemplify the diversity of early Christian prayerful practices in his sweeping demonstration of how Athanasius of Alexandria promoted an orthodox way of worship. These studies clearly illustrated that early Christian prayers can be excellent sources of intellectual and theological trends in the third to fifth century Egypt. However, their use of these texts was unsystematic and suffered from the lack of a good edition and interpretation for the items they employed.

My doctoral research has taken significant steps towards facilitating access to the liturgical papyri. Treating not only the earliest witnesses, but all the

liturgical papyri up to ca. 800, my thesis has provided a comprehensive introduction to this genre. It surveyed their chronology and provenances, looked into the material features of the manuscripts, analyzed the motivations behind the choice of language (Greek, Latin, and Coptic), and sketched a history of writing liturgical texts in late antique Egypt. It also drew up a comprehensive list of liturgical papyri. My efforts have been greeted with enthusiasm by the PhD evaluation committee as well as by researchers from different disciplines, and it has been accepted for publication in the series *Studien und Texte zu Antike und Christentum* by the publisher house Mohr Siebeck (expected date of publication: August 2018). However, this forthcoming book provides only analysis, but no complete texts. Whoever wishes to consult the texts of the earliest liturgical texts preserved on papyrus still has to find, with the help of my checklist, the original editions in a plethora of journals and volumes, which can be in any modern language including German, French, Italian, or Catalan, and which oftentimes have unreliable texts and translations. This scattered and incomplete state of publication makes the access to the texts still cumbersome for researchers who are not specialized in papyrology and liturgical studies, and deter them from using these valuable sources.

2.) Aim of the project, main questions and methodology

This project aims at supplying scholars of ancient Christianity, theology, and of the history of religions, as well as the general audience with easy access to the texts themselves through preparing a corpus of the earliest Christian texts of worship preserved on papyrus. Over thirty such texts are known and have been edited so far. However, since hymns are being prepared for edition in a corpus by Céline Grassien, I will herewith restrict myself to prayers. Prayers (except for the Eucharistic prayers, which constitute a field of special interest for the history of liturgy) are the most underestimated group among the liturgical papyri. Their neglect is all the more deplorable as it is this group of liturgical texts that contains most information on theological concerns and has the most direct impact on popular religion through shared topics as healing, and through vocabulary that prayers lent to the Christian magical texts. Therefore, the volume will contain the re-edition of all known Christian prayers preserved on papyrus from the third to fifth centuries, but not including magical formularies or texts written as amulets. I am familiar with sixteen such prayers for the moment, which have been edited in previous publications, but in the course of the research more, hitherto unknown prayers may surface

from the libraries and collections of Europe. Any such items will be added to this corpus. Fifteen of these texts are in ancient Greek, and one is in Latin. They range from a few lines to over hundred, and include private prayers, prayers for the Eucharist, prayers for the morning, and prayers of uncertain context. These texts will be published both in the form of a book, with text, English translation, contextualization, and ample commentary, and the texts and translations will also be made available as a digital corpus in the framework of the initiative Digital Corpus of Literary Papyri litpap.info.

Editing a liturgical papyrus is a complex, *par excellence* multidisciplinary work. The various disciplines contribute to answering different questions concerning the texts. In the course of the work with these papyri, the following questions will be asked and answered with the help of various disciplines:

1.) What texts can we read and reconstruct from the papyri? It requires first and foremost a philological approach, which is the focus of the host institution, the Eötvös József Collegium and its Centre Byzantium. As a first step, I will establish a reliable reading of the letters that can be seen on the papyrus. I will use for this high-resolution images kindly provided by the libraries, and I will also try to inspect the original, if possible. For this, an excellent knowledge of the relevant languages (ancient Greek and Latin), as well as the uncovering of parallel texts, be it liturgical, magical, biblical, or patristic, is required for my work of making sense of the often broken and faded letters. My papyrological expertise is also needed in order to be able to read the often challenging letter forms. The text will also be provided with an English translation in order to make it more accessible.

2.) How did the manuscripts look like and what do they tell us about the culture of the scribes and the users? To answer these questions, every item needs to be described and contextualized. I will call upon the methodology of papyrology and the support of the excellent papyrologist Anastasia Maravela (University of Oslo) to establish the dates and the provenances of the papyri. I will provide a careful description on codicological (format, size, written surface), paleographical (style and degree of formality of the hands employed) and scribal (corrections, insertions) features. These aspects of the items will be assessed with the approach of New Philology, which aims at a study of the manuscripts within its original social context rather than as an abstract carrier of a text to be reconstructed. Liturgy, especially in the early period, exists only in spatially and chronologically restricted variants, therefore the consideration of the context is inevitable. Moreover, through a careful evaluation of script,

writing material, disposition on page, scribal features, I will trace the scribal culture in which these texts were produced and the goals for which they were written, and I will try to position the items in their original social contexts.

3.) In which private or liturgical context were these texts recited? It is the methodology of comparative liturgy that can assist me with finding parallels and establishing the position of the text within a service. *Liturgie comparée* builds on the observation that liturgical texts and customs can be explained with the help of parallels from later or earlier phases of the same rite and especially with the help of parallels from other rites, often in other languages. The papyrus texts I will be commenting on, which represent developments in the Egyptian (later Coptic) rite, can find significant parallels in the Byzantine, Syriac, and Ethiopic rites. These, as well as the earlier and later parallels in the Coptic rite, are crucial in interpreting the fragments preserved on papyrus. In accessing them I will need to resort to an international network of scholars of liturgy, whom I know through conferences and personal communication via e-mail.

4.) How do these texts relate to the intellectual, religious, and theological trends of their time? These questions will be addressed in the word-by-word *commentary* to the texts. This includes the identification of biblical or patristic subtexts, commentaries on certain significant expressions, the positioning of the text in the framework of intellectual and theological currents of the day, and finding its place in the early liturgy. This work includes a meticulous search in databases and in other texts and can result in new interpretations of the text as well as to supplying new set of texts. In this search for parallels and context the disciplines of theology, history of religions, and of comparative liturgical studies. A theological approach is needed to identify reflections to the major theological trends of the period in the prayers, and to see how these texts are in dialogue with theological discussions and communicate them towards the faithful. History of religions needs to be called upon in order to contextualize these texts in relationship with other religions of the period, the traditional religions, intellectual pagan trends, Judaism, and Manicheism, in the context of which early Christian prayer traditions were formed.

5.) How did 'magical' prayers, such as the ones we read on amulets and handbooks, and 'liturgical' prayers relate to each other? This is a question with a historical perspective that has been intrigued generations of researchers of ancient Christian magic. They have often suspected the enormous impact liturgy had on magical texts, but since a superficial study by A. Kropp in 1931

not much has been accomplished on the topic, as any such enquiry would have needed an expertise in both magic and liturgy, which hardly ever meet. The recent book by Theodore de Bruyn, *Making Amulets Christian* (2017), treats direct borrowings of simple phrases into Greek amulets and formularies, but leaves much to be explored, especially as it neglects the Coptic magical texts, which account for the majority of the liturgical influences. This question has intrigued me ever since I wrote my master thesis on early Christian magic, but since I was not acquainted with Coptic liturgy at that time, I had to lay it aside. Now that I have acquired necessary expertise in both fields, I would like to return to the question and treat it extensively in an article, co-authored with Korshi Dosoo (University of Strasbourg), one of the best experts on Coptic magic. We expect that this study will highlight the complex interplay between ‘magical’ and ‘liturgical’ prayers as well as the formation of these traditions, and it will contribute to the perennial debate over the borders between ‘magic’ and ‘religion’. The study is also closely related to the question of the criteria of selection for the volume, as it reflects on the problems of telling ‘magical’, ‘private’, and ‘liturgical’ prayers apart.

3.) Expected results

As a result of these inquiries, a corpus of early Christian liturgical prayers on papyrus will be prepared for publication. It will be complete with an introduction addressing the questions of selection (especially the criteria by which ‘Christian’ prayers are dissimilated from non-Christian ones, and by which ‘magical’ prayers are excluded), and an overview of the general corpus in light of Christian prayers preserved in other contexts. It will also contain an extensive index and images of the papyri. The print edition is expected to amount to ca. 150 pages. This is intended to be the first volume of a multiple-volume edition of all liturgical prayers in Latin, Greek, and Coptic preserved on papyrus, amounting to altogether ca. 80 items. In the course of the scholarship I also plan to publish some preparatory studies to the further volumes. In the second half of my PhD, I have completed the re-edition and first edition of sixteen prayers, mainly from the later periods, and I plan to publish four articles with the most interesting pieces.

To make the editions even more widely accessible, I plan a digital publication of these texts in a searchable full-text on-line edition together with their translations and images of the object. This will require a digital humanities approach. I have expertise in entering and marking up texts in digital editing surfaces, as

I have taken part in training for a TEI-based proxy mark-up language called Leiden+, which is used for documentary papyri on the Papyrological Editor (www.papyri.info), in Vienna in 2011 and in Heidelberg in 2012, and I have entered several texts into the Papyrological Editor. This is the platform in its form developed for literary papyri, the Digital Corpus of Literary Papyri (www.litpap.info), which I intend to use for my project of digitalization with support from Rodney Ast (University of Heidelberg), the leader of the project behind the platform, who has expressed his willingness to incorporate my texts. The advantage of such an arrangement is that it provides a ready-made platform and a comfortable mark-up language and it has been adapted to the needs of literary papyri. The DCLP team is also willing to offer me any additional training necessary for incorporating the texts in the system.

Besides the monograph, the most significant of the early prayers is also planned to receive a separate, more extensive treatment in an article. The prayer in question, preserved on the papyrus P.Vindob. 19898+19896 and edited by Carl Wessely in 1924, is an intriguing text in ancient Greek, which addresses the Sun and its divine father in terms that seem to refer to the physical Sun in the sky worshipped as a god, which is at odds with Christian theology. However, the text is replete of typical Christian abbreviations of divine names, so-called *nomina sacra*. These indicate that the text was appropriated (or even possibly authored) by Christians. The early Christian predilection for speaking of the Sun as the symbol of Christ is well known. Was this text the result of an idiosyncratic interpretation of this tradition? Or is this an instance of syncretism, where pre-Christian traditions are given new vitality by being integrated and reinterpreted in a Christian context? In order to find the best interpretation, a meticulous new edition of the text and extensive commentary is needed, which will allow me to position the text in relationship to the various currents of ancient paganism and Christianity. Therefore, the text will be given an extensive re-edition in an article, in order to bring this intriguing text, which deserves the attention of historians of early Christianity, to light from scientific oblivion.

Besides these academic publications, I also wish to make the world of ancient Christian prayers accessible to the general Hungarian public, as I consider disseminating my findings in my mother tongue essential. For this purpose I plan to prepare for publication a short book with Hungarian translations of early Christian prayers and hymns, accompanied by a minimal commentary. This volume would contain a selection of papyri as well as texts transmitted

in the works of church fathers and in medieval codices, altogether ca. 20 texts, translated from Greek, Latin, and Coptic. In order to preserve the original attraction of the texts, I will aim at a literary translation, keeping the poetic forms wherever possible. The selection is planned to provide the interested reader with an overview of early Christian worship from the beginning of the second century to the end of the fourth, and access to the most beautiful texts written in the praise of God. I hope that this little treasure trove of early Christian piety can educate and inspire pastors and lay Christians in their own prayers.

4.) Research infrastructure

The project has minimal infrastructural requirements. The project will be hosted by the Eötvös József Collegium, which will provide the basic infrastructural facilities and will manage the financial part of the project. The Eötvös József Collegium has ample experience in project management, having hosted several projects funded by the Hungarian Research Fund OTKA. The work on the project requires access to libraries, and in particular the library of ELTE specialised in religions, as well as access to the *Thesaurus Linguae Graecae*, the all-encompassing database of texts in ancient Greek. The work will be carried out predominantly by the principal investigator. In addition, the project will rely on informal assistance from the members of the Centre Byzantium at the Eötvös Collegium in philological questions as well as in applying the New Philological perspective. The project will also benefit from international cooperation with Anastasia Maravela (University of Oslo) for the papyrological questions, Rodney Ast (University of Heidelberg) and the team behind litpap.info for assistance with the digitalization component, and Korshi Dosoo (University of Strasbourg) for the article on liturgy and magic.

III. SZAKMAI-TUDOMÁNYOS ÉS KÖZÉLETI RENDEZVÉNYEK

Az Eötvös Collegiumban megrendezett tudományos rendezvények jelentős része a különféle pályázatok keretében (lásd II. KUTATÁSI TEVÉKENYSÉG [PÁLYÁZATOK]), részint az Eötvös Collegium egésze, illetve szervezeti egységei és a Hallgatói Önkormányzat, a Választmány; valamint a Collegiumban működő egyesületek (Magyar Bizantinológiai Társaság, Collegium Hungaricum – SEC, Udvari Irodalom Társaság magyar tagozata) szervezésében valósult meg. Az egyes műhelyek és szervezeti egységek (Cathedra Magistrorum), illetve a Választmány önálló szervezésében megvalósított – a Collegium honlapján is kiemelt – rendezvényeket a műhelyek beszámolóinak részeként ebben a kötetben (lásd Műhelybeszámolók), illetve az ECCE IX. kötetben közöljük, amely a 2018/2019. évi őszi félév műhelytevékenységeit tartalmazza. A nemzetközi bizantinológiai előadások (Magyar Bizantinológiai Társaság) a BYZANTIUM KÖZPONT alfejezetbe (190. old.); az egyéb egyesületek, illetve a Collegium együttműködő partnerei által a Collegiumban megvalósított rendezvények pedig az EGYESÜLETI RENDEZVÉNYEK, SZAKMAI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK (154. old.) alfejezetbe kerültek.

Válogatás a műhelyek és szervezeti egységek rendezvényeiből:

Konferencia Clio műhelyében IV. – a Történezműhely éves konferenciája: 2018. március 1–2.

IX. „Közel, s Távolság” orientalisztika konferencia: 2018. március 1–4.

Cathedra Magistrorum tudományos ülése: 2018. március 5.

Olasz műhelykonferencia: 2018. április 19.

XIX. Eötvös Konferencia: 2018. április 20–21.

Fonetikai kérdések az idegen nyelvű operajátszásban – Fischer Ádám előadása az Olasz Műhelyben: 2018. április 23.

Társadalom Tükreben – a Társadalomtudományi műhely konferenciája: 2018. április 27.

VI. Juvenália – a Magyar Műhely konferenciája elsőéveseknek: 2018. máj. 11.

Zeichen setzen – a Germanisztika Műhely konferenciája és kötetbemutatója: 2018. június 6–7.

- Perspektívák. Irodalom, nyelv, kultúra – a Magyar műhely konferenciája: 2018. november 16–17.
- De rerum natura – de Naturae rebus – a Biológia–Kémia Műhely konferenciája: 2018. november 18.
- EJC AASW Workshop Conference: 2018. november 23.

Az alábbiakban a Collegium központi szervezésében vagy a Collegium egészének közreműködésével megvalósított azon kiemelt rendezvényeket ismeretjük, amelyeket a II. fejezetben (KUTATÁSI TEVÉKENYSÉG [PÁLYÁZATOK]) nem tárgyaltunk.

- (1) Tehetség tábor VI. „Hannibal ante portas – Hannibal azelőtt portas volt” (Egyetemi utánpótlás toborzása az Eötvös Collegiumban): 2018. január 22–27.
- (2) Latintanári Szakmai Napok: 2018. február 16–17.
- (3) Kommunikáció a gyerekekkel és a tanulókkal: mi lenne, ha működne? Patrick Dorpmund előadása: 2018. március 1.
- (4) Az Eötvös Collegium nemzeti összetartozást erősítő ünnepi és szakmai programsorozata – Horvátország: 2018. március 14–18.
- (5) „Az Egyetem megnyitja kapuit” – Collegiumi séta: a légópincétől a csillagvizsgálóig: 2018. április 5.
- (6) Byzanz und das Abendland / Byzance et l'Occident VI. / Studia Byzantino-Occidentalia. Nemzetközi konferencia: 2018. április 16–19.
- (7) Brusznay Árpád Alapítvány kötetbemutatói: 2018. április 27.
- (8) Emlékhelyek Napja – „A Báró Eötvös Collegium Hivatástörténete” – tárlatvezetés: 2018. május 1.
- (9) 23. ELTE Kárpát-medencei Magyar Nyári Egyetem. Humántudományi szekció. V. Kárpát-medencei Szakkollégiumi Konferencia: 2018. július 11–13.
- (10) Eötvös-nap, collegiumi tanévnyitó és évertékelő, kötetbemutatók: 2018. szeptember 3.
- (11) Kutatók Éjszakája: 2018. szeptember 28.
- (12) Szentpétervári hidak című kiállítás megnyitója: 2018. október 3.
- (13) Prost Heidelberg! A heidelbergi sörfőzdek és sörözők története című kiállítás megnyitója: 2018. október 19.
- (14) SZITU – Színháztudományi Konferencia: 2018. november 15–16.
- (15) Bassola Zoltán-émlékkülés: 2018. november 23.
- (16) Horváth Endre válogatott írásai – kötetbemutató: 2018. november 23.
- (17) Mezey László-émlékkonferencia: 2018. december 5.
- (18) Nagy Zoltán-émlékkülés: 2018. december 12.

(1) *Tehetségtábor VI. „Hannibal ante portas – Hannibal azelőtt portás volt” (Egyetemi utánpótlás toborzása az Eötvös Collegiumban): 2018. január 22–27.*

Felhívás a felkészítő tanárokhoz

Tisztelt Tanárnő / Tisztelt Tanár Úr!

Az elmúlt évek kedvező tapasztalatai, illetve a szakmai ajánlások alapján írok most Önnek, hogy segítségét és együttműködését kérem az ELTE Eötvös József Collegium tehetséggondozó programjához. Célunk az, hogy az ELTE-re 2018-ban jelentkező tehetséges diákok jövő augusztusban az Eötvös Collegiumba is felvételizzenek, és lehetőleg a Collegium tagjaivá váljanak.

Öt sikeres év után (<https://eotvos.elte.hu/szakmai-munka/rendezvenyek/tehetségtabor>) 2018-ban is megszervezzük a *tehetségtábort* (**Tehetségtábor VI. „Hannibal ante portas – Hannibál azelőtt portás volt”**), amelynek korábbi alkalmairól a Collegium honlapján olvashat.

[A „Hannibal ante portas” szállóige abban a történelmi helyzetben keletkezett, amikor a római szenátus tagjai (Kr. e. 216-ban) így riogatták egymást: „Hannibál a kapuk előtt áll”, beveszi Rómát (csaknem sikerült...). A latinul tanuló egyszerű diák a szállóigét így fordította: „Hannibál azelőtt portás volt...” ti. az ante = „előtt” előljárószó hasonlít az antea = „azelőtt” latin határozószóra. A tábor szempontjából: szó szerinti fordításban az „ante portas” = „a kapuk előtt” átvitt értelme magától értetődik (az ELTE-EC kapuján zörgető majdani felvételiző), egyszersmind történelmi verete, áthallása van (de benne sejlik a gimnáziumi tréfa is).]

A program helye és időpontja: **Eötvös József Collegium (1118 Budapest, Ménesi út 11–13.), 2018. január 22–27.** A meghívott diákokat az iskolák igazgatóitól kikérjük. Összesen 40 (NTP szakkollégiumi pályázattól támogatott) vidéki és ugyanilyen számú (a szakmai programokra bejáró) fővárosi diákot láthatunk majd vendégül színvonalas szakmai foglalkozásokat, illetve szabadidős programokat biztosítva. A vidéki diákoknak a szállás a korábbi évekhez hasonlóan díjmentes: a lányoknak részben vendégszobákban és hallgatói szobákban tudunk helyet biztosítani, a fiúknak pedig a Collegium egyéb tereiben alakítunk ki közös alvótereket (polifoamra és hálósákra mindenkinek, a lányoknak is szüksége lesz), a lány- és fiúszárnyai vizes helyiségek elérhetőek.

A résztvevőknek maguknak kell gondoskodniuk az útiköltségről. A vidéki diákoknak reggelit és ebédet biztosítunk, a vacsoráról egyénileg kell gondoskodni a péntek esti alkalom kivételével, amikor közös gulyás-vacsora lesz.

A pontos számítások érdekében összegzem a várható költségtípusokat: úti-költség (retúrjegy) + közoktatási diákberlet 15 napra (2300 Ft) + vacsora-költségek. A vacsorák beszerzésében, a boltok megtalálásában a Collegium diákjai készségesen segítenek.

A válaszok és a jelentkezések érkezése alapján igyekszünk majd a szakok között is arányosan elosztani a helyeket.

Sokéves tapasztalatom, hogy a legjobb szándék és igyekezett ellenére sem hallanak a tehetséges, végzős, középiskolás diákok azokról a lehetőségekről, amelyeket az ELTE-re jelentkezők számára az Eötvös Collegium nyújthat. Az Ön segítségével szeretnénk most megszólítani azokat a diákokat, akiket a figyelmünkbe ajánl. Biztos vagyok abban, hogy az eredményes tanári évek értékes tapasztalatainak köszönhetően a legavatottabb kézbe továbbítom kérésemet.

Kérem, legyen szíves, küldje el nekünk azon tehetséges végzős diákjának nevét, tervezett szakját és e-mail címét, aki 2018-ben az ELTE valamelyik szakirányán (a BTK, TTK, IK, TáTK karok egyikén vagy az osztatlan tanárképzésben) készül folytatni tanulmányait. Kérem, szíveskedjen megírni személyes ajánlását is, hogy ki(ke)t javasol leginkább meghívni, illetve azt, hogy diákja – ha indult – milyen helyezést ért el szakmai versenyeken (OKTV stb.). A diákokkal történő közvetlen kapcsolatfelvétel minden lépésébe természetesen Önt is bevonjuk.

Kérem, válaszát, visszajelzését mindkét alábbi címre küldje el:

titkarsag@eotvos.elte.hu

horvathl@eotvos.elte.hu

Programok és beszámolók a korábbi táborokról:

<https://eotvos.elte.hu/szakmai-munka/rendezvenyek/tehetseptabor>

Köszönöm munkáját és támogatását!

Budapest, 2017. november 14.

Üdvözlettel,

Horváth László
igazgató

Tehetségtábor VI – ELTE Eötvös József Collegium
„Hannibal ante Portas – Hannibál azelőtt portás volt”

2018. január 22–27.

2018. január 22. (hétfő)

- 8:00–9:50 Érkezés, regisztráció, a szállás elfoglalása
- 9:50–10:00 Ünnepléses tábornyitó, igazgatói köszöntő
- 10:00–10:45 Tanulni és kutatni az ország első karán, az ELTE BTK-n
– Dezső Tamás, az ELTE Bölcsészettudományi Kar pro-
dékánja
- 10:45–11:30 Neumann János tehetséggondozó program az ELTE
Informatikai Karán – Horváth Zoltán, az ELTE Informatikai
Kar dékánja
- 11:30–13:30 Szemináriumi foglalkozások szakonként meghívott elő-
adókkal – az Eötvös Collegium műhelyei szerint szervezve
(3-4 fős diákcsoportoknak, lásd alább, szakonként, szak-
páronként bontva)
- 13:30–14:30 Ebéd a Collegiumban
- 15:30 órától „Ménesi úti örömök”: látogatás a Természettudományi
Múzeumban

2018. január 23. (kedd)

- 7:00–8:00 Reggeli a Collegiumban
- 8:00–9:30 Régi és mai collegisták: oktatás, kutatás és diákélet az Eötvös
Collegiumban – Horváth László, az Eötvös Collegium igaz-
gatója és a szakos műhelyek titkárai
- 10:00–13:00 Szemináriumi foglalkozások szakonként meghívott elő-
adókkal – az Eötvös Collegium műhelyei szerint szervezve
(3-4 fős diákcsoportoknak, lásd alább, szakonként, szak-
páronként bontva)

13:00–14:00 Ebéd a Collegiumban
 15:00 órától „Ménesi úti örömök”: a Szemlő-hegyi-barlang megtekintése vezetéssel

2018. január 24. (szerda)

7:00–8:00 Reggeli a Collegiumban
 8:00–8:45 Cathedra Magistrorum: Tanárnak lenni – Feldné Knapp Ilona, Jakus Enikő, Perge Gabriella, Taczman Andrea
 9:00–9:45 Régi collegisták: oktatás, kutatás és diákélet az Eötvös Collegiumban – Ritoók Zsigmond akadémikus
 10:00–10:45 Régi-új collegisták: oktatás, kutatás és diákélet az Eötvös Collegiumban – Kiss Jenő akadémikus
 11:00–13:00 Szemináriumi foglalkozások szakonként meghívott előadókkal – az Eötvös Collegium műhelyei szerint szervezve (3-4 fős diákcsoportoknak, lásd alább, szakonként, szakpáronként bontva)
 13:00–14:00 Ebéd a Collegiumban
 19:30 órától „Ménesi úti örömök”: Koncert a Műpában

2018. január 25. (csütörtök)

7:00–8:00 Reggeli a Collegiumban
 8:00–8:45 Az Eötvös Könyvtár, a régi Collegium lelke – Markó Veronika, az MTA BTK Irodalomtudományi Intézet könyvtárosa
 9:00–9:45 A tanárképzés lehetőségei az ELTE-n – Károly Krisztina, az ELTE Tanárképző Központ főigazgatója és Homonnay Zoltán, a Központ főigazgató-helyettese
 10:00–13:00 Szemináriumi foglalkozások szakonként meghívott előadókkal – az Eötvös Collegium műhelyei szerint szervezve (3-4 fős diákcsoportoknak, lásd alább, szakonként, szakpáronként bontva)
 13:00–14:00 Ebéd a Collegiumban
 15:00 órától „Ménesi úti örömök”: a Szent Korona és az Országház megtekintése idegenvezetéssel
 20:00 órától „Ménesi úti örömök”: táncház a Collegium nagytermében

2018. január 26. (péntek)

7:00–8:00 Reggeli a Collegiumban

- 8:00–8:45 Természettudósnak lenni a XXI. században – Hudecz Ferenc akadémikus
- 9:00–10.30 Európai horizont: páratlan nyelvtanulási lehetőségek és nemzetközi kapcsolatok a Collegiumban. Az ALFONS program – Sára Balázs munkaközösség-vezető és Horváth László igazgató
- 10:30–13:00 Szemináriumi foglalkozások szakonként meghívott előadókkal – az Eötvös Collegium műhelyei szerint szervezve (3-4 fős diákcsoportoknak, lásd alább, szakonként, szakpáronként bontva)
- 13:00–14:00 Ebéd a Collegiumban
- 15:30-tól „Ménesi úti örömök”: korcsolyázás
- 20:00 órától „Ménesi úti örömök”: gulyás a Collegium nagytermében
közben: 21:00-kor táborzárás

2018. január 27. (szombat)

7:00–8:00 Reggeli a Collegiumban, hazautazás

Ritóók Zsigmond akadémikus, professor emeritus előadása

Szemináriumi foglalkozások szakonként

1) Angol (26-os, nagyterem)

- Hétfő: Angol nyelvi és módszertani foglalkozás – S. Gedeon Mária
Kedd: XVIII. századi irodalmi nyomozás Bristolban és Londonban: Thomas Chatterton versei és halála – Fejérvári Boldizsár
Szerda: Mi az, hogy paper? Papír, jogosítvány, jegyzet? – Egy kezdő fordító stratégiái és döntése – Érsek Csenge; William Shakespeare a kora újkorban és a XXI. században – Pikli Natália
Csütörtök: Angol nyelvtörténeti érdekességek a szavak szintjén és azon túl – Barabás Gergő
Péntek: Függetlenségben az egység: Individualizmus az amerikai kultúrában – Garai Luca

2) Biológia–Kémia (015-ös terem)

- Hétfő: A reakciókinetika alapjai – Samu Viktor; Bevezetés a bioortogonális kémiába – Telek András; A Középiskolai Kémia Lapok és a Középiskolai Matematikai és Fizikai Lapok pontversenyeinek javítása egy javító szemszögéből – Csorba Benjámin
Kedd: Biokémiai laborbemutató az ELTE laborjában – Fülöp Máté
Szerda: Neurodegeneratív betegségek és ami mögöttük van – Illés Anett
Csütörtök: Peptidkémiai laborbemutató az ELTE laborjában – Térmeget Anita és Szatmári Réka
Péntek: Beszélgetés a Biológia–Kémia Műhely tagjaival az egyetemen folyó kutatási lehetőségekről

3) Földrajz (013-as terem)

- Hétfő: Földrajztudomány és politika. A tudomány társadalmi beágyazottsága – Győri Róbert
Kedd: Magmából kőzet: bazaltok képződésének geokémiai modellezése – Sági Tamás
Szerda: Geofizikai mérések a régészetben – Lukács Tamás
Csütörtök: Visegrádi országok: új utakon a globális gazdaságban? – Varga György
Péntek: Az ember és a földrajz, földtudományok kapcsolata a turizmusban – Csorvási Nikolett

4) Francia (20/b terem)

- Hétfő: Szakos köszöntés és beszélgetés – Kalmár Anikó és műhelytagok
- Kedd: Felsőéves diákok tapasztalatai, önálló kutatómunka, egy francia regény vándorlása – Horváth Janka Júlia
- Szerda: Látogatás az Egyetemközi Francia Központba (CIEF) – Szabó Dávid, Kovács Máté
- Csütörtök: Középkori kéziratok nyomában – Egedi-Kovács Emese
- Péntek: Találkozás a műhelytagokkal, látogatás a Francia Intézetbe – Kalmár Anikó, Filyó Fanni

5) Informatika (018-as terem)

- Hétfő: A számítógépes grafika rejtelsei – Komáromi Mátyás
- Kedd: Komplex függvények színes ábrázolása – Lócsi Levente; Robotprogramozás – Leitereg András
- Szerda: Robotprogramozás – Leitereg András
- Csütörtök: Funkcionális programozás – Tőkés Anna
- Péntek: Izgalmas algoritmusok – Zsakó László

6) Klasszika-filológia (20/a terem)

- Hétfő: Nincs királyi út: klasszika-filológia az Eötvös Collegiumban – Juhász Erika és Horváth Janka Júlia

7) Magyar nyelv és irodalom (19-es terem, Borzsák könyvtár)

- Hétfő: Irodalmi szeminárium: Megírták helyettünk – Dokumentumok felhasználása ihletforrásként – Kovács Dominik, Kovács Viktor
- Kedd: Irodalmi szeminárium: Forma mint tartalom. A szonett lehetőségei – Farkas Flóra, Csizmadia Kinga
- Szerda: A Műhely bemutatása és nyelvészeti szeminárium – Ballagó Júlia, Havasi Zsuzsanna, Laczkó Krisztina
- Csütörtök: Látogatás a Petőfi Irodalmi Múzeumba – Vaderna Gábor
- Péntek: Irodalmi szeminárium – Kazsimér Soma

8) Matematika–Fizika (022-es terem)

- Hétfő: Kutatói pálya fizikusként – Kapás Kornél
- Kedd: Egyenlőtlenségek a társadalomban közgazdasági szemszögből – Szajbély Zsigmond; Gazdaságstatisztika – Parragi Bálint;

- Viselkedési közgazdaságtan – Nagy Luca (közös program a társadalomtudomány ülészekkel)
- Szerda: Pénzügyi matematikai alapok: derivatívaárazás diszkrét időhorizonton – Bondici László
- Csütörtök: Funkcionális programozás – Tőkés Anna (közös program az Informatika ülészekkel)
- Péntek: Mire számíts az első félévben? – Szakács Lili Kata

9) Német (012-es terem)

- Hétfő: Einführung in die "Germanistische Seminaristik" (Mitglieder des Germanistischen Seminars)
- Kedd: Wozu die (germanistische) Sprachwissenschaft? (Sára Balázs)
- Szerda: Wozu die (germanistische) Sprachgeschichtsforschung? (Sára Balázs)
- Csütörtök: Musikgeschichte: Zoltán Kodály – einmal anders (Dávid Gábor Csaba)
- Péntek: Budapester Stadtbummel für angehende Germanisten (Mitglieder des Germanistischen Seminars)

10) Olasz (MTA BTK ITI, XX. századi kutató)

- Hétfő: La canzone italiana – az olasz dal – Ludmann Ágnes
- Kedd: Olasz kortárs irodalmi jelenségek – Ludmann Ágnes
- Szerda: Olasz–magyar kapcsolatok a reneszánsz korában – Falvay Dávid
- Csütörtök: Dialektusok vs. olasz nyelv – Ludmann Ágnes
- Péntek: Olasz nyelvi foglalkozás és találkozás az Olasz Műhely tagjaival

11) Orientalisztika (007-es terem)

- Szerda: Keletről keleteseiktől – Szűcs Bernadett

12) Társadalomtudomány (019-es terem)

- Hétfő: Általános beszélgetés az egyetemről, felvételigéről, EC-ről és a műhelyről. Egy elsőéves szociológus tapasztalatai – Sarnyai Benedek
- Kedd: Egyenlőtlenségek a társadalomban közgazdasági szemszögből – Szajbély Zsigmond; Gazdaságstatisztika – Parragi Bálint; Viselkedési közgazdaságtan – Nagy Luca (közös program a matematika–fizika ülészekkel)

- Szerda: Békéből háborúba. Törökországi kurdok (2013–2017) – Dudlák Tamás; Nikolaj Berdjajev – az orosz kommunizmus értelme és eredete – Sarnyai Benedek; Roma gyermekvállalási szokások – Papp Zanett
- Csütörtök: Római part, mint humánökológiai probléma – Tóth Ingrid; Kenneth N. Waltz: A világpolitika anarchikus struktúrája – Tóth Lilla; A családkép Magyarországon és a familizmus – Sarnyai Benedek; Burkaviták Európában – Bonifert Rita
- Péntek: Az első világháború emlékezetpolitikája – Bartha Diána; Franz Josef Strauss és a német újraegyesítés – Greczula Levente

13) Történelem (016-os terem)

- Hétfő: Bemutatkoznak az ELTE történelem szakos képzései és bemutatkozik az EC Történész Műhely – Körmendi Tamás, Erdős András
- Kedd: Koraiúj kori magyar iratolvasás – Faragó Dávid; Tévhitek a 10. századi magyar történelemről – Veres Kristóf
- Szerda: Minek kellett Szent László királynak Horvátország? – Körmendi Tamás; Kivándorlás a századforduló környékén – Pap Lázár; Turbulens idők: Magyarország 1918–1921 között – Erdős András
- Csütörtök: Oklevélírás – Bachusz Dóra; A genealógiai kutatások buktatói – Rácz Balázs
- Péntek: Bethlen Gábor és a finn modell. Kovács Imre a demokratikus kibontakozásról és a határrendezésről – Pusztai Ferenc; Beszélgetés a műhelytagokkal – műhelytagok

Nyelvészeti szeminárium

Személyes élményeim az Eötvös-táborból (2018)

Mikor megérkeztünk és ismerkedni kezdtünk, számba vettük, hogy az országból szinte mindenhonnan jött valaki. Ettől csak még nagyobb megtiszteltetésnek éreztük, hogy ott lehetünk a fővárosban, az Eötvös Collegiumban. Szerintem ez a tábort még sokáig nem felejtjük el. Igazán szívesen látott vendégnek érezhetjük magunkat: különleges bánásmódban részesültünk mind a collegisták, mind a munkatársak, de legfőképp az igazgató úr részéről. Mintha még a collegiumi cica, Hannibál is szeretetteljesen nézett volna a táborosokra...

Minden délelőtt hallgattunk előadásokat arról, mi vár ránk, milyen lehetőségeink lesznek az ELTE-n és az Eötvös Collegiumban. Nem voltam kifejezetten tájékozott ilyen téren, ezért nekem sokat jelentenek az itt szerzett információk. Rendkívül nagyra értékelem a collegisták segítőkészségét is, akiktől bármit kérdezhettünk, más egyetemekről és kollégiumokról is hajlandóak voltak beszélni velünk, még ha nem is teljesen elfogulatlanul. Az itt szerzett tudás, azt hiszem, mindenkinek segíteni fog a fontos döntésben, ami előttünk áll.

A tájékoztató előadások után szemináriumi foglalkozásokon vehettünk részt szakokra bontva. Senkinek sem kellett azon a szakon maradnia egész héten, amelyiket előzetesen megjelölte, ezért nem egyszer komoly fejtörést okozott, melyik foglalkozást válasszuk a program alapján. Én alapvetően magyaros voltam, de például szerdán – bár nem szívesen – kihagytam a nyelvészeti szemináriumot, hogy angolra mehessek. Itt fordítói stratégiákról és Shakespeare modern megítéléséről volt szó. Úgy adódott, hogy nemrég a magyar nyelv OKTV folytán mindkettőben elmélyedtem (a pályamunkámat Arany János Hamlet-fordításából írtam), ezért ezek nagyon érdekelték. A döntésemet nem bántam meg: rengeteg izgalmas újdonságot tanultam, és személyesen találkozhattam Pikli Natália tanárnővel, akinek az írásait kutatómunkám során egyébként is szívesen olvastam. Igazán jól elbeszélgettünk, hatalmas élmény volt.

Minden délutánra volt programunk: jártunk a Természettudományi Múzeumban, a Szemlőhegyi-barlangban, a Műpában, a Parlamentben, és korcsolyáztunk. Közben együtt megismertük Budapestet egy új oldaláról. A collegisták bemutatták nekünk a szórakozási lehetőségeket és a collegiumi élet szépségeit is.

Nagyon örülök, hogy elmehettem, és hálás vagyok mindenkinek, akik lehetővé tették ezt. Számomra a legfőbb az egészben az, hogy eddig nem tudtam, milyen az egyetemi élet, és félttem a jövőtől mint ismeretlentől – most viszont már el tudom képzelni magam egyetemistaként, és örömteli várakozással gondolok az elkövetkezendő évekre.

Cserháti Réka, Szeged, SZTE Gyakorló Gimnázium (Ságvári)

A 2018. évi Tehetség tábor VI. bentslakó résztvevői

Asbóth Lídia	Angol–Amerikai Műhely; Magyar Műhely
Bagyin Balázs	Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi Műhely
Boa Patrik	Bollók János Klasszika-filológia Műhely
Busa Máté	Informatikai Műhely
Cserháti Réka	Magyar Műhely
Csigó Ábel	Angol–Amerikai Műhely; Germanisztika Műhely
Dévény Csaba	Biológia–Kémia Műhely; Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi Műhely; Történelem Műhely
Garczik Ábel	Történelem Műhely

Halápi Blanka	Aurélien Sauvageot Francia Műhely
Hegyesi Eszter Bernadett	Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi Műhely
Horváth Hilda Abigél	Matematika–Fizika Műhely
Kaibás Anna	Aurélien Sauvageot Francia Műhely
Kanda Dániel	Informatikai Műhely
Karikó Csongor Csanád	Informatikai Műhely
Kiss Ádám	Informatikai Műhely
Kőbányai Dénes	Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi Műhely; Társadalomtudományi Műhely
Lipódi Janka	Germanisztika Műhely; Magyar Műhely
Mérés Anna	Társadalomtudományi Műhely
Nagy Anna Fruzsina	Biológia–Kémia Műhely
Nemere Péter	Társadalomtudományi Műhely
Neuherz Szonja	Angol–Amerikai Műhely
Numerász Edina	Angol–Amerikai Műhely
Okolicsányi Ádám	Matematika–Fizika Műhely
Pallai Vivien Alexandra	Germanisztika Műhely
Papp Judit	Olasz Műhely
Paulovics Péter	Matematika–Fizika Műhely
Pintér Bernadett	Társadalomtudományi Műhely
Prótár Noémi	Magyar Műhely; Olasz Műhely
Rancsó Dorottya	Orientalisztika Műhely
Rosta Zsuzsa	Aurélien Sauvageot Francia Műhely
Szabadics Mariann	Magyar Műhely
Szabó Zsófia Ágnes	Magyar Műhely
Tamaska Dóra	Társadalomtudományi Műhely
Tarnai Csillag	Angol–Amerikai Műhely; Aurélien Sauvageot Francia Műhely; Magyar Műhely
Turai Krisztina	Angol–Amerikai Műhely; Magyar Műhely
Ugrin Bálint	Magyar Műhely
Varga Péter	Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi Műhely; Történész Műhely
Varga Regina	Angol–Amerikai Műhely; Orientalisztika Műhely
Varga Zsannett	Angol–Amerikai Műhely; Germanisztika Műhely
Vinnai Mirtill	Olasz Műhely

A 2018. évi Tehetségtábor VI. bejáró résztvevői

Boda Dorka	Filozófia Műhely
Bördös Lili	Germanisztika Műhely
Földes Anna	Filozófia Műhely
Horváth Cecília	Germanisztika Műhely; Informatikai Műhely
Járai Anna	Filozófia Műhely
Kondi Krisztina	Angol–Amerikai Műhely; Germanisztika Műhely
Krajczár Blanka	Társadalomtudományi Műhely
Kraxner Anna	Biológia–Kémia Műhely
Szentágotay Lili	Történész Műhely
Tikk Zoé	Történész Műhely
Tóth Balázs	Biológia–Kémia Műhely

VI. Tehetségtábor

(2) *Latintanári Szakmai Napok: 2018. február 16–17.*

Meghívó – Megújuló Latintanítás

A Református Pedagógiai Intézet és a
Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsész- és
Társadalomtudományi Kar
szakmai napja latintanárok részére

Helyszín:

Pénteken és szombaton is: Eötvös Collegium, 1118 Budapest, Ménesi út 11-13.

Az Eötvös Collegium igény esetén díjmentes szállást biztosít a rendezvényre érkezőknek (előzetes jelzést követően).

Időpont: 2018. február 16. (péntek): 15.30 – 20.15
2018. február 17. (szombat): 10.00 – 18.00

Jelentkezés és bővebb információ:

www.refpedi.hu/rendezvenyek oldalon

(A belépéshez és jelentkezéshez első alkalommal regisztráció szükséges.)

Jelentkezési határidő: 2018. február 12. (hétfő) 12.00

A szakmai nap ingyenes, de regisztrációhoz kötött!

A Református Pedagógiai Intézet 2019 tavaszára tervezett akkreditált képzésének óraszámába a 2018-as, kétnapos szakmai nap hiánytalan elvégzését beszámítjuk.

Minden kedves érdeklődőt szeretettel várunk!

Február 16. péntek

- 15.25 Megnyitó
- 15.30 A klasszikus szöveg mint önmaga értelmezője? Az Aeneis zárlatáról – Krupp József egyetemi adjunktus (ELTE BTK Ókortudományi Intézet Latin Tanszék)
- 16.15 Orpheus nyomában – Darab Ágnes habilitált egyetemi docens (ME BTK Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet)
- 17.00 Mi van az arcukra írva? – római portrék a propaganda szolgálatában. – Szabó Ferenc középiskolai tanár (Kiskunhalasi Szilády Áron Református Gimnázium)
- 17.45 – 18.00 szünet
- 18.00 Cicero De signis a latintanításban – Gesztesi Enikő középiskolai tanár (Szekszárdi Garay János Gimnázium)
- 18.45 A res publica értelmezése – Hegyi W. György egyetemi adjunktus (ELTE BTK Történettudományi Intézet Ókortörténeti Tanszék)
- 19.30 Hogyan alakíttassuk a képi információt szavakká? – Szölke Ágnes nyugalmazott középiskolai tanár (ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnáziuma)

Február 17. szombat

- 10.00 Áhítat
- 10.15 Tacitus Annalesének bevezetője – Takács László tanszékvezető, habilitált egyetemi docens (PPKE BTK Romanisztikai Intézet Klasszika-Filológia Tanszék)
- 11.00 A feliratok szerepe a római gazdaság, társadalom és művelődés kutatásában – Grüll Tibor tanszékvezető, az MTA doktora (PTE BTK Történettudományi Intézet Ókortörténeti Tanszék)
- 11.45 A jó király alakja Vergilius negyedik eklogájában – Adorjáni Zsolt egyetemi adjunktus (PPKE BTK Klasszika-Filológia Tanszék)
- 12.30 Ebéd
- 13.15 A Karoling-kor latin nyelvű irodalma – Adamik Tamás professor emeritus (ELTE BTK Latin Tanszék)
- 14.00 Pannonia régészeti kutatásának újabb eredményei – Bartus Dávid egyetemi adjunktus (ELTE BTK Régészettudományi Intézet Ókori Régészeti Tanszék)

- 14.45 Németellenesség magyar módra. Istvánffy Miklós Buda elestéről.
– Kasza Péter habilitált egyetemi docens (SZTE BTK Magyar Nyelvi és Irodalmi Intézet Klasszika-Filológia és Neolatin Tanszék)
- 15.30 – 15.45 szünet
- 15.45 A mítoszértelmezés lehetőségei: Athéna és Poseidón küzdelme a Parthenón oromzatán és Ovidiusnál – Kulin Veronika egyetemi tanársegéd (PTE BTK Klasszika-Filológia Tanszék)
- 16.30 A latintanítás helyzete: beszélgetés, vita – Czeglédi Sándor középiskolai tanár (Hódmezővásárhelyi Bethlen Gábor Református Gimnázium), egyetemi adjunktus (KRE BTK Tanárképző Központ)
- 17.15 Tájékoztató új könyvekről, internetes lehetőségekről, fórum, vita
– Czeglédi Sándor

XIX. Eötvös Konferencia

(3) *Kommunikáció a gyerekekkel és a tanulókkal: mi lenne, ha működne?* Patrick Dormmund: előadása: 2018. március 1.

**COMMUNIQUER AVEC SES ENFANTS, SES ÉLÈVES :
ET SI C'ÉTAIT POSSIBLE ?**
Conférence de Patrick Dormmund, spécialiste de la formation professionnelle

**KOMMUNIKÁCIÓ A GYEREKEKKEL ÉS A TANULÓKKAL:
MI LENNE, HA MŰKÖDNE?**
Előadó: Patrick Dormmund, továbbképzési szakértő

Le jeudi 1er mars à 19h
Március 1. csütörtök, 19 óra
Eötvös Collegium, 1118 Budapest, Menei út 11

Participation gratuite sur inscription.
A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött.

EN FRANÇAIS AVEC INTERPRÉTARIAT EN HONGROIS
FRANCIA NYELVEN, MAGYAR SZINKRONTOLMACSOLASSAL

(4) Az Eötvös Collegium nemzeti összetartozást erősítő ünnepi és szakmai programorozata – Horvátország: 2018. március 14–18.

Tisztelt Collegium!

A Collegium ifjúsága idén a horvátországi magyarokkal ünnepel és emlékezik az 1848-as szabadságharcra.

☞ **2018. március 14-én** 10.30 órától a Collegium 45 fős küldöttsége Eszéken felkeresi a J. J. Strossmayer Egyetemen működő Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékét.

☞ 2018. március 14-én 12.20 órától a Horvátországi Magyar Oktatási és Művelődési Központban a Collegium együtt ünnepel az iskola közösségével és a Horvátországi Magyarok Ifjúsági Közösséget is képviselő öregdiákokkal.

☞ 2018. március 14-én 17.00 órakor a Collegium Damjanich János emléke előtt tiszteleg, koszorút helyez el Sunján (Staza) a tábormok szülőházánál, a HMDK emlékművénél.

☞ **2018. március 15-én** 10.00 órától a Collegium küldöttsége felkeresi a Zágrábi Egyetem Hungarológiai Tanszékét, ahol kapcsolatainkat személyesen is megerősítjük (a Collegium a tavaszi félévben zágrábi magyar szakos diáknak biztosít szállást).

☞ 2018. március 15-én 14.00 órától a Collegium a zágrábi magyarság ünnepeinek helyszínén, Petőfi Sándor emléktáblájánál koszorúz és ünnepel. A Collegium ifjúságának nevében Boda Attila történész doktorandusz mond ünnepi beszédet.

Március 16–18. között horvátországi történelmi és földrajzi nevezetességeket keressünk fel Fiumétől a Plitvicei tavakon át Varasdíg.

☞ Fővárosi hagyományainkat ápolva a Collegium ifjúságának koszorúja a Bécsi Légión budavári emléktáblájánál is jelen lesz.

Damjanich János kivégeztetése előtti imájából: *Ótalmazd meg, Mindenható, az én különben is szerencsétlen hazámat a további veszedelemtől!*

Beszámoló a Collegium horvátországi kirándulásáról

Abban a szerencsében volt részem, hogy 2018. március 14–18. között az Eötvös József Collegium azon tagjai közé kerülhettem, akik kiutazhattak az 1848-49-es forradalom és szabadságharc kirobbanásának immár 170. évfordulója alkalmából Horvátországba, hogy az ottani magyar közösségekkel együtt ünnepelhessek meg ezt a jeles dátumot. Utunk során bejártuk az ország jelentős részét, Eszéktől Fiuméig, a Plitvicei-tavaktól Varasdig. A következő beszámolóban összefoglalom az út főbb eseményeit, saját élményeimmel, benyomásaimmal megfűszerezve. Március 14-én, szerdán, a Balogh lejtő aljánál lévő buszmegállóból indult a kirándulás, rögtön egy komoly útszakasszal, hiszen az első állomás Eszék volt, a Dráva fontos átkelőhelye, Kelet-Szlavónia legnagyobb városa. A kicsivel több, mint 100 000 lakosú településre kora délután érkeztünk meg, miután viszonylag rövid várakozás után sikerült átjutnunk a határon. Eszék-Baranya megye székhelyén elsőképpen meglátogattuk a Strossmayer Egyetemet, ahol egy kölcsönös bemutatkozást bonyolítottunk le az ottani Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékkal. Itt megtekinthettük az első írott horvát nyelvemlék, a baskai kőtábla egyik másolatát (egy másik másolat található Baskában, az eredeti pedig Zágrábban). Ajándékképpen átadtunk a tanszéknek egy collegiumi kiadású könyvekből álló csomagot, mely változatos témájú írományokat tartalmazott a konferenciakötetektől az életrajzokig. A következő program egy március 15-i megemlékezés volt a HMOM, a Horvátországi Magyar Oktatási és Művelődési Központ szervezésében, akik vendégül látták a Collegiumot és a Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum Verebely László Szakgimnáziuma és Szakközépiskoláját. A három intézmény mindegyike műsorral készült, az EJC verses, zenés produkciót adott elő, közös énekléssel, valamint gordonkajátékkal, versmondással. Természetesen itt sem maradhatott el az EJC-s könyvcsomag átadása. A közös ünneplést fogadás követte, kötetlen beszélgetéssel, majd ennek végeztével kellemes hangulatban hagytuk el az intézményt, hogy megnézzük Eszék városát, melynek egyik fő jellegzetessége a hatalmas Szent Péter és Pál Nagytemplom. A város központja kiválóan kiépített, viszont a külsőbb területeken még jól látszanak a háborús pusztítás nyomai, sok falon golyónyomok figyelhetők meg. Az eszéki látogatás után újra buszra szálltunk, és elindultunk aznapi második úticélunk felé, mely egy, a Határörvidéken fekvő kistelepülés, Staza volt. Itt született a szabadságharc ikonikus alakja, az egyetlen olyan hadvezérünk, akit egy csatában se győztek le, Damjanich János. A hosszú, dél és nyugat felé történő utazás végén megemlékezésre és

koszorúzásra került sor a szerb származású, horvátországi születésű magyar hős szülőházának romjainál, ahol egy, a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége által állított emléktábla örökíti meg a történelmi helyszínt. Ekkorra már besötétedett, szóval az ünnepélyre a busz fényszóróinak világában került sor, amely különleges hangulatot kölcsönzött az eseménynek. Az utazás első napjának zárásaképp elfoglaltuk a lefoglalt szállást, amely a Hotel Zagi névre hallgatott, és Oroslavjében volt található, egy kisvárosban a Medvednica északi oldalán, Zágrábtól nem messze. A kirándulás második napja (március 15.) a fővárosban, Zágrábban zajlott, ahova egész napot kitöltő programtervezettel érkezett a Collegium delegációja. Délelőtt 10 órától a Zágrábi Egyetem Hungarológiai Tanszékére voltunk hivatalosak, ahol a korábbi kapcsolatokat személyesen is megerősítettük, mivel az Eötvös József Collegium biztosított szállást a fenti tanszék egy hallgatójának, aki szintén velünk utazott a kirándulás alatt. Itt nagyon kedves fogadtatásban és egy kis vendégségben volt részünk, jó hangulatú beszélgetéssel telt az idő. A már megszokott könyvcsomagot itt is átadta a Collegium, a kötött program után pedig a horvát hallgatókkal vegyülve töltöttünk némi szabadidőt a fogadóteremben. A következő bő órát ebédelésre és a város felfedezésére szánhattuk, amely egy rendkívül szép település, sok parkkal és zöld területtel, a modern és a reformkori építészet szép példáival. A városnézés után a Petőfi-emléktáblánál volt a gyűlés helye, ahol beszéddel és koszorúzással tisztelegtünk a költő és szabadságharcos előtt. Itt eredetileg együtt ünnepelt volna a Collegium a helyi Ady Endre Kultúrkörrel, ám ez végül nem valósult meg, minthogy ők már a megelőző nap során megkoszorúzták az emlékhelyet. Március 16-a fő programpontja a Plitvicei-tavakhoz tett kirándulás volt, melyet szerencsére sikerült többnyire napos időben lefolytatni. A Korana folyó tóláncolata az egyik legismertebb karsztos képződmény, amely csodálatos természeti szépsége mellett földrajzi, földtudományi érdekességeivel is felhívta magára a figyelmet. A tavak környékén való túrázás, illetve hajókirándulás elfoglalta a délelőttöt, valamint a délután egy részét, a visszaút során pedig alkalmunk volt megtekinteni Horvátország egyik legfontosabb közlekedési csomópontját, Károlyvárost is. A településen meglátogattuk Dubovac (Dobóc) várát, ahonnan nagyszerű kilátás nyílt a három folyó összefolyásánál fekvő területre. Szombaton, március 17-én az úticélok Fiume és Krk szigete voltak, ezek meglátogatásához hosszú buszút és korai indulás szükségeltetett. Elsőként a volt magyar kikötővárosba érkezünk meg, ahol megtekintettük a Tengerészeti és Történelmi Múzeum kiállítását, mely a volt kormányzói palota épületében kapott helyet. Ezek után szabad programra került sor, mely alatt

többen megmászták a város fölé magasodó Tersatto-hegyet és megtekintették Trsat várát, illetve a magyar tengerészeti hősi halottainak emlékére a kikötőben koszorúzás is történt. A Tito téren kijelölt találkahelyről dél környékén indult tovább a Collegium küldöttsége, hogy körülbelül egy órás utazás után Krk szigetére keljen át. Itt először a sziget központjának számító Krk települést tekintettük meg, melynek hangulatos utcái, sikátorai jellegzetes mediterrán hangulatot sugároztak az esős időjárás ellenére is. Következő állomásunk a sziget déli partján fekvő, sokak által méltatott Baska volt, ennek turisztácelponti reputációja mellett másik nevezetessége, hogy itt találták az első írott horvát nyelvemléket, a glagolita írással rótt baskai kőtáblát. Az itteni látogatás után buszra szállva késő este érkeztünk vissza az oroszlavjei szállásra. Az utolsó nap, március 18-a, vasárnap volt, ekkorra Horvátország északi-északnyugati részének meglátogatása maradt, mintegy a hazafelé vezető útra felfűzve. Első megállóként a szlovén határ melletti Trakostyán várát tekintettük meg, mely a legrégebbi épen fennmaradt erősség az országban. A meredek hegy tetején álló felújított épület múzeumként működik, régen sokáig a Cilleiek és a Draskovichok birtokában volt. A vár és a mellette lévő tó körbejárása után a volt fővárosba, Varasdra utaztunk, mely akkor kapott fővárosi rangot, mikor Zágrábhoz már túlzottan közel húzódtott a Török Birodalom határa. Utóbbi település csak az 1776-os varasdi tűzvész óta tölti be újra központi szerepét. Varasdon a vármúzeum megtekintése mellett a város Habsburg-kori építészeti emlékeit, macskaköves utcákkal behálózott óvárosát is bejárhattuk. Ezzel ért véget a Collegium 2018. március 15-e alkalmából szervezett horvátországi kirándulása, a határt Lentinél átlépve késő délutánra-kora estére befutottunk utunk kiindulópontjára, a Balogh lépcső alatti buszmegállóba. Személyes véleményem szerint a kirándulás rendkívül sikeres és élvezetes volt, emellett nagyban segítette a határon túli magyarsággal való kapcsolat fenntartását, szorosabbá tételét.

Magyari Sándor István

Koszorúzás a zágrábi Petőfi-emléktáblánál

(5) „Az Egyetem megnyitja kapuit” – Collegiumi séta: a légópincétől a csillagvizsgálóig: 2018. április 5.

Beszámoló az ELTE honlapjáról

„Az Egyetem megnyitja kapuit” című sorozatunk keretében 2018. április 5-én az Eötvös Collegiumot jártuk be Dr. Horváth László igazgató és munkatársai vezetésével. A séta ismét teljes létszámmal indult és minden karról érkeztek érdeklődők.

A Collegium nagytermében elsőként rövid alumni üdvözlőt mondott Sánta Sára, az Alumni Központ munkatársa, majd átadta a szót Dr. Horváth László igazgató úrnak, aki köszöntötte a résztvevőket, külön kiemelve, hogy nagy örömeire szolgál, hogy az Alumni Központ a Collegium épületét is bevette a nagy sikerű sorozata programjai közé. Ezt követően átadta a szót Garai Imrének, aki maga is egykori kollégistaként szívesen vállalta, hogy a nagyteremben található, az épület és a Collegium történetét bemutató kiállítást ismerteti a sétán részt vevőknek.

Az intézmény 1895-ben alakult és egész története szorosan egybefonódik a magyar középiskolai tanárság modern értelmiségi szakmává alakulásával, professzionalizációjával: a „tudós tanárok” nevelése iránti elkötelezettség az Eötvös Collegium alapításától fogva tetten érhető képzési cél. Első épülete Pesten, a Csillag utcában (ma Gönczy Pál utca) volt, majd 1910-ben épült meg az Alpár Ignác tervezte Ménesi úti épület, mely ma is otthont ad a Collegium intézményének. Ma a collegisták kétharmad részben a Bölcsészettudományi Kar, egyharmad részben pedig a Természettudományi Kar, az Informatikai Kar, illetve a Társadalomtudományi Kar hallgatói közül kerülnek ki. Ez a sokszínűség, a különféle tudományterületek mindennapos érintkezése a Collegium kimagasló eredményeinek a záloga.

Következő állomásunk a könyvtár volt, amit Markó Veronika könyvtáros mutatott be. Hallhattunk a könyvtár történetéről (például arról, hogy a gyűjtemény magját Eötvös József könyvtára adta, melyet az alapítástól a mai napig különgyűjteményként őriznek, az eredeti polcokon). Ma az Eötvös Collegium és az MTA Irodalomtudományi Intézetének közös könyvtáraként működik, így fő gyűjtőköre az irodalomtudomány. A kollégisták mellett az intézet munkatársai kölcsönözhetnek, azonban az állománya bárki számára elérhető helyben olvasási lehetőséggel.

A könyvtár megtekintése után sétánkat a diákok részlegeinél folytattuk, majd lementünk az egykori légópincébe, melyet az intézmény egykori igazgatója, Szabó Miklós építtetett. Ennek köszönhetően a II. világháború alatt egy diák és oktató sem vesztette életét, annak ellenére, hogy az épületet súlyos károk érték. Ma többek között itt van az úgynevezett „Estike-klub”, amit a régi kazánház területén alakítottak ki: Igazgató úr itt mesélt nekünk a „dögészekről” és „filoszokról” (így nevezik a természettudós, illetve a bölcsész hallgatók egymást), és egyéb érdekességeket, történeteket hallhattunk. Sétánkat a Collegium kertjében zártuk.

Ezúton is szeretnénk kifejezni köszönetünket Horváth László igazgató úrnak, Markó Veronikának és Garai Imrének a szíves fogadásért és a nagyszerű vezetésért.

<https://www.elte.hu/content/az-egyetem-megnyitja-kapuit-az-eotvos-collegiumban-jartunk.t.16312> [2019.07.06.]

Ménesi úti iskola

(6) *Byzanz und das Abendland / Byzance et l'Occident VI. / Studia Byzantino-Occidentalia. Nemzetközi konferencia: 2018. április 16–19.*

Byzanz und das Abendland

Byzance et l'Occident VI.

Studia Byzantino-Occidentalia

Gallica - Italica - Germanica - Graeca

Internationale Konferenz / Colloque International
Eötvös-József-Collegium, Budapest / Collège Eötvös József, Budapest
16.–19. April 2018 / 16–19 avril 2018
1118 Budapest, Ménesi út 11–13.

A konferencia plakátja

Beszámoló a *Byzanz und das Abendland* VI. konferenciáról
(ELTE Eötvös József Collegium – 2018. április 16–19.)

Az ELTE Eötvös József Collegiumban működő kutatócsoport, amelynek kereteit a *Társadalmi kontextus a szövegkritika tükrében: Bizáncon innen és túl* című nagy nemzetközi NKFIH pályázat (NN 124539) és a kutatóegyetemi, valamint bölcsészettudományi (ELTE BTK) támogatással létrejött EC Byzantium Központ biztosítja, 2018. április 16–19. között közel hetven előadó részvételével immár hatodik alkalommal rendezte meg a *Byzanz und das Abendland / Byzance et l'Occident* konferenciát. A *Gallica, Italica, Germanica, Graeca és Hellenica* ülésszakok rövid leírását a konferencia részegységeinek szervezői állították össze: Egedi-Kovács Emese, Ludmann Ágnes, Sára Balázs, Juhász Erika és Solti Dóra. Az összefoglalások után a konferenciára megjelentetett és bemutatott kötetek bibliográfiai adatait (és elektronikus elérési-, honlap-helyeit), néhány további kimutatást (adatok), majd a résztvevők nevét közöljük.

A konferencia nagy egységeit Éric Fournier (Franciaország), Dimitrios Letsios (Görögország) és Elisabeth Ellison-Kramer (Ausztria) nagykövetek nyitották meg. A konferenciát köszöntötték Frédéric Rauser (Francia Intézet), Gian Luca Borghese (Olasz Kultúrintézet) és Regina Rusz (Osztrák Kulturális Fórum) igazgatók, valamint Borhy László, az ELTE rektora is.

Gallica

A konferencia hétfő délelőtti *Gallica–Graeca* szekcióján a Bizánc és Nyugat közötti kulturális, diplomáciai, és irodalmi kapcsolatok vizsgálata került előtérbe. Benoît Grévin a párizsi CNRS kutatója a Szicíliai Királyság Magyarországgal, a Balkánnal és Bizánccal való diplomáciai kapcsolatait vizsgálta az újabban előkerült levelezések tükrében („Un corpus de source en mouvement : les relations diplomatiques du royaume de Sicile avec la Hongrie, les Balkans et Byzance sous Frédéric II et Conrad IV [1220–1254]”). Filippo Ronconi (EHES-PSL) a Vatikán 1666-os jelzetű bizánci kézirat néhány paleográfiai érdekességére hívta fel a figyelmet, amelyek egyszersmind új megvilágításba helyezik Zakariás pápa Szentlélekkel kapcsolatos tanítását („L'« Esprit reste dans le ciel » ? Une proposition sur la procession du saint Esprit selon le pape Zacharie [sur la base d'un détail inédit du Vat. gr. 1666]”). Egedi-Kovács Emese (EC) előadásában a *Barlám és Jozafát* regényes szentélet görög

változatának kompilációs jellegét emelte ki, rávilágítva a „vendégszövegek” elbeszélésen belüli narratológiai szerepére („Barlaam et Josaphat : une œuvre de compilation”). Paul-Victor Desarbres (Université Paris Sorbonne [Paris IV]) újabb érdekes összefüggésekre hívta fel a figyelmet Blaise de Vigenère Chalkokondylés-fordításával kapcsolatban („« Vous vouliez nous envoyer à Constantinople ? » : la croisade et ses détournements chez Blaise de Vigenère [1523–1596]”). A délutáni ülészakot Paolo Odorico (EHESS) plenáris előadása nyitotta meg, amelyen a párizsi EHESS professzora a bizánci szentéletek retorikai jellegzetességeit elemezte („La rhétorique de la sainteté”). Kiss Sándor (Debreceni Egyetem) Villehardouin *Bizánc megvétele* című művének nyelvi és elbeszélés-technikai jellegzetességeire hívta fel a figyelmet („Progression textuelle et articulation du récit dans La Conquête de Constantinople de Villehardouin”). Andrea Ghidoni (Università di Macerata) a Mediterráneum és Európa között „vándorló” hősi motívumok formálódását mutatta be bizánci és nyugati elbeszéléseken keresztül („Saint Théodore, Saint Georges, Digénis Akritas, Aiol : types et motifs héroïques qui traversent la Méditerranée et l’Europe”). Romina Luzi (EHESS) a bizánci regényekben megjelenő narrátor szerepét vizsgálta („L’émergence du narrateur dans les romans paléologues”). Szász Géza (Szegedi Tudományegyetem) a középkori Magyarországra vonatkozó útleírásokat elemezte („Comment lire le récit de voyage médiéval ? Analyse du corpus de Hongrie”).

Italica

A hagyományosan *Fonti ed interpretazioni* című ülészakot a konferenciasorozat történetében másodszor a Budapesti Olasz Kultúrintézet Fellini-terme fogadta be. A délutánt Gian Luca Borghese, az Intézet megbízott igazgatójának, és Ludmann Ágnes, az Eötvös Collegium Olasz műhely vezetőjének üdvözlő szavai után Renzo Tosi *Proverbi e cinema. Alcuni esempi* című plenáris előadása nyitotta meg. Tosi professzor, az antik közmondások szakértője plenáris értekezésében össze kívánta kötni a huszadik századi filmes kultúrát az antik hagyományokkal. Előadásában számos példát mutatott arra – nem kizárólag olasz filmművészeti alkotásokból –, hogy az antik közmondások hogyan élnek tovább, valamint hogyan módosulnak audiovizuális környezetben, eltérő műfajú filmes alkotásokban. A rövid vita és kávészünet után a szekciót Vigh Éva (MTA–SZTE Antikvitás és Reneszánsz: Források és Recepció Kutatócsoport) *Favola esopica fra Medioevo e prima età moderna* című előadása nyitotta meg, melyben Aisópos

és a mese műfajának középkori recepciójáról, felhasználási módjairól beszélt a reneszánsz kezdetéig, és különböző ősnymotatványokat, mesefeldolgozásokat mutatott példaként. Falvai Dávid (Eötvös Loránd Tudományegyetem) *Novità su un codice italiano „bizantino” di Budapest* című előadásában az ELTE Egyetemi Könyvtárának Cod. Ital. 3. jelzésű kódexével kapcsolatos legújabb felfedezésekről számolt be. Gian Luca Borghese (C.R.I.S.M. – Università di Torino) *La legge e il canone a Bisanzio sotto Leone VI: un caso specifico di disapplicazione con il sostegno del patriarca di Roma* című előadásában a VI. Leó pápa korában hatályos házassági törvényt és annak különböző módosításait elemezte. Az ülés szak zárásaként Ertl Péter (MTA–SZTE Antikvitás és Reneszánsz: Források és Recepció Kutatócsoport) *Per le fonti poetiche e scientifiche del De remediis petrarchesco* című előadásában Petrarca egyik leghíresebb latin nyelvű művének, a *De remediis utriusque fortunae* című dialógusnak néhány olyan forrására igyekezett rávilágítani, amelyeknek az eddig megjelent modern szövegkiadásokban nem szenteltek kellő figyelmet.

Az olasz ülésnapot Monica Bini, a Bolognai Tudományegyetem oktatójának *Breve storia del libro nell'antichità romana* című, hallgatóknak szóló szemináriumra egészítette ki, amely a könyv születésébe nyújtott betekintést.

Germanica

A VI. *Byzanz und das Abendland*-konferencia csütörtöki zárónapján – a *Hellenica*-szekcióval párhuzamosan – a Collegium Paepcke–Borzáskabinetjében került sor a 2013-as indulása óta immár ötödik, *Quelle und Deutung* elnevezésű germanisztikai paleográfiai–kodikológiai szakmai eszmecsereére. A rendezvényt a szakmai program előestéjén az Országos Széchényi Könyvtárban tartott – Regina Ruzs, az Osztrák Kulturális Fórum igazgató asszonya által megnyitott – könyvbemutató vezette fel, melyen a 2016-os *Quelle*-szekció referátumainak írásos változatából összeállított, összesen hét német nyelvű tanulmányt tartalmazó konferenciakötetet Christine Glaßner, az Osztrák Tudományos Akadémia Középkortudományi Intézete Könyv- és Kéziratosztályának vezetője, és Sára Balázs, az EC Germanisztika műhelyének vezetője, a kötet szerkesztője mutatta be (*Quelle und Deutung IV. Beiträge der Tagung Quelle und Deutung IV am 23. November 2016. EC-Beiträge zur Erforschung deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit, Bd. I.IV [= Antiquitas–Byzantium–Renascentia XXXIII]*. Hrsg. von Balázs Sára. Budapest: ELTE Eötvös-Collegium 2018. 252 p.).

A hagyományosan igen jó, családias hangulatú kollokviumon (Christine Glaßner, Maria Stieglecker, Katrin Janz-Wenig és Sára Balázs elnöklése mellett) ezúttal egyenként 25 perces referátumokban összesen kilenc előadó: filológus, irodalomtörténész, történész és művészettörténész (az ÖAW Institut für Mittelalterforschung, Abteilung Schrift- und Buchwesen öt osztrák tudományos munkatársa és négy hazai középkorász) számolt be a XIV–XVIII. századi német nyelvű kéziratok kutatásában elért újabb eredményeiről.

A délelőtti ülészakon elsőként Maria Stieglecker filigranológus–kodikológus *Schlüssel zur Handschrift. Wo schrieb Johannes von Speyer seine Bücher?* című előadásában a középkori scriptor–kézirat-problematika egyik jellemző esettanulmányát vázolta a XV. században élt melki bencés szerzetesnek, Johannes von Speyernek tulajdonított kéziratokat tartalmazó kódexek elemzése alapján. Katrin Janz-Wenig, az ÖAW kéziratosztályának filológus kutatója a középkori, napi használatra szánt népnyelvi (német) prédikációgyűjtemények alapkoncepcióját igyekezett rekonstruálni ugyancsak egy konkrét esettanulmány keretei közt („*Schaffen und Nachahmen*“: *Formen der Neukontextualisierung im ausgehenden Mittelalter am Beispiel eines volkssprachlichen Predigtkorpus*). Christine Glaßner „*Colligite fragmenta ne pereant*“: *Bemerkungen zur (germanistischen) Fragmentenforschung* címmel tartott referátuma az osztrák és német levéltárakban a főleg a kézirat- és kódexrestaurálási munkálatok során a mai napig rendszeresen és nagy számban előkerülő kéziratföredékek filológiai jelentőségét vázolta, valamint a rendkívül összetett, több részdiszciplínára épülő szövegrekonstrukciós munka problémáit mutatta be a mindennapi gyakorlat néhány konkrét példáján. Katona Tünde, a Szegedi Tudományegyetem Germán Filológiai Intézetének vezetője *Die Ganzheit des Fragments. Gedanken zu Stammbüchern und Stammbucheinträgen* címmel a magyarországi német, latin és magyar nyelvű emlékkönyvek kutatására szakosodott, számos jeles filológust számláló kutatócsoport egyik vezetőjeként az emlékkönyvek történetéről, az emlékkönyvkutatás módszertanáról, az eredmények gyakorlati hasznáról és a kutatócsoport munkájáról tartott példákkal gazdagon illusztrált előadást, Regina Cermann pedig a Vatikáni Apostoli Könyvtár egy eddig feldolgozatlan fundusának német nyelvű kódexeiről adott összegző és a kutatás legfontosabb feladatait tagláló áttekintést (*Die deutschen Handschriften des Fondo Rossiano der Biblioteca Apostolica Vaticana*).

A délutáni ülészak első referátumaként Gabriele Bartz művészettörténész *Der Erfurter Judeneid – ein chimärenhaftes Dokument* című előadásában egy a maga nemében egyedülálló, kivitelét és tartalmát, illetve e kettő viszonyát tekintve is

mind a mai napig számos megválaszolatlan kérdést felvető, XIV. századi német nyelvű dokumentumot, az úgynevezett „Erfurti zsidóeskü”-t vizsgáló kutatások bemutatására és néhány alapkérdés megválaszolására vállalkozott. Berzeviczy Klára, a PPKE Germanisztika Tanszékének irodalomtörténész docense egy a reformáció 300. évfordulójára készült, Luthert „írott kép” formájában ábrázoló metszet keletkezését, szövegét és a képi ábrázolás sajátosságait elemezte filológiai és művészettörténeti szempontok alapján. Bódai Dalma, az ELTE Történettudományi Doktori Iskolájának hallgatója *Quellen und Methoden der Netzwerkforschung am Beispiel von György Thurzós Schreibkalendern* című referátumában a felvidéki Thurzó család birtokán, a trencsényi Biccseán folytatott kutatómunkája során fellelt kalendáriumok latin és német nyelvű kéziratos bejegyzéseit, illetve a XVI–XVII. század fordulóján élt Thurzó György nádor ezek alapján rekonstruálható politikai, gazdasági és egyéb személyes kapcsolatait mutatta be a kutatásban rejlő további lehetőségek felvázolása mellett. Végül a délutáni ülészakot záró előadásában G. Molnár Péter, a PPKE tudományos munkatársa egy XV. századi, Dessauban őrzött útleírás-szöveg kéziratainak a Kalocsai Érseki Levéltárban fellelt egykorú másolatát mutatta be és vetette össze ennek szövegrészleteit a feltehetőleg régebből származó németországi szövegváltozattal (*Das vagabuch. Felix Fabris Reisebeschreibungen in Kalocsa und Dessau*).

A *Quelle*-szekció előadásainak – hagyományosan képekkel is gazdagon illusztrált – írásos változatát a hetedik *Byzanz*-nagykonferenciára, 2019 novemberére megjelenő *Quelle und Deutung V* című kötetben tervezzük közzétenni.

Graeca

A konferenciát megnyitó francia nyelvű előadások döntő többségükben a bizánci irodalommal, kultúrával és azok nyugati kölcsönhatásaival foglalkoztak. Ezt a tematikus vonalat vitte tovább a délután záró szekciója, amely a papiruszos forrásokra fókuszált. A görög nyelvű, kései papiruszokat feldolgozó tematikus blokk már a „Graeca” szekciók sorát nyitotta, melynek előadói az Eötvös József Collegium Byzantium Központjának kutatói illetve támogatói. Az új egység előtt Elisabeth Ellison-Kramer, az Osztrák Köztársaság magyarországi nagykövete mondott köszöntőt. Hermann Harrauer professzor, az Osztrák Nemzeti Könyvtár Papiruszgyűjteménye korábbi igazgatójának nyitóelőadása (*Emanzipation in Papyri*) és Claudia Kreuzsaler, a Papiruszgyűjtemény munkatársának előadása (*Die Aufhebung der tutela mulierum und das ius liberorum in*

den nachkonstantinischen Papyri) után Berkes Lajos (Humboldt-Universität zu Berlin) következett (*Greek Scribes and Administration in 8th-Century Egypt*), majd öt ELTE-s hallgató (akik közül Horváth Janka Júlia, Keresztény Júlia, Juhász Daniella és Kovács István az Eötvös József Collegium Bollók János Klasszika-filológia műhelyének is tagjai) prezentálta az általuk gondozott kiadatlan dokumentáris papiruszokkal kapcsolatos legújabb eredményeket.

A Byzantium Központhoz kötődő kutatások bemutatása a keddi napon első-sorban történeti tárgyú előadásokkal folytatódott. A nyitóelőadás előtt Bálint Csanád akadémikus, a Magyar Bizantinológiai Társaság elnöke köszöntötte az egybegyűlteket, majd Peter Schreiner, a Kölni Egyetem professor emeritúsának plenáris előadását (*Anna von Frankreich [1180] oder Anna von Ungarn [1272]: Zum illustrierten Brautgedicht im Vaticanus gr. 1851*) elnökölte. A Szerb Tudományos Akadémia kutatója, a legutóbbi nemzetközi bizantinológiai kongresszus egyik főszervezője, Srđan Pirivatrić (*The Translatio of the Relics of St John of Rila from Serdica to Esztergom and back. Some Observations on the Historical Context of a furtum sacrum*) mellett az athéni Kapodistrias Egyetem bizantinológusa (Salvatore Costanza: *Die Reise des Johannes VIII Palaiologos nach Ungarn laut Francesco Filelfo und anderen Quellen*) és a Mainzi Johannes Gutenberg Egyetem fiatal kutatója (Laura Borghetti: *Hoffnung und Enttauschung einer Quelle. Die Vita des heiligen Gregorios Dekapolites und seine Reisen zwischen Ost und West*) adott elő. A folytatásban Bojana Pavlović (Srpska akademija nauka i umetnosti Beograd) a XIV. századi bizánci propagandáról beszélt, Vratislav Zervan (Österreichischen Akademie der Wissenschaften) pedig IV. Károly IV. Dusan Istvánnak és V. Palaiologos Ióánnés bizánci császárnak írt leveleihez fűzött kritikai megjegyzéseket. Diószegi Szabó Pál (Szegedi Tudományegyetem) VII. Biborbanszületett Konstantin egyik jogi rendelkezéséről (a szándékos emberölést elkövetők menedékjogáról) értekezett. Az utolsó szekcióban Tóth Anna (MTA BTK) a sokat vitatott bizánci cirkuszi „pártok” civil életre gyakorolt hatását elemezte, Ekler Péter (OSZK) pedig a tudós humanista, Geórgios Trapezuntios munkásságáról alkotott képünket gazdagította újabb elemekkel.

A *Graeca* előadások a konferencia 3. napján is folytatódtak: Takács Miklós, az MTA BTK kutatójának vetítőképes előadása (*Kontroversen in der Geschichte der Stadt Sirmium zwischen 568 und 1180*) után Rózsa Márton (ELTE) a XII. századi bizánci leveleket vizsgálta új nézőpontból, Horváth László, a konferencia főszervezője (ELTE, Eötvös Collegium) pedig egy népszerű érvelési formának a bizánci szónoklattani kézikönyvekben való előfordulását vizsgálta

(*A Popular Example of extra orationem Argument in Byzantine Rhetorical Handbooks. Invention and beyond*). A szekciót Borhy László, az ELTE rektorának előadása (*Rudimenta fundamentorum: Bemerkungen zu spätromischen Befestigungsmaßnahmen in Pannonien*) zárta.

A délelőtti záró rendezvénye a jelképes és hagyományosnak mondható hallgatói szekció volt, melynek keretében a Bollók János Klasszika-filológia műhely hat tagja (Horváth Janka Júlia, Kovács Dominika, Farkas Flóra, Juhász Daniella, Molnár Zalán és Kovács István) mind szakmai, mind nyelvi (francia, angol, német) szempontból rendkívül igényes előadással lépett a nemzetközi hallgatóság elé.

A nap végén a konferencia résztvevői Zsoldos Endre (MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont) és Ekler Péter (OSZK) vezetésével megtekinthették az Országos Széchényi Könyvtár új impozáns kiállítását (*Regiomontanus 550*), majd a tavalyi konferencia germanista és bizánci tárgyú előadásaiából készült két kötet bemutatására került sor ugyanott. Az eseményt Regina Rusz, az Osztrák Kulturális Fórum igazgatónője nyitotta meg.

A konferenciával párhuzamosan Hermann Harrauer és Claudia Kreuzsaler – szintén a hagyományok jegyében – papirologiai szemináriumokat tartott az érdeklődő hallgatóknak, akik újabb kiadatlan papiruszok publikálására kaptak lehetőséget.

Hellenica

A hatodik alkalommal megrendezett *Bizánc és a Nyugati Világ* nemzetközi konferencia-sorozat negyedik alkalommal adott otthont a magyarországi újjörög tanulmányok szempontjából kiemelkedő jelentőségű görög napnak, amelynek során görög nyelvű előadások hangzottak el bizánci és újjörög témakörökből.

A szekciónyitó plenáris előadáson Vasileios Katsaros, a thessaloniki Aristotelés Egyetem nyugalmazott professzora Thessaloniki és Konstantinápoly kapcsolatát elemezte a XIII. századi Palaiologos reneszánsz idején, és betekintést nyújtott az ezzel kapcsolatos, kiadás előtt álló episztolográfiai korpuszba, valamint az eredeti kéziratokba is. A bizánci tárgyú előadásokat Solti Dóra (ELTE) folytatta, aki az Aischinés-szöveghagyomány egy speciális kérdését, a korpusz korabizánci kialakulását elemezte. Delbó Katalin (ELTE) egy bizánci füstölő dombormű-ábrázolásait állította párhuzamba a korabeli regény *ekphrasisaival*.

Az újjörög tárgyú előadások sorát Dimitrios Letsios tudományos kutató, budapesti görög nagykövet nyitotta a modern görög nemzeti identitás tartalmának XIX. századi változásairól, valamint Bizánc és az újjörög nemzettudat kapcsolatáról szóló előadásával. Őt követte Konstantinos Nakos (ELTE) előadása Andreas Mitsou kortárs görög író Ipirosz-képéről, valamint Lina Basoukou (ELTE) és Simos Papadopoulos (Démokritos Egyetem, Thrákia) előadása Euripidés Alkétisének egy modern színpadi feldolgozásáról.

A konferenciára megjelentetett
és a rendezvényeken bemutatott kötetek

Antiquitas – Byzantium – Renascentia, sorozatszerkesztők: Farkas Zoltán – Horváth László – Mészáros Tamás (ISSN: 2064-2369)

(a sorozat kötetei letölthetők: <http://byzantium.eotvos.elte.hu/kiadvanyok/on-line/>)

XXXII: Erika Juhász (Hrsg.): *Byzanz und das Abendland V. Studia Byzantino-Occidentalia*. ELTE Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2018. 187 p.

XXXIII: Balázs Sára (Hrsg.): *Quelle und Deutung IV. Beiträge der Tagung Quelle und Deutung IV am 23. November 2016*. (EC-Beiträge zur Erforschung deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit, Bd. I.IV.). ELTE Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2018. 243 p.

XXXIV: Emese Egedi-Kovács (éd.): *Byzance et l'Occident IV. Permanence et migration*. Collège Eötvös József ELTE, Budapest, 2018. 280 p.

Adatok

Előadók (összesen 7 országot képviselve): francia: 7 fő; görög: 4 fő; német: 4 fő; olasz: 5 fő; osztrák: 10 fő; szerb: 2 fő; magyar: 35 fő. Összesen: 67 fő. [Külföldi: 32 fő; magyar: 35 fő]. Ebből: PhD és MA diák, fiatal kutató: 8 fő.

Magyarországi külföldi képviseltek: francia, görög és osztrák nagykövet; francia és olasz kultúrintézetek, valamint az Osztrák Kulturforum igazgatója.

Támogatók: NKFIH NN 124539; Österreichisches Kulturforum Budapest; Institut Français de Budapest; Istituto Italiano di Cultura Budapest; Görög Köztársaság Magyarországi Nagykövetsége; Eötvös Loránd Tudományegyetem; ELTE Eötvös József Collegium; International Courtly Literature Society, Hungarian Branch; Magyar Bizantinológiai Társaság.

Résztvevők

- Bálint Csanád – MTA BTK Régészeti Intézet; Magyar Bizantinológiai Társaság, elnök
- Bartz, Gabriele – Österreichische Akademie der Wissenschaften, IMAFO (Institut für Mittelalterforschung)
- Basoucou, Lina – ELTE BTK Görög Tanszék; EC Byzantium Központ
- Berkes Lajos – Humbolt-Universität zu Berlin, Theologische Fakultät
- Berzeviczy Klára – PPKE BTK Germanisztika Tanszék
- Bini, Monica – Alma Mater Studiorum – Università di Bologna
- Bódy Dalma – ELTE Történettudományi Doktori Iskola
- Borghese, Gian Luca – Addetto culturale dell’Istituto Italiano di Cultura di Budapest; C.R.I.S.M. (Centre for Research on Medieval Institutions and Societies) – Università di Torino
- Borghetti, Laura – Johannes Gutenberg Universität Mainz, Historisches Seminar, Byzantine Studies
- Borhy László – ELTE, rektor
- Cermann, Regina – Österreichische Akademie der Wissenschaften, IMAFO (Institut für Mittelalterforschung)
- Costanza, Salvatore – National and Kapodistrian University of Athens, Faculty of Philology, Department of Classics
- Delbó Katalin, L. – ELTE BTK Görög Tanszék; EC Byzantium Központ
- Desarbres, Paul-Victor – Université Paris-Sorbonne (Paris IV), Littérature Française et Comparée
- Diószegi Szabó Pál – SZTE ÁJTK, jogtörténeti tudományos munkatárs
- Egedi-Kovács Emese – ELTE Eötvös József Collegium; EC Byzantium Központ
- Ekler Péter – OSZK Régi Nyomtatványok Tára
- Ellison-Kramer, Elisabeth – Botschafterin der Republik Österreich
- Ertl Péter – MTA-SZTE Antikvitás és Reneszánsz: Források és Recepció Kutatócsoport

- Falvai Dávid – ELTE BTK Olasz Nyelvi és Irodalmi Tanszék
Farkas Flóra – ELTE Eötvös József Collegium
Fournier, Éric – Ambassadeur de France en Hongrie
G. Molnár Péter – PPKE BTK, tudományos munkatárs
Ghidoni, Andrea – Università di Macerata, Dipartimento di Studi umanistici
Glaßner, Christine – Österreichische Akademie der Wissenschaften, IMAFO
(Institut für Mittelalterforschung)
Grévin, Benoît – CNRS-LaMOP (Centre National de la Recherche Scientifique)
Harrauer, Hermann – Hofrat Dir. i.R. der Papyrussammlung und des Papyruseums der Österreichischen Nationalbibliothek
Horváth Janka Júlia – ELTE Eötvös József Collegium
Horváth László – ELTE Eötvös József Collegium, igazgató; EC Byzantium Központ
Janz-Wenig, Katrin – Österreichische Akademie der Wissenschaften, IMAFO
(Institut für Mittelalterforschung)
Juhász Daniella – ELTE Eötvös József Collegium
Juhász Erika – ELTE Eötvös József Collegium; EC Byzantium Központ
Katona Tünde – SZTE BTK Germán Filológiai Intézet, intézetvezető
Katsaros, Vasileios – Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Keller, Karl-Heinz – Bayerische Staatsbibliothek München
Keresztény Júlia – ELTE Eötvös József Collegium
Kiss Balázs – ELTE BTK Ókortudományi Intézet
Kiss Sándor – DE BTK Francia Tanszék; ELTE BTK Olasz Nyelvi és Irodalmi Tanszék
Kovács Dominika – ELTE Eötvös József Collegium
Kovács István – ELTE Eötvös József Collegium; EC Byzantium Központ
Kreuzsaler, Claudia – ÖNB Wiener Papyrussammlung
Letsios, Dimitrios – Botschafter von Griechenland in Ungarn
Ludmann Ágnes – ELTE Eötvös József Collegium, Olasz műhely, műhelyvezető
Luzi, Romina – EHESS (École des hautes études en sciences sociales), CEBNHSEE (Centre d'Etudes Byzantines, Néo-Helléniques et Sud-Est Européennes)
Molnár Zalán – ELTE Eötvös József Collegium
Nakos Konstantinos – ELTE BTK Görög Tanszék; EC Byzantium Központ
Odorico, Paolo – EHESS (École des hautes études en sciences sociales)

- Papadopoulos, Simos – Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
- Pavlović, Bojana – Srpska akademija nauka i umetnosti Beograd
- Pirivatrić, Srđan – Srpska akademija nauka i umetnosti Beograd
- Rausser, Frédéric – Directeur de l'Institut Français de Budapest
- Ronconi, Filippo – EHESS-PSL (École des hautes études en sciences sociales, Paris Sciences et Lettres)
- Rózsa Márton – ELTE BTK Középkori és Kora Újkori Egyetemes Történeti Tanszék
- Rusz, Regina – Direktorin des Österreichischen Kulturforums Budapest
- Sára Balázs – ELTE Eötvös József Collegium, Germanisztika műhely, műhelyvezető
- Schreiner, Peter – Universität zu Köln, Philosophische Fakultät, Byzantinistik und Neugriechische Philologie
- Sedda, Filippo – Biblioteca provinciale San Francesco a Ripa
- Solti Dóra E. – ELTE BTK Görög Tanszék; EC Byzantium Központ
- Stieglecker, Maria – Österreichische Akademie der Wissenschaften, IMAFO (Institut für Mittelalterforschung)
- Szász Géza – SZTE BTK Francia Tanszék
- Takács Miklós – MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Régészeti Intézet
- Tosi, Renzo – Alma Mater Studiorum – Università di Bologna, Dipartimento di Filologia Classica e Italianistica, Lingua e letteratura greca
- Tóth Anna – MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont
- Vida Tivadar – ELTE Régészettudományi Intézet
- Vígh Éva – MTA–SZTE Antikvitás és Reneszánsz: Források és Recepció Kutatócsoport
- Zervan, Vratislav – Österreichische Akademie der Wissenschaften, IMAFO (Institut für Mittelalterforschung)
- Zsoldos Endre – MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont

Byzanz und das Abendland

Byzance et l'Occident

VI.

Studia Byzantino-Occidentalia

Gallica - Italica - Germanica - Graeca

Internationale Konferenz / Colloque International
Eötvös-József-Collegium, Budapest / Collège Eötvös József, Budapest
16.–19. April 2018 / 16–19 avril 2018

BYZANCE ET L'OCCIDENT : Studia Byzantino-Occidentalia

LUNDI 16 AVRIL / 16. AVRIL (MONTAG)
Collège Eötvös József / Eötvös-József-Collegium
1118 Budapest, Ménézi út 11-13. Grande salle / Festsaal

IANUA EUROPAE (PORTE D'EUROPE)
GALLICA-GRAECA I.

8.30 – 9.00 *Enregistrement (Registration)*
9.00 – 9.30 *Ouverture du colloque (Eröffnung)*
Accueil par László Horváth (Directeur du Collège Eötvös József ELTE)
S. E. Éric FOURCADO (Ambassadeur de France en Hongrie)
László BOZSAY (Recteur de l'Université Eötvös Loránd de Budapest)
Frédéric RAUSCH (Directeur de l'Institut Français de Budapest)
Emese ERŐS-KOVÁCS (Maître de recherche, Collège Eötvös József ELTE)

Président de séance (Voritz) : Peter Szatmari (Université de Koln)
9.30 – 9.50 Benoît GRÉVINS (CNRS-LaMop) : Un corpus de source en mouvement : les relations diplomatiques du royaume de Sicile avec la Hongrie, les Balkans et Byzance sous Frédéric II et Conrad IV (1220-1254).
9.50 – 10.10 Filippo RONSONI (EHESS-PSL) : L'Esprit reze dans le ciel : Une proposition sur la procession du saint Esprit selon le pape Zacharie (sur la base d'un détail inédit du Vat. gr. 1666)
10.10 – 10.30 Emese ERŐS-KOVÁCS : *Relatum et Josephat* : une œuvre de compilation
10.30 – 10.50 Paul-Victor DECARRES (Université Paris-Sorbonne Paris VI) : « Vous voudiez nous envoyer à Constantinople ? » : la croisade et ses démentiments chez Blaise de Vigenère (1523-1596)
10.50 – 11.20 *Debat (Diskussion)*
11.20 – 13.00 PAÏSE DEJUNER (MITTAGSBAU)

BYZANCE ET L'OCCIDENT : Studia Byzantino-Occidentalia

LUNDI 16 AVRIL / 16. AVRIL (MONTAG)
Collège Eötvös József / Eötvös-József-Collegium
1118 Budapest, Ménézi út 11-13. Grande salle / Festsaal

GRAECA
EC ZENTRUM BYZANTIN I.

15.50 – 16.00 *Ouverture de la session de « Papyrologie » / Eröffnung der Sektion für Papyrologie*
I. E. Mag. un. Elisabeth Eliason Kramer (Bibliotheca der Republik Österreich)
Voritz (Président de séance) : László Horváth
Hermann HARRAUER (Hofrat, Dir. i. R. der Papyrusammlung und des Papyrusmuseums der Österreichischen Nationalbibliothek); Enuziation in Papyri
16.00 – 16.30 Claudia KREUTZMAYER (ÖNB Wiener Papyrusammlung); Die Aufhebung der *taxeis meliores* und die *taxeis liberales* in den nach-konstantinischen Papyri
17.00 – 17.20 Lajos BERKES (Humboldt-Universität zu Berlin); Greek Scribes and Administration in 8th-Century Egypt
17.20 – 17.30 Janka Júlia HORVÁTH (ELTE Eötvös-József-Collegium); P.Prag. Gr. IV 83 – Bündelbrief
17.30 – 17.40 Júlia KRÁZSERTVY (ELTE Eötvös-József-Collegium); P.Prag. Gr III 592 – Accounts about a (Clerk's) Honorarium
17.40 – 17.50 Daniella JUHÁZS (ELTE Eötvös-József-Collegium); P.Prag. Gr II 243 – Brief des Petbes an Stephanos
17.50 – 18.00 Balázs KISS (ELTE) P.Prag III 93b – Generalization of P. Prag. III 93b by Palaeographical Evidences and the Taxation-system of Early Roman Egypt
18.00 – 18.10 Irena KOVÁCS (ELTE Eötvös-József-Collegium); P.Prag Gr I 51 – Fragment of a Tax Census from the 8th-Century
18.10 – 18.20 Hermann HARRAUER; Zusammenfassung
18.20 – 18.40 *Diskussion (Debat)*

BYZANCE ET L'OCCIDENT : Studia Byzantino-Occidentalia

LUNDI 16 AVRIL / 16. AVRIL (MONTAG)
Collège Eötvös József / Eötvös-József-Collegium
1118 Budapest, Ménézi út 11-13. Grande salle / Festsaal

13.00 – 13.40 *Séance Prévient (Palaeostratige)*
Président de séance (Voritz) : Benoît Guivew
Paolo OTSONICO (EHESS) : La rhétorique de la sainteté
Président de séance (Voritz) : Paolo Ottonico
Sándor KISS (Université de Debrecen) : Progression textuelle et articulation du récit dans *La Conquête de Constantinople* de Villehardouin
Andrea GUMOSI (Università di Macerata) : Saint Theodote, Saint Georges, Dignités Akatax, Axiat : types et motifs hétérotopiques qui traversent la Méditerranée et l'Europe
Raimona LEZZI (EHESS) : L'émergence du narrateur dans les romans paléologiques
Géza SZÁSZ (Université de Szeged) : Comment lire le récit de voyage médiéval ? Analyse du corpus de Hongrie
15.00 – 15.20 *Debat (Diskussion)*
15.20 – 15.50 PAÏSE CAFÉ (KOFFEEPAUSE)

BYZANZ UND DAS ABENDLAND: Studia Byzantino-Occidentalia

LUNDI 16 AVRIL / 16. AVRIL (MONTAG)
Institut Français de Budapest
1011 Budapest, Fő utca 17.

IANUA EUROPAE (PORTE D'EUROPE)
GALLICA-GRAECA II.

20.00 – 20.40 *PRÉSENTATION DE VOLUME (BUCHPRÄSENTATION)*
Dynastes et l'Occident (II) : Penonnes et migration (sous la direction d'Emese ERŐS-KOVÁCS, Collège Eötvös József ELTE, 2018)
Avec la participation de Benoît GRÉVINS et Emese ERŐS-KOVÁCS
20.40 – *RÉCEPTION DONNÉE PAR L'INSTITUT FRANÇAIS AUX INTERVENANTS DU COLLOQUE (EMPIANG)*

BYZANT UND DAS ABENDLAND: Studia Byzantino-Occidentalia

17. APRIL (DIENSTAG) / MARCH 17. APRIL
Eötvös-József-Collegium / Collège Eötvös József
1118 Budapest, Ménesi út 11-13. Festsaal / Grande salle

GRAECA
EC ZENTRUM BYZANTUM / EC CENTRE BYZANTIN II.

9.00 – 9.10 **Eröffnung (Opening)**
Csabai Balázs (Präsident der Ungarischen
Gesellschaft für Byzanzologie)

9.10 – 9.50 **Preisverleihung (Session Prizes)**
Voritz (Président de séance): Csabai Balázs
Peter SCHÄFERER, Anna von Frankrich (1180)
oder Anna von Ungarn (1272): Zwei illustrierten
Bräutigamsdicht im Vatikan (S. 185)

9.50 – 10.00 **KAFFEEPAUSE (PAUSE CAFÉ)**

10.00 – 10.20 *Voritz (Président de séance): Peter SCHÄFERER*
Sedan PAVROVIC (Serbian Academy of Sciences
and Arts): The Translatio of the Relics of St John
of Rila from sedilica to Entegregon and back.
Some Observations on the Historical Context of
a *furta sacra*

10.00 – 10.40
Salvatore COSTANZA (National and
Kapodistrian University of Athens):
Die Reise des Johannes VIII Palaiologos
nach Ungarn laut Francesco Filelfo und
anderen Quellen

10.40 – 11.00
Laura BORGHETTI (Johannes Gutenberg
Universität Mainz): Hoffnung und
Enttäuschung einer Quelle. Die *Vita* des
heiligen Gregorios Daskalopotes und seine
Reisen zwischen Ost und West.

11.00 – 11.20
Diskussion (Débat)

11.20 – 11.30
KAFFEEPAUSE (PAUSE CAFÉ)

BYZANT UND DAS ABENDLAND: Studia Byzantino-Occidentalia

17. APRIL (DIENSTAG) / MARCH 17. APRIL
Eötvös-József-Collegium / Collège Eötvös József
1118 Budapest, Ménesi út 11-13. Festsaal / Grande salle

11.30 – 11.50 *Voritz (Président de séance): Sedan PAVROVIC*
Bojana PAVROVIC (Serbian Academy of Sciences
and Arts): Bürgerkriege in Byzanz im 14.
Jahrhundert: Topographia und die „Kämpfe der
Schreibfehler“

11.50 – 12.10
Vasilias ZEPHOS (Österreichische Akademie der
Wissenschaften): Kritische Bemerkungen zu den
Briefen Karls des IV. an Stefan Dusan und an
Isaiah VI Palaiologos

12.10 – 12.30
Pál ERŐSZTEEN SZABÓ (University of Szeged):
Exile into the Church? – Two Edicts Concerning
Rights of Aylans of Premeditated Murderers by
Constantine VII Porphyrogenetos

12.30 – 12.50
Diskussion (Débat)

12.50 – 14.00 **PAUSE DEJUNER (MÉTAGAPRÈS)**

14.00 – 14.20 *Voritz (Président de séance): Bojana PAVROVIC*
Anna TORI (Hungarian Academy of Sciences,
Research Center for Humanities): Dinos, dinos
and demoiati. The Role of the Circus Factions in
Organizing Civic Life in Early Byzantium

14.20 – 14.40
Péter ENKLER (National Scientific Library):
George of Trebizond and Astronomical Works
Erika JUTZSCHE (ELTE Eötvös-József-Collegium):
Die Propheten in der Osterchronik

14.40 – 15.00
15.00 – 15.10
Diskussion (Débat)

BYZANT UND DAS ABENDLAND: Studia Byzantino-Occidentalia

MARTEDI 17 APRILE / 17. APRIL (DIENSTAG)
Istituto Italiano di Cultura di Budapest
1088 Budapest, Bródy Sándor utca 8. Sala Federico Fellini

ITALICA

16.00 – 16.10 **Indicizi di sabato (Eröffnung)**
Gian LUCA BORGHIANI (Addetto culturale
dell'Istituto Italiano di Cultura di Budapest)
Agnes LEUDMANN (Diettore di Studi, Classe di
Studi Italiani, Collegio Eötvös József)

16.10 – 16.50 **SEZIONE PRESENTA (PRESENZATION)**
Rama TOSI (Alma Mater Studiorum – Università di
Bologna): Proverbi e cinema. Alcuni esempi
Dibattito (Discussion)

16.50 – 17.00 **PAUSA CAFÉ (KAFFEEPAUSE)**

Presidente di sezione (Voritz): Agnes LEUDMANN

17.10 – 17.30
Éva VIKAR (University of Szeged): Favola esopica
fra Medioevo e prima età moderna

17.30 – 17.50
David FAVAY (Université Eötvös Loránd,
Budapest): Nevita su un codice italiano
"bizantino" di Budapest (ELTE EK Coll. Ital. 3)

17.50 – 18.10
Gian Luca BORGHIANI (C.R.I.S.M. – Università di
Torino): La "legg" e il canone a Bisuntio sotto
Leone VI: un caso specifico di disappacificazione
con il sostegno del patriarcato di Roma

18.10 – 18.30
Péter ERŐ (Gruppo di ricerca "Antichità e
Rinascimento: fonti e ricerche" – HAS –
University of Szeged): Per le fonti poetiche e
scientifiche del *De symbolis petraezobis*

18.30 – 18.45
Dibattito (Discussion)

19.00 **RICERCOVIMENTO PRESSO L'ISTITUTO ITALIANO DI
CULTURA DI BUDAPEST PER I PARTECIPANTI**

BYZANT UND DAS ABENDLAND: Studia Byzantino-Occidentalia

18. APRIL (MITTWOCH) / MERCREDI 18. APRIL
Eötvös-József-Collegium / Collège Eötvös József
1118 Budapest, Ménesi út 11-13. Festsaal / Grande salle

GRAECA

EC ZENTRUM BYZANTUM / EC CENTRE BYZANTIN III.

Voritz (Président de séance): Tivadar VITA
(ELTE, Institute of Archaeological Sciences)

9.00 – 9.20
Miklós JAKACS (Research Centre for the
Humanities of the Hungarian Academy of
Sciences): Koinoneros in der Geschichte der
Stadt Sirinuium zwischen 568 und 1180

9.20 – 9.40
Máron RÓZSA (Eötvös Loránd University):
The Value of Office Holding in the Twelfth-century
Byzantine Letters

9.40 – 10.00
László HORVÁTH: A Popular Example of *acta
emissionis*. Argument in Byzantine Rhetorical
Handbooks. Invention and beyond

10.00 – 10.20
László HORVÁTH: *Budimonia fundamenterum*:
Bemerkungen zu spätbyzantinischen
Befehlsgangegenständen in Pannonien

10.20 – 10.40
Diskussion (Débat)

10.40 – 11.00 **KAFFEEPAUSE (PAUSE CAFÉ)**

NEGFUCHS UND HORNREINIGUNG

Voritz (Président de séance): László HORVÁTH
Janka JÚLIA HORVÁTH: *Phloron kai Platina-Pilonos* –
un récit romanesque français ressuscité à la
Principauté de Morée

11.15 – 11.30
Daniella KOVACS: Contributions to the Symbolics
of the Saint-Alexis Legend

11.30 – 11.45
Flóra FARKAS (ELTE Eötvös-József-Collegium):
*Translatio de choros, concubitus, instrumentis
musicis*: Pál Vitan und die Antikonservator
Daniella JUTZSCHE: *O mōlaxos tēs tōpaxos*: der
griechische Triaktantem

11.45 – 12.00
Zsolt MOLNÁR (ELTE Eötvös-József-Collegium):
The Concept of *symbolika* in the Sophistical
Apophthegmata

12.15 – 12.30
István KOVACS:
Introduction de
l'œuvre *Epitome rerum
ab Imperio et Imperatoribus
Constantini gestarum* de
Jean Climacène

12.30 – 12.50
Diskussion (Débat)
12.50
MÉTAGAPRÈS
PAUSE DEJUNER

BYZANT UND DAS ABENDLAND: Studia Byzantino-Occidentalia

18. APRIL (MÉRTVŐD) / MARCHÉDI 18 AVRIL
Eötvös-József Collegium / Collège Eötvös József
1118 Budapest, Művészi út 11-13, Festsaal / Grande salle

16.30 - 17.15 **Beszámoló az Ungarischen Nationalbibliothek (Országos Szechenyi Könyvtár):** Beszámoló az állomány: Regimenotanus 550.
Endre ZSÓZSÓF (HAS: Research Centre for Astronomy and Earth Sciences, senior research fellow) and Péter ERŐSS (National Szechenyi Library, senior research fellow)

17.30 - 18.30 **BUCHPRÄSENTATION (PRÉSENTATION DE VOLUME)**
Országos Szechenyi Könyvtár, 1014 Budapest, Szépi György utca 4-6
Düsterer (Festsaal)
Grüßlradner, Regina Retz (Doktorin des Österreichischen Kulturforums Budapest)

Quelle und Deutung IV: Beiträge der Tagung Quelle und Deutung IV am 23. November 2016 (EC-Berträge zur Erforschung deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit, Bd. LV). Hrg. Balázs SZÁK (ELTE, Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2016)
Den Band präsentieren Christine GLASSNER und Balázs SZÁK

Byzanz und das Abendland IV: Studia Byzantino-Occidentalia. Hrg. Erika JETZSCH (ELTE, Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2016)
Den Band präsentiert Peter SCHREINER

BYZANT UND DAS ABENDLAND: Studia Byzantino-Occidentalia

19. APRIL (DONNERSTAG) / JÚLIUS 19 AVRIL
Eötvös-József Collegium / Collège Eötvös József
Budapest, Művészi út 11-13, Festsaal / Grande salle
Papcke-Borsák-Bibliothék / Bibliothèque Papcke-Borsák (EG 19)

GERMANICA
QUELLE UND DEUTUNG V

9.00 - 9.20 **Einführung (Ouverture)**
S. E. Dimitris LEVTSOS (Botschafter von Griechenland in Ungarn)

Veritas (Président de séance):
Christine GLASSNER
Matia STREGLERCKER (ÖAW): Schlüssel zur Handschrift. Wo schrieb Johannes von Speyer seine Bücher?

9.30 - 9.55
Karin JANZ-WIENIG (ÖAW): „Schaffen und Nachleben“ Fommers der Neukontextualisierung im ausgehenden Mittelalter am Beispiel eines volkssprachlichen Predigtkorpus
Diskussion (Délát)

10.20 - 10.35

10.35 - 10.50 **KAFFEEPAUSE (PAUSE CAFÉ)**

Veritas (Président de séance):
Maria STREGLERCKER
Christine GLASSNER (ÖAW): *Colligite Fragmenta ut serventur*. Bemerkungen zur (germanistischen) Fragmentenforschung
Tünde KATONA (Universität, Szeged): Die Gänzlich des Fragments. Gedanken zu Sammelbüchern und Sammelbuchstrategien

11.15 - 11.40
11.40 - 12.05
Regina CARMANN (ÖAW): Die deutschen Handschriften der Fondo Rosiano der Biblioteca Apostolica Vaticana
12.05 - 12.20
Diskussion (Délát)

12.20 - 15.30 **MITTAGESSEN (PAUSE DÉJEUNER)**

Δείπνο της Ελληνικής Προέλευσης προς τμήν των ομολογούντων συναξαρχών
Empfang an der Residenz des Griechischen Botschafters zu Ehren der Konferenzteilnehmenden und -teilnehmer
(1065 Budapest, Andrássy u. 27.)

BYZANT UND DAS ABENDLAND: Studia Byzantino-Occidentalia

19. APRIL (DONNERSTAG) / JÚLIUS 19 AVRIL
Eötvös-József Collegium / Collège Eötvös József
1118 Budapest, Művészi út 11-13
Papcke-Borsák-Bibliothék / Bibliothèque Papcke-Borsák (EG 19)

Veritas (Président de séance):
Karin JANZ-WIENIG

15.30 - 15.55
Gabriele BARTZ (ÖAW): Der Erfurter Judeneid – ein dümmlichstes Dokument
Klára BARANYI (Pázmány-Universität Budapest): Bild und Text. Eine Luther-Darstellung aus dem Jahre 1817
Diskussion (Délát)

16.20 - 16.35

16.35 - 16.50 **KAFFEEPAUSE (PAUSE CAFÉ)**

Veritas (Président de séance): Balázs SZÁK
Dána BÓRÁS (ELTE): Quellen und Methoden der Netzwerkforschung am Beispiel von György Thuróczi Schreibkalendar

17.15 - 17.40
Péter G. MOLNÁR (Pázmány-Universität Budapest): Das vögeliche: Felix Fabris Reisebeschreibungen in Kalocsa und Desau
Diskussion (Délát)

BYZANT UND DAS ABENDLAND: Studia Byzantino-Occidentalia

19. APRIL (DONNERSTAG) / JÚLIUS 19 AVRIL
Eötvös-József Collegium / Collège Eötvös József
1118 Budapest, Művészi út 11-13, Festsaal / Grande salle

HELLENICA
EC ZENTRUM BYZANTUM / EC CENTRE BYZANTIN VII.

9.00 - 9.10 **Einführung (Ouverture)**
S. E. Dimitris LEVTSOS (Botschafter von Griechenland in Ungarn)

ΠΡΩΤΟΠΡΟΣΩΠΟ (SESSION PRÉSENT)
Vasiliki KATAMBA (Apostolika Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης): Το σινιάλο του πολιτιστικού κλητός στην εποποιήσιον Βεδοτών και Θεσσαλονίκης κατά την πρώτη Ιταλοελληνική „Αναγνώριση“ (1741-1800-αρχές 1800 μ.χ.)

9.10 - 9.40
Veritas (Président de séance):
Vasiliki KATAMBA
S. E. Dimitris LEVTSOS: „Begegnung mit“: „Μεγάλο δέος“ Ο λόγος του Νουκάρια κατά την επισημοποίηση του Νέου Ελληνικού Κράτους
Konstantinos NAKOS (ELTE): Η Ήπειρος του Αβδία Μπέρο
Diskussion (Délát)

9.40 - 10.05

10.05 - 10.30

10.30 - 10.45

10.45 - 11.00 **KAFFEEPAUSE (PAUSE CAFÉ)**

Veritas (Président de séance):
Konstantinos NAKOS

11.00 - 11.25
Dora E. SOLTZ (ELTE): Ο σχηματισμός του Corpus Αρχιεπισκόπων κατά την πρώτη βιζαντινή περίοδο

11.25 - 11.50
Lina BOUCSEIN (ELTE) – Simos PΑΛΑΙΟΠΟΥΛΟΣ (Διεπιστημιακό Ινστιτούτο Φυσικής Επιστήμης Αθηνών): από το θάνατο του Viti (2011): Στοιχεία προβλεψιμότητας και προτύπων

11.50 - 12.15
Katalin L. DEZSŐ (ELTE): Two fragments after the 12th century – αντιστάσεις μιας ερωτηστικής συνάντησης της μεσοβαρβαρικής με την αναπτύξιμη
Diskussion (Délát)

12.15 - 12.30

12.30 - 15.30 **MITTAGESSEN (PAUSE DÉJEUNER)**

Δείπνο της Ελληνικής Προέλευσης προς τμήν των ομολογούντων συναξαρχών
Empfang an der Residenz des Griechischen Botschafters zu Ehren der Konferenzteilnehmenden und -teilnehmer
(1065 Budapest, Andrássy u. 27.)

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ / Officinae Studiosorum

GRAECA - BYZANTINA

17. APRIL (DIENSTAG) / MAREK 17 AVRIL
 Eötvös-József-Collegium / Collège Eötvös József
 1118 Budapest, Ménesi út 11-13.
 Seminarraum N. 012 / Salle de séminaire No 012

9.30 – 11.30 Hermann HARBAUER und Claudia KREUZALLER:
 Papyrologisches Praktikum I.
 13.30 – 15.30 Hermann HARBAUER und Claudia KREUZALLER:
 Papyrologisches Praktikum II.

19. APRIL (DONNERSTAG) / JEUDI 19 AVRIL
 Eötvös-József-Collegium / Collège Eötvös József
 1118 Budapest, Ménesi út 11-13.
 Seminarraum N. 012 / Salle de séminaire No 012

9.30 – 11.30 Hermann HARBAUER:
 Papyrologisches Praktikum III.
 13.30 – 15.00 Hermann HARBAUER:
 Papyrologisches Praktikum IV.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ / Officinae Studiosorum

GALLICA

MAREK 17 AVRIL / 17. APRIL (DIENSTAG)
 Eötvös-József-Collegium / Collège Eötvös József
 1118 Budapest, Ménesi út 11-13.
 Bibliothèque Papp-Boerák / Darpecke-Bornalk-Bibliothek

16.00 – 17.30 Paul-Victor DESABRES : L'ironie de Rabaldus :
 présentation de l'étranger et discussion sur la
 traduction hongroise de Faludy

ITALICA

LUNEDI 16 APRILE / 16. APRIL (MONTAG)
 Collegio Eötvös József / Eötvös-József-Collegium
 1118 Budapest, Ménesi út 11-13.
 Sala No. 019 / Seminarraum N. 019

16.00 – 17.30 Monica BESI (Alma Mater Studiorum –
 Università di Bologna): Breve storia del libro
 nell'antichità romana

MARTEDI 24 APRILE / 24. APRIL (DIENSTAG)
 Collegio Eötvös József / Eötvös-József-Collegium
 1118 Budapest, Ménesi út 11-13.
 Sala Grande / Festsaal

16.00 – 17.30 Filippo SERRA (Biblioteca provinciale San
 Francesco a Ripa): Introduzione a Classical Text
 Editor (CTE)

GERMANICA

20. APRIL (FREITAG) /
 VENDREDI 20 AVRIL
 Eötvös-József-Collegium /
 Collège Eötvös József
 Budapest,
 Ménesi út 11-13.
 Seminarraum UG 012 /
 Salle de séminaire No. 012

10.00 – 11.30
 Bodo STRA (ELTE EC) und
 Karl-Heinz KELLER (BSB
 München): Paläographische
 Forschungsentwurf für
 Germanisten

NKFIH (National Research, Development and Innovation Office) NN 124539 –
Textual Criticism in the Interpretation of Social Contexts: Byzantium and Beyond

EC BYZANTINUM KÖZPONT

MAGYAR BYZANTINOLÓGIAI TÁRSASÁG

osztrák kulturális fórum²⁰²¹

INSTITUT
 FRANÇAIS
 BUDAPEST

INTERNATIONAL SOCIETY OF BYZANTINE STUDIES
 SOCIETY, HUNGARIAN BRANCH

EMBASSY OF GREECE
 BUDAPEST

(7) *Bruszniai Árpád Alapítvány kötetbemutatói: 2018. április 27.*

MEGHÍVÓ

Az ELTE Eötvös József Collegium és a Bruszniai Árpád Alapítvány tisztelettel meghívja Önt az intézmény egykori diákja, 1956-ban a Veszprém Megyei Nemzeti Forradalmi Tanács elnöke, **dr. Bruszniai Árpád** tiszteletére, kivégzésének 60. évfordulójára kiadott három könyv bemutatójára **2018. április 27-én 17.00 órára az ELTE Eötvös József Collegiumba**. (1118 Budapest, Ménesi út 11-13.)

Bruszniai-tanulmányok

Bruszniai-dokumentumok

Dr. Bruszniai Árpádné Honti Ilona: Napló

A könyvbemutató programja:

Köszöntő: dr. Horváth László, az ELTE Eötvös Collegium igazgatója

Imre Frigyesné, a Bruszniai Alapítvány elnöke

A könyveket bemutatja: dr. Ladányi István irodalomtörténész

dr. Nagy András, a könyvek szerkesztője

Közreműködik: Papp Zsanett, collegista (Társadalomtudományi műhely)

dr. Horváth László

az Eötvös Collegium igazgatója

Imre Frigyesné

a Bruszniai Alapítvány elnöke

(8) Emlékhelyek Napja – „A Báró Eötvös Collegium Hivatástörténete” – tárlatvezetés: 2018. május 1.

TÖRTÉNELMI EMLÉKHELY

1

BUDAPEST
EÖTVÖS JÓZSEF
COLLEGIUM

Eötvös József Collegium
1118 Budapest, Ménesi út 11.
www.honlap.eotvos.ehu.hu
titkarsag@eotvos.ehu.hu
+36 (1) 460 4481

AZNAPI BELÉPŐJÉY ÁRAK:

Ingyenes

PROGRAM: 09.00, 11.00

„A BÁRÓ EÖTVÖS COLLEGIUM HIVATÁSTÖRTÉNETE” – Tárlatvezetés.

A Báró Eötvös József Collegium hivatástörténete című allandó kiállítás területe és a falakon a Collegium múltjára, „dokumentum- és fotóárának gazdag anyagából szinte csak ízelítőt lehet adni. A kiállítás berendezése során nem is törekedhünk a régi Collegium történetének átfogó bemutatására. A vezérnővel, amelyre a kiválasztott írásos emlékek Garai Imre felhívta, a Collegium tanárképzési hivatásának folytonos alakulása. A vezetett látogatáson Garai Imre mutatja be a Collegium történetét, és rávilágít a nagyközönség számára kevésbé ismert, érdekes tényekre.

2

BUDAPEST
HŐSÖK TEMPLOMA
ÉS HŐSÖK SÍRKERTJE

Mazslihsz-BZSH
1074 Dohány utca 2.
www.mazslihsz.hu
frolch.kati@gmail.com
+36 (1) 413 5584

AZNAPI BELÉPŐJÉY ÁRAK:

1000 Ft/16

PROGRAM: MÁJUS 13. 09.00

Találkozás a Dohány utcai Zsinagóga előtt, majd a Hősök Templomának részletes bemutatása kísérvével. A túra végével a látogatók a kedvezményes jegyárral megnézhetik a Dohány utcai Zsinagógát és a Magyar Zsidó Múzeum állandó kiállítását. A túrák 11, 12 és 13 óraor kezdődnek.

3

BUDAPEST
KÁLVIN TÉRI REFORMÁTUS
TEMLOM ÉS
RÁDAY GYÜJTEMÉNY

Kálvin Téri Református
Egyházközség
1091 Budapest Kálvin tér 7/A
www.honlap.panokia.hu/lap/kalvin-ter-reformatus-egyhzaz
budapest-kalvin.ter@reformatus.hu
+36 (1) 217 6769

AZNAPI BELÉPŐJÉY ÁRAK:

Ingyenes

PROGRAM: 14.00

14 óraor megnyitjuk a templomot a látogatók előtt. Örömekeket vezetett látogatást kínálunk, melyek során megismerkedhetnek a templom és a gyülekezet történetével, bejárhatják az egész templomot és megtekinthetik a kriptát. 18 óraor orgonahangverseny zárja a programot.

4

BUDAPEST
LUDOVIKA AKADEMIA

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

1089 Budapest Ludovika tér 2.
www.uni-nke.hu/uzolgalataasok/ludovika-epulet-vezetes_ludovika-epuletvezetes@uni-nke.hu
+36 (30) 398 6184

AZNAPI BELÉPŐJÉY ÁRAK:

Ingyenes

PROGRAM: 10.00

Ludovika Hagymányörzö Ünnepség - Száznapos Ünnepség.
170 éves a Magyar Honvédség megelemekezés.
Ludovika Fesztivál és a Magyar Honvédség Alakulatainak bemutatkozása.
Ludovika Történelmi Főépület - Épületlátogatás

Részlet a programfüzetből

(9) 23. *ELTE Kárpát-medencei Magyar Nyári Egyetem. Humántudományi szekció.*

V. Kárpát-medencei Szakkollégiumi Konferencia: 2018. július 11–13.

Köszöntő

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem huszonharmadik alkalommal rendezi meg a külföldi magyar egyetemi hallgatók számára az ELTE Kárpát-medencei Magyar Nyári Egyetem című programsorozatát.

A rendezvény célja, hogy a hazánk határain kívül élő magyar fiatalok szakmájuk egy-egy területén az anyaországban anyanyelvükön képezhessék tovább magukat. A szervezők Felvidék, Kárpátalja, Erdély, Délvidék magyar ajkú diákjait, a Kárpát-medencén túli, valamint a szórványból érkező magyar hallgatókat fogadják Magyarországon vezető egyetemének kurzusaira. A szakmai képzés mellett a résztvevők kulturális programok keretében megismerkedhetnek a város nevezetességeivel, valamint bepillantást nyerhetnek a pesti budapesti diákéletbe.

A szakmai rendezvények között kiemelt helyet foglal el az ELTE Eötvös József Collegium és az ELTE Márton Áron Szakkollégium szervezésében megrendezésre kerülő Kárpát-medencei Szakkollégiumi Konferencia, amelyre idén immár ötödik alkalommal kerül sor. Ami a résztvevők körét illeti, a határon túlról érkező, tanulmányaikat a szülőföldjükön folytatók mellett az ELTE Márton Áron Szakkollégiumának Magyarországon (Budapest, Debrecen, Pécs, Szeged) tanuló tagjai, valamint az Eötvös Collegium legkiválóbb hallgatói is előadnak a rendezvényen.

Amint a részletes programból kiderül, szélesedik a hagyományos „dögész” (természettudományi) és „filosz” (bölcészettudományi) tematika: szép számmal akadnak társadalom- és gazdaságtudományi előadások is. A megújulás mellett a folytonosság és a közös szellemiség jegyében a korábbi konferenciasorozatból egy fontos elemet mindenképpen megőrzünk: az előadásokat tartalmazó majdani kötet továbbra is megjelenik az *Ingenia Hungarica* sorozat keretében. A könyv szó szerint kézzelfogható bizonyítéka a rendezvény Egységben a tudomány jelmondatának, amelyet a Kárpát-medencei magyar felelősséget ténylegesen vállaló szakkollégiumok (EC és MÁSz) hitvallása alapján Egységben az erő (Viribus unitis) klasszikus római igazsággal erősíthetünk.

Jelen füzetben az olvasó a konferencia programja mellett – ülészakok szerinti bontásban – megtalálja az előadókra és előadásokra vonatkozó részletes adatokat is.

Jó munkát! Kellemes időtöltést!

Dr. Horváth László
igazgató
ELTE Eötvös Collegium

Dr. Mészáros Tamás
igazgató
ELTE Márton Áron Szakkollégium

A 23. ELTE Kárpát-medencei Magyar Nyári Egyetem záróünnepsége

23. ELTE Kárpát-medencei Nyári Egyetem
Humántudományi szekció
V. Kárpát-medencei Szakkollégiumi Konferencia
2018. július 11–13.
ELTE Eötvös József Collegium
(1118 Budapest, Ménesi út 11–13.)

2018. július 11. (szerda)

9:00 – 10:00

A Márton Áron Szakkollégium tanévzáró ünnepsége (Mészáros Tamás igazgató) Közreműködnek a MÁSZ Művészeti műhely tagjai: Csöke Andrea, Opra Balázs és Székely Fruzsina Kitti

A Márton Áron Emlékérmek átadása

Az Ingenia Hungarica IV. kötetet bemutatója (Horváth László kurátor)

10:45–11:15

Fedinec Csilla (MTA Kisebbségkutató Intézet): Prezentáció és előadás-technika

11:20–12:20 1. ülészak

elnök: Mészáros Tamás

Fehér Viktor: Vezető narratívák Székelykeve telepítéstörténetében

Burkus Dóra: A nappolyi identitás és a szakrális és profán nappolyi hagyományok megjelenése Márai Sándor, Curzio Malaparte és Anna Maria Ortese műveiben

Bíró Árpád Levente: Erdélyi magyar kulturális nevelési programok – út az intézmények társadalmiasítása felé

13:30–15:00 2. ülészak

elnök: Takó Ferenc

Mester Réka: Attila/Etzel, Szigurd/Szigfrid a Nibelung-énekekben

Makkai T. Csilla: Test(tér)képek Tompa Andrea regényeiben

Kiss Júlia: Az identitás(ok) folytonosságának újratereemtése Terék Anna költészetében

Nagy Hilda: Időszemlélet Tar Sándor *A mi utcánk* című kötetében

18:00

Kocsmakonferencia (Kisrabló Pub, 1111 Budapest, Zenta u. 3.)

Magyar Róbert: Az irracionális döntéshozatal racionalitásai

Fellép Roncsák Marcell gitáros

2018. július 12. (csütörtök)

9:00–10:40 1. ülészak

elnök: Szerbhorváth György

Kálmán Gabriella: Az ellenség képe: az Allied Force hadművelet a napilapokban

Csöke Márk: A Délvidék visszacsatolása alulnézetből

Ternovác Fanni: A vajdasági magyarság elvándorlásának jelensége a vajdasági magyar online médiában

Kedves Tamás Róbert: Elvándorlási aspirációk a jelenkorban az erdélyi fiatalság körében

Benedek Viktória: Kárpátaljai magyarok tanulmányi célú vándorlása az anyaország irányába

10:45–12:25 2. ülészak

elnök: Illés Anett

Rezi Csenge Kata: Tesztiszspecifikus GRIP fehérjék *Drosophila melanogaster*-ben

Müller Dalma: A RecQ helikázok szerepe a genom-integritás megőrzésében zebrahalban

Nagy Zsuzsanna: Hogyan tisztítsunk és detektáljunk fehérjét monoklonális ellenanyaggal?

Böjte Orsolya: A biomassza hőenergia előállításának fenntarthatóságának elemzése Esztelnek és Gelemce települések esetében

Zsilák Borbála: Jutalmazó ingerekre mutatott egyedi különbségek vizsgálata kutyán a jellkövető/cél-követő viselkedéses paradigma alkalmazásával

13:30–15:00 3. ülészak

elnök: Gyuris Ferenc

Becks Melinda: Droghelyzet Kárpátalján

Barta Leila: EU – Ukrajna: út a társult tagsághoz

Linc Annamária: Kárpátalja turisztikai termékfejlesztésének lehetőségei

Nagy Gabriella: Kárpátalja idegenforgalmi szempontú fejlesztésének lehetőségei és akadályai

2018. július 13. (péntek)

9:00–10:40 1. ülés

elnök: Horváth László

Kovács Alexandra Kitti: Az Ungvári Nemzeti Egyetem Ukrán–Magyar Oktatási-Tudományos Intézete I–IV. évfolyamos hallgatóinak szövegértési kompetenciái

Tóth János: A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola hallgatóinak szövegértése egy empirikus vizsgálat adatainak tükrében

Hiába Krisztina: Hitélet a sárososzi római katolikus egyházközösségben (1944–1991)

Hajdu Edit: Kolhozosítás Haranglábban a szovjet rendszer kiépítésének idején (1948–1953)

Luksa Norbert: Haskell programok párhuzamosítása refaktorálással

Fedinec Csilla plenáris előadása

A V. Kárpát-medencei Szakkollégiumi Konferencia határon túli résztvevői:

- Albert Emőke (Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Csíkszereda)
Bőjte Orsolya (Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Sepsiszentgyörgy)
Csernátoni Antónia-Aliz (Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár)
Đelatović Sonja Sveučilište (J.J. Strossmayer Tudományegyetem, Eszék)
Ferenczi Kriszta-Andrea (Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár)
Fülöp Ingrid (Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Csíkszereda)
Hajdu Edit (II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász)
Hiába Krisztina (II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász)
Kedves Tamás Róbert (Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár)
Kovács Alexandra Kitti (II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász)
Kövecsi Norbert (Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár)
Mohňanská Dominika (Pavol Jozef Šafárik Egyetem, Kassa)
Motrinec Evelin II. (II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász)
Opra Balázs-József (Universitatea Transilvania, Brassó)
Őrösi Renáta (Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár)
Puskás Veronika (II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász)
Simó Zsanett-Klára (Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Csíkszereda)
Szabó Andor-Gellért (Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet)
Szász Gyopár (Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Csíkszereda)
Székely Fruzsina Kitti (Universitatea Transilvania, Brassó)
Tóth Emerencia (Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár)
Tóth János (II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász)
Vajda Tímea-Kinga (Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Csíkszereda)
Varga Gizella (Ungvári Nemzeti Egyetem)
Veres Árpád (Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Marosvásárhely)
Weinrauch Eszter (II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász)
Zsiga Regina (Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár)

(10) *Eötvös-nap, collegiumi tanévnyitó és évértékelő, kötetbemutatók: 2018. szeptember 3.*

MEGHÍVÓ

A Collegium 124. tanulmányi évét megnyitja:

Horváth László

az Eötvös József Collegium igazgatója

Köszöntők:

Kőczyán Lilla

a Rektori Koordinációs Központ vezetője

Bertényi Iván

az Eötvös József Collegium kurátora

Luksa Norbert

az Eötvös Collegium Hallgatói Önkormányzat,
a Választmány elnöke

Közreműködik:

Mészáros Kata (trombita), gólya

Az ELTE Eötvös József Collegium
tisztelttel meghívja Önt az

EÖTVÖS JÓZSEF-NAP 2018. * COLLEGIUMI TANÉVNYITÓ

ünnepi rendezvényre

Időpont és helyszín:

2018. szeptember 4., kedd 10:00 óra

1118 Budapest, Ménesi út 11–13.
a Collegium nagyterme (földszint)

Időtartam:

10:00 – 11:30

Bemutakoznak a Collegium oktató-kutató műhelyei

Mendöl Tibor Földrajz- Földtudományi- és Környezetudományi műhely

A műhelyben folyó munkát bemutatja Györi Róbert műhelyvezető.
Közreműködik: Kasza Lilla

Orientalisztika műhely

A műhelyben folyó munkát bemutatja Máté Zoltán műhelyvezető.
Közreműködnek: Doma Petra és Szűcs Bernadett

Az Eötvös Collegium kiadványai: 2017/18.

ajánlók

<http://honlap.eotvos.ehu.hu/kiadvanyok/>

I. Antiquitas – Byzantium – Renascentia

az EC Byzantium Központ kötetesorozata
<http://byzantium.eotvos.ehu.hu/kiadvanyok/online/>

Az ABR sorozat legújabb kötetét méltatja:

Mészáros Tamás, az ELTE Márton Áron Szakkollégium igazgatója

Byzanz und die Abendland V. Studia Byzantino-Occidentalia

Byzance et l'Occident IV. Permanence et migration

Quelle und Datierung IV.

Studia Helantica II.

Philostratos

Peterburgban I. és II.

Invenitio scythii

Agia

Amphidromia

III. Olvasmányos „bestsellerek”

A köteteket röviden ismerteti:

Horváth László, az Eötvös József Collegium igazgatója

Magyar királyok és királynéok középkori francia elbeszélések

Antológia Scabics Imre emlékére

ECCE VI.

(Eötvös Collegium – Collegiumi Értesítő: 2015/2016)

II. Műhelymunkák – szakkollégista tanulmányok

A köteteket figyelmükbe ajánlja:

Laczkó Krisztina, az Eötvös József Collegium aligazgatója

„Kézel s távol” VI.

„Kézel s távol” VII.

SzTU

Kicsinyítés és nagyítás

CM – Handreichungen (Schreiben)

Scetonaar

Találkozások

Juvénál: négy-öt

A társadalom tükrében

Adamus XVI.

Ingenia Hungarica IV.

Im Übersetzen leben

Az Eötvös József-emlékermek átadása – 2018.

<http://honlap.eotvos.ehu.hu/fodolj/collegium-diak-emlekermek/>

Venerabile Collegium – A.D. MCMXVIII

(11) *Kutatók Éjszakája 2018. szeptember 28.*

Orientalisztika Műhely (018-as terem)

Közel, s Távolság – Tamics Rita, Kovács Bálint, Kmeczkó Sára, Szűcs Bernadett

17:00–18:30 I. blokk

18:30–20:00 II. blokk (az első ismétlése)

EC Byzantium Központ (fsz. 19. Borzsák-könyvtár)

Solti E. Dóra: Hogyan maradtak ránk az antik szövegek? A klasszikus szöveg-hagyomány rövid története

Egedi-Kovács Emese: A Barlaám és Jozafát regényes szentélet kétnyelvű (ógörög–ófrancia) kézírata

Mészáros Tamás: Laonikos Chalkokondylés, az utolsó bizánci történetíró

Horváth László: Az Öreg lovag című bizánci költemény francia és görög kölcsönhatásban

Delbó Katalin: A 12. századi bizánci regények

Kovács István: Kinnamos történetírói mintái

17:00–18:30 I. blokk

18:30–20:00 II. blokk (az első ismétlése)

Történetész Műhely (016-os terem)

17:00–18:30 Körmeny Tamás: Szent László király, a gátlástalan törtető?

A lovagszent korának magyar külpolitikája

18:30–19:15 Veres Kristóf György: Az ingatag emlékezettől az oklevél bizonyosságáig: Az írásbeliség fejlődése az Árpád-korban

19:15–20:00 Egyed Regina: Angol királyi bevonulások a középkor és a kora újkor határán

20:00–20:45 Rác Balázs Viktor: A genealógiai kutatások buktatói

20:45–21:30 Somogyi Dániel: A Magyar Népköztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság kulturális kapcsolatai 1949–1965

Angol-Amerikai műhely (015-ös terem)

17:00–18:30 Jeremy Johnsen, Anne Patterson, Rachel McNeice: Amerikai államok – belülről nézve

18:30–20:00 Fejérvári Boldizsár: A fordító – ferdítő? Kalandozások a mű- és szakfordítás útvesztőjében

Skandinavisztika Műhely (012-es terem)

20:30–21:15 Bangó Adrienn, Pinezits Regina: Skandináv rúnaolvasás

Bangó Adrienn, Pinezits Regina, Csúr Gábor: Kötetbemutató
(Sexton ár – 16 éves az Eötvös Collegium Skandinavisztika műhelye, 2018.
Csak írok, ez minden – Válogatás kortárs dán és norvég regényekből,
2016.)

Felvételi köszöntő

(12) *Szentpétervári hidak című kiállítás megnyitója: 2018. október 3.*

MEGHÍVÓ

Az ELTE Eötvös József Collegium Szlavisztika műhelye
Budapest Főváros Levéltára és a
Szentpétervári Levéltári Bizottság

tisztelettel meghív minden érdeklődőt a

SZENTPÉTERVÁRI HIDAK
című kiállítás Eötvös collegiumi megnyitójára

A megnyitó helye és ideje:

1118 Budapest, Ménesi út 11–13., Nagyterem
2018. október 3. (szerda) 14:00 óra

Tudományos bemutatót tart:

Toma Katalin
Budapest Főváros Levéltára, főlevéltáros

A 20 kiállított tablóból álló vándorkiállítás leírása:

<http://bfl.archivportal.hu/galeriak/szentpetervari-hidak-kiallitas>

A helyszínen megtekinthetők és átvehetők az I. és II. Szláv Filológiai és Kultúratudományi Konferencia előadásait tartalmazó tanulmánykötetek.

(13) *Prost Heidelberg! A heidelbergi sörfőzdek és sörözők története* című kiállítás megnyitója: 2018. október 19.

„SZABADON SZOLGÁL A SZELLEM – FREIWILLIG DIENST DER GEIST”
GERMANISTISCHES SEMINAR
DES EÖTVÖS-JÓZSEF-COLLEGIUMS BUDAPEST

Az Eötvös József Collegium
Germanisztika műhelye, a Stadtarchiv
Heidelberg és Budapest Főváros Levéltára
minden érdeklődőt tisztelettel vár a

Prost Heidelberg! *A heidelbergi sörfőzdek* *és sörözők története*

című vándorkiállítás sörköstolással és collegiális sörözéssel egybekötött
Eötvös collegiumi megnyitójára.

A sörtörténeti előadások után vendégeink a Hatvany Serfözde
kézműves sörkülönlegességeivel ismerkedhetnek meg.

A megnyitó helye és ideje: 2018. október 19. (péntek), 18.00 óra
1118 Budapest, Ménesi út 11–13., Nagyterem

Program *Egészségre! A heidelbergi sörfőzdek és
sörözők története – Kiállításbemutató*
dr. Kenyeres István,
Budapest Főváros Levéltárának főigazgatója

A hatvani sernevelés múltja és jelene – Előadás
Kökény Ferenc történész és muzeológus,
a Hatvany Lajos Muzeális Gyűjtemény igazgatóhelyettese

A Hatvany Serfözde kézműves termékeinek bemutatója

A 32 kiállított tablóból álló vándorkiállítás leírása itt olvasható:

<http://bparchiv.hu/galeriak/pesti-serfozestol-sorgyartasig-es-prost-heidelberg-heidelbergi-sorfozdek-es-sorozok>

(14) SZITU – Színháztudományi Konferencia: 2018. november 15–16.

November 15. csütörtök

13.50 Ünnepélyes megnyitó. A rendezvényt köszönti Horváth László, a Collegium igazgatója

Szekcióvezető: Schuller Gabriella

14.00 Lengyel Anna: Szembenézés: a verbatimszínház helye a színházban és a társadalomban

14.30 Pandur Petra: 1956 dokumentumszínházi reprezentációi

15.00 Dézsi Fruzsina: Identitásválság mint kultúra – A cigányság reprezentációja a kortárs magyar színházban

15.30 Szünet

Szekcióvezető: Gajdó Tamás

15.45 Fekete Ágnes: Látni, amit nem szabad – A posztdramatikus színház áttekintése Jérôme Bel *Gala* című előadása kapcsán

16.15 Kis Petronella: „Kabaré-komponista vagyok” – A parodista Csáth Géza önmagyarázó gúnydrámája

16.45 Karácsony Szilvia: Molnár Ferenc és a Vígszínházi per

November 16. péntek

Szekcióvezető: Jászay Tamás

09.00 Kovács Alexandra: Bariton Bánk bán 2017-ben

09.30 Lengyel Emese: Műfaji hagyományok a Farsangi lakodalom (1924) című vígoperában

10.00 Máthé Tekla Noémi: Claus Guth „Szentivánéji álom-parafrízisa” a Mozart-Da Ponte trilógiában

10.30 Németh Nikolett: A Roy Hart Központ és a hang szerepe a társas érintkezésben

11.00 Szünet

Szekcióvezető: Kiss Gabriella

11.15 Vági Eszter: Társadalmi intervenció a színház és a színházpedagógia eszközeivel

11.45 Antal Klaudia: Mozgásban a szó – A táncszínházi nevelési előadás műfaji kérdéseiről

12.15 Biró Árpád Levente: Önkéntesség: erdélyi magyar színházak a társadalmiasítás útján

12.45 Ebédszünet

Szekcióvezető: P. Müller Péter

14.00 Nagy Dóra: „Rákos a Rák Jani” – A betegség artikulálódása Háy János drámáiban

14.30 Gaál Veronika: Sérült testek Beckett drámáiban

15.00 Antal-Bacsó Borbála: A szép, csúf és főleg rossz boszorkányokról

15.30 Szünet

Szekcióvezető: Darida Veronika

15.45 Egri Petra: Divat és performativitás

16.15 Mihály-Geresdi Zsófia: TEAMWORK – Csapatdinamika és közösségi alkotás a színház- és filmművészetben

16.45 Palla Orsolya: Rendezés vagy tanítás? – Zsótér Sándor rendezései a Színház- és filmművészeti Egyetemen

17.15 Cseh-Dávid Sándor: Harmónia az egyensúly ellenében – a dzso-ha-kjú elve a középkori japán nó-játékban

(15) Bassola Zoltán-emlékülés: 2018. november 23.

MEGHÍVÓ

BASSOLA ZOLTÁN HALÁLÁNAK 50. ÉVFORDULÓJÁRA SZÓLÓ EMLÉKÜLÉSRE

2018. november 23. (péntek) 17 óra
Báró Eötvös József Collegium díszterme
1118 Budapest, Ménesi út 11-13.

Program

- 17h: Köszöntő – **Horváth László**, igazgató, Eötvös Collegium
 17h10: Bevezető – **Bassola Péter**
- 17h20: **Garai Imre**, az ELTE adjunktusa: *”Bassola Zoltán [...] igen alapos, jó képzettségű tanár lesz.” A Báró Eötvös József Collegium működése az 1920-as évek első felében.*
- 18h: **Boros Zoltán**, a Pannonhalmi Főapátság levéltárosa: *Az egyházi iskolák és az állam kapcsolata Bassola Zoltán hivatali tevékenységének tükrében*
- 18h40: **Petriné Feyér Judit**, az ELTE ny. adjunktusa: *Bassola Zoltán pedagógiai tevékenysége*

Az előadásokat kérdések és hozzászólások követik.

Az emlékülést állófogadás és kötetlen beszélgetés zárja.

A részvétel előzetes regisztrációhoz kötött, melyet az alábbi címek egyikén 2018. november 9. péntekig kérjük megtenni: titkarsag@eotvos.elte.hu vagy bas5326@ella.hu

Bassola Zoltán (1902-1968)

Gyermekkorát Kőcsén tölti, itt jár elemi iskolába, majd a gimnáziumot Bonyhádon végzi.

1919-től a Magyar Királyi Pázmány Péter Tudományegyetem klasszika filológia, valamint magyar irodalom és nyelvészet szakos hallgatója. Egyetemi éveit az Eötvös Collegiumban tölti.

1923-27-ig Bartal György, majd 1928-29 között gróf Teleki Géza házitánára.

1927-1928-ban egy évet ösztöndíjjal a berlini Collegium Hungaricumban tölt.

1928 és 1934 között a Kőlcsey Gimnázium tanára.

Decroly pedagógiai rendszerét elemző doktori disszertációját a Magyar Királyi Pázmány Péter Tudományegyetemen védi meg.

1934-től az Országos Közoktatási Tanács jegyzője, majd titkára, később ügyvezető igazgatója. 1938-tól a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztériumban segédtitkár, majd osztálytanácsos, később a gimnáziumi ügyosztály helyettes vezetője. A II. világháború idején tevékenyen támogatja a lengyel menekültek balatonboglári iskoláját, valamint mentesítő levéllel lát el számos üldözött zsidó tanítót és tanárt. A nyilas hatalomátvétel (1944) után bujkál. 1945-ben ismét felveszi a munkát a Vallás- és Közoktatási Minisztériumban, ahol 1946 januárjában adminisztratív államtitkárrá nevezik ki. A kommunista hatalmi előrenyomulás idején – 1948 júniusában – felmentik államtitkári tisztségéből, kényszernyugdíjazzzák, majd megvonják a nyugdíját is. 1957 januárjáig állástalan, alkalmi fordításokból jut pénzforráshoz.

1957 januárjától az Országos Széchenyi Könyvtár Könyvtártudományi és Módszertani Központjában végez fordítói és szerkesztői munkát 1968-ban bekövetkező haláláig.

(16) Horváth Endre válogatott írásai – kötetbemutató: 2018. november 23.

MAGYAR BIZANTINOLÓGIAI TÁRSASÁG

MEGHÍVÓ

A Magyar Bizantinológiai Társaság,
A Magyar Tudományos Akadémia
Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya Klasszika-filológiai Bizottság
Bizantinológiai Munkabizottsága,
és az EC Byzantium Központ tisztelettel meghívja Önt
az 2018. évi novemberi kötetbemutató ülésére,
november 23-án (pénteken) 15.00 órára az Eötvös Collegium dísztermébe.

Az ülés díszvendége öccsellenciája Dimitrios Letsios, a Görög Köztársaság magyarországi nagykövete.

<http://byzantium.cotvos.elte.hu/wp-content/uploads/StudiaHellenicaII.pdf>

A Collegium igazgatójának felkérését követően a kötetet és Horváth Endre munkásságát méltatják:

Balogh Jánosné dr. Horváth Terézia néprajzkutató, Horváth Endre lánya,
Solti E. Dóra, az ELTE Újgörög Tanszéki Szakcsoport vezetője,
az EC Byzantium Központ oktató-kutatója,

és

Mészáros Tamás, az ELTE Márton Áron Szakkollégium igazgatója,
az Eötvös Collegium Bollók János Klasszika-filológia műhely vezetője,
az EC Byzantium Központ oktató-kutatója

<http://byzantium.cotvos.elte.hu/>

ELTE EÖTVÖS JÓZSEF
COLLEGIUM

DR. BALINT CSANÁD ELNÖK
DR. HORVÁTH LÁSZLÓ
IGAZGATÓ

H-1118 Budapest, Ménési út 11-13
Tel.: +36 1 460 4481 • Fax.: +36 1 209 2044
balint.csanad@btk.mta.hu
E-mail: titkarsag@cotvos.elte.hu • horvathl@cotvos.elte.hu
Honlap: <http://www.cotvoscollegium.hu/>

(17) *Mezey László-émlékkonferencia: 2018. december 5.*

Mezey László-émlékkonferencia az Eötvös Collegiumban

2018. december 5-én, szerdán, 14:00-kor Mezey László professzor születésének századik évfordulója alkalmából emlékkonferenciára kerül sor az Eötvös Collegium dísztermében.

Program

Horváth László: Köszöntő

Sarbak Gábor: Bevezető gondolatok

Madas Edit: Mezey László tudományos-szervező tevékenysége és tanári működése

Lauf Judit: A kódextöredék-kutatás mai állása

Török József: Mezey László kapcsolata az egyházi személyekhez

Ullmann Péter OPraem: Mezey László és a premontrei kanonokrend

Sarbak Gábor: Mezey László és a pálosok

Szovák Kornél: Mezey László hozzájárulása a magyarországi középkori latin-ság szótárához

Veszprémy László: Szent Henrik és Szent István

18:00-kor Török József mond Mezey Lászlóért szentmisét az Egyetemi templomban.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk.

Sarbak Gábor
az MTA–OSZK
Res Libraria Hungariae kutatócsoport
vezetője

Mezey László (Eger, 1918. december 5. – Budapest, 1984. április 14.) irodalomtörténész, kodikológus, paleográfus. Középkorai tanulmányait az egeri ciszterci főgimnáziumban végezte. 1936-ban belépett a jászói premontrei rendbe, Rómában kezdett tanulni, de 1939-ben a rendet elhagyva hazatért. A budapesti

tudományegyetemen magyar–történelem–olasz szakot végzett, 1944-ben doktorált. 1947-től a budapesti Egyetemi Könyvtár dolgozója, 1961-ben elkészítette a könyvtár latin kódexeinek katalógusát. Dolgozott az MTA Irodalomtörténeti Intézetében, az Országos Széchényi Könyvtárban működő Könyvtártudományi és Módszertani Központban, az ELTE Könyvtár Tanszékén középkori latin írás-, könyv- és könyvtártörténetet adott elő. 1954-ben kandidátus (*Irodalmi anyanyelvűségünk kezdetei az Árpád-kor végén* címmel 1955-ben jelent meg), 1969-ben az irodalomtudomány doktora lett (*Deákság és Európa* címmel 1979-ben jelent meg). 1970-től rendszeresen tartott középkori kurzusokat az Eötvös Collegiumban Tóth Gábor igazgatóval egyeztetve, s itt szervezte meg 1974-ben a hazai egyházi és világi könyvtárakban őrzött kódextöredékek feltárására a Fragmenta Codicum akadémiai kutatócsoportot, amelyet haláláig vezetett. A latin kódextöredékeket feldolgozó első katalógus-kötet *Fragmenta latina codicum in Bibliotheca Universitatis Budapestinensis* címmel 1983-ban jelent meg. A kutatócsoport ma Res Libraria Hungariae néven működik az Országos Széchényi Könyvtárban a könyvtár és a Magyar Tudományos Akadémia együttműködésében.

(18) *Nagy Zoltán-emlékülés: 2018. december 12.*

Az ELTE Eötvös József Collegium dísztermében 2018. december 12-én, szerdán, 16:00 órakor Nagy Zoltánra, a Collegium egykori tanárára emlékezünk.

Program

- 16:00 – Köszöntők: Horváth László, az Eötvös József Collegium igazgatója, Gian Luca Borghese, a Budapesti Olasz Kultúrintézet megbízott igazgatója, Ludmann Ágnes, az Eötvös József Collegium Olasz Műhelyének vezetője
- 16:20 – 16:40 Szörényi László: Emlékeim Nagy Zoltánról
- 16:40 – 17:00 Prokopp Mária: A reneszánszkutató művészettörténész igazgatóval Esztergomban töltött éveim emléke 1962–69 között
- 17:00 – 17:20 Váralljai Csocsán Jenő: Héliodynamizmus Ianus Pannoniusnál és Galeotto Marziónál Nagy Zoltán szerint
- 17:20 – 17:40 Béres Csenge: Masaccio portréfestészete a firenzei karmelita templomban
- 17:40 – 18:00 Hári Kata: Restaurálás olasz módra, avagy Cesare Brandi elmélete

Nagy Zoltán 1908-ban született Dombegyházán. 1932-től művészettörténeti és keresztény régészeti kutatásokat végzett Rómában. 1934-ben szerzett diplomát olasz nyelv és irodalom, régészeti és művészettörténeti szakokon summa cum laude minősítéssel a budapesti Pázmány Péter Egyetemen. 1934-től kezdve folyamatosan jelennek meg tanulmányai, pl. az esztergomi Királyi Palota XIV. századi és reneszánsz freskóinak felfedezéséről. 1938-tól Teleki Pál miniszterelnök művészeti tanácsadója, 1941-től az Eötvös József Collegium tanára. 1960-tól az esztergomi Balassa Bálint Múzeum, majd 1962-től a Királyi Palota igazgatója, valamint a Keresztény Múzeum felügyelője. Nevéhez kötődik a Királyi Palota környéki ásatások megvalósítása, valamint a reneszánsz kápolnafreskók restaurálása az épületben. A budapesti Petőfi Irodalmi Múzeum támogatásával felújította Babits Mihály szülőházát, mely ettől kezdve múzeumként látogatható. Egész életét a középkori és reneszánsz

tanulmányoknak, ezen belül a magyar–olasz művészeti kapcsolatok kutatásának szentelte. Tudományos munkássága, emberi nagysága az utókor számára is követendő példaként szolgál.

A 2018-as gólyaévfolyam

EGYESÜLETI RENDEZVÉNYEK, SZAKMAI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

Az alábbiakban a Collegiumhoz kötődő egyesületek tevékenységét, illetve a Collegiummal együttműködő hazai intézmények azon rendezvényeit ismertetjük, amelyeknek a Collegium épülete adott otthont. (a nemzetközi együttműködésekéről lásd az V. KÜLFÖLDI KAPCSOLATOK fejezetet)

2018-ban a Collegiumhoz kötődő egyesületek közül a Magyar Bizantinológiai Társaság, az Udvari Irodalom Társaság magyar tagozata és a SEC Collegium Hungaricum folytatott aktív tevékenységet. Az MBT működését a Byzantium Központ (lásd 190. old.) fejezetben ismertetjük.

Udvari Irodalom Társaság magyar tagozata

Szabics Imre-emlékülés, kötetbemutató: 2018. november 21.

Részlet a meghívóból:

2018. november 21-én, szerdán 17 órakor az Eötvös Collegium Borzsák könyvtárában (19-es terem) a Tanár úr utolsó műfordításainak egybefűzött, újra kiadott változatát mutatják be, amelynek címe: *Magyar királyfiak és királylányok. Középkori francia elbeszélések. Szabics Imre válogatott műfordításai* (szerkesztette és sajtó alá rendezte: Egedi-Kovács Emese).

A kötetet ismerteti: Palágyi Tivadar.

SEC Collegium Hungaricum

A SEC a klasszika-filológiai tanulmányokat folytató egyetemi hallgatók szakmai előmenetelét elősegíteni kívánó nemzetközi diákszervezet, amely 1990-ben Jacques Delors francia miniszterelnöknek, az Európai Bizottság akkori elnökének védnökségével alakult. Az egyesület hazai központja, a Collegium Hungaricum székhelye, az Eötvös Collegium. A SEC több hazai tagszervezetet alapított, kapcsolatban áll a határon túli magyar felsőoktatási intézményekkel,

rendszeresen tart felolvasó üléseket, melyek során a műhely tagjai szűkebb közönség előtt számolnak be kutatásaikról, évente országos konferenciát rendez, amelynek szerkesztett anyagát önálló kötetben jelenteti meg.

2018. május 24.: XII. SEC Collegium Hungaricum országos konferencia

A klasszika-filológia szakos egyetemi hallgatók hagyományos éves konferenciájára és vándorgyűlésére ezúttal Szegeden került sor, a Magyar Őkortudományi konferencia hivatalos megnyitója előtt.

A Collegium Hungaricum
Societatis Europaeae Studiosorum
Philologiae Classicae (CHSEC)
XII. országos konferenciája
2018. május 24.
Szegedi Tudományegyetem,
Bölcsészettudományi Kar,
Klasszika-Filológiai és Neolatin Tanszék

9:00 Megnyitó

1. ülészak: 9:10–10:45

Elnök: Mészáros Tamás (ELTE Eötvös József Collegium)

9:10–9:25 Farkas Flóra: „Mesélj nekünk Ovidiusról, Lemprière!”
Egy mellébeszéltetett név olvasatai Lawrence Norfolk
A Lemprière-lexikon című regényében

9:25–9:40 Horváth Janka Júlia: *Két szónoki beszéd Tacitus Annalesében*
– Hortalus és Tiberius a senatus előtt

9:40–9:55 Molnár Zalán: *Jelentélmélet(ek) és logika a szónoki beszédekben*

9:55–10:10 Kovács István: *Egy VIII. századi adóösszeírás (Prag. Gr. I. 51)*

10:10–10:25 Juhász Daniella: *Ὁ πόλεμος τῆς Τρώαδος, a Trója-regény*
görög továbbélése

10:40– *vita*

2. ülészak:	11:00–12:15
Elnök:	Gellérfi Gergő (SZTE Klasszika-Filológia és Neolatin Tanszék)
11:00–11:15	Csapó Fanni: <i>Wolfgang Lazius: Dacia sive Transylvaniae descriptio</i>
11:15–11:30	Zakar Borbála: <i>Állatmotívumok daldisi Artemidóros Álmoskönyvében</i>
11:30–11:45	Majoros Máté: <i>Johannes Herold Dialógusa, avagy egy elfeledett beszélgetés a XVI. századból</i>
11:45–12:00	Ormos Bálint: „Ezt a Gyönyör tervezte veled...” <i>A római villa művelődéstörténeti jelentősége Publius Papinius Statius költészetében</i>
12:00–12:15	Kapi Péter: <i>Megjegyzések Pomponius Mela druida és kelta túlvilágképzéséhez</i>
12:15–	<i>vita és zárszó</i>

2018-ban az Eötvös József Collegium több együttműködő partnerintézménye – így a Történelemoktatók Szakmai Egyesülete, a Magyar–Francia Ifjúsági Alapítvány, a Veritas Történetkutató Intézet, valamint a „Repülő Iskola”-program – számára is méltó helyszínt biztosított rendezvényeik lebonyolításához.

Történelemoktatók Szakmai Egyesülete

Kerekasztal-beszélgetés az ideális történelem tantervről: 2018. szeptember 29.

Részlet az Egyesület honlapján megjelent közleményből:

Egyesületünk 2018. szeptember 29-én fórumot tartott a nyilvánosságra hozott NAT-javaslatban szereplő történelem tantervről. Előzetes megjegyzésekkel és az egyesületi közvéleménykutatás eredményeivel Dr. Nánay Mihály egyesületi elnök vezette föl az eseményt. Utána a három felkért hozzászóló: Engel Mária (elnökségi tag, TSZE), Dr. Katona András (ny. főiskolai docens, ELTE), Csapodi Zoltán (igazgató, ELTE Trefort; felügyelőbizottsági elnök, TSZE) foglalák össze véleményüket a javaslatról. Rövid szünet után Porogi András (témavezető, Oktatás 2030 Tanulástudományi Kutatóközpont – Történelem Tanulásterületi Munkacsoport) vezetésével a tantervet készítő munkacsoport tagjai válaszoltak az elhangzottakra, valamint a szabadon feltett hallgatói kérdésekre. A fórum végére termékeny párbeszéd alakult ki az előadók és a hallgatóság között.

Márton Áron Szakkollégium

2018-ban is folytatódott az ELTE Márton Áron Szakkollégium tudományos előadássorozata, a MÁSZ-szakestek. Az előadások egyikének az Eötvös József Collegium biztosított helyszínt.

N. Pál József: Hol rontottuk el? Történelem, nemzettudat és labdarúgás '56 után: 2018. november 12.

ELTE Márton Áron Szakkollégium

MEGHÍVÓ

Az ELTE Márton Áron Szakkollégiuma
tisztelettel meghívja Önt
a 2018/2019-es tanév novemberi MÁSZ-szakestjére (bölcsezzettudomány)
november 12-én (hétfőn) 16:30 órára
az Eötvös Collegium (1118, Ménesi út 11–13.) nagytermébe

N. PÁL JÓZSEF

(irodalomtörténész, ELTE BTK)

Hol rontottuk el? Történelem, nemzettudat és labdarúgás '56 után

című előadására

Az előadás nyitott, minden érdeklődőt szívesen látunk.

<https://www.youtube.com/watch?v=d2Zf1MphPkA>

Magyar–Francia Ifjúsági Alapítvány

Sauvageot-nap. A Magyar–Francia Ifjúsági Alapítvány évadzárója: 2018. június 16.

Az alapítvány ünnepélyes évadzárójára 2018-ban a Collegium dísztermében került sor. A rendezvény végén a Francia Műhely hallgatói által készített rövidfilm is bemutatásra került.

MEGHÍVÓ

A Magyar-Francia Ifjúsági Alapítvány
meghívja Önt 2017/2018-es évzárójára, amelyre

2018. június 16-án, szombaton 11 órakor kerül sor
az **Eötvös Collegium** dísztermében.
(1118 Budapest, Ménesi út 11-13.)

A programban:

- üdvözlő beszédek
- az Eötvös Collegium Francia Műhelye hallgatóinak rövidfilmje;
- az oktatók fotóiból és írásaiból összeállított kiadvány bemutatása;
- a **Sauvageot-díj** átadása.

Az ünnepséget fogadás követi.

Részvételi szándékát kérjük, jelezze 2018. június 11-ig
a következő email címre: mfia@mfia.eu

☒ H-1052 Budapest, Vitkovics M. u. 7.

Tel./fax: (+361)302-6669

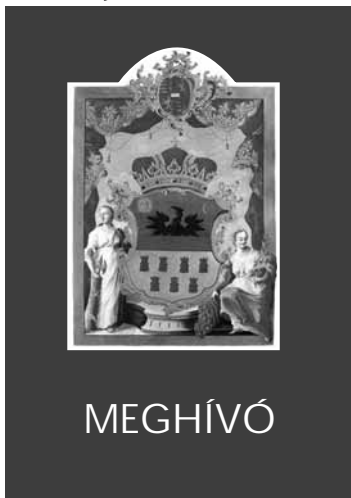
www.mfia.eu

mfia@mfia.eu

VERITAS Történetkutató Intézet

Az Eötvös József Collegium az év során több alkalommal otthont adott a VERITAS Történetkutató Intézet magas színvonalú szakmai rendezvényeinek.

(1) *Kovács Kálmán Árpád: Az erdélyi valláspolitikai rendszere az 1760-70-es években. Könyvbemutató: 2018. március 7.*

MEGHÍVÓ

A megjelenteket köszöni:
Horváth László
az Eötvös J. Collegium igazgatója

A kiadó nevében bevezetőt mond:
Zombori István történelem
METEM-HEH

Magyarország a Habsburg Monarchiában
az 1760-70-es években
Kalmár János professor, ELTE

Vallások és etnikumok Erdélyben és Dél-Magyarországon
Marjanucz László
professor, SZTE

A kötet létrejöttéről beszél:
Kovács Kálmán Árpád, Veritas Intézet

Mindenkit szeretettel várunk!

A kötet a helyszínen megvásárolható.

A Historia Ecclesiastica Hungarica Alapítvány (HEH)
és a Magyar Egyháztörténeti Enciklopédiát Munkaközösség (METEM)
tisztelettel meghívja Önt

Kovács Kálmán Árpád
Az erdélyi valláspolitikai rendszere
az 1760-70-es években

című kötet bemutatójára

A bemutató időpontja és helyszíne:
2108. március 7. szerda 16 óra,
az Eötvös József Collegium Nagyterme
1118 Budapest, Menezi ut 11-13.

A szerző 2014 óta a VERITAS Történetkutató Intézet Dualizmus kori kutatáscsoportjának tudományos munkatársa, ahol az államsegélyes egyházipolitika feltárását kitegyezte a felleázott korunk kezdetén utáni időszakba is, de érdeklődése kiterjed az ember és környezete kapcsolatának kultúrátörténetére is, a „veritikes honfoglalás” 1761 és 1920 közötti időszakára is. Hazánk történelmének valódi megértéséhez elengedhetetlenek tartja a Habsburg-korszak (1550–1918) előtérletes, tárgyilagos, elsősorban a történelmi tényekre épített megismerését, torzító ideológikus, koncepciózus és retrospektív megközelítések nélkül. Az egyházipolitikai a magyar politikatörténet szerves részének tartja, melyben a polgári korszak végéig a teljes társadalom képe tükröződik annak politikai, kormányzati, egyházi, teológus-, filozófia-, szellem-, társadalom-, gazdaság-, kultur-, művelődés-, iskola- és mentalitástörténetével együtt.

Információ:

Kovács Kálmán Árpád
mobil: 06/30 598-46-71
e-mail: kovacs.kalmanarpad@gmail.com

Zombori István
mobil: 06/20 353-72-75
e-mail: beh.szeged@gmail.com
www.heh.hu

(2.) VERITAS Történetkutató Intézet kötetbemutatói: 2018. június 12.

MEGHÍVÓ

Köszöntőt mond:

Horváth László, az Eötvös Collegium igazgatója és

Szakály Sándor, a VERITAS főigazgatója

Az alábbi köteteket mutatjuk be:

(valamennyi a VERITAS és a Magyar Napló
Kiadó közös kiadásában jelent meg)

VERITAS Évkönyv 2017

(Szerk. Ujváry Gábor, 2018.)

Ismerteti: Szabó Csaba, a Magyar Nemzeti
Levélár főigazgatója

**Az Elbától Vorkutáig. Magyarok és
magyarországi németek szovjet hadifogságban,
kényszermunkán és a Gulágon**

(VERITAS könyvek 9.)

Szerk. Géczai Róbert, 2017.)

Ismerteti: Simon Attila, a Fórum Kisebbségkutató
Intézet (Somorja) igazgatója

Hollósi Gábor:

**A pozsonyi hídő. A magyar-csehszlovák
határrendező bizottság tárgyalásai (1947–1949)**
(VERITAS füzetek 8. 2017.)

Ismerteti: Izsák Lajos, az Eötvös Loránd
Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának
professzor emeritusa

**A VERITAS Történetkutató Intézet és az
Eötvös József Collegium**

tisztelettel meghívja

a VERITAS Történetkutató Intézet
legújabb kiadványainak bemutatására.

Helyszín:

Eötvös József Collegium
(1118 Budapest, Ménesi út 11–13.)

Időpont:

2018. június 12. (kedd)
17.00 óra

Tóth Eszter Zsófia:

**Ceruzavonások. Antall József arcéltéze
Levelek és interjúk**

(VERITAS füzetek 9. 2018.)

Ismerteti: Marinovich Endre, a VERITAS
főigazgató-helyettese

A kötetek a helyszínen kedvezményesen
megvásárolhatók!

A rendezvényt követően kerül sor a VERITAS
Történetkutató Intézet és a Magyar Nemzeti
levélár, illetve a VERITAS Történetkutató Intézet
és az Eötvös József Collegium közötti
együttműködési megállapodás ünnepélyes
aláírására.

11-1051 Budapest, Zolt u. 2-4.
Tel: +36 1 795 6581 Fax: +36 1 795 0769
info@veritas.gov.hu
www.veritasintezet.hu

„Repülő iskola” program

A kísérleti program célja olyan, matematikából tehetséges, középiskolás diákok felkutatása, akiknek korábban nem volt módjuk tehetségük kibontakoztatására.

A program az MTA Rényi Alfréd Matematika Kutatóintézetének szervezésében az MTA Tantárgy-pedagógiai Kutatási Programja keretében valósult meg. A szervezésben partnerként részt vett A Gondolkodás Öröme Alapítvány, a program házigazdája az ELTE Eötvös József Collegiuma.

A 2018-es évben folytatódott a 2017 őszen elindult tehetséggondozó képzés, a résztvevők havonta egy foglalkozáson vettek részt az Eötvös Collegium épületében az alábbi időpontokban: január 3., február 1., március 12., április 4., május 7., június 12., október 10., november 5., november 28., december 19.

A 2018-as gólyaévfolyam

IV. KÖNYVKIADÁS

24 kötet: ebből 7 kötet az EC Byzantium Központ sorozatában [Antiquitas – Byzantium – Renascentia, ISSN: 2064-2369 = ABR], további 13 tanulmánykötet [több mint 150 tanulmány], 2 monográfia, 1 fordításgyűjtemény, 1 nyelvkönyv. **2 közéleti kiadvány:** ebből 1 collegiumi évkönyv és 1 diák-eligazító. A kötetek megvalósítását jelentő szakkollégiumi (oktatói és hallgatói) kutatómunka a tehetséggondozás meghatározó eleme. A kiadványok a honlapról letölthetőek, rangos külföldi könyvtárak kérik be.

1. ABR XXXI: Philostratos: *A szofisták életrajzai*. Fordította és szerkesztette: Szepessy Tibor. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5371-86-8. 198 p.
2. ABR XXXII: Erika Juhász (Hrsg.): *Byzanz und das Abendland V. Studia Byzantino-Occidentalia*. ELTE Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5371-91-2. 187 p.
3. ABR XXXIII: Balázs Sára (Hrsg.): *Quelle und Deutung IV. Beiträge der Tagung Quelle und Deutung IV am 23. November 2016. (EC-Beiträge zur Erforschung deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit, Bd. I.IV.)*. ELTE Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2018. [ISSN: 2064-969X]. ISBN: 978-615-5371-90-5. 243 p.
4. ABR XXXIV: Emese Egedi-Kovács (éd.): *Byzance et l'Occident IV. Permanence et migration*. Collège Eötvös József ELTE, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5371-63-9. 280 p.
5. ABR XXXV: Gellérfi Gergő: *Allúziós technika és műfaji hatások Iuvenalis szatíráiban*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5371-95-0. 276 p.
6. ABR XXXVI: Horváth Endre *válogatott tanulmányai*. *Studia Hellenica II*. Szerkesztette: Horváth László – Nakos Konstantinos – Solti Dóra. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5897-07-8. 359 p.

7. ABR XXXVII: Horváth László: *Az Öreg lovag*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5897-13-9. 266 p.
8. *Adsumus XVI. Tanulmányok a XVIII. Eötvös Konferencia előadásaiból*. Szerkesztette: Farkas Flóra – Juhász Daniella – Szűcs Bernadett. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5371-87-5. 514 p.
9. *Agón. A Collegium Hungaricum SEC XII. országos konferenciáján elhangzott előadások*. Szeged, 2018. május 24. Szerkesztette: Kovács István. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5897-04-7. 178 p.
10. *Amphidromia. A Collegium Hungaricum SEC XI. országos konferenciáján elhangzott előadások*. Piliscsaba, 2016. október 28. Szerkesztette: Tuhári Attila. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5371-96-7. 138 p.
11. Coline Ferrarato: *Philosophie du logiciel. Dialogue entre Simondon et un objet technique numérique*. Collège Eötvös József ELTE, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5897-06-1. 210 p.
12. Géza Horváth – Balázs Sára (Hrsg.): *»Im Übersetzen leben« Der Professor des Convivium am Eötvös-Collegium. Gedenkschrift mit Beiträgen der internationalen Gedenktagung zum 100. Geburtstag von Fritz Paepcke am 5.–8. Juni 2016 und Zeitdokumenten*. (Freiräume. Deutsch und Germanistik am Eötvös-Collegium. Begründet vom Germanistischen Seminar des ELTE Eötvös-József-Collegium. Band I.) Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2018. HU ISSN: 2560-2225. ISBN: 978-615-5371-88-2. 301 p.
13. *Ingenia Hungarica IV. Tanulmányok a IV. Kárpát-medencei Szakkollégiumi Konferencia előadásaiból*. Főszerkesztő: Horváth László. Szerkesztette: Horváth Janka Júlia, Gula Miklós. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISSN: 2416-0911. 282 p.

14. *Juvenália: négy-öt.* Szerkesztette: Havasi Zsuzsanna – Kazsimér Soma Balázs. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5897-02-3. 148 p.
15. *Kicsinyítés és nagyítás. Tanulmányok a II. Szláv Filológiai és Kultúratudományi Konferencia előadásaiból.* Eötvös Collegium, 2017. május 26. Szerkesztette: Engelné Nagy Éva. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5371-89-9. 155 p.
16. *Literatur.* Szerkesztette: Feld-Knapp Ilona. (CM-Beiträge zur Lehrerforschung. Band IV.) ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN 978-615-5897-14-6 451 p.
17. *Magyar királyfiak és királynéok. Középkori francia elbeszélések – Antológia.* Szabics Imre válogatott műfordításai. Az új kiadást gondozta és szerkesztette: Egedi-Kovács Emese. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISB 978-615-5897-05-4. 487 p.
18. *Opuscula historica II. Történeti tanulmányok a XVI. Eötvös Konferenciáról.* Szerkesztette: Kósa-Grimm András Kristóf – Veres Kristóf György. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5897-11-5. 223 p.
19. Perge Gabriella: *Rezeptive Mehrsprachigkeit. Eine Studie zur Untersuchung der Entwicklung der individuellen Mehrsprachigkeit im institutionellen Fremdsprachenunterricht in Ungarn.* (CM-Beiträge zur Lehrerforschung. Sonderreihe B: Monographien. Band 1.) ELTE EJC, Budapest, 2018. ISSN 2063-837X. ISBN 978-615-5897-15-3. 258 p.
20. *Seksten/Sexton år. Tizenhat éves az Eötvös Collegium Skandinavisztika műhelye.* Szerkesztette: Annus Ildikó. ELTE EJC Skandinavisztika Műhely, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5897-00-9. 186 p.
21. *Találkozások.* Szerkesztette: Ballagó Júlia – Havasi Zsuzsanna. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5371-97-4. 218 p.

22. *A társadalom tükrében.* Szerkesztette: Bartha Diána Gabriella. Az Eötvös Collegium Társadalomtudományi Műhelye, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5897-03-0. 180 p.
23. *Tematikus francia szókincsfejlesztés. 12 témakör gyakorlatokkal és megoldókulccsal.* Írta és szerkesztette: Galac Ádám – Mosa Diána. Illusztrálta: Horváth Janka Júlia. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5897-10-8. 319 p.
24. *SZITU Kötet 2017.* Szerkesztette: Doma Petra. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN 978-615-5897-12-2. 104 p.
25. *ECCE. Eötvös Collegium – Collegiumi Értesítő VI. szám (2015/2016).* Szerkesztette: Horváth László – Kocsis Teréz. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISSN: 2064-0870. 562 p.
26. *GóJaláb.* Az Eötvös Collegium Választmányának elsőéves információs kiadványa. Szerkesztette: Barabás Gergő. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. 43 p.

Ismertetők a Collegium kiadványairól

(1) Balázs Sára (Hrsg.): *Quelle und Deutung IV. Beiträge der Tagung Quelle und Deutung IV am 23. November 2016. Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2018. 243 p.*

Kötetbemutató

Országos Széchényi Könyvtár, 2018. április 18.

Sehr geehrte Frau Direktorin,
sehr geehrter Herr Direktor,
verehrte Frauen und Herren Professoren,
liebe Gäste, Freunde, Kolleginnen und Kollegen,
verehrtes Collegium!

Es freut mich sehr, Sie anlässlich der Präsentation der zwei neuen Bände 'Byzanz und das Abendland V' und 'Quelle und Deutung IV' willkommen heißen und von Herzen begrüßen zu können, wobei ich es für eine erquickende und inspirierende Abwechslung und eine besondere Ehre halte, dass die heutige Veranstaltung im prächtigen Festsaal der Széchényi-Nationalbibliothek stattfinden darf. Dafür bzw. für die freundliche Führung durch die heute gesehene eindrucksvolle 'Regiomontanus'-Ausstellung darf ich mich persönlich an dieser Stelle bei den am Programm beteiligten Mitarbeitern der Széchényi-Bibliothek auch hiermit recht herzlich bedanken.

Weiters ist es eine besondere Freude für mich, auch die Vortragenden des 'Budapester Concordantiae Caritatis'-Symposiums – unter ihnen mehrere wiederkehrende und uns im Laufe der Jahre sehr lieb gewordene Gäste der 'Quelle und Deutung'-Reihe des Collegiums – sowie die Organisatoren dieses Workshops im hier versammelten Kreis von renommierten Expertinnen und Experten zu begrüßen.

Wie Sie merken, habe mir erlaubt, für die Präsentation des vierten 'Quelle und Deutung'-Sammelbandes einen kurzen Text zu verfassen, den Ihnen im Folgenden einfach weiter vorlesen darf. Dies vor allem aus Zeitgründen, aber auch, weil der Band diesmal zugegebenermaßen etwas "heterogener" oder "eklektischer" als die früheren ist, und daher, wie mein Kollege Herr László Jónácsik nach der Lektüre meines Vorwortes freundlich meinte, auch

Letzteres wohl einigermaßen "panegyrisch" geriet, was wohl einiger Erklärung bedarf.

Die vorliegende Sammlung ist also der nunmehr vierte Band der 'Quelle und Deutung'-Reihe zur paläographischen und kodikologischen Erforschung deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit und enthält die schriftliche Fassung von sieben der insgesamt acht Vorträge der Tagung im November 2016, wobei die Reihenfolge der Beiträge "demokratisch" das ursprüngliche Tagungsprogramm widerspiegelt. Das Schicksal wollte es nun leider so, dass wir auf den hier fehlenden, achten Beitrag nun für immer verzichten müssen.

Ich kann es nicht umhin, und es sei mir somit gestattet, an dieser Stelle schweren Herzens unserer viel zu jung von uns gegangenen Kollegin Frau Dr. Tünde Radek noch einmal in tiefster Liebe und aufrichtiger Dankbarkeit zu gedenken. Frau Radek war Oberassistentin am Germanistischen Institut der ELTE, die wir als engagierte Forscherin und mitreißende Lehrerpersönlichkeit kennen und lieben gelernt haben, und um deren zweiten, für unsere Reihe vorgesehenen 'Johannes de Utino'-Referatstext bedauerlicherweise auch unser Band beträchtlich ärmer geworden ist.

Der Band selbst also ist mit seinen insgesamt über 250 Seiten das bislang umfangreichste Stück der 'Quelle und Deutung'-Reihe. Dies ist nicht zuletzt den zahlreichen – insgesamt mehr als 50, zum Teil ganzseitigen, online nur teilweise zugänglichen und daher für den interessierten Leser besonders wertvollen – Abbildungen zu verdanken, die zu einer ganzheitlichen Betrachtung der in den Studien behandelten Themenbereiche unentbehrlich sind. (Im Druck aus technischen Gründen wie gewöhnlich zwar schwarz-weiß, sind die Bilder in der Online-Version des Bandes auf der Homepage des Eötvös- Collegiums doch auch diesmal in Farbe einzusehen.)

Das der Reihe zugrunde gelegte Konzept (Erfassung, Untersuchung und Analyse bzw. Deutung deutschsprachiger Handschriften vom Mittelalter bis zur Frühen Neuzeit) wird im Band in dreierlei Hinsicht (Zeit, Medium und Sprache) tatsächlich mehr oder weniger gesprengt. Der philologische Wert des Buches wird dadurch meines Erachtens allerdings kaum beeinträchtigt, dafür aber die recht vielfältigen interdisziplinären Bezüge dieses komplexen Fachbereichs umso deutlicher gemacht.

So steht im Beitrag von Gabriella Sós neben der sekundären schriftlichen Überlieferung eher die mündliche Tradierung zum Teil recht archaischer, nicht kanonisierter Gebetstexte in der südungarischen Ortschaft Nadasch

(Mecsknádasd) im Mittelpunkt – die Studie bietet allerdings nebst einer reichen Sammlung von Texten im ortstypischen Dialekt fränkischer Herkunft zugleich eine Gebetstypologie und in einigen Fällen auch die detaillierte Strukturanalyse von volkstümlichen Gebetstexten, und kann daher für verwandte Forschungen bereits verschriftlichter Texte unter Umständen zweifelsohne ebenfalls relevant und durchaus nützlich sein.

Die umfangreiche und reich illustrierte Studie von Viktória Muka wendet sich der Überlieferungsproblematik von insgesamt fünf, in drei ungarischen Beständen (Martinsberg/Pannonhalma, Raab/Győr und Ungarisch-Altenburg/Mosonmagyaróvár) aufbewahrten, allesamt im 19. Jahrhundert kopierten – also bereits neuzeitlichen – Handschriften des zweihundert Jahre früher erschienenen 'Geistlichen Glückshafen' des Jakob Bohr zu. Nach einem detaillierten Überblick über die bisherigen Ergebnisse der Forschung werden im Beitrag gleich zwei bislang nicht registrierte 'Glückshafen'-Handschriften vorgestellt und beschrieben sowie – vor allem mit Hilfe einer akribisch durchgeführten mikrophilologischen Analyse – ein überzeugendes, wenn auch als provisorisch gedachtes Überlieferungsstemma erstellt.

Das faszinierende und bereits von Anfang, d.h. von den Wiegendruckan nicht zu unterschätzende Phänomen des Einflusses von Druckwerken auf das Handschriftliche steht im Mittelpunkt auch des Beitrags der Islandistin Silvia Hufnagel. In ihrem Beitrag, der als Fortsetzung ihrer im letzten Quellenband erschienenen Studie zum Thema Titelseiten frühneuzeitlicher isländischer Handschriften betrachtet werden kann, geht sie am Beispiel von Psalmenhandschriften der Frage nach dem Zusammenhängen zwischen Druckvorlage und ihren Abschriften sowie zwischen deren Überlieferung und Rezeption nach, berücksichtigt dabei neben den geographisch-wirtschaftlichen Aspekten auch das soziale Milieu bedeutender Schreibzentren und stellt stellenweise gar prosopographisch detailgenau die Person und die Tätigkeit bekannter isländischer Schreiber und Schreiberinnen aus der Epoche vor.

Das bei der Untersuchung alter Texte fast immer besonders faszinierende prosopographische Element spielt auch im Beitrag von Christine Glaßner eine zentrale Rolle: Die Studie beschäftigt sich mit dem auch als Schreiber der heute hier in der Nationalbibliothek vorgestellten Budapester 'Concordantiae Caritatis'-Handschrift bekannt gewordenen Wiener Schreiber Stephanus Lang (Anfang des 15. Jhs.) bzw. mit den Quellen und der weiteren Überlieferung der aus zwei lateinischen und zwei deutschen Texten bestehenden Kernfassung einer ihm zugeschriebenen 'Memento mori'-Textkompilation, wobei unter den

im Anhang der Studie angeführten zahlreichen Textzeugen auch zwei bisher unbekannte Handschriften registriert werden.

Ein besonders vielversprechender Forschungsansatz ist die integrative materiell–inhaltliche Untersuchung mittelalterlicher Handschriften, für die Maria Stieglecker und Katrin Janz-Wenig – ähnlich ihren beiden Studien (gleichsam im „Doppelpack“) im letzten Band der Reihe – auch diesmal ein schönes Beispiel liefern. Dabei widmet sich der Beitrag von Maria Stieglecker der kodikologischen Beschreibung des Klosterneuburger Kodex 845 mit zahlreichen einschlägigen Einzelheiten über den Autor und Schreiber Peter Eckel von Haselbach, die Lagenzusammensetzung, Geschichte der Einbände inklusive Vor- und Nachsatzblatt, Wasserzeichen etc. – d.h. prinzipiell mit dem gesamten Instrumentarium zeitgemäßer kodikologischer Erfassungsmethoden, die für die inhaltliche Beschreibung und Analyse der philologisch zu untersuchenden Texte grundlegend sind.

Als Ergänzung zum Beitrag von Frau Stieglecker stellt Katrin Janz-Wenig in ihrer Studie zunächst den inhaltlichen Aufbau der genannten Klosterneuburger Handschrift im Einzelnen vor; anschließend beschreibt und analysiert sie exemplarisch eine der auch für den ursprünglichen Gesamtaufbau der Sammlung relevantesten Predigten: die „Predigt nach der Fußwaschung“ – im Hinblick v.a. auf deren Quellen, Struktur, Funktion, Sprache inkl. Stilmittel. Im Anschluss an die Analyse wird der Text selbst in einem besonderen Abschnitt des Beitrags in einer gut fundierten und präzise erarbeiteten Textedition wiedergegeben.

Die Frage nach der zeitlichen und örtlichen Einordnung von Rechtshandschriften durch die Analyse von deren Buchschmuck steht im Mittelpunkt der Untersuchung der Kunsthistorikerin Irina von Morzé, die in ihrer Studie eine illuminierte Handschrift, namentlich Codex 14 869 der ÖNB, ein „Meißner Rechtsbuch“ vorstellt. Dabei werden nebst anderen Kriterien vor allem die Fleuronné-Initialen dieses um 1400 entstandenen Kodex unter die Lupe genommen und zwecks Lokalisierung des Entstehungsortes mit zeitgleichen Handschriften aus dem böhmisch–mährischen und dem schlesischen Raum verglichen – zu welchem Ergebnis die Autorin dabei kommt, soll hier aus didaktischen Gründen natürlich nicht verraten werden.

Soviel zum neu erschienenen Band, für den ich mich – um den Faden der Danksagungen zum Schluss wieder kurz aufzunehmen – hiermit bei allen Autorinnen des Tagungsbandes erneut ausdrücklich und ganz aufrichtig bedanken darf.

Wie in den letzten Jahren immer, so schulden wir zu guter Letzt natürlich auch diesmal dem Österreichischen Kulturforum Budapest und seiner Direktorin Frau Regina Ruzs, die auch diese heutige Veranstaltung mit ihrer Anwesenheit und ihrer Grußadresse beehrt hat, für die kontinuierliche, vielfältige Unterstützung der Veranstaltungen des Eötvös-Collegiums in Lehre und Forschung herzlichsten Dank.

Und wenn ich nun, meine Damen und Herren, meine Rede mit einem einfachen Wunsch für uns alle auf den Punkt bringen darf, dann soll dieser für die kommenden Jahre lauten:

Vivant manuscripta – crescant series – floreat Collegium.

Balázs Sára

(am 18. April 2018 bei der Byzanz- und Quelle-Buchpräsentation in der Széchényi-Nationalbibliothek)

Perspektívák – Konferencia a Magyar műhelyben

(2) *Horváth Endre válogatott tanulmányai. Studia Hellenica II. Szerkesztette: Horváth László – Nakos Konstantinos – Solti Dóra. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. 359 oldal.*

Kötetbemutató

Eötvös József Collegium, 2018. november 23.

Tisztelt Nagykövet Úr! Hölgyeim és Uraim! Tisztelt Igazgató Úr! Tisztelt Collegium!

Megköszönöm Solti Dóra tanárnőnek, hogy Horváth Endre válogatott tanulmányainak újra közlését kitervezte, Horváth László igazgató úrnak, hogy a kötetet „megvalósította”, amelyben nemcsak Horváth Endre három művét teszi hozzáférhetővé, hanem ő maga is „csak úgy hirtelen felindulásból” alkotott hozzá egy értékes levéltári forrás-feltáró dolgozatot a Collegium szempontjából. Remek szervezése nyomán nagyon rövid idő alatt elkészült a gazdag tartalmú könyv. Nagy tett, hogy édesapám már-már elhanyagolt szellemi hagyatékát szakértőként és önként kézbe vette Igazgató Úr. Nekem ehhez sajnos nincs felkészültségem, néprajzkutató és muzeológus vagyok. Megtiszteltetésnek érzem, hogy Horváth László megkeresett és bevont a munkálatokba, sőt a kötetbemutatóba is.

Az utánam szólók Horváth Endre műveit, működését szakmailag értékelik. Nekem pedig legyen szabad a szinte névtelenül közzétett kísérő tanulmányról és azon keresztül Horváth Endréről beszélnem, személyes szempontból.

Milyen ember volt a papám?

Személyes emlékem alig maradt róla, mert csak három és fél éves voltam, amikor meghalt. Édesanyám, Csepregi Horváth Lilian viszont sokszor emlegette. Mivel fenntartással szemlélte a férfiakat, nagyon meggondolta, hogy férjhez menjen-e az általa már régen tisztelt és nemrég megözvegyült Horváth Endréhez 1940-ben. Nem bánta meg. Holtáig, 1991-ig nyíltan vallotta, hogy az általa legjobban becsült két férfi apja és férje volt. Apja szülőházán is emléktábla van, és abban az iskolában is, amelyet róla neveztek el. – Édesapám fiatal koráról, főleg a görög földön töltött éveiről hallottam/olvastam féltestvéreimtől, az első feleségének három gyermekétől is. De a szájhagyomány béli adatok itt-ott bizonytalanok voltak, több kérdés nyitva maradt számomra.

Horváth Endre szellemiségének utóhatását viszont felnőtt koromban éppen a Collegium révén élvezhettem először. A családban emlegették, hogy papám

francia nyelvet tanított a Collegiumban. Az Egyetemen néprajz szakosként jutott tudomásomra, hogy tanítványa volt ott Tálasi István, aki professzorom lett. Édesapám iránti tiszteletét rám is kiárasztotta, apám helyett apám volt, tanulmányaim és további pályám során is. Első és egyetlen munkahelyem, a Néprajzi Múzeum könyvtárának egykori igazgatója, a bibliográfus Sándor István is collegista volt fiatal korában. Nem ismerte édesapámat, csupán annak alapján, hogy hallott collegista múltjáról, engem is nagyon tisztelt. Hasonlóképp első osztályvezetőm, Takács Lajos néprajzkutató. Tudtam, tudom tehát, hogy micsoda kisugárzása van a szakkollégiumnak.

Ezek után nagyon felemelő érzés volt olvasni a közelmúltban – még kéziratban – Horváth László „legnagyobb leletét”, azt a hosszú levelet, amelyet apám 1920-ban, 29 éves korában küldött Athénból a Collegiumnak, ahol gazdag nyelvismeretre tett szert. Levelében így fogalmazott: „A Báró Eötvös József Collégium nemcsak szellemi, hanem még az anyagi életemre is jótékony befolyással van. Mindent az Eötvös Collégiumnak köszönhetek.” A túlélését is segítette tehát a tehetség-gondozó háttér. Szavai nyomán, immár holtuk után jobban megértettem Tálasi István, Sándor István, Takács Lajos hozzám való viszonyulását is.

Horváth László közlése további sok új adalékot nyújt, illetve ismert adatokat hitelesít, magyaráz Horváth Endre életéről, pályájáról, amelyek különösen a leszármazottjai, családunk számára értékesek.

Hiszen maradtak kérdéseim még az után is, hogy 2014-ben kicsomagoltam és nagyjából elrendeztem, átfutottam papám könyveit, iratait, melyek több költözés után odáig még kartondobozokban voltak. Azért került erre sor, mert az 1948-as görögök és utódaik akkor találtak meg engem, mint az általuk nagyon tisztelt Horváth Endre egyetlen élő gyermekét, és kutatni kívántak apám nálam maradt hagyatékában.

Az iratok áttekintése során többek közt két fontos meglepetés ért.

Korábban abban a tudatban éltem, hogy a latin–görög–francia szakosként ismert apám az életéből kimaradt, és hogy csupán a rajz- és művészettörténet tanárként nagy hivatásszeretettel működött anyám vonalába illeszkedem, és hogy a néprajz mellé a magyar szakot „csak úgy” választottam magamnak. Közel 73 éves koromban vettem kézbe először apám egyetemi indexét. A legnagyobb megrendüléssel állapítottam meg az átnézése után, hogy tulajdonképpen én is azokat a tantárgyakat hallgattam és olyan témákkal foglalkoztam, mint ő: irodalomelmélet, magyar- és világirodalom, magyar népköltés, magyar és finnugor nyelvészet, nyelvtörténet, régészet, latin nyelv, magyar és külföldi művészettörténet, filozófiatörténet, logika, neveléstörténet; az általam nem művelt

görögön kívül. Tehát ő is bennem élt tovább, ha nem is tudtam róla! Azt csak ideán, 77 évesen tudtam meg Horváth László forrásfeltárásából, hogy apám eredetileg magyar–történelem szakos szeretett volna lenni a Collegiumban, de Bartoniek Géza átírányította a latin–görög szakra.

Feltűnt, hogy Horváth Endre itthoni iratanyagában nagyon hangsúlyosak a beszámolók görögországi kiutazásairól-szerepléseiről a két világháború között és a kérvények előléptetésekért, mivel hét embert tartott el, a két nagymamát is. Ezekbe a dokumentumokba betekintve rá kellett jönnöm, hogy nem csupán tudományoszomj és lelkesedés hajtotta. Ritka nyelvet tudott, az újjörögöt, ez anyagiilag is előnyt jelentett. Élt is a lehetőséggel. A görög–magyar kapcsolatok ápolása során nemcsak szépirodalmi felolvasásokat tartott, hanem ha kellett, beszámolt a magyar gyáriparról is. Rájöttem: az egész élete egy kenyérharc volt! – Horváth László forrásfeltárása igazolta ezt a megállapítást, mert maga Horváth Endre is így vallott egy életrészéről az 1920-as levelében. (Előre bocsátom, hogy a hét éves kényszerű görögországi tartózkodása elején két évig Athénben élt, iskolában tanított.) Idézem tőle: „Az azután következő 3 és fél esztendő úgy tekintem, mintha nem is éltem volna. Küzdelem a kenyérért! A politikai állapotok miatt kis családommal egy vidéki városban (Tripolis) kényszerültem megvonni magamat s leckeóraadással (- német - francia részben angol -) keresni a kenyéremet; napi 9, 10, 11 sőt volt idő amikor napi 12 teljes órát tanítottam.”

További két kérdésemre sem a családi szájhagyomány, sem az itthoni iratanyag nem adott kielégítő választ, csupán Horváth László.

Az egyik az apám ausztriai tanulmányainak kérdése. Erről annyit hallottam Mamámtól, hogy Horváth Endre a fiatalon elhunyt első feleségét, Láposi Földessy Matildot szinte már gyermekként eljegyezte. A Horváth-szülők viszont azt tartották, hogy nem illenek össze, el akarták távolítani őket egymástól, ezért érettségi után Ausztriába küldték tanulni Endrét, de ő visszatért. Az itthoni iratokban ennek nem találtam nyomát, csak annak, hogy Endre a Nagykarolyban letett érettségije utáni ősszel már Budapesten kezdte meg az egyetemét. Horváth László forrásfeltárásában találtam meg a hiányzó láncszemet: egyetem előtti nyáron tanult Ausztriában Horváth Endre. Egy levelet „a Graz melletti Seckauból” írt 1909. augusztus 15-én, valamivel később más-helyütt így szólt nyelvi felkészültségéről: „a német társalgást szintén gyakoroltam úgy Magyarországon, mint legutóbb 5 – öt – hétig Stájerországban.” Amikor a helység nevét olvastam, nem akartam hinni a szememnek: ezt a nevet ismerem, de egészen más irányú saját kutatásaimból. Ugyanis már jó tíz éve foglalkozom anyai nagyapám szülőhelye okán egy főúri családdal helytörténeti

és művelődéstörténeti szempontból. Az egyik grófné a megözvegyülése után a hajadon lányával 1904 végén Bécsből Seckauba költözött, ahol rövid ideig laktak. A helyi későreneszánsz kolostorban bencés fráterek és világi szerzetesek iskolája működött. A lány csatlakozott a rendhez, és haláláig az ottani apátságához tartozó harmadrendi, világi szerzetesként élt. Kézenfekvő a gondolat, amely ébredt bennem: Horváth Endre, mint tanulni vágyó, de szegény katolikus ifjú a seckauai rendházban lakhatott hetekig kedvezményesen 1909-ben. Tehát egy eldugott, kicsike osztrák mezőváros hatalmas apátsági épülete is szinte misztikusan összekapcsol édesapámmal.

A másik nyitott kérdés volt – még Horváth László számára is, – hogy a különben egészséges Horváth Endre miért lett alkalmatlan a katonaságra. A családi hagyomány szerint már elkezdte szolgálatát, amikor egy este túl sokáig kimaradt és addigra bezárták a kaszárnya kapuját. Ezért átugrott a kerítésen, miközben annyira kifocamította a bokáját, hogy nem szolgálhatott tovább a katonaságnál. Dokumentumai között nem találtam semmi nyomát annak, hogy valamikor is katona lett volna. Viszont előkerült egy okirat, amelyet 1914. június 27-én állítottak ki arról, hogy Horváth Endre katonailag alkalmatlan, így nősülésének nincs hadkötelezettségi akadály. Tehát már a sorozáskor nem vált be. Hamarosan feleségül is vette jegyesét, Matildot, és vele indult Görögországba ösztöndíjas újtárá. De mikor és hol történhetett az a kerítésen átugrás? Úgy vélem, erre is megtaláltam a magyarázatot, megint csak Horváth László révén, de nem ebből a kötetből, amelyet most bocsát ismertetésre, hanem egy másik, szintén általa szerkesztett kiadványból, amelyet tőle kaptam: a Báró Eötvös József Collegium hivatástörténete tavalyi kiadásából. Amikor lapozgattam, megakadt a szemem az 1895-ös kimenőfüzet egy lapjának képén. Abba a füzetbe írták be, ha valamelyik bentlakó diák este színházba vagy látogatóba kívánt menni. Elgondolkoztam. Itt a lehetséges válasz: Horváth Endre egy ilyen kimenője alkalmával kapuzárás után ért vissza, és az internátus kerítésének átugrásakor történhetett a baleset a bokájával, ami évekkel később is „alkalmatlanná” tette a sorozáskor. Tudtommal mindig magas szárú fűzős cipőben járt, mert gyenge volt a bokája.

Ennyi példa legyen elég!

Végezetül szeretnék köszönetet mondani Igazgató Úrnak, a kötet szerkesztőjének azért is, hogy közelebről megismertetett a Collegiummal, édesapám pályájának megalapozójával. Elképzelhető, hogy Horváth Endrén kívül senki nem fogalmazta ezt meg ennyire hangsúlyosan, hogy *Mindent az Eötvös Collégiumnak köszönhetek.*

Balogh Jánosné Horváth Terézia

(3) Géza Horváth – Balázs Sára (Hrsg.): »Im Übersetzen leben« *Der Professor des Convivium am Eötvös-Collegium. Gedenkschrift mit Beiträgen der internationalen Gedenktagung zum 100. Geburtstag von Fritz Paepcke am 5.–8. Juni 2016 und Zeitdokumenten. Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2018. 301 oldal*

Kötetbemutató

Eötvös József Collegium, 2018. június 6.

Sehr geehrte Frau Kulturattachée,
sehr geehrter Herr Direktor,
sehr geehrte Gäste, Kolleginnen und Kollegen,
liebe Freunde,
verehrtes Collegium!

Ich habe von vornherein damit gerechnet, an diesem für uns ganz besonderen Tag naturgemäß etwas gerührt und möglicherweise etwas zerstreut zu sein, habe mir folglich erlaubt, zu diesem schönen Anlass eine kurze (ich muss vorausschicken: sicherlich sehr persönliche) Notiz als Grußadresse aufzusetzen, die ich Ihnen hiermit der Einfachheit halber vorlesen darf.

Gleich eingangs möchte ich betonen: Ich halte die heute von Frau Kulturattachée Barbara Pfeiffer und Herrn Direktor Horváth eröffnete zweitägige Veranstaltung in mehrfacher Hinsicht für einen ganz wichtigen und gewichtigen Meilenstein in der Geschichte des seit nunmehr bald 30 Jahren bestehenden Germanistischen Seminars (mit gegenwärtig insgesamt 18 aktiven Mitgliedern) am Eötvös-Collegium.

Vor zwölf Jahren wurde mir die Ehre zuteil, diese kleine Gemeinschaft von interessierten Eötvös-Collegiaten vom Fach Germanistik in ihrer täglichen Arbeit zu betreuen und in ihren Bemühungen um neue Impulse, Kenntnisse und Erfahrungen nach Kräften zu unterstützen. Im Rückblick auf diese zwölf Jahre können wir nun getrost feststellen, dass gegenseitige Offenheit, Zuwendung und Verantwortung, persönliche Toleranz und fachliche Zuversicht eine kollegiale Atmosphäre in dieser Werkstatt geschaffen haben, die die Zusammenarbeit mit im Grunde gleich-gesinnten, zugleich aber äußerst bunten und sich ständig formenden Studentenpersönlichkeiten mit ihren zum Teil extrem vielfältigen Interessen – zumindest für mich – immer wieder zu einem einmaligen Erlebnis macht.

Von dieser Interessenvielfalt der Mitgliedschaft unserer Werkstatt soll auch die gegenwärtige Veranstaltung eine Kostprobe geben. Wie Sie im Programmheft sehen, hören wir uns heute und morgen insgesamt 16 Referate an, d.h. Vorträge von beinahe allen Studierenden nicht nur der höheren germanistischen Jahrgänge von Seminarmitgliedern – mit einer breiten Palette von Themen, die schwerpunktmäßig in nicht weniger als fünf Sektionen mit jeweils zwei bis fünf Vorträgen eingeteilt werden konnten.

Dieses bereits quantitativ respektables Aufgebot an Kurzvorträgen ist umso erfreulicher, als die Initiative zu dieser Tagung von studentischer Seite kam, wobei alle Anmeldungen weitgehend freiwillig erfolgten und die Kollegen sich (zum Teil im Rahmen eines selbstständig koordinierten forschungsmethodologischen Seminars) einander gegenseitig betreuend für dieses Ereignis vorbereitet haben – wie überhaupt der Löwenanteil an organisatorischen Aufgaben von jeweils zuständigen Kolleginnen übernommen und bewältigt wurde.

Im Sinne unserer weitläufigen Pläne versteht sich die heutige Tagung als die Gründungsveranstaltung einer Studententagungsreihe, der wir im weitgehend demokratischen Kreis einer Glühweinrunde im Dezember den hoffentlich selbstredenden Titel zeichen setzen gegeben haben. Diese Reihe könnte, ja sollte sich in Zukunft auch „nach außen“ öffnen und Studierenden der germanistischen Studiengänge der ELTE, nach Möglichkeit aber auch Studenten von Partneruniversitäten als ein jährlich bis zweijährlich stattfindendes, angemessenes und zugleich familiäres Forum für den Austausch der Forschungsergebnisse und erfahrungen werdender Germanisten bieten.

Mit dem heute Nachmittag zu präsentierenden Tagungsband mit Materialien von der internationalen Paepcke-Gedenkkonferenz 2016 und Zeitdokumenten aus dem Paepcke-Archiv wird somit zugleich eine Publikationsreihe gestartet, die ich persönlich – diesmal etwas undemokratisch, aber keineswegs willkürlich, sondern ganz im Sinne von Professor Paepcke, Mitbegründer des Germanistischen Seminars – auf den Namen FREIRÄUME getauft habe. Die schriftliche Fassung der ausgereiftesten Beiträge der heutigen Tagung (darunter einige von mir bereits eingesehene Abschlussarbeiten und wissenschaftlich wertvolle Seminararbeiten) sollen nun im zweiten Band dieser Reihe herausgegeben werden. Wir sind guten Mutes, durch die nachfolgenden Veranstaltungen und Tagungsbände dieser Art regelmäßig neue, aktuelle und nicht zuletzt bleibende Zeichen vor allem für die nachkommenden Generationen angehender Germanisten und Deutschlehrer setzen zu können.

Ich habe hier vor zwei Jahren in meinem Vortrag zur Paepcke-Gedenktagung die Bilanz der (damals) letzten zehn Jahre germanistischer Unterrichts- und Forschungspraxis am Eötvös-Collegium gezogen, dabei unsere Vergangenheit und Gegenwart geschildert, die wichtigsten Bereiche unserer Aktivitäten vorgestellt und auch einige vielversprechende Zahlen und Fakten genannt, die den Sinn und Nutzen einer Studien- und Arbeitsgemeinschaft von einer Handvoll begeisterter Kollegen belegen sollten. Einen der deutlichsten und überzeugendsten Beweise für den Sinn solcher Gemeinschaften sehe ich jedoch zum Beispiel in der heutigen Tagung, bei der anwesend sein zu dürfen mich von Herzen freut.

Ich darf mich deshalb zunächst im Namen aller Anwesenden bei Frau Kulturattachée Dr. Barbara Pfeiffer für die nachhaltige, für uns in jeder Hinsicht äußerst wertvolle Unterstützung des Collegiums durch das Österreichische Kulturforum Budapest sowie ihre heutige Grußadresse ganz ausdrücklich bedanken. Nach wie vor besten Dank schulden wir Herrn Collegiumsdirektor László Horváth für sein solides und unerschöpfliches Vertrauen sowie für seine Mühen um die Förderung dieser Werkstatt – und zwar durch Dick und Dünn. Ich bedanke mich bei Frau Anita Czeglédy, die unserer Einladung zu einem Plenarvortrag sofort und mit Freude zugesagt hat; bei den Dozentinnen und Dozenten des Germanistischen Instituts der ELTE, die sich ebenfalls allesamt unverzüglich bereit erklärt haben, den Vorsitz der einzelnen Sektionen zu übernehmen; sowie dem früheren Leiter des Germanistischen Seminars Géza Horváth, dessen unschätzbare Hilfe und Mitwirkung bei der Paepcke-Gedenktagung und am ersten Band der Reihe FREIRÄUME zugleich einen – wenn auch mittelbaren – Anlass zur heutigen Veranstaltung gegeben hat. Zu guter Letzt sage ich persönlich allen meinen Studenten und Kollegen, die diese kleine, aber umso familiärere Werkstatt auch für mich und meinen Berufsalltag gleichsam zu einem zweiten Zuhause gemacht haben, ganz aufrichtigen Dank.

Ich bedanke mich für Ihre Aufmerksamkeit und wünsche Ihnen, euch, uns allen gehaltvolle Referate mit fruchtbaren Diskussionen und heitere Tagungstage für heute und morgen.

Balázs Sára

(am 6. Juni 2018 zur Eröffnung der Tagung *Zeichen setzen 2018* im Festsaal des EC)

V. KÜLFÖLDI KAPCSOLATOK – „NEMZETKÖZIESÍTÉS”

Kárpát-medencei kapcsolatok

A Kárpát-medencei tehetséggyondozó- és szakkollégiumi hálózatot kilenc éve építjük (tanulmányutak, kiskonferenciák és keretegyezmények), tizenhat szervezettel (EMTE Kiss Elemér Szakkollégium, EMTE Bölöni Farkas Szakkollégium, BBTE Farkas Gyula Szakkollégium, VMFK [Újvidéki Egyetem], Apáczai Diákoththon [Újvidék], Szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Kölcsey Ferenc Szakkollégium [Beregszász], Ungvári Nemzeti Egyetem, Történelem Tanszék, TéKa doktorandusz egyesület [Szlovákia], Selye János Egyetem [Révkomárom], Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem, Maribori Egyetem Magyar Tanszék, Kolégium Antona Neuwirtha [Pozsonyivánka], a Lendvai Gimnázium, a szlovéniai Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet, valamint a Zágrábi Egyetem Hungarológia Tanszéke) hivatalosan is együttműködve. 2018-ban a Márton Áron Szakkollégiummal közösen megrendeztük az ötödik Kárpát-medencei szakkollégiumi konferenciát, mely egyben a XXIII. ELTE Kárpát-medencei Magyar Nyári Egyetem humántudományi szekcióját képezte. A konferenciák anyagából könyvsorozat (*Ingenia Hungarica* ISSN: 2416-0911) indult. Fenti együttműködések is biztosítják, hogy az EC az ELTE Kárpát-medencei nyári egyetemének (három egyetemi kar mellett negyedik ELTE egységként) állandó résztvevője, és a humántudományi szekció eredményes megvalósítója. 2018-ban 27 határon túli hallgató vett részt az EC programjában.

Nyelvi alapok

Az Eötvös József Collegium igazgatójának javaslatára a Collegium tanári kara, majd a Hallgatói Önkormányzat 2011 júliusában egyhangúlag elfogadta a Collegiumban a mindenkor újonnan felvett elsőéves collegisták számára kötelező, felmenő rendszerű nyelvi képzés bevezetését. Stratégiai okokból és figyelembe véve azon körülményt, hogy a középiskolás diákok túlnyomó része már legalább jó középszintű angol nyelvtudással kezdi meg egyetemi tanulmányait – a Collegium a tagjai számára kötelezően választandó jelleggel ekkor a francia, német vagy olasz nyelvek tanulását írta elő a BA/BSc-képzés első hat szemesztere alatt. A kurzusok hivatalosan meghatározott célja, hogy

a hallgatók a harmadik év végig nemzetközileg elismert B2-es szintű komplex nyelvvizsgát tehessenek. 2015 őszére a hároméves tapasztalatok alapján a hallgatói önkormányzat a nyelvi program részleges átdolgozását, finomítását javasolta. A munkaanyagok munkaközösségi és igazgatói véleményezése után, a programot az angol és latin nyelvekkel bővítve FONAL program címen, 2015 szeptemberében (a testületek ratifikációjától függetlenül, bizalmi alapon) bevezettük. 2016 őszétől a választható nyelvek sora a spanyol nyelvvel, míg 2018 őszétől az ógörög nyelvvel egészült ki, ezt tükröződően a program neve ALFONS, majd ALFONSÓ programra változott. A program több ponton kiegészített, finomított változatát 2017 júniusában fogadta el a Collegium Hallgatói Önkormányzata. A legújabb, a bővülésen és az ebből adódó névváltoztatáson túl egyéb számottevő módosítást nem tartalmazó változat 2018 februárjában lépett hatályba. (A programot a fejezet függelékében csatoljuk). Az oktatás szervezésénél igyekszünk minden igényszintnek (A1–C1) kurzusokkal megfelelni. A kurzusok heti két alkalommal tartott, egyenként 90 perces órák keretében, kiscsoportos jelleggel (max. 10-12 fő) a Collegiumban zajlanak, szervezésükben és vezetésükben a Collegium szakos műhelyvezetői és vezető nyelvtanárai, oktató-kutatói (Egedi-Kovács Emese, Fejérvári Boldizsár, Klempáné Faix Dóra, Ludmann Ágnes, Mészáros Tamás, Sántháné Gedeon Mária, Sára Balázs), tanítást vállaló – legtöbb esetben bentlakásért pályázó – seniorok (Miskei Réka, Sós Gabriella), felsőéves önkéntes collegisták (Balga Nóra, Békefi Teodóra, Fogas Lívია, Hegyi Anna, Hentes Beatrix, Kasuba Rebeka, Mónok Eszter, Sinka Andor, Solymosi Nóra, Szántó Hanna, Szemere Ditta, Tóth Zsuzsa Veronika), és vendéglektorok (Roberta dell'Ali, Coline Ferrarato, Roberta Priore, Nils Renard, Alessa Weimann) vettek részt.

A program 2017-ben életbe lépett módosított változata részletesen szabályozza a nyelvi szintfelmérők rendszerét. (Hasonló vizsgákra már az előző tanévben is sor került, de nem egységes formában.) A bevezetett nyelvi szintfelmérő vizsgákat a mindenkor tavaszi félév végén teszik le a hallgatók. A null-kredites, de érdemjeggyel értékelt vizsga célja, hogy az adott évben elvégzett anyagot kellően összegezze és az elmélyült ismétlés lehetőségét biztosítsa. A vizsgákat minden esetben az adott kurzust vezető tanár tartja, tehát váratlan, ismeretlen, vagy a kurzuson kívüli anyag nem szerepel a követelmények között. A sikeres vizsga egyszersmind a hallgató előmeneteléről is pontos jelzést ad, hovatovább a hallgató érdekeit szolgálja, mert ha a szabályzatban foglalt határidőn belül nem tud nyelvvizsgát tenni, halasztási kérelmét a szintfelmérőktől bizonyított nyelvtudásával hitelesen tudja alátámasztani. 2018-tól a szintfelmérők rendsze-

re is bővült: a korábbi gyakorlattól eltérően immár a felsőfokú nyelvvizsgára készülőeknek is biztosítja a program a szintfelmérő vizsgák lehetőségét.

Együttműködések nyelvterületek szerint, bővülések

Az alábbiakban rövid összefoglalót közlünk az Eötvös József Collegium nemzetközi kapcsolatainak alakulásáról. Az egyes nyelvi műhelyek szakmai tevékenységéről részletesen lásd az ECCE VIII., illetve IX. kötetében közölt/közlendő műhelybeszámolókat, míg az egyes kiemelt rendezvényekről jelen kötet III. SZAKMAI-TUDOMÁNYOS RENDEZVÉNYEK fejezetét.

A Byzantium Központ szervezésében megvalósult további szerteágazó francia, görög, szerb és hasonló külföldi kapcsolatokról lásd az EC Byzantium Központ fejezet 190. old.

Az alábbiakban felsoroljuk azokat a külföldi előkelőségeket és vendégeket, akik 2018-ban a nemzetközi kapcsolataink keretében ellátogattak hozzánk, illetve a Collegiumban oktató lektorokat, szemináriumokat tartó külföldi vendég-tanárokat.

Külföldi előkelőségek látogatásai:

Éric Fournier (Franciaország nagykövete: 2018. április 16.)

Frédéric Rauser (igazgató, Francia Intézet: 2018. április 16.)

Elisabeth Ellison-Kramer (Ausztria nagykövete: 2018. április 16.)

Gian Luca Borghese (igazgató, Olasz Kultúrintézet: 2018. április 17.)

Regina Ruz (igazgató, Osztrák Kultúrfórum: 2018. április 18.)

Dimitrios Letsios (Görögország nagykövete: 2018. április 19.)

Lektorok:

Roberta dell'Ali (Erasmus+, olasz nyelvi lektor)

Coline Ferrarato (ENS, MFIA-delegált francia lektor)

Roberta Priore (Erasmus+, olasz nyelvi lektor)

Nils Renard (ENS, MFIA-delegált francia lektor)

Alessa Weimann (Berlin, német nyelvi lektor)

Vendégtanárok:

- Monica Bini (Alma Mater Studiorum – Università di Bologna) – *Breve storia del libro nell'antichità romana* című előadás az Olasz Műhelyben (2018. április 16.)
- Regina Cermann (ÖAW IMAFO) – *Opusculum tripartitum – szövegkritikai forráskiadás. Paleográfiai- és kodikológiai szakmódszertani projektszeminarium* a Germanisztika Műhelyben (2018. ősz)
- Paul-Victor Desarbres (Université Paris Sorbonne [Paris IV]) – *L'ironie de Rabelais : présentation de l'oeuvre et discussion sur la traduction hongroise de Faludy* című előadás a Francia Műhelyben (2018. április 17.)
- Christine Ferlampin-Acher (Université Rennes 2) – *Középkori francia irodalom, kutatásseminárium* a Francia Műhelyben és a Byzantium Központban (2018. december 10., többszeminarium)
- Hermann Harrauer (ÖNB Papyrussammlung, Bécs) – *papirológiai többszeminarium* a Bollók János Klasszika-filológiai Műhelyben (2018. április 17., 19.)
- Katrin Janz-Wenig (ÖAW IMAFO) – *Opusculum tripartitum – szövegkritikai forráskiadás. Paleográfiai- és kodikológiai szakmódszertani projektszeminarium* a Germanisztika Műhelyben (2018. ősz)
- Larissa Jung (Universität Magdeburg) – előadás a kölni karneválról a Germanisztika Műhely ALFONSÓ-nyelvórái keretében (2018. ősz)
- Karl-Heinz Keller (BSB München) – *Paläographie-Forschungsseminar für Germanisten* szeminarium a Germanisztika Műhelyben (2018. április 20.)
- Claudia Kreuzsaler (ÖNB Papyrussammlung, Bécs) – *papirológiai többszeminarium* a Bollók János Klasszika-filológiai Műhelyben (2018. április 17.)
- Kosztyantin Mezencev (Tarasz Sevcsenko Nemzeti Egyetem Földrajzi Kara, Kijev) – *Human Geography of Ukraine* című előadás a Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi Műhelyben (2018. november 28.)
- Németh Károly (Massey University, Új-Zéland) – *Geotourism potential of the volcanic islands of the SW Pacific from geoheritage and geodiversity perspective* című szeminariuma a Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi Műhelyben (2018. szeptember 17.)
- Robert Panitz (Heidelbergi Egyetem, Földrajzi Intézet) – *Geographies of Organizational Networks* című előadás a Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi Műhelyben (2018. november 21.)
- Matteo Proto (Alma Mater Studiorum – Università di Bologna Dipartimento di Storia Culture Civiltà – Sezione di Geografia) – *Historical Geographies*

of Italian Landscape című előadás a Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi Műhelyben (2018. április 9.)

Otis Roffman (Beloit College) – vendéghallgató az Angol–Amerikai Műhelyben (2018. tavasz)

Filippo Sedda (Biblioteca provinciale San Francesco a Ripa) – *Szövegkiadásokat támogató szoftverek, szemantikai környezet*, tömbszeminárium az Olasz Műhelyben (2018. április 24.)

Marcin Solarz (Varsói Egyetem Földrajzi és Regionális Tanulmányi Kara) – *Warsaw's Code: Politics in the Space of Warsaw* című előadás a Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi Műhelyben (2018. április 19.)

XIX. Eötvös Konferencia

FÜGGELÉK

Az ELTE Eötvös József Collegium „ALFONSÓ” nyelvi programja A collegiumi nyelvtanulás szabályozásáról

PREAMBULUM

Az Eötvös József Collegium hivatása, hogy a legtehetségesebb magyar egyetemi polgárokat támogassa, tudományos előmenetelüket segítse. Célja, hogy olyan kiválóan felkészült szakembereket képezzen, akik tudományterületükön átlagot meghaladó tudással rendelkeznek, önálló kutatómunkára képesek, és akiknek a tudomány művelése nem csupán szakma, hanem tanári hivatás is.

A Collegium oktatási célkitűzései között – a hagyományoknak megfelelően – egyszerre van jelen a széles körű, európai horizontú tudományos tájékozódás és a nemzeti hagyományok ápolásának igénye.

Fentiek szellemében a Collegium 2012 szeptemberétől az irányító és szabályozó testületek (az igazgató, a tanári kar és a hallgatói önkormányzat egésze, a közgyűlés, valamint a kuratórium) egyetértő támogatásával *unanimiter* bevezette a nyelvtanulási lehetőségeket és kötelezettségeket leíró szabályrendszert. A szabályozást – ALFONSÓ keretprogram címen – az első évek tapasztalatai és eredményei alapján jelen dokumentumban kiegészítettük, bővítettük és pontosítottuk.

Az Eötvös József Collegium az Eötvös Loránd Tudományegyetem tehetséggondozási munkájában betöltött történelmi szerepének megfelelően – mindenkorai lehetőségeihez mérten – a nyelvtanulási keretprogramját a társ-szakkollégiumok tagsága felé is megnyitja.

Óhajtjuk és bízunk abban, hogy a Collegiumtól – a magyar felsőoktatásban egyedülálló módon – kínált lehetőséggel a collegisták élni tudnak és tanulmányaikat európai szellemiséggel a nemzetközi kapcsolatrendszerünk ki szélesítésére, végső soron a magyar tudomány (oktatás és kutatás) erősítésére kamatoztatni fogják.

1. § Alapelvek

(1) A collegiumi nyelvtanulás elsődleges célja, hogy a collegisták a program meghatározott időkereten belül legalább kettő, legalább B2-es nyelvvizsgával rendelkezzenek.

(2) Abban az esetben, ha a collegista nyelvvizsga nélkül érkezik, elégséges egy B2-es nyelvvizsgát tennie.

(3) A collegistáktól elvárható a folyamatos fejlődésre való törekvés. Ennek megfelelően amennyiben az (1) pontban leírt feltétel már a felvétel idején teljesül, életbe lép a „szintlépési” kötelezettség: nyelvvizsga szerzése egy már ismert nyelvből C1-es szinten, vagy egy új nyelvből B2-es szinten, tekintet nélkül arra, hogy a hallgató hány nyelvvizsgával rendelkezik.

(4) Amennyiben az (1)–(3) pontokban meghatározott feltétel a rögzített határidő előtt teljesül, a Collegium erősen szorgalmazza, hogy a collegista további szintlépést, vagy új nyelv elsajátítását tűzze ki célul. Ezen tanulmányok természetesen a mesterképzés idején is folytatódhatnak, és – jöllehet már nem tartoznak a jelen szabályzatba foglaltak hatálya alá – értékelési tényezőt jelentenek a mesterképzésbe való jelentkezések elbírálásában.

2. § Nyelvtanulási követelmények

(1) A collegiumi nyelvtanulási modell keretében választható nyelvek: Angol, Latin, Francia, Olasz, Német, Spanyol, Ógörög – a továbbiakban: ALFONSÓ-nyelvek.

(2) A collegiumi nyelvoktatásban való részvétel minden első-, másod- vagy harmadéves, újonnan felvett, BA/BSc-képzésben vagy osztatlan tanárképzésben részt vevő collegista számára kötelező.

(3) A collegisták számára új nyelvvizsga szerzésére három, szintemelésre kettő év áll rendelkezésre.

a. Kivételt képeznek utóbbi alól azon osztatlan tanárképzésben részt vevő hallgatók, akiknek legalább az egyik tanári szakja nyelvszak, számukra három év áll rendelkezésre szintlépésre.

(4) Általános követelmények tanulmányaikat nem nyelvi szakon folytató collegisták esetében, ha a collegistának

a. nincs nyelvvizsgálója, a kimeneti követelmény egy legalább B2-es szintű nyelvvizsga;

b. egy nyelvvizsgálója van, a kimeneti követelmény egy újabb legalább B2-es szintű nyelvvizsga valamely más nyelvből.

c. kettő vagy több nyelvvizsgálója van, a kimeneti követelmény egy újabb legalább B2-es szintű nyelvvizsga valamely más nyelvből, vagy egy korábbi nyelv fejlesztésre C1-es szintre.

(5) A tanulmányaikat nyelvi szakon folytató collegisták részére az általános követelmény megegyezik a (4) pontban felsoroltakkal, azzal a kiegészítéssel, hogy

a. a hallgató a fő- vagy minorszakjának megfelelő nyelvet a Collegiumban idegen nyelvként (vagyis az ALFONSÓ program keretében) semmilyen formában nem tanulhatja;

b. a hallgató a fő- vagy minorszakjának megfelelő nyelvből szerzett új nyelvvizsgát nem fogadtathatja el az ALFONSÓ program követelményeként.

(6) Amennyiben egy adott nyelvből hozott vizsga nem tartozik a ALFONSÓ-nyelvek közé, a szintlépés lehetősége nem áll fenn.

(7) Az újonnan felvételt nyerő collegisták nyelvtudásának és nyelvtanulási terveinek regisztrációját, valamint a hallgatók „vállalásának” és nyelvi tanulmányaik folyamatosságának felügyeletét a műhelytitkárokkal való szoros együttműködésben a Választmány Tudományos Bizottsága koordinálja, és mindezekről a nyelvi munkaközösség-vezető tanárnak és az igazgatónak félévente áttekintő jelentést készít.

3. § A számonkérés rendje

(1) Új nyelvet kezdő collegisták esetében a hallgatók nyelvi fejlődésének ellenőrzésére a Collegium a tanévek végén a négy fő nyelvi kompetenciát vizsgáló szintfelmérést végez, ha

a. az elérni kívánt szint B2, akkor az első év végén általánosságban A2-es szintű, a második év végén B1-es szintű, míg a harmadik év végén B2-es szintű feladatsorokkal.

b. az elérni kívánt szint B2-ről C1, akkor az első év végén általánosságban B2-es és C1-es közötti, a második év végén C1-es szintű feladatsorokkal.

(2) A tesztek nehézségi szintje az egyes nyelvek sajátosságait szem előtt tartva ettől adott esetben némileg eltérhet, de a vizsgáztatás során a vizsgáztatóknak alapvetően figyelembe kell venniük a vizsgát megelőző kurzusok tananyagát is.

(3) A felmérést írásbeli és szóbeli komplex vizsga alkotja.

(4) Az írásbeli vizsga (teszt és/vagy hallás utáni szövegértés) a kurzusvezető szervezésében és irányításával zajlik.

(5) A szóbeli vizsgabizottság legalább két főből áll, ezek

a. a vizsgára felkészítő kurzus oktatója;

b. nyelvi műhely vezetője vagy titkára, felsőbbéves műhelytag, senior hallgató vagy diákképviselői tag.

(6) A szintfelmérés keretét egy „nullkredites” vizsgakurzus alkotja, melyet minden a programban részt vevő hallgató köteles felvenni.

(7) A szintfelmérő sikeresen teljesítettnek minősül, amennyiben a collegista eléri a 60%-os ponthatárt. A collegista

a. 60–80% közötti teljesítményéért „4 (jó)” értékelés jár;

b. 80–100% közt pedig „5 (jeles)” érdemjegy jár.

(8) A szintfelmérést a collegiumi nyelvtanárok koordinálják.

4. § Óralátogatási kötelezettség

(1) A Collegium biztosította nyelvórákon a részvétel kötelező.

(2) Az (1) kötelezettsége alól az igazgató eseti felmentést adhat.

(3) A collegiumi nyelvi kurzusok látogatása a hallgató felvételekor általa vállalt célkitűzések eléréséig, vagyis a nyelvvizsga/nyelvvizsgák megszerzéséig, illetve bemutatásáig, vagy a collegiumi szabályozás tekintetében ezekkel egyenértékűnek tekintett szintfelmérő vizsgák teljesítéséig kötelező marad.

(4) A rendszeres óralátogatást az adott kurzusvezető ellenőrzi és dokumentálja.

(5) A hallgató a tanórák legalább 75%-án köteles megjelenni.

5. § A latin nyelv tanulásáról

(1) Első collegiumi évében kötelező a latin nyelv tanulása minden

a. alapképzésben bölcsész- és társadalomtudományi karra járó collegistának;

b. osztatlan tanárképzésben bölcsész alapkáros első három évében felvett collegistának.

(2) A Filozófia Műhely hallgatói választhatnak a latin és az ógörög nyelv között.

6. § Egyéni elbírálás

(1) Minden olyan egyedi esetben, amelyről e szabályzat nem rendelkezik, a hallgató nyelvtanulási kötelezettségének teljesítésére vonatkozó kérését egyéni elbírálás alá eső kérvény formájában nyújthatja be a Collegium igazgatójához.

(2) Egyéni esetnek minősül a

a. szabályzatban rögzítettektől való szintbeli eltérés;

b. az ALFONSÓ-nyelvek körébe nem tartozó nyelvekből szerzett nyelvvizsgák elfogadtatása.

(3) Az ALFONSÓ program keretében sikeresen teljesített nyelvi szintfelmérő vizsgák az egyéni kérvények elbírálása során figyelembe veendőek.

7. § Záró rendelkezések

(1) Jelen szabályzat az ELTE Eötvös József Collegium Oktatási, Tanulmányi Szabályzat és Követelményrendszer mellékletét képezi.

(2) Jelen szabályzat 2018. február 22-től érvényes.

EC BYZANTIUM KÖZPONT

ÖNÁLLÓ COLLEGIUMI OKTATÁSI-KUTATÁSI EGYSÉG

Az ELTE az Eötvös József Collegiumban mint önálló kutatóhelyen működő nagy nemzetközi kutatási pályázat (OTKA NN 104456 „Klasszikus ókor, Bizánc és humanizmus. Kritikai forráskiadás magyarázatokkal”) kimagasló nemzetközi eredményeinek köszönhetően 2015. szeptember 1-jével az egyetem kutatóegyetemi, az ELTE BTK keretátadással biztosított szakmai, és a Collegium kiegészítő szakkollégiumi támogatásából, alapító szándéknyilatkozat hitelesítésével létrehozta az EC Byzantium Központot (<http://byzantium.eotvos.elte.hu/>). A bizantinológiai és a rokon tudományterületek (francia, olasz, német és görög irodalmak, valamint történeti vonatkozások) kutatásának keretét adó oktatási-kutatási központ egyszerre jelent szilárd alapot a nemzetközi kapcsolatrendszer tartalmát (a hallgatókat önálló kutatásokra ösztönző) működtetéséhez és a szakos filológiai képzésekhez. A Byzantium Központ Horváth László témavezetése mellett önálló munkaszámmal a Collegium keretein belül működik. A központ és munkatársainak kutatási eredményeiről lásd 64. és 71. oldalak. Az alábbiakban az „Antiquitas – Byzantium – Renascentia” (ABR sorozat) eddig megjelent köteteit és a Központ irányítása mellett működő Magyar Bizantinológiai Társaság tevékenységére vonatkozó beszámolót közöljük.

Könyvsorozat

ANTIQUITAS – BYZANTIUM – RENASCENTIA:

sorozatszerkesztők: Farkas Zoltán – Horváth László – Mészáros Tamás

ISSN: 2064-2369

I: Szepessy Tibor: *Bevezetés az ógörög verstanba*. Szerkesztette: Mayer Gyula. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2013. ISBN: 978-615-5371-10-3. 266 p.

II: Kapitánffy István – Szepessy Tibor (szerk.): *Bevezetés az ógörög irodalom történetébe*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2013. ISBN: 978-615-5371-08-0. 276 p.

III: Tóth Iván: *Alexandros Homérosa. Arrhianos-tanulmányok*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2013. ISBN: 978-615-5371-03-5. 208 p.

IV: *Philologia Nostra. Bollók János összegyűjtött tanulmányai*. Szerkesztette: Mészáros Tamás. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2013. ISBN: 978-615-5371-00-4. 516 p.

V: Erika Juhász (Hrsg.): *Byzanz und das Abendland: Begegnungen zwischen Ost und West*. Eötvös-József-Collegium ELTE, Budapest, 2013. ISBN: 978-615-5371-15-8. 375 p.

VI: Achilleus Tatios: *Leukippé és Kleitophón története*. Fordította: Szepessy Tibor. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2014. ISBN: 978-615-5371-27-1. 151 p.

VII: Szepessy Tibor (szerk.): *Római költők antológiája*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2014. ISBN: 978-615-5371-25-7. 575 p.

VIII: Maywald József – Vayer Lajos – Mészáros Ede: *Görög nyelvtan*. Szerkesztette: Mayer Gyula. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2014. ISBN: 978-615-5371-31-8. 333 p.

IX: Jacqueline de Romilly – Monique Trédé: *Az ógörög nyelv szelleme*. Fordította: Vargyas Brigitta. Szerkesztette: Horváth László. TypoTeX Kiadó, Budapest, 2014. ISBN: 978-963-2793-95-5. 135 p.

X: László Horváth (Hrsg.): *Investigatio Fontium. Griechische und lateinische Quellen mit Erläuterungen. Beiträge der Tagung Klassisches Altertum – Byzanz – Humanismus der XI. Ungarischen Konferenz für Altertumswissenschaft*. Eötvös-József-Collegium ELTE, Budapest, 2014. ISBN: 978-615-5371-33-2. 281 p.

XI: Horváth László: *Az új Hypereidés. Szövegkiadás, tanulmányok és magyarázatok*. TypoTeX, Budapest, 2015. ISBN: 978-963-2798-18-9. 301 p.

XII: Erika Juhász (Hrsg.): *Byzanz und das Abendland II. Studia Byzantino-Occidentalia*. Eötvös-József-Collegium ELTE, Budapest, 2014. ISBN: 978-615-5371-36-3. 257 p.

XIII: János Nagyllés – Attila Hajdú – Gergő Gellérfi – Anne Horn Baroody – Sam Baroody (eds.): *Sapiens Ubique Civis. Proceedings of the International Conference on Classical Studies (Szeged, Hungary, 2013)*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2015. ISBN: 978-615-5371-40-0. 424 p.

XIV: Zsuzsanna Ötvös: „*Janus Pannonius's Vocabularium*”. *The Complex Analysis of the Ms. ÖNB Suppl. Gr. 45*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2015. ISBN: 978-615-5371-41-7. 354 p.

XV: Erika Juhász (Hrsg.): *Byzanz und das Abendland III. Studia Byzantino-Occidentalia*. Eötvös-József-Collegium ELTE, Budapest, 2015. ISBN: 978-615-5371-44-8. 300 p.

XVI: Emese Egedi-Kovács (éd.) : *Byzance et l'Occident II. Tradition, transmission, traduction*. Collège Eötvös József ELTE, Budapest, 2015. ISBN: 978-615-5371-46-2. 236 p.

XVII: Ágnes Ludmann (ed.): *Mare nostrum. Studia Iberica, Italica, Graeca. Atti del convegno internazionale Byzanz und das Abendland – Byzance et l'Occident III (24-25 novembre 2014)*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2015. ISBN: 978-615-5371-45-5. 186 p.

XVIII: Balázs Sára (Hrsg.): *Quelle und Deutung II. Beiträge der Tagung Quelle und Deutung II am 26. November 2014. (EC Beiträge zur Erforschung deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit, I.II.)*. Eötvös-József-Collegium ELTE, Budapest, 2015. [ISSN: 2064-969X]. ISBN: 978-615-5371-47-9. 159 p.

XIX: Dión Chrysostomos: *Tróját nem vették be és más írások*. Fordította, előszóval és magyarázatokkal ellátta: Szepessy Tibor. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2016. ISBN: 978-615-5371-55-4. 172 p.

XX: Balázs Sára (Hrsg.): *Drei deutschsprachige Handschriften des Opusculum tripartitum des Johannes Gerson. Synoptische Ausgabe der Fassungen in den Codices StB Melk, Cod. 235, StB Melk, Cod. 570 und Innsbruck, ULB Tirol, Serv. I b 3. (Quelle und Deutung, EC-Beiträge zur Erforschung deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit, Bd. II. I.)*. Eötvös-József-Collegium ELTE, Budapest, 2016. [ISSN: 2064-969X]. ISBN: 978-615-5371-66-0. 331 p.

XXI: Erika Juhász (Hrsg.): *Byzanz und das Abendland IV. Studia Byzantino-Occidentalia*. ELTE Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2016. ISBN: 978-615-5371-68-4. 271 p.

XXII: Emese Egedi-Kovács (éd.) : *Byzance et l'Occident III. Écrits et manuscrits*. Collège Eötvös József ELTE, Budapest, 2016. ISBN: 978-615-5371-63-9. 333 p.

XXIII: Ágnes Ludmann (ed.): *Italia Nostra. Studi filologici italo-ungheresi*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2016. ISBN: 978-615-5371-65-3. 275 p.

XXIV: Balázs Sára (Hrsg.): *Quelle und Deutung III. Beiträge der Tagung Quelle und Deutung III am 25. November 2015. (EC-Beiträge zur Erforschung deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit, Bd. I. III.)*. ELTE Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2016. [ISSN: 2064-969X]. ISBN: 978-615-5371-67-7. 202 p.

XXV: Dora E. Solti (ed.): *Studia Hellenica*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2016. ISBN: 978-615-5371-69-1. 132 p.

XXVI: Mészáros Tamás (szerk.): *Klasszikus ókor, Bizánc, humanizmus. A XII. Magyar Ókortudományi Konferencia előadásaiból*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-77-6. 189 p.

XXVII: Horváth László: *Középhaladó ógörög nyelvkönyv. Periergopenés – Szegény gyötrődő tanuló I*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-75-2. 339 p.

XXVIII: Farkas Zoltán – Horváth László – Mayer Gyula: *Kezdő és haladó ógörög nyelvkönyv. Periergopenés – Szegény gyötrődő tanuló II*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-83-7. 442 p.

XXIX: *Philologia Nostra II. Kapitánffy István válogatott tanulmányai*. Szerkesztette: Farkas Zoltán és Mészáros Tamás. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-78-3. 512 p.

XXX: László Horváth – Erika Juhász (Hrsg.): *Investigatio Fontium II. Griechische und lateinische Quellen mit Erläuterungen*. Eötvös-József-Collegium ELTE, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-76-9. 262 p.

XXXI: Philostratos: *A szofisták életrajzai*. Fordította és szerkesztette: Szepessy Tibor. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5371-86-8. 198 p.

XXXII: Erika Juhász (Hrsg.): *Byzanz und das Abendland V. Studia Byzantino-Occidentalia*. ELTE Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5371-91-2. 187 p.

XXXIII: Balázs Sára (Hrsg.): *Quelle und Deutung IV. Beiträge der Tagung Quelle und Deutung IV am 23. November 2016. (EC-Beiträge zur Erforschung deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit, Bd. I.IV.)*. ELTE Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2018. [ISSN: 2064-969X]. ISBN: 978-615-5371-90-5. 243 p.

XXXIV: Emese Egedi-Kovács (éd.) : *Byzance et l'Occident IV. Permanence et migration*. Collège Eötvös József ELTE, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5371-63-9. 280 p.

XXXV: Gellérfi Gergő: *Allúziós technika és műfaji hatások Iuvenalis szatíráiban*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5371-95-0. 276 p.

XXXVI: *Studia Hellenica II. Horváth Endre válogatott tanulmányai*. Szerkesztette: Horváth László – Nakos Konstantinos – Solti Dóra. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5897-07-8. 359 p.

XXXVII: Horváth László: *Az Öreg lovag*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5897-13-9. 266 p.

Nemzetközi együttműködések

Együttműködési megállapodás az ELTE Eötvös József Collegium és a a Zágrábi Egyetem Hungarológiai Tanszéke között

I.

Az ELTE Eötvös József Collegium és a Zágrábi Egyetem Hungarológiai Tanszéke (továbbiakban Intézmények) megállapodnak abban, hogy a bölcsészettudományok területén az alábbiak szerint fejlesztik oktatási és kutatási együttműködésüket:

- az Intézmények tagjainak látogatásai;
- információk és tudományos publikációk cseréje;
- közös részvétel kutatási, fejlesztési valamint projektmunkákban és konferenciákon.

II.

Az együttműködés egyes elemeinek megvalósítását az Intézmények közötti egyeztetés előzi meg.

III.

Az együttműködési megállapodás az Intézmények képviselőinek aláírásával lép életbe, és az aláírás időpontjától kezdődően visszavonásig érvényes. A megállapodás megszüntetését bármelyik fél kezdeményezheti.

IV.

Ez az együttműködési megállapodás két-két eredeti, magyar és horvát nyelvű példányban készült.

Zágráb, 2018. március 15.

Dr. Zagar-Szentesi Orsolya
Hungarológiai Tanszék
tanszékvezető

Dr. Horváth László
Eötvös József Collegium
igazgató

Beszámoló a Magyar Bizantinológiai Társaság 2018. évi tevékenységéről

Beszámoló a Magyar Bizantinológiai Társaság 2018. évi tevékenységéről

Az év első felében a Magyar Bizantinológiai Társaság az ELTE Eötvös József Collegiumának Byzantium Központja által szervezett *Byzanz und das Abendland VI.* (2018. április 16–19.) nemzetközi konferencia szervezési feladataiban vett részt. A Társaság több tagja előadóként is szerepelt a konferencián. A konferenciáról részletes beszámoló olvasható az Antik Tanulmányokban.¹

A konferencián elhangzott előadások:

Benoît Grévin (CNRS-LaMop) : Un corpus de source en mouvement : les relations diplomatiques du royaume de Sicile avec la Hongrie, les Balkans et Byzance sous Frédéric II et Conrad IV (1220-1254)

Filippo Ronconi (EHESS-PSL) : L'« Esprit reste dans le ciel » ? Une proposition sur la procession du saint Esprit selon le pape Zacharie (sur la base d'un détail inédit du Vat. gr. 1666)

Emese Egedi-Kovács : *Barlaam et Josaphat* : une œuvre de compilation

Paul-Victor Desarbres (Université Paris-Sorbonne [Paris IV]) : « Vous vouliez nous envoyer à Constantinople ? » : la croisade et ses détournements chez Blaise de Vigenère (1523-1596)

Paolo Odorico (EHESS) : La rhétorique de la sainteté

Hermann Harrauer (Hofrat Dir. i.R. der Papyrussammlung und des Papyruseuseums der Österreichischen Nationalbibliothek): *Emanzipation in Papyri*

¹ Horváth L.: Beszámoló a *Byzanz und das Abendland VI.* (ELTE Eötvös József Collegium – 2018. április 16–19.) konferenciáról. *AntTan* 62 (2018) 281–289.

- Claudia Kreuzsaler (ÖNB Wiener Papyrussammlung): Die Aufhebung der *tutela mulierum* und das *ius liberorum* in den nach-konstantinischen Papyri
- Lajos Berkes (Humbolt-Universität zu Berlin): Greek Scribes and Administration in 8th-Century Egypt
- Janka Júlia Horváth (ELTE Eötvös-József-Collegium): P.Prag. Gr. IV 83 – Bürobedarf?
- Júlia Keresztény (ELTE Eötvös-József-Collegium): P.Prag. Gr III 592 Accounts about a (clerk's) honorarium
- Daniella Juhász (ELTE Eötvös-József-Collegium): P.Prag Gr. II 243
- Balázs Kiss (ELTE Eötvös-József-Collegium): P.Prag III 95b – Contextualization of P. Prag. III 95b by palaeographical evidences and the taxation-system of Early Roman Egypt
- István Kovács (ELTE Eötvös-József-Collegium): P.Prag Gr I 51 – Fragment of a Tax Census from the 8th Century
- Peter Schreiner: Anna von Frankreich (1180) oder Anna von Ungarn (1272): Zum illustrierten Brautgedicht im Vaticanus gr. 1851
- Srdan Privatrić (Serbian Academy of Sciences and Arts): The Translatio of the Relics of St John of Rila from Serdica to Esztergom and back. Some Observations on the Historical Context of a *furtum sacrum*
- Salvatore Costanza (National and Kapodistrian University of Athens): Die Reise des Johannes VIII Palaiologos nach Ungarn laut Francesco Filelfo und anderen Quellen
- Laura Borghetti (Johannes Gutenberg Universität Mainz): Hoffnung und Enttäuschung einer Quelle. Die Vita des heiligen Gregorios Dekapolites und seine Reisen zwischen Ost und West
- Bojana Pavlović (Serbian Academy of Sciences and Arts): Bürgerkriege in Byzanz im 14. Jahrhundert: Propaganda und die „Kämpfe der Schreibfeder“
- Vratislav Zervan (Österreichische Akademie der Wissenschaften): Kritische Bemerkungen zu den Briefen Karls des IV. an Stefan Dušan und an Ioannes V. Paleologos
- Pál Diószegi Szabó (University of Szeged): Exile into the Church? – Two Edicts Concerning Right of Asylum of Premeditated Murderers by Constantine VII Porphyrogenetos

- Anna Tóth (Hungarian Academy of Sciences, Research Center for Humanities):
Dēmos, dēmoi and dēmotai. The Role of the Circus Factions in Organizing
Civic Life in Early Byzantium
- Péter Ekler (National Széchényi Library): George of Trebizond and Astronomical
Works
- Miklós Takács (Research Centre for the Humanities of the Hungarian Academy
of Sciences): Kontroversen in der Geschichte der Stadt Sirmium zwischen
568 und 1180
- Márton Rózsa (Eötvös Loránd University): The Value of Office Holding in the
Twelfth-century Byzantine Letters
- László Horváth: A Popular Example of *extra orationem* Argument in Byzantine
Rhetorical Handbooks. Invention and beyond
- Janka Júlia Horváth: *Phlorios kai Platzia-Phlora* : un récit romanesque français
ressuscité à la Principauté de Morée
- Dominika Kovács: Contributions to the Symbolics of the Saint Alexis
Legend
- Flóra Farkas (ELTE Eötvös-József-Collegium): *Tractatulus de chorea,
cancionibus, instrumentis musicis*: Paul Wann und die Antitantz-Literatur
- Daniella Juhász: Ὁ πόλεμος τῆς Τρωάδος: der griechische Trojaroman
- Zalán Molnár (ELTE Eötvös-József-Collegium): The Concept of *synbebēkos*
in the *Sophistical Refutations*
- István Kovács: L'introduction de l'œuvre *Epitome rerum ab Ioanne et Manuele
Comnenis gestarum* de Jean Cinnamon
- Vasileios Katsaros (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης): Το υπόβαθρο
του πολιτιστικού κλίματος στην επικοινωνία Βυζαντίου και Θεσσαλονίκης
κατά την πρώιμη Παλαιολογία "Αναγέννηση" (τέλη 13ου-αρχές 14ου αι.)
- S.E. Dimitrios Letsios: "Βυζαντινή ιδέα" – "Μεγάλη ιδέα" Ο "κόσμος του
Νεοέλληνα" κατά την εποχή συγκρότησης του Νέου Ελληνικού
Κράτους
- Dóra E. Solti (ELTE): Ο σχηματισμός του Corpus Aeschineum κατά την
πρώιμη βυζαντινή περίοδο
- Katalin L. Delbó (ELTE): Ένα θυματήριο από τον 12ο αιώνα – αντικείμενο μιας
ξεχωριστής συνάντησης της μυθιστοριογραφίας με την εικαστική τέχνη

A 34 idegen nyelvű bizánci tárgyú előadás mellett az egyetemi hallgatók tömbösített szemináriumon is részt vehettek Hermann Harrauer und Claudia Kreuzsaler irányításával, ahol kiadatlan kései papiruszok kerültek terítékre. A résztvevők megtekinthették az Országos Széchényi Könyvtár *Regiomontanus* 550 című kiállítását.

A konferencia alatt két bizantinológiai tárgyú könyv (a *Byzanz und das Abendland* V. konferencia előadásainak szerkesztett változataiból készült kötetek) bemutatására is sor került:

2018. április 16.

Byzance et l'Occident V. : Permanence et migration (Antiquitas – Byzantium – Renascentia XXXIV). Szerkesztette Egedi-Kovács Emese. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest 2018.

A kötetet bemutatta Benoît Grévin és Egedi-Kovács Emese.

2018. április 18.

Byzanz und das Abendland V. Studia Byzantino-Occidentalia (Antiquitas – Byzantium – Renascentia XXXII). Szerkesztette Juhász Erika. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest 2018.

A kötetet bemutatta Peter Schreiner.

Az őszi félévben a Társaság visszatért a hagyományos (havi rendszerességű) felolvasóülésekhez.

2018. szeptember 20.

Komáromi László (PPKE JÁK): *A bizánci hatás kérdése a középkori magyar jogban*

2018. október 25.

Hunyadi Zsolt (SZTE BTK): *A kereszties hadjáratok kutatásának új útjai, avagy: mi történt Sir Steven Runciman óta*

2018. november 23.

Kötetbemutató: Studia Hellenica II. Horváth Endre válogatott tanulmányai. (szerkesztette Horváth László, Nakos Konstantinos és Solti Dóra) Budapest, ELTE Eötvös József Collegium 2018.

A kötetet és Horváth Endre munkásságát méltatta Balogh Jánosné dr. Horváth Terézia (néprajzkutató, Horváth Endre lánya), Solti E. Dóra (az ELTE Újgörög Tanszéki Szakcsoport vezetője, az EC Byzantium Központ oktató-kutatója) és Mészáros Tamás (az ELTE Márton Áron Szakkollégium igazgatója, az Eötvös Collegium Bollók János Klasszika-filológia műhely vezetője, az EC Byzantium Központ oktató-kutatója).

A Magyar Bizantinológiai Társaság kezdettől fogva hangsúlyozza az ó-, közép- és újgörög tanulmányok egységességét, ezért a XX. századi újgörög stúdiumok megalapozójának, Horváth Endrének szentelt könyv különös jelentőséggel bír a Társaság szakmai programjában. A Horváth Endre három legfontosabb tanulmányát közlő kötetben Moravcsik Gyula nekrológja is szerepel, Horváth László (az Eötvös Collegium igazgatója, a Byzantium Központ kutatója, az ELTE ógörög tanszékének oktatója) pedig értékes levéltári dokumentumok feldolgozásán keresztül mutatja be Horváth Endre munkásságát, az Eötvös Collegiumhoz való kötődését és tudományos jelentőségét.

2018. december 13.

Takács Imre (ELTE BTK): *Bizánc és Magyarország a művészettörténet szemzőgéből: keleti tárgyak és eszmék importja az Árpád-korban*

A Magyar Bizantinológiai Társaság 2018. december 13-án tartotta évi rendes közgyűlését, melyen a pénzügyi és szakmai beszámolók elfogadása valamint a tagfelvételi kérelmek megtárgyalása mellett két fontos kérdés került szóba: a Társaság sikerrel pályázott a Nemzeti Együttműködési Alap kollégiumai által kiírt „Civil szervezetek szakmai programjának támogatása 2018” című pályázaton, s 1 200 000 Ft támogatásban részesült.

Elhangzott a 2018. szeptember 22-én Athénban az Intercongress keretein belül tartott AIEB-közgyűlés eseményeinek beszámolója, különös tekintettel a soron következő nemzetközi bizantinológiai kongresszussal (2021. augusztus 23–28. Isztambul) kapcsolatos tudnivalókra:

Összeállt a plenáris előadások és a kerekasztalok előzetes listája. A szervezők a beérkezett majd 100 kerekasztal-javaslat közül 58 folyamodványt fogadtak el, a többiek – a korábbi kongresszushoz (2016, Belgrád) hasonlóan – az ún. *Thematic Free Communications* kategóriában kapnak lehetőséget. Magyarországról az Eötvös József Collegium Byzantium Központja szervezhet kerekasztalt a kongresszuson (*Textual Criticism in the Interpretation of Social Context: Byzantium and Beyond* címmel).

Egyéni előadóként 2019. április 15-től lehet jelentkezni a kongresszus honlapján.

A kongresszuson való részvétel regisztrációs díjhoz kötött, melyet 2020. december végétől lehetséges befizetni. Az összeg kezdetben 120 Euro, amely a kongresszus időpontjának közeledtével emelkedik: 2021. márciustól 170 Euro, 2021. májustól 220 Euro. A diákok kedvezményesen 50, 70 illetve 100 Euróért regisztrálhatnak. Kísérő személyeknek (a jelentkezés időpontjától függetlenül) 100 Eurót kell fizetniük. A kongresszussal kapcsolatos tudnivalók a jövőben a www.byzcongress2021.org honlapon lesznek olvashatók.

VI. AZ EC KÖLTSÉGVETÉSÉNEK SAROKSZÁMAI (SAJÁT BEVÉTELEK)

Az EC költségvetési sarokszámaiból kiemeljük az ELTE szakkollégiumi támogatását: 2018-ban az ELTE szakkollégiumok szakmai munkájára elkülönített 30 millió forintból az Eötvös Collegium belső RKK-pályázatokon összesen 16 563 130 forintot nyert el.

A sarokszámok ismertetését követően a saját bevételek alakulását részletezzük.

A 2018. évi (a költségvetési előirányzathoz képest) tényleges bevételeink az alábbiak szerint valósultak meg: kollégiumi díj: 17 656 582 Ft, kereskedelmi szálláshely bevétel: 4 567 521 Ft, lakbér: 277 200 Ft.

Összesen: 22 501 303 Ft.

A mérlegeredmény háttérében a legfontosabb tényező: a költségvetési fegyelem (a működési kiadások és a dologi beruházások minimalizálása).

A Collegiumban folyó szakmai munkára (a több mint 170 kurzusra, illetve az előadókra) 2018-ban tervezhettünk és ki is fizethettünk honoráriumot. A bevételek (szállás- és terembérlet) pontosan nem tervezhetőek, mert a lehetőségeket nem hirdethetjük, állandó vevői körünk korlátozott. Nemcsak egyének, hanem csoportok (pl. nyári egyetem, évközi kurzusok) is béreltek a Collegiumban szállást. Bevételeinket növelte, hogy külföldi ösztöndíjas hallgatóink helyét rendre Erasmus-hallgatóknak adtuk ki.

VII. EGYÉB

Az Eötvös Collegiumért Alapítvány

Az Eötvös Collegiumért Alapítványt 1990-ben a Collegium Szijártó István igazgató úr mint alapító kezdeményezésére hozta létre. Az elmúlt 27 évben jelentős támogatást tudott biztosítani az eredeti céloknak megfelelően. Jó egy évtizede azonban a tevékenységi köre, aktivitása fokozatosan beszűkülte, a Kuratóriumban elhunyt személyek neve is szerepelt, az ülések elmaradtak. Ezért 2014-ben kezdeményeztük az Alapítvány eredeti célok és működés szerinti megújítását (a pályázatok, az ügyintézés gyakorlati szempontjai miatt célszerű, ha az alapítói szándékoknak megfelelően a mindenkori elnök a mindenkori igazgatóval azonos) és a közhasznúság visszaszerzését. Ügyvédi segítséggel sikerült elérni, hogy hosszas előkészítő munka után a Fővárosi Törvényszék a 2015. október 7-én kelt végzésében a változtatásokat jogerőre emelte. Az Alapítvány új Kuratóriuma: Gyivicsán Anna, Németh József (titkár), Csoma Zsigmondné Kovács Mária, Dörnyei Lászlóné, Csomós Gyula, Solymosi László és Horváth László (elnök). A közhasznúság feltételeinek biztosítása (átlagban évenkénti 2 millió Ft feletti pénzforgalom stb.) és a közhasznúság visszaigénylése folyamatban van. Az Alapítvány pénzügyeit Nosztkó Ilona Éva felügyeli.

A 2018-as évben az Eötvös Collegiumért Alapítvány 5 313 000 Ft-ból gazdálkodhatott. Pályázati támogatásokat nyertünk a VII. Természettudományos Tábor megrendezésére: Nemzeti Kulturális Alaptól 1 057 000 Ft-ot (NKA-NTP-TÁB-18-0028), illetve 600 000 Ft-ot, ELTE TTK-tól 300 000 Ft-ot, Richter Gedeon Nyrt.-től 250 000 Ft-ot. NTP-SZKOLL-17-0025 számú pályázat: 3 000 000 Ft. Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzatának 2018. évi kulturális pályázatán pedig 2 000 000 Ft-ot az IH IV. kötet megvalósítására. Kötetek kiadására ezen kívül összesen 186 000 Ft közvetlen magánadományt kaptunk. Az Olasz Külügyminisztérium támogatása a collegiumi olasznyelv-oktatásra 920 000 Ft volt.

Számszerűsíthető eredmények

A Collegium 2009 – 2020 decembere között elért eredményei elektronikus úton elérhetőek és „letölthetőek”: <https://eotvos.elte.hu/szakmai-munka/eredmenyek>

2018-ban összesen 29 Eötvös-collegista részesült nemzeti felsőoktatási ösztöndíjban, és 26 collegista nyerte el az Új Nemzeti Kiválósági Program ösztöndíját.

Nemzeti felsőoktatási ösztöndíj 2018/2019. tanév:

Bajzát Tímea Borbála	Magyar Műhely
Balássy Fanni	Magyar Műhely / Olasz Műhely
Ballagó Júlia	Magyar Műhely
Barabás Gergő	Angol–Amerikai Műhely / Biológia–Kémia Műhely
Bartha Diána	Spanyol Műhely / Társadalomtudományi Műhely
Csorba Benjámin	Biológia–Kémia Műhely
Erdős András Patrik	Történész Műhely
Érsek Csenge	Angol–Amerikai Műhely
Garai Luca	Angol–Amerikai Műhely
Góczon Tamás	Történész Műhely
Hári Kata	Olasz Műhely
Havasi Zsuzsanna	Magyar Műhely
Kaiser Adrienn	Germanisztika Műhely
Kapusi Bence	Angol–Amerikai Műhely
Kató Áron	Germanisztika Műhely / Skandinavisztika Műhely
Luksa Norbert	Informatikai Műhely
Mosa Diána	Aurélien Sauvageot Francia Műhely / Magyar Műhely
Papp Zsanett Gréta	Társadalomtudományi Műhely
Parragi Bálint	Társadalomtudományi Műhely
Simon Viktória	Matematika–Fizika Műhely / Történész Műhely
Somogyi Dániel	Germanisztika Műhely / Történész Műhely
Szabó Csanád	Magyar Műhely
Tamics Rita	Orientalisztika Műhely
Tóth Lilla	Társadalomtudományi Műhely
Török Márk Werner	Angol–Amerikai Műhely / Magyar Műhely
Török Tímea	Magyar Műhely / Matematika–Fizika Műhely
van Waarden Franciska	Germanisztika Műhely
Varga György	Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi Műhely
Varga Virág	Magyar Műhely / Történész Műhely

Kiválósági ösztöndíj 2018/2019. tanév:

Bajzát Tímea Borbála (A)	Magyar Műhely
Ballagó Júlia (A)	Magyar Műhely
Bartha Diána (A)	Spanyol Műhely / Társadalomtudományi Műhely
Bozóki Tamás (B)	Matematika–Fizika Műhely
Burkus Dóra (A)	Olasz Műhely
Csigó Ábel (TF)	Germanisztika Műhely / Bollók János Klasszika-filológia Műhely
Daróczi Sándor (TF)	Matematika–Fizika Műhely
Erdős András (A)	Történész Műhely
Érsek Csenge (A)	Angol–Amerikai Műhely
Farkas Flóra (A)	Bollók János Klasszika-filológia Műhely / Magyar Műhely
Hajdu Ildikó (TF)	Magyar Műhely
Hári Kata (A)	Olasz Műhely
Havasi Zsuzsanna (A)	Magyar Műhely
Horicsányi Attila (A)	Matematika–Fizika Műhely
Komáromi Mátyás (A)	Informatikai Műhely
Kovács Dominik (A)	Magyar Műhely
Kovács Viktor (A)	Magyar Műhely
Nagy Gergely (A)	Informatikai Műhely
Németh Róbert (A)	Matematika–Fizika Műhely
Plaszko Noel László (A)	Matematika–Fizika Műhely
Prótár Noémi (TF)	Magyar Műhely / Olasz Műhely
Rác Balázs Viktor (A)	Történész Műhely
Szabó Gergely (B)	Magyar Műhely / Történész Műhely
Tarnai Csillag (TF)	Aurélien Sauvageot Francia Műhely
Telek András (A)	Biológia–Kémia Műhely
Vác István Dávid (A)	Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi Műhely

OKTV-döntősök elszállásolása

2013-ban felvettük a kapcsolatot az Oktatási Hivatallal, hogy felajánljuk tárogatásunkat a vidékről a fővárosba, az OKTV versenyek döntőjére érkező diákok elszállásolására. A vidéki versenyzők esélyegyenlősége jelentősen nő áltál, hogy a döntő előestéjén kipihenhetik magukat, másfelől a Collegium

az utánpótlás megnyerésére további lehetőséget kap. Szállást a mindenkori lehetőségeink szerint, előzetes igénylések alapján tudunk biztosítani a versenyzőknek és a kísérő tanároknak. A versenyzők érkezéséről a Collegium tanulmányi előadója és gondnoka – az erre a célra fenntartott e-mail címre érkező jelzések alapján – a szakos műhelyvezetőket értesíti, így kollégáink közvetlen kapcsolatokat építhetnek. Az ECCE III-ban közöltük azokat a formaleveleket, amelyeket az OH a Collegium címét is feltüntetve kiküld.

Az alábbi kimutatás tartalmazza az együttműködés 2018. évi eredményét.

2018. OKTV szállások biztosítás – Eötvös Collegium					
Verseny megnevezése	szállásigény összesen fő	versenyző		kísérő	
		fiú	lány	fiú	lány
Angol	6	3	3		
Földrajz	4	3	1		
Informatika	9	7			2
Magyar nyelv	2		1		1
Matematika	3	3			
Német nyelv	3		3		
Olasz nyelv	5	2	3		
Orosz nyelv	2	1	1		
Kémia	6	5	1		
mindösszesen:	40	24	13	0	3

Kitüntetések

Az Eötvös Collegium kurátora az igazgató személyi javaslatai alapján a Kuratórium támogatásával – a régebbi collegiumi gyakorlatot felelevenítve – 2009-től az őszi ünnepi közgyűlésen, 2015-től pedig az Eötvös József-napon (szeptember 3-án, az ünnepi tanévnyitón) a Collegium önzetlen támogatóinak Eötvös Collegiumért emlékérmet adományoz. Köszönetünket három területen fejezzük ki: „külfilosz”, azaz nem collegista, „öreg collegista”, azaz korábban végzett növendék, és „távozó collegista”, azaz a Collegiumból kiköltöző collegista kategóriákban.

Emlékrmet kaptak:

2018. szeptember 3-án (Eötvös József-nap):

*Gian Luca Borghese,
az Olasz Kultúrintézet igazgatója*

Gian Luca Borghese igazgató úr megbízásának kezdete óta a Collegiumban folyó oktatómunka elkötelezett támogatója. Jelentős szellemi és anyagi támogatást biztosít az olasz nyelvoktatás színvonalas működtetésére. Mindemellet a Collegiumban a hagyományos tudós-tanár képzés keretében folyó tudományos kutatásoknak is nagyvonalú szponzora. A magyar bizantinológiai kutatások intézményünkben a nyugati irodalmak (francia, olasz és német) kölcsönhatásának vizsgálatára is kiterjednek, így a Collegium jelentős része számára nemzetközi kutatási perspektívákat nyitnak. Igazgató úr támogatása mellett maga is aktív kutatóként vesz részt közös vállalkozásainkban, konferenciáink előadója és köteteink egyik szerzője. Figyelme az anyaország, Olaszország hivatalos támogatását közvetíti, amely rendkívüli megtiszteltetés számunkra.

Il Dott. Gian Luca Borghese, addetto reggente dell'Istituto Italiano di Cultura, sin dall'inizio del suo incarico nella capitale ungherese ha promosso notevolmente il lavoro del Collegio József Eötvös, assicurando un sostegno morale ma anche concreto al programma di insegnamento della lingua italiana che si svolge presso la nostra istituzione. Ha inoltre appoggiato le ricerche bizantinologiche che si realizzano all'interno della tradizionale formazione insegnanti del Collegio, il cui obiettivo è quello di istruire non solo degli insegnanti esperti nelle proprie materie di insegnamento ma, al tempo stesso, di favorire e permettere anche la loro attiva partecipazione, grazie alle proprie ricerche, alla vita culturale e scientifica internazionale. Le ricerche bizantinologiche ungheresi svoltesi presso la nostra istituzione tendono ad analizzare l'interazione tra le letterature occidentali (la letteratura francese, italiana e tedesca), offrendo tra l'altro ad una buona parte del Collegio spunti e prospettive di ricerca internazionali. Il Direttore Gian Luca Borghese, oltre a promuovere attivamente le nostre iniziative comuni, ne è partecipe in qualità di ricercatore, di relatore ed autore di saggi inseriti negli atti dei nostri convegni internazionali. Tramite la sua persona trasmette il sostegno dell'Italia, che rappresenta un grande onore per noi e per la nostra istituzione.

Faragó-Szabó István,

a Collegium Filozófia Műhelyének leköszönő műhelyvezetője

Faragó-Szabó István tanár úr a Collegium Filozófia műhelyének alapító műhelyvezetőjeként 2002 decembere óta meghatározó alakja a collegiumi oktató-kutató munkának. A világszerte – így hazánkban is – egyre erősödő negatív tendenciákkal, a bölcsészettudományok (és azok betetőzőjének tekintett filozófiai stúdiók) megrendülésével dacolva a Collegiumban eredményesen tartotta fenn a filozófus hallgatók kimagasló színvonalú kiegészítő képzését. Tudományos kvalitásainak és (nem mellékesen) megnyerő emberi tulajdonságainak köszönhetően a Filozófia műhely egyfajta asylumként működött számos – gyakran mellőzött – oktató és még több tudást megszerezni kívánó collegista számára. Az eredményes munkát mi sem bizonyítja jobban, hogy ösztönző elvárásainak megfelelően hallgatóink kiváló hazai (OTDK helyezések) és nemzetközi (ENS tagságok) sikereket értek el. Jóllehet immár nemcsak fizikailag távolodik el némiképp a Collegiumtól (néhány éve elköltözött a szemközti erkélyes lakásból), támogatására, munkájára leköszönt műhelyvezetőként is számítunk.

Dimitrios Letsios,

Görögország nagykövete

Dimitrios Letsios nagykövet úr megbízásának kezdete óta a Collegiumban folyó kutató- és oktatómunka önzetlen támogatója. A magyar bizantinológiai kutatások intézményünkben a nyugati irodalmak (francia, olasz és német) kölcsönhatásának vizsgálatára is kiterjednek, így a Collegium jelentős része számára nemzetközi kutatási perspektívákat nyitnak. Nagykövet úr nemcsak önzetlen szponzorként, hanem maga is aktív kutatóként vesz részt közös vállalkozásainkban. Figyelme és támogatása az anyaország, Görögország hivatalos támogatását közvetíti, amely rendkívüli megiszteltetés számunkra. Az emlékérem átadásával közvetlen, baráti jóindulatát is szeretnénk jelképesen viszonzni.

Από την αρχή της θητείας του ο Πρέσβης Δημήτριος Λέτσιος, είναι ανιδιοτελής υποστηρικτής της ερευνητικής και διδακτικής εργασίας στο Κολλέγιο μας. Στο Ινστιτούτο μας, οι ουγγρο-βυζαντινές έρευνες καλύπτουν ακόμα και την αλληλεπίδραση των λογοτεχνιών της Δύσης (γαλλικής, ιταλικής και γερμανικής), ανοίγοντας έτσι διεθνείς ερευνητικές προοπτικές για ένα μεγάλο μέρος των φοιτητών του Κολλέγιου. Ο Πρέσβης, δεν είναι μόνο ένας ανιδιοτελής χορηγός, αλλά και ένας ενεργός ερευνητής στις από κοινού μας έρευνες.

Η προσοχή και η υποστήριξη του είναι η επίσημη υποστήριξη της Ελλάδας, που είναι μια εξαιρετική τιμή για εμάς. Με την απονομή του μεταλλίου θα θέλαμε να ανταποδώσουμε συμβολικά την άμεση και φιλική καλοσύνη με την οποία μας περιβάλλει.

Frédéric Rauser,

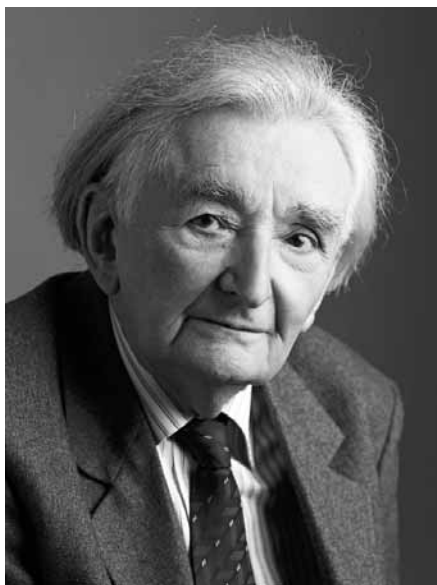
a Francia Intézet igazgatója

Frédéric Rauser igazgató úr immár közel egy évtizede az Eötvös Collegium elkötelezett támogatója. Már a megelőző, attaséi megbízatása során is a frankofón collegiumi rendezvényeinknek meghatározó támogatást biztosított, amely állandó, biztos alapokra helyezte a budapesti Francia Intézet és az Eötvös Collegium együttműködését. Az elmúlt években az Intézet támogatásával nagy nemzetközi konferenciák sorozatát rendezhettük meg, amelyeknek részben a Fő utcai épület is otthont adott. Kimagasló jelentőségű a Collegium nemzetköziesítési törekvéseiben, hogy az Intézettől – igazgató úr figyelmének megfelelően – mind az ENS-ből a Ménesi útra érkező lektorok, mind a Franciaországba, részképzésekre pályázó collegista ösztöndíjasok jótékony támogatást nyernek. Igazgató úr személyes háttere biztosítékot jelent arra, hogy a sajátosan közép-európai, magyar szellemiségünket és törekvéseinket megértse.

Monsieur Frédéric Rauser, directeur de l'Institut Français s'est engagé personnellement, depuis près d'une décennie, dans la protection et la promotion du Collège Eötvös. Déjà en tant qu'attaché culturel il apportait son soutien à l'organisation des manifestations francophones du Collège Eötvös, ce qui a jeté les bases de la coopération fructueuse entre l'Institut Français de Budapest et notre institution. Depuis des années nous organisons notamment une série de conférences internationales avec le soutien de l'Institut Français dont le bâtiment de la rue Fő accueille en partie ces événements. Dans le contexte des efforts d'internationalisation du Collège Eötvös, l'attention que M. le Directeur prête, de manière constante, au programme d'échange entre l'ENS de la rue d'Ulm et le Collège Eötvös est d'une importance primordiale, de même que celle qu'il accorde aux candidatures de nos étudiants postulant aux bourses d'études du gouvernement français, leur permettant de faire des études en France. L'arrière-plan personnel de Monsieur le directeur favorise sa compréhension des spécificités de l'esprit hongrois, dans son ancrage propre à l'Europe centrale.

Róth Judit távozó collegista

Róth Judit a Collegium aktív hallgatói tagságából immár suo tempore távozó collegista nemcsak kiváló tanulmányi és kutatási eredményeket ért el hallgatói pályafutása során – amely valljuk meg, a Collegium elemi elvárása –, hanem meghatározó hatással volt a Collegium közösségi életére is. A hallgatói önkormányzat, a Diákbizottság elnökeként páratlan belátással tudta a diákok érdekeit az igazgató felé közvetíteni és a Collegium stratégiai ügyeiben megannyiszor az egységet biztosítani. Rendkívüli emberi adottságokkal és éleslátással rendelkezve mindig a collegista szellemiség igaz képviselőjeként az előzetes egyeztetések útján kereste és találta meg a mindannyiunk számára üdvös megoldásokat. Így vezetése alatt béke és egyetértés termett a legkényesebbnek tűnő helyzetekben is.

Búcsúzunk**SZEPESSY TIBOR**

(1929. január 7. – 2018. április 14.)

Szepessy Tibor 1952-ben diplomázott az Eötvös Loránd Tudományegyetemen görög–latin–magyar szakon. A Moravcsik Gyula vezette Görög Tanszéken ígéretes egyetemi pályája hamarosan megtört: a forradalom leverését követően

politikai okokból őt is eltávolítják az egyetemről. 1959–1972 között állandó munkahelye nem lehetett, csak alkalmi megbízásokkal dolgozhatott az MTA Ókortudományi Kutatócsoportja és különböző kiadók számára. A kutatócsoport és az MTA Irodalomtudományi Intézete megállapodása alapján 1973–1976 között az intézetben lett immár főállásban foglalkoztatható, s ezt követően kerülhetett a kutatócsoportba.

Ezen időszakban számos antik irodalmi tárgyú kötetet szerkesztett, műfordításokat készített, költők és prózaírók portréját rajzolta meg. Magyar–lengyel együttműködés keretében megindította és vezette Dudith András levelezésének kritikai kiadását. Az a terület, mely kutatásai középpontjában állott, az antik (elsősorban a görög) regény története volt: e tárgyban jelent meg első szaktudományos írása (Iambulos utópiája. Antik Tanulmányok 3 [1956] 235–240), és majd hatvan évvel később, hosszú, termékeny alkotói korszakának egyik utolsó önálló kötete (Achilleus Tatios: Leukippé és Kleitophón története. Budapest, ELTE Eötvös József Collegium, 2014) is. A görög regényről vallott nézeteit monografikus formában 1979-ben benyújtott kandidátusi értekezésében (Héliodóros és a görög szerelmi regény; átdolgozott formában 1987-ben jelent meg) foglalta össze. Héliodóros Sorsüldözött szerelmeseinek általa készített magyar fordítása három kiadást megérve a klasszika-filológia világán is túl sokakkal ismertette meg ezt a műfajt.

Az egyetemi oktatástól két évtizedre zárták el; 1977 őszén tarthatott külsős óraadóként újra szemináriumot Görög műfordítás címmel – ekkorra már a prózafordítás általánosan elismert tekintélye volt. Nézeteit és tapasztalatait Gondolatok a görög és latin próza fordításáról (Antik Tanulmányok 25 [1978] 88–91) címen foglalta írásba. A Görög Tanszék megüresedését (1983) követően Harmatta János kitartó fáradozásainak eredményeképpen áthelyezték az egyetemre, és tanszékvezetői megbízást kapott. Kevéssel több mint egy évtizeden keresztül Szepessy Tibor Kapitánffy Istvánnal együttműködve megújította a tanszék arculatát és szakmai alapokra helyezte azt (ennek egyik kézzelfogható jele a szerényen átdolgozásnak minősített új görög irodalomtörténet-jegyzet volt [1991], tucatnyi utánnymás után könyvként 2013-ban jelent meg). A rossz emlékéü pénzügyi megszorító csomag ennek a szinte idilli állapotnak vetett véget: 1995-ben, alkotóerejének teljében, újra eltávolítják az ELTE-ről, kényszernyugdíjazzzák. Oktatói pályáját a következő tíz évben a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen folytathatta; e munka kiemelkedő tudományos eredménye két kommentált szövegkiadás-kötet volt (Korai görög líra [1999]; Menandru Dyskolos [2005]).

Életének és továbbra is aktív alkotó korszakának utolsó másfél évtizede különösen szorosan kötődik ahhoz az intézményhez, melyben pályáját kezdte, az Eötvös Collegiumhoz. Kikezdhetsen erkölcsi és szakmai tekintélyét 2008-tól haláláig kurátorként állította a Collegium szolgálatába. Amellett, hogy egyetemi hallgatók újabb generációját varázsolta el tudományszakja, tudományszakunk számára, és tanította egyenességre és tisztességre, elkészülhetett életművének tanulmányok formájában megjelent részéből egy reprezentatív összefoglaló (Válogatott tanulmányok. Budapest, 2009). Régóta dédelgetett munkája, a Bevezetés az ógörög verstanba is elnyerte könyv formáját (2013), és a Collegium új klasszika-filológiai sorozatának méltó és a mércét magasra helyező nyitókötetévé vált. A sorozat hatodik olyan kötetén, mely nevéhez kötődik, kedves Philostratosán, szinte az utolsó percig dolgozott – a nyomdából kikerülő könyvet kézbe már nem vehette.

Pályája nem volt zökkenőktől mentes, de a megaláztatásokat nyugalommal és derűvel viselte. Címekre, hatalmi pozíciókra, kitüntetésekre nem törekedett; ha a tudományszak érdekében szükség volt tudására, tekintélyére, és valamilyen megbízatással megkeresték, elvállalta, és lelkiismeretesen elvégezte. Talán joggal remélhetjük, hogy tanítványai sorának őszinte és érdek nélküli való, iránta tanúsított megbecsülése és szeretete többet jelentett neki bármilyen anyagi elismerésnél.

MAYER GYULA
(Antik Tanulmányok 62/1 [2018])

**„FILOSZ” ÉS „DÖGÉSZ”
KÉT TANULMÁNY**

Tóth Heléna

KODÁLY ZOLTÁN UTOLSÓ ÚTJA: EGY TEMETÉS ARCAI

Művészek, tudósok, politikusok, közéleti személyiségek halála és temetése olykor az egész társadalomra kiható katartikus esemény. A 19. és 20. századi magyar történelem erre számos példával szolgál: Kossuth Lajos hazahozatalától, Rajk László, Károlyi Mihály vagy Nagy Imre újratemetésén át temetések és újratemetések egész sora vált generációk meghatározó élményévé, illetve politikai fordulatok katalizátorává, fókuszpontjává. A halottak „hiányukkal vannak jelen”, ahogy Paul Ludwig Landsberg fogalmaz, ez a jelenlét pedig erős érzelmi töltetet és számos értelmezési lehetőséget rejt magában.¹ A halál „sajátos anyagiséga” nemcsak kultúrtechnikák eredete, hanem a holttestek politikai jelentőségének forrása is.²

Hogy egy temetés az intézményi emlékezet fontos elemévé is válhat, arra példa Kodály Zoltán temetésének emléke az Eötvös Collegiumon belül.³ Számos kollégista számára személyes élmény a temetésen való részvétel. A Kodály Baráti Kör Kodály halálának 40. évfordulója alkalmából rendezett megemlékezésén Szövényi Zsolt így fogalmazott: „Bakos István kollégiumi titkár kezdeményezésének” eredményeképp sikerült elérni, hogy a „kollégisták és zeneművészeti hallgatók a sír körül, temetői sorfalat állhattak.” A tiszteletadás részben főhajtás volt az egykori Eötvös-collegista előtt, részben politikai, szimbolikus jelentőséggel bírt: a diákok „vigyáztak arra, hogy a sorfalban a kollégisták és a »vigyázó szemű civilek« váltsák egymást.”⁴ Ahogy ez a rövid visszaemlékezés

¹ Paul Ludwig Landsberg: *Die Erfahrung des Todes*. Frankfurt a. M.: Suhrkamp, 1973, 14.

² Jan Assmann: *Der Tod als Thema der Kulturtheorie. Todesbilder und Totenriten im Alten Ägypten*. Frankfurt a. M.: Suhrkamp, 2000; Reinhart Koselleck; Michael Jeismann (szerk.): *Der politische Totenkult: Kriegerdenkmäler in der Moderne*. München: Wilhelm Fink, 1994; Rév István: „Parallel Autopsies”. *Representations* 49/1 (1995) 15–39; idem: *Retroactive Justice. The Prehistory of Post-Communism*. Stanford: Stanford University Press, 2005; Martha Lampland: „Death of a Hero: Hungarian National Identity and the Funeral of Lajos Kossuth”. *Hungarian Studies* 8/1 (1993) 29–35; Dorothy Barenscott: „Trafficking in Photographs. Representational Power and the Case of Lajos Kossuth. Budapest 1894”. *History and Memory* 22/2 (Fall/Winter 2010) 34–67.

³ Kodály kollégista éveiről: Szalay Olga: *Kodály, a népzenekutató és tudományos műhelye*. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2004, 25–30.

⁴ Szövényi Zsolt: „Kodály Zoltán és az Eötvös Collegium”, Szövényi Zsolt megemlékezése

is utal rá, Kodály Zoltán temetése nem csupán kegyeleti aktus volt. Kis túlzással és némi képzavarral: a temetés résztvevői, mintegy prizmaként külön regiszterekre bontottak egy történelmi korszakokon átívelő, összetett, termékeny alkotói és tudományos életrajzot, és hol egymásra építő, hol egymással össze nem egyeztethető értelmezési lehetőségeket fogalmaztak meg.

Jelen cikk az Eötvös Collegium Kodály-megemlékezésére készült előadás átdolgozott, kibővített változata. Célja a temetés keretein belül megfogalmazott Kodály-életrajzok vizsgálata. A kérdésfeltevés nem szándékozik sugallni, hogy a nekrológok kimerítő lenyomatát adták volna Kodály összetett munkásságának, eszmei és kultúrtörténeti jelentőségének. Tanítványai, követői az elkövetkező években a saját szempontjaik szerint fogalmazták meg, és vitték tovább azt a szellemiséget, amit számukra Kodály jelentett. Arról sincs szó, hogy a temetés lett volna az első alkalom az életmű áttekintésére. „Visszanézni megtett útra, akár hegyek között, akár az életben, nem szerettem soha. Mindig csak arra néztem, ami előttem volt,”⁵ írta Kodály az 1964-ben megjelent *Visszatekintés* sokat idézett előszavában, több mint hat évtizedes munkássága alatt azonban tanulmányok és monográfiák egész sora vállalkozott arra, hogy tudományos vagy akár ismeretterjesztő igénnyel elemezze, öntse formába, bontsa szakaszokra az addig „megtett út”-at. Kodály halálakor már a nyomdában volt Eősze László legfrissebb Kodály-életrajza, „az utolsó [...], amely még az ő életében készült, amelyet még elolvasott.”⁶ A temetési szertartás több napon átívelő állomásai, illetve a nekrológok illeszkednek a biográfiai szintézisalkotás sorozatába, de túl is mutatnak azon.⁷ A temetés keretei között az életrajz nem tudományos igénnyel fogalmazódott meg, hanem a kulturális emlékezet te-

a Kodály Baráti Kör közgyűlésén, 2017. április 1-jén. http://epa.oszk.hu/03000/03026/00033/pdf/EPA03026_kodalytarsasag_2017_4_013-014.pdf, 13–14.

⁵ Kodály Zoltán; Bónis Ferenc (szerk.): *Visszatekintés*. Budapest: Zeneműkiadó, 1964, 1.

⁶ Eősze László: „Az utolsó évtized”. *Muzsika* 10/5 (1967. május) 44. Az ötvenes évek közepétől Eősze több Kodály-életrajzot írt, mind tudományos, mind tudományos ismeretterjesztő igénnyel. Eősze László: *Kodály Zoltán élete és munkássága*. Budapest: Zeneműkiadó, 1956; idem: *Kodály Zoltán élete képekben*. Budapest: Zeneműkiadó, 1957; idem: *Kodály Zoltán* (diafilm). Budapest: Magyar Diafilmgyártó Vállalat, 1963. Eősze műveit lefordították angolra: idem: *Zoltán Kodály, His Life and Work*. Budapest: Corvina, 1962; illetve németre: idem: *Zoltán Kodály, sein Leben und sein Werk*. Budapest: Corvina, 1964. További életrajzok, visszatekintések: Kodály Zoltán – Lutz Besch: *Zoltán Kodály: Mein Weg zur Musik. Fünf Gespräche mit Lutz Besch*. Zürich: Zürich Arche, 1966; Percy M. Young: *Zoltán Kodály: A Hungarian Musician*. London: Ernest Benn, 1964.

⁷ A szintézisalkotás zenetörténeti vonatkozásairól a Kodály-életrajzban: Dalos Anna: „Kodály Zoltán, a tudós zeneszerző.” In: Dalos Anna: *Kodály és a történelem. Tizenkét tanulmány*. Budapest: Rózsavölgyi és társa, 2015, 45–54.

remtését célozta meg.⁸ A temetésen megfogalmazott Kodály-életrajzok ugyan nem rögzítették Kodály kulturális emlékezetének kontúrajait, de ellentmondá-sosságukkal együtt – vagy éppen miattuk – különösen hiteles pillanatképet nyújtanak a Kádár-rendszer közbeszédének kompromisszumairól és határainról a hatvanas évek közepén.

I. A zeneszerző autonómiája: Temetés és életmű

Kodály temetésének részletes elemzése előtt néhány szóval érdemes kitérni a temetések kultúrtörténetének politikai vetületeire. E jelenség közép- és kelet-európai példáit vizsgálta az amerikai kultúrantropológus, Katherine Verdery mára már klasszikusnak számító művében: *Holttestek politikai élete. Újratemetés és posztoszocialista átalakulás*.⁹ Verdery kiindulópontjával az a megfigyelés szolgált, hogy a rendszerváltást közvetlenül megelőző, illetve az azt követő években a politikai rendszer átalakulása a halottak birodalmára is kiterjedt Közép- és Kelet-Európában. Tucatnyi holttest kelt még egyszer útra, hogy remélhetőleg immár végső nyughelyet találjanak. Néhányan, mint Nagy Frigyes porosz király, akinek a koporsóját a második világháború alatt Potsdamból evakuálták, és 1989-ig az NSZK-ban, Hechingenben nyugodott, csupán néhány száz kilométert vonatozott Baden-Württembergből Szászországba, míg Bartók Béla, akinek az örökösei éveken keresztül tárgyaltak a magyar kormánnyal a hazaszállításról, 1988-ban még egyszer, utoljára átszelte az Atlanti-óceánt, hogy Amerikából hazatérve Magyarországon leljen nyughelyet.¹⁰

Verdery számos példát feldolgozott, természetesen Nagy Imre és társainak újratemetését is, és leegyszerűsítve arra a következtetésre jutott, hogy a „holttestek mozgékonyasága”¹¹ annak köszönhető, hogy katarzis nélkül nem létezhet forradalom, és az újratemetések ezt a katarzist voltak hivatottak megidézni. A katarzis lényege a múlt és a jelen közötti kapcsolat felállítása volt, amelynek segítségével a kommunizmus immár lezárt fejezetként és átmeneti időszakként vált értelmezhetővé. Az újratemetéseken keresztül új generációk jelentkeztek

⁸ A kulturális emlékezet fogalmáról: Jan Assmann: *Religion und kulturelles Gedächtnis*. C. H. Beck: München, 2007. Az emlékezetkutatás és a történettudomány kapcsolatáról: Gyáni Gábor: *A történelem mint emlék(mű)*. Budapest: Kalligram, 2016.

⁹ Katherine Verdery: *The Political Lives of Dead Bodies. Reburial and Postsocialist Change*. New York: Columbia University Press, 1999.

¹⁰ Susan Gal: „Bartók’s Funeral. Representations of Europe in Hungarian Political Rhetoric.” *American Ethnologist* 18/3 (1991. augusztus) 440–458.

¹¹ Verdery összehasonlításként megjegyzi, hogy „although corpses were unusually spirited in Hungary, they were active everywhere else, in Eastern Europe, too.” Verdery: i.m., 6.

a múlt neves alakjainak egyenes szellemi és erkölcsi örököseként. Temetéseknel mind a szertartás, mind pedig a nyughely részei az életrajz megfogalmazásának, keretbe foglalásának, illetve művészek esetében az életműnek adnak értelmezési lehetőségeket. Az újratemetések mindkettőt felülírták, megváltoztatták, és ezzel „újrarendezték a teret és időt.”¹² Verdery szerint a rendszerváltó generáció úgy érezte, hogy kijavított, helyreállított valamit, és hozzáfért ahhoz a szimbolikus tőkéhez, amit az újratemetett politikusok, művészek, történeti alakok képviseltek.¹³

A temetéseken jelen van a történet- és történelemalkotás igénye, de a hatalomgyakorlás vetületei is – ki jut szóhoz, ki és milyen keretben értelmezheti az életművet. Ez egyetlen történelmi korszaknak sem kizárólagos sajátossága. Verdery esettanulmányai kiegészítéseként, illetve azok kontrasztjaként a szocialista időszakban is találunk példákat olyan temetésekre, ahol művészek még egyszer utoljára sikeresen meghúzták autonómiájuk határait. A zenetörténet területén maradván az egyik ilyen példa Paul Dessau temetése 1979-ben.¹⁴ Dessau ellentmondásos alak volt a keletnémet kultúrpolitika számára: emigrációból való hazatérése után többek között közös munkássága Bertold Brechttel a keletnémet zenei élet meghatározó alakjává emelte, ugyanakkor *A Lucullus peré*-nek megzenésítésének kritikája körül kristályosodott ki az ötvenes évek legmegosztóbb kultúrpolitikai konfliktusa, a „formalizmus-vita” a szocialista realizmus lényegéről.¹⁵ Dessau a Kelet-Német Művészeti Akadémia tagja volt, a zenei élet meghatározó, de ugyanakkor egyre elszigeteltebb alakja, aki ugyan hitt a szocializmus eszméjében, azonban gyakran szembekerült a kultúrpolitika mindig változó, éppen aktuális irányvonalával. Kritikus megnyilvánulásai, elkötelezettsége Arnold Schönberg és az általa képviselt zenei alapelvek felé nemcsak az ő, hanem tanítványai számára is szakmai következményekkel járt.¹⁶ A számos kultúrpolitikai funkció és kitüntetés mellett Dessau egyes művei tiltólistára kerültek, tanítványai pedig áttételesen részesültek a mesterüket sújtó szankciókból. Végakaratóban Dessau pontos rendezői utasításokat adott özvegyének a temetésre vonatkozóan. A bizonyossággal, hogy az állami

¹² i.m., 39.

¹³ i.m., 33–40.

¹⁴ Paul Dessauról árnyalt képet alkot Matthias Tischer: *Komponieren für und gegen den Staat: Paul Dessau in der DDR*. Köln: Böhlau, 2009, itt 310–313.

¹⁵ A formalizmus-vita áttekintésére: Matthias Braun: *Kulturinsel und Machtinstrument. Die Akademie der Künste, die Partei und die Staatssicherheit*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2007, 49–51.

¹⁶ Matthias Tischer: „Schönberg n'est past mort”. In: Matthias Tischer: i.m., 187–201.

tiszteletadást teljesen megakadályozni nem tudja, Dessau úgy rendelkezett, hogy tanítványai és kollegái állják körül a sírt, míg a gyászoló tömeg tisztelete jeleként elvonul és fejet hajt. Dessau tanítványai közül többen *persona non grata*-nak számítottak az államapparátus szemében, ez az instrukció tehát tudatos, legutolsó, szó szerint síron túli provokációként, hitvallásként, állásfoglalásként olvasandó. Ha a keletnémet kultúrpolitika szimbolikus tőkét akart kovácsolni Dessau temetéséből, azt csupán azokon a kereteken belül tehetta meg, amit Dessau maga szabott meg.

A temetés központi szerepét az életmű megfogalmazásában jeleníti meg fikcionálisan, de ugyanakkor szemléletesen Tony Palmer 1988-as *Testamentum* című műve is. Filmjéhez Palmer Dmitrij Sosztakovics 1979-ben kiadott, azóta is vitatott önéletrajzát vette alapul.¹⁷ A film első másodperceiben a vázson sötét marad, a háttérben egy női narrátor monoton hangon, angolul sorolja fel Sosztakovics műveit és állami kitüntetéseit. Az első kép, a lista illusztrációjaként egy szovjet katonát mutat, aki Sosztakovicsot ábrázoló fényképekből tart diavetítést. A képek kompozíciójának középpontjában a kitüntetések állnak. Sosztakovics filmbeli hangja átveszi a felsorolást, Palmer pedig a Sosztakovics temetésén készült eredeti filmfelvételt vágja a következő szöveg alá: „A Szocialista Munka Hőse, a Munka Vörös Zászló Érdemrendje, az Októberi Forradalom Érdemrendje, a Szovjetunió Népi Művésze, Sztálin Díj, ötször, Nemzetközi Béke Díj... szürke szemét... nincs jelentősége. Ni csak, itt vannak a hollók. *Még a holttestünk is kell nekik.* Oh, hát persze, hogy éreznek valamit! Meghalt az állami zeneszerzőjük. Meghaltam. Különbem mi okom lenne mosolyogni?” (Kiemelés T.H.)¹⁸ A belső monológ alatt a kamera a felravatalozott Sosztakovicsot mutatja, a ravatal előtt elhaladó ünnepi menetet, a virágokat, a kitüntéseket párnán vivő pártfunkcionáriusokat, hogy végül megállapodjon Sosztakovics arcán, aki valóban, mintha ironikus mosollyal feküdne a ravatalon. Palmer megragadta Sosztakovics visszaemlékezéseinek egy visszatérő momentumát: a kettősséget, hogy a párt vezetői egyszer ellehetetlenítették, másszor kitüntették. A temetési szertartás iróniája, hogy azok, akik munkájában akadályozták, most sorban vonultak el a koporsója előtt, és tisztelgetek neki. „Ni csak, itt vannak a hollók”, mondja Tony Palmer Sosztakovicsa

¹⁷ A könyv első kiadása: *Testimony: The Memoirs of Dimitri Shostakovich as Related to and Edited by Solomon Volkov*. London: Hamish Hamilton, 1979. Magyar fordítása: *Testamentum. Dmitrij Sosztakovics emlékei Szolomon Volkov szerkesztésében*. Budapest: Európa, 1997.

¹⁸ „Look! The ravens are here, even claiming our corpses. Oh, something they feel! Their state composer is dead. I am dead. How else would I be smiling?” *Testimony*, Digital Classics DVD 2006, 00:00:58–00:01:46.

képzeletben: a párt tehát még egyszer megpróbálja rányomni a bélyegét „saját halottjának” egész életére. Akár kettős fikcionalitásról is beszélhetünk; kérdéses, hogy a Sosztakovics halála után négy évvel kiadott, interjúkra építő mű mennyire hűen adja vissza a zeneszerző kapcsolatát az államapparátussal, amelyben a küzdelmek kétségtelenül fontos szerepet játszottak, de egy sokkal összetettebb rendszer részeként, mint amit az állam–zeneszerző szembeállítás sugall.¹⁹ A részben fikcionális önéletrajz megfilmesítésének első jelenete ugyanakkor hitelesen ábrázolja az életmű értelmezési joga és a művészek temetésében rejlő szimbolikus tőke kiaknázásának összetett dinamikáját.

II. A Kodály-temetés arcai

A közéleti reprezentáció szokásos formái Kodály Zoltán és a szocialista kultúrpolitika közötti összetett kapcsolatban is meghatározó szerepet játszottak.²⁰ 1949-től, ugyan változó előjelekkel és konstellációkban, de Kodály életrajzi állomásainak és munkásságának ünneplését olyan nyilvános gesztusok tételére használta fel az adott államapparátus, amiből legitimációs tőkét kívánt kovácsolni mind Kodály, mind a hazai és nemzetközi nyilvánosság, mind a tudományos/zenei/kulturális élet képviselői előtt. Kodály állami ünneplésének 1949 után saját hagyománya alakult ki. A számos állami kitüntetésen és díjátadón felül ide tartozott születésnapjának méltó megemlékezése is. Ennek a hagyománynak folytatása 1957 után jelzésértékű volt Kodály pozíciójára vonatkozóan a forradalom utáni politikai rendszerben.²¹ A konszolidáció idején Kodálynak a „kritikus ellenfél” szerepét szánta a kádári művelődéspolitika, ebben pedig a folytonosság hangsúlyozása legalább olyan fontos volt, mint az új határok meghúzására való törekvés. A Kodály-születésnap rituális kereteinek megtartása ezt a folytonosságot volt hivatott megtestesíteni. Az életmű ünneplésére

¹⁹ Áttekintés Sostakovics mitologizálásáról: Pauline Fairclough: „Facts, Fantasies, and Fictions: Recent Shostakovich Studies.” *Music and Letters* 86/3 (2005) 452–460.

²⁰ Kodály Zoltán alkotói, oktatói, oktatószervezői munkásságát, kultúrpolitikai dimenzióit az államszocializmusban Péteri Lóránt dolgozta fel. Ez a cikk Kodály politikai életrajzának tekintetében főképp az ő kutatására épít. Péteri Lóránt: „Az utolsó évtized: Kodály Zoltán és a Kádár-rendszer művelődéspolitikája.” *Múltunk*, 2006 (1–2) 259–285; idem: „Zene, oktatás, tudomány, politika és az államszocializmus művelődéspolitikája (1948–1967)”. *Forrás* 39/12 (2007. december) 45–63; idem: „Kodály az államszocializmusban (1949–1967): kultúrpolitika- és társadalomtörténeti tanulmány”. In: Berlász Melinda (szerk.): *Kodály Zoltán és tanítványai. A hagyomány és a hagyományozódás vizsgálata két nemzedék életművében*. Budapest: Rózsavölgyi, 2007, 97–174; idem.: „»A mi népünk az Ön népe, de az enyém is...« Kodály Zoltán, Kádár János és a paternalista gondolkodásmód.” *Magyar Zene* 51/2 (2013. május) 121–141.

²¹ Péteri Lóránt: „Az utolsó évtized”, 260.

kialakult rendezvénysorozat Kodály zeneszerzői és oktatói munkásságának állított emlékművet: az ifjúsági énekkarok hangversenyét, az öntevékeny kórusok műsorát, a *Háry János* előadását az Operaházban, valamint az Állami Hangversenyzenekar Kodály-hangversenyét december 16-án összességében már a Kodály-születésnap szokásos ünneplésének lehetett tekinteni, amely változó politikai konstellációkban ugyan, de összehasonlítható legitimációs célokat volt hivatott kiszolgálni.²² A Kodály 75. születésnapja alkalmából rendezett ünnepségsorozat még túl is nőtt az előzőeket: további koncertekkel és az újonnan alapított zenei folyóirat, a *Muzsika* 1958 januárjában megjelent első számával, amely „az Ő születésnapja alkalmából jelenik meg először [...] A Muzsika első száma megjelenésének jeles ideje arra kötelez bennünket, hogy soha ne feledkezzünk meg az ő tanításáról.”²³

A kisajátításra való törekvés nem feltétlenül ért célt. Ahogy Ittész Mihály fogalmaz: „az »államilag szavatolt« születésnapi Kodály-koncertek felhangja nem olyan volt, ahogy azt a pártállami vezetők minden bizonnyal elvárták volna. Akik megélhették már azt a korszakot, egyáltalán nem a fennálló politikai-kulturális renddel kötött kompromisszum jelét, hanem sokkal inkább a másként gondolkodás kifejeződését láttuk bennük.”²⁴ Az állami ünnepségek értelmezését nemcsak nem tudta kikényszeríteni a kultúrpolitika, a legitimációs kísérletek sebezhetővé is tették. Ilku Pál művelődésügyi miniszter Kodály 1961-62-es „politikai aktivizálódását” például egyenesen a kerek évforduló kontextusában látta. Kodály éles kritikája az új általános iskolai tantervről a *Magyar Zene* hátsójain (1961), előadása a Magyar Zeneművészek Szövetségében ugyanebben a témában (1962. március), illetve nyílt levele Nyers Rezsőhöz a szerzői jogdíjakról (1962. május) Ilku értelmezésében a közelgő ünneppel függött össze: „az aktivizálódásnak az lehet az oka, hogy nyolcvanadik születésnapjának

²² Péteri Lóránt kiemeli, hogy 1957-ben a „szokásos” rendezvényeken felül „további két kamaraestet és egy zenekari koncertet is szervezett az Országos Filharmónia.” Péteri Lóránt: „Az utolsó évtized”, 260.

²³ „Az ő hetvenötödik születésnapja alkalmából jelenik meg először ez a lap, akkor, amikor nemcsak mi magyarok köszöntjük zenetörténetünk egyik legnagyobb mesterét, hanem Moszkvától Párizsig s az Atlanti-óceántól a Csendes-óceánig milliónyi zeneparát szíve dobog együtt a mi szívünkkel. Tudjuk, hogy szocialista országépítés csak olyan hazában lehetséges, ahol jó muzsika születik, ahol jó muzsika szól, ahol szomorúság és szegény jó muzsika nélkül élni és ahol a zene mindenkié. Kodály Zoltán tanított meg bennünket erre. A Muzsika első számának megjelenésének jeles ideje arra kötelez bennünket, hogy soha ne feledkezzünk meg az ő tanításáról.” *Muzsika* 1/1 (1958. január) 1.

²⁴ Ittész Mihály, Kodály Zoltán és tanítványai. Könyv egy korszakos jelentőségű 20. századi zenei-szellemi műhely kisugárzásáról (2008). <http://epa.oszk.hu/00800/00835/00127/2761.htm>

közeledtét felhasználva általános kultúrpolitikai célkitűzéseink egy részét támadja. Az is lehet, hogy tanácsadói ságasai, ösztökélései esetleg arra sodorják, hogy engedményeket csikarjon ki tőlünk a saját művészetpolitikai felfogásának megerősítésére, vagy olyan helyzetet teremtsen, ami megnehezítené [a] nyolcvanadik születésnapjáról való megemlékezéseket.”²⁵ Péteri Lórántot idézve: „Kodály pozícióját jól jellemzi, hogy Ilku nem a születésnap megemlékezések retorziós jellegű visszafogását fontolgatta, hanem ellenkezőleg: attól tartott, hogy Kodály harcos viselkedése kínos helyzetbe hozhatja az őt körülünnepelő állami szerveket.”²⁶ Függetlenül attól, hogy Kodály mennyire tudatosan időzítette a nyílt konfrontációt – az oktatáspolitikai terén ezeket addig is vállalta – a nyolcvanadik születésnap állami ünneplésének előkészítése mutatta, az állami szervek saját értelmezésében is, a Kodály-életrajz reprezentációs célra való felhasználásában rejlő legitimációs lehetőséget és az azzal járó kockázatot is.

Ez a kettősség hatványozottan jelent meg Kodály halála után. Kodály Zoltán 1967. március 6-án távozott az élők sorából. Az állami temetés szervezésének gépezete azonnal mozgásba lendült. A *Népszava* március 7-én közölte a hét végére tervezett temetés menetét: Kodályt a Tudományos Akadémia csarnokában ravatalozták fel, ahol a gyászolók március 10-én, pénteken róhatták le tiszteletüket, a temetést szombat délelőtt 11 órára hirdették meg a Farkasréti temetőbe.²⁷ A Művelődésügyi Minisztériumban listát állítottak össze színészekről, írókról és képzőművészekről, akik Kodály ravatalánál álltak díszőrséget, és kidolgoztak egy tervet a temetés rádiós és televíziós közvetítésére Magyarországon és külföldön.²⁸

A Művelődésügyi Minisztérium zenei osztálya március 9-én, tehát egy nappal az akadémiai ravatalozás előtt, kapta meg a közjegyzőtől Kodály magyarországi végrendeletét, annak temetésre vonatkozó passzusával együtt: „Minden pompa mellőzésével a Farkasréti temetőbe temessenek. Feleségem érckoporsója felbontandó és testem belehelyezendő, hogy akivel fél évszázadot zavartalan boldogságban éltem, ott is együtt legyek velem.”²⁹ Kodály továbbá úgy

²⁵ Ilku Pál Szirmai Istvánhoz, 1962. április 2, idézi Péteri Lóránt: „Kodály az államszocializmusban”. i.m., 128.

²⁶ Uo.

²⁷ „Kodály Zoltán”, *Népszava*, 1967. március 7, 2.

²⁸ Az eredeti javaslat szerint: „színészek: Major Tamás, Keres Emil, Tolnay Klári, Sulyok Mária; Írók: Illyés Gyula, Darvas József, Illés Endre, Garai Gábor vagy Váci Mihály; Képzőművészek: Pátzay Pál, Kisfaludy Stróbl Zsigmond, Barcsay Jenő, Borsos Miklós, Blaskó János vagy Eigel István.” Dátum nélkül, MNL OL XIX-I-4-rr-9t.-96307/1967.

²⁹ Rusz Ferenc feljegyzése Ilku Pálnak, Budapest, 1967. március 9. MOL XIX-I-4-rr-9t.-96307/1967.

rendelkezett, hogy szülei hamvait a Kerepesi temetőből helyezték át a családi sírba, valamint, hogy második felesége hamvai szintén, „amennyiben marad még hely – s a körülmények is úgy alakulnak”, a családi sírba kerüljenek.³⁰ Minden pompa mellőzéséről azonban szó sem volt, és Kodály munkásságát, hírnevét, jelentőségét tekintve nem is lehetett. Mind a magyar, mind a nemzetközi zenei és tudományos világ, Kodály diákjainak és tisztelőinek ezrei vártak arra, hogy tiszteletüket tehesék az elhunyt előtt. Az Akadémia auláját negyven gyertya, hat áldozati láng és négy „múzeumi gyertya” díszítette, az „előcsarnok növényezése”-re különös gondot fordítottak, a Farkasréti temetőbe pedig tíz „koszorú gépkocsit” rendeltek, a koszorúk szállítására.³¹

Ha a korabeli sajtóból próbálunk képet alkotni a temetési szertartásról és az azt megelőző napok eseményeiről, szinte két temetés története bontakozik ki a szemünk előtt. A *Népszabadság*, a *Népszava* és a *Magyar Nemzet* hasábjai Kodály Zoltán akadémiai felravatalozásával kezdik a híradást.³² A temetés előtti napon az Akadémián mindenki leróhatta a kegyeletét: Kodály rajongói és tanítványai mellett Kodály kollégái, az Akadémia Népzeneutató Csoportjának tagjai, de a párt és a kultúrpolitika képviselői is, Szirmai István, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, Ilku Pál művelődésügyi miniszter, Rusznyák István, az MTA elnöke és Erdey-Grúz Tibor főtitkár. Az első szó tehát egyformán volt a nyilvánosságé, a tudományé és a politikáé. A korabeli fényképek és filmfelvételek a végtisztességet leróni kívánók kigyózó, tömött sorait mutatják.

A hivatalos híradás folytatódik a szombati nap eseményeivel, a Farkasréti temető ravatalozójánál tartott beszédekkel, amelyek közül Ilku Pál beszédét teljes terjedelemben közölte a *Népszabadság*, ehhez később még visszatérünk, majd röviden megemlíti a „kortársak búcsúját”-t. A „kortársak” tágas kategóriát takart: „Rusznyák István, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, Szabolcsi Bence, akadémikus, a Zeneművészeti Főiskola professzora, a Bartók Archivum igazgatója, a tanítványok és követők, Rajeczky Benjámint pedig az Akadémia népzeneutató csoportja nevében” búcsúzott Kodálytól.³³

³⁰ Ibid.

³¹ Fővárosi Temetkezési Intézet Igazgatósága. Számla másolata, 1967. március 20. A költségeket a Művelődésügyi Minisztérium és a Magyar Tudományos Akadémia közösen viselte. MOL XIX I 4-96307-1967-10-3398-3456.

³² A leg részletesebb áttekintés a temetésről: „Nagy részvétellel temették el Kodály Zoltánt”. *Népszabadság*, 1962. március 12, 5; „Egy nemzet részvéte kísérte utolsó útjára Kodály Zoltánt”. *Népszava*, 1967. március 12, 2; „Eltették Kodály Zoltánt”. *Magyar Nemzet*, 1967. március 12, 3.

³³ „Nagy részvétellel temették el Kodály Zoltánt”, 5.

Említettek búcsúztatóinak teljes szövege a *Muzsika* hasábjain keresztül ért el az érdeklődő közönséghez.³⁴ A temetés állami része zenei programmal zárult: a Leővey Klára Gimnázium Kodály-kórusa (*Hegyi éjszakák I. és Árva vagyok*), és a debreceni Kodály-kórus (*Hegyi éjszakák IV., Meghalok*) előadásaiival.³⁵ A temetésről szóló hivatalos híradások Kodály utolsó útjának leírásával zárulnak: a gyászoló menet a ravatalozótól a sírig kísérte Kodály koporsóját, ahol „gregorián dallamok” szólaltak meg, a Szilágyi Erzsébet női kórus elénekelte az *Ave Mariát*, a kecskeméti Zenei Általános Iskola diákjai előadták a *Búcsú-t* és a *Béké-t*, a temetés szertartása pedig a *Himnusz* éneklésével ért véget.

Az események valóban ilyen sorrendben játszódtak le, de ez a felsorolás a temetés szertartásának csupán egy részét foglalta magába. A hatvanas évek közbeszédének szabályait követve, a hivatalos sajtó csak félmondatokban utalt a temetés egyházi részére. Arról például nem esett szó, hogy pénteken az Akadémián még véget sem ért a gyászünnepség, mikor este hatkor a Szent István bazilikában megkezdődött a gyászmise „Schwarz-Eggenhofer Artúr esztergomi apostoli kormányzó, Szabó Imre püspök, Semptey László budapesti általános helytartó és Nádasi Alfonz bencés tanár részvételével.”³⁶ A gyászmise imádságait a Szent Cecília rend elnöke, Shvoy Lajos pápai trónálló mondta el.

A Farkasréti temetőben is az egyházi szertartás fogta keretbe a temetés állami részét. A szertartást, Kodály kívánsága szerint Dr. Nádasi Alfonz vezette. Az ima, a gregorián énekek az egyetemi templom Szent Skolasztika kórusának előadásában és Nádasi személye a Kodály-életrajz szempontjából többszörösen folytonosságot képviseltek. Nádasi évtizedek óta Kodály személyes barátja, gyóntatója, beszélgetőtársa, bizalmasa volt.³⁷ Nádasi nemcsak Kodályhoz, hanem első feleségéhez, Sándor Emmához is szoros kapcsolat fűzte. Nádasi Kodály mellett állt felesége betegsége és halála idején, és ő vezette a gyászszertartást 1958-ban. Amikor az állam, a művelődéspolitikai és a tudományos világ nevében tartott búcsúbeszéd után a gyászoló menet a sírhelyhez kísérte a koporsót, ismét Nádasi Alfonz volt a szó.³⁸ Nádasi imája a sír mellett

³⁴ *Muzsika* 10/5 (1967. május) 4–10.

³⁵ Cím nélkül, *Muzsika* 10/5 (1967. május) 2.

³⁶ „Eltemették Kodály Zoltánt”. *Új Ember* 23. évf. 12. szám, 1967. március 19. 1.

³⁷ Nádasi és Kodály kapcsolatáról vö. ifj. Sapszon Ferenc: „Kodály Zoltán és a musica sacra”. In: *Távlatok. Világnézet, lelkiesség, kultúra* 17/76 (2007) 236–246.

³⁸ A *Muzsika* megemlíti, hogy a „a sírnál gregorián dallamok szólaltak meg Nádasi Alfonz keze alatt”, de azt nem, hogy nemcsak dallamok. Cím nélkül, rövid összefoglaló a sírbeszéd közlése után, *Muzsika* 10/5 (1967. május) 10.

a temetés zenei záróakkordjainak, a gregorián dallamoknak, az *Ave Mariának*, de még a *Tricinia Búcsú* és *Béke* című darabjainak is olyan színezetet adott, ami a hivatalos sajtó által közvetített képből hiányzott.

A temetés állami és egyházi elemei Kodály életrajzának különböző regisztereit jelenítették meg. Az akadémiai ravatal, az egykori akadémiai elnök (1946–1949) és tudós előtti tisztelgés, sajátos történeti-biográfiai vetülettel bírt. Az Akadémia tiszteletadása szimbolikusan megidézte Arany János ravatalát, ezzel tovább erősítve a kapcsot, amelyet Kodály pályája kezdetétől érzett Aranyhoz. Egy 1907-ben kelt, sokat idézett levélben Kodály következőképp írt: Arany „az én doppelgängerem és előrevetett árnyékom, vagy én neki árnyéka – mindegy”.³⁹ A szellemi „doppelgänger”-t Kodály akadémiai székfoglalójában megidézte,⁴⁰ és tudományos, alkotói munkásságában kiemelt szerepet szánt neki.⁴¹ Az akadémiai végtisztesség a tudományos világ kegyeleti kultúráján keresztül vont újabb köteléket a két életrajz közé. Kodály temetésén Szabolcsi Bence eulógiájának egyik fő témája volt Arany János szerepe Kodály munkásságában: Kodályt „mindenekfelett költő”-nek nevezte, egy generáció utolsó képviselőjének, („szálfa dőlt ki közülünk, utolsó a nagy szálfák között, utolsó óriása annak a nemzedéknek, mely a századforduló idején, s az utána következő években megváltoztatta Magyarország szellemi arculatát”), akit a magyar művelődéstörténeten belül is leginkább költők társaságába helyezte: „Berszenyinek, Kölcseynek, Vörösmartyknak és Aranyknak ez a megkésétt zeneköltő-testvére.”⁴²

A temetés állami része az életút ívét Kodály művelődéspolitikai és tudományos intézményi beágyazottságának egyre szűkülő koncentrikus körein keresztül rajzolta meg: Ilku Pál a Művelődésügyi Minisztérium, Rusznyák István a Magyar Tudományos Akadémia, Szabolcsi Bence a Magyar Zeneművészek Szövetségének⁴³ volt elnökeként és a Bartók Archívum vezetőjeként, Rajeczky Benjámin pedig a Népzene kutató Csoport képviselőjében tartott búcsúztató

³⁹ Kodály Zoltán; Legány Dezső (szerk.): *Kodály Zoltán levelei*. Budapest: Zeneműkiadó, 1982, 31, 30. sz.

⁴⁰ Idézi Szalay Olga: „Kodály Zoltán és a Magyar Tudományos Akadémia”. *Tudomány* 2007:5, 618.

⁴¹ A *Muzsika* Kodály Zoltánt ünneplő száma is részletesen kitért erre, és „Kodály—Arany Jánosról” címmel közölte Kodály „A gyűjtemény jelentősége” című tanulmányának rövidített változatát. *Muzsika* 10/5 (1967. május) 30–33.

⁴² Szabolcsi Bence: cím nélkül [Gyászbeszéd Kodály Zoltán temetésén], *Muzsika* 10/5 (1967. május) 8.

⁴³ Ennek Kodály megalakulásától (1949) a haláláig díszelnöke volt.

beszédet. A négy eulógia eltérő, egymást kiegészítő és árnyaló súlypontokkal mutatta be Kodály életútját. A beszédek és a szónokok hűen tükrözték a hatvanas évek első felének művelődéspolitikai konfliktusait, és elsőként próbáltak kontúrokat adni Kodály kulturális emlékezetének.

Ilku Pál művelődésügyi miniszter Kodály életrajzát két részre osztotta: Kodály küzdelmét az „úri rend konok kultúraellenességével” és a „rég Magyarországnomorúsága és értetlensége” által Kodály útjába gördített akadályokat állította szembe a kiteljesedés időszakával: „kivételes teljességű az élete, mert megérhette alkotó élete álmainak megvalósulását. Sorsa ekképpen eltért a régi hagyományos nagy magyar művészsorsoktól, betetőzhetette művét és roppant építményével meghódította a világot.”⁴⁴ A kontraszt a „rég” és az „új” világ között a hivatalos közbeszéd mindenki számára érthető, felismerhető része volt, de Ilku Kodály munkásságának számos területe közül a zeneoktatást konkrétan az államszocializmusban kialakult oktatáspolitikai keretek közé helyezte: „életművének ezt a részét kiváltképpen az új Magyarország esztendeiben, szocialista rendünk segítségével teljesíthette ki.”⁴⁵ Ilku Pál mondata 1967-ben azonban több okból is hamisan hangzott. A zenepedagógia terén a kodályi elvek a hatvanas években egyre inkább háttérbe szorultak, részben a művelődéspolitikai hatalom saját céljai, részben rivális zenepedagógiai elképzelések magyarországi elterjedése miatt: ide tartozott az állami zeneiskolák térnyerése a zenei általános iskolák mellett (illetve azokkal szemben), az ének-zene órák számának csökkentése, a szolfézs, valamint a kottaolvasás viszonylagos háttérbe szorulása a zenehallgatás javára, illetve az iskolai zenetankönyvekben a tömegdalok növekvő száma a népdalok rovására.⁴⁶ Kodály életének utolsó éveiben ugyan mind a nyilvánosság előtt, mind kapcsolatrendszerén keresztül próbálta kiharcolni pedagógiai elveinek konzekvens megvalósítását, ám váltakozó sikerrel. Ilku beszédének záró szavai, „a magyar művelődésügyi kormányzat nevében ígérjük, hogy hűségesen őrizzük ezt az életművet, hogy

⁴⁴ Ilku Pál: cím nélkül [Gyászbeszéd Kodály Zoltán temetésén], *Muzsika* 10/5 (1967. május) 4.

⁴⁵ Ilku Pál: i.m., 5. Halála előtt néhány hónappal, egyik utolsó nemzetközi konferencián tartott előadásában, Kodály ezt így fogalmazta meg: „Zeneoktatási kísérletezésünk [...] kiszélesítését kormányunk széles látókörének köszönhetjük és talán annak a szerencsés véletlennek is, hogy Kádár János negyven évvel ezelőtt a híres Wesselényi utcai iskola növendéke volt, és maga is megfigyelhette, milyen jó hatással van társaira a közös énekletés”. Kodály Zoltán: „Énekelni kell: Kodály Zoltán előadása a Jeunesses Musicales 20. Kongresszusán”. *Muzsika* 10/5 (1967. május) 16. Előadásában Kodály kultúrdiplomáciai gesztust tett, amelyben jellemző módon, ugyan betartotta a közbeszéd szabályait, de a generációs különbség hangsúlyozásával egyértelmű hierarchiát állított fel.

⁴⁶ Péteri Lóránt: „Kodály az államszocializmusban,” 124.

nemes törekvéseit szocialista rendszerünk erejével továbbra is támogatjuk,⁴⁷ a gyakorlatban azt jelentették, hogy az oktatáspolitikai Kodály halála után még szabadabban, a saját prioritásai, illetve Kodályétól eltérő szakmai elképzelések szerint értelmezte Kodály „nemes törekvéseit.” A kodályi örökség oktatáspolitikai vetületeire való utalások a Kodály utolsó éveit meghatározó, a hazai és nemzetközi nyilvánosság felé töretlen tekintély mögött zajló, vesztett csatákat is megidéztek.

Rusznayk István és Szabolcsi Bence eltérő súlypontokkal ugyan, de Kodályt „szintézist teremtő egyéniségként” ábrázolták. Rusznayk előlójában a tudomány és a művészet összefonódása játszotta a főszerepet: „Az ő életműve a bizonyíték, hogy a tudomány nem csupán a racionális ész, a gondolkodó elme terméke, s a művészet feladata sem csupán az érzelmek kifejezése. Mindkettő az igazság két arca.”⁴⁸ Rusznayk Kodály akadémiai munkásságából *A magyar népzene* (1937), *A magyar népzene tárát*, Arany János népdalgyűjteményének feldolgozását és a Bartók-esztétika alapjainak kidolgozását emelte ki. Amint később még visszatérünk rá, a hatvanas évek elejétől a népzene kutatás területén kibontakozó, részben politikai, részben szakmai viták egyik fókuszpontjában azok az elvek álltak, amelyeket Kodály a két világháború közötti időszakban fogalmazott meg. Ezeknek a vitáknak egyik központi alakja volt a temetés következő szónoka, Szabolcsi Bence, aki Kodály egykori tanítványaként, kollégájaként és a zenei tudományszervezés egyik meghatározó alakjaként búcsúzott Kodálytól. Szabolcsi előlójában Kodály tudományos munkája méltatása helyett minden előtte és utána szólónál következetesebben historizálta Kodály alakját. Mint fentebb említettük, Szabolcsi Kodályt a magyar művelődéstörténet egy nagy generációjának utolsó képviselőjeként méltatta (ez a generáció a „teremtőké, a felfedezőké, a faltörőké és a sziklabontóké”⁴⁹), Berzsenyinek, Kölcseynek, Vörösmartynek és Aranyának költő-rokonlelkeként mutatta be, akinek „tanítványa volt egész Magyarország.” Szabolcsi ebben az összefüggésben fogalmazta meg Kodály szellemi örökségét is. Míg Ilku Pál a zeneoktatás területén ígérte Kodály szellemiségének továbbvitelét, Rusznayk István pedig a tudományos

⁴⁷ Ilku Pál: i.m., 6.

⁴⁸ Rusznayk István: cím nélkül [Gyászbeszéd Kodály Zoltán temetésén]. *Muzsika* 10/5 (1967. május) 6. A művészi és tudományos munkásság összefonódása a Kodály-életrajzok központi eleme, de ahogy Dalos Anna rámutat: „Kodály [...] tudományos pályáját a kényszer szülte, nem pedig egy, a művészi elhivatottsággal egyenrangú és egyívású tudósi elhivatottság.” Dalos Anna: „Kodály Zoltán, a tudós zeneszerző,” 46.

⁴⁹ Szabolcsi Bence: cím nélkül [Gyászbeszéd Kodály Zoltán temetésén]. *Muzsika* 10/5 (1967. május) 8.

munkásságra vonatkozóan fogadta ugyanezt,⁵⁰ Szabolcsi eulógiájának záró bekezdését Kodály egyik utolsó munkájára, Ady Endre „Isten harsonája” című verse megzenésítésének terveire alapozta: „mintha vigasztalásunkra készült volna, akár a Psalmus Hungaricus. Hogyan világítanak ezek a sorok: »Parancsa ez: mindenki éljen, parancsa ez: mindenki örüljön«, mintha csak Kodály Zoltán végrendeletét hirdetnék meg, végrendeletét, melyet ránk, hazájára és a világra hagyott.»⁵¹ Szabolcsi mesterien megszerkesztett beszédében Kodály historizálása és az eulógiát záró univerzális üzenet közé eső konkrét történeti jelen értelmezése tehát kimaradt. Az „élet és az öröm” üzenetét pedig egyaránt magának érezhette a konzolidáció után berendezkedett Kádár-rendszer közbeszéde, és azok is, akik Kodály szellemi hagyatékát (művelődés-)politikai ellenzéként értelmezték.

A temetés állami részének utolsó szónoka, Rajeczky Benjámín, a Népzene Kutató Csoport igazgatóhelyettese Kodály tudományos és tudományszervező munkásságának egy olyan területét képviselte, ahol mind Kodály szakmai szempontjai, mind pedig a személyi kérdésekre vonatkozó preferenciái érvényesültek.⁵² Rajeczky beszédének hangvétele elűt az előtte szólóktól: „Szabad-e, illik-e egy kis családnak külön szólamot énekelni a nemzet, egy egész nép búcsúztató kórusában? Kötelesség, mert a szólam Kodály Zoltán életmunkájának központi gondolatát hordozza, és a Magyar Tudományos Akadémia népzene kutató csoportja a Mester számára életének utolsó tizen négy évében a tágabb családi kört jelentette: nem »hivatalát«, hanem legbenső hivatásának otthonát.»⁵³ Kodály ennek az otthonnak harcos védelmezője és egyben szakmai patriarchája volt. Mind a csoporttagok saját megítélése, mind a Művelődésügyi Minisztérium szemében a Népzene Kutató Csoport egyfajta menedékként szolgált olyan kitűnően képzett kutatók számára, akik vallásos vagy politikai nézeteik miatt máshol nem kaptak volna munkát. Egy 1969-ben készült feljegyzés szerint a csoport tagjai „ironikusan önmagukat »hajótöröttek gyülekezetének« nevezik, mert olyan emberek dolgoznak közöttük, akik sokféle helyről, különböző politikai és egyéb okokból kerültek a Csoporthoz (volt B-listások, pap stb.).»⁵⁴ Hogy a csoportot összetétele politikai célponttá tette,

⁵⁰ Kodály zeneszerzői örökségéről: Dalos Anna: „In memoriam Zoltán Kodály”, in: Dalos Anna: *Kodály és a történelem. Tizenkét tanulmány*. Budapest: Rózsavölgyi és társa, 2015, 159–175.

⁵¹ Rajeczky Benjámín: cím nélkül [Gyászbeszéd Kodály Zoltán temetésén]. *Muzsika* 10/5 (1967. május) 10.

⁵² Péteri Lóránt: „Adalékok Rajeczky Benjamin és az MTA Népzene Kutató Csoportja kapcsolatához”, *Magyar Zene* (2015:03) 305–322; Tari Lujza: „110 éve született Rajeczky Benjámín”. *A Magyar Kodály Társaság Hírei* 34/1 (2012. március) 28–32.

⁵³ Rajeczky Benjámín, i.m., 9.

⁵⁴ MNL OL, M-KS 288. F. 36, Feljegyzés az MTA Népzene Kutató Csoporttal kapcsolatos problé-

az Kodály számára is világos volt. „Nem gyűjthetünk egy salon des refuses-t”, írta Kerényi Györgynek 1958-ban, „már eddig is elég a »rovott múltú«, s nem tudni, mikor húzzák rá a csoportra a vizes lepedőt.”⁵⁵ Kodály aggodalmai megalapozottnak bizonyultak. 1959 és 1960 között a népzene kutató csoport munkája és személyi összetétele kritika középpontjába került. A támadások összetett hátterét Péteri Lóránt ismertette, e tanulmány szempontjából annyi fontos, hogy az adott esetben érvényes tudományos megfontolásokon túl, művelődéspolitikai, tudományszervezési és ideológiai szempontok ugyanolyan jelentős szerepet játszottak benne, mint a Kodály elszigetelésére való törekvés.⁵⁶ Rajeczky Benjámin kinevezése a Népzene kutató igazgatóhelyettesi posztjára 1960-ban e konfliktussorozat ideiglenes lezárásának tekinthető, amelyben Kodály végeredményben sikeresen megvédte a hatvanas évek elejére kialakult, bejáratott munka-, személyi- és intézményi struktúrákat.⁵⁷ Rajeczky, a ciszterci szerzetes, aki rendje feloszlatása után is tovább gyakorolta papi hivatását; a zene oktató, aki a Kodály-módszert az első között alkalmazta; az egykori Kodály-tanítvány, aki a gregorián zene szakértőjeként szerzett magának tudományos elismerést, mindenesetre szakmai és személyes életrajza alapján is beleillett a „hajótörtek gyülekezetébe”.

Rajeczky búcsúztató beszéde első felében a Népzene kutató Csoport intézményi történetét elevenítette fel, Kodály és Bartók 1913-as, a Kisfaludy Társasághoz intézett beadványától a csoport 1953-as megalakulásáig, és méltatta a csoport tevékenységének fő területét, a *Magyar népzene tárát*. Rajeczky, a Népzene kutató Csoport történetéből adódóan visszatért Ilku Pál megállapításához Kodály munkásságának 1949 után kialakult intézményi kereteiről. Míg Rusznyák és Szabolcsi Kodályt a magyar művelődéstörténet korszakokon átívelő összefüggéseibe helyezték, Ilku és Rajeczky beszéde a jelenkor történelmével keretezte az állami temetést. Rajeczky azonban, érthető módon Ilkunál árnyaltabban fogalmazott. Míg Ilku Kodály tudományos és művészi beteljesülése zálogának mutatta az államszocializmust, Rajeczky az intézményi keretek és a „kezdeményező zseni” kapcsolatát kiegyenlítettebb erőviszonyokkal ábrázolta: Kodály „boldogan hirdette a nagyvilág előtt is, hogy a beadvány félév-százados fordulójára a Magyar Népköztársaság kormánya olyan intézményt hívott életre, mely mindmáig páratlanul áll a zenetudomány területén [...] [M]ind sűrűbben hangzott el a ma már közkeletű megállapítás: a magyar

mákról, Budapest, 1969. október 17, idézi Péteri Lóránt: „Adalékok”, i.m., 310.

⁵⁵ Kodály Zoltán Kerényi Györgyhez, 1958. augusztus 18. előtt, KZL 1:252-253. 891 sz., közli Szalay Olga: i.m., 307, 171-es lábjegyzet.

⁵⁶ Részletesen ismerteti: Péteri Lóránt: „Adalékok”, i.m., 17-es lábjegyzet, 309-310.

⁵⁷ i.m., 312.

népzene kutatás szintje *új demokratikus társadalmunk kedvező miliójében és Kodály Zoltán érdeméből* [kiemelés T.H.] épp oly kivételesen magas, mint a magyar zenei nevelésé.⁵⁸ Rajeczky természetesen első kézből tapasztalta az „új demokratikus társadalom kedvező milió”-je mögött húzódó konfliktusokat, amelyek a Népzene kutató Csoportot sem kímélték. Búcsúztató beszédének záró gondolatában Rajeczky, csakúgy, mint az előtte szólók, Kodály örökségére reflektált: „És itt kezdődik a mi mai szólamunk: bánatos büszkeséggel és el nem múló hálával tanúsítjuk: Mesterünk munkájának legmélyebb alapja *a mindent átölelő emberszeretet* [kiemelés T.H.] volt; ez melegített mindnyájunkat a vele végzett munka minden pillanatában, ezt vesszük át tőle legdrágább örökségképpen és ebből igyekszünk a jövőben is új dalok szókincsét szerkeszteni új idők számára.”⁵⁹ Míg Ilku Pál beszédében Kodály humanizmusáról beszélt – ezzel Kodály munkásságát a szocialista humanizmus keretébe is helyezve⁶⁰ – Rajeczky tudatosan ettől eltérő fogalmiságot választott.

Az állami temetés összességében Kodály tudományos, zenepedagógiai és zeneköltői munkásságának, közéleti személyiségének állított emlékművet. A sírba tételt kísérő egyházi szertartás Kodályt magánemberként és hívőként búcsúztatta, akinek hite munkásságában is központi szerepet játszott.⁶¹ A sírszentelésnél Nádasi Alfonz így fogalmazott:

„Mi adott erőt mindehhez egész életében? Mindig kevés pihenőidejének állandóan visszatérő társai felelnek erre, legkedvesebb olvasmányai: a Szentírás görögül és latin nyelven, Jézus élete, Krisztus követése, Szent Ágoston valómásai, Pázmány, Zrínyi és Rákóczi imádságos könyve.

Minderről a világ semmit sem tudott. De hála legyen az Úrnak, hogy mint az Ő egyszerű szolgálja, tanúként most mindezt elmondhatom imádság formájában. El kell mondania annak, akit elhunyt testvérünk a szentségek kiszolgáltatásának mélységéig bizalmában részesített. El kell mondania, mert munkásságának tudományos felmérése a szakterületnek és a szakembereknek szól. Nekünk az ő benső életének példamutatása.”⁶²

⁵⁸ Rajeczky Benjámin: i.m., 10.

⁵⁹ Uo.

⁶⁰ „Művészetének klasszikus tisztasága, igaz humanizmusa a zeneirodalom örök értéke.” Ilku Pál: i.m., 4.

⁶¹ Jelenkori példa Kodály hitéletének szerepére az emlékezeti kultúrában Szalay Olga emlékbeszéde Kodály Zoltán sírjánál, 2019. március 6.: https://www.parlando.hu/2019/2019-2/Szalay_Olga-Kodaly-emlekbeszede.htm#_ftn1

⁶² „Eltették Kodály Zoltánt. Imádkozzunk Kodály testvérünkért”, *Új Ember* 23. évf. 12. szám, (1967. március 19) 1.

Nádasi Alfonz azon kevesek egyike volt, akik a magánéletével kapcsolatban híresen zárkózott Kodály hitéletéről hiteles képet nyújthattak. Nádasi évtizedeken keresztül volt Kodály gyónatatója, tanítványa, olvasó- és beszélgetőtársa.⁶³ Azt talán valóban nem tudta a világ, hogy Kodály minden héten Nádassal együtt olvasta a Bibliát, és hitéletének részleteit sem osztotta meg a nyilvánossággal, vallásossága ténye azonban korántsem volt titok.⁶⁴ 1949-ben a Magyar Dolgozók Pártja kultúrpolitikai osztályán jelentés készült Kodály addigi életművéről, amelyben az egyházi zene területén szerzett érdemei mellett személyes hite is szerepet kapott:

„Kodály kiindulópontja a magyar függetlenségi törekvésekbe vetett romantikus forradalmi hit. Gyengesége, hogy nem látja meg a magyar nemzeten belül kialakult éles osztályharcot, nem ismeri el az osztályellentétek döntő voltát [...] Így kerül katasztrófába Kodály Trianon után [...] Az egyházhoz menekül (Mise, Budavári Te Deum), de elakad, hiányzik belőle a klasszikus egyházzene mély vallásos hite. Végül is kiköt a pedagógiánál, és itt hallatlan eredményeket ér el a magyar zenei nyelv és a magyar népdal, a magyar nemzeti öntudat ápolása terén.”⁶⁵

Péteri Lóránt felhívja a figyelmet arra, hogy a jelentés szerzője „a kommunista művelődéspolitikai névtelen bedolgozója” meglepő módon a mély hit hiányát rója fel Kodálynak „ahelyett, hogy, mint azt várhatnók, a »klerikális reakcióhoz« fűződő kapcsolatát ítélte volna el”, ezzel „sajátos, kissé szürreális színt kölcsönöz ennek a [...] Kodály-portrénak.”⁶⁶ A szürreális elemzés háttérben talán a jelentés szerzőjének halvány reménye állt, hogy Kodály életrajzában a hit nem is játszik olyan nagy szerepet, egy kísérlet tehát arra, hogy az alakuló új művelődéspolitikai hidat építsen a magyar kulturális élet egyik legnagyobb tekintéllyel rendelkező alakjához, aki a második világháború után mind a művelődés-, mind az oktatáspolitikai terén minden addiginál nagyobb befolyásra tett szert, és olyan kapcsolatrendszerrel rendelkezett, amely politikai határokon

⁶³ Nádasi Alfonz; Németh József Lőrinc, Lukácsi Zoltán Márk (szerk.): *Mi mindenre emlékezett Kodály?* Miskolc: Felsőmagyarország, 2000; uő; Lukácsi Zoltán (szerk.): *Hadinapló* (Győr: Győri Egyházmegyei Levéltár, 2009) 16–17; 201–203; Cs. Varga István: „Kodály Zoltán és Nádasi Alfonz OSB barátsága”, *Katolikus pedagógia* 1/2 (2011) 263–266.

⁶⁴ Az *Új Ember* megemlékezésében így ír Kodály vallásosságáról: „Kodály vallásossága kifelé szerény, rejtőzködő volt, befelé egyszerű, mint egy öreg paraszt pátriárkáé, ugyanakkor magas rendű, modern, minden szépség és igazság felé kitaruló.” „A pátriárka és a halál”. *Új Ember* 23/12, 1967. március 19. 1.

⁶⁵ Péteri Lóránt: „Kodály az államszocializmusban”, 97–174.

⁶⁶ i.m., 97.

is átíelve, megkerülhetetlen alakká tette. Ugyan 1949-re Kodály szinte minden tisztségét elvesztette, és mind életrajza, mind munkássága alapján beleillett az „osztályellenség” kategóriájába, a művelődéspolitikai szervezői azt is belátták, hogy Kodály teljes marginalizálása, ha egyáltalán gyakorlatilag kivitelezhető is lett volna, súlyos presztízsveszteséggel járt volna. A szocialista művelődéspolitikai és Kodály közötti *modus vivendi* központi elemévé vált Kodály képessége, hogy elképzeléseit a nyilvánosság előtt, az adott időszak közbeszédének kereteiben kommunikálja, a háttérben pedig informális kapcsolatrendszerére is építve próbálta megvalósítani céljait, míg a művelődéspolitikai Kodály nyilatkozatait saját legitimációs céljaira igyekezett kisajátítani.

Kettősség jellemezte Kodály és a mindenkori művelődéspolitikai apparátus kapcsolatát Kodály vallásosságára vonatkozóan. Kodály következetesen védte a Népzeneutató Csoport tagjait, akik egyébként „klerikális” kapcsolataik miatt tiltólistára kerültek volna, és állt ki zenetanárokért, művészekért is, akik vallásos múltjuk vagy meggyőződéseik miatt elvesztették az állásukat.⁶⁷ Életrajzának talán erre az aspektusára is utalt Nádasi sírbeszédében, amikor Kodályt általában a gyengék védelmezőjeként mutatta be: „Az igazság állította az elnyomottak oldalára. Lett légyen az a családjában, baráti körében, munkatársai között, a magyarság soraiban, vagy a Föld bármely pontján.”⁶⁸

Míg Kodály „vallásos gondolkodása” felől semmi kétsége nem volt a pártvezetésnek, ez a konszolidáció időszakában a „kritikus ellenfél” szerepével egyre inkább összegegyeztethetővé vált. Ebben fontos szerepet játszottak az MSZMP 1958 júliusában felállított új, egyházpolitikai irányelvei, amelyek központjában egy differenciált stratégia kialakítása állt, amely külön területként kezelte a „klerikális reakciót” (mint politikai ellenséget), az egyházat mint intézményt, illetve a vallásosságot.⁶⁹ A három terület közül az MSZMP az utolsón rendezkedett be a legtartósabb konfliktusra. Kádár János fogalmazásában: „Lehet, hogy a klerikalizmus ellen harcolni kell még 5 évig, de a vallásos világnézet ellen még 2 generáción át. Mindenki tudja, hogy nem úgy van, hogy fogom

⁶⁷ Kodály Zoltán és Kádár János idevágó levelezésére példák: Huszár Tibor: *Kedves, jó Kádár elvtárs. Válogatás Kádár János levelezéséből 1945–1989*. Budapest: Osiris, 2002, 141–147.

⁶⁸ „Eltemették Kodály Zoltánt. Imádkozzunk Kodály testvérünkért”, 1.

⁶⁹ Kiss Réka; Sós Viktor Attila; Tabajdi Gábor: *Hogyan üldözzünk egyházakat? Állambiztonsági tankönyv tartótiszteknek*. Budapest: LHarmattan, 2012, 20. Áttekintés: Balogh Margit: „Egyház és egyházpolitika a Kádár-rendszerben”. In: *Eszmélet* 9/34 (1997) 30–35; Rajki Zoltán: „Az állam és az egyház kapcsolatának jellemző vonásai a Kádár-korszakban”. In: *Egyháztörténeti Szemle* 3/2 (2002) 74–86; Tomka Ferenc: *Halálra szántak, mégis élünk! Egyházüldözés 1945–1990 és az ügynökkérdés*. Budapest: Szent István Társulat, 2016.

a löcsöt és leverem a vallásos világnézetet.⁷⁰ A vallásos világnézet ellen hivatalosan a „meggyőzés” és a propaganda eszközei kerültek alkalmazásra, mint az ateista munkacsoportok kialakítása vagy az „új típusú ünnepek” kidolgozása,⁷¹ és legalább ugyanekkor szerepet játszottak a különböző szelektációs döntések a párttagok vallásos szertartásokon való részvételére vagy vallásos diákok továbbtanulására vonatkozóan.⁷² A Kádár-rendszer mind a propaganda, mind a szelektáció következetességét, szigorúságát az adott bel- és külpolitikai helyzetnek megfelelően kalibrálta, hol erősítve, hol pedig, főleg a Vatikánnal kötött 1964-es egyezmény után, némileg enyhítve azokat.⁷³

Kodály „konzervatív”, „vallásos világnézete” a művelődés- és oktatásszervezés 1956 után újrarendeződő erővonalai között tehát újfent problémaként fogalmazódott meg, de immár egy olyan területen, ahol az állam új egyházpolitikai stratégiája szerint hosszú távú, lassabb változásokra rendezkedett be. Fontos gesztusnak számított, hogy 1958-ban egy hangversenyt követően Kodály egy interjúban a *Jézus és a kufárok* (1934) üzenetét a jelenkorra is vonatkoztatta: „Minden hivatal templomnak tekinthető, és akik benne nem végzik el jól a munkájukat, azokat ki kell kergetni. Nagyon örülök annak, hogy ma erélyes harc indult a vagyon pazarlói ellen, a ma kufárai ellen.”⁷⁴ Ebben a korai Kádár-rendszer megerősítést vélt látni. Kádár János Kodállal folytatott levelezésében meglepetéssel nyugtázta a „jó és elismerő” szavakat.⁷⁵ Ugyan az interjú hitelességével kapcsolatban többször merültek fel kételyek,⁷⁶

⁷⁰ Idézi Kiss Réka; Sós Viktor Attila; Tabajdi Gábor: *Hogyan üldözzünk egyházakat? Állambiztonsági tankönyv tartóiszteknek*, 20.

⁷¹ Kovács Ákos: *A kitalált hagyomány*. Budapest: Kalligram Könyvkiadó, 2006; Palkó, László András: „Keserédes napjaink. Ünnepek és ünneplési szokások Magyarországon a kádári puha diktatúra időszakában: 1962–1988”. In: *Valóság* 57/10 (2014) 48–73; Tóth Heléna: „Névadó, KISZ-esküvő, temetés. A társadalmi ünnepek kialakítása és a kollektivizálás, 1958–1962”. In: Horváth Sándor; Ö. Kovács József (szerk.): *Állami erőszak és kollektivizálás a kommunista diktatúrában*. Budapest: MTA Történettudományi Intézete, 2015, 257–279.

⁷² Tomka Miklós: „A vallásosság mint az elitbe kerülés ellenpólusa a Kádár-korszakban”. In: Majtényi György; Szabó Csaba (szerk.): *Távolodások és közelítések. Rendszerváltás és Kádár-korszak*. Budapest: Kossuth Kiadó, 2008, 557–568.

⁷³ Áttekintés: Árpád von Klimó: „Vatican II and Hungary.” In: Piotr H. Kosicki (szerk.): *Vatican II Behind the Iron Curtain*. Washington, D.C.: Catholic University of America Press, 2016, 50–74; András Fejérdy: *Pressed by a Double Loyalty. Hungarian Attendance at the Second Vatican Council, 1958–1965*. Budapest: CEU Press, 2016.

⁷⁴ Békés József: Néhány perc Kodály Zoltánnal. *Kisalföld*, 1958. április 4, 6. Idézi Péteri Lóránt: „Az utolsó évtized”, 262.

⁷⁵ Huszár Tibor: *Kedves, jó Kádár elvtárs*, 143.

⁷⁶ Az interjú hitelességéről folytatott vita összefoglalása: Péteri Lóránt: „A mi népünk az Ön népe,

az az üzenet, amit Kádár pozitív gesztusként értékelt, valójában Kodály addig is következetesen képviselt álláspontjának diplomatikus megfogalmazása volt: az erkölcsi mércék megtestesítője végeredményben a bibliai történet maradt. Amit Nádasi Alfonz a sírnál elmondott, kevésbé volt tehát újdonság, mint inkább egy súlyos utolsó szó, amivel a kegyeleti aktus az állami temetést szer- tartási és egyben tágabb értelmezési keretbe vonta: „Hitt Istenben, hitt munkájában. Hitt szeretett hitvesében, munkatársaiban, a magyar ifjúságban, hitt hazája boldogulásában és az egész emberiség jövőjében. Ezt a hitvalló életet hagyja örökölni az egész országnak mindnyájunk nagy tanára, Kodály Zoltán, az Úr egyszerű híve, korunk legnagyobb magyarja – Khaire kyrie didaszka! Isten veled, tanár úr!”⁷⁷

Kodály temetése hitelesen tükrözte a hatvanas évek második felére kialakult „új szövetségi politika” működési mechanizmusát annak határaival együtt. A Művelődésügyi Minisztérium kezdettől fogva különbséget tett a temetés hazai, illetve nemzetközi közvetítése között. A Magyar Rádióban és Televízióban a megemlékezések középpontjában az életút és Kodály szellemi öröksége állt. A rádióban emlékműsört terveztek „Kodály Zoltánra emlékezünk” címmel, a televízióban pedig egy a *Háry János* bemutatásával egybekötött megemlékezés volt műsoron. A temetésről a rádió és a televízió csak kivonatokban számolt be. A rádióprogramban fő szerepet kapott a ravatalozás (péntek este az *Esti Krónikában*), a szombati hírekben mindössze egy „rövid anyag” szerepelt a temetésről. A televízióban a pénteki adásszünet miatt a szombat esti *Híradó* számolt be, szintén röviden, a ravatalozásról és a temetésről együtt. Ugyanakkor a „teljes temetési szertartás” rögzítésre került. A filmanyag nagy részét a „nyugati televízióknak” szánták, részben a külföldi adások főszerkesztőségének, amely mind magyar, mind idegen nyelvű adásaiban „bőségesebben és részletesebben számol be az eseményekről.”⁷⁸

Kodály halálhíre és temetése illeszkedik a Kodály-életmű összetett kultúrdiplomáciai vetületébe. Míg Magyarországon a zeneoktatásban Kodály felfogásától egyre eltérőbb elvek érvényesültek, addig a kultúrdiplomácia szempontjából Kodály mint nemzetközileg elismert tudós és zeneszerző, és a Kodály-módszer kiemelt fontossággal bírt. Kodály nemzetközi útjai, tudományos hálózatrendszere fontos legitimációs tökéket képviseltek a Kádár-rendszer számára, és ezek jelentősége a hatvanas évek elejétől csak nőtt. Ahogy Péteri

de az enyém is”, 17-es lábjegyzet, 124–125.

⁷⁷ „Eltemették Kodály Zoltánt. Imádkozzunk Kodály testvérünkért”, 1

⁷⁸ Dátum nélkül, MNL OL XIX-I-4-rr-9t.-96307/1967.

Lóránt rámutat, az „utazó kulturális nagykövet” hatását az államhatalom széles skálán, az amerikai magyarság köreitől a szovjet kultúrpolitikáig pozitívan ítélte meg.⁷⁹ A temetésről készült külföldre szánt filmanyag a Kodály munkássága és a kultúr- és oktatáspolitikai struktúrák közötti szimbiózis és egy nyitott, liberális Kádár-rendszer narratíváját volt hivatott erősíteni. Míg a hazai sajtóban a temetésről szóló híradások a közbeszéd különböző szegmenseire hullottak szét, és ezáltal az azok között húzódó feszültségeket jelenítették meg, a nemzetközi nyilvánosság felé közvetített egységes kép ezek felett átsiklott. Ezen felül a temetés maga is kultúrdiplomáciai eseménynek tekinthető. Képviselettel magát a Szovjet Zeneszerzők Szövetsége, a Csehszlovák Művelődésügyi Minisztérium és Zeneszerző Szövetség, a Lengyel Zeneszerzők Szövetsége, az NDK Zeneművészeti Szövetsége, az NDK Művészeti Akadémiája, a norvég Kulturális Minisztérium és a Szlovák–Magyar Társaság, Kodály évtizedes nemzetközi szakmai és üzleti partnerei, a zeneműkiadók is jelen voltak: a Boosey és Hawkes-cég, az Universal- és a Doblinger-kiadó.⁸⁰

Kodály halálhíre bejárta a nemzetközi sajtót: a *New York Times*-tól, a *Le Monde*-on át az *Izvesztyija*-ig számtalan nekrológon keresztül került Kodály, és rajta keresztül áttételesen Magyarország, illetve a magyar kultúr- és oktatáspolitikai a nemzetközi figyelem középpontjába. A nemzetközi részvétnyilvánításokról a magyar sajtó is beszámolt, nem meglepő módon eltérő súlypontokkal. A *Népszabadság* olyan cikkekből szemlézett, olyan részvétnyilvánításokat közölt, amelyek Kodály zeneszerzői, zenepedagógiai munkássága mellett kultúrdiplomáciai sikereit is méltatták, mint a *Le Monde* nekrológja, amely „hangoztatja, hogy a zenepedagógia területén Magyarország egész Európa példaképévé vált”, vagy az osztrák közoktatási miniszter részvétávirata, amelyben kiemelte: „Kodály életműve sokrétű köteléket teremtett a két zenei ország, Magyarország és Ausztria között.”⁸¹ A *Muzsika* a nemzetközi zenei és tudományos világ részvétnyilvánítását tolmácsolta, első helyen a Szovjet Zeneszerzők Szövetségének részvétáviratával, és közölte Kodály egyik utolsó nemzetközi előadásának, az 1966 áprilisában a Fédération Internationale des Jeunes Musicales párizsi konferenciája alkalmából tartott francia nyelvű beszédének magyar fordítását. Az „Énekelni kell” című előadás nemcsak konkrét példaként szolgált Kodály tudományos munkásságának nemzetközi vetületére,

⁷⁹ Péteri Lóránt: „Kodály az államszocializmusban (1949–1967): kultúrpolitika- és társadalomtörténeti tanulmány”, 130.

⁸⁰ A temetésen részt vevő nemzetközi vendégek listája: *Muzsika* 10/5 (1967. május) 2.

⁸¹ „A világsajtó megemlékezik Kodály haláláról”, *Népszabadság* 1967. március 9. 4.

hanem Kodály saját szavaival megfogalmazott életrajzi visszatekintésként is méltón került első helyre.⁸² Az *Új Ember* az *Osservatore Romano* és a vatikáni rádió részvétnyilvánításáról számolt be, amelyekben Kodályról, a zeneoktatás területén szerzett érdemei mellett, elsősorban mint a „musica sacra művelő-jéről” emlékeztek meg. Az ezen a téren is gazdag életműből a vatikáni rádió Kodály az egyházreform keretében írt műveit emelte ki: „A magyar katolikus egyház neki köszönheti az új liturgikus reform legszebb ordináriumát.”⁸³

III. Összefoglalás

Bármilyen összefoglalónak, amely a fentebb elemzett forrásokra, és csak rájuk alapul, szükségszerűen lesznek vakfoltjai, hiszen nem veszi figyelembe azokat a személyes élményeket, amelyek a Kodály-temetés résztvevői számára meghatározzák ennek az eseménynek az emlékezetét. Ezzel együtt a temetési szertartás és a nekrológok elemzése betekintést nyit az első kísérletekbe, amelyek Kodály kulturális emlékezetének megrajzolására törekedtek egy immár lezárult életmű alapján. A jelen cikk kiindulópontja volt, hogy Kodály búcsúztatását ne csupán az 1967. március 11-i temetés elemzésén, hanem az ahhoz kapcsolódó eseményeken (az akadémiai ravatalozáson, gyászmisén), illetve annak korabeli sajtóvisszhangján keresztül vizsgálja. Így az akadémiai kegyeletnyilvánítás, az egyházi és az állami temetés különböző állomásai egy tágabb értelmezési keretbe kerültek. Az eredmény egy összetett kép, amely továbbmutat alkotó-elemeinek összességénél. Kodály alkotói, tudományos, és hitéleti életrajzának regiszterein keresztül kirajzolódik egy egymással párhuzamosan, de kiegyenlítettlen hatalmi viszonyban létező nyilvánosságok között húzódó határvonal, ugyanakkor azok közvetlen szembeállításai is árnyalódik. Ilku Pál, Rusznyák István, Szabolcsi Bence, Rajeczky Benjámín és Nádasi Alfonz gyászbeszédei hűen tükrözik a hatvanas évek közepére konszolidálódott Kádár-rendszer jellemző kultúr- és oktatáspolitikai ellentmondásosságokat, úgymint a „szövetségi egyházpolitika” határait.

⁸² Lásd: 45-ös lábjegyzet.

⁸³ „Megemlékezés a Vatikáni Rádióban”, *Új Ember*, 1967. március 13, 3.

Monte-Carlo-szimulációk alkalmazása alacsony hőmérsékletű plazmák leírására

Vass Máté

Kivonat

Jelen tanulmányban ismertetem a manapság széleskörűen alkalmazott sztochasztikus módszer, az ún. Monte-Carlo-szimuláció elméleti alapjait, megemlítem ennek fizikai alkalmazásait, ezen belül részletesen tárgyalom az alacsony hőmérsékletű plazmafizikában gázokban történő elektrontranszport vizsgálatára alkalmazott szimulációkat.

1. Bevezetés

A *Monte-Carlo-módszer* egy, a különböző tudományágakban széleskörűen alkalmazott sztochasztikus szimulációs módszer, amely véletlen számok generálásán alapul. A számítógépek rohamos fejlődéséből adódóan egyre nagyobb teret nyernek a Monte-Carlo-szimulációk, elsősorban optimalizációs feladatok, illetve többdimenziós numerikus integrálok megoldásánál [1, 2]. Fizikai problémák megoldásánál akkor különösen hatékony ez a módszer, ha nagy számú szabadsági foka van a rendszernek. így a determinisztikus leírás

még a jelenlegi számítógépek teljesítőképességét is meghaladja (ilyenek pl. a részecskefizikai és statisztikus fizikai problémák). A módszert először Neumann János, Stanislaw Ulam és Nicholas Metropolis fejlesztették ki a Manhattanterv alatt [3]. (A módszer a nevét onnan kapta, hogy Ulam nagybátyja sok időt töltött a monacói Monte-Carlo Kaszinóban [4].)

1.1. Egy érdekes probléma: A π meghatározása Monte-Carlo-módszerrel

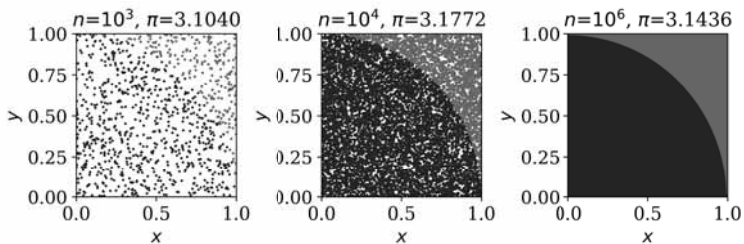
A Monte-Carlo módszer egyik híres példája a π meghatározása: ugyan maga a módszer meglehetősen lassú, mégis alkalmas maga a módszer bemutatására. Az ötlet a következő: generáljunk véletlen számpárokat (legyenek x és y) úgy, hogy $(x, y) \in [0,1] \times [0,1]$, és nézzük meg, hogy mekkora ezen számpárok által meghatározott pontok origótól mért távolsága, r , ahol

$$r = \sqrt{x^2 + y^2}. \quad (1)$$

Ezek után nézzük meg, hogy hány pont esetében lesz $r \leq 1$. Ha ezt a számot elosztjuk az összes számpár számával, közelítést kaphatunk a π -re. Jelöljük az 1-nél kisebb távolságú számpárok számát n_b -vel (ezek egy negyedkörben fognak helyet foglalni), az összes számpárt pedig n -nel (ezek pedig egy négyzetben lesznek). Ekkor a következő lesz igaz:

$$\frac{\pi}{4} \approx \frac{n_b}{n}. \quad (2)$$

Az eredmények az 1. ábrán láthatók. Elég nagy számú véletlen számpár esetén elfogadható közelítést kapunk a π értékére.

1. ábra. A π közelítése. n a véletlen számpárok számát

2. A Monte-Carlo-szimuláció alacsony hőmérsékletű plazmafizikai alkalmazásának bemutatása

Nézzük meg, hogyan alkalmazható a Monte-Carlo-módszer az alacsony hőmérsékletű plazmafizikában. Egy fontos alkalmazás a gázokban történő elektrontranszport szimulációja. Maga a szimulálandó kísérlet alapötlete az, hogy egy konténerben lévő gázba elektronokat juttatunk, amiket konstans elektromos térrel gyorsítunk és eközben megfigyeljük, hogy különböző gázokban hogyan folyik le az elektronok mozgása. Ebből a mozgást leíró ún. transzportegyütthatókat lehet meghatározni (lásd később).

2.1. Tetszőleges eloszlású véletlen számok generálása

A szimulációhoz első lépésként fontos tudni azt, hogy milyen módon lehet a magas szintű programozási nyelvek esetében (pl. C) függvényként elérhető (alapesetben a $[0,1)$ intervallumon) egyenletes eloszlású véletlen számokból tetszőleges eloszlással rendelkezőket generálni. Erre több különböző módszer is rendelkezésre áll, azonban esetünkben elég a legegyszerűbbet használni, amellyel olyan eloszlású véletlen számokat lehet előállítani, amelynek eloszlásfüggvénye invertálható [1]. Ehhez tekintsünk egy ξ valószínűségi változót, amelynek sűrűségfüggvényét jelöljük $\rho(\xi)$ -vel, eloszlásfüggvényét pedig $F(\xi)$ -vel. Ekkor igazak az alábbi összefüggések:

$$\int_{-\infty}^{\infty} \rho(\xi) d\xi = 1, \quad (3)$$

$$F(\xi) = \int_{-\infty}^{\xi} \rho(\xi') d\xi'. \quad (4)$$

Amennyiben F -nek van inverze, akkor a ξ valószínűségi változó értékeinek sorozatát egyenletes eloszlást követő R_{01} véletlen számokból az alábbiak szerint kaphatjuk meg:

$$\xi = F^{-1}(R_{01}). \quad (5)$$

Neminvertálható eloszlásfüggvények esetére számos más eljárás ismert, amelyek ismertetése azonban itt nem célunk.

A szimulációk megvalósításához többféle, hosszú periódussal rendelkező véletlenszám-generátor áll rendelkezésre.

A periódus azt a számot adja meg, hogy hányszor kell meghívni a véletlen számokat előállító függvényt ahhoz, hogy a visszaadott értékek között kettő megegyezzen. Az általam használt „Mersenne-twister” algoritmus esetén ez $2^{19937} - 1$ [5].

3. Véletlen sebesség és irány előállítása

A szimuláció során a katódból kiinduló és az elektromos tér által gyorsított elektronok mozgását kell követnünk. Ehhez meg kell oldanunk az elektronokra vonatkozó mozgásegyenletet, valamint le kell írni a háttérgáz és az elektronok közötti különböző kölcsönhatásokat. A szimulációban az elektron–elektron kölcsönhatásokról eltekintünk. A háttérgáz molekuláinak mozgását úgy vesszük figyelembe, hogy ütközés esetén a molekulákhoz egy Maxwell–Boltzmann-eloszlású véletlen sebességet rendelünk. A Maxwell–Boltzmann-eloszlás sűrűségfüggvénye T hőmérsékleten a következő:

$$\rho(v_k) = \sqrt{\frac{m}{2\pi k_B T}} e^{-\frac{mv_k^2}{2k_B T}}, \quad (6)$$

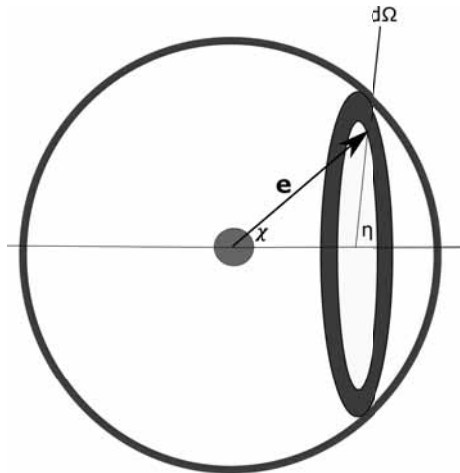
ahol k az x -, y - vagy z -komponens. Az eloszlásfüggvény a (4) összefüggés szerint a következő:

$$F(v_k) = \frac{1}{2} \left[1 + \operatorname{Erf} \left(v_k \sqrt{\frac{m}{2k_B T}} \right) \right], \quad (7)$$

ahol $\operatorname{Erf}(x)$ a hibafüggvény. Az (5) összefüggés alapján ebből adódik, hogy egyenletes eloszlású R_{01} véletlen számok

felhasználásával a következő módon generálhatunk Maxwell-Boltzmann-eloszlású sebességkomponenseket:

$$v_k = \frac{\text{Erf}^{-1}(2R_{01} - 1)}{\sqrt{\frac{m}{2k_B T}}}. \quad (8)$$

2. ábra. Véletlen irány generálása

A szimulációk során feltételezzük, hogy amennyiben ütközés következik be, a szórás az elektron-gázmolekula tömegközépponti rendszerben izotróp. Ahhoz, hogy egy ilyen ütközés lefolyása után tovább követhessük az elektron pályáját, szükséges, hogy új irányt definiáljunk, amerre az elektron az ütközés után haladni fog. Ez az irány az izotrópiára való tekintettel véletlenszerű. Fontos tehát annak megértése, hogyan lehet véletlenszerű izotróp egységvektorokat (3.1 ábra) generálni a rendelkezésre álló egyenletes eloszlású véletlen számok segítségével. Egy térbeli egységvektor gömbi

koordináta-rendszerben χ polár- és η azimutszög esetén a következő:

$$\mathbf{e} = \begin{pmatrix} \sin \chi \cos \eta \\ \sin \chi \sin \eta \\ \cos \chi \end{pmatrix}. \quad (9)$$

A szimmetria miatt az azimutszögre azt az egyszerű összefüggést kapjuk, hogy az egyenlő lesz az R_{01} véletlen szám és 2π szorzatával, tehát:

$$\eta = 2\pi R_{01}. \quad (10)$$

Ugyanez azonban nem mondható el a χ polárszögről. Jelöljük χ sűrűségfüggvényét $h(\chi)$ -vel. Az izotrópia miatt igaznak kell lennie, hogy $h(\chi)d\chi \propto d\Omega$, ahol $d\Omega = 2\pi \sin \chi d\chi$, egy $d\chi$ vastagságú gömböv térszöge. Ebből a következő összefüggésekre juthatunk:

$$c h(\chi)d\chi = 2\pi \sin \chi d\chi, \quad (11)$$

$$c \int_0^\pi h(\chi)d\chi = 2\pi \int_0^\pi \sin \chi d\chi, \quad (12)$$

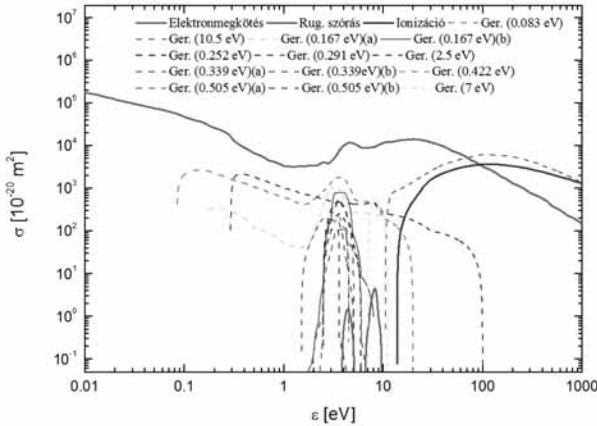
$$c = 4\pi, \quad h(\chi) = \frac{\sin \chi}{2}. \quad (13)$$

Ebből következik a $H(\chi)$ eloszlásfüggvény alakja:

$$H(\chi) = \frac{1}{2}(1 - \cos \chi). \quad (14)$$

Ezek alapján az (5) összefüggés szerint a polárszög „előállítására” a következőt kapjuk:

$$\chi = \arccos(1 - 2R_{01}). \quad (15)$$

3. ábra. Az elektronok ütközési hatáskeresztmetszetei CO_2 -gázban [6]. Zárójelben a gerjesztésekhez tartozó küszöb-energiák találhatóak.

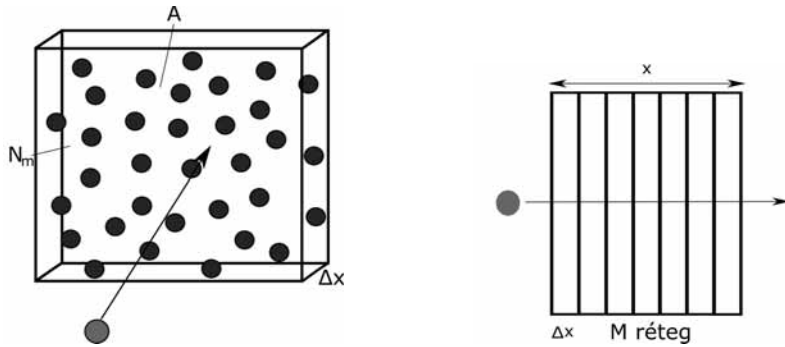
4. Hatáskeresztmetszetek

Térjünk át arra a kérdésre, hogy hogyan lehet meghatározni egy elektron–molekula ütközés bekövetkeztének időpontját. Ehhez szükségünk van a különböző fajtájú ütközések hatáskeresztmetszeteire, amik a megfelelő ütközések bekövetkezési valószínűségeit határozzák meg. A vizsgált rendszerre 16 különböző ütközést vettem figyelembe, ezek között egy rugalmas szórás, egy ionizáció, egy elektronmegkötés és tizenhárom gerjesztési folyamat található. A hatáskeresztmetszetek az elektronok energiájának függvényében a 3. ábrán láthatók – az ábrán folytonos vonalakkal jeleztem az elektronmegkötést, a rugalmas szórást és az ionizációt,

szaggatottal pedig a különböző gerjesztéseket.

5. Az ütközés bekövetkeztének valószínűsége

Ahhoz, hogy meghatározzuk, mekkora a valószínűsége annak, hogy bekövetkezik egy ütközés az elektron mozgása során, tekintsük a következő egyszerű modellt (4. ábra).

4. ábra. Az ütközés valószínűségének kiszámításához

Vegyünk egy A keresztmetszetű, Δx vastagságú térfogatot, amiben N_m molekula található egyforma hatáskeresztmetszettel. Tegyük fel továbbá, hogy az elektron ezen térfogaton történő áthaladásakor nem mozdulnak el a molekulák. Ekkor az ütközés valószínűsége a következő szerint alakul:

$$P_C(\Delta x) = \frac{N_m \sigma}{A} = N \sigma \Delta x, \quad (16)$$

ahol N a molekulaszám-sűrűség. Tartsunk Δx -szel nullához és nézzük meg, hogy hogyan alakul a fenti valószínűség, ha M darab ilyen, egymás melletti térfogaton halad keresztül

a részecske. Ezt úgy számítjuk ki, hogy megnézzük, mekkora annak a valószínűsége, hogy ütközés nélkül halad át a részecske az egész térfogaton (legyen ez az érték $P_0(x)$), majd ezt kivonjuk egyből. Ebben az esetben a következő összefüggések igazak:

$$\begin{aligned}
 P_0(x) &= \lim_{\substack{M \rightarrow \infty \\ \Delta x \rightarrow 0}} (1 - P_C(\Delta x))^M = \lim_{\substack{M \rightarrow \infty \\ \Delta x \rightarrow 0}} (1 - N\sigma\Delta x)^M = \\
 &= \lim_{\substack{M \rightarrow \infty \\ \Delta x \rightarrow 0}} (1 - N\sigma\Delta x)^{x/\Delta x} = \lim_{\substack{M \rightarrow \infty \\ \Delta x \rightarrow 0}} (1 - N\sigma\Delta x)^{N\sigma x/N\sigma\Delta x} = \\
 &= e^{-N\sigma x}.
 \end{aligned} \tag{17}$$

Ebből azt kapjuk, hogy egy x (makroszkópikus) vastagságú, N részecskeszám-sűrűségű térfogatban, ahol a részecskéknek állandó σ hatáskeresztmetszete van, az ütközés valószínűsége

$$P_C(x) = 1 - e^{-N\sigma x}. \tag{18}$$

Természetesen a mi esetünkben a hatáskeresztmetszet függeni fog az elektron energiájától, amely az $\varepsilon = \frac{1}{2}m_e v^2$ képlet szerint függ a sebességtől, ahol m_e a elektron tömege.

6. A szimuláció menete

A fenti összefüggések segítségével már tudjuk követni az elektron mozgását a szimulációban. Ez úgy történik, hogy az időt alkalmasan megválasztott kis Δt időkre bontjuk és minden ilyen Δt hosszúságú ciklusban elvégezzük a következőket:

1. Az elektron koordinátáit az

$$m\ddot{\mathbf{r}} = e\mathbf{E} \tag{19}$$

mozgásegyenlet diszkretizált formájának megoldása alapján aktualizáljuk.

2. Megvizsgáljuk, hogy mekkora a valószínűsége az ütközésnek: ehhez véletlenszerűen választunk egy potenciális „ütköző partnert” a Maxwell–Boltzmann-eloszlású háttérgáz molekulái közül a 3. pontban leírtaknak megfelelően. Legyen ennek a molekulának a sebessége \mathbf{v}_g , továbbá az elektronnak ehhez a molekulához viszonyított relatív sebességének nagyságát jelöljük v_r -rel. Ekkor a (18). összefüggést átalakíthatjuk a következő módon:

$$P_C(\Delta t) = 1 - e^{-n_0\sigma_T(v_r)v_r\Delta t}. \quad (20)$$

Itt σ_T a teljes hatáskeresztmetszet, amely az összes lehetséges folyamat hatáskeresztmetszetének összege. Láthatóan itt már figyelembe vesszük a háttérgáz molekuláinak mozgását is. Ezután generálunk egy 0 és 1 közötti R_{01} véletlen számot. Amennyiben $P_C > R_{01}$, az ütközés bekövetkezik, egyébként az elektron ütközés nélkül lép tovább a következő ciklusba.

3. Ha bekövetkezik az ütközés, el kell döntenünk, hogy milyen folyamat játszódik le. Ezt a lehetséges folyamatok közül véletlenszerűen kell kiválasztani. A k -adik folyamat bekövetkezésének valószínűségét ε energián a következő összefüggés adja meg:

$$P_k = \frac{\sigma_k(\varepsilon)}{\sigma_T(\varepsilon)}, \quad (21)$$

ahol σ_k a k -adik folyamat hatáskeresztmetszete. A ténylegesen bekövetkező folyamat egy újabb R_{01} véletlenszám segítségével választható ki. A k -adik folyamat

akkor következik be, ha:

$$\sum_{k'=1}^{k'=k-1} P_{k'} < R_{01} \leq \sum_{k'=1}^{k'=k} P_{k'}. \quad (22)$$

4. Az ütközés lejátszását az elektron-gázmolekula tömegközépponti rendszerében végezzük el. A tömegközéppont sebessége (\mathbf{v}_{TKP}):

$$\mathbf{v}_{\text{TKP}} = \frac{m_e \mathbf{v}_e + m_g \mathbf{v}_g}{m_e + m_g}. \quad (23)$$

Ezután attól függően, hogy milyen folyamat játszódik le, megváltoztatjuk az elektron energiáját és egyben sebességének nagyságát is (lásd később). Ezt követően generálunk egy véletlen irányt a 3. fejezetben található összefüggéseknek megfelelően. Azonban ahhoz, hogy ezt a laborrendszerbe transzformáljuk, szükségünk van az elektron eredeti, ütközés előtti sebességének irányára, hiszen az ütközés után generált egységvektor a tömegközépponti rendszerben ad meg koordinátákat, amiket aztán az „eredeti” sebesség Euler-szögei segítségével vissza kell transzformálnunk a laboratóriumi koordináta-rendszerbe. Ehhez tegyük fel, hogy az ütközés előtt az elektron sebességvektora a tömegközépponti rendszerben következő:

$$\mathbf{v}_r = v_r \begin{pmatrix} \sin \theta \cos \phi \\ \sin \theta \sin \phi \\ \cos \theta \end{pmatrix}. \quad (24)$$

Ezt a vektort transzformáljuk a z -irányú egységvektorral egy irányba, vagyis végezzünk el rajta egy x -tengely körüli $-\theta$ és egy z -tengely körüli $-\phi$ szöggel

történő forgatást, ezeket a mátrixokat jelölje $\mathbf{T}_x(-\theta)$ és $\mathbf{T}_z(-\phi)$, vagyis:

$$\mathbf{v}'_{r,T} = \mathbf{T}_x(-\theta)\mathbf{T}_z(-\phi)\mathbf{v}_r, \quad (25)$$

ahol $\mathbf{v}'_{r,T}$ az ütközés utáni relatív sebesség a tömegközépponti rendszerben. Legyen ezek után az ütközés után generált vektor komponensei az alábbiak:

$$\mathbf{v}'_{r,T} = v'_r \begin{pmatrix} \sin \chi \cos \eta \\ \sin \chi \sin \eta \\ \cos \chi \end{pmatrix}. \quad (26)$$

Az ütközésekről feltételezzük, hogy izotróp szögeloszlást mutatnak, tehát a polár- és azimutszögek (χ és η) meghatározására alkalmazható a fentebb levezetett (15) és (10) összefüggések. Ahhoz, hogy megkapjuk \mathbf{v}'_r -t, az előbbi forgatás inverzét kell alkalmazni, tehát:

$$\mathbf{v}'_r = \mathbf{T}_z(\phi)\mathbf{T}_x(\theta)\mathbf{v}'_{r,T} = v'_r \begin{pmatrix} \cos \phi & -\sin \phi \cos \theta & \sin \phi \sin \theta \\ \sin \phi & \cos \theta \cos \phi & -\sin \theta \cos \phi \\ 0 & \sin \theta & \cos \theta \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \sin \chi \cos \eta \\ \sin \chi \sin \eta \\ \cos \chi \end{pmatrix}. \quad (27)$$

Izotróp szórás feltételezésével a fenti, általános eljárás egyszerűsíthető, véletlen szórási és azimutszögek megválasztása helyett szórás utáni *véletlen irány* megválasztásával. Ez nagyban gyorsítja a szimuláció futási sebességét.

Miután kiszámoltuk \mathbf{v}'_r -t, visszatérve a laboratóriumi koordinátarendszerbe, megkapjuk az elektron ütközés

utáni sebességét a következő módon:

$$\mathbf{v}'_1 = \mathbf{v}_{\text{TKP}} + \frac{m_g}{m_e + m_g} \mathbf{v}'_r. \quad (28)$$

A lejátszódó folyamat (véletlenszerű) kiválasztása után meg kell határoznunk, hogy mi történik az elektronnal. Négy különböző folyamatunk van: rugalmas ütközés, ionizáció, gerjesztés és elektronmegkötés.

- Rugalmas ütközés esetén a (relatív) energiaváltozás az alábbi:

$$\frac{\Delta\varepsilon}{\varepsilon} = -\frac{2m_e m_g}{(m_e + m_g)^2} (1 - \cos \chi), \quad (29)$$

amely az $m_g \gg m_e$ közelítésben a következőre egyszerűsödik:

$$\frac{\Delta\varepsilon}{\varepsilon} = -2\frac{m_e}{m_g} (1 - \cos \chi). \quad (30)$$

- Gerjesztés esetén az elektron a gerjesztési küszöbenergiának megfelelő energiát veszít, majd egy véletlen irányba halad tovább, azaz a j -edik gerjesztés bekövetkezése esetén

$$\Delta\varepsilon = -\varepsilon_j, \quad (31)$$

ahol ε_j a j -edik gerjesztési szint küszöbenergiája.

- Elektronmegkötés esetén egyszerű dolgunk van, hiszen ekkor abbahagyjuk az adott elektron mozgásának vizsgálatát, hiszen az befogódott az egyik gázmolekulába (negatív iont alkotva).

- Ionizáció esetében a bejövő elektron szóródik, míg egy új elektron képződik úgy, hogy az elektron eredeti energiája – amelyből levonjuk az ionizációhoz szükséges energiát – szétoszlik a két elektron között a következő módon:

$$\varepsilon' + \varepsilon'' = \varepsilon - \varepsilon_{\text{ion}}, \quad (32)$$

ahol ε'' a szóródott elektron, ε' a keletkező elektron, ε az elektron eredeti, ütközés előtti energiája, míg ε_{ion} az ionizációs energia. ε' értéke lehet véletlenszerű, illetve alapulhat kísérleti eredményeken [7]. Jelen szimulációban azon közelítéssel élünk, hogy a keletkezett és szóródó elektronok egyenlő mértékben osztják el egymás között az energiát, azaz:

$$\varepsilon' = \varepsilon''. \quad (33)$$

7. Transzportegyütthatók meghatározása

A szimulációk fő célja az, hogy meghatározzuk a hidrodinamikai transzportra jellemző együtthatókat, úgymint átlagsebesség (w), tömegközépponti sebesség (W), longitudinális diffúziós együttható (D_L) és a Townsend-féle effektív ionizációs együttható (α) [8, 9]. Ezek értékeit az alábbiak szerint határozhatók meg:

- Az átlagsebesség:

$$w = \frac{1}{N_e(t)} \sum_{k=0}^{N_e(t)} \frac{dz_k(t)}{dt}, \quad (34)$$

ahol $N_e(t)$ az elektronok száma a t időpillanatban, $\frac{dz_k(t)}{dt}$ pedig a k -edik elektron z irányú sebessége a t időpontban.

- A tömegközépponti sebesség:

$$W = \frac{d}{dt} \langle z \rangle = \frac{d}{dt} \sum_{k=0}^{N_e(t)} \frac{z_k(t)}{N_e(t)}, \quad (35)$$

ahol $z_k(t)$ a k -edik elektron pozíciója a t időpontban.

- A diffúziós együttható:

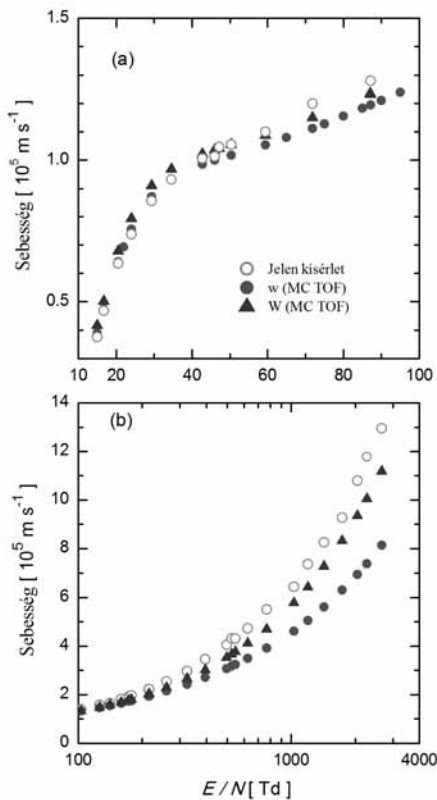
$$D_L = \frac{1}{2} \frac{d(\langle z^2 \rangle - \langle z \rangle^2)}{dt}. \quad (36)$$

- A Townsend-féle effektív ionizációs együttható:

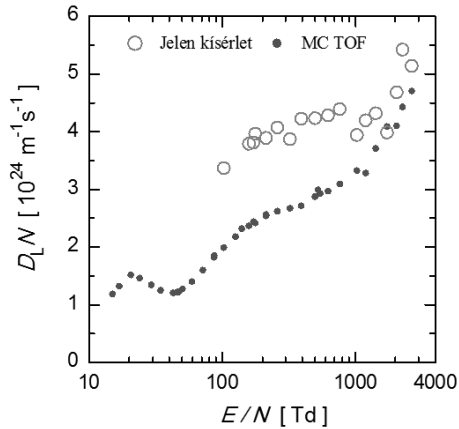
$$\alpha(z) = \frac{1}{n} \frac{dn}{dz}. \quad (37)$$

8. Eredmények

A továbbiakban egy példát mutatunk a szimuláció alkalmazására és annak kísérleti eredményekkel történő összehasonlítására CO_2 gázban. [10]. Az 5. és 6. ábrák a szimulációból kapott eredményeket hasonlítja össze kísérleti eredményekkel a tömegközépponti- és átlagsebesség (W , w), illetve a diffúziós együttható (D_L) esetén. Az eredmények jó egyezést mutatnak a sebességek esetén, azonban nagyban eltérnek a diffúziós együttható esetében.

5. ábra. A mért és a szimulációból kapott W tömegközépponti sebesség és a szimulációból kapott w átlagsebesség az E/N redukált elektromos térerősség függvényében [10].

6. ábra. A longitudinális diffúziós együttható kísérleti és szimulációs értékeinek összehasonlítása [10].

Az eltérés oka az ütközési modellben keresendő. Az ütközések leírásához szükség van a hatáskeresztmetszetekre, amik a szimuláció bemeneti paramétereiként szolgálnak. Emiatt a szimulációknak nem csak az a haszna, hogy a plazmafizikai modellekben használatos transzportegyütthatókat meghatározza, hanem az is, hogy adott hatáskeresztmetszet-halmazokat „validáljon”, hiszen amennyiben az ezzel számolt transzportegyütthatók valamelyike (vagy akár több is) nem egyezik a mérési eredményekkel, úgy az adott hatáskeresztmetszet-halmaz javításra szorul. Esetünkben a diffúziós együttható kísérleti és szimulációs értékei közötti nagy eltérés miatt a szimulációban használt hatáskeresztmetszetek ([6]) javítása szükségesnek tűnik.

Hivatkozások

- [1] B. A. Stickler and E. Schachinger, *Basic Concepts in Computational Physics*. Springer, 2016, pp. 197-208.
- [2] S. Mark and S. Mordechai, „Application of Monte Carlo Methods in Science and Engineering,” 2011.
- [3] N. Metropolis and S. Ulam, „The Monte Carlo method,” *Journal of the American statistical association*, vol. 44, no. 247, pp. 335–341, 1949.
- [4] N. Metropolis, „The beginning of the Monte Carlo method,” *Los Alamos Science*, vol. 15, no. 584, pp. 125–130, 1987.
- [5] M. Matsumoto and T. Nishimura, „Mersenne Twister: a 623-dimensionally equidistributed uniform pseudo-random number generator,” *ACM Transactions on Modeling and Computer Simulation (TOMACS)*, vol. 8, no. 1, pp. 3–30, 1998.
- [6] M. Grofulović, L. L. Alves, and V. Guerra, „Electron-neutral scattering cross sections for CO₂: a complete and consistent set and an assessment of dissociation,” *J. Phys. D: Appl. Phys.*, vol. 49, no. 39, p. 395207, 2016. [Online]. Available: <http://stacks.iop.org/0022-3727/49/i=39/a=395207>
- [7] Z. Donkó, „Particle simulation methods for studies of low-pressure plasma sources,” *Plasma Sources Science and Technology*, vol. 20, no. 2, p. 024001, 2011.

- [8] H. A. Blevin and J. Fletcher, „Electron transport and rate coefficients in Townsend discharges,” *Australian journal of physics*, vol. 37, no. 6, pp. 593–600, 1984.
- [9] J. Dutton, „A survey of electron swarm data,” *Journal of Physical and Chemical Reference Data*, vol. 4, no. 3, pp. 577–856, 1975.
- [10] M. Vass, I. Korolov, D. Loffhagen, N. Pinhao, and Z. Donkó, „Electron transport parameters in co2: scanning drift tube measurements and kinetic computations,” *Plasma Sources Science and Technology*, vol. 26, no. 6, p. 065007, 2017.

MŰHELYBESZÁMOLÓK

I. A műhelyekben és a szervezeti egységekben meghirdetett kurzusok

2017/18. őszi félév

ÓRÁK CÍME	OKTATÓ
Angol–Amerikai Műhely	
Angol szaknyelv C1	Fejérvári Boldizsár
Amerikai–magyar kulturális különbségek	S. Gedeon Mária
Angol C1 haladóknak A I.	S. Gedeon Mária
Angol C1 haladóknak B I.	S. Gedeon Mária
Tutoriális szeminárium MA	Fejérvári Boldizsár
Módszertan a nyelvoktatásban	S. Gedeon Mária
Angol nyelv B2 I.	Kovács Györgyi
Aurélien Sauvageot Francia Műhely	
Francia nyelvfejlesztés	Coline Ferrarato
Francia civilizáció	Coline Ferrarato
Kutatásmódszertani konzultáció	Kalmár Anikó
Francia kezdő 1. A	Egedi-Kovács Emese
Francia kezdő 1. B	Kalmár Anikó
Francia középhaladó 3.	Egedi-Kovács Emese – Coline Ferrarato
Francia haladó 5.	Egedi-Kovács Emese – Coline Ferrarato
Felsőfokú nyelvvizsga előkészítő (B2–C1) 1.	Egedi-Kovács Emese – Coline Ferrarato
Felsőfokú nyelvvizsga előkészítő (B2–C1) 3.	Coline Ferrarato
Bizánc és a Nyugat. Kutatószeminárium 3.	Egedi-Kovács Emese
Biológia–Kémia Műhely	
Bevezetés a statisztikába	Illés Anett
Bollók János Klasszika-filológia Műhely	
Seneca: Apocolocyntosis	Gellérfi Gergő
Bevezetés a papirologiába 2.	Horváth László – Hermann Harrauer
Latin nyelv 5. történéseknek	Mészáros Tamás
Bizánci forráselemzés	Mészáros Tamás
Latin nyelv 1. romanistáknak	Egedi-Kovács Emese
Latin nyelv 5. romanistáknak	Kovács Dominika
Latin nyelv 1. történéseknek	Mészáros Tamás

Germanisztika Műhely

Német 1: Német nyelv kezdőknek (A1)	Miskei Réka
Német 3: Német nyelv félközépfeladókknak (A2) I	Sára Balázs – Mónok Eszter
Német 5: Német nyelv középfeladókknak (B1) I.	Sós Gabriella
Német 7: Középfokú nyelvvizsga-előkészítő (B2) I.	Sára Balázs
Német 8: Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő (C1) I.	Sára Balázs
Német stílusgyakorlatok	Sára Balázs
Opusculum tripartitum.	
Kritikai szövegkiadás IX.	Sára Balázs
Áttekintő német nyelvtörténet II.	Sára Balázs
Cathedra Magistrorum – tanárkutatás	Feld-Knapp Ilona
Bevezetés a középkori kódexfestészetbe – kodikológiai szakszeminarium	Sára Balázs – Maria Theisen – Irina von Morzé
Rilke, a szerelem költője	Sára Balázs – August Stahl
Tudományos szövegek írása német nyelven	Sára Balázs
Arany János - németül?	
Műfordítói szakszeminarium	Dr. Wilhelm Droste
Magyar Műhely	
Bevezetés a digitális bölcsészettudományba	Vaderna Gábor
Prózaolvasás	Bengi László
Nyelvészeti kutatószeminárium	Laczkó Krisztina
Nyelvészeti proszeminarium 2.	Krizsai Fruzsina
Vitakör 4.	Vaderna Gábor
Történelmi szövegtan	Laczkó Krisztina – Kuna Ágnes
Matematika–Fizika Műhely	
Kutatószeminárium 4.	Burcsi Péter
Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi Műhely	
Földtudományi cikkolvasó szeminárium II.	Lukács Tamás
Olasz Műhely	
Olasz kezdő 1.	Ludmann Ágnes
Olasz félközépfeladó 3.	Balga Nóra – Szemere Ditta

Olasz középhaladó 5.	Ludmann Ágnes
Olasz nyelvi gyakorlatok C1	Ludmann Ágnes
Tematikus szókincsfejlesztés	Ludmann Ágnes
Klasszikus eredetű közmondások a magyar és az újlatin nyelvekben	Ludmann Ágnes – Renso Tosi Michele Sità
Az olasz filmművészet	
Orientalisztika Műhely	
Orientalisztikai kutatószeminárium 4.	Máté Zoltán – Takó Ferenc Vér Ádám
Orientalisztikai előadás 4.	
Skandinavisztika Műhely	
Skandináv tanulmányíró szeminárium	Dr. Annus Ildikó – Csúr Gábor Dr. Gergye László
A dán aranykor és a modern áttörés	
Spanyol Műhely	
Spanyol nyelv 1.	Óvári Kitti – Szántó Hanna – Tóth Zsuzsa Klempáné Faix Dóra Klempáné Faix Dóra
Spanyol nyelv 3.	
Spanyol kutatószeminárium	
Modern és kortárs spanyol irodalomkritika 1.	Klempáné Faix Dóra
Magyar irodalom a mai spanyol könyvpiacón 1.	Klempáné Faix Dóra
Szlavisztika Műhely	
Irodalomértés – fejezetek az orosz és világirodalom történetéből és interpretációiból I.	Engelné Nagy Éva Rálik Alexandra
Orosz nyelv 3.	
Társadalomtudományi Műhely	
Referáló szeminárium III.	Bozsonyi Károly Papházi Viktor
Politikatudományi alapok	Bozsonyi Károly Bozsonyi Károly
Vallási erőszak elméletben és gyakorlatban	
Statisztika a kutatási gyakorlatban	
Történelem Műhely	
Módszertani műhelyszeminárium 7.	Körmendi Tamás Körmendi Tamás – Keglevich Kristóf
Történelemtanári műhelyszeminárium	
Egyéb	
Mindenki társadalma – mindenki iskolája	Rapos Nóra

Tanárképzési prozeminárium	Ágoston Csilla – Lénárd Sándor
Latin nyelv 1. A.	Horváth László
Tehetséggondozási formák 3.	Horváth László

2017/18. tavaszi félév

ÓRÁK CÍME	OKTATÓ
Angol–Amerikai Műhely	
Kutatás és előadás angolul	Fejérvári Boldizsár
Angol C1 haladóknak A	S. Gedeon Mária
Angol C1 haladóknak B	S. Gedeon Mária
Angol nyelv B2	Kovács Györgyi et al.
Tutorális szeminárium MA	Fejérvári Boldizsár
Tutorális szeminárium OTAK	Fejérvári Boldizsár
Amerikai–magyar kulturális különbségek	S. Gedeon Mária
Nyelvi szintfelmérő 1. (angol középfokú nyelvvizsgára 2 féléve készülőknak)	Fejérvári Boldizsár
Nyelvi szintfelmérő 2. (angol középfokú nyelvvizsgára 4 féléve készülőknak)	Fejérvári Boldizsár
Nyelvi szintfelmérő 3. (angol középfokú nyelvvizsgára 6 féléve készülőknak– próbanyelvvizsga)	Fejérvári Boldizsár
Nyelvi szintfelmérő 4. (angol felsőfokú nyelvvizsgára 2 féléve készülőknak)	S. Gedeon Mária
Nyelvi szintfelmérő 5. (angol felsőfokú nyelvvizsgára 4 féléve készülőknak – próbanyelvvizsga)	S. Gedeon Mária
Aurélien Sauvageot Francia Műhely	
Francia 2: Francia nyelv kezdőknak	Egedi-Kovács Emese
Francia 4: Francia középfokú	Egedi-Kovács Emese – Coline Ferrarato
Francia 6: Francia haladó	Egedi-Kovács Emese – Coline Ferrarato
Felsőfokú nyelvvizsga előkészítő (B2–C1) 2.	Coline Ferrarato

A nyelvi kurzusokat támogató, B2-es előkészítő francia nyelvi gyakorlatok	Egedi-Kovács Emese
Francia nyelvfelkészítés 2.	Coline Ferrarato
Francia civilizáció 2.	Coline Ferrarato
Nyelvi szintfelmérő 1. (francia középfokú nyelvvizsgára 2 féléve készülőknél)	Egedi-Kovács Emese
Nyelvi szintfelmérő 2. (francia középfokú nyelvvizsgára 4 féléve készülőknél)	Egedi-Kovács Emese
Nyelvi szintfelmérő 3. (francia középfokú nyelvvizsgára 6 féléve készülőknél – próbanyelvvizsga)	Egedi-Kovács Emese
Nyelvi szintfelmérő 4. (francia felsőfokú nyelvvizsgára 2 féléve készülőknél)	Egedi-Kovács Emese
Nyelvi szintfelmérő 5. (francia felsőfokú nyelvvizsgára 4 féléve készülőknél – próbanyelvvizsga)	Egedi-Kovács Emese
Biológia–Kémia Műhely Természettudományos szakszövegolvasó szeminárium	
(angol nyelven) 3.	Illés Anett
Fejezetek a természettudományokból 4.	Illés Anett
Bollók János Klasszika-filológia Műhely Cicero: Somnium Scipionis	Gellérfi Gergő
Bevezetés a papirologiába	Horváth László – Hermann Harrauer
Latin nyelv történeteknek 6.	Mészáros Tamás
Latin nyelv történeteknek 2.	Mészáros Tamás
Görög tragédia	Szepessy Tibor
Nyelvi szintfelmérő 1. (latin középfokú nyelvvizsgára 2 féléve készülő történetész szakosoknak)	Mészáros Tamás
Nyelvi szintfelmérő 3. (latin középfokú nyelvvizsgára 6 féléve készülő történetész szakosoknak – próbanyelvvizsga)	Mészáros Tamás
Byzantium Központ Bizánc és a Nyugat kutatószeminárium 4.	Egedi-Kovács Emese
Ógörög nyelvtani gyakorlatok	Horváth Janka Júlia

Germanisztika Műhely

Német 2: Német nyelv kezdőknek (A1–A2)	Miskei Réka
Német 4: Német nyelv félközépfaladóknak (A2–B1)	Sára Balázs
Német 6: Német nyelv középfaladóknak (B1–B2)	Sós Gabriella
Német 7: Középfokú nyelvvizsga-előkészítő (B2)	Sára Balázs
Német 8: Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő (C1)	Sára Balázs
Német stílusgyakorlatok II.	Sára Balázs
Német szókincsfejlesztés II.	Sára Balázs
Opusculum tripartitum – Kritikai szövegkiadás X.	Sára Balázs
Áttekintő német nyelvtörténet III.	Sára Balázs
Zenetörténet III: Romantika	Sára Balázs
Régi német irodalom: Hartmann von Aue epikája	Jónácsik László
Kutatásmódszertan: műhelykonferencia	Sára Balázs
Cathedra Magistrorum - tanárkutatás XII.	Feld-Knapp Ilona
Nyelvi szintfelmérő 1. (német középfokú nyelvvizsgára 2 féléve készülőknak)	Sára Balázs
Nyelvi szintfelmérő 2. (német középfokú nyelvvizsgára 4 féléve készülőknak)	Sára Balázs
Nyelvi szintfelmérő 3. (német középfokú nyelvvizsgára 6 féléve készülőknak – próbanyelvvizsga)	Sára Balázs
Nyelvi szintfelmérő 4. (német felsőfokú nyelvvizsgára 2 féléve készülőknak)	Sára Balázs
Nyelvi szintfelmérő 5. (német felsőfokú nyelvvizsgára 4 féléve készülőknak – próbanyelvvizsga)	Sára Balázs
Magyar Műhely	
Feminista kritika	Zsadányi Edit
Nyelvészeti kutatászeminárium	Simon Gábor
Nyelvfilozófia	Laczkó Krisztina
Vitakör	Vaderna Gábor
Irodalomelmélet	Vaderna Gábor

Matematika–Fizika Műhely

Kutatósze­miná­rium 5.

Búr­csi Péter

Mér­hető csoportel­mé­let

Tóth László Márton

Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi Műhely

Budapest építőkövei 2.

Sági Tamás

Olasz Műhely

Olasz 2: Olasz nyelv kezdőknek (A1–A2)

Ludmann Ágnes

Olasz 4: Olasz nyelv fél­közé­phaladók­nak (A2–B1)

Szemere Ditta

Olasz 6: Olasz nyelv közé­phaladók­nak (B1–B2)

Ludmann Ágnes

Olasz nyelvi gyakorlatok C1–C2

Ludmann Ágnes

Rövid­filmek az olasz mint idegen nyelv oktatásában

Ludmann Ágnes

Scrittura accademica

Ludmann Ágnes

Olasz filológia és kéziratolvasás

Falvy György Dávid

Nyelvi szint­fel­mérő 1.

(olasz közép­fokú nyelv­vizsgára

2 fél­léve készülő­knek)

Ludmann Ágnes

Nyelvi szint­fel­mérő 2.

(olasz közép­fokú nyelv­vizsgára

4 fél­léve készülő­knek)

Ludmann Ágnes

Nyelvi szint­fel­mérő 3.

(olasz közép­fokú nyelv­vizsgára

6 fél­léve készülő­knek – próbanyelv­vizsga)

Ludmann Ágnes

Orientalisztika Műhely

Orientalisztikai kutatósze­miná­rium

Máté Zoltán

Orientalisztikai előadás

Máté Zoltán

Tudományos írás

Takó Ferenc

Skandinavisztika Műhely

Skandináv tanulmányíró sze­miná­rium II.

Annus Ildikó –

Csúr Gábor Attila

Gergey László

A dán aranykor és a modern áttörés II.

Spanyol Műhely

Spanyol 2: Spanyol nyelv kezdőknek

Klempáné Faix Dóra

Spanyol 4: Spanyol nyelv közé­phaladók­nak

Klempáné Faix Dóra

Spanyol civilizációs terep­gyakorlat

Klempáné Faix Dóra

Irodalomolvasás és értelmezés

a 21. században

Klempáné Faix Dóra

Spanyol nyelvoktatás

Klempáné Faix Dóra

Nyelvi szintfelmérő 1. (spanyol középfokú nyelvvizsgálóra 2 féléve készülőknél)	Klempáné Faix Dóra
Nyelvi szintfelmérő 2. (spanyol középfokú nyelvvizsgálóra 4 féléve készülőknél)	Klempáné Faix Dóra
Szlavisztika Műhely Szlavisztika kutatószeminárium	Engelné Nagy Éva
Társadalomtudományi Műhely A szíriai konfliktus és a Közel-Kelet regionális átrendeződése Nemzetközi viszonyok az „új világrendben” Referáló szeminárium IV.	Dudlák Tamás Bozsonyi Károly Bozsonyi Károly
Történelem Műhely Módszertani műhelyszeminárium Történelemtanári műhelyszeminárium	Körmenyi Tamás Keglevich Kristóf – Repárszky Ildikó
Egyéb	
Latin 1.	Horváth László
Latin 2.	Horváth László
Latin 2. romanistáknak	Egedi-Kovács Emese
Latin 6. romanistáknak	Egedi-Kovács Emese
Nyelvi szintfelmérő 1. (latin középfokú nyelvvizsgálóra 2 féléve készülő romanistáknak)	Egedi-Kovács Emese
Nyelvi szintfelmérő 3. (latin középfokú nyelvvizsgálóra 6 féléve készülő romanistáknak – próbanyelvvizsga)	Egedi-Kovács Emese
Bevezetés a magyarországi művészet történetébe	Nyárádi Anna

Angol–Amerikai Műhely

2017/2018. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200/655/EC	Fejérvári Boldizsár: Angol szaknyelv C1
BMVD-200/656/EC	S. Gedeon Mária: Amerikai–magyar kulturális különbségek
BMVD-200/714/EC	S. Gedeon Mária: Angol C1 haladóknak A I.
BMVD-200/715/EC	S. Gedeon Mária: Angol C1 haladóknak B I.
BMVD-200/657/EC	Fejérvári Boldizsár: Tutoriális szeminárium MA
BMVD-200/658/EC	S. Gedeon Mária: Módszertani kérdések a nyelv- oktatásban
BMVD-200/716/EC	Kovács Györgyi: Angol nyelv B2 I.

A műhely kérésére valamelyik tanszéken meghirdetett vagy EC-kódú egyetemi órák

kódja	oktatója és címe
BBN-ANG-112	Fejérvári Boldizsár: Bevezetés az irodalomtudományba szeminárium
BBN-ANG-214	Fejérvári Boldizsár: Az angol irodalom a restaurációtól 1890-ig
BBN-ANG-218/L/2	Fejérvári Boldizsár: A Browningok költészete
BBN-ANG-11-312	Pikli Natália: Metadráma–metaszínház

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája	ösztöndíjas neve (egyetem)
Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj	Egyed Regina Érsek Csenge
Erasmus Ösztöndíj	Egyed Regina (Leeds, Egyesült Királyság) Érsek Csenge (Helsinki, Finnország)

	Wynn Anna (Limerick, Írország)
Campus Mundi	Egyed Regina Szántó Hanna
Premio Latinamericano	Óvári Kitti
Tudományos Ösztöndíj	Egyed Regina
Új Nemzeti Kiválóság Program	Érsek Csenge

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

Az idén első ízben meghirdetett módszertani szeminárium nagy sikerrel zajlott le. Az előadás-sorozaton a következő alkalmakra került sor:

Fejérvári Boldizsár: Academic English

Brózik-Piniel Katalin: Az idegennyelv-tanulás és érzelmeink: Fókuszban az idegennyelvi-szorongás

Östör Zsuzsa: Nyelvtanárok az európaiság felé: Pragmatikus és szociolingvisztikus kompetenciák szerepe a korszerű nyelvtanításban

Dóczy Brigitta: Hogyan tanuljunk és tanítsunk szavakat?

Szálkáné Gyapay Márta: Amit a tanárjelöltjeinknek tudni kell

Kontra Edit: Diszlexiások idegennyelv-tanulása

Putz Orsolya: Kognitív nyelvészet a nyelvtanításban

Szabó Éva: Digitális írástudás és az idegen nyelv tanítása

Albert Ágnes: A feladatalapú nyelvtanítás módszerének pszicholingvisztikai háttere

Király Zsolt: A hallott szöveg értését mindig csak tesztelik, de soha nem tanítják!

S. Gedeon Mária: Gyakorlati tippek – amiről nem volt szó eddig

Nagyon örömteli volt az is, hogy a társműhelyekből szép számú collegista látogatta az előadásokat, és aktív részvételükkel tovább emelték a kurzus színvonalát. A jövőben szeretnénk még inkább nyitni a többi műhely felé, és ha nem is minden félévben, de éves, kétéves rendszerességgel hirdetnénk meg hasonló kurzusokat.

A műhely szakmai rendezvényei

Műhelykonferencia

2017. november 24-én került sor az Angol–Amerikai Műhely éves műhelykonferenciájára. Az előadásokra három (két irodalmi és egy nyelvészeti-nyelvpedagógiai) szekcióban került sor, és a szigorú előzetes válogatásnak köszönhetően ismét kimagasló színvonalú, izgalmas eseményt sikerült megrendeznünk, noha a műhely három kitűnő tagja is kénytelen volt távol maradni külföldi ösztöndíja miatt. Meghívott előadóként és szekcióelnökként Pintér Károly volt műhelyvezetőt és Daniel Beluska anyanyelvi lektort köszönhetjük körünkben, akik az előválogatásban is részt vettek. A nyelvészeti témájú szekció vezetését S. Gedeon Mária vállalta. Mivel 2018 nem OTDK-év, a konferencia másfajta jelentőséggel bírt, mint a páros években megrendezett őszi seregszemle, de színvonalán és az érdeklődők széles körén ez nem látszott meg; reményeink szerint a most bemutatott témák között lesz olyan, amely 2019 tavaszára megérik az OTDK-részvételre.

A konferencia programja a következő volt:

- Pintér Károly: Burgess Playing the Orwell Game: 1985 as Tribute, Commentary, and Variation
- Garai Luca: Chasing the Dream: The Representation of Major American Values in Death of a Salesman
- Solymosi Nóra: Violence in A Clockwork Orange
- Kapusi Bence: Play in David Foster Wallace's Infinite Jest
- Kovács Györgyi: The Fantastic and the Supernatural in Two Novels by Ann Radcliffe
- Fogas Livia: Madness in „Porphyria's Lover”
- Daniel Beluska: Cultural Differences in Language Teaching
- Kasuba Rebeka: The Decline of Irish Gaelic and Its Coexistence with English
- Barabás Gergő: English Errors in a Hungarian Secondary-School Text Book: A Case Study
- Sinka Andor: Using the First Language in the Teaching of the Second Language

A konferencia látványos és igényes plakátját Vezekényi Fanni tervezte, a lebonyolítás gyakorlati hátterét Barabás Gergő biztosította.

Tehetségtábor

A januárban megrendezett EC-tehetségtáborban (2018. január 22–26.) összesen hat hallgatót láttunk vendégül az angolos szekcióban (a többszakos átfedések miatt változó létszámarányban és személyi összetételben), és a következő izgalmas alkalmakra került sor: Angol nyelvi foglalkozás (Sántháné Gedeon Mária); Thomas Chatterton élete és mítosza (Fejérvári Boldizsár); Shakespeare a kora újkorban és a 21. században (Pikli Natália); Fordítói döntések (Érsek Csenge); Angol szófejtés és nyelvtörténeti érdekességek (Barabás Gergő); Amerikai értékek a kultúrában (Garai Luca). Külön örömmre szolgált, hogy két hallgatónk, valamint egy külsős előadó is vállalta a részvételt ezen az eseményen.

Sinka Andor emellett a spanyol, Barabás Gergő a természettudományos műhelyekben vette ki a részét a tehetségtábor szervezéséből.

Kovács Györgyi nagy sikerrel vett részt a Kanada Konferencián, valamint a Móra Interdiszciplináris Konferencián.

Közösségi munka, rendezvények

Köszönettel tartozom Barabás Gergőnek, aki fáradhatatlan szervezőként minden olyan kérdésben kisegített, amely azonnali és közvetlen kapcsolattartást feltételezett a műhely tagságával. Örülök, hogy a következő félévben is számíthatok Gergő műhelytitkári támogatására.

Garai Luca, Kovács Györgyi és Solymosi Nóra a collegiumi drámakör tevékenységéből vette ki a részét.

A KórházSuli program keretében négy tagunk – Kasuba Rebeka, Óvári Kitti, Szabó Csenge és Ungvári Sára – vállalt különféle oktatási feladatokat önkéntesként, drámapedagógia és más tanulmányok területén. Ungvári Sára ehhez kapcsolódóan a Nyitott Kör drámapedagógiai kutatásba is bekapcsolódott.

A korábbi évekhez képest jelentősen nőtt az Angol–Amerikai Műhely tagságának bizottsági részvétele. Barabás Gergő a Kulturális Bizottság elnökeként, Kárpáti Orsolya a Sportbizottság, Solymosi Nóra a Közösségi Bizottság, Vezekényi Fanni a Kommunikációs Bizottság tagjaként vette ki a részét

a Collegium életéből. Az ELTE BTK Nyílt Napon Szabó Csenge képviselte a műhelyünket.

Hallgatói mobilitás

Sajnos e félévben nem érkezett vendéghallgató a Beloit College-ból, helyette viszont 2018 tavaszán látjuk vendégül a cserediákokat. A széles körű hirdetés ellenére a beloitai kiutazásra sajnos nem kaptunk elfogadható jelentkezést. Remélhetőleg a jövő évtől helyreáll a rend, és az amerikai vendéghallgató fogadása mellett mi is újra küldhetünk ki Eötvös-collegistát.

EJC AASW
Workshop Conference
24th November 2017

09.45 Opening Address (Boldizsár Fejérvári)

10.00 Károly Pintér: Burgess Playing the Orwell Game: 1985 as Tribute, Commentary, and Variation (First Plenary Lecture)

10.45 Coffee Break ☕

11.00 First Section:
Literary Modernity (chair: Károly Pintér)
Luca Garai
Nóra Solymosi
Bence Kapusi

12.20 Lunch Break

13.30 Second Section:
Romantic and Victorian Literature (Boldizsár Fejérvári)
Györgyi Kovács
Livia Fogas

14.20 Daniel Beluska: Cultural Differences in Language Teaching (Second Plenary Lecture)

15.00 Coffee Break ☕

15.10 Third Section: Language Matters (chair: Daniel Beluska)
Rebeka Kasuba
Andor Sinka
Gergő Barabás
Gábor Varga

16.50 Closing Credits (Boldizsár Fejérvári)

The organizers reserve the right to change the above programme.

VENUE: EJC, Borzsák Library, Ground Floor

Eötvös Collegium 1118, Budapest, Ménéss ut. 11-13. V Fanni

2017/2018. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.660a/EC	Fejérvári Boldizsár: Kutatás és előadás angolul
BMVD-200.480a/EC	S. Gedeon Mária: Angol C1 haladóknak A I.
BMVD-200.480a/EC	S. Gedeon Mária: Angol C1 haladóknak B I.
BMVD-200.380a/EC	Kovács Györgyi et al.: Angol nyelv B2
BMVD-200/657a/EC	Fejérvári Boldizsár: Tutoriális szeminárium MA
BMVD-200/657b/EC	Fejérvári Boldizsár: Tutoriális szeminárium OTAK
BMVD-200/656a/EC	S. Gedeon Mária: Amerikai–magyar kulturális különbségek

A műhely kérésére valamelyik tanszéken meghirdetett vagy EC-kódú egyetemi órák

kódja	oktatója és címe
BBN-ANG-218	Fejérvári Boldizsár: Thomas Chatterton megkonstruálása
BBN-ANG-216/a	Fejérvári Boldizsár: Áttekintő irodalmi szeminárium 1890–1960
BBN-ANG-312	Fejérvári Boldizsár: Szövegolvasó szeminárium: Mózes, Arisztotelész és Krisztus Dogville-ben
BBN-ANG-212	Varsányi Kata: Áttekintő irodalmi szeminárium középkor/reneszánsz
BBN-ANG-301	Pikli Natália: Metaszínház/Metadráma
BBI-ANG-11-312E.301	

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája	ösztöndíjas neve (egyetem)
TTK szakmai ösztöndíj	Barabás Gergő
Erasmus Ösztöndíj	Egyed Regina (Leeds University)
	Óvári Kitti
	Szántó Hanna

Campus Mundi	Egyed Regina Szántó Hanna
Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj	Egyed Regina Érsek Csenge
Tudományos Ösztöndíj Pályázat Új Nemzeti Kiválóság Program	Török Márk Werner Érsek Csenge

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhelytagok részvételével lezajlott szakmai rendezvények, versenyek

Hallgatóink a következő eseményeken adtak elő sikerrel:

Barabás Gergő:

VII. Eötvözet Konferencia, Szeged – „Kémiai kifejezések angol kiejtésének vizsgálata középiskolai diákokon”

XIX. Eötvös Konferencia – „Középiskolás diákok angol nyelvű kémiai szakkifejezések kiejtési nehézségeinek vizsgálata”

Dankó Nóra:

Konferencia Clio Műhelyében IV., EJC – „Isméltlődő narratívák az összeküvésekről szóló történetírásokban”

Garai Luca:

Anglophonia – Voices and Perspectives nemzetközi diákkonferencia, Zágráb, 2018. május 3–5. „Racism in the American Education System”

Kárpáti Orsolya:

Zeichen setzen 2018 – germanisztikai konferencia

Kovács Györgyi:

VII. Eötvözet Konferencia, Szeged – „Érzékenység és természetfeletti Ann Radcliffe három regényében”

Török Márk Werner:

részvétel az Illyés Interdiszciplináris Konferencián és a Juvenália Konferencián

Ungvári Sára:
Juvenália Konferencia

Varga Gábor:
Zeichen setzen 2018 – germanisztikai konferencia

Szervezőként hallgatónk a következő rendezvények lebonyolításában és utómunkálataiban vettek részt:

- Érsek Csenge – Byzance et l’Occident IV. Permanence et migration – kötet-szerkesztés
- Barabás Gergő – XIX. Eötvös Konferencia főszervezője, a Pedagógia Szekció felelőse
- Garai Luca – XIX. Eötvös Konferencia szervezője
- Solymosi Nóra – XIX. Eötvös Konferencia szervezője
- Szabó Csenge – XIX. Eötvös Konferencia szervezője
- Ungvári Sára – XIX. Eötvös Konferencia szekcióvezető

Közösségi munka, rendezvények

2018 tavaszán több hallgatónk is önkéntesképzésben vett részt, vagy maga tett önkéntes szolgálatot. A KórházSuli programban Óvári Kitti angolórakat tartott, és Török Márk és Ungvári Sára is részt vett. Sára az Oberon Társulatnál drámapedagógiai munkát is végzett.

Koller Virág fordítóként és tolmácsként járult hozzá a Holokauszt Emlékközpont ejtőernyősökről szóló kamarakiállításának sikeréhez.

Szabó Csenge elsőéves létére rendkívül aktív volt mind az őszi, mind pedig a tavaszi félévben. Kiváló tanulmányi előmenetele mellett az Eötvös Konferencia szervezésében is részt vett.

Barabás Gergő e félévben is a Műhely – és merem állítani, az Eötvös József Collegium – egyik motorja volt szervezőként és kapcsolattartóként egyaránt. A Kommunikációs Bizottság tagja, a Tudományos Bizottság elnöke, az Eötvös Collegium Tanárképzési Munkacsoportjának referense, konferenciaszervezői tevékenységét fentebb már említettem. Műhelyünkben formálisan műhelytitkárként és honlapfelelősként, informális keretek között kötetlen összejövetelek, illetve műhelykirándulás lebonyolítójaként működött közre a félév sikeres lefutásában. Collegiumi és műhelyrészvétele felbecsülhetetlen értékű.

Kárpáti Orsolya a Sportbizottság tagja, részt vállalt egyebek mellett az éjszakai sportnap és a majális lebonyolításában. Ungvári Sára a Kulturális Bizottság

tagja. Solymosi Nóra nyelvoktatási tevékenysége mellett a Közösségi Bizottság Tagja, de aktív az EKÉT-ben és a D’Coeur-ben is.

Kovács Györgyi és Garai Luca a D’Coeur, Sinka Andor Dénes a collegiumi kórus művészeti tevékenységéből vette ki a részét. Andor (elsősorban a Spanyol Műhely vonalán) EKÉT-tag, a Közösségi Bizottság és a Tudományos Bizottság tagja is egyben.

Hallgatói mobilitás

Otis Roffman személyében kivételesen nem az őszi, hanem a tavaszi félévben fogadtunk amerikai vendéghallgatót. Többek között ehhez az időzítéshez kapcsolódóan hirdettük meg S. Gedeon Mária kulturális kapcsolatok szemináriumát soron kívül. Otis a Collegium és az ELTE BTK Angol–Amerikai Intézetének számos érdekes szemináriumát vette fel, valamint magyarnyelv-órákat is vett.

Bízunk benne, hogy a cserekapcsolat ezzel új lendületet kap. Az új beloitai cserekapcsolati pályázat kiírása az őszi félév elejére várható.

Aurélien Sauvageot Francia Műhely

2017/2018. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200/670/EC	Egedi-Kovács Emese: Francia kezdő 1. A
BMVD-200/671/EC	Kalmár Anikó: Francia kezdő 1. B
BMVD-200/672/EC	Egedi-Kovács Emese, Coline Ferrarato: Francia középhaladó 3.
BMVD-200/673/EC	Egedi-Kovács Emese, Coline Ferrarato: Francia haladó 5.
BMVD-200/674/EC	Coline Ferrarato: Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő (B2–C1) 1.
BMVD-200/675/EC	Coline Ferrarato: Felsőfokú nyelvvizsga előkészítő (B2–C1) 3.
BMVD-200/668/EC	Coline Ferrarato: Francia civilizáció
BMVD-200/667/EC	Coline Ferrarato: Francia nyelvfejlés
BMVD-200/669/EC	Kalmár Anikó: Kutatásmódszertani konzultáció
BMVD-200/676/EC	Egedi-Kovács Emese: Bizánc és a Nyugat. Kutatásseminárium 3.

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

Ezt a félévet két műhelytag töltötte külföldön. Mindketten Franciaországban végezték tanulmányaikat Erasmus hallgatóként. Nyerges Eszter Amiens-ben (Université de Picardie), Farkas Veronika pedig Montpellier-ben (Université Paul Valéry) tölthetett 5 hónapot.

A Műhely hallgatói Coline Ferrarato (Paris, ENS) lektor vezetésével két műhelyórán vehettek részt. A hagyományos Szókincsfejlesztés kurzus ezúttal

a csoportmunka jegyében telt. A Climats... c. novellapályázatra készülve a hallgatók először saját írásainkon dolgoztak, majd csoportmunkában hoztak létre egyetlen közös szöveget, amelyet be is nyújtottak a pályázatra.

Lektorunk kreativitásának köszönhetően a félév során több szövegalkotási feladatot kaptak a hallgatók. Terveink között szerepel, hogy ezeket az írásokat a következő félév végén gyűjteménybe rendezzük. Az ugyancsak Coline Ferrarato által vezetett civilizációs kurzus támaja a francia filmművészet volt. A tantermi munkát számos külsős program színesítette, mindenekelőtt a Francia Intézetben megrendezésre kerülő filmvetítéseknek köszönhetően.

2017/2018. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.215f/EC	Egedi-Kovács Emese: Francia 2: Francia nyelv kezdőknek
BMVD-200.217f/EC	Egedi-Kovács Emese, Coline Ferrarato: Francia 4: Francia középhaladó
BMVD-200.670/EC	Egedi-Kovács Emese, Coline Ferrarato: Francia 6: Francia haladó
BMVD-200.671/EC	Coline Ferrarato: Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő (B2–C1) 2.
BMVD-200.672/EC	Egedi-Kovács Emese: B2-es előkészítő, francia nyelvi gyakorlatok
BMVD-200.673a/EC	Coline Ferrarato: Francia nyelvfejlesztés 2.
BMVD-200.674/EC	Coline Ferrarato: Francia civilizáció 2.

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája	ösztöndíjas neve (egyetem)
Erasmus Ösztöndíj	Nyerges Eszter (Amiens) Farkas Veronika (Montpellier)

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

A 2017–18-as tanév tavaszi félévében megnyílt annak az online szövegkiadásnak a honlapja, amelyen több korábbi műhelytag is dolgozott a Fribourg-i Egyetemen (Simone de Reyff, Christophe Schuwey) való együttműködésünk keretében. Gabriel Guéret *Le Parnasse réformé* c. műve mostantól gazdag kritikai apparátussal bővülve mindenki számára elérhető a következő címen: www.parnassereforme.fr

A tavaszi félév során a Romanisztikai Intézet által szervezett hallgatói konferencián két műhelytag szerepelt. Filyó Fanni önálló kutatási témáját (Az „elmondhatatlan” nyelvi ábrázolása a holokausztirodalomban) mutatta be, míg Nyerges Eszter franciaországi tanulmányútja során készült szakdolgozatát (A pikárd nyelv) ismertette. Az Eötvözet és az Eötvös Konferenciákon ugyancsak Filyó Fanni képviselte a műhelyt.

Szeretnénk, ha minél több hallgatónk vállalná a későbbiekben az OTDK-n való megmérettetést. Szakmai terveink között pillanatnyilag ez a legfontosabb célkitűzés.

Idei lektorunk, Coline Ferrarato kiváló pedagógiai érzékkel és biztos szakmai tudással foglalkozott a műhelytagokkal. Sikeres együttműködésük eredménye egy novelláskötet (*Hémotropie littéraire*) és az a rövidfilm, amelyet a Magyar–Francia Ifjúsági Alapítvány ünnepélyes zárórendezvényén is levetítettek.

A műhely évfolyamainak vagy hallgatói (szak)csoportjainak jellemzése

A közös munka érezhetően lendületet adott a műhely tagjainak. Elsőéveseink is magabiztosabbak lettek, és általánosan elmondható, hogy a hallgatók figyelnek egymásra, emberileg és szakmailag is támogatják egymást. A felsőbbévesek gyakran korrepetálják társaikat. Ennek köszönhetően a kezdetben nehézségekkel küzdő hallgatók is kezdik megtalálni helyüket, tanulmányi átlaguk érezhetően javult. A műhelytagok különböző szintű nyelvtudással érkeztek, így egyeseknek nehezebb a felzárkózás, de mindannyian javulást mutatnak az első félév átlagához képest.

Biológia–Kémia Műhely

2017/2018. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja

BMVD-200/659/EC

oktatója és címe

Illés Anett: Bevezetés a statisztikába

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája

Klebsberg Képzési Ösztöndíj

Veszprém Város Felsőoktatási

Tanulmányi Ösztöndíja

Magyar Kémikus Egyesület

Diplomamunka Nívódíj

ösztöndíjas neve

Kékesi Attila

Kékesi Attila

Samu Viktor

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai rendezvényei

1. VI. Eötvös Természettudományos Tábor

Immár hatodik éve tartozik a műhely életében elengedhetetlen nyári programok közé az Eötvös Természettudományos Tábor, amelyet 2017-ben július 24–30. között szerveztek a Collegium dögészei. A táborban továbbra is 9–11. évfolyamos, pályaválasztás előtt álló középiskolás diákok vehettek részt, akik nagyfokú érdeklődést mutatnak a természettudományok irányában. A Biológia szekcióba 29 diák jelentkezett, így rendhagyó módon két alszekcióban folyt a szekció munkája a hét során, a Kémia szekció programjain pedig további 13 diák vett részt. A Tábor tudományos programja keretében a diákok a műhelytagok, valamint az ELTE kiváló oktatói által tartott előadások és gyakorlatok során ismerkedhettek meg a kutatói élettel, és nyerhettek betekintést a tudomány világába; a közösségi programok során pedig nemcsak egymással

és a collegista szervezőkkel, hanem az ELTE-vel és az Eötvös Collegiummal is megismerkedhettek a továbbtanulás előtt álló diákok. A Kémia szekció koordinátora Barabás Gergő, a Biológia szekció koordinátorai Fülöp Máté és Szebik Huba voltak, azonban rajtuk kívül a műhelytagok szinte kivétel nélkül aktívan részt vettek nemcsak az egyes szekciók, hanem a teljes tábor szervezésében és lebonyolításában, amiért kiemelt köszönet illeti a teljes műhely munkáját.

2. Tehetségtábor VI.

Az Eötvös Természettudományos Tábor mellett a másik, a műhely életében kiemelt szereppel bíró tehetséggondozó tábor, a Tehetségtábor is megrendezésre került a félévben. A 2018. január 22–26. között megszervezett táborban a pályaválasztás előtt álló végzős hallgatók vehettek részt, akik a szakmai műhelyek tagjai, valamint a Collegiumhoz kötődő neves kutatók előadásai és gyakorlati során ismerkedhettek meg az ELTE és az Eötvös Collegium nyújtotta lehetőségekkel. A Biológia–Kémia szekció programján 5 diák vett részt, akik az alábbi szemináriumokon nyerhettek betekintést a kutatói létbe:

- Hétfő: A reakciókinetika alapjai – Samu Viktor; Bevezetés a bioortogonális kémiába – Telek András; A Középiskolai Kémia Lapok és a Középiskolai Matematikai és Fizikai Lapok pontversenyeinek javítása egy javító szemszögéből – Csorba Benjámin
- Kedd: Biokémiai laborbemutató az ELTE laborjában – Fülöp Máté
- Szerda: Neurodegeneratív betegségek és ami mögöttük van – Illés Anett
- Csütörtök: Peptidkémiai laborbemutató az ELTE laborjában – Térmeg Anita és Szatmári Réka; Szerves kémiai laborlátogatás – Szemes András
- Péntek: Beszélgetés a Biológia–Kémia Műhely tagjaival az egyetemen folyó kutatási lehetőségekről

A műhelyben működő szakcsoportok, önképzőkörök, kutatócsoportok tevékenysége

Mivel a műhelytagok kifejezetten eltérő tudományos érdeklődési körökkel rendelkeznek, ezért külön szakcsoportok nem működnek a Műhely keretein belül, de minden legalább másodéves műhelytag részt vesz tudományos kutatómunkában. A műhelytagok többek közt az ELTE Biológiai Intézetének és Kémiai Intézetének különböző laboratóriumaiiban, az MTA TTK egyes kutatócsoportjaiban végeznek kutatásokat.

A műhely évfolyamainak vagy hallgatói (szak)csoportjainak jellemzése

A műhelytagok az idei őszi félév, valamint a nyár során is kifejezetten aktívan részt vettek a műhely kötelező szakmai programjai mellett, a tudomány éltetése mellett a műhely utánpótlása céljából is igen fontos táborok szervezésében és lebonyolításában. A műhelyben továbbra is működik a korábbi években kialakult tutori rendszer, amely az újonnan felvett elsőéves műhelytagok beilleszkedését segíti az egyetemi és a collegiumi életbe.

A műhely két-három hetente a már hagyománynak tekinthető vasárnapi műhelytalálkozókra gyűlt össze, ahol személyes élménybeszámolók mellett szakmai munkájuk eredményeit is bemutathatták a műhelytagok.

A műhely közösségi életének fenntartása érdekében október elején a műhelytagok egy egynapos műhelykiránduláson is részt vettek Biatorbágy környékén. A körülbelül 16 km-es túra keretein belül alkalom nyílt a környék flórájának és faunájának megismerésére is, amelynek köszönhetően a műhely biológus tagjai a képzésük során elsajátított tudásukat is elmélyíthették a gyakorlati alkalmazásban, többek közt sor került gyógynövények és gombák gyűjtésére is. A kirándulás végül egy közös bográcsozással zárult. A túra során a játékokkal és a kötetlen beszélgetésekkel még jobban megismerhették egymást a műhely tagjai, valamint ezek kifejezetten elősegítették az elsőéves collegisták még gyorsabb beilleszkedését is.

Konferenciárészvételek, eredmények

Fülöp Máté: Normaliens au College Eötvös: une tradition vivante – előadás
 Imrefi Ildikó: ELTE Biológus Tudományos Diákkör – I. helyezés, közönségdíj,
 Magyar Mikológiai Társaság különdíj, Bolyai Kollégium különdíj
 Szemes András: Grofcsik András Emlékverseny – különdíj
 Zsilák Borbála: Normaliens au College Eötvös: une tradition vivante – előadás

2017/2018. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.661a/EC	Illés Anett: Természettudományos szakszövegolvasó szeminárium (angol nyelven) 3.
BMVD-200.662a/EC	Illés Anett: Fejezetek a természettudományokból 4.

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája	ösztöndíjas neve
ELTE TTK Szakmai Ösztöndíj	Barabás Gergő
ELTE TTK Kar Kiváló Hallgatója	Imrefi Ildikó
ELTE TTK Tudományos Ösztöndíj	Imrefi Ildikó
Klebelsberg Képzési Ösztöndíj	Kékesi Attila
Veszprém Város Felsőoktatási Tanulmányi Ösztöndíja	Kékesi Attila
Budapest VI. kerület ösztöndíja	Szatmári Réka
ELTE TTK Tudományos Ösztöndíj	Zsilák Borbála

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

A műhely a műhelyórákon és a hozzájuk kapcsolódó terepgyakorlaton kívül nem szervezett önálló szakmai rendezvényt, a félév során viszont főként a felsőbbéves műhelytagok számos különféle szakmai konferencián vettek részt, ahol kutatócsoportjukat képviselhették, illetve bemutathatták saját munkájukat. A már említettekén kívül a tavaszi félévben a korábbi évekhez hasonlóan a műhelytagok a nyári Eötvös Természettudományos Tábor szervezését, előkészítését is aktívan végezték. Előzetesen mind a Biológia szekció, mind a Kémia szekció programjára igen népes a középiskolás diákok nevezési listája, akik remélhetőleg idén is színvonalas szakmai rendezvényeken és közösségi programokon vehetnek részt az ELTE-n és az Eötvös Collegiumban zajló tudományos munka megismerése során.

A műhelyben működő szakcsoportok, önképzőkörök, kutatócsoportok tevékenysége

Mivel a műhelytagok kifejezetten eltérő tudományos érdeklődési körökkel rendelkeznek, ezért külön szakcsoportok nem működnek a Műhely keretein belül, de minden legalább másodéves műhelytag részt vesz tudományos kutatómunkában. A műhelytagok többek közt az ELTE Biológiai Intézetének és Kémiai Intézetének különböző laboratóriumaiban, az MTA TTK egyes kutatócsoportjaiban végeznek kutatásokat.

A műhely évfolyamainak vagy hallgatói (szak)csoportjainak jellemzése

A műhelytagok a tanulmányi, tudományos és szakmai, valamint az egyéb, Collegiumhoz kötődő tevékenységeiken túl aktívan részt vettek a műhely közösségének alakításában is. A már szokásosnak tekinthető, két-három hetente megszervezett műhelytalálkozókon a műhelytagok megoszthatták egymással tapasztalataikat, különféle konferenciákkal kapcsolatos élményeiket, bemutathatták tudományos munkájukat, valamint megismerkedhettek a meghívott volt collegisták, egykori műhelytagok élménybeszámolóival.

A műhely tagjai aktívan részt vesznek a Collegium közösségi életének alakításában is, többen aktív tagjai a collegiumi Választmánynak, a D’Coeur színjátszókörnek, az Eötvös Kísérleti Énektudományi Tanszék énekkarnak, a Kodály-estek szervezőgárdájának, illetve a Környezetvédelmi Munkacsoportnak.

A Műhely közösségi életének fenntartása érdekében április 27–29. között a műhelytagok egy terepgyakorlattal összekötött műhelykiránduláson is részt vettek a Bükkben. A három nap alatt teljesített túrák keretein belül alkalom nyílt a környék változatos állat- és növényállományának megismerésére is, amelynek köszönhetően a műhely biológus tagjai a képzésük során elsajátított tudásukat is elmélyíthették a gyakorlati alkalmazásban. A túrákat követően közös bográcsozással, játékokkal és a kötetlen beszélgetésekkel még jobban megismerhették egymást a műhely tagjai.

Konferenciárészvételek, eredmények

Barabás Gergő: VII. Eötvözet Konferencia előadás (Szeged, 2018. április 6–7.) – Kémiai kifejezések angol kiejtésének vizsgálata középiskolai diákokon; XIX.

- Eötvös Konferencia előadás (Budapest, 2018. április 20–21.) – Középiskolás diákok angol nyelvű kémiai szakkifejezések kiejtési nehézségeinek vizsgálata
- Fülöp Máté: XIX. Eötvös Konferencia előadás (Budapest, 2018. április 20–21.) – A Tctex-1 fehérje interakciókban betöltött szerepének vizsgálata a TGF β receptorok példáján
- Imrefi Ildikó: Országos Felsőoktatási Környezettudományi Diákkonferencia előadás (Budapest, 2018. május 10–12.) – Egy száraz területen gyakori gyökér-endofiton gomba, a Darksidea alpha intraspecifikus funkcionális és genetikai heterogenitása
- Lajer Panna: XXIII. Bolyai Konferencia előadás (Budapest, 2018. április 14–15.); XIX. Eötvös Konferencia előadás (Budapest, 2018. április 20–21.) – Jótékony nanofüvek? (nanostrukturált felületek hatása idegszöveti sejtekre)
- Telek András: VII. Eötvös Konferencia előadás (Szeged, 2018. április 6–7.); XXIII. Bolyai Konferencia poszter (Budapest, 2018. április 14–15.) – Bioortagonálisan kapcsolható jelzőmolekulák szintézise fluoreszcens szuperfelbontású mikroszkópiához
- Zsilák Borbála: V. Kárpát-medencei Szakkollégiumi Konferencia előadás (Budapest, 2018. július 11–13.) – Jutalmazó ingerekre mutatott egyedi különbségek vizsgálata kutyán a jel-követő/cél-követő viselkedéses paradigma alkalmazásával

Bollók János Klasszika-filológia Műhely

2017/2018. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja

oktatója és címe

BMVD-200/660/EC

Gellérfi Gergő: Seneca: Apocolocyntosis

BMVD-200/661/EC

Hermann Harrauer: Bevezetés a papirologiába 2.

BMVD-200/662/EC

Mészáros Tamás: Latin nyelv 5. történeiszeknek

BMVD-200/663/EC

Mészáros Tamás: Bizánci forráselemzés

BMVD-200/664/EC

Egedi-Kovács Emese: Latin nyelv 1. romanistáknak

BMVD-200/665/EC

Kovács Dominika: Latin nyelv 5. romanistáknak

BMVD-200/666/EC

Mészáros Tamás: Latin nyelv 1. történeiszeknek

A műhely kérésére valamelyik tanszéken meghirdetett vagy EC-kódú egyetemi órák

kódja

oktatója és címe

BBN-KLF11-211

Mészáros Tamás: Leíró nyelvtan 1.

BMA-KLFD-GÖR-122:8

Mészáros Tamás: Auctorolvasás: Plutarchos

BMA-KLFD16-412:6

Mészáros Tamás: Görög irodalomtörténet: archaikus kor

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai rendezvényei

1. 2017. szeptember 5.:

Eötvös József-nap: A Collegium 123. tanévének megnyitója

A tanévet ünnepélyesen megnyitó rendezvényen Horváth Janka műhelytag bemutatta a SEC Collegium Hungaricum diákegyesület X. országos konferenciájának előadásaiából szerkesztett *Syrinx* című kötetet. A kiadványban négy műhelytag tanulmánya szerepel:

Kassai Gyöngyi: Shame és Fame. Az *Aeneis* IV. éneke Dryden fordításában
Pártay Kata: Jóslás és emberi fejlődés Euripidés *Hiketides*ében
Rédey János: A klasszikus hagyomány Agych István *Saeculum*ában
Vincze Judit: Egy bravúros képleírás Achilleus Tatiós regényében

2. 2017. szeptember 29.:

Kutatók Éjszakája

Idézet a sajtóközleményből: „Az Eötvös József Collegium Bollók János Klasszika-filológia műhelye idén is megrendezi a Kutatók Éjszakáját! Ezúttal a műhely fiatal kutató tagjai változatos, a középkori irodalom, a paleográfia és a kodikológia, valamint a klasszikus műveltség témái köré csoportosuló előadásokkal, foglalkozásokkal készülnek. A programok 3 blokkban zajlanak majd, a következőképpen:

I. blokk:

17.00 – 17.30

Horváth Janka Júlia, Juhász Daniella: Hellász ma, klasszika-filológus hallgatók szemével – Virtuális idegenvezetés Görögországban

17.30 – 18.00

Kovács Dominika: La vie de Saint Alexis: Antik regényelemek továbbélése egy szentéletben

18.00 – 18.30

Farkas Flóra – Egy késő középkori latin kézirat: Kis értekezés a táncról

II. blokk (az I. blokk ismétlése):

18.30 – 19.00

Horváth Janka Júlia, Juhász Daniella: Hellász ma, klasszika-filológus hallgatók szemével – Virtuális idegenvezetés Görögországban

19.00 – 19.30

Kovács Dominika: La vie de Saint Alexis: Antik regényelemek továbbélése egy szentéletben

19.30 – 20.00

Farkas Flóra: Egy késő középkori latin kézirat: Kis értekezés a táncról

III. blokk:

20.00 – 20.30 Interaktív Kódexmásoló műhely – érdekességek a latin írás fejlődéséről, a kódexmásolás gyakorlatáról a középkori Európában. (Horváth Janka Júlia)

20.30 – 21.30 Provinciafoglaló – Klasszikus műveltségi kvízzjáték (Gloviczki Ráhel, Kerti Anna, Kocsis Teréz)”

3. 2017. december 5–6.:

Normalisták a Collegiumban – élő hagyomány / Normaliens au Collège Eötvös – Une tradition vivante

Idézet a sajtóközleményből: „A tudományos symposion egyfelől a Collegium korábbi lektorainak és ENS-es hallgatóinak hagyományt teremtő találkozója, ahol a francia testvérintézmény és a Collegiumot támogató hazai intézmények képviselői rövid előadást, köszöntőt mondanak. A „veteránok” a nemzetközi konferencia és találkozó ideje alatt a mai collegisták számára szemináriumi foglalkozásokat is tartanak. Másfelől a rendezvény első ízben arra is alkalmat teremt, hogy a Collegiumban franciául tanuló, eltérő egyetemi szakokat képviselő hallgatók megismertethessék kutatásaikat, érdeklődési területüket. A „Normalisták az Eötvös Collegiumban” című rendezvényen a collegisták a Collegiumban megszerzett nyelvtudásukat francia anyanyelvű hallgatóság előtt a gyakorlatban, tudományos konferencián próbálhatják ki.”

A rendezvényen a műhelytagok önálló ülészakot alkotva léptek fel:

Kovács István: La philologie à Byzance

Horváth Janka: La renaissance d'un roman français médiéval dans le Péloponnèse

Kovács Dominika: La légende de Saint Alexis de Byzance en France

Juhász Daniella: Le Roman de Troie en grec

Egyéb szakmai tevékenység

Magyar Bizantinológiai Társaság: felolvasóülések és szemináriumok

A félév során folytatódott a collegiumi székhelyű egyesület szakmai találkozónak sorozata. Az alábbi előadásokat hallgattuk meg:

2017. október 16.

Peter Schreiner:

Translatio studii: Byzanz als Vermittler von Wissen in den Westen

2017. november 28.

Hermann Harrauer: Tod in Ägypten

könyvbemutató: a *Philologia nostra II. Kapitánffy István válogatott tanulmányai* című kötetet bemutatta Mayer Gyula

2017. december 7.

Filippo Ronconi: Migration of Books – Books and Migration: Miscellaneous Medical and Grammatical Manuscripts from Alexandria to Southern Italy

2017. december 13.

Athanasios Efstathiou: Teaching Grammar by Question and Answer in Early and Late Byzantium

Meghívott vendégelőadónk a felolvasóülés mellett szemináriumokat is tartottak a collegistáknak:

2017. november 28. – december 1.

Hermann Harrauer: Varia papyrologica.

2017. december 13.

Filippo Ronconi: The Influence of Book-Forms on the Transmission of Ancient Texts. Copyists and Readers Dealing with Rolls and Codices.

2017/2018. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja

oktatója és címe

BMVD-200.663/EC

Gellérfi Gergő: Cicero: Somnium Scipionis

BMVD-200/661a/EC

Hermann Harrauer, Claudia Kreuzsaler: Bevezetés a papirologiába

BMVD-200.664/EC

Mészáros Tamás: Latin nyelv történéseknek 6

BMVD-200.664l/EC

Mészáros Tamás: Latin nyelv történéseknek 2.

BMVD-200.665a/EC

Szepessy Tibor: Görög tragédia (Euripidés: Médeia)

BMVD-200.666/EC Egedi-Kovács Emese: Bizánc és a Nyugat kutatószeminárium 4.

BMVD-200.667/EC Horváth Janka Júlia: Ógörög nyelvtani gyakorlatok

A műhely kérésére valamelyik tanszéken meghirdetett vagy EC-kódú egyetemi órák kódja

BBN-KLF11-212

BMA-KLFD-GÖR-122:9

oktatója és címe

Mészáros Tamás: Leíró nyelvtan 2.

Mészáros Tamás: Auctorolvasás: Thukydidés

Horváth László: Bevezetés az ógörögbe

Horváth László: Kinnamos szövegolvasás

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

1. 2018. február 16–17.:

Latintanári szakmai nap

A latintanárok egyesületének kétnapos, akkreditált szakmai rendezvényére ismét a Collegiumban került sor. A *Megújuló latintanás* címet viselő programot (kerekasztal, könyvbemutató) 13 gimnáziumi tanár és egyetemi oktató tudományos előadása gazdagította.

2. 2018. április 16–19.:

Byzanz und das Abendland / Byzance et l'Occident VI.

Rendhagyó módon, ezúttal a tavaszi félévben került megrendezésre az immár hagyományos nemzetközi bizantinológiai konferencia. Idézet a sajtóközleményből: „Az ELTE Eötvös József Collegium 2018. április 16–19. között – megújult nagytermében – nemzetközi konferenciát rendez Byzanz und das Abendland / Byzance et l'Occident VI. (Studia Byzantino-Occidentalia) címmel. [...] A hét folyamán – a közel két évtizedes nemzetközi együttműködéseknek köszönhetően – összesen nyolc országból huszonhét külföldi előadót lát vendégül a Collegium. A tematikus ülészakokon a tapasztalt kutatók mellett a szakkollégista hallgatóknak is lehetősége nyílik a bemutatkozásra, akik előadásokkal is szerepelnek, másrészt a külföldi vendégprofesszorok jóvoltából a konferenciával párhuzamosan intenzív szemináriumi kurzusokon (Ergastéria Mathétón / Officinae Studiosorum) vesznek részt.

A nemzetközi konferencia keretében az Eötvös Collegium három új kiadványát is bemutatják. 2018. április 16-án 20.00 órakor a Budapesti Francia Intézetben: Emese Egedi-Kovács (éd.): *Byzance et l'Occident IV. Permanence et migration*. Collège Eötvös József ELTE, Budapest, 2018.; 2018. április 18-án 17.30-tól az Országos Széchényi Könyvtár dísztermében: Balázs Sára (Hrsg.): *Quelle und Deutung IV. Beiträge der Tagung Quelle und Deutung IV am 23. November 2016*. (EC-Beiträge zur Erforschung deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit, Bd. I.IV.). ELTE Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2018.; és Erika Juhász (Hrsg.): *Byzanz und das Abendland V. Studia Byzantino-Occidentalia*. ELTE Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2018. köteteket. A kiadványok teljes terjedelmükben a Collegium honlapjáról letölthetőek.”

A rendezvényen a műhelytagok Hermann Harrauer tanár úr vezetésével önálló ülészakon mutatták be papirologiai kutatásaikat. A még kiadatlan dokumentáris papiruszok tárgyában a következő előadások hangzottak el:

Horváth Janka Júlia: PPrag Gr IV 83, Bürobedarf?

Keresztény Júlia: PPrag Gr III 592, Accounts about a Clerk's Honorarium

Juhász Daniella: PPrag Gr II 243, Brief des Petbes an Stephanos

Kovács István: PPrag Gr I 51, Fragment of a Tax Census from the 8th Century

A műhelytagok a program *Nachwuchs und Hoffnung* alcímet viselő ülészakain is előadtak:

Horváth Janka Júlia: *Phlórios kai Platzia-Phlóra : un récit romanesque français ressuscité à la Principauté de Morée*

Farkas Flóra: *Tractatulus de chorea, cancionibus, instrumentis musicis: Paul Wann und die Antitanz-Literatur*

Juhász Daniella: *Der griechische Trojaroman*

Molnár Zalán: *The concept of synbebêkos in the Sophistical Refutations*

Kovács Dominika: *Contributions to the Symbolics of the Saint Alexis Legend*

Kovács István: *L'introduction de l'oeuvre Epitome rerum ab Ioannes et Manuele Comnenis Gestarum de Jean Cinname*

3. 2018. május 24.:

XII. SEC Collegium Hungaricum országos konferencia

A klasszika-filológia szakos egyetemi hallgatók hagyományos éves konferenciájára és vándorgyűlésére ezúttal Szegeden került sor, a Magyar Őkortudományi Konferencia hivatalos megnyitója előtt. A műhelytagok a következő előadásokat tartották:

Farkas Flóra: „Mesélj nekünk Ovidiusról, Lemprière!” Egy mellébeszéltetett név olvasatai Lawrence Norfolk *A Lemprière-lexikon* című regényében

Horváth Janka Júlia: Két szónoki beszéd Tacitus *Annales*ében – Hortalus és Tiberius a senatus előtt

Molnár Zalán: Jelentélemélet(ek) és logika a szónoki beszédekben

Kovács István: Egy VIII. századi adóösszeírás (Prag. Gr. I. 51)

4. 2018. május 24–26.:

XIII. Magyar Őkortudományi Konferencia (Szeged)

Tudományszakunk két évente megrendezésre kerülő országos seregszemléjén *Társadalmi kontextus a szövegkritika tükrében: Bizáncon innen és túl* címmel önálló ülészakot szervezett a collegiumi székhelyű Byzantium Kutatóközpont az azonos című NKFIH-pályázat résztvevőinek közreműködésével. Az előadók között megtaláljuk a műhely felsőbbéves tagjait is:

Horváth Janka Júlia: Egy ófrancia regény újjászületése a Peloponnésoson:
Phlórios kai Platzia-Phlóra

Keresztény Júlia: Vándormotívumok Szent Elek legendájában

Kovács Dominika: La Vie de Saint Alexis: antik regényelemek továbbélése egy szentéletben

Kovács István: Ióánnés Kinnamos *Rerum ab Ioannes et Manuele Comnenis Gestarum* művének bevezetéséhez

Egyéb

Megrendüléssel tudatjuk, hogy 2018. április 14-én, életének 89. évében elhunyt Szepessy Tibor Tanár Úr, a műhely tiszteletbeli elnöke, az Eötvös Collegium kurátora.

Semper in gremio Collegii cordibusque nostris manebit

Filozófia Műhely

2017/2018. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely kérésére valamelyik tanszéken meghirdetett vagy EC-kódú egyetemi órák kódja	oktatója és címe Sutyák Tibor: Analitikus egzisztencializmus – John Martin Fischer gondolkodása
BBN-FIL-402.11/EC	Wessely Anna: Az esztétikai recepció, a műélvezet elméletei Schwendtner Tibor: Heidegger és a nyugati filozófia hagyomány

II. COLLEGIUMI MUNKA

Beszámoló a műhelyben tartott órákról

1. Heidegger

Schwendtner Tibor, Eszterházy Károly Egyetem, egyetemi tanár

A szeminárium célja az volt, hogy a hallgatók elmélyítsék Heidegger filozófiájával kapcsolatos ismereteiket, gyakorolják magukat nehéznek mondható filozófiai szövegek értelmezésében, összefüggések megállapításában, beható tudást szerezzenek Heidegger filozófiatörténeti elgondolásaival kapcsolatban.

Heidegger filozófiájának sajátossága, hogy a nyugati filozófia történetének értelmezése szerves részét képezi a pozitívan kifejtett elméletének. Ennek megfelelően a filozófiai elgondolásainak fordulatszerű átalakulása a filozófia történetéhez való viszonyát is lényegileg befolyásolta. A kurzus során e körülményt figyelembe véve a fiatal Heidegger és a késői Heidegger filozófiatörténeti elgondolásait párhuzamosan, egymásra vonatkoztatva vizsgáljuk. Először a görög filozófiához fűződő viszonyát, majd Descartes értelmezéseit, végezetül pedig Nietzschehez fűződő viszonyát vizsgáljuk. A szeminárium

elején és végén megpróbáltuk Heidegger filozófiatörténeti gondolkodását filozófiájának egészében elhelyezni.

A műhely tagjai kiemelkedő képességekkel rendelkeznek, szorgalmuk és feladat-orientáltságuk kitűnő. A jó előkészítésnek köszönhetően a rendkívül nehéz és bonyolult szövegek megértésében nagyon tempósan haladtak.

2. Analitikus egzisztencializmus – John Martin Fischer gondolkodása

Sutyák Tibor, Szegedi Tudomány Egyetem BTK, Filozófia Tsz., egyetemi adjunktus

A kurzus Fischer magyarul is megjelent tanulmánykötetének (Szabadság, felelősség és az élet vége) két fő témáját vizsgálta. Egyrészt utánajártunk a szemikompatibilizmust megalapozó érveknek (vagyis annak az elgondolásnak, hogy a fizikailag determinált világ és az egyéni szabadság egy bizonyos formája, és vele együtt az egyén morális felelőssége összefér egymással), másrészt Fischer és néhány más szerző (főként Thomas Nagel) reakcióit elemeztük arra az antik eredetű felvetésre, hogy a filozófiai reflexió nyomán a halál nem értelmezhető a meghaló individuum számára negatív eseményként. Az órák kifejezetten jó hangulatúak voltak, a hallgatók érdeklődéssel és aktív figyelemmel kísérték a témákat, gyakran igen releváns kritikai észrevételeket fogalmaztak meg az érvek kapcsán.

A vizsga – szokás szerint – abból állt, hogy a hallgatók választottak a félévből tárgyalt kérdések közül, és feladatuk az volt, hogy a többiek előtt problematizálják Fischer álláspontját, és foglaljanak állást az adott témában. Mindenki alaposan felkészült, hosszú és tartalmas szeminárium kerekedett a vizsgahelyzetből (csaknem négy órán keresztül beszélgettünk).

3. Az esztétikai recepció, a műélvezet elméletei

Wessely Anna, ELTE Társadalomtudományi Kar, Szociológiai Tsz., egyetemi docens

A művészetelméleti szeminárium célja a XX. században rendkívül gyorsan, intenzíven változó recepcióelméletek (Lukács, Adorno, Danto, intézményi) szövegeinek, fogalmi készletének, modelljeinek elemzése.

Az órákon feldolgoztuk a művészeti befogadás különböző eseteinek azonosítására szolgáló kontextuális magyarázat-típusokat, elsősorban képzőművészeti, másodsorban irodalmi példákon, a magas és a népszerű kultúra modelljeinek elemzésén keresztül.

Az elemzéshez használt alapszövegeink voltak: Adorno: *Fétisjelleg a zenében és a zenei hallás regressziója*; Benjamin: *A műalkotás a technikai reprodukálhatóság*

korában; Baxandall: *Reneszánsz szemlélet – reneszánsz festészet*; Belting, H.: *A hiteles kép. Képviták mint hitviták*; Danto, Arthur C.: *A közhely színeváltozása. Művészetfilozófia*; Danto: *A műalkotások értékelése és értelmezése*; Eco: *A nyitott mű* stb.

A hallgatók az elvárhatónál magasabb szinten teljesítették a követelményeket; az órákra lelkiismeretesen és alaposan készültek.

2017/2018. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely kérésére valamelyik tanszéken meghirdetett vagy EC-kódú egyetemi órák kódja

oktatója és címe

Sutyák Tibor: Az első személy

Márton Miklós: Észleléseleméleti konceptualizmus és nonkonceptualizmus

Olay Csaba: Frankfurti Iskola kritikai elmélete

II. COLLEGIUMI MUNKA

Beszámoló a műhelyben tartott órákról

1. Az első személy

Az órát Sutyák Tibor, SZTE Filozófia Tanszék egyetemi docense tartotta.

A kurzus során azt a kérdést vizsgáltuk, hogy a hagyományosan „propozicionális attitűdök”-nek nevezett mentális tartalmakban megjelenő első személyű perspektíva milyen speciális filozófiai problémákat vet fel, és kanonikus kezelésmódjai mennyiben adnak kielégítő megoldást ezekre. Az alapszövegek John Perry „The Essential Indexical” és David Lewis „Attitudes de dicto and de se” című írásai voltak. Az elemzés napvilágra hozott néhány tisztázatlan pontot Perry tanulmányában, és inkoherenciára mutatott rá Lewis hitfogalmában. Ezek után megvizsgáltuk a Cappelen és Devers *The Inessential Indexical* című könyvében előterjesztett kritikai megfontolásokat. A kurzus utolsó harmadában azt próbáltuk végiggondolni, hogy Perry későbbi, Jon Barwise szerzőtársaként kidolgozott szituációs szemantikája miként kínál megoldást az azonosított nehézségekre.

A kurzus feszes, olykor némi technikai apparátussal megtámogatott anyagot tartalmazott. A hallgatók felkészülten jelentek meg, és nem spórolták meg az erőfeszítéseket a megértés és a továbbgondolás érdekében. Összességében sikeresnek találtam a félévet.

A vizsgaeredmények is ezt támasztják alá. A hallgatók választottak egy problémát a kurzus menüjéből, és afféle workshop-formátumban közösen megvitattuk ötleteiket.

2. Észleléseleméleti konceptualizmus és nonkonceptualizmus

Az órát Márton Miklós ELTE ÁJK Jog- és Társadalomelméleti Tanszék habilitált egyetemi docens tartotta.

A csoporttal a félév során az analitikus észleléseleméletben a 20. század '80-as évektől kibontakozó konceptualizmus–nonkonceptualizmus vitát tekintettük át. Egy összefoglaló magyar nyelvű munka alapján vizsgáltuk meg a téma legfontosabb elemeit, és az egyes oldalak mellett fölhozott legjelentősebb érveket, de több alkalommal is sort kerítettünk a primér, angol nyelvű szövegek feldolgozására. Ez utóbbiakat elsősorban az MA-s hallgatók referálták, de ezeknél is, csakúgy, mint a félév során mindig, igyekeztem hangsúlyt fektetni a közös, interaktív tárgyalásra. A félévi jegyet a hallgatók – az órai munka mellett – egy beadandó házidolgozat alapján kapták meg, amelyet egy körben még át is kellett dolgozniuk az első változatra adott visszajelzéseim alapján. A csoport összességében szorgalmasnak, a téma iránt érdeklődőnek, a filozófia iránt elkötelezettnek mutatkozott – jó néhány kifejezetten alapos és egyben intellektuálisan élvezetes órát sikerült együtt prezentálnunk. A csoportból nem tudnék egyetlen személyt kiemelni, viszont a műhely minden tagja magas színvonalon, egyenletesen teljesített.

3. A frankfurti iskola kritikai elmélete

Az órát Olay Csaba egyetemi tanár, az ELTE BTK Filozófiai Intézet Újkori és Jelenkori Filozófia Tanszék tanszékvezetője tartotta.

A kurzus során a frankfurti iskola kritikai elméletét tárgyaltuk, elsősorban társadalomelméleti és politikafilozófiai szempontból. Kitekintésként Kierkegaard, Lukács és Gadamer művei is sorra kerültek. A kurzus elsősorban a VI. filozófiatörténeti kollokvium anyagához kapcsolódik. Közelebbről a következő problémakomplexumokat vizsgáltuk:

1. Első generációs kritikai elmélet, mint társadalomfilozófia – normatív politikafilozófia nélkül (Horkheimer, Adorno)

-
2. Politikafilozófia és társadalomelmélet
 3. Affirmatív kultúra és kultúripar
 4. Második generációs kritikai elmélet, mint normatív alapokra építő társadalomfilozófia (Habermas)

5. Az iskola legfrissebb fejleményei: Honneth és a szocializmus

A hallgatók részvétele nem volt teljesen folytonos, az érdeklődés viszont egyértelműen erős volt, és a szemináriumokon értelmes, jó kérdések fogalmazódtak meg.

Germanisztika Műhely

2017/2018. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok¹

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.716/EC	Miskei Réka: Német 1: <i>Német nyelv kezdőknek (A1–A2)</i>
BMVD-200.717/EC	Mónok Eszter: Német 3: <i>Német nyelv újrakezdőknek (A2)</i>
BMVD-200.718/EC	Sós Gabriella: Német 5: <i>Német nyelv középhaladóknak (A2–B1)</i>
BMVD-200.719/EC	Sára Balázs és Sarah K. Eisenprobst: Német 7: <i>Középfokú nyelvvizsga-előkészítő (B2)</i>
BMVD-200.720/EC	Sára Balázs: Német 8: <i>Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő (C1)</i>
BMVD-200.678/EC	Sára Balázs: <i>Német stílusgyakorlatok I. (C1+)</i>
BMVD-200.679/EC	Sára Balázs: <i>Opusculum tripartitum: Kritikai szövegkiadás IX.</i>
BMVD-200.680/EC	Sára Balázs: <i>Áttekintő német nyelvtörténet II.</i>
BMVD-200.681/EC	Dr. Feld-Knapp Ilona: <i>Cathedra Magistrorum – tanárkutatói projektszeminárium</i>
BMVD-200.682/EC	Dr. Maria Theisen és Irina von Morzé: <i>Bevezetés a középkori kódexfestészetbe</i>
BMVD-200.683/EC	Prof. Dr. August Stahl: <i>Rilke és a Luther-Biblia</i>
BMVD-200.684/EC	Sarah K. Eisenprobst: <i>Tudományos szakszövegírás német nyelven</i>
BMVD-200.685/EC	Dr. Wilhelm Droste: <i>Arany-versek műfordítása német nyelvre</i>

¹ A félév szakmai óráinak rövid értékelését jelen műhelyvezetői jelentés egyes pontjai tartalmazzák (ld. a II. részt). A kialakult gyakorlatnak megfelelően külön CM-beszámoló készül a dr. Feld-Knapp Ilona tanárnő vezetésével zajló *Cathedra Magistrorum – tanárkutató* c. projekt aktuális félévéről. A nem germanistáknak tartott német nyelvi kurzusokról készített beszámolókat ld. a collegiumi nyelvtanításról szóló fejezetben (ALFONS program).

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája	ösztöndíjas neve (egyetem)
Erasmus-ösztöndíj	Tiringer Orsolya (Universität Regensburg) (2017. október – 2018. február)
Erasmus-ösztöndíj	Kukri Márta (Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg) (2017. október – 2018. február)
Erasmus-ösztöndíj	Somogyi Dániel (Humboldt Universität, Berlin) (2017. október – 2018. február)

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

A Germanisztika Műhelyben a tavaszi félévben a szakmai kurzusokon túlmenően egyéb szakmai rendezvény nem zajlott. A műhelyvezető az oktatási és óraszervezési feladatain túl az őszi félévben a tavaszi *Quelle und Deutung* V-konferencia előkészítésével, valamint a *Quelle und Deutung* IV-konferenciakötet (160 oldal) és a Paepcke-émlékkonferencia anyagából, ill. a Paepcke-archívum dokumentumaiból – Horváth Géza tanár úr volt műhelyvezető szíves közreműködésével – összeállítandó „*Im Übersetzen leben*” – *Der Professor des Convivium am Eötvös-Collegium* (300 oldal) c. emlékkötet szerkesztési munkálataival foglalkozott; végül ugyancsak az őszi félévben készült el a tavasz óta korrektúra és szerkesztés alatt álló *Cathedra Magistrorum „A”* jelű (*Handreichungen*) alsorozata első kötetének (*Schreiben und Sprechen. Handreichungen zur schriftlichen und mündlichen Präsentation wissenschaftlicher Arbeiten für Lehre und Forschung* – 268 oldal) olvasószerveztői és tördelési munkálataival is.

A műhelyben működő szakcsoportok, önképzőkörök, kutatócsoportok tevékenysége

A hallgatók kezdeményezésére tervbe vett műhelykonferencia (munkacím: *Zeichen setzen – Studententagung des Germanistischen Seminars*) időpontja

konkretizálódott: a rendezvényt hallgatói szervezésben – egyúttal a Paepcke-emlékkötet bemutatójának „háttérét” biztosítandó – 2018. június 6-án tervezük megrendezni. A konferencia zártkörű, az azon való részvétel a műhelytagok számára mindenképpen ajánlott, harmadévtől felfelé kötelező (vagyis mintegy 12–14, egyenként 15 perces referátummal kell számolnunk aznap). A konferenciát a műhelyvezető folyamatos tájékoztatása mellett a hallgatók szervezik, az előkészítés és szervezés fő koordinátora Wilhelm Anna műhelytitkár-helyettes, a rendezvény anyagi háttérének biztosítására a hallgatók a HÖK-nél nyújtanak be pályázatot. Szekcióvezetőnek terveink szerint az ELTE Germanisztikai Intézetének oktatóit, elsősorban a műhely tutorait (Erb Mária, Knapp Ilona, Varga Péter) tervezzük felkérni.

Az *Opusculum tripartitum*-projekt jelenleg 7 fős kutatócsoportjában ebben a félévben a már korábban is aktív tagok mellett három további hallgató dolgozott. A hallgatók kivétel nélkül pontos, lelkiismeretes és megbízható munkát végeznek a még feldolgozatlan kéziratos szövegek átírásában, ill. a kritikai szövegkiadás előmunkálataiban. Az őszi munka a még kéziratban lévő szövegrészek (Melk Cod. 677, Melk Cod. 273, St. Pölten Cod. 66 és a salzburgi kódex szövegei) önállóan elkészített transkripcióinak több szakaszban végzett ellenőrzésével telt (a hallgatók optimális esetben „körbeellenőrzik” egymás átíratait, az így előkészített transkripciókat második körben a műhelyvezető nézi át, végül a különösen problémás szöveghelyekre a kontaktórákon külön is visszatérünk).

A Cathedra Magistrorum tanárkutatói projekt tavaszi félévéről ld. a CM beszámolóját.

A félév egyéb kurzusairól

Német stílusgyakorlatok I.

(*Stilübungen Deutsch I*, szeminárium, Sára Balázs; 8 fő).

A stílusgyakorlat-órát hagyományosan az első két évfolyamos műhelytagok számára, közös foglalkozás formájában tartottuk. A szóbeli-írásbeli kifejező-készség és a szókincs, valamint a grammatikai ismeretek általános bővítésén és fejlesztésén túl az órák fő célja az első évfolyamos hallgatók év végi szakos nyelvi alapvizsgájára való célzott felkészítés és a magabiztos nyelvhasználat, ill. a kommunikációs stratégiák erősítése, de a kurzus ezen túlmenően természetesen a kölcsönös ismerkedésre és a műhelyközösségbe való beilleszkedés

elősegítésére is remek alkalom („osztályfőnöki óra”). A hallgatók igényének és érdeklődési körének megfelelően ezúttal is minden órán egy vagy két, vetítéssel egybekötött, az előadók által szabadon választott, igen változatos témákban kidolgozott 30-40 perces referátumot hallgathattunk és vitattunk meg tartalmi, nyelvhelyességi és stiláris szempontok alapján. A referátumtémákhoz kapcsolódó speciális szókinccs főbb elemeinek stabilizálása és gyakorlása a referens által kidolgozott interaktív feladatok formájában történt. A kurzust a félév során tartott prezentációkból készítenődő, egyenként két oldal terjedelmű – ebben a félévben a „zsurnalisztikai esszé” műfajában megírandó – szöveges összefoglalók elkészítése zárja.

Opusculum tripartitum IX.

Szövegkiadói projektszeminárium

(*Opusculum tripartitum – Texteditorisches Projektseminar IX*, szeminárium, Sára Balázs; 8 fő).

ld. fent (A műhelyben működő szakcsoportok, kutatócsoportok tevékenysége pont alatt).

Áttekintő német nyelvtörténet II.

(*Deutsche Sprachgeschichte im Überblick II*, szeminárium, Sára Balázs; 10 fő).

A BA III. és az MA I. évfolyamos hallgatói számára kötelezően előírt (emellett azonban minden műhelytag számára nyitott), a Collegium bölcsészműhelyeinek szövegkiadói tevékenységéhez alapvető ismereteket közvetítő és a „klasszikus” germanisztikai képzés egyik alappilléret képező nyelvtörténet-műhelykurzus második félévének óráin a német nyelv indoeurópai („ősrokonsági”) és germán („rokonsági”) összefüggéseit követően elsősorban a német nyelv főbb történeti korszakairól próbáltunk képet alkotni a közgermán nyelvállapottól a XV. századig, részben a kurzusvezető által tartott előadások, részben a hallgatók referátumai, részben pedig az adott kor főbb nyelvmélekeinek elemzése révén (gót szemelvények, óészaki rúnafeliratok, ófelnémet ráolvasások szövegei, wessobrunni himnusz és imádság, középfelnémet líra, korai újfelnémet szövegmutatványok).

Bevezetés a középkori kódexfestészetbe

(*Einführung in die mittelalterliche Buchmalerei*, előadások, dr. Maria Theisen és Irina von Morzé [ÖAW/Bécs]; 9 fő).

A kurzust dr. Maria Theisen és dr. Irina von Morzé, az Osztrák Tudományos Akadémia Középkori Kéziratosztályának tudományos munkatársai, a *Quelle*

und Deutung-konferenciasorozat visszatérő előadói vezették. A több fórumon is hirdetett négy napos (december 4–7., naponta 18.00–21.30 közt megrendezett) tömbösített kurzust a műhely hallgatóin kívül egyéb szakos collegisták sajnos nem látogatták, de a műhely tagságából kilenc fő a legtöbb órán részt vett és aktívan dolgozott együtt a kurzusvezetőkkel. A kurzuson a kodikológia és kódexfestészet alapfogalmain túl elsősorban a 15. század közép-európai könyvművészetének fontosabb darabjaiba nyerhettek bepillantást a hallgatók.

A kurzus tematikája: 1) Einführung: Geschichten auf Pergament und Papier; 2) Maler und Auftraggeber: Mäzene und europäische Schulen der Buchmalerei; 3) Buchherstellung und Buchmalerei des 15. Jahrhunderts in Österreich, Mähren und Ungarn; 4) Wenzel IV. als Kunstmäzen: Die illuminierten Handschriften.

Jóllehet a tárgyalt tudományág igen komplex és a hallgatóság számára merőben újdonságot jelentő területet képvisel, az órák kimondottan oldott, családias légkörben folytak. Komoly segítséget jelentett a hallgatóknak a kurzusvezetők-től kapott bibliográfiai segédlet és internetes forrásjegyzék, emellett megkaptuk az órákon használt képes prezentációk teljes anyagát is.

Rilke és a Luther-Biblia

(*Rilke und die Bibel Luthers – zwischen Anverwandlung und Polemik*, szeminárium, Prof. Dr. August Stahl [Saarbrücken]; 3 fő).

A Collegium évente visszatérő vendége, Stahl professzor 2017. október 24–27. között tartotta Budapesten szokásos évi kurzusát a Collegium, az ELTE Germanisztikai Intézete és a Károli Gáspár Református Egyetem hallgatói számára, melynek keretében október 26-án délután ezúttal is ellátogattott a Collegiumba, ahol külön szemináriumot tartott a Germanisztika Műhely érdeklődő hallgatói számára. A foglalkozás témája R. M. Rilke bibliai ihletésű műveinek hermeneutikai elemzése volt. Az alkotások elemzését és értelmezését tematikusan kapcsolódó képzőművészeti alkotások (reneszánsz és barokk festmények, épületek), valamint Rilke naplójegyzeteiből, leveleiből és prózai műveiből válogatott szemelvények tették teljessé. A több helyszínen (ELTE Múzeum körúti campus, KRE BTK) tartott teljes kurzust a műhelyből Balassa Réka és Melich Dóra látogatta és végezte el.

Tudományos szakszövegírás német nyelven

(*Wissenschaftliches Schreiben*, szeminárium, Sarah Katharina Eisenprobst [gyakornok, Universität Wien]; 7 fő).

A kurzusvezető beszámolója:

„Kursbericht Wissenschaftliches Arbeiten

Kursleiterin: Sarah K. Eisenprobst BA

Kurszeit: Dienstag 20:00–21:30

Thematik: Wissenschaftliches Schreiben und Arbeiten, Wissenschafts-sprache Deutsch.

Der Kurs gliederte sich in vier Teile:

1. VOR dem Schreiben: Der erste Block des Seminars beschäftigte sich zu Beginn mit den Grundlagen wissenschaftlicher Kommunikation, aber der Hauptfokus lag auf der Frage, was man tun muss, bevor man beginnt, eine wissenschaftliche Arbeit zu schreiben.

2. WÄHREND dem Schreiben I: Textkonventionen und Dialog mit der Forschung: Der zweite Block des Seminars beschäftigte sich v.a. damit, wie eine wissenschaftliche Arbeit gegliedert wird und welche Bestandteile sie konventionell im deutschsprachigen Raum beinhaltet. Daneben ging es auch darum, wie man die Forschung in seine eigene Arbeit übernimmt und in das Netz des eigenen Textes einbaut.

3. WÄHREND dem Schreiben II: Sprachliche Merkmale: Der dritte Block des Seminars beschäftigte sich mit den sprachlichen Besonderheiten von wissenschaftlichen Arbeiten. Welche sprachlichen Textsortenmerkmale treten auf? Worauf sollte man achten? Was gilt es zu vermeiden? Dazu wurden auch mehrere praktische Übungsbeispiele mit dem Ziel der Erweiterung der Sprachkompetenz in diesem Block durchgeführt.

4. NACH dem Schreiben: Der letzte Block des Seminars beschäftigte sich damit, was man nach einer wissenschaftlichen Arbeit noch durchführen sollte (Bibliographieren, Checkliste). Des Weiteren gab es noch ein paar kleinere abschließende Übungen und Aufgaben.

Unterrichtsmaterialien: Die im Kurs verwendeten Materialien entstammen folgenden drei Quellen:

Esselborn-Krumbiegel, Helga (2010): Richtig wissenschaftlich schreiben. Wissenschaftssprache in Regeln und Übung. 5., aktualisierte Auflage. Paderborn: Verlag Ferdinand Schöningh.

Nittaus, Silvia (2017): Der Werkzeugkasten zum Verfassen einer wissenschaftlichen Arbeit. In: Feld-Knapp, Ilona (Hrsg.): CM-Beiträge zur Lehrerforschung. Handreichungen zum Verfassen und Vortrag wissenschaftlicher Arbeiten für Lehre und Forschung. Budapest: Eötvös-József-Collegium. S. 15–56.

Schäfer, Susanne/Heinrich, Dietmar (2010): *Wissenschaftliches Arbeiten an deutschen Universitäten. Eine Arbeitshilfe für ausländische Studierende im geistes- und gesellschaftswissenschaftlichen Bereich*. München: Iudicum Verlag.

Ich habe die Gruppe als äußerst motiviert und interessiert empfunden. Trotz der späten Stunde herrschte immer eine rege Beteiligung von Seiten der Studierenden und ich erlebte einen gut funktionierenden Austausch von Meinungen. Die Atmosphäre in dem Kurs war angenehm und trotz der Stoffmenge blieb uns immer wieder Zeit, über persönliche Erfahrungen ins Gespräch zu kommen, was wahrscheinlich auch an der angenehmen Gruppengröße lag. Besonders spannend für mich als Lehrende war einerseits, auch etwas über das ungarische Hochschulsystem und das Germanistikstudium des Landes zu erfahren, andererseits auch einmal kritisch über gelernte Inhalte mit den Studierenden zusammen zu reflektieren. Ich hatte das Gefühl, dass die Studierenden viel aus dem Kurs mitnehmen konnten.”

A műhely által benyújtott vagy jegyzett pályázatok

A műhely még a tavaszi félévben eredményes pályázatot nyújtott be az Osztrák Kulturális Fórumhoz a 2017 végére tervezett tömbösített kodikológiai–művészettörténeti kurzus támogatására, így a december 4–7. között a „Bevezetés a német nyelvű középkor- és korai újkoros kéziratok kodikológiájába és paleográfiájába” című sorozatunk negyedik szemináriumát rendezhettük meg *Mittelalterliche Buchmalerei / Középkori kódexfestészet* címmel (ld. fent). A 2017/18-as tavaszi félévre ugyancsak az ÖKF-től nyertünk támogatást a következő, immár ötödik *Quelle und Deutung* paleográfiai-kodikológiai kiskonferencia megrendezésére, melyre az előző évekhez hasonlóan ezúttal is öt vendégelőadót fogadhatunk Bécsből.

A műhely hallgatói, hallgatói csoportjai

A műhely jelenleg 21 fős létszámmal működik; ebből két bentlakó nyelv-
oktatóval.

A műhelytagság hangulata és munkakedve összességében biztató; a magam részéről pedig különösen nagy reményeket fűzök a – külön hangsúlyozom – tisztán hallgatói kezdeményezésre és a hallgatók saját szervezésében megvalósuló június eleji műhelykonferenciánkhoz.

Nyelvoktatás

A műhely az őszi félévben is összesen 59 nyelvtanuló collegista számára négy oktatóval, öt csoportban, A1/A2–B2/C1-szinteken tartott német nyelvi kurzusokat a rendszeres felmenő képzésben részt vevő hallgatók és a felsőbb évfolyamok számára: Német 1 (A1 – kezdő): Miskei Réka; Német 3 (A2 – újrakezdő): Mónok Eszter; Német 5 (B1 – [fél]középfaladó): Sós Gabriella; Német 7 (B2 – középfokú nyelvvizsga-felkészítő): Sára Balázs és Sarah K. Eisenprobst; Német 8 (C1 – felsőfokú nyelvvizsga-felkészítő): Sára Balázs.

2017/2018. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok²

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.11n/EC	Miskei Réka: Német 1: <i>Német nyelv kezdőknek (A1–A2)</i>
BMVD-200.12n/EC	Mónok Eszter: Német 3: <i>Német nyelv újrakezdőknek (A2)</i>
BMVD-200.13n/EC	Sós Gabriella: Német 5: <i>Német nyelv középfaladóknak (A2–B1)</i>
BMVD-200.634n/EC	Sára Balázs: Német 7: <i>Középfokú nyelvvizsga-előkészítő (B2)</i>
BMVD-200.635n/EC	Sára Balázs: Német 8: <i>Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő (C1)</i>
BMVD-200.678/EC	Sára Balázs: <i>Kutatásmódszertan. műhelykonferencia</i>
BMVD-200.678a/EC	Sára Balázs: <i>Német stílusgyakorlatok II. (C1+)</i>
BMVD-200.676a/EC	Sára Balázs: <i>Német szókincsfejlesztés II.</i>
BMVD-200.414a/EC	Sára Balázs: <i>Opusculum tripartitum: Kritikai szövegkiadás X.</i>

² A félév szakmai óráinak rövid értékelését jelen műhelyvezetői jelentés egyes pontjai tartalmazzák (ld. a II. részt). A kialakult gyakorlatnak megfelelően külön CM-beszámoló készül a dr. Feld-Knapp Ilona tanárnő vezetésével zajló *Cathedra Magistrorum – tanárkutatás* c. projekt aktuális félévéről. A nem germanistáknak tartott német nyelvi kurzusokról készített beszámolókat ld. a collegiumi nyelvoktatásról szóló fejezetben (ALFONSO program).

BMVD-200.272a/EC	Sára Balázs: <i>Áttekintő német nyelvtörténet III.</i>
BMVD-200.417a/EC	Dr. Jónácsik László: <i>Régi német irodalom: Hartmann von Aue epikája</i>
BMVD-200.677/EC	Dr. Dávid G. Csaba: <i>Zenetörténet III. Romantika</i>
BMVD-200.273a/EC	Dr. Feld-Knapp Ilona: <i>Cathedra Magistrorum – tanárkutatási projektszem.</i>

A műhely ösztöndíjasai ösztöndíj fajtája

	ösztöndíjas neve (egyetem)
Tempus Közalapítvány	Kató Áron (Koppenhága [nyári egyetem, nyelvi kurzus], 2018. július 11–31.)
DAAD	van Waarden Franciska (Freie Universität Berlin, 2018. augusztus 6–30.)
Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj	Somogyi Dániel
EHÖK Közéleti Ösztöndíj	Petovári Anna

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai rendezvényei

A Germanisztika Műhelyben a tavaszi félévben két jelentős szakmai rendezvény zajlott: az őszi félévben előkészített *Quelle und Deutung V*-kiskonferencia (a *Quelle und Deutung IV*-konferenciakötet [szerk. Sára Balázs; 260 oldal] Országos Széchényi Könyvtárban megrendezett bemutatójával) és a Paepcke-emlékkonferencia anyagából, ill. a Paepcke-archívum dokumentumaiból Horváth Géza tanár úr, egykori műhelyvezető, jelenleg a KRE Német és Holland Nyelvű Kultúrák Intézetének igazgatója szíves közreműködésével összeállított „*Im Übersetzen leben*”. *Der Professor des Convivium am Eötvös-Collegium. Gedenkschrift zum 100. Geburtstag von Fritz Paepcke* ([szerk. Horváth Géza és Sára Balázs; 304 oldal]) című emlékkötet bemutatójának méltó háttérül szolgáló első „összműhelyes” műhelykonferencia, melynek a *zeichen setzen 2018* címet adtuk. Ugyancsak a tavaszi félévben került sor a *Cathedra Magistrorum 2017* tavasza óta korrektúra és szerkesztés alatt álló „A” jelű (*Handreichungen*) alorozata első kötetének (*Schreiben und Sprechen. Handreichungen zur schriftlichen und mündlichen Präsentation wissenschaftlicher Arbeiten für Lehre und Forschung* [szerk. Feld-Knapp Ilona; 268 oldal]) könyvbemutatójára is – részletesebben a *Cathedra Magistrorum* beszámolójában.

A *Byzanz und das Abendland VI*-konferencia *Quelle und Deutung / Forrás és értelmezés* címen jegyzett, immár ötödik, hagyományosan a budapesti Osztrák Kulturális Fórum igazgatója, idén Regina Rusz által megnyitott germanisztikai paleográfiai-kodikológiai ülészakán mintegy 20-25 fős hallgatói és szakmai közönség előtt összesen kilenc osztrák és magyar kutató számolt be aktuális kutatási eredményeiről (2018. április 19., Eötvös Collegium, Paepcke-Borzsák-kabinet). A szóban forgó tudományterület komplex és alapvetően interdiszplináris érdeklődést és tájékozottságot feltételez, amit a referátumok tematikájának változatossága is jól mutat. A konferencia és a kapcsolódó kötetbemutató meghívója és programja, valamint a műhelyvezető kötetbemutatójának szövege a függelékben olvasható (1–3. melléklet).

A hallgatók kezdeményezésére tervbe vett *zeichen setzen 2018* című műhelykonferenciát nagyrészt hallgatói szervezésben – egyúttal a Paepcke-émlékkötet bemutatójának „háttérét” biztosítandó – 2018. június 6–7-én rendeztük meg. Az ez évi konferenciát kezdetől zártkörűre terveztük, az azon való részvétel a műhelytagok számára ajánlott, harmadévtől felfelé elvárt volt, de két kivétellel minden műhelytag szinte azonnal jelentkezett német vonatkozású, önálló kutatási témával, így a konferencia másfél napja során összesen 16 húszperces referátum hangzott el. A konferenciát a műhelyvezető folyamatos tájékoztatása és részbeni közreműködése (meghívott szekcióvezetőkkel való kapcsolatfelvétel) mellett a hallgatók szervezték. Az előkészítés és szervezés koordinátora Mónok Eszter és Wilhelm Anna voltak, a rendezvény anyagi háttérének biztosítására a hallgatók az ELTE BTK Hallgatói Önkormányzatához nyújtottak be eredményes pályázatot. Az igen széles tematikus spektrumot felölelő konferencia öt szekcióban zajlott, szekcióvezetőknek az ELTE Germanisztikai Intézetének oktatóit, Varga Péter tanár urat és Király Edit, Erb Mária és Knapp Ilona tanárnőket, valamint Rada Roberta tanárnőt, a Germanisztikai Intézet igazgató asszonyát kértük fel, akik a felkérést azonnal és örömmel vállalták. Plenáris előadásra Czeglédy Anita tanárnőt, a KRE Német Tanszékének vezetőjét, volt Eötvös-collegistát kértük fel. A konferencia a várakozásnak megfelelően tartalmaznak bizonyult, és az elnökök gondos szakmai felügyelete mellett igen jó hangulatban zajlott. A műhelytagoktól egytől-egyig színvonalas, jól előkészített előadásokat hallhattunk, ezek írott változatát a *Freiräume* című műhelykiadvány-sorozatunk második kötetében tervezzük megjelentetni (a sorozat első köteteként a Konrad-Adenauer-Stiftung támogatásával megjelent, fent említett Paepcke-émlékkonferencia-kötetet a rendezvény első napjának

záróeseményeként mintegy 25 fős hallgatóság előtt a szerkesztők, Horváth Géza és Sára Balázs mutatták be). A műhelykonferenciára terveink szerint a jövőben egy-kétéves rendszerességgel kerülne sor, és azt az ELTE Germanisztikai Intézete hallgatói referátumainak is megnyitnánk. A rendezvényről a *Neue Zeitung* egyoldalas riportban tudósított (NZ, 28/2018, p. 6), a cikk szerzője, Sós Gabriella tanárnő szíves közreműködését ezúton is szívből köszönjük.

A műhelytagok egyéb szakmai előadásai

A műhelykonferencián kívül a műhely tagjai a tavaszi félévben az alábbi címekkel tartottak szakmai referátumokat:

Kató Áron: *Kihalófélben a dán nyelv? Anglicizmusok a dánban és nyelvpolitikai kezelésük*. VII. Eötvözet- konferencia, Szeged, Bolyai Intézet, 2018. április 7.

Kató Áron: *A lehetetlen művészete – A dán krimifordítás módszertani kérdései*. XIX. Eötvös-konferencia, Budapest, Eötvös Collegium, 2018. április 21.

Galac Ádám: *A bácskai Csonoplya község magyar lakosságának nyelvhasználata*. „Anyanyelvünk évszázadai”-konferencia, Budapest, ELTE BTK, 2018. június 9.

Pnyakovics Levente: *Az individuum elbeszéltsége Cholnoky László Bertalan éjszakája című művében*. „Álarcoskodás a mi mesterségünk, édes barátom” – konferencia Cholnoky Viktor 150 éves születésnapja alkalmából. Budapest, ELTE BTK, Magyar Irodalomtörténeti Tanszék, 2018. május 5.

Somogyi Dániel: *A Magyar Népköztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság kulturális kapcsolatai 1949–1965*. Új Nemzeti Kiválóság Program konferenciája, Budapest, 2018. május 24.

Somogyi Dániel: *Az 1956-os magyarországi forradalom és a keletnémet–magyar kulturális kapcsolatok*. XIX. Eötvös-konferencia, Budapest, Eötvös Collegium, 2018. április 21.

Somogyi Dániel: *Keletnémet lektorátusok a Magyar Köztársaság egyetemlein (1958–1965)*. VII. Eötvözet-konferencia, Szeged, Bolyai Intézet, 2018. április 7.

Somogyi Dániel: *A német mint idegen nyelv oktatásának helyzete és a keletnémet befolyás a Magyar Népköztársaságban 1949 és 1965 között*. Konferencia Clio műhelyében – ELTE EC, 2018. március 1.

A műhelyben működő szakcsoportok, önképzőkörök, kutatócsoportok tevékenysége

Az Opusculum tripartitum-projekt (*Texteditorisches Projektseminar X.*, Sára Balázs; 5 fő) tizedik félévét zárta, ezúttal viszonylag kis létszámú kutatócsoportjában ebben a félévben elsőtől negyedik évfolyamig dolgoztak műhelytagok. A hallgatók továbbra is pontos, lelkiismeretes és megbízható munkát végeznek a még feldolgozatlan kéziratok szövegek átírásában, ill. a kritikai szövegkiadás előmunkálataiban. A tavaszi munka a még kéziratban lévő szövegrészek (Melk Cod. 677, Melk Cod. 273, St. Pölten Cod. 66 és a salzburgi kódex szövegei) önállóan elkészített transkripcióinak több szakaszban végzett ellenőrzésével telt. A teljes korpusz ellenőrzött átíratainak átfésülését és az összes dokumentum szinoptikus összevetését és adott szöveghelyek visszakereshetőségét lehetővé tevő szövegösszeállítást (terveink szerint tíz oszlopos excel-dokumentumokban) augusztus folyamán a műhelyvezető készíti el, így az őszi félévre Regina Cermann és Katrin Janz-Wenig (az ÖAW IMAFO, Abteilung Schrift- und Buchwesen tudományos munkatársai) közreműködésével tervezett filológiai-szövegkiadási projektszemináriumon már kizárólag a kritikai szövegkiadás alapvetéseire és gyakorlati megvalósítására koncentrálhatunk majd.

A főleg alsóbb éves műhelytagok műhelykonferenciára való felkészülését Kutatásmódszertani szakszeminárium (*Forschungsmethodologisches Projektseminar*, Sára Balázs; 13 fő) volt hivatott elősegíteni, melyet a hallgatók – a műhelyvezetővel rendszeresen egyeztetve – önképzőkörszerű összejövetelek formájában, a negyedéves tagok koordinálásával tartottak meg. A kurzushoz nagy segítséget nyújtott Sarah K. Eisenprobst tanárnő (Bécsi Egyetem) őszi *Tudományos szakszövegírás* témában tartott kurzusa. A műhelyvezető feladata a konferencia előkészítése terén elsősorban a kutatási témák és előadáscímek, az alapelvek és módszerek egyeztetésében és rögzítésében, közvetlenül a konferencia előtt pedig az absztraktok és a prezentációs anyagok korrektúrázásában állt.

A félév egyéb kurzusairól

Német stílusgyakorlatok II.

(*Stilübungen Deutsch II*, szeminárium, Sára Balázs; 8 fő).

A stílusgyakorlat-órát hagyományosan az első két évfolyam műhelytagjainak, közös foglalkozás formájában tartottuk. A szóbeli és írásbeli kifejezőkészség

és a szókincs, valamint a grammatikai ismeretek általános bővítésén és fejlesztésén túl az órák fő célja az első évfolyamos hallgatók év végi szakos nyelvi alapvizsgájára való célzott felkészítés (az év végi tanszéki vizsgák eredménye – minden műhelyagnál jeles – önmagáért beszél) és a hallgatók magabiztos nyelvhasználatának, ill. kommunikációs stratégiáiknak erősítése, de emellett természetesen a műhelyközösségbe való beilleszkedésük elősegítése is („osztályfőnöki óra”). A félévet az előző félévben tartott prezentációkból készített 3–4 oldalas, szöveges összefoglalók stilisztikai elemzésével, bírálatával és korrektúrázásával kezdtük; a félév többi óráján a hallgatók igényének és érdeklődési körének megfelelően ezúttal is egy-egy, vetítéssel egybekötött, az előadók által szabadon választott témákhoz kidolgozott, nagyobb terjedelmű referátumot hallgathattunk és vitattunk meg tartalmi, nyelvhelyességi és stiláris szempontok alapján. A referátumtémákhoz kapcsolódó speciális szókincs főbb elemeinek gyakorlása az előadók által összeállított, ill. kidolgozott interaktív feladatok formájában zajlott.

Német szókincsfejlesztés II.

(*Wortschatzerweiterung II*, szeminárium, Sára Balázs; 8 fő).

A kötelező stílusgyakorlatokat fakultatívan folytató, jórészt ugyancsak önképzőkörszerűen működő kurzus hétfőn esténként zajlott (a szakmai irányítást Wilhelm Anna és Mónok Eszter vállalták). Az egyes órák egy interaktív előadásból és az előző óra szavaiból írt szódolgozatból álltak. A témákat a hallgatók maguk választották, igyekezve saját érdeklődésüknek megfelelően dönteni és a kurzus résztvevőinek igényeihez igazodni. A résztvevők a német szókincs számos területével ismerkedtek meg részletesebben, ill. hallhattak előadásokat egyebek mellett a biológia, fizika, közlekedés, politika és néprajz témaköréből; az előadók pedig a prezentációkészítés és az előadástechnika területén fejleszthették készségeiket. Az adott dolgozatok nem pusztán a tanult új szavakat, de a szerzett új ismereteket is számon kérték. Emellett az órákon lehetőség volt vitára is, így a verbális készségek is fejlődhettek. A hallgatók által összeállított órai feladatok típusai didaktikai kérdéseket is felvetettek, illetve inspirálhattak azok későbbi felhasználására is.

Áttekintő német nyelvtörténet III.

(*Deutsche Sprachgeschichte im Überblick III*, szeminárium, Sára Balázs; 10 fő).

A BA III. és az MA I. évfolyamos hallgatói számára kötelezően előírt (emellett azonban minden műhelytag számára nyitott), a Collegium bölcsészműhelyeinek

szövegkiadói tevékenységéhez alapvető ismereteket közvetítő és a „klasszikus” germanisztikai képzés egyik alappilléret képező nyelvtörténet-műhelykurzus harmadik félévének első felében a német nyelv történeti hangtanát, ill. annak rendszerét tekintettük át az indoeurópai alapoktól a germánon át egészen a korai újfelnémet korig. A félév második felében a csoport a történeti morfoszintaxis elméleti alapjaival és a német főnévi csoport morfoszintaxisa fejlődésével, grammatikalizációjával ismerkedett meg. Az órák interaktív előadás keretében folytak, a tárgyalt nyelvi jelenségeket gazdag példatárral szemlélítettük és e példákat elemeztük.

Régi német irodalom: Hartmann von Aue epikája

(*Ältere deutsche Literatur: Das epische Werk Hartmanns von Aue*, dr. Jónácsik László; 4 fő).

A szeminárium témája Hartmann von Aue kulcsfontosságú, „kanonikus” epikája, ami több szempontból is modellértékűnek számított – számít az 1200 körüli, ún. „klasszikus” középkori német udvari irodalomban – amelybe e kurzus egyúttal bevezetesként is szolgál. A tantárgy célja továbbá, a faktológiai ismeretek közvetítésén túl, a történeti szemlélet, az interdiszciplináris látásmód, az integratív kompetencia, valamint az önálló absztrakciós–elemző–rendszerző–értékelő készség fejlesztése.

Az elsősorban műelemző–műértelmező szeminárium vizsgált korpuszát négy (nagy)epikai mű alkotta: két „legenda-elbeszélés”, a *Szegény Henrik* és a *Gregorius*, és két Artúr-regény, az *Erec* és az *Iwein*. A központi figyelem a mindenkori, műfajspecifikus, pl. teológiai, ill. motivikai, poétológiai és fikcionalitás-konceptiókra, a jellegzetes epikai struktúrákra (pl. „epikai kettőzés”, tipikus legenda- és *aventure*-struktúrák), a legfontosabb, cselekményhordozó alakok jellemzésére és a „művészi mondanivalóra” irányult, az alapvetően szükséges terminológiai, elméleti, ill. módszertani reflexiók és tudománytörténeti szempontok bevonásával.

A számonkérés és az értékelés a fejenkénti legalább két referátum és az órai munka alapján történt; a kurzust négyen teljesítették: valamennyien „jeles” eredménnyel.

Zenetörténet III. A romantika zenéje

(előadás, dr. Dávid Gábor Csaba):

Az NTP-SZKOLL pályázati támogatásból immár harmadik félévben megvalósuló zenetörténeti kurzussorozat harmadik féléve a romantika zenéjének

első nagy korszakát ölelte fel és mutatta be annak fejlődését gazdagon illusztrált zenei dokumentumanyagban. Az órák fő témája Beethoven, Schubert, Mendelssohn-Bartholdy, Schumann, Chopin és Liszt művészetének bemutatása és egyes műveik részletes elemzése volt. A kurzusról összefoglaló prezentáció készítése folyamatban (ezt az eddigi félévekhez hasonlóan a Collegium honlapján tesszük közzé). A zenetörténet kurzus fontosságát és a zene mint (történetileg is alapvető) kultúrterület attraktivitását mutatja egyébként Melich Dóra e félévben benyújtott, messzemenőleg interdiszciplináris BA-szakedolgozata is (*Hugo von Hofmannsthal – Richard Strauss: Elektra*), melynek elkészítéséhez a jelölt a kurzusvezetőtől is kapott szakmai segítséget.

A műhely hallgatói, ill. hallgatói csoportjai

A műhely a tavaszi félévben 21 fős létszámmal működik, ebből két fő bentlakó nyelvoktató. A műhelytagság hangulata és munkakedve összességében biztató, amit a nagy erőket és szellemi kapacitásokat megmozgató műhelykonferencia, de a nyelvi kurzusok vezetésére önként vállalkozó kollégák lelkesedése is jól mutat.

Nyelvoktatás

A műhely a tavaszi félévben összesen 40 fő nyelvtanuló collegista számára négy oktatóval, négy csoportban, A1/A2–B2/C1-szinteken tartott rendszeres német nyelvi kurzusokat az ALFONSÓ felmenő képzésében: Német 2 (A1/A2 – kezdő): Miskei Réka; Német 4 (A2/B1 – újrakezdő): Mónok Eszter; Német 6 (B1/B2 – [fél]középfaladó): Sós Gabriella; Német 7 (B2 – középfokú nyelvvizsga-felkészítő, csak a félév második felében): Sára Balázs; Német 8 (C1 – felsőfokú nyelvvizsga-felkészítő): Sára Balázs.

Programmbroschüre
zeichen setzen 2018
Studententagung 2018 des Germanistischen Seminars
am Eötvös-József-Collegium der ELTE Budapest

6.–7. Juni 2018 (Mittwoch–Donnerstag)

Festsaal des ELTE Eötvös-József-Collegiums
1118 Budapest, Ménesi út 11–13

Programm

6. Juni 2018, Mittwoch

9.00 Eröffnung – Grußadressen Regina Rusz, Direktorin des Österreichischen Kulturforums Budapest; László Horváth, Direktor des Eötvös-József-Collegiums; Balázs Sára, Leiter des Germanistischen Seminars am Eötvös-Collegium

9.30 Plenarvortrag

Anita Czeglédy (Univ.-Doz., Leiterin des Lehrstuhls für Deutsche Sprache und Literatur der Károli-Gáspár-Universität der Reformierten Kirche):
„*Sein-in-der-Sprache*“ – *mitteleuropäische Poetiken der Gegenwart*

10.15 Kaffeepause

10.30 – 11.45 Literaturwissenschaft – Vorsitz: Péter Varga, Univ.-Doz. am Lehrstuhl für Deutschsprachige Literaturen des Germanistischen Instituts der ELTE

10.30 Márta Kukri:

Legitimation der Herrschaft im Nibelungenlied und in König Budas Tod. Ein Vergleich.

Im Mittelpunkt des Vortrags steht die Frage, wie die unterschiedlichen Formen der Herrschaft im *Nibelungenlied* und in *König Budas Tod* bekräftigt werden. Es wird untersucht, worin die Macht des Herrschers besteht und was zum Verlust der Legitimität eines bestehenden Herrschaftssystems in den beiden

Werken führen kann. Um die Motivation der Figuren besser verstehen zu können, lohnt es sich, einen Blick auf die Vorgänge im Hintergrund zu werfen. Die Unsicherheit der bestehenden Systeme dient als Ausgangspunkt der Geschehnisse und löst die Hauptkonflikte aus. Die Relevanz des Vergleichs wird erheblich durch den Umstand unterstützt, dass Arany das *Nibelungenlied* als Quelle benutzt hat. Als Grundlage der Analyse dient Max Webers Theorie in Bezug auf die *drei Typen der legitimen Herrschaft*. Während Gunthers und Budas königliche Identität traditionelle Merkmale aufweist, beruht Siegfrieds und Eteles Macht auf *charismatischer Legitimation* – die zwei Systeme schließen sich gegenseitig aus. In den Werken ist das Aufeinanderstoßen dieser Herrschaftsstrukturen zu beobachten. Im *Nibelungenlied* bleibt die traditionelle Herrschaftsform bestehen, indem die charismatische vernichtet wird. Bei Arany ist die Ablösung des traditionellen Systems durch das charismatische nachzuweisen, wobei der Vertreter der bisher existierenden Ordnung beseitigt wird. Der Beitrag thematisiert ferner die Einordnung der Figuren in die Herrschertypen. Bei der Analyse von Siegfrieds Charakter ist zum Beispiel nicht zu übersehen, dass seine Macht auch über eindeutig traditionelle Merkmale verfügt, während bei Buda auch charismatische Elemente nachzuweisen sind.

Die gründliche Textanalyse trägt zur Schattierung des dargestellten Bildes bei, wobei die vorgestellte Betrachtungsweise auch interpretatorische Fragestellungen zulässt. Es wird dadurch vor allem die *Schuldfrage* problematisiert: Die Ereignisse können einerseits als Vorgang verstanden werden, in diesem Fall wird die Verantwortung der Person in Hintergrund gestellt. Die Geschehnisse stehen außerhalb der Kontrolle des Einzelnen. Die Konsequenzen des Aufeinanderstoßens ergeben sich aus den Eigenschaften der Systeme. Andererseits kann auch die Verantwortlichkeit des Einzelnen hervorgehoben werden, zumal der Vorgang gehindert oder unterstützt werden kann.

10.50 Levente Pnyakovics:

Die Geschichte der Agnes Bernauerin im Spiegel der deutschen Dramatik des 18. und 19. Jahrhunderts anhand der Dramen von Hebbel, Törring und Ludwig.

Die Liebesgeschichte des jugendlichen Albrecht III. von Bayern-München und der Augsburger Baderstochter Agnes Bernauer wurde zuerst in J. Trittheims *Annales Hiersaugiensis* (1514) und Werlichius' *Chronica der Stadt Augspurg* (1595), später in J. H. von Falkensteins *Geschichte des großen Herzogtums*

Bayern (1763) berichtet. Ein Volkslied, ebenfalls bereits im 16. Jahrhundert erwähnt, blieb in einer Fassung aus dem 18. Jahrhundert erhalten. Als literarischer Entdecker des Stoffes hat Hofmann von Hofmannswaldau zu gelten, der in seinen *Heldenbriefen* (1673) auch „Herzog Ungenand und Agnes Bernin“ miteinander sprechen lässt. Die Verarbeitung zu einer „Rittergeschichte“ 1767 durch Paul von Stetten macht das Thema der illegitimen Liebesbeziehung zwischen dem Herzog und der Baderstochter dann für den Sturm und Drang interessant: 1780 dramatisierte Joseph August von Törring den Agnes-Bernauer-Stoff zu einem „Vaterländischen Schauspiel“. Diese Fassung wurde Hebbel bekannt, der u.a. wegen seiner Unzufriedenheit mit Törrings Version sein eigenes Drama zu dem Thema entwarf, wobei er seine wichtigste Quelle, der er im Aufbau seines Dramas, in der Schilderung des Charakters von Agnes, in der Darstellung der Regensburger Turnierszene und in anderen Einzelheiten folgt, nicht explizit nennt: *Agnes Bernauerin, historisch geschildert von Felix Joseph Lipowsky* (1801).

Ziel des Referats ist es, die Fiktionalitätsfrage im Spiegel der Realitätsbezüge der drei Stücke zu analysieren. Darüber hinaus soll auch die Frage gestellt werden, durch welche Quellen die Autoren inspiriert worden sind. Außerdem ist es relevant, wie das Motiv der Sünde in den einzelnen Stücken zum Vorschein kommt: Wie lassen die Werke *Agnes Bernauerin* sehen? Ist diese Opfer oder eher eine Sünderin? Anhand der Analyse der Dramen wird auch über die Frage reflektiert, ob das Individuum auf der Ebene der Fiktionalität einen Einfluss auf bestehende Konventionen ausüben kann.

11.10 Orsolya Kárpáti:

Literarische Doppelidentität? Zur Identitätsfrage in den deutsch- und ungarischsprachigen Werken von Robert Becker.

Die Identitätsfrage stand schon immer im Mittelpunkt der ungarndeutschen Literatur. Als Sonderfall gilt jedoch, wenn ein zweisprachiger Dichter in seinen beiden Sprachen literarisch tätig ist. In meiner Forschung suche ich die Antwort darauf, inwieweit sich Robert Beckers Gedichte in den beiden Sprachen voneinander unterscheiden und ob der Ausdruck von Identität und Heimatliebe von der Muttersprache abhängig ist – die zeitgenössische ungarndeutsche Literatur wurde unter diesem Aspekt meines Wissens bislang nicht systematisch untersucht. Kann man sich vorstellen, mit zwei Sprachen und zwei Identitäten zu leben? Heimat, Zugehörigkeit, Abstammung – all diese Konzepte bekommen hier eine neue Perspektive. Literarisch gesehen sind die zahllosen

Werke ungarndeutscher Autoren aller Generationen die Ergebnisse dieser Komplexität und dieses Gefühlreichtums. Schreibt man anders auf Deutsch als auf Ungarisch? Nimmt auch der Leser Unterschiede wahr, die auf die Zweisprachigkeit des Autors zurückgeführt werden können? Sind die Gedichte in den beiden Sprachen überhaupt vergleichbar? Diese Fragen möchte ich mit Hilfe und aufgrund der Werke von Robert Becker, einer der signifikantesten Persönlichkeiten der heutigen ungarischen Minderheitenliteratur, beantworten. Darüber hinaus möchte ich noch durch die Analyse von Beckers Gedichten aus dem zweisprachigen Band *Verkehrte Welt/Fordított világ* und durch ein Gespräch mit dem Dichter selbst das literarische Schaffen eines Autors mit zwei Sprachen und zahlreichen Interpretationsmöglichkeiten präsentieren.

11.30 Diskussion

11.45 – 14.00 Mittagspause

14.00 – 15.15 Kulturwissenschaft – Vorsitz: Edit Király, Univ.-Doz. am Lehrstuhl für Deutschsprachige Literaturen des Germanistischen Instituts der ELTE

14.00 Gellért Czétényi:

Mischkan und Delphinhaut – in der israelischen Wüste?

Schon seit dem 16. Jahrhundert vor Christus stellt sich immer wieder die Frage, wie der Mischkan („Stiftzelt“) ausgesehen haben mag. Diese Frage ist alles andere als nebensächlich: Gott diktierte Mose selbst, wie das Zelt aussehen sollte. Das Stiftzelt wurde später zum Vorbild zahlreicher Kirchen und Altarräume. Die einschlägigen Texte sind nun nicht nur für das Judentum, sondern auch für das Christentum und den Islam sehr wichtig. Die deutschen Bibelübersetzer haben diese Worte jedoch jeweils anders ins Deutsche übersetzt. In der Lutherbibel lesen wir: „vnd drauff thun die Decke von dachsfellen / vnd oben drauff ein gantz geele Decke Hieraus scheinets das die innersten Teppiche sind nicht bund / sondern ein iglicher hat jr eigen farbe alleine gehabt / Welche geel ist / die ist gantz geel gewest / vnd welche weis / gantz weis etc. breiten / vnd seine stangen dazu legen.“ (4 Mose 4,6). In der neusten Bearbeitung dieser Übersetzung steht hingegen: „und darauf eine Decke von Leder legen und oben darauf eine ganz blaue Decke breiten und ihre Tragstangen.“ (4 Mose 4,6). Wo bleibt also das Dachsfell? Wenn wir weitere Bibelübersetzungen in die Hand nehmen, kommen weitere exotische Tiere ins Bild, beispielsweise

in einer Übersetzung aus dem 19. Jahrhundert: „Sodann sollen sie eine Decke von Seekuhfell darauf legen und oben darüber ein ganz aus blauem Purpur bestehendes Tuch breiten und die Stangen einstecken.“ (4 Mose 4,6); oder gar in der Bairischen Bibel: „Drüber kimmt ayn Daxlingdöck und non aynmaal ayn blaus Tuech. Dann stöckends de Tragstangenn durchhin.“ (4 Mose 4,6). In der Septuaginta lesen wir: „καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπ’ αὐτὸ κατακάλυμμα δέρμα ὑακίνθινον καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ’ αὐτὴν ἱμάτιον ὄλον ὑακίνθινον ἄνωθεν καὶ διεμβαλοῦσιν τοὺς ἀναφορεῖς.“ (4. Mose 4,6). Darüber hinaus gibt es noch zahlreiche weitere Übersetzungsmöglichkeiten, wobei die Lösung des Rätsels natürlich in der damaligen israelischen Kultur und in deren Beziehungen zu anderen Völkern zu suchen ist.

14.20 Adrienn Kaiser:

Motive der „Entbettung“ des Einzelnen in zwei deutschen Verfilmungen von Dürrenmatts Besuch der alten Dame.

In diesem vielleicht berühmtesten Werk Dürrenmatts wird das Zeitalter der Hochkonjunktur der 1950er Jahre stark kritisiert – eine verkehrte Welt, in der nunmehr das Kapital das Denken und Verhalten der Menschen bestimmt. Meine Forschungen widmen sich den einzelnen Motiven der „Entbettung“ des Einzelnen, die schließlich im Rahmen der Ent-Individualisierung in einen Mord mündet. Die Basis der Forschung bilden zwei Verfilmungen aus dem Jahre 1959 und 2008 von Dürrenmatts Stück *Der Besuch der alten Dame*. Die Anregung zur Behandlung dieses Themas ist die zeitliche Differenz zwischen den filmischen Bearbeitungen des Dramas. Der Schwerpunkt liegt in den Motiven, die sich mittlerweile zu Motivkomplexen (Todes-, Konsum- und Liebes-motiv) wandeln. Thematisch interessant ist es, wie fast alle Motive, Requisiten und Symbole im Drama eine unendliche Fülle von Variationen aufweisen, die im Grunde genommen ein Netz von Gegensatzpaaren bilden. Durch die Wiederholung sprachlicher Doppeldeutigkeit demonstriert Dürrenmatt kabarettartig die Auflösung der moralischen Widerstände.

Im Referat soll folgenden Fragen nachgegangen werden: Inwieweit verändert sich die Atmosphäre dank der neuen Motive und Symbole im Film? Was ist der Grund für eine neue Bearbeitung? Als Ergebnis wird eine gewisse Parallele hinsichtlich der Botschaft erwartet. Der einzige Unterschied dürfte in der Darstellung der Atmosphäre bestehen, die dem inszenierten Zeitalter gerecht werden sollte. Dieses Drama Dürrenmatts ist von Zeitlosigkeit geprägt. Mithilfe seiner Diagnose will Dürrenmatt über eine sich von Vernunftprinzipien

verabschiedenden Welt warnen. Lässt sich Gerechtigkeit wirklich kaufen? Ist Geld tatsächlich zur Gottheit der Moderne geworden?

14.40 Dóra Melich:

Hugo von Hofmannsthal – Richard Strauss: Elektra.

Elektra ist eine Oper in einem Aufzug, die als Gemeinschaftswerk von Richard Strauss und Hugo von Hofmannsthal im Jahre 1908 entstanden ist. Die Titelheldin Elektra ist zwar eine Frau, trotzdem kann man sie nicht *expressis verbis* als typische Frau betrachten. Die Frage, ob Elektra wirklich eine Frauenrolle in ihrer Welt hat, bestimmt das ganze Werk: Die literarische Darstellung der Frau, die theatralischen Symbole und die musikalischen Motive hängen mit dieser Frage eng zusammen. Um das Werk als Ganzes deuten zu können, muss man die kleinsten Zeichen des Dramas, der Bühne und der Musik verstehen. Das Zusammenwirken von Text, Bild und Musik bringen eine monumentale und fürchterliche Tragödie zustande, die als echtes Seelendrama gelten kann. Menschliche Schicksale werden hier nicht nur literarisch, sondern zugleich musikalisch und visuell analysiert und gedeutet. Die neuen musikalischen Lösungen, das ungewöhnlich grandiose Instrumenteninventar und die Leitmotivtechnik von Strauss lassen die Figuren von Hofmannsthal und deren Sprache gleichsam aufleben. Text, Bühne und Musik bilden eine untrennbare, organische Einheit. Das Drama ähnelt einem sozialen Experiment: Was passiert, wenn drei vollständig unterschiedliche Frauen in einem geschlossenen Raum eingezäunt sind? Eine innere Kraft zerfrisst die Seelen. Der Motor der Handlung ist es, den ursprünglichen natürlichen Zustand der Welt wiederherzustellen, denn die Natur strebt immer nach Gleichgewicht, zwei entgegengesetzte Kräfte löschen einander gegenseitig aus. Die Bühnentechnik der Oper ist modern und ideenreich: Durch diese visuellen Neuerungen werden die Aussichtslosigkeit und die „Unabwaschbarkeit“ des Blutes – also der Sünden – betont. Parallel dazu sind auch die Schlussakkorde im Orchester „verpestet“: Der Klang ist nicht rein, die Katharsis unvollkommen, mangelhaft. Die Seelen sind beschmutzt; an den Händen haftet Blut, und die Figuren kommen nicht frei, solange ein Gleichgewicht nicht wiederhergestellt wird. Dazu braucht man eine starke Person: jemand, der die Rolle einer höheren Macht, einer strafenden Gottheit erfüllt. Diese Person ist Elektra, die innerlich gezwungen ist, den Willen des toten Agamemnon zu vollbringen, und dadurch zeigt, dass niemand vom eigenen Schicksal befreit werden kann.

15.00 Diskussion

15.15 – 15.30 Kaffeepause

15.30 – 16.25 Nationalitätenkunde – Vorsitz: Maria Erb, Univ.-Doz., Lehrstuhl für Germanistische Sprachwissenschaft, Ungarndeutsches Forschungszentrum des Germanistischen Instituts der ELTE

15.30 Éva Révfalusi:

Motiviertheit und Motivik in der zeitgenössischen ungarndeutschen Literatur: „...most magyarul folytassam?“

Literatur und Kunst spielen im Leben eines Volkes eine bedeutende Rolle, da sie den Mitgliedern einer Gemeinschaft bei ihrer Selbsterkenntnis und ihrem Selbstverständnis helfen. Eine große Wende in der ungarndeutschen Literatur bedeutete das Preisausschreiben *Greif zur Feder!* der *Neuen Zeitung* im Jahre 1973 und ein Jahr später die Gründung der literarischen Sektion des Verbandes ungarndeutscher Autoren und Künstler (VudAK). Die damaligen Autoren bevorzugten lyrische Werke und thematisierten in diesen die Vergangenheit, ihre eigenen Erlebnisse, ihre Heimat und die Gegenwart der Minderheiten. Literatur diente zur Verarbeitung der Vertreibung und gleichzeitig zur Weitergabe von Sitten, Bräuchen und der Geschichte der ungarndeutschen Gemeinschaft nach den Jahren des Schweigens – darüber hinaus selbstverständlich auch der Pflege der Muttersprache, des Deutschen. Diese Gedichte wurden von Erika Áts in der ersten ungarndeutschen Anthologie *Tiefe Wurzeln* herausgegeben. Später wandten sich die Dichter den persönlich-inneren Geschehnissen, den Fragen des Lebens und der Existenz zu. Die Problematik der doppelten Identität spiegelt sich in Valeria Kochs Poesie besonders plastisch wider, da sie ihre Gedichte ganz bewusst sowohl auf Ungarisch als auch auf Deutsch verfasste, um zu zweisprachiger Autorin zu werden – wofür sich nach dem Aufschwung der ungarndeutschen Literatur in den siebziger und achtziger Jahren nur ganz wenige neue Vertreter dieser Art der Selbstverwirklichung entschieden hatten. Warum halten die Repräsentanten der jungen Generationen es für wichtig, auf Deutsch zu schreiben? Schreiben sie auch auf Ungarisch? Wie entscheiden sie sich für das Eine oder das Andere? Was oder wer inspiriert sie? Für welches Publikum schreiben sie? Was möchten sie durch ihre Texte vermitteln? Was für eine Zukunft hat die ungarndeutsche Literatur respektive die ungarndeutsche Lyrik? Mein Vortrag versteht sich als ein Versuch, unter anderem diese Fragen zu beantworten.

15.50 Orsolya Tiringer:

Bairisch-österreichische lexikalische Elemente in den hessischen Dialekten von Ratzpeter und Wakan.

Ratzpeter und Wakan gehören zu jenen Ortschaften der Südostbrannau zwischen Fünfkirchen/Pécs und Mohatsch/Mohács, in denen die deutsche Mundart zu einem bestimmten Maße noch lebendig ist. Diese sogenannten „Fuldaer“ Ortsmundarten sind hessisch-fränkische Ausgleichsmundarten, deren Wortschatz von verschiedenen Sprachvarietäten, insbesondere vom Bairisch-Österreichischen, beeinflusst wurde. Von größter Wichtigkeit ist es, diesen Sprachschatz zu erfassen, da die Sprecher dieser Mundarten den ältesten und letzten Sprechergenerationen angehören. Als bedeutendstes Werk der einschlägigen Fachliteratur gilt zunächst auf K. Wilds Arbeit *Zur komplexen Analyse der „Fuldaer“ deutschen Mundarten Südungarns* zu verweisen, das der durchgeführten Untersuchung in erster Linie zugrunde lag. Die Analyse des Wortschatzes der zwei beschriebenen Ortsmundarten basiert auf einem durch empirische Untersuchung zusammengestellten Korpus, einer aus 543 Lexemen bestehenden Wortliste. Anhand dieses Grundlagenmaterials können die verschiedenen sozialen und sprachlichen Kontakteinflüsse identifiziert werden: Die bairisch-österreichische Stadtsprache, die dadurch geprägte Handwerkersprache bzw. die Wiener Kanzlei- und Offiziersprache hinterließen ausnahmslos ihre Spuren in der ländlichen „hessischen“ Umgebung. Neben dem Oberdeutschen spielen in der Entwicklung des lexikalischen Inventars dieser Ortsmundarten auch das Standarddeutsche und das Ungarische – Letzteres als Sprache der „neuen“ Heimat – eine wesentliche Rolle, wie dies sich durch die Wortformen selbst bestätigen lässt. Die untersuchten Ausgleichsmundarten – wie andere ungarndeutsche Mundarten auch – zeichnen sich die also durch einen recht bunten lexikalischen Bestand aus, der von interessanten historischen, kulturellen und sprachgeschichtlichen Bezügen zeugt.

16.10 Diskussion

17.00 Buchpräsentation: *„Im Übersetzen leben“ – Der Professor des Convivium am Eötvös-Collegium. Gedenkschrift zum 100. Geburtstag von Fritz Paepcke.* Hrsg. von Géza Horváth und Balázs Sára (= Freiräume, Bd. I). Budapest: Eötvös-József-Collegium 2018.

Den Band präsentieren Géza Horváth und Balázs Sára

7. Juni 2018, Donnerstag

Grußwort: László Horváth, Collegiumsdirektor

9.00 – 10.15 Sprachwissenschaft – Vorsitz: Roberta Rada, Univ.-Doz. am Lehrstuhl für Germanistische Sprachwissenschaft, Leiterin des Germanistischen Instituts der ELTE Budapest

9.00 Anna Wilhelm:

Mensch versus Maschine – maschinelles vs. „manuelles“ Übersetzen: Kontrastive Fehleranalyse anhand eines literarischen Textes.

Die rapide Entwicklung der Technologie bewirkt allerlei Veränderungen in unserem Alltag – nicht anders ist es auch in der Übersetzungswissenschaft. Dem Übersetzer unseres Zeitalters stehen zahlreiche technische Hilfsmittel zur Verfügung, sei es für die allgemeine Recherche oder eben für die konkrete Übersetzung. Sprachtechnologie, dieser neue interdisziplinäre Forschungsbereich hat die vollständige Übersetzung eines ganzen Textes, die maschinelle Übersetzung mit sich gebracht, und utopische Gedanken wie das Ende der Übersetzungsbranche oder des Sprachenlernens werden immer beliebter. Ebenso radikale Ideen vertreten jedoch auch Kritiker, die meinen, dass maschinelles Übersetzen nutzlos und allzu unpersönlich sei. Wahrsagerei gehört natürlich nicht zum Bereich der Sprachwissenschaft, umso wichtiger wäre es aber, ein vollkommeneres Bild über den heutigen Stand der Forschung sowie über die positiven und negativen Seiten der maschinellen Übersetzung zu bekommen. Google bietet seit 2006 ein statistisches Übersetzungssystem an, deren ständige Entwicklung im Mittelpunkt vieler Studien steht. In meinem Vortrag versuche ich dieses System – aber auch weitere vorhandene Systeme zur maschinellen Übersetzung – vorzustellen und anhand des Vergleiches einer maschinellen und einer manuellen Übersetzung desselben Textbeispiels in der Sprachrichtung Ungarisch–Deutsch die vorhandenen Unterschiede zu zeigen. Die von mir ausgewählte manuelle Übersetzung ist eine professionelle Übersetzung eines literarischen Werkes. Während meiner Analyse möchte ich die Schwachpunkte des statistischen Übersetzungssystems allgemein thematisieren, daneben aber auch die spezifischen Schwierigkeiten der Sprachrichtung Ungarisch–Deutsch möglichst detailliert und durch Textbeispiele illustriert darstellen. Um ein möglichst komplettes Bild zu bekommen, möchte ich aber auch die Vorteile der maschinellen Übersetzung thematisieren und die möglichen Anwendungsbereiche dieser Methode vorführen.

9.20 Áron Kató:

Sprachpolitische Handhabung von Anglizismen in Dänemark und Deutschland. Ein Vergleich.

Die englische Dominanz stellt für die meisten europäischen Sprachen ein aktuelles sprachpolitisches Thema dar, das heftige Debatten zwischen „Liberalen“ und „Puristen“, Sprachwissenschaftlern und Laien auslöst und zugleich auch stark „mediatisiert“ ist. Es gibt verschiedene Ansätze für die Lösung dieses Problems: In einigen Staaten (Schweden, Ungarn, Spanien) geht man mit dem englischen Wortgut toleranter um, während man das Phänomen in anderen Ländern (Frankreich, Island, Norwegen) als eine Quelle des Sprachverfalls betrachtet und dementsprechend mit Sprachreinigung, puristischen Bewegungen und Schöpfung von neuen Ausdrücken in der eigenen Sprache reagiert. Ein eklatantes Beispiel ist das isländische Wort *tölva* ‚Computer‘ aus *tala* ‚Zahl‘ und *völva* ‚Wahrsagerin‘. Deutschland und Dänemark weisen hierbei ähnliche Züge auf. Erstens meiden beide Länder den Purismus, d.h. die Beseitigung von Fremdwörtern. Zweitens dominieren sowohl im heutigen Dänisch als auch im heutigen Deutsch analytische Tendenzen, was als Voraussetzung für die Integration von Lehnwörtern ins morphologische und syntaktische System gelten dürfte. Drittens weist auch die gesellschaftliche Stellungnahme in Deutschland und Dänemark Ähnlichkeiten auf: In den Massenmedien werden die Anglizismen dämonisiert, man verbindet sie mit Pidginisierung oder der Zurückdrängung der Muttersprache, während Sachkundige eher von der Panikmacherei abraten. In meinem Vortrag möchte ich in den beiden Sprachen die Erscheinungsform (Ansätze für die Klassifizierung und Typologie), die Integration (auf den Ebenen der Phonologie, Orthographie, Morphologie, Syntax und Phraseologie), und die sprachpolitische „Bekämpfung“ von Lehnwörtern englischen Ursprungs analysieren und den eventuellen „Gefahrenpotenzial“ im Spiegel früherer Lehneinflüsse beschreiben. Mein Ziel ist es, die Ähnlichkeiten zwischen der deutschen und dänischen Sprachpolitik in Bezug auf die Handhabung von Anglizismen zu erläutern. Zum Schluss soll eine Prognose darüber formuliert werden, ob man wirklich einen „Untergang“ des Deutschen oder Dänischen zu befürchten hat.

9.40 Franciska van Waarden:

Reflexionen und Reflexe österreichischer Sprachidentität in der Sprache von Weblogs.

Die Frage, wie das österreichische Deutsch sich unter verschiedenen linguistischen Aspekten beschreiben und charakterisieren lässt, bildet bereits

seit längerer Zeit den Gegenstand sprachwissenschaftlicher Untersuchungen. Es ist eine allgemein bekannte und anerkannte Tatsache, dass das Österreichische sich nicht nur durch Landesgrenzen, sondern auch durch eigene sprachliche Spezifika abgrenzen lässt. Die Antwort auf diese Frage wird mit den im Internet veröffentlichten Texten, die diese Grenzen problemlos überschreiten, immer weniger eindeutig. Der Vortrag versucht die Antwort auf diese Frage anhand von Texten österreichischer Blogger, d.h. von Einträgen der fünf am häufigsten gelesenen österreichischen Weblogs zu ermitteln. Im gegebenen Zusammenhang ist es auch erforderlich, die sprachlichen Merkmale der Websprache, i. e. S. die Besonderheiten der konkret untersuchten Inhalte festzulegen bzw. diese zu erarbeiten. Da die Einträge über ein breites Themenspektrum (u.a. Gastronomie, Mode, Medienkompetenz, Kindererziehung) verfügen, sind die Einflüsse des Standarddeutschen bzw. des Englischen, das als die lingua franca des europäischen Sprachraums fungiert, auch im websprachlichen Kontext genau zu überprüfen. Dabei wird versucht, einige spezifische Parallelen zwischen der Sprache der Weblogs und der österreichischen Standardvarietät zu bestimmen. Des Weiteren wird erörtert, inwiefern sich die österreichische Sprachidentität im Vorfeld der sprachlichen Globalisierungstendenzen herausbilden kann und ob sie eine ausgrenzende Rolle in der deutschen Sprachgemeinschaft spielt. Im Anschluss daran wird der heutige Stellenwert der österreichischen Standard-varietät mit Hilfe eines Exkurses im Bereich der europäischen Sprachpolitik und der aktuellen Richtlinien und Tendenzen des österreichischen Muttersprachunterrichts interpretiert.

10.00 Diskussion

10.15 – 10.30 Kaffeepause

10.30 – 11.25 DaF/Sprachdidaktik 1 – Vorsitz: Ilona Feld-Knapp, Univ.-Doz., Leiterin des Lehrstuhls für Sprachdidaktik und Sprachpraxis des Germanistischen Instituts der ELTE

10.30 Ádám Galac:

Grammatisches Kompendium im Germanistikstudium? Bestehende Defizite und Lösungsvorschläge.

Ein Fremdsprachenstudium beruht auf sicheren und gründlichen Sprachkenntnissen, unabhängig von dem Beruf, den man nach dem

Studienabschluss ausüben wird. Ob man Sprachlehrer, Sprachwissenschaftler, Literaturwissenschaftler, Übersetzer, Dolmetscher oder Ansprechpartner in einer Firma sein will, ist es unentbehrlich, seine Arbeitssprache eingehend zu kennen. Doch die heutigen universitären Curricula scheinen die Wichtigkeit der sprachlichen Kompetenzen zu unterschätzen, mit der Begründung, Universitäten seien keine Sprachschulen. Wenn sie das auch in der Tat nicht sind, so können sie doch ihre wirklichen Zielsetzungen ebenfalls nicht erreichen, wenn sie nicht einsehen, dass gute Sprachkenntnisse der Studierenden die Voraussetzung dieser Zielsetzungen sind. Und die meisten Studierenden sind eben deshalb mit ihrem Studium unzufrieden, weil sie von diesem eine deutliche Verbesserung ihrer Sprachkompetenzen erwartet haben, was aber nicht erreicht werden konnte. Wie wäre aber ein Anstieg des Unterrichtsniveaus möglich? Eine potenzielle Lösung sehe ich in einer einführenden grammatischen Vorlesung im ersten Semester, auf der alle nachfolgenden Kurse aufbauen könnten.

10.50 Anna Hegyi:

Mündliche Fehlerkorrektur – wirklich optimal?

Sind sich Lehrer dessen bewusst, wie sie korrigieren? Werden immer Korrekturen benutzt, die man für das Beste hält, oder die, die am schnellsten zu machen sind?

In meinem Referat werden Korrekturmuster von vier Lehrern mit Ergebnissen eines Fragebogens verglichen. Die mündliche Korrektur wurde schon vielfach und wohlbegründet in didaktischen Werken thematisiert. Bei den Fehlern an einer Unterrichtsstunde ist schnelle Entscheidung angefragt. Die Entscheidung hat aber immer Konsequenzen, da es sowohl die allgemeine Stimmung in der Stunde, als auch den ganzen Lernprozess beeinflussen kann. In der von mir durchgeführten empirischen Forschung liegt der Akzent deshalb vor allem auf dem Wie. Vier Unterrichtsstunden von vier verschiedenen Lehrern wurden vollständig protokolliert und jede einzelne Lehrerreaktion auf eventuelle Fehler notiert. Diese Reaktionen, die vom Ignorieren bis zu einer Korrektur mit ausführlicher Erklärung reichen, werden nach einem umfassenden Überblick in Kategorien eingeordnet, wobei die Verteilung der Korrekturen nach den von mir konstruierten Kategorien ein charakteristisches Bild über den jeweiligen Lehrer zeichnet, das mit den anderen beobachteten Lehrenden verglichen werden kann, wobei auf gravierendere Unterschiede auch einzeln eingegangen wird. Ein solcher Querschnitt einer Unterrichtsstunde liefert nicht nur für

die Forschung wichtige Fakten: solche Porträts helfen auch praktizierenden Lehrern, bewusst über das Phänomen zu reflektieren, und nicht zuletzt bieten sie auch einen Ausgangspunkt für angehende Lehrkräfte. In der Präsentation wird relevante Literatur aus der Fehlerdidaktik herangezogen und mit eigenen Erklärungsversuchen zu den interessantesten Einzelfällen ergänzt. Zum Vergleich dienen auch die Ergebnisse eines eigens zu diesem Zweck erstellten Fragebogens. Ein in jeder Hinsicht perfektes Korrekturverhalten ist natürlich nie möglich, Lehrer sollten aber in der Lage sein, sich verschiedenen Lernertypen und Lernergruppen anzupassen. Dazu werden Flexibilität und ein großes Inventar an Methoden benötigt, zu denen ich mit meinem Referat beitragen möchte.

11.10 Diskussion

11.25 – 11.35 Kaffeepause

11.35 – 12.50 DaF/Sprachdidaktik 2 – Vorsitz: Ilona Feld-Knapp, Univ.-Doz., Leiterin des Lehrstuhls für Sprachdidaktik und Sprachpraxis des Germanistischen Instituts der ELTE

11.35 Gábor Varga:

Möglichkeiten und Methoden der Anwendung von L2 im L3-Unterricht.

Deutsch wird im schulischen Rahmen heutzutage meistens als zweite Fremdsprache (L3) unterrichtet. Die erste Fremdsprache (L2), mit der sich die Lernenden in der Schule beschäftigen, ist natürlich das Englische. Die Erfahrungen mit der ersten Fremdsprache können den Lernprozess jedoch in mehrfacher Hinsicht beeinflussen und bestimmen. Dieser Effekt der ersten Fremdsprache darf und soll von den Lehrpersonen nicht ignoriert werden. Da diese Sprachen aber dank ihrer Verwandtschaft gewisse Ähnlichkeiten aufweisen, stellt sich hier zugleich auch die Frage, wie die bereits angeeigneten Englischkenntnisse im DaF-Unterricht verwertet werden könnten, zumal der Erwerb des Englischen als L2 sowohl einen positiven als auch einen negativen Einfluss auf den Erwerb des Deutschen als L3 ausüben kann. Mit der Ausnutzung des hohen Transferpotenzials des Englischen wurden zahlreiche Methoden für dessen mögliche Anwendung erarbeitet. Im Referat wird auf das Vermeiden von Interferenz zwischen L2 und L3 und auf die Verwendung von positivem Transfer besonderer Akzent gelegt. Die zwei wichtigsten

Bereiche der deutschen Sprache, in denen eine bedeutende Möglichkeit für die Anwendung des Englischen als nützliches Mittel für Transfer vorhanden ist, sind Wortschatz und Grammatik. Während der Präsentation werden aufgrund dieser Eigenschaften der möglichen Anwendung des Englischen im DaF-Unterricht zwei Methoden dargestellt. Die erste Methode kann als ein spielerisches Verfahren betrachtet werden, sein Ziel ist die Stabilisierung deutscher Wörter mithilfe der Verwendung ihrer englischen Äquivalente; die andere Methode wiederum ist ein Experiment, das weitgehend auf den grammatischen Ähnlichkeiten zwischen Deutsch und Englisch basiert. Das Objekt dieser Methode ist der Erwerb des Perfektpartizips mithilfe des englischen *present perfect*.

11.55 Eszter Mónok:

Ijoma Mangold: Das Deutsche Krokodil: Meine Geschichte – Ein literarischer Text und seine Anwendungsmöglichkeiten im kommunikativen DaF-Unterricht. Seit einigen Jahren steht die Förderung der Handlungsfähigkeit der Lernenden in kommunikativen Situationen der Sprachbenutzung im Mittelpunkt des Fremdsprachenunterrichts respektive des DaF-Unterrichts. Die Lernenden sollen dadurch Kompetenzen erwerben, die ihnen helfen können, in realen kommunikativen Situationen zu handeln. Zur Förderung dieser Kompetenzen können natürlich vielfältige Materialien beitragen – bei deren Auswahl ist am wichtigsten, dass die Lehrperson auf die Authentizität achtet, da hier die Arbeit mit authentischen Texten eine entscheidende Rolle spielt. Bei der Auswahl von solchen Texten können, ja sollten Texte sogar aus der fremdsprachlichen Literatur in Frage kommen, da sie in vieler Hinsicht dazu beitragen, die mit dem kommunikativen Ansatz des Fremdsprachenunterrichts verbundenen rezeptiven und produktiven Kompetenzen zu fördern, die Lehr- und Lernziele zu verwirklichen und vor allem das Interesse und die Motivation der Lernenden zu wecken. In meinem Vortrag werde ich die Rolle von literarischen Texten im ungarischen DaF-Unterricht erläutern, die Wichtigkeit der Arbeit mit ihnen begründen und am Beispiel eines von mir ausgewählten literarischen Textes aus der neuen deutschen Literatur aufgrund von konkreten Aufgaben darstellen, wie ein literarisches Werk in den DaF-Unterricht eingebaut werden kann. Der ausgewählte Text ist die im August 2017 erschienene autobiographische Erzählung des deutschen Literaturkritikers Ijoma Mangold. Bezüglich des ausgewählten Werkes soll auch darauf eingegangen werden, welche Kriterien ein literarischer Text erfüllen muss, um für den Unterricht auf unterschiedlichen

Niveaus des Sprachlernens als adäquat eingestuft werden zu können. Daneben möchte ich in meiner Präsentation auch dafür plädieren, dass neben den großen Klassikern der deutschen Literatur auch neuere Werke in die Diskussion einbezogen werden sollten.

12.15 Dániel Somogyi:

DaF-Unterricht in der Ungarischen Volksrepublik und ostdeutsche Einflüsse auf den Unterricht des Deutschen als Fremdsprache zwischen 1949–1965

Im Rahmen des Kulturabkommens zwischen der Ungarischen Volksrepublik und der Deutschen Demokratischen Republik vom 24. Juni 1950 haben die betroffenen Mitarbeiter der staatlichen Organe von Anfang an „Erfahrungen“ über die Fragen des Bildungswesens ausgetauscht. Über den Erfahrungsaustausch hinaus – der u.a. in der gegenseitigen Zusendung von Lernmaterialien, in der Fachpresse veröffentlichten Beiträgen, pädagogischen Methoden und Studienreisen bestand – muss die regelmäßig organisierte fachliche Weiterbildung des ungarischen DaF-Lehrpersonals in der Deutschen Demokratischen Republik hervorgehoben werden, deren Ziel die Erweiterung und Verbesserung der Sprach- und Landeskundekenntnisse der Lehrer war. In der zweiten Hälfte der 50er und der ersten Hälfte der 60er Jahre stieg die Zahl der Deutschlerner (die sich nach dem Russischen für das Deutsche als L3 entschieden haben) im Vergleich zu früher erheblich: Laut einem Bericht von 1965 nahmen in den ungarischen Grundschulen 21000 Schüler am Deutschunterricht teil.

Infolgedessen nahm auch die Anzahl von Germanistikstudierenden an den philosophischen Fakultäten ungarischer Universitäten zu, an denen ostdeutsche Lektoren seit 1958 in sowohl fachlichen, als auch politischen Funktionen tätig waren: Sie hatten nicht nur den Fachunterricht zu fördern und authentische Sprachkenntnisse zu vermitteln, sondern auch „politische Arbeit“ zu leisten, den von den ostdeutschen Gremien gestellten Aufgaben und Zielsetzungen zu entsprechen, was nicht nur die Popularisierung, Repräsentation und positive Darstellung des ostdeutschen Staates und des geistigen Lebens der DDR bedeutete: Zum Aufgabenbereich gehört auch die Beseitigung der „neuen Gefahr“ der 60er Jahre: der faktischen und angeblichen Wirkung der aus der Bundesrepublik – inoffiziell – zugesandten Presseprodukte, Bücher oder eben Stipendien, da diese aus der Sicht der DDR die ostdeutsche Monopolposition im staatlichen Propaganda bedrohten. Sie galten als Bedrohung, da die DDR der Ansicht war, die Möglichkeit und das Recht zu haben (und zu behalten), die

ungarischen Schüler und Studierenden durch die erwähnten Kanäle zu beeinflussen. Dementsprechend war die westdeutsche Präsenz auf dieser Bühne in jeglicher Form unerwünscht. In meinem Vortrag sollen vor allem die Fragen beantwortet werden, was im Hintergrund der politischen Ziele dieser Aktivitäten stehen mochte und wie die DDR diese durchsetzen wollte. Die Forschung basiert auf dem staatlichen Dokumentationsmaterial im Deutschen Bundesarchiv und in den Quellenausgaben zur DDR-Außenpolitik.

12.35 Diskussion

Schlusswort – Balázs Sára

Die Tagung wurde von der Studentischen Selbstverwaltung der Philosophischen Fakultät und vom Studentenausschuss des Eötvös-József-Collegiums der Eötvös-Loránd-Universität Budapest unterstützt.

„SZABADON SZOLGÁL A SZELLEM – FREIWILLIG DIENST DER GEIST“

GERMANISTISCHES SEMINAR

DES EÖTVÖS-JÓZSEF-COLLEGIUMS BUDAPEST

Das Germanistische Seminar des Eötvös-József-Collegiums der ELTE gibt sich die Ehre, hiermit alle Interessentinnen und Interessenten zur Studententagung *zeichnen setzen* 2018 ganz herzlich einzuladen.

zeichnen setzen 2018

Die Veranstaltung findet am 6.–7. Juni 2018 im Festsaal des Eötvös-Collegiums (1118 Budapest, Ménesi út 11–13) statt.

Mittwoch

- 9.00 · Eröffnung; Regina Ruzs, Direktorin des ÖKF Budapest
- 9.30 · Plenarvortrag: Anita Czeglédy, KRE
- 10.30 · Literaturwissenschaft (Vorsitz: Péter Varga, ELTE)
- 14.00 · Kulturwissenschaft (Vorsitz: Edit Király, ELTE)
- 15.30 · Nationalitätenkunde (Vorsitz: Maria Erb, ELTE)
- 17.00 · Buchpräsentation: „*Im Übersetzen leben*“ – *Der Professor des Convivium am Eötvös-Collegium. Gedenkschrift zum 100. Geburtstag von Fritz Paepcke*. Hgg. von Géza Horváth und Balázs Sára (=Reihe Freiräume, Band I). Budapest: Eötvös-József-Collegium 2018.

Donnerstag

- 9.00 · Sprachwissenschaft (Vorsitz: Roberta Rada, ELTE)
- 10.30 · DaF/Sprachdidaktik (Vorsitz: Ilona Feld-Knappe, ELTE)
- 12.40 · Schlusswort

Das Programmheft mit den Abstracts ist auf der Homepage des Eötvös-Collegiums (www.eotvos.elte.hu) und bei der gleichnamigen Veranstaltung auf Facebook einzusehen.

Kontakt: Balázs Sára, Seminarleiter · sarabalazs13@gmail.com · +36 70 255 4325

Die Tagung wird von der Studentischen Selbstverwaltung der Philosophischen Fakultät und vom Studentenausschuss des Eötvös-József-Collegiums der Eötvös-Loránd-Universität Budapest unterstützt

Zeichen setzen 2018

Studententagung des Germanistischen Seminars
im Eötvös-József-Collegium Budapest

Zeichen setzen – in deutscher Sprache. Hinter dem Titel der Veranstaltung verbergen sich sehr viel Arbeit und Engagement von Eötvös-Collegiaten und ihre Verbundenheit mit der deutschen Sprache. Die Mitglieder des Germanistischen Seminars unter der Leitung von Seminarleiter Balázs Sára (ELTE Eötvös-József-Collegium Budapest) haben dieses Jahr ihre erste öffentliche Studententagung abgehalten. Ihr Ziel war es, den Studenten die Möglichkeit zu bieten, ihre aktuellen Forschungsarbeiten einem breiteren Publikum vorzustellen und dadurch für den studentischen Nachwuchs der Germanistik Zeichen zu setzen.

Die Sektion Nationalitätenkunde unter Vorsitz von Maria Erb

An den zwei Konferenztagen (6. und 7. Juni) wurden in den Sektionen für Literaturwissenschaft (Vorsitz: Péter Varga), Kulturwissenschaft (Vorsitz: Edit Király), Nationalitätenkunde (Vorsitz: Maria Erb), Sprachwissenschaft (Vorsitz: Roberta Rada) sowie Sprachdidaktik/DaF (Vorsitz: Ilona Feld-Knapp) insgesamt 16 Vorträge gehalten. Den Plenarvortrag mit dem Titel „Scin-in-der-Sprache – mitteleuropäische Poetiken der Gegenwart“ hielt die ehemalige Eötvös-Collegiatin Anita Czeglédy, zurzeit Leiterin des Lehrstuhls für Deutsche Sprache und Literatur an der Károli-Gáspár-Universität der Reformierten Kirche.

Balázs Sára bezeichnete die erste Studententagung als einen Meilenstein in der Geschichte des nunmehr seit 30 Jahren bestehenden Germanistischen Seminars am EC, das gegenwärtig 18 Mitglieder zählt. Das vorrangige Ziel

war der Ansporn zum gegenseitigen Austausch von Forschungsergebnissen zwischen Studenten und Experten; das Kolloquium diente auch dazu, den Interessenten Einblick in die vielfältige Arbeit dieser Fachwerkstatt zu gewähren. „Vor zwölf Jahren wurde mir die Ehre zuteil, diese kleine Gemeinschaft von interessierten Eötvös-Collegiaten vom Fach Germanistik in ihrer täglichen Arbeit zu betreuen und in ihren Bemühungen um neue Impulse, Kenntnisse und Erfahrungen nach Kräften zu unterstützen. Gegenseitige Offenheit, Zuhörung und Verantwortung, persönliche Toleranz und fachliche Zuversicht schufen eine kollegiale Atmosphäre in dieser Werkstatt, die die Zusammenarbeit mit im Grunde gleichgesinnten, zugleich aber äußerst bunten und sich ständig formenden Studentpersönlichkeiten mit ihren zum Teil extrem vielfältigen

Interessen – zumindest für mich – immer wieder zu einem einmaligen Erlebnis macht“, so Seminarleiter Sára.

Vielfalt ist leicht untertrieben, wenn man bedenkt, dass in den beiden Tagen zahlreiche Themen behandelt und von den Studenten auf sehr hohem sprachlichen und inhaltlichen Niveau vorgelesen wurden – von Literatur, Film und Musik über Zweisprachigkeit, ungarndeutsche Literatur und Dialektologie, Übersetzung und Sprachpolitik bis hin zum DaF-Unterricht. Auch die Anwesenheit interessierter Germanisten von Budapester Universitäten zeugte von der Wichtigkeit der Veranstaltung.

Das Österreichische Kulturforum, dessen stellvertretende Direktorin Barbara Pfeiffer die Tagung eröffnete, unterstützt seit Jahren die Arbeit des Germanistischen Seminars. Dr. Pfeiffer sprach über die Wichtigkeit von Sprachkenntnissen und über die Vermittlerrolle der deutschen Sprache, die Kulturen zusammenbringt.

Im Rahmen der Tagung erfolgte auch die Präsentation der Gedenschrift „Im Übersetzen leben“. Der Professor des Convivium am Eötvös-Collegium“ anlässlich des 100. Geburtstags des ehemaligen EC-Gastdozenten und Mitbegründers des Germanistischen Seminars Fritz Paepcke (Professor der Heidelberger Universität, nach seiner Emeritierung bis zu seinem Tod 1990 Gastprofessor am Eötvös-Collegium).

Geplant ist ein Band aus den Vorträgen der Studententagung, zu der in Zukunft auch Germanistikstudenten von anderen Universitäten geladen werden sollen. Die Organisatoren brachten ihre Hoffnung zum Ausdruck, ein in den kommenden Jahren regelmäßig stattfindendes Forum für Nachwuchsgermanisten – im Sinne des EC-Mottos für „gelehrte Lehrende und lehrende Gelehrte“ – etablieren zu können, und sind zuversichtlich, durch diese Konferenzen und Tagungsbände „regelmäßig neue, aktuelle und nicht zuletzt bleibende Zeichen vor allem für die nachkommenden Generationen angeher Germanisten und Deutschlehrer setzen zu können“.

Gabriella Sós

Informatikai Műhely

2017/2018. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely kérésére valamelyik tanszéken meghirdetett vagy EC-kódú egyetemi órák kódja	oktatója és címe
IKP-9098/EC	Csörnyei Zoltán: Modern elméletek az informatikában I.
IKP-9120/EC	Csörnyei Zoltán: Mobil rendszerek elmélete
IKP-9180	Tóth Melinda: Funkcionális programozási nyelvek 2.
IKP-9202/EC	Kaposi Ambrus: Agda
IKP-9203/EC/1	Kovács András: Haladó Haskell
IKP-9120/EC	Kozsik Tamás: Programozási nyelvek kutatószeminárium

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai munkája

A műhely szakmai munkája nagyrészt az egyes évfolyamoknak meghirdetett előadások keretében folyt, melyekről a beszámolót mellékelem. Egy kivételével a kurzusokat évek óta rendszeresen megtartjuk az őszi félévben, bár oktatóváltásra is sor került most: Páli Gábor Jánostól Kovács András (doktorandusz) vette át a Haladó Haskell kurzust. Ezúton is szeretném megköszönni Páli Gábor Jánosnak, hogy az elmúlt években az Informatikai Műhely lelkes és megbízható oktatója volt.

Ebben a félévben indítottuk el a Programozási nyelvek kutatószemináriumot, melyen a részt vevő collegista hallgatók saját kutatási eredményeikről, illetve elolvasott, feldolgozott tudományos publikációkról tartottak előadásokat.

Az Új Nemzeti Kiválósági Programban (ÚNKP) az Informatikai Karon 2 collegista műhelytag kapott ösztöndíjat: Leitereg András előző éves ösztöndíja folytatását kapta meg, Luksa Norbert pedig új résztvevő a programban.

Január 22–27. között volt a Tehetségtábor, melyen az alábbi programokkal fogadta a középiskolásokat a műhely:

Hétfő:	A számítógépes grafika rejtelmerei – Komáromi Mátyás
Kedd:	Komplex függvények színes ábrázolása – Lócsi Levente; Robotprogramozás – Leitereg András
Szerda:	Robotprogramozás – Leitereg András
Csütörtök:	Funkcionális programozás – Tőkés Anna
Péntek:	Izgalmas algoritmusok – Zsakó László

Komáromi Mátyás, Leitereg András és Tőkés Anna a Műhely jelenlegi tagjai, míg Lócsi Levente volt műhelytag.

III. BESZÁMOLÓK

Modern elméletek az informatikában I.

Oktató:	Csörnyei Zoltán
Helye és ideje:	018. terem, kedd, 18:00–19:30
Tanegység-kódja:	IKP-9098/EC

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

A 2017–2018. tanév első félévében a speciális kollégium témája – a korábbi évekhez hasonlóan – most is a „típus nélküli egyszerű lambda-kalkulus” és a „kombinátor logika” volt. Ezt a speciális kollégiumot az elsőéves hallgatók számára hirdettük meg.

Az előadások témái az előző évekhez viszonyítva nem változtak:

A lambda-kalkulus szintaktikája.

A lambda-kalkulus operációs szemantikája.

A lambda-kifejezések normál formái.

Konstansok és konstans függvények.

A rekurzió, lambda-definiálható függvények.

A „megoldható” lambda-kifejezések.

Konzisztens formális rendszerek.

A kombinátor logika szintaktikája.

A kombinátor logika operációs szemantikája.

Zárójeles absztrakciók.

Konstansok és konstans függvények kombinátorokkal.

Rekurzió és rekurzív függvények a kombinátor logikában.
A lambda-kalkulus és a kombinátor logika kapcsolata.

A szeminárium értékelése

A speciális kollégiumot a hallgatók sikeresen, jeles (5) eredménnyel elvégezték.

A speciális kollégium collegista résztvevői a félév folyamán az előadásokon aktívan részt vettek, munkájukkal, az előadásokon nyújtott teljesítményükkel elégedett vagyok. A hallgatók a félév végén vizsgadolgozatként feladatokat kaptak, amelyet sikeresen megoldottak.

Mobil rendszerek elmélete

Oktató: Csörnyei Zoltán
Helye és ideje: 018. terem, kedd, 19:30–21:00
Tanegység-kódja: IKP-9120/EC

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

A speciális kollégium témája a korábbi évekhez hasonlóan most is a pi-kalkulus volt. Ezt az előadást a másodéves collegistáknak hirdettük meg.

Az előadásokon áttekintettük a pi-kalkulus fő témaköreit:

A mobilitás fogalma.

Szekvenciális és párhuzamos folyamatok.

A CCS és CSP rendszerek.

A pi-kalkulus szintaxisa.

Műveleti szemantika.

Redukciók, akciók, strukturális kongruencia.

A pi-kalkulus alaptulajdonságai.

Működési ekvivalencia.

Konstansok és függvények.

A biszimuláció különböző fajtái: korai, késői, nyilazott, nyitott és gyenge biszimuláció.

A pi-kalkulus algebrai elmélete.

Speciális pi-kalkulusok: aszinkron, lokalizált, lineáris, fúzió és privát pi-kalkulusok.

A szeminárium értékelése

A speciális kollégiumot mind a négy collegista sikeresen elvégezte, jeles (5) eredménnyel.

A speciális kollégium fenti résztvevői a félév folyamán az előadásokon aktívan résztvettek, munkájukkal, az előadásokon nyújtott teljesítményükkel elégedett vagyok.

A kiadott feladatokat nagy lelkesedéssel, kiválóan megoldották.

A hallgatóknak az anyag elsajátítását a nyáron megjelent „Pi-kalkulus” könyv használata jelentősen megkönnyítette.

2017/2018. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS**I. TANULMÁNYI ADATOK**

A műhely kérésére valamelyik tanszéken meghirdetett vagy EC-kódú egyetemi órák

kódja	oktatója és címe
IKP-9246	Horváth Gábor: Haladó fordítóprogramok
IKP-9215	Kozsik Tamás: Programfejlesztés Scalában
IKP-9202/EC	Kaposi Ambrus: <i>Agda</i>
IKP-9180/EC/1	Tóth Melinda: Funkcionális programozási nyelvek (Erlang) 2.
IKP-9203	Kovács András: Haladó Haskell (EC)
IKP-9099/EC	Csörnyei Zoltán: Modern elméletek az informatikában I.
IKP-9120/EC	Csörnyei Zoltán: Mobil rendszerek elmélete

II. COLLEGIUMI MUNKA**A műhely szakmai tevékenysége**

A műhely szakmai munkája nagyrészt az egyes évfolyamoknak meghirdetett előadások (szemináriumok) keretében folyt. A kurzusokról a beszámoló lentebb olvasható.

Ebben a félévben kiemelkedő tudományos diákköri munka zajlott az Informatikai Karon, és ebből a collegista hallgatók is kivették a részüket.

Az alábbi TDK-dolgozatok születtek a műhelyünkben:

- Komáromi Máttyás: Gview: Hatékony gráf megjelenítés RefactorErlhez témavezetők: Tóth Melinda, Bozó István, első helyezés
- Mészáros Áron Attila, Nagy Gergely: Towards green computing in Erlang témavezetők: Tóth Melinda, Bozó István, harmadik helyezés
- Luksa Norbert: Haskell programok párhuzamosítása refaktorálással témavezető: Kozsik Tamás, második helyezés
- Szécsi Péter: Improved Loop Modeling in Symbolic Execution for C Family Languages témavezetők: Horváth Gábor, Porkoláb Zoltán, második helyezés
- Leitereg András: Masszívan párhuzamos architektúrák generatív programozása témavezető: Berényi Dániel, második helyezés

Horváth Gábor műhelytagunk két TDK-dolgozat témavezetésében is részt vett.

Leitereg András, Luksa Norbert és Szécsi Péter munkáját az Új Nemzeti Kiválósági Program is támogatta. A következő tanévi ÚNKP-ösztöndíjra ismét sok műhelytag pályázott.

A TDK-eredményeket (peer-review után) tudományos konferenciákon is sikerült bemutatni: Komáromi Máttyás, Mészáros Áron Attila / Nagy Gergely és Szécsi Péter a 12th Joint Conference on Mathematics and Computer Science konferencián (Székelyjő, Románia), Luksa Norbert az 11th Conference of PhD Students in Computer Science konferencián (Szeged) vett részt, míg Leitereg András témavezetője a kutatási eredményeiket a LambdaDays 2018 konferenciára (Krakkó) vitte el. Mindegyik konferenciaelőadásból várható folyóiratban történő megjelenés is.

A műhely tagjai aktívan részt vettek a XIX. Eötvös-konferencián (Luksa Norbert, Leitereg András, Benics Balázs, Kocsis Ábel), a VII. Eötvözet-konferencián (Luksa Norbert, Kocsis Ábel) és a Kárpát-medencei Szakkollégiumi Konferencián (Luksa Norbert) is.

A programozási versenyeken rendkívül szép eredményeket értünk el.

- Ericsson Programozó Bajnokság 1. hely
(Leitereg András, Nagy Vendel és Komáromi Máttyás)

- Graphisoft ITech Challenge 1. hely
(Leitereg András, Fonyó Viktória és Fonyó Dávid)
- A Hajós matematikai versenyen csapatban 5. helyezést értünk el
(Czirkos Angéla, Komáromi Mátyás, Marx János, Nagy Gergely).

A Természettudományos Tábor szervezésében és lebonyolításában Leitereg András, Fonyó Viktória, Benics Balázs, Boros Attila, Luksa Norbert, Kocsis Ábel és Nagy Vendel vállalt szerepet.

Szabó Dávid és Kruppai Gábor részt vesz az új, nemsokára bevezetésre kerülő gépi tanúlással kapcsolatos kurzusok tananyagának fejlesztésében.

III. BESZÁMOLÓK

Modern elméletek az informatikában II.

Oktató: Csörnyei Zoltán
Helye és ideje: EC 018, kedd 19:30–21:00
Tanegységkódja: IKP-9099/EC

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

A speciális kollégium témája most már hagyományosan a típuselmélet és alkalmazása volt, a “Bevezetés a típusrendszerek elméletébe” című könyv (ELTE Kiadó, 2012) anyagát dolgoztuk fel. Az előadásokon az előző évekhez hasonlóan a következő témakörökről volt szó:

Formális típusrendszerek.

Elsőrendű típusos λ -kalkulus.

Az altípus bevezetése.

A Curry-típusrendszer.

Másodrendű polimorfikus típusos λ -kalkulus.

Az egzisztenciális típus.

A rekurzív típus.

A függő típusok.

Magasabb rendű típusrendszerek.

Az $F\omega$ -típusrendszer és a λ -kocka.

Az intuicionista logika és a típuselmélet.

A Curry-Howard izomorfizmus.

A speciális kollégiumot az elsőéves collegista hallgatók számára hirdettük meg.

A szeminárium értékelése

A speciális kollégium résztvevői az előadásokon – valószínű, hogy egyéb elfoglaltságaik miatt – több-kevesebb aktivitással vettek részt, de a vizsgadolgozatot mindnyájan sikeresen, jeles (5) eredménnyel oldották meg.

Mobil rendszerek elmélete

Oktató: Csörnyei Zoltán
Helye és ideje: EC 018, kedd 18:00–19:30
Tanegységkódja: IKP-9120/EC

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

A speciális kollégiumot a másodéves collegista hallgatók számára hirdettük meg.

A hallgatóknak a mobil rendszerek elméletének egy-egy speciális területét kellett megismerniük, a megadott publikációs listából kellett választaniuk egy-egy témakört. A félév folyamán ezekkel az anyagokkal foglalkoztak, és a feldolgozott anyagokról az órákon időnként beszámoltak. A félév végén munkájukról, a feldolgozott témáról egy összefoglaló leírást készítettek. A témák a következők voltak:

Sztochasztikus pi-kalkulus;
SePi, egy konkurrens programozási nyelv;
A Pict programnyelv;
A real-time pi-kalkulus.

A szeminárium értékelése

A feladatot mindenki megoldotta és jeles (5) érdemjegyet kapott.

Haladó Haskell (EC)

Oktató: Kovács András
Helye és ideje: IK Déli épület 2-709., csütörtök 16:00–18:00
Tanegységkódja: IKP-9203/EC/1

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

A tárgy célja az előfeltétel „Funkcionális Programozás” tárgy anyagán túlmutató Haskell témák bemutatása, amelyek két csoportra bonthatók. Az első csoport

az írásbeli vizsgán (mely az egyetlen követelmény) megkövetelt: típusosztályok, ADT-k, funktor-monád hierarchia és a gyakori monádok. A második csoport ízelítőt ad a magasabb szintű lehetőségekhez, de nem nem szerepel követelményben: GADTk, típus szintű programozás, magasabb polimorfizmus, típusozott EDSL-ek, lencsék.

Tárgyhoz kapcsolódó anyagok a következő oldalon érhetők el:

<https://github.com/AndrasKovacs/HaladoHs>

Agda (EC)

Oktató: Kaposi Ambrus
Helye és ideje: IK Déli épület 2-709., csütörtök 12:30–14:00
Tanegységkódja: IKP-9202/EC

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

Az Agda órát 2018. tavaszi félévben 9 hallgató vette fel, közülük 8 alapszakos és 1 mesterszakos programtervező informatikus hallgató volt. A mester szakos hallgató angol képzésre járt, emiatt az órát angolul tartottuk meg, és a tananyagot is lefordítottuk angolra. A félév első felében Kaposi Ambrus tartotta az órákat, utána Diviánszky Péter.

Ebben a félévben az utóbbi két félévhez hasonlóan az Agdát először, mint tételbizonyító rendszert vezettük be (nulladrendű, majd elsőrendű logikai tételeket bizonyítottunk), és utána tértünk át a programozásra és a programokról való tételek bizonyítására. Az óra tananyaga az alábbi publikus git repozitóriumban érhető el:

<https://bitbucket.org/akaposi/agdaoktatas>.

Haladó fordítóprogramok

Oktató: Horváth Gábor (tárgyfelelősként Kozsik Tamás)
Helye és ideje: IK Déli épület 4-202., szerda 12:00–14:00
Tanegységkódja: IKP-9246

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

A félév során a hallgatók megismerkedhettek a fordítóprogramoknak azon részeivel, amikre a tantervben szereplő Fordítóprogramok tárgy nem tér ki, többek között a ma iparban használt népszerű fordítók felépítésével, a fordítókhoz kapcsolódó eszközök felépítésével (IDE, compiler server, statikus analízis eszközök). A kurzus nagy hangsúlyt fektet az architektúra független

optimalizációkra (algoritmusok, adatszerekre, ezekhez szükséges statikus analízis) valamint a kódgenerálásra (utasítás kiválasztás, utasítás ütemezés, regiszter allokáció). A cél, hogy a hallgatók megismerkedjenek a modern fordítók által használt state of the art algoritmusokkal, ötletekkel.

A szeminárium értékelése

A műhelytagok közül ketten vették fel a tárgyat, ők rendre 5-öst és 4-est kaptak. Az órákra bejártak, aktívan részt vettek.

Funkcionális programozás 2. (Erlang)

Oktató: Tóth Melinda
Helye és ideje: IK Déli épület 00-803., kedd 8:00–10:00
Tanegységkódja: IKP-9180/EC/1

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

A félév során 12 előadás alatt a hallgatók megismerkedtek egy dinamikus típusos funkcionális programozási nyelvvel, az Erlanggal. A bevezető előadás először a funkcionális programozás szemléletét mutatja be és megvizsgáljuk, hogy az általában megfogalmazott funkcionális elvárásoknak mennyiben felel meg az Erlang, illetve mennyiben tér el azoktól. Ezután a tulajdonságait olyan szemszögből vizsgáljuk meg, hogy ezek milyen kapcsolatban vannak ipari alkalmazások hatékony megírásával, illetve mely típusú alkalmazások esetén használnak jelenleg főként Erlangot az iparban.

Ezután az Erlang nyelvi elemeivel folytatjuk, Az alapvető nyelvi elemek illusztrálásához először egyszerűbb szekvenciális Erlang programokkal foglalkoztunk. Az előadások gépteremben vannak, így az órák interaktívak, ahol a hallgatók együtt ismerhetik meg az Erlang nyelvet és oldhatnak meg programozási feladatokat.

A szekvenciális nyelvi elemek megismerése után a nyelv egyik fő erősségével, a beépített párhuzamossággal foglalkozunk. Megismerkedünk a párhuzamoság nyelvi elemeivel, majd azzal hogyan lehet elosztott programokat futtatni az Erlang virtuális gép környezetében. Megírjuk közben például a természetes számok generátorát is. Később azzal foglalkozunk, hogy megtervezünk és implementálunk egy chat programot, ahol a kliensek egy szerveren keresztül, akár több gépről is tudnak kommunikálni egymással.

A speciális kollégiumon a vizsgajegy megszerzésének feltétele egy Erlang nyelven implementált beadandó elkészítése vagy egy előadás tartás valamely

Erlangos alkalmazásról vagy a félév során kiírt feladatokból elegendő pontszám összegyűjtése. Az előadás és a beadandó témája is érdeklődési körnek megfelelően választható.

Programfejlesztés Scalában

Oktató: Kozsik Tamás
Helye és ideje: IK Déli épület 2-709., hétfő 16:00–17:30
Tanegységkódja: IKP-9215

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

A kurzust a szakkollégisták mellett az összes programtervező informatikus hallgató felveheti speciként.

A Scala nyelv több programozási paradigmát támogat: imperatív, funkcionális, objektumorientált, konkurens. Ezen paradigmák együttélésének bemutatására, a különféle programozási stílusokra nagy hangsúlyt fektet a kurzus. Építünk a hallgatók meglévő objektumorientált (pl. Java) és funkcionális (pl. Haskell) ismereteire – ebben a félévben minden rendszeresen járó hallgató rendelkezett ezekkel a hasznos bemeneti ismeretekkel. Áttekintjük a kifejezések igen érdekes szintaxisát, a különféle vezérlési szerkezeteket, a rekurzív és magasabbrendű függvények készítésének módját. Sok szó esik a típusrendszerről, például az osztályokról és traitekről, valamint a parametrikus polimorfizmusról. Meghívott előadóink (Mészáros Mónika és Poór Artúr) ebben a félévben a Scala párhuzamosságot támogató eszközeiről, valamint a makrókról tartottak egy-egy érdekes előadást.

A félév végén kiselőadásokkal és beadandó programokkal lehetett jegyet szerezni.

Magyar Műhely

2017/2018. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200/723/EC	Vaderna Gábor: Vitakör 4.
BMVD-200/686/EC	Bengi László: Prózaolvasás
BMVD-200/688/EC	Laczkó Krisztina, Kuna Ágnes: Történeti szövegten
BMVD-200/687/EC	Laczkó Krisztina: Nyelvészeti kutatászeminárium
BMVD-200/685/EC	Vaderna Gábor: Bevezetés a digitális bölcsészetbe
BMVD-200/722/EC	Krizsai Fruzsina: Nyelvészeti proszeminárium 2.

A műhely kérésére valamelyik tanszéken meghirdetett vagy EC-kódú egyetemi órák

kódja	oktatója és címe
BBN-MIR11-111	Vaderna Gábor: Irodalmi proszeminárium
BBN-MIR-222:3	Vitekné Balogh Piroska: Klasszikus magyar irodalom

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

Vitakör: kötelező műhelyóra:

csütörtök 18.00–19.30, Vaderna Gábor

A félév során jórészt a diákok prezentálták saját kutatásaikat. Volt, aki saját szöveget küldött körbe, volt, aki szakirodalmi szöveget, és volt, aki prezentációt tartott. Egy alkalommal a Vitakör átvonult a Kenesei Istvánnal folytatott nyilvános eszmecsere, amelyre korábban együtt is készültünk. Az órákon a tavalyi tanév tavaszán elért szellemi pezsgés nem volt tapasztalható. A hallgatók sokat késtek az órákról, kihasználták a hiányzási keretüket (ami az órák negyede), aktivitásuk is alacsony volt többnyire. Sajnos néhány aktívabb húzóemberre épültek a beszélgetések. A jövőben ezen változtatni kell. Ami viszont megfelelő volt: a prezentáló diákok egytől-egyig kimagasló munkát végeztek.

Prózaolvasás:

csütörtök 13.30–15.00, Bengi László

A résztvevők az órán a 19–20. század fordulójának magyar kisepikájával foglalkoztak, többek közt Petelei István, Gozdsu Elek, Csáth Géza és Krúdy Gyula novelláival. A szépirodalmi szöveg értelmezését mindig megelőzte egy narratológiai tanulmányon alapuló referátum egy-egy hallgató részéről; a téma közös megbeszélése után a novellák kerültek a középpontba. Ezeket változatos módszerekkel közelítették meg, így közvetetten a módszertani tudásuk is gyarapodhatott (a csoport fele tanár szakos). A teljesítés feltétele a referátum tartása mellett egy novellaelemzési terv elkészítése volt valamelyik szóba került szerző egy – órán nem tárgyalt – művéhez. Az órák a csoport egybehangzó véleménye szerint hasznosak és izgalmasak voltak, és jó gyakorlat volt főleg az elsősök számára az első idegen nyelvű szakirodalom alapján tartott referátum.

Történeti szövegtan

(Szövegtipológia, korpuszok és kvalitatív elemzések a nyelvtörténeti kutatásokban):

kedd 12.00–13.30, Kuna Ágnes

(az óra Laczkó Krisztina nevéen volt meghirdetve)

A kurzus első felében a nyelvtörténeti kutatások és a szociolingvisztika, valamint a pragmatikai szemlélet összehangolásának lehetőségeinek áttekintése volt a téma, elsősorban elméleti oldalról közelítve a kérdéshez. Ezt követően a szövegtipológia került a középpontba, különös tekintettel a történeti szövegekre: azt a kérdéskört járták körül, hogy a nyelvtörténet minként fogható fel a szövegtípusok történeteként. A kurzus második felében az elmélet után a gyakorlatra, illetve a módszertanra esett a fő hangsúly. Az egyik órán Ludányi Zsófia tartott egy bevezető foglalkozást a legfontosabb magyar nyelvű korpuszok használatáról, kifejezetten kézzelfogható gyakorlati ismeretekkel. Egy másik alkalommal Kaló Zsuzsa vezetett foglalkozást a kvalitatív kutatások alapvető módszertani megfontolásaiival kapcsolatban, amely során a műhelytagok egyéni kutatásaikhoz számos hasznos szempontot kaptak. Egy alkalommal a csoport ellátogatott a KRE-n működő, magyar orvosi nyelvi korpusz építésével foglalkozó diákműhely foglalkozására, ahol a korpuszépítés tényleges munkálataiba nyertek betekintést, majd szó volt az orvosi szövegekkel való foglalkozás lehetőségeiről, Kuna Ágnes saját kutatásairól. A félév végén, a kurzus teljesítéseként a résztvevők 20 perces kiselőadást tartottak, amely saját kutatási témájuk történeti alkalmazhatóságát szemléltette, ezzel az egyéni

kutatások új irányát is megnyitva. Az előadásokból absztraktok is készültek, amelyeket a szegedi *Nyelvtörténeti kutatások újabb eredményei* c. konferenciára készülnek beadni a műhelytagok.

Nyelvészeti kutatószeminárium:

kedd 18.00–19.30, Laczkó Krisztina

Az óra célja az volt, hogy a résztvevők minél részletesebben bemutassák egymásnak saját kutatásaikat, illetve a többiektől hasznos, továbbgondolandó szempontokat kapjanak a kutatás folytatásához. Minden résztvevő körbeküldött a csoportnak egy jellemzően saját szöveget, amelyből a többiek is felkészültek, majd az órán előbb egy rövid témabemutatót tartottak, vázolva a főbb elméleti alapvetéseket, illetve kutatási kérdéseket. Ezután aktív tudományos diskurzus alakult ki a kutatások megvalósításával kapcsolatban. A résztvevők számos hasznos szempontot, kritikai megjegyzést, javaslatot kaptak egymástól, az órát valamennyien sikeresnek ítélték.

Digitális bölcsészet: tömbösített óra,

Vaderna Gábor, Palkó Gábor, Fellegi Zsófia, Bobák Barbara

A kurzus célja az volt, hogy a műhelytagok bevezetést kapjanak abba, hogy mivel foglalkozik a digitális filológia, milyen lehetőségek rejlenek az irodalmi szövegek xml formátumban történő digitalizálásában. A kurzus során a hallgatók a Petőfi Irodalmi Múzeum DigiPhil elnevezésű projektjébe kapcsolódtak be, amelynek vezetője Palkó Gábor. A hallgatók feladata az volt, hogy a *Ma* című folyóirat 1918-as évfolyamának lapszámait xml formátumú fájlakká alakítsák. Ehhez az oxygen nevű xml-author program academic verzióját használták. Összesen két közös alkalom volt a félév során: az első célja az lett volna, hogy útmutatást adjon a hallgatóknak az oxygen használatához, a másodiknak pedig az xml fájlok elkészítése során felmerülő nehézségek megvitatása. A kurzus azonban nem mondható sikeresnek, mivel a hallgatóknak voltaképpen üres, már tagekkel ellátott xml dokumentumokat kellett csupán feltölteniük, ami egyrészt egy rendkívül monoton, mechanikus, gondolkodást alig igénylő, ám annál hosszadalmasabb feladat. Ugyanakkor éppen emiatt a résztvevők az xml-író programok használatát nem tanulták meg, szellemi előrehaladásukhoz tehát nem sokat tett hozzá a kurzus, amelyet a résztvevők jóval inkább teherként, mint lehetőségként éltek meg.

Nyelvészeti proszeminárium:

hétfő 14.00–15.30, Krizsai Fruzsina

A kurzus az elsőéves műhelytagok számára kötelező volt, az egyetemi nyelvészeti proszeminárium kiegészítéseként. Az óra a résztvevők egybehangzó véleménye szerint nagyon sikeres, illetve élvezetes volt. Átfogó bevezetést kaptak a nyelvtudományba, áttekintették a jelenlegi hazai és nemzetközi porondon legjelentősebb nyelvészeti irányzatokat, megközelítéseket, ezekhez kapcsolódó olvasmányok megvitatása volt a kurzus tárgya. Foglalkoztak a nyelvészeti kutatómódszertan alapjaival, az empirikus, illetve korpuszalapú kutatásokba kaptak betekintést, továbbá a terepgyakorlatot maguk is kipróbálhatták az óra keretei között a karácsonyi vásárban. A kurzus teljesítésének feltétele egy absztrakt és egy kutatási terv elkészítése volt, valamely szabadon választott nyelvészeti témában.

Irodalmi proszeminárium:

csütörtök 10.00–11.30, Vaderna Gábor

A félév során a diákok bevezetést kaptak az irodalomtudományi kutatás módszertanába. Ide nemcsak a Magyar Műhely tagjai jártak, hanem nem EC-s egyetemi hallgatók is. Az óra jó hangulatban telt, a műhely tagjai látványosan jól szerepeltek, nem voltak úgy megszeppenve, mint a Vitakörön. Feladatuk volt egy verselemzés megírása és egy bibliográfiai kutatómunka elvégzése.

Magyar grammatika 2.:

hétfő 10.00–11.30 / szerda 8.30–10.00, Laczkó Krisztina

A kurzusra a műhely másodéves tagjai jártak. Az órák jó hangulatban teltek, a műhelytagok aktívan vettek részt a foglalkozásokon, hozzászóltak, részt vettek a közös elemzésekben, a feladott házi feladatokat rendre elvégezték. A félév végi dolgozatok jórészt szép eredménnyel sikerültek, a magyar grammatika vizsgáról hasonlóak mondhatók el, a műhelytagok jóval évfolyamtársaik fölött teljesítettek.

Klasszikus magyar irodalom:

csütörtök 10.00–11.30, Vitekné Balogh Piroska

A műhelyből öten jártak az órára, mindannyian nagyon hasznosnak találták. Hétről hétre fel volt adva egy kötelező olvasmány: vagy regény, vagy novella, és az adott műhöz vagy szerzőhöz kapcsolódó szakirodalom. Minden óra elején írtak egy olvasásellenőrző zh-t, valamint a zh harmadik feladatáért egy kérdést

kellett leírni, ami felmerült bennünk a szépirodalmi szöveg vagy a szakirodalom kapcsán. Az óra további részében pedig ezek alapján a kérdések alapján beszélgettek a műről/művekről. A szeminárium követelménye volt a zh-k mellett egy szemináriumi dolgozat szabadon választott témáról. A téma és a felhasznált szakirodalmak kapcsán egész félévben lehetett konzultálni a tanárnóvel. Kötelező volt még mindenkinek választani egy tanulmánykötetet, ez mindig kötődött az adott óra témájához, és a tartalmát kellett prezentálni. A sokféle feladat miatt nagyon tartalmasnak bizonyult az óra, illetve sok mű elemzésére került sor.

2017/2018. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.679/EC	Zsadányi Edit: Feminista kritika
BMVD-200/687a/EC	Simon Gábor: Nyelvészeti kutatásseminárium
BMVD-200.680/EC	Laczkó Krisztina: Nyelvfilozófia
BMVD-200.681/EC	Vaderna Gábor: Vitakör
BMVD-200.682/EC	Vaderna Gábor: Irodalomelmélet

A műhely kérésére valamelyik tanszéken meghirdetett vagy EC-kódú egyetemi órák

kódja	oktatója és címe
BBN-MIR-212	Kiss Farkas Gábor: Régi magyar irodalom
BBN-MNY11-263	Laczkó Krisztina: Magyar grammatika 1.

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

A Magyar Műhely ebben a félévben a következő órákat tartotta:

Vitakör, Vaderna Gábor

Kötelező műhelyóra, amelyen minden műhelytagnak saját kutatással kell részt vennie (ez utóbbi nem vonatkozik még az elsősökre). Az óra ebben a félévben is a szokásos menetet követte: többnyire diákok dolgozatait,

tanulmánykezdeményeit beszélte meg a műhely. Ezen kívül szó volt a populáris kultúra és irodalom viszonyáról, valamint az irodalmi muzeológia kérdéseiről.

Irodalomelmélet, Vaderna Gábor

Ez egy olyan segítő kurzus az elsőéveseknek, amelyen sorra kerülnek a fontosabb elméleti iskolák néhány alapszöveg elolvasásával. Erre azért van szükség, mert az egyetemi képzésben az irodalomelmélet oktatása kaotikus és véletlenszerű. A diákok ezen az órán kimagaslóan teljesítettek, érdemi párbeszédnek zajlottak.

Feminista kritika, Zsadányi Edit

A *Feminista kritika* című műhelykurzuson a feminista narratológia elméleteit és gyakorlatait tanulmányozta a csoport. Az óra elméleti szövegek és szépirodalmi művek elemzéséből, közös megvitatásából állt. Mindenkinek a tematika egy szabadon választott pontjáról kellett vitaindítót tartania. Az osztályzás az órai aktivitás és egy zárt helyi dolgozat eredménye alapján történt.

Nyelvészeti kutatószeminárium, Simon Gábor

A kurzuson három collegista hallgató vett részt, egy senior tag pedig az oktatóval kapcsolatot tartva teljesítette a követelményeket. A kutatásban részt vett és a kontaktórákon is jelen volt két további, magyar nyelv és irodalom diszciplináris mesterszakon tanuló hallgató is. A kurzus során a hallgatók az oktató vezette kutatócsoportként működtek, a végzett munka célja Gerard Steen metaforikus szerkezeteket azonosító módszerének adaptálása volt. A magyar nyelvre való adaptálás során a tagok közös, majd egyéni próbaannotálásokat végeztek, a felvetődő problémákat a kontaktórák során megvitták, az ezekhez kapcsolódó döntéseket közösen hozták meg. A kurzust körültekintő oktatói munka jellemezte, amely nagyban segítette a hallgatók szakmai fejlődését. A szemináriumban rejlő lehetőségeket az is mutatja, hogy az elvégzett munkáról a kutatócsoport tanulmány formájában is szeretne beszámolni.

Nyelvfilozófia,

Laczkó Krisztina műhelyvezető összefogásában

A félév során nyelvészeket és filozófusokat hívott meg a műhely, akik a nyelvfilozófia különböző elméleti alapvetéseit, megközelítési módszereit mutatták be a csoport aktív közreműködésével. Az egyes oktatók kétszer másfél órában

foglalták össze a szakterületükhöz kapcsolódó elméleti keretet. Először Faragó-Szabó István tartott a wittgensteini nyelvfelfogásról, majd Tolcsvai Nagy Gábor a hermeneutika és kognitív nyelvészet kapcsolatait foglalta össze. Ezután Kicsák Lóránt tartott órát a performativitás elméletéről, majd Pléh Csaba következett. Végül Ullmann Tamás zárta a félévet. Az órák egy részébe a Filozófia Műhely tagjai is bekapcsolódtak

Egyetemi órák EC-s kódon

A fenti műhelyórákon kívül a másodéveseknek a BA-s és az OT-s kötelező grammatikaórát (Grammatika 1, morfológia) külön EC-s órakeretben Laczkó Krisztina tartotta meg, hasonlóképpen a Régi magyar irodalom szemináriumot Kiss Farkas Gábor vezette.

A műhely szakmai rendezvényei

1. Február 28-án az egyetemi anyanyelvi napok keretében a műhely szervezésében került sor a második *Élve boncolásra*, amelyen fiatal kortárs költők műveiről beszélgettünk a szerzőkkel nagyközönség előtt. A szervezők az EC-s képviseletben Tátrai Szilárd és Simon Gábor voltak, diákrészről Ballagó Júlia és Bajzát Tímea.

2. Március 15–18. között három műhelytagunk (Ballagó Júlia, Muraközy Virág, Varga Virág) a krakkói Jagelló Egyetemen tett látogatást, ahol találkoztak az ottani magyar szakos diákokkal (szervező: Ballagó Júlia, Tátrai Szilárd).

3. Április 24-én irodalmi beszélgetős estet szerveztünk, amelynek a létrejöttét Ungvári Sára biztosította. A jól sikerült és mozgalmas délutánon Kiss Tibor Noé volt a műhely vendége.

4. A műhely tagjai nagy számban részt vett az idei Eötvös-konferencián. A következő előadások hangzottak el:

Kazsimér Soma Balázs: A K2 Színház és a társadalmi aspektus

Kovács Dominik: „...liliomtrónusodról mosolyogj szívesen szegény Erzsébetre...”

– A rituális traumafeldolgozás megjelenése Bródy Sándor *A dada* című színművében

Kovács Viktor: Az aranyalmafától Tündérhonig – Mirigy és Csongor mint a mulandóság allegóriájának szerepkettőse Vörösmarty Mihály drámaköltményében

Ballagó Márton: Cholnoky Viktor *Szent Ciprián tükre* novellaciklusának motivikája

Havasi Zsuzsanna: Periratok a szerkesztői munka tükrében

Ballagó Júlia: Társas viszonyok deiktikus megjelenítése egy korai grammatikában

Bajzát Tímea Borbála: „Ha megfogalmazni sem tudod...” – A tud + főnévi igenév kompozitumszerkezet szórendi mintázatai

5. Májusban rendeztük meg az elsőévesek számára a VII. Juvenalia konferenciát, melynek programja alább olvasható.

VI. JUVENÁLIA KONFERENCIA – PROGRAM

2018. május 11. – péntek

- 9.00-9.10 **Megnyitó** – Laczkó Krisztina és Vaderna Gábor
- 9.10-10.10 **Nyelvtudomány szekció**
Szekcióvezető: Krizsai Fruzsina
- 9.10-9.40 **Török Tímea:** Matematikai szöveges feladatok vizsgálata a kontextus függvényében
- 9.40-10.10 **Török Márk Wener:** Baszd meg, bazmeg – a baszik ige kongitív szemantikai vizsgálata
- 10.10-14.10 **Irodalomtudomány szekció**
Szekcióvezető: Förföldi Gábor
- 10.10–10.40 **Fülöp Barnabás:** „Nem, az Isten nem példakép” – Hit, elbeszélésmód, és önmeghatározás összefonódása Esterházy Péter *Egyszerű történet vessző száz oldal* – A Márk-változat című regényében
- 10.40-11.10 **Horváth Eszter:** A termékenység mint szerepkonfliktust meghatározó princípium az irodalomban
- 11.10-11.40 **Balássy Fanni:** Halandók és halhatatlanok Milan Kundera *Halhatatlanság* című regényében
- 11.40-12.10 *Szünet*
- 12.10-12.40 **Daróczy Jakab:** Problémaközpontú irodalomoktatás – Madách és Asimov egy-egy művének összehasonlítása
- 12.40-13.10 **Ungvári Sára:** Kié ez a hang? – Identitáskonstrukciók és műfajiség Závada Péter *Je suis Amphitryon* című drámájában
- 13.10-13.40 **Kerti Anna Emese:** „Füvön létemben fordítám meg” – Reneszánsz imitatio és aemulatio Balassi Bálint „Széjjel tündökleni” kezdetű és Michael Marullus *Ad Manilium Rhallum* című verse alapján
- 13.40-14.10 **Tóth Márton Mihály:** „Ti, kik szegénységet én szememre vettek” – Balassi Bálint második bejtjének nyelvi ornátusa

Matematika–Fizika Műhely

2017/2018. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok
kódja **oktatója és címe**
BMVD-200/689/EC Burcsi Péter: Kutatószeminárium 4.

II. COLLEGIUMI MUNKA

A MŰHELY SZAKMAI TEVÉKENYSÉGE

A Kutatószeminárium c. kurzuson a műhely hallgatói szakonkénti és évfolyamonkénti bontásban hallgattak előadásokat, végeztek szemináriumi munkát és oldottak meg feladatokat. Alább részletezve láthatjuk a tevékenységet.

Fizika, első év

Az alábbi előadásokat hallgatták, illetve közös tevékenységet végeztek Bozóki Tamás és Kapás Kornél irányításával:

- Bozóki Tamás: Dimenzióanalízis
- Elméleti fizika példatár feladatok megoldása (közös munka)
- Bozóki Tamás: Lineáris operátorok a klasszikus mechanikában
- Angol nyelvű mechanika tananyag feldolgozása (közös munka)
- Bozóki Tamás: Vektoregyenletek
- Kapás Kornél: Vektoranalízis
- Kapás Kornél: Vektor. 2. zh felkészítő
- Bozóki Tamás: Operátorok transzformációja
- Kapás Kornél: Indexes deriválás

Fizika, másod- és harmadév

Vass Máté felsőbb éves irányításával topológia, differenciálgeometria és differenciáltopológia témákat dolgoztak fel. Néhány előadás címe:

Bevezető topológia, differenciálható sokaságok

Tangens-, kotangenstér, duális tér, lineáris funkcionálok, 1-formák

Tenzorszorzat, wedge-szorzat, n-formák, alkalmazás R^3 -ban

Matematika, első és másodév

Különböző témák feldolgozására került sor:

Burcsi Péter: Számrendszerek általánosításai

Földvári Viktória: Elemi topológia

Bondici László: Pénzügyi matematika

Felsőbb éves hallgatók

Fő tevékenységük egyéni feladatok megoldása vagy alsóbb évesek segítése volt.

Egyéb szakmai programok

A 2018. január végi Tehetség táborban a következő programokat szervezte a Műhely:

Hétfő: Kutatói pálya fizikusként – Kapás Kornél

Kedd: Egyenlőtlenségek a társadalomban közgazdasági szemszögből – Szajbély Zsigmond, Gazdaságstatisztika – Parragi Bálint; Viselkedési közgazdaságtan – Nagy Luca (közös program a társadalomtudomány ülésszakkal)

Szerda: Pénzügyi matematikai alapok: derivatívaárazás diszkrét idő-horizonton – Bondici László

Csütörtök: Funkcionális programozás – Tőkés Anna (közös program az Informatika ülésszakkal)

Péntek: Mire számíts az első félévben? – Szakács Lili Kata

Közösségi programok

Félévnyitó bográcsozás

Közös vacsorák

Kétnapos kirándulás a Börzsönyben

Színházlátogatás (39 lépcsőfok)

Este a Budapest Jazz Clubban

2017/2018. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja

oktatója és címe

BMVD-200/689a/EC

Burcsi Péter: Kutatószeminárium 5.

BMVD-200.683/EC

Tóth László: Mérhető csoportelmélet (féléves kurzus)

II. COLLEGIUMI MUNKA

A MŰHELY SZAKMAI TEVÉKENYSÉGE

Műhelyórák

Matematika

Tóth László: Mérhető csoportelmélet (féléves kurzus)

Fizika

Záróvizsga tételek kidolgozása és gyakorlása

Tanári képzés

Óralátogatás, tapasztalatok megbeszélése

Eötvös Konferencia

Bozóki Tamás: A Föld klímáját befolyásoló tényezők laboratóriumi vizsgálata

Plaszko Noel László: Pi-Josephson-effektus sokterminális Josephson-rendszerben

Természettudományos Tábor

Keliger Dániel: A nagy szám OK

Bondici László: Bevezető pénzügyi matematika: derivatívaárazás diszkrét időhorizonton

Vass Máté: Elméleti felkészülés a klasszikus fizika laborra

fizika (szekciófelelős)	Vass Máté
fizika	Major András
fizika	Berta Dénes
fizika	Plaszkó Noel
fizika	Kormányos Hanna
matematika	Szakács Lili Kata
matematika	Sándor Zsuzsanna
matematika	Pintér Richárd
matematika	Schefler Gergő
matematika	Szajbély Zsigmond
matematika	Keliger Dániel

Versenyeredmények, ösztöndíjak

Bozóki Tamás	Nemzeti felsőoktatási ösztöndíj
Bärnkopf Anna	Nemzeti felsőoktatási ösztöndíj
Plaszkó Noel	ÚNKP

Közösségi programok

Ki-mit-tud kultúrest
Műhelyfoci
Egynapos túra a Vértesben
Montenegrói nyári túra
Közös vacsorák
Színházlátogatás (Tóték)
Társasjáték-est

Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi Műhely

2017/2018. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja

oktatója és címe

BMVD-200/690/EC

Lukács Tamás: Földtudományi cikkolvasó szeminárium II.

A műhely kérésére valamelyik tanszéken meghirdetett vagy EC-kódú egyetemi órák

kódja

oktatója és címe

llln93610

Győri Róbert: Mendöl Tibor és kortársai

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája

ösztöndíjas neve

Új Nemzeti Kiválóság Program

Csorvási Nikolett

Varga György

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

1. Nemzetközi kutatásseminárium-sorozatunk vendégeként ebben a félévben Artur Bajerski, a poznańi Adam Mickiewicz Egyetem Társadalmi-Gazdasági Földrajzi és Területi Menedzsment Intézetének docense tett rövid látogatást műhelyünkben. Bajerski kolléga 2017. december 5-én „*Polish Universities in the Early 20th Century: The Migration of Scientists, Students and Institutions*” címmel geográfia-történeti előadást tartott, amelyen jelenlegi és volt műhelytagok egyaránt részt vettek. A rendezvényre műhelyünk nemzetközi előadás-sorozatának részeként, idén először az ELTE Márton Áron Szakkollégium

Természettudományi Műhelyével közös szervezésben került sor. A sorozat keretében az előző szemeszterek folyamán brit, német, kanadai, amerikai, holland, lengyel és görög egyetemek oktatói tettek látogatást intézményünkben, a tavaszi félévben pedig egy olasz kolléga előadására számítunk.

2. A Műhely 2017 nyarán részt vett a július 24–30. között megrendezett VI. Eötvös Természettudományos Tábor lebonyolításában.

http://termtudtabor.eotvos.elte.hu/app/web/2018/dl/programfuzet_ETT2017.pdf

3. A Műhely részt vett a 2018. január 22–26. között tartott VI. EC Tehetség tábor munkájában.

<http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/Tehets%C3%A9gt%C3%A1bor-VI-teljes.pdf>

A műhelyben működő szakcsoportok, önképzőkörök, kutatócsoportok tevékenysége

A Műhely taglétszáma az előző tanévben évtizedes minimumra süllyedt, seniorok száma már-már meghaladta az alap- és mesterképzésben részt vevő műhelytagok számát. A 2017 nyarán lezajlott felvételi során viszont több új taggal gyarapodtunk, reméljük, hogy a bővülés tartós lesz. A műhely létszáma így is jóval kisebb a kisebb a hat-nyolc évvel ezelőttinél, így a műhelymunka és tudományos eredmények is szerényebbek. A közelmúltban megszokott fél-évente 3-4 kurzus helyett is csak két-két szemináriumot hirdetünk, ami megfelel a Műhely alapvető tagozódásának: a társadalomföldrajz, illetve a természetföldrajz-geológia területén tartunk kurzusokat és szervezünk előadásokat.

III. BESZÁMOLÓK

Földtudományi cikkolvasó szeminárium II.

Oktató: Lukács Tamás
Helye és ideje: ELTE Lágymányosi Déli Tömb 7-209. Egyed terem; csüt.
17:45–19:15
Tanegységkódja: BMVD-200/690/EC

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

A kurzus minden olyan, elsősorban természetföldrajzi, földtudományi érdeklődésű hallgatónak szól, aki jó, legalább középfokú szóbeli angol nyelvtudását

szaknyelvi irányban is továbbfejlesztené. A félév során a hallgatók megismerkedtek az alapvető természettudományos szókinccsel, nyelvi fordulatokkal, és gyakorolták a tudományos eredményeik prezentálását.

Kurzus formája

A 90 perces órák heti egy alkalommal kerülnek sorra, megbeszéltek helyen és időpontban (lásd fent), gyakorlat formájában. A hallgatók a félév során végzett beadandók alapján kaptak érdemjegyet.

A szeminárium értékelése, tagjainak jellemzése

A kurzus összes hallgatója rendszeresen részt vett a kurzuson.

A hallgatók az egyetemen elvárt idegen nyelvű olvasási készséggel rendelkeztek, ám a szóbeli, tudományos igényű fogalmazás hiánya szembetűnő volt, így a kurzus elsősorban erre fókuszált.

A kurzuson részt vevő hallgatók órai aktivitásával alapvetően elégedett voltam, ám a számonkérések és beadandók során csak ketten mutattak aktivitást, egy hallgató lényegében alig értékelhető energiát fektetett ezekbe.

Összességében a kurzus 3 résztvevőjéből kettővel tökéletesen elégedett vagyok, az ő félév során érzékelhető fejlődésükkel a kurzus célja megvalósult.

Mendöl Tibor és kortársai

Oktató:	Győri Róbert
Helye és ideje:	ELTE Eötvös József Collegium 018. terem, kedd 18:00 – 19:30
Tanegységkódja:	lln93610

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

A kurzus célja egyrészt az volt, hogy a hallgatók megismerkedjenek Mendöl Tibor életművével, másrészt pedig az, hogy egy geográfus életpályájának feltárásán keresztül sajátos áttekintést kapjanak a XX. századi magyar földrajztudomány történetéről. Ezért fontosnak tartottam, hogy Mendöl mellett tanárait, pályatársait is bemutassam, és a különböző tudománytörténeti interpretációkat is elemezzük. A gazdag irodalomjegyzékből válogatva a hallgatóknak óráról órára egy-egy tanulmányt, monográfiát vagy Mendöl munkásságát bemutató értékelést kellett elolvasniuk; majd a szeminárium lezárásaként egy 7-8 oldalas dolgozatot adtak be, amely egyetlen kérdés részletesebb kimunkálását tűzi ki céljául. (Az elolvasandó anyagok jelentős része elektronikus formában is

hozzáférhető volt). A dolgozat értékelésénél nagy hangsúlyt kapott a formai követelmények betartása (pl. a hivatkozás, irodalomjegyzék-készítés), illetve a tanulmány-készítés technikájának elsajátítása.

Az áttekintendő kérdések a következők voltak:

1. A XX. század első felének geográfiája: nemzetközi kitekintés. A regionális földrajz fénykora.

Livingstone, David N.: *The Geographical Tradition*. Blackwell Publishing, Oxford 1992. pp. 260–303.

2. A magyar geográfia az emberföldrajz előtt. A magyar és az európai földrajztudomány a XIX. század végén. A századforduló vitái. Teleki Pál és magyar emberföldrajz kialakulása. Kísérlet a földrajzi dualizmus feloldására.

Lóczy Lajos: Elnöki jelentés az 1905. évről. *Földrajzi Közlemények* 1906. (XXXIV. évf.) pp. 112–123.

Czirbusz Géza: *A nemzeti művelődés geográfiája és a geográfiai fatalisták*. Eggenberger-féle Könyvkiadóvállalat, Bp. 1912. pp. III–VI.; 242–246., 249–251.

Teleki Pál: *A földrajzi gondolat története*. (Második kiadás.) Kossuth Könyvkiadó, Bp. 1996. pp. 17–21.

Teleki Pál: *A gazdasági földrajz célja és jelentősége*. Kertész József Könyvnyomdája, Bp. 1912. pp. 19–28.

Hajdu Zoltán: A magyar földrajztudomány és a trianoni békeszerződés. 1918–1920. In: *Kisebbségkutatás*. 2000. 9. pp. 224–233.

<http://epa.oszk.hu/00400/00462/00006/4.htm>

3. Mendöl tanárai és kortársai. Az Eötvös Collegium műhelye. Fodor Ferenc, Bulla Béla és Kádár László.

Győri Róbert: Földrajz és földtudomány az Eötvös Collegiumban – régen és ma. In: Győri Róbert (szerk.): *Földrajz és földtudomány az Eötvös Collegiumban*. Eötvös Collegium, Bp. 2014. pp. 7–42.

<http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/foldrajzosok.pdf>
Jobbitt, Steven – Győri Róbert (2016): Fodor Ferenc: egy magyar geográfus a XX. század első felében. In: Győri Róbert – Jobbitt, Steven (szerk.): *Fodor Ferenc önéletírásai*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, pp. 7–38.

<http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/08/FodorFerenc.pdf>
Bulla Béla: A Keszthelyi-hegység földrajza. *Földrajzi Közlemények* 1928. (LVIII. évf.) pp. 1–29.

Kádár László: *A magyar nép tájszemlélete és Magyarország tájnevei*. A magyar táj- és népismeret könyvtára 3. Országos Táj- és Népkutató Intézet, Bp. 1941.

4–5. A pálya indulása. Mendöl doktori értekezése és a *Táj és ember*.

Mendöl Tibor: *Szarvas földrajza*. Tisza István Tud. Társ., Debrecen 1928.

Mendöl Tibor: *Táj és ember (Az emberföldrajz áttekintése)* Magyar Szemle Társaság, Bp. 1932.

6. Mendöl településföldrajza I. A funkcionális morfológia módszere.

Mendöl Tibor: Városaink valódi nagysága és a helyzeti energiák típusai. *Földrajzi Közlemények* 1935. (LXIII. évf.) pp. 361–368.

Mendöl Tibor: A helyzeti energiák és egyéb tényezők szerepe városaink valódi nagyságában és jellegében. *Földrajzi Közlemények* 1936. (LXIV. évf.) pp. 98–109.; 121–133.

Becsei József: Egy magyar klasszikus városszerkezeti modell (Mendöl Tibor településmorfológiája). *Földrajzi Közlemények* 2005. (CXXIX. évf.) 1–2. pp. 47–64.

Jankó Ferenc: A települések belső szerkezetének vizsgálata: a „Mendöl-módszertől” a szociálgeográfiáig. *Földrajzi Közlemények* 2005. (CXXIX. évf.) 1–2. pp. 15–30.

7. Mendöl településföldrajza II. A Mendöl–Erdei vita.

Mendöl Tibor: Néhány szó az alföldi város kérdéséhez. *Földrajzi Közlemények* 1939. (LXVII. évf.) pp. 217–232.

Erdei Ferenc: A tanyás település földrajzi szemlélete. *Földrajzi Közlemények* 1941. (LXXI. évf.) pp. 78–95.

Mendöl Tibor: Megjegyzések Erdei Ferenc „A tanyás települések földrajzi szemlélete” c. cikkéhez. *Földrajzi Közlemények* 1941. (LXXI. évf.) 69. pp. 113–115.

Timár Lajos: Erdei Ferenc és Mendöl Tibor vitái a magyar városról. *Századok* 1995. (CXXIX. évf.) pp. 617–628.

8. Mendöl történeti földrajza.

- Mendöl Tibor: Településtörténet, településföldrajz, történeti földrajz. In: *Emlékkönyv Szentpétery Imre születése hatvanadik évfordulójának emlékére*. Bp. 1938, pp. 312–334.
- Bulla Béla: Hazai történeti földrajzunk múltja, jelene és feladatai. In: *Emlékkönyv Szentpétery Imre születése hatvanadik évfordulójának emlékére*. Bp. 1938, pp. 73–106.
- Mendöl Tibor: Az új települési rend. In: DOMANOVSKY Sándor (szerk.): *Magyar Művelődéstörténet. IV. köt. (Barokk és felvilágosodás)* Magyar Történelmi Társulat, Bp. é.n. pp. 167–189.
- Győri Róbert: Mendöl Tibor és a magyar történeti földrajz. *Földrajzi Közlemények* 2005. (CXXIX. évf.) 1–2. pp. 103–116.

9–10. Mendöl a második világháború után.

- Gyimesi Zoltán (2014): The Contested Post-Socialist Rehabilitation of the Past: Dual Narratives in the Republishing of Tibor Mendöl's Introduction to Geography. *Hungarian Cultural Studies. e-Journal of the American Hungarian Educators Association*, 7. pp. 242–273.
<http://ahea.pitt.edu/ojs/index.php/ahea/article/view/172/229>
- Győri Róbert: A múlttal való tudományos leszámolás – Eötvös collegista geográfusok az 1950-es években. In: Horváth László – Laczkó Krisztina – Tóth Károly – Péterffy András (szerk.): *Lustrum: Ménesi út 11–13. Sollemnia aedificii a.D. MCMXI inaugurati*. Typotex Kiadó – Eötvös Collegium, Bp. 2011. pp. 288–311.
http://cseri.web.elte.hu/lustrum/GyoriRobert_Geograf.pdf
- Mendöl Tibor: A szocialista településföldrajz problémái. *MTA Társadalom- és Történettudományi Osztályának Közleményei* 1954. (V. évf.) pp. 599–627.
- Abella Miklós: Ankét a településföldrajz helyzetéről és feladatairól. *Földrajzi Értesítő* (X. évf.) 1. pp. 121–127.
- Mendöl Tibor: *A földrajztudomány története az ókortól napjainkig*. ELTE Eötvös Kiadó, Bp. 1999. (Első kiadás 1951.)
- Mendöl Tibor: Néhány szempont a hazai településhálózat vizsgálata, településeink osztályozása és elhatárolása kérdésében. *Földrajzi Értesítő* 1967. (XVI. évf.) pp. 107–117.

11. A nagy szintézisek. A Kárpát-medence földrajza és az Általános településföldrajz.

- Mendöl Tibor: *Általános településföldrajz*. Akadémiai Kiadó, Bp. 1963.
- Bulla Béla – Mendöl Tibor: *A Kárpát-medence földrajza*. Lucidus Kiadó, Bp. 1999. (Első kiadás: 1947.)
- Tolnai Gábor: Mendöl Tibor *Általános településföldrajz* című munkája a hazai és nemzetközi településföldrajz kontextusában. In: Győri Róbert (szerk.): *Földrajz és földtudomány az Eötvös Collegiumban*. Eötvös Collegium, Bp. 2014. pp. 121–128.
- <http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/foldrajzosok.pdf>

12. A Mendöl-tanítványok. Lettrich Edit, Major Jenő, (Wallner Ernő), Száva-Kovács Endre.

- Lettrich Edit: *Kecskemét és tanyavilága*. Akadémiai Kiadó, Bp. 1968.
- Major Jenő: A magyar városhálózatról. *Településtudományi Közlemények* 1964. 16. pp. 32–65.
- Wallner Ernő: Paks településképe. *Földrajzi Közlemények* 1958. 1. pp. 1–26.

13. Interpretációk I. Mendöl értékelése a '80-as évek végéig.

- Dövényi Zoltán: Mendöl Tibor gyermek- és ifjúkora. *Békési Élet* 1980. (XV. évf.) pp. 413–416.
- Fodor Ferenc: *A magyar földrajztudomány története*. MTA FKI, Bp. 2006. pp. 688–690.
- Lettrich Edit: Mendöl Tibor szerepe és jelentősége a magyar geográfiában. *Békési Élet* 1980. (XV. évf.) pp. 417–425.
- Somogyi Sándor: Mendöl Tibor emlékezete. *Békési Élet* 1980. (XV. évf.) pp. 434–439.
- Wallner Ernő: Emlékezés Mendöl Tiborra. *Földrajzi Közlemények* 1976. (C. évf.) pp. 173–186.

14. Interpretációk II. Mendöl és a mai geográfia.

- Antal Zoltán – Perczel György: Szemelvények tanszékünk történetéből. In Perczel György – Szabó Szabolcs (szerk.): *100 éve született Mendöl Tibor*. Trefort Kiadó, Bp. 2005. pp. 13–53.
- Antal Zoltán: Az általános gazdasági földrajz hazai megalapozói: Teleki Pál, Mendöl Tibor és Markos György. In: Blahó János – Tóth József (szerk.): *Tanulmányok Mendöl Tibor születésének 100. évfordulójára*, Orosháza – Pécs. pp. 22–39.

- Győri Róbert: Tibor Mendöl. In: Hayden, Lorimer – Charles, W. J. Withers (eds.): *Geographers: Biobibliographical Studies*. Vol. 28. Continuum, London 2009. pp. 39–54.
- Kovács Zoltán: Előszó (A 'Földrajzi Közlemények' Mendöl számához.) *Földrajzi Közlemények* 2005. (CXXIX. évf.) p. 1.
- Perczel György: Mendöl Tibor életéről, munkásságáról. In: Mendöl Tibor: *A földrajztudomány az ókortól napjainkig*, Budapest, ELTE Eötvös Kiadó, 2005. pp. 259–262.
- Probáld Ferenc: Mendöl Tibor munkássága és szellemi öröksége. *Földrajzi Közlemények* 2005. (CXXIX. évf.) pp. 7–14.

A szeminárium értékelése

A kurzus látogatottságával és a hallgatók felkészültségével elégedett voltam, az órákat az élénk eszmecsere, párbeszéd jellemezte. Szemináriumi dolgozatát mindenki leadta, bár a határidő betartásával akadtak problémák.

2017/2018. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.684/EC	Sági Tamás: Budapest építőkövei 2.

A műhely kérésére valamelyik tanszéken meghirdetett vagy EC-kódú egyetemi órák

kódja	oktatója és címe
lln9266i	Czirfusz Márton: A munka földrajzi

II. COLLEGIUMI MUNKA

**A műhely évfolyamainak
vagy hallgatói (szak)csoportjainak jellemzése**

1. Nemzetközi kutatószeminárium-sorozatunknak ebben a félévben két vendége volt.

1.1. 2018. április 9-én Matteo Proto az Alma Mater Studiorum – Università di Bologna Dipartimento di Storia Culture Civiltà – Sezione di Geografia adjunktusa volt vendégünk, aki „Historical Geographies of Italian Landscape” címmel tartott történeti földrajzi előadást. Matteo Proto visszatérő vendégünk, hiszen 2013-ban résztvevője volt a *Geography and Nation Building in Central and East Central Europe* c. workshopunknak, azóta pedig több budapesti konferencián is előadott.

1.2. 2018. április 19-én Marcin Solarz, a Varsói Egyetem Földrajzi és Regionális Tanulmányi Karának tanára és a nemzetközi kapcsolatokért felelős dékánhelyettese tett látogatást műhelyünkben. Solarz professzor „Warsaw’s Code: Politics in the Space of Warsaw” címmel tartott politikai földrajzi előadást, amelyen jelenlegi és volt műhelytagok egyaránt részt vettek. Solarz professzor 2015 után immár másodjára volt műhelyünk vendége. Előadását követően Horváth László Igazgató úrral találkozott, akivel a Collegium alapelveiről és működési gyakorlatáról beszélgettek. A tanácskozás alapján Solarz professzor részletes tájékoztatást készített a Varsói Egyetem külkapcsolatokért felelős rektorhelyettese számára intézményünk működéséről, azt is szem előtt tartva, hogy a jelenleg zajló lengyel egyetemi reform során milyen lehetőségek kínálkozhatnak egy hasonló profilú szakkollégium létrehozására a lengyel fővárosban.

A műhelyben működő szakcsoportok, önképzőkörök, kutatócsoportok tevékenysége

A műhely taglétszáma a 2017-es felvételinek köszönhetően többéves csökkenés után stabilizálódott, de még messze nem éri el a hat-nyolc évvel ezelőtti létszámot. A mostani mérethez igazodva félévente csak két-két szemináriumot hirdetünk, ami megfelel a műhely alapvető tagozódásának: a társadalomföldrajz, illetve a természetföldrajz-geológia területén tartunk kurzusokat és szervezünk előadásokat. A műhelyélet nem korlátozódik kizárólag a szakmai munkára, folytatva a korábbi hagyományokat, idén is szerveztünk műhelykirándulást. 2018 júniusában a Vésztő-Mágor Történelmi Emlékhelyet, Békés városát és a pósteleki kastélyromot látogattuk meg Váczi István műhelytagunk vezetésével.

Köszönettel tartozom Árvai Anett, Mikle György és Vereb Viktor senioroknak, akik lelkiismeretesen működtetik a műhely honlapját. Külön ki szeretném

emelni Vereb Viktor munkáját, aki a könyvtárunk ügyét is szívében viseli. Szintén szeretném megköszönni Csolák Dániel műhelytitkári munkáját.

III. BESZÁMOLÓK

A munka földrajzi

Oktató:	Czirfusz Márton
Helye és ideje:	ELTE Lágymányosi Campus, Déli tömb 0-825 terem; hétfő 18:00–19:30.
Tanegységkódja:	lln9266i

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

Az elmúlt közel 30 évben a munka világa Magyarországon is gyökeresen átalakult: megváltozott a tőke és a munka viszonya, a hétköznapiakban is egyértelműbbé váltak a munka globális függőségei, több léptéken új társadalmi-területi egyenlőtlenségrendszerek jelentek meg a munka világában (pl. az EU-n belüli munkaerővándorlás, a munkaerőpiac szegmentálódása, társadalmi csoportok és térségek kiszorítása és kiszorítása a munkaerőpiac peremére). A szeminárium célja ezeknek a társadalmi-térbeli folyamatoknak a részletesebb megértése. Ehhez a hazai kritikai társadalomtudományok elemzéseit használjuk, amelyet kiegészítünk a nyugati gazdaságföldrajzban a hetvenes évek óta erős munkaföldrajzi kutatásoknak (és ezek klasszikusainak a) megismerésével.

Tematika (*-gal jelölve a kötelező irodalmak)

Bevezetés: A munka földrajzi

- * Brogan, P., Tufts, S. (2017): Labor geography. In: Richardson, D., Castree, N., Goodchild, M. F., Kobayashi, A., Liu, W., Marston, R. A. (eds.): The International Encyclopedia of Geography. Wiley, 9 o.

A munka földrajzi politikai gazdaságtana

- * Castree, N., Coe, N. M., Ward, K., Samers, M. (2004): Spaces of work: global capitalism and the geographies of labour. Sage, London, Thousand Oaks, New Delhi. Chapter 2. The social relations of labour: working in a capitalist world. 27–62.

A munka földrajzainak átalakulása az elmúlt évtizedekben

- * Herod, A. (1997): From a geography of labor to a labor geography: labor's spatial fix and the geography of capitalism. *Antipode*, 1., 1–31.
- Lier, D. C. (2007): Places of work, scales of organising: A review of labour geography. *Geography Compass*, 4., 814–833.

A munka tájai

- * Mitchell, D. (2013): Labour's geography and geography's labour: California as an (anti)revolutionary landscape. *Geografiska Annaler B*, 3., 219–233. vagy Mitchell, D. (2012): Prospect: Organized resistance, persistent landscapes, and sculpted futures of the end of the bracero (“guest worker”) program in California. <https://youtu.be/7-fUaOxDMyI>

Munkanélküliség és a rendszerváltás munkaföldrajza

- * Petrovici, N. (2013): Neoliberal proletarianization along the urban-rural divide in postsocialist Romania. *Studia UBB Sociologia*, 2., 23–54.
- Szalai E. (2004): Tulajdonviszonyok, társadalomszerkezet és munkásság. *Kritika*, szeptember, 2–6.

Dolgozatok megbeszélése

Matteo Proto vendégelőadása: Historical Geographies of Italian Landscape (EC Nagyklub)

Prekaritás (A Managing Precarious Work: Economic Anthropological Approaches to Informalized and Low-wage Labor konferencia megátogatása a CEU-n)

- * Ferge Zs., Szépe A. (2012): Prekariátus és Magyarország. Beszélgetés Ferge Zsuzsával. *Fordulat*, 19., 116–126.

Strauss, K. (2017): Precarious work. In: Richardson, D., Castree, N., Goodchild, M. F., Kobayashi, A., Liu, W., Marston, R. A. (eds.): *The International Encyclopedia of Geography*. Wiley, 9 o.

Közmunka

- * Molnár Gy., Bazsalya B., Bódis L. (2017): A helyi foglalkoztatási kezdeményezések központi támogatásának elosztási mechanizmusai. *Kézirat*. MTA KRTK, Budapest, 98 oldal

Theodore, N., Peck, J. (1999): Welfare-to-work: national problems, local solutions? *Critical Social Policy*, 4., 285–510.

Gender és reprodukív munka

* Timár J. (2007): Társadalmi nemek, aprófalu- és közösségtanulmányok. In: Kovács É. (szerk.): *Közösségtanulmány: Módszertani jegyzet*. Néprajzi Múzeum; PTE BTK Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék, Pécs, 115–133.

McDowell, L. (2015): Roepke Lecture in Economic Geography – The lives of others: body work, the production of difference, and labor geographies. *Economic Geography*, 1., 1–23. vagy McDowell, L. (2014): The lives of others: Gendering labour geography. Előadás, videó itt: http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/%2-8ISSN%291944-8287/homepage/2011_roepke_lecture.htm

Munkásmozgalom. Kurzuslezárás

* Silver, B. J., Karatasli, S. S. (2016): A kapitalizmus és a munkásmozgalmak történeti dinamikái – munka, kapitalizmus és mozgalomkutatás. *Eszmélet*, 112., 134–147.

Herod, A. (2003): Labour unions and economic geography. In: Sheppard, E., Barnes, T. J. (eds.): *A companion to economic geography*. Blackwell, Malden, Oxford, Carlton, 341–358.

A szeminárium értékelése

Az óralátogatás és a hallgatók felkészültsége megfelelő volt, az órákon mindenki (habitusának megfelelő különbségekkel, de) aktívan részt vett. Az órákhoz tartozó olvasmányokat és az órai tananyagokat a kurzus Canvas e-learning felületén elektronikusan hozzáférhetővé tettem.

A kurzust különböző típusú beadandókkal lehetett lezárni: lehetett „hagyományos” szemináriumi dolgozatot írni egy témáról, recenziót készíteni a kurzus témájához kapcsolódó könyvről vagy tematikus folyóiratszámról, illetve szakfordításra is javasoltam a közösen olvasottakból szövegeket. A beadandót mindenki leadta, bár a határidő betartásával és a színvonallal nem mindenkinél voltam elégedett.

A hallgatók visszajelzése alapján a témák, a kurzuson végzett munka sokfélesége és a kurzus légköre jók voltak; számos új ismeretet szereztek a munka világáról és annak földrajzi kutatásáról. A feladott szakirodalmak nem mindenkinek tetszettek, azokat többen túl hosszúnak tartották.

Budapest építőkövei 2.

Oktató:	Sági Tamás
Helye és ideje:	ELTE Lágymányosi Campus, Déli tömb, Kőzettan-Geokémiai Tanszék és Farkasréti temető; kötetlen időben
Tanegységkódja:	BMVD-200.684/EC

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

A kurzus kísérleti jellegű, az épített környezetben megtalálható építő- és díszítőkövek kőzettani térképezési lehetőségeinek feltárására irányul.

Kísérleti térképezési helyszínül a Farkasréti temetőt választottuk, mivel itt kis helyen nagy változékonyságban fordulnak elő építő- és díszítőkövek, amiket viszonylag könnyű térképezni. Az egyes kőzetfajták azonosítására építmények esetén szinte kizárólag roncsolásmentes vizsgálati módszerek használhatók, azokon belül pedig a szabad szemes/kézi nagyítós megfigyelés. A kőzettani térképezés kapcsán a temető ideális kísérleti terep, mivel a szabad szemmel történő megfigyeléseket a sírkőkészítő- és forgalmazó vállalatok hulladék anyagából gyűjtött kőzetek akár roncsolásos összehasonlító vizsgálatával egészíthetjük ki.

Tematika

1. Bevezetés – az épített környezetben felhasznált kőzetek áttekintése, a kurzus céljának ismertetése, a térképezésre szánt városrész kiválasztása.
2. A Farkasréti temető csoportos bejárása, a feltérképezendő parcellák kijelölése, a térképezési munka részfeladatainak megbeszélése.
3. Egyéni és kiscsoportos feladat: a Kőzettan-Geokémiai Tanszék építő- és díszítőkö-gyűjteményéből egységes méretű és megjelenésű összehasonlító kőzetgyűjtemény készítése
4. Egyéni és kiscsoportos feladat: az előző pontban megnevezett gyűjtemény bővítése kőzeteket forgalmazó vállalatok hulladék anyagából. A kőzetek méretre vágása.
5. Egyéni és kiscsoportos feladat: az összehasonlító kőzetgyűjtemény fotódokumentációjának elkészítése, a kőzetek meghatározása.

6. Egyéni és kiscsoportos feladat: a kiválasztott temetői parcellák feltérképezése.
7. Egyéni és kiscsoportos feladat: a feltérképezett parcellák sírköveinek és kriptáinak kőzettani dokumentációja (a felhasznált kőzetek és műkövek meghatározása, a síremlék minimális korának feljegyzése, az egyes kőzetfajtákról típusfotók készítése).
8. Csoportos feladat: kőzettani térkép elkészítése a kiválasztott parcellákról.

A szeminárium értékelése

A kurzushoz kapcsolódó feladatokat kötetlen időbeosztás szerint végezheték a hallgatók, ami a munkavégzés hatékonyságát negatívan befolyásolta.

Sajnos a temető vizsgálatára viszonylag későn kaptuk meg az engedélyt, ezért a végső térkép elkészítése jelenleg is folyamatban van, a vizsgaidőszak végéig készül majd el.

Az egyes részfeladatokat a hallgatók előképzettségük alapján választották ki, ugyanakkor a kőzettani térképezés során minden hallgató számára lehetőség nyílt új, vagy a meglévőhöz képest bővebb tudás elsajátítására.

A kurzus legfontosabb tapasztalata, hogy a nagymértékű hallgatói önállóság a kiadott feladatok elvégzése kapcsán hátránynak bizonyult.

Olasz Műhely

2017/2018. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200/691/EC	Ludmann Ágnes: Olasz kezdő 1.
BMVD-200/692/EC	Balga Nóra, Szemere Ditta: Olasz félközépaladó 3.
BMVD-200/693/EC	Ludmann Ágnes: Olasz középaladó 5.
BMVD-200/694/EC	Ludmann Ágnes: Olasz nyelvi gyakorlatok C1
BMVD-200/695/EC	Ludmann Ágnes: Tematikus szókinccsfelkészítés
BMVD-200/696/EC	Ludmann Ágnes, Renso Tosi: Klasszikus eredetű közmondások a magyar és az újlatin nyelvekben
BMVD-200/697/EC	Michele Sità: Az olasz filmművészet

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája	ösztöndíjas neve (egyetem)
Erasmus+	Burkus Dóra (Università di Bologna)
Erasmus+	Horváth Zsófia (Università di Bologna)
Új Nemzeti Kiválóság Program	Szemere Ditta

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai rendezvényei

2017. október 12-én a Budapesti Olasz Kultúrintézetben került bemutatásra a műhely legújabb kötete Raffaello Baldini: *Carta canta/Kutyabőr* (szerk. Ludmann Ágnes, Eötvös József Collegium, Budapest, 2017) címmel.

A műhelyben működő szakcsoportok, önképzőkörök, kutatócsoportok tevékenysége

A műhely műfordítási szakköre a félévben a műhely által közösen jegyzett kötet utóéletére fókuszált, valamint meghallgatta Daniele Benati író, műfordító szemináriumát.

A filológiai kutatások szempontjából páratlan lehetőséget nyújtott Renzo Tosi szemináriumsorozata, melyet 2017. november 13-án és 14-én tartott meg az Olasz Műhely hallgatóinak az antik eredetű közmondásokra fókuszálva.

A műhely évfolyamainak vagy hallgatói (szak)csoportjainak jellemzése

A műhely ebben a félévben ismét bővült mind a taglétszámot, mind a műhelytagok profilját illetően: bentlakó hallgatóként Balássy Fanni Eleonóra és Béres Csenge költözött be, míg a bejáró hallgatók sorát Csomár Tünde és Medvegy Tímea gyarapította. Erasmus+ ösztöndíjjal Burkus Dóra és Horváth Zsófia a félévet a bolognai Alma Mater Studiorum intézményben töltötték.

A műhely itthon maradó és távoli tagjai a féléves kötelezettségeiket maradéktalanul teljesítették. A műhely teljes tagsága részt vett a 2017. október 12-i kötetbemutatón, ezen túl Béres Csenge, Hári Kata és Cséby Hanna előadóként mutatták be kutatásaikat az *ENS & EC* francia nyelvű konferencián.

Egytől egyig mindenkiről elmondható, hogy a kötelező órák kiváló teljesítésén túl is számos terület iránt érdeklődik és képzi magát (műfordítás, szakmai gyakorlat, zene, film, sport stb.).

Közösségi munka, rendezvények

A műhelytagok kezdeményezésére több közösségi program valósult meg az Olasz Műhelyen belül, legfőképp informális összejövetelek, kirándulások formájában.

Egyéb

A műhelytagok közül három hallgató segítette az ALFONS program olasz nyelvoktatásának sikerét: Békefi Teodóra a kezdő csoportot tanította a műhelyvezetővel közösen, míg Szemere Ditta és Balga Nóra megosztva, közösen biztosították a félközéphaszad csoport tanulmányi előmenetelét.

2017/2018. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.24o/EC	Ludmann Ágnes, Békefi Teodóra: Olasz 2: Olasz nyelv kezdőknek (A1–A2)
BMVD-200.25o/EC	Balga Nóra, Szemere Ditta: Olasz félközépfaladó 4.
BMVD-200.287o/EC	Ludmann Ágnes, Roberta Priore: Olasz középfaladó 6.
BMVD-200.688/EC	Roberta Dell'Ali: Olasz nyelvi gyakorlatok C1–C2
BMVD-200.689/EC	Ludmann Ágnes: Rövidfilmek az olasz mint idegen nyelv oktatásában
BMVD-200.690/EC	Ludmann Ágnes: Scrittura accademica
BMVD-200.691/EC	Falvai Dávid: Olasz filológia és kéziratolvasás
BMVD-200.720/EC	Ludmann Ágnes: Nyelvi szintfelmérő 1. (olasz középfokú nyelvvizsgára 2 féléve készülőknek)
BMVD-200.721/EC	Ludmann Ágnes: Nyelvi szintfelmérő 2. (olasz középfokú nyelvvizsgára 4 féléve készülőknek)
BMVD-200.722/EC	Ludmann Ágnes: Nyelvi szintfelmérő 3. (olasz középfokú nyelvvizsgára 6 féléve készülőknek)

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája	ösztöndíjas neve (egyetem)
Erasmus+	Csomár Tünde (Università degli Stranieri, Siena)
Erasmus+	Feró Dóra Zsófia (Krakkói Egyetem)
Új Nemzeti Kiválóság Program	Szemere Ditta

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai rendezvényei

2018. február 26-tól került megrendezésre az V. Pázmány Film Festival nemzetközi rövidfilmfesztivál, melynek egyetemista zsűrijében az Olasz műhely tagsága is képviseltette magát.

2018. április 17-én rendezte meg az Olasz műhely a Budapesti Olasz Kultúrintézet támogatásával a *Byzanz und das Abendland* konferencia *Italica* szekcióját.

2018. április 19-én a műhely hallgatói a *II. Giornata di Studi della Classe di Studi Italiani* című hallgatói konferencián, a Collegiumban adtak számot kutatásaikról. A konferencia részletes programja, valamint az előadások olasz nyelvű absztraktjai a beszámoló végén olvashatók.

2018. április 23-án Fischer Ádám karmester a Collegium olasz műhelyének, különösen Békefi Teodóra műhelytag meghívására a Collegiumban tartott előadást *Fonetikai kérdések az idegen nyelvű operajátszásban* címmel. Békefi Teodóra tudósítása a rendezvényről az ELTE Online-on olvasható: <http://elteonline.hu/kultura/2018/05/03/az-operat-nem-lehet-komolyan-venni-fischer-adam-eloadasa-az-eotvos-collegiumban/>

A műhelyben működő szakcsoportok, önképzőkörök, kutatócsoportok tevékenysége

A műhely műfordítási szakköre a félévben az *Ernani* című opera librettójának nyersfordítására fókuszált.

A filológiai kutatások szempontjából kiemelkedő szereppel bírt Monica Bini szeminárium a *Byzanz und das Abendland* konferencián belül, melyet 2018. április 16-án *Breve storia del libro nell'antichità romana* címmel tartott meg a Collegiumban.

A műhely évfolyamainak vagy hallgatói (szak)csoportjainak jellemzése

A műhelytagság száma ebben a félévben diplomaszerzések miatt csökkent. Két hallgatónk, a tavaszi szemesztert Erasmus+ ösztöndíjjal külföldön töltötte.

A műhely itthon maradó és távoli tagjai a féléves kötelezettségeiket többé-kevésbé megfelelően teljesítették. A műhely teljes tagsága részt vett a 2018. április 19-i műhelykonferencián, melynek szakmai bizottságában Dott. Gian Luca Borghese, a Budapesti Olasz Kultúrintézet megbízott igazgatója is helyet foglalt. (A konferencia részletes olasz nyelvű programja a beszámoló végén olvasható.) Ezen túl Béres Csenge, Hári Kata, Cséby Hanna és Burkus Dóra előadóként mutatták be kutatásaikat az idei Eötvös Konferencián.

A műhely által benyújtott vagy jegyzett pályázatok

A műhely idén is benyújtotta az Olasz Külügyminisztérium pályázatát (ösztöndíjak, tanulmányút részfinanszírozás céljából).

Közösségi munka, rendezvények

A műhelytagok, leginkább Békefi Teodóra kezdeményezésére valósult meg Fischer Ádám karmester látogatása a Collegiumban, aki 2018. április 23-án előadást tartott *Fonetikai kérdések az idegen nyelvű operajátzásban* címmel.

Egyéb

A műhelytagok közül három hallgató segítette az ALFONSÓ program olasz nyelvoktatásának sikerét: Békefi Teodóra a kezdő csoportot tanította a műhelyvezetővel közösen, míg Szemere Ditta és Balga Nóra megosztva, közösen biztosították a félközéphaszadó csoport tanulmányi előmenetelét.

A félévben Roberta Priore és Roberta Dell'Ali Erasmus+ cserehallgatók látták el az anyanyelvi lektori teendőket a Collegiumban.

A műhelykonferencia programja

II Convegno della Classe di Studi Italiani
19 aprile 2018 Eötvös József Collegium

10:00 Apertura László Horváth (Direttore del Collegio Eötvös József); Gian Luca Borghese (Addetto Culturale dell'Istituto Italiano di Cultura); Dávid Falvai (Direttore della Sezione Filologica della Classe); Ágnes Ludmann (Direttore di Studi della Classe)

10:10 – 10:30 Kata Hári: La problematica degli attributi delle vergini sagge e stolte – attraverso un'opera del Parmigianino

10:30 – 10:50 Csenge Béres: La Sagra del Masaccio

10:50 – 11:10 Flóra Hanna Cséby: Scienza e arte nell'architettura di Pier Luigi Nervi

11:10 – 11:20 Dibattito

11:20 – 11:30 Pausa caffè

11:30 – 11:50 Dóra Burkus: Rappresentazione di Napoli e delle tradizioni napoletane nelle opere di Sándor Márai e Curzio Malaparte

11:50 – 12:10 Dóra Zsófia Feró: L'Italia attraverso gli occhi di Maria Konopnicka

12:10 – 12:30 Teodóra Békefi: Un'analisi narratologica del romanzo Senza sangue di Alessandro Baricco

12:30 – 12:40 Dibattito

12:40 – 13:00 Pausa caffè

13:00 – 13:20 Ditta Szemere: I cortometraggi nell'insegnamento della lingua italiana

13:20 – 13:40 Fanni Balássy: La cinematografia della Repubblica Sociale Italiana e la storia del Cinevillaggio

13:40 – 14:00 Tímea Medvegy: Elementi danteschi nella prima produzione cinematografica di Pier Paolo Pasolini

14:00 – 14:20 Zsófia Horváth: Una passeggiata nei gironi di Petrolio di Pier Paolo Pasolini

14:20 – 14:30 Dibattito

10:10 – 10:30 Kata Hári: La problematica degli attributi delle vergini sagge e stolte - attraverso un'opera del Parmigianino La parabola delle vergini sagge e stolte viene raccontata nel Vangelo secondo Matteo (25,1-13). Il racconto fa parte della parola apocalittica. Questo carattere è diventato dominante anche parlando della rappresentazione della materia. Le dieci vergini servono come esempio positivo e negativo per quanto riguarda il giorno del giudizio

universale. Esaminando le rappresentazioni precoci, i due gruppi sono raffigurati in modi univocamente diversi. La discrepanza spirituale viene visualizzata grazie alle sue apparenze. In epoche più tarde invece, il ruolo delle esteriorità nella definizione delle vergini diventa meno ovvia. Lo scopo della mia presentazione è far vedere il corso del cambiamento nel ruolo degli attributi, esemplificando, tra l'altro, con alcuni affreschi del Parmigianino.

10:30 – 10:50 Csenge Béres: La Sagra del Masaccio Nella mia relazione mi occuperò di un'opera perduta del Masaccio, che è considerato uno degli innovatori della pittura fiorentina del XV secolo. L'opera in questione è la cosiddetta Sagra, l'affresco che rappresentava la consacrazione della Chiesa di Santa Maria del Carmine. L'affresco pare sia stato distrutto all'inizio del XVII secolo. Siccome parliamo di un'opera perduta, si devono affrontare problemi legati sia alla sua localizzazione che alla datazione. Tuttavia ci sono rimaste documentazioni sotto forma di disegni e fonti scritte sulla sua composizione. Durante il mio intervento vorrei presentare le circostanze in cui il dipinto è nato e riassumere le informazioni più importanti, le quali sono necessarie per formulare un'ipotesi precisa.

10:50 – 11:10 Flóra Hanna Cséby: Scienza e arte nell'architettura di Pier Luigi Nervi Pier Luigi Nervi (1891-1979), specializzato in architetture strutturali sia in Italia che nel mondo, è stato uno dei maggiori artefici del Novecento. I suoi lavori hanno influenzato in gran parte l'evoluzione dell'architettura novecentesca, aprendo nuove strade grazie alla sua innovazione, ovvero l'applicazione del cemento armato. Nella mia ricerca, iniziata nel 2016, vorrei dimostrare, attraverso i capolavori di Nervi, il lato artistico del costruire, concentrandomi maggiormente sugli stadi sportivi (Lo Stadio Comunale Berta a Firenze, il Palazzetto dello Sport e il Palazzo dello Sport a Roma) che possono essere collegati anche all'antichità. Si prenderà inoltre in esame la tesi di Bruno Zevi (1918-2000) secondo cui l'architettura, osservata con occhi distaccati dalla gente, mette in dubbio il valore artistico degli edifici.

11:30 – 11:50 Dóra Burkus: Rappresentazione di Napoli e delle tradizioni napoletane nelle opere di Sándor Márai e Curzio Malaparte. Nella mia relazione esamino e comparo le rappresentazioni delle tradizioni napoletane dopo la Seconda Guerra Mondiale attraverso le narrazioni e i diversi punti di vista de *Il sangue di San Gennaro* di Sándor Márai e de *La pelle* di Curzio Malaparte.

Nella prima parte vorrei trattare le diverse opere separatamente, nella seconda parte invece vorrei fare un confronto tra le idee rinvenibili nei due romanzi. Cercherò infine di riassumere le diverse modalità che mostrano come si possa conservare l'identità napoletana e come, in un periodo così difficile della storia italiana, possano sopravvivere le tradizioni e i valori napoletani.

11:50 – 12:10 Dóra Zsófia Feró: L'Italia attraverso gli occhi di Maria Konopnicka
Maria Konopnicka è stata una poetessa importante del positivismo polacco. Dagli anni '80 dell'Ottocento fino alla sua morte ha fatto molti viaggi all'estero, una delle sue destinazioni preferite è stata proprio l'Italia. I suoi ricordi sono conservati non solo nelle sue lettere, scritte ai suoi figli e agli amici, ma anche in molte poesie, pubblicate insieme nella raccolta intitolata Italia nel 1901. Il mio scopo è quello di raccogliere le impressioni della poetessa sul Bel Paese, rivelare come si è sviluppato il suo rapporto con l'Italia durante i suoi soggiorni nelle varie città italiane, ma anche analizzare come queste esperienze si manifestino nelle sue opere.

12:10 – 12:30 Teodóra Békefi: Un'analisi narratologica del romanzo Senza sangue di Alessandro Baricco
Nel romanzo Senza sangue Alessandro Baricco utilizza delle tecniche narrative particolari. Gli avvenimenti della guerra e anche della vita dei protagonisti sono visti da diversi punti di vista, nulla può essere affermato con certezza. L'impossibilità della ricostruzione si manifesta nel ruolo particolare del narratore, nelle diverse variazioni di una storia e nell'uso del discorso diretto e indiretto. La prima parte del romanzo tratta la guerra in retrospettiva, mentre la seconda torna agli avvenimenti della prima parte e ai cinquant'anni 'mancanti' che dividono le due parti del romanzo. Per fare un paragone prendiamo in considerazione l'opera lirica di Péter Eötvös, che fa un adattamento del romanzo in un solo atto, cercando di ricostruire tutta la storia in un dialogo. La comparazione delle due opere offre più punti di vista per l'analisi narratologica del romanzo.

13:00 – 13:20 Ditta Szemere: I cortometraggi nell'insegnamento della lingua italiana
L'utilizzo dei cortometraggi nell'insegnamento non è certo l'invenzione del XXI secolo, ma diventa veramente importante, soprattutto nel metodo di studio dei giovani di oggi. I video sono una delle più importanti fonti dell'informazione, fanno parte del nostro quotidiano e la competenza di saper interpretarli è fondamentale. L'uso dei mezzi audiovisivi nell'insegnamento serve

non solo nell'acquisizione di una lingua straniera ma anche nello sviluppo delle competenze essenziali. Tramite i cortometraggi, grazie alle informazioni vive (immagini, linguaggio del corpo, valore artistico, ecc.), l'insegnamento richiede un'altra metodologia rispetto all'insegnamento che utilizza materiali di solo ascolto. Nella mia presentazione intendo dimostrare, attraverso alcuni esempi, l'uso dei cortometraggi in classe, offrendo una panoramica dei numerosi esercizi possibili che aiutano la comprensione.

13:20 – 13:40 Fanni Balássy: La cinematografia della Repubblica Sociale Italiana e la storia del Cinevillaggio Nella mia relazione mi occuperò delle circostanze della fondazione del Cinevillaggio e dell'attività cinematografica della Repubblica Sociale Italiana, lo stato fantoccio germanofilo diretto da Mussolini. L'atmosfera bellica a Roma, l'occupazione tedesca, i bombardamenti di Roma e di Cinecittà avrebbero potuto significare l'interruzione della produzione cinematografica, ma trasportando le attrezzature a Venezia e fondando il Cinevillaggio, controllato dalla Repubblica di Salò, le riprese ebbero modo di continuare. La letteratura critica ritiene questo periodo la parte più buia nella storia della cinematografia italiana, non a caso nella mia relazione proverò ad esaltarne le ragioni.

13:40 – 14:00 Tímea Medvegy: Elementi danteschi nella prima produzione cinematografica di Pier Paolo Pasolini Nella mia relazione mi concentrerò sull'analisi degli elementi danteschi presenti nelle prime opere del regista, specificatamente nel film *Accattone*. Cercherò di mostrare quanto la presenza di Dante possa essere rintracciata anche nell'uso di un particolare discorso libero indiretto, di tipo più sociologico che grammaticale, modellato senz'altro sull'esempio del plurilinguismo dantesco della *Commedia*, oltre che nelle ambientazioni desolate e nei caratteri infernali di alcuni personaggi. In *Accattone* l'epigrafe dantesca iniziale introduce alla visione di un'anima che si dibatte tra inferno e paradiso. La contaminazione degli stili, tradotta in un misto di pittura, musica, letteratura ed immagini in movimento, consente associazioni semiotiche tra cultura alta e cultura bassa e, nello specifico, tra la figura di Cristo e quella del sottoproletariato.

14:00 – 14:20 Zsófia Horváth: Una passeggiata nei gironi di Petrolio di Pier Paolo Pasolini Pier Paolo Pasolini è uno dei personaggi più significativi della vita culturale italiana del Novecento. Nel suo romanzo *Petrolio* porta alla luce

il taciuto, analizza le origini del Nuovo Potere usando anche degli elementi tragicomici. Per la mia presentazione ho scelto come tema un passaggio di Petrolio che porta in sé molte caratteristiche problematiche del romanzo, in più riassume il pensiero pasoliniano riguardo al degrado culturale avvenuto alla fine degli anni Sessanta. Vorrei approfondire e trattare la Visione del Merda, parte integrante del romanzo di Pasolini, facendo riferimento a concetti fondamentali presenti nel lavoro dell'artista. Il mio obiettivo è quello di far vedere, attraverso questa passeggiata letteraria, come il conformismo trasfiguri la gente creandone una massa.

Orientalisztika Műhely

2017/2018. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja

oktatója és címe

BMVD-200.692/EC

Máté Zoltán, Takó Ferenc: Orientalisztikai kutatószeminárium 4.

BMVD-200.693/EC

Vér Ádám: Orientalisztikai előadás 4.

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

A szakmai munka tekintetében a műhely továbbra is a kabinetrendszerben működik tovább, melynek lényege, hogy a hallgatók egy, a szakterületükön működő kutató vezetésével folytatják munkájukat. Bán Kornélia mongolista hallgató kutatását Birtalan Ágnes, Szűcs Bernadett egyiptológus munkáját Hasznos Andrea vezette, arabista hallgatóink, Kmeczkó Sára, Csontos Eszter és Barabás Gergely Iványi Tamás segítségével dolgoztak, a sinológus hallgató, Pap Péter András Csibra Zsuzsanna, japanológusaink, Hollósi Máté és Tamics Rita pedig Máté Zoltán konzultációin vettek részt.

A 2017/18-as szemeszter őszi félévében az Orientalisztika Műhely a kabinet-struktúra alapelveit követve két tanegységet hirdetett meg: egy szakismereteket nyújtó közös előadást, melynek megtartására ismét Vér Ádám tanár urat kértük fel, aki a triumphus témáját középpontba állítva folytatta a közös munkát a hallgatókkal. A kurzus során mindenkinek készítenie kellett egy kiselőadást a saját szakterületéből választott témában, amelynek természetesen szervesen kapcsolódnia kellett a triumphus tematikához. Néhány tartalmi kivonat ezek közül (a szerzők megfogalmazásában) alább olvasható:

Barabás Gergely: A műhely-előadás keretein belül előadást tartottam a damaszki szír közösség vallási rituáléjáról a XV–XVII. század folyamán. Ebben a közösség, a megszokott muszlim hagyományoktól eltérő ceremóniákat hajtott végre, felvonulásokkal, processziós menetekkel. Ezek a levantei térség szúfi hagyományába illeszkednek.

Csontos Eszter: Előadást tartottam a triumphus témakörében, melyen belül egy olyan esetet vizsgáltam, amikor az ellenség esdeklő, önmagát megadó szándékkal érkezik a X. századi córdobai kalifátus területére. Előadásom során az ellenség fogadási ceremóniájának rítusait elemeztem.

Pap Péter András: A kínaiak által 2015-ben tartott fegyveres felvonulás a japánok kiűzésének hetvenedik évfordulója alkalmából.

A műhely másik meghirdetett tanegysége idén is az „Orientalisztika kutatószeminárium” volt, melynek keretében minden hallgató az adott kabinet vezetőjének útmutatásával folytatott egyéni kutatómunkát. A kurzust egy rendkívül színvonalas workshop zárta 2018 januárjában.

Csontos Eszter: A félévi workshop keretében előadást tartottam az iszlám eszkatológiáról. Előadásom témája a készülő dolgozatom egy fejezete volt, amelyben azt vizsgáltam, hogy az iszlám legfőbb forrásai, tehát a Korán és a prófétai hagyományok hogyan írják le a Paradicsomot mint a végső nyugalom és isteni jutalom helyét.

Tamics Rita: Az ainu–japán konfliktusok alakulása a Jomon-kortól kezdve napjainkig, illetve Kayano Shigeru első ainu származású politikus élete és munkássága. Kiemeltem a Meiji-restaurációval bekövetkező változást a két nép viszonyában (a japánok minden áron teljes mértékben asszimilálni akarták az ainukat) és Kayano Shigeru akcióinak hatását arra, hogy 2008-ban a japán állam elismerte az ainukat önálló etnikumnak.

Pap Péter András: Cao Zhi költészetének motívumai

Bán Kornélia a félévet az Erasmus+ kreditmobilitás ösztöndíjjal Mongóliában töltötte. Ő a tanegységet egy dolgozat elkészítésével teljesítette: *Dzsingisz kán arcai a mongol hitvilágban*.

Dolgozatomban a mongolok leghíresebb kánja köré épült kultusz változásait vizsgáltam meg a 13–14. századtól kezdődően napjainkig. Dzsingisz kán az első időkben ősatyaként védelmezte a mongol államot. Később, a 16–19. század között a szétszakadt birodalom egy részét elfoglaló idegen hatalom megpróbálta egyszerre háttérbe szorítani és átformálni alakját. A buddhizmus alatt egyszerre lett a Tan védője, és a Tant terjesztő bölcs király. A 20. század folyamán a szocializmus alatt kultusza tilalom alá tartozott, így a 21. századra a mongol szuverén állam abszolút jelképévé vált.

A műhely szakmai rendezvényei

A 2017/18-as őszi félévben is részt vettünk a Collegiumban is megrendezésre kerülő Kutatók Éjszakáján. Tamics Rita ismeretterjesztő jellegű előadásában bemutatta Baráthosi Balogh Benedek néprajzkutató életét és Észak-Japánba tett utazását, ahol rövid ideig tanulmányozta a helyi ainu közösség életmódját, John Batchelorról is volt lehetősége együtt dolgozni. Majd bemutatta, hogy később miként számolt be az ainukról a magyar közönség számára. Barabás Gergely előadást tartott a Reconquista után a Spanyol Királyság területén élő muszlim közösségek helyzetéről, egészen a XVII. század elején bekövetkezett kiűzésükig.

Tamics Rita a fenti eseményen kívül előadást tartott a francia műhely nemzetközi konferenciáján francia nyelven. Itt az ainu medvekultuszról tartotta rövid beszámolót, bemutatva a medveöshöz kötődő eredetmondát, hiedelmeket, népszokásokat. Részletesebben tért ki az Iyomante nevezetű medveáldozó fesztiválra.

Pintér Anna Krisztina, a műhely doktorandusz hallgatója kurzust tartott *Bevezetés az Akkád nyelvbe* címmel.

2017. szeptember 27-én Asszíriológiai és Hebraisztikai tanszéki műhelyszemináriumi előadást tartott: „Sumer nam-lu2-ulu7, lu2-ulu3: Sumer Humanitas vagy Boldog Plebs?”

Az előadás azt a problémát elemezte, hogy a ’namlulu’ kifejezés az eddigi értelmezésekkel és tanulmányokkal ellentétben nem jelent semmiféle „felső középosztálybeli művelt polgári réteget”, hanem csak a népet.

Elkészítettem az Atrahasis-eposz első magyar fordítását, és ehhez a bevezetőt kommentárokkal. A kötet, amelynek a része, közös tanszéki munka a Vízözön-történetekről, valamikor megjelenik.

A "Közel, s Távol" Orientalisztika Konferencia 2016-os rendezvényéből összeállított kötet szerkesztői munkálatai folyamatosan tartottak az őszi félév során.

A Tehetségábr keretében a Műhely japán szakos hallgatói tartottak beszélgetést a szak iránt érdeklődő résztvevőkkel.

Ösztöndíjak, nyelvvizsgák, egyéb teljesítmények

Bán Kornélia Erasmus+ Kreditmobilitás ösztöndíjjal Mongóliában töltötte a félévet.

2017/2018. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja

oktatója és címe

BMVD-200.692/EC

Máté Zoltán: Orientalisztikai kutatószeminárium

BMVD-200.693/EC

Máté Zoltán: Orientalisztikai előadás

BMVD-200.694/EC

Takó Ferenc: Tudományos írás

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

A 2017/18-as szemeszter tavaszi félévében az Orientalisztika Műhely a kabinetstruktúra alapelveit követve három tanegységet hirdetett meg. Ezek közül az első egy szakismereteket nyújtó közös előadás volt, melynek megtartására Birtalan Ágnes tanárnőt kérte fel a műhely, aki ebben a félévben *Terepkutatás és filológia 2.* címmel tartotta meg kurzusát. Az órák során minden hallgató a szakjának megfelelő kutatást folytathatott az ókori auktorok, a Közel- és Távol-Keletre utazók, térítők műveit és beszámolóit tanulmányozva. Ez az óra voltaképpen a folytatása volt egy korábbi félévben megtartott kurzusnak, mely *Terepkutatás és filológia* címmel került meghirdetésre és rendkívül hasznosnak és népszerűnek bizonyult a műhely körében. Az óra teljesítéséhez egy

handoutot, illetve egy ppt prezentációt kellett készíteni, mely az elvégzett kutatás eredményeit mutatta be.

A műhely másik meghirdetett tanegysége idén is az „Orientalisztika kutatószeminárium” volt, melynek keretében minden hallgató az adott kabinet vezetőjének útmutatásával folytatott egyéni kutatómunkát. Az órákon zajló munkát a kabinetvezetőkkel való rendszeres konzultációs órák segítették, mely kutatás eredményeit egyes műhelytagjaink a következő tanév konferenciái során fogják prezentálni.

A műhely által meghirdetett harmadik kurzust Takó Ferenc tartotta meg *Tudományos szövegíró szeminárium* címmel.

A szeminárium keretében a hallgatókkal a szó-, illetve írásbeli tudományos szövegalkotás technikáit, sajátosságait, speciális követelményeit tekintettük át. Megismerkedtünk

1. a konferencia előadások absztraktjára vonatkozó szabályokkal, „jó gyakorlatokkal”;
2. a konferenciaelőadás ideális felépítési lehetőségeivel, beleértve a dia-sorra vonatkozó tudnivalókat, technikákkal;
3. a tudományos dolgozatokra vonatkozó szabályokkal, külön kitérve
 - a. a dolgozat felépítésére, tagolására, logikai menetére
 - b. a lábjegyzetelés különböző szabályaira
 - c. a bibliográfiára vonatkozó követelményekre
 - d. gyakori hibákra a grammatika, ill. az említett területek kapcsán;
4. a kutatási terv jellemzőivel;
5. a motivációs levél sajátosságaival;
6. az ismeretterjesztő, ill. tudományos-ismeretterjesztő szövegek jellegzetességeivel a szaktudományos szövegtől való eltérések tekintetében;
7. az önéletrajz formáival, jellemzőivel.

A félév teljesítése rövid (1-1,5 oldal) beadandó dolgozat megírása révén volt lehetséges, melyben a hallgató alkalmazza a félév során elsajátított ismereteket egy alapvetően ismeretterjesztő jellegű szövegben, amely azonban tartalmaz hivatkozásokat könyvre, folyóírra, illetve internetes tartalomra.

A hallgatók az órákon rendszeresen megjelentek, folyamatos, aktív diskusszió folyt, fontos kérdéseket volt alkalmunk áttekinteni. Azok, akik már hosszabb ideje folytatnak tudományos munkát, számos hozzászólással segítették a munkát.

A műhely szakmai rendezvényei

IX. „Közel, s Távól” Orientalisztika Konferencia

Az Eötvös Collegium Orientalisztika műhelye 2018. március 1–4. között rendezte meg a kilencedik „Közel, s Távól” Orientalisztika Konferenciát. Az előadások az Eötvös Collegium nagyklubjában hangzottak el, a megnyitón dr. Horváth László igazgató úr mondott köszöntőt.

A konferencián négy nap alatt több mint 40 előadás hangzott el. Ötödik éve országos rendezvény lévén a konferencia idén is számos előadót fogadott Budapesten kívüli egyetemekről, illetve a főváros több intézményéből is. Előadóink a Budapesti Corvinus Egyetem, a Debreceni Egyetem, a Károli Gáspár Református Egyetem, a Korea University, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem, a Pécsi Tudományegyetem, a Szent István Egyetem, a Tan Kapuja Buddhista Főiskola, a Szegedi Tudományegyetem, és természetesen az ELTE kötelékéből érkeztek. A konferencián a hallgatósággal együtt több mint 100 fő vett részt, köztük igen sok oktató is.

A konferencia előadásaiból ismét tanulmánykötet megjelentetését tervezük.

XIX. Eötvös Konferencia

A következő, a műhelytagok szempontjából releváns konferencia a 2018. április 20–21. között megrendezésre kerülő XIX. Eötvös Konferencia volt. A rendezvényen két műhelytagunk, Tamics Rita és Pap Péter András adott elő. Tamics Rita *Az ainu-japán konfliktusok alakulása a Meidzsi-restauráció előtt és után* címmel tartotta meg történeti és néprajzi vonatkozású előadását, míg Pap Péter András prezentációja a kínai irodalomba engedett némi betekintést *Motívumok Cao Zhi költészetében* című előadásával.

Egyéb konferenciák

Asszirológia szakos doktorandusz hallgatónk, Pintér Anna Krisztina pedig az ELTE Vallástudományi Központjának szervezésében először megvalósuló Interdiszciplináris Vallástudományi Hallgatói Konferencián tartotta meg *Dumuzi és Gestinanna* című előadását 2018. április 28-án. A konferenciarészvételek mellett, a műhely konferenciák szervezésében is kivette a részét.

A „Közel, s Távolság” Orientalisztika Konferencia megszervezése és lebonyolítása példátlan összefogással és munkával ment végbe, amely munkából minden műhelytag erőn vette ki a részét, ezáltal járulva hozzá a konferencia sikeréhez. Szűcs Bernadett műhelytitkár továbbá szekciófelelősként részt vett a XIX. Eötvös Konferencián, mely nemcsak a szekció lebonyolítását, hanem az előzetes munkák (pl. absztraktok bírálata, szekcióvezető felkérése stb.) elvégzését is jelentette.

Bán Kornélia mongolisztika szakos mesterképzéses hallgató pedig az ELTE Mongol és Belső-ázsiai Tanszéke által megvalósuló konferenciákon segédkezett a konferenciák előkészületei és lebonyolítása során.

Szűcs Bernadett műhelytitkár továbbá részt vett az *Adsumus XVI.* tanulmánykötet szerkesztési munkálataiban is.

Ösztöndíjak, nyelvvizsgák, egyéb teljesítmények

Csontos Eszter elnyerte a Campus Mundi Iránba meghirdetett ösztöndíjprogramját (2018. szeptembertől 6 hónapos perzsa nyelvi tanulmányok), Tamics Rita pedig országos III. helyezést ért el a Chinese Bridge kínai nyelvi vetélkedőn, megszerezte a HSK 4-es szintű írásbeli és HSKK közép szintű szóbeli nyelvvizsgáját, valamint Konfuciusz (Hanban) ösztöndíjat is elnyert a Beijing Institute of Technology egy hónapos nyári nyelvi kurzusára.

IX. „KÖZEL, S TÁVOL” ORIENTALISZTIKA KONFERENCIA

2018. MÁRCIUS 1–4., ELTE EÖTVÖS JÓZSEF COLLEGIUM (1118 BUDAPEST, MÉNESI ÚT 11–13.)

9.15	MÁRCIUS 1. CSÜTÖRTÖK ÜNNEPÉLYES MEGNYITÓ SZERKÖZVEZETŐ: BIRTALAN ÁGNES	MÁRCIUS 2. PÉNTEK SZERKÖZVEZETŐ: DEZSO TAMÁS	MÁRCIUS 3. SZOMBAT SZERKÖZVEZETŐ: SALÁT GERGELY	MÁRCIUS 4. VASÁRNAP SZERKÖZVEZETŐ: SZABÓ BALÁZS
9.30	DIKÁK BORBÁLA Megvilágosodás lépcsőzetű lépése? Szimbólusok feltárgyaltatva: változások egy tizen négydaltételeben	PINTÉR ANNA KRISZTINA A karakter szövegek változását a sumer narratív szövegekben	MAGDIUS TAMÁS Egy keleti, inokozus népi? Högan változót az antik autorok és konti keresztény írók megfigyelés-Sereszfé	MUTH-PATRICIA Tain no Kiyomori, a „militárik segíni”
10.00	BÉRES JUDIT Tibeti néphölveszet a XXI. században – változások a hagyományokban	CSTIARI PÉTER Ásiur-bán-apli amokok ellen hadjárán	ELLA ZSOFIA A mandarin nyelv kínai evolúciójára	BANSDI ANITA A Bodumantud a Meiji-eresztanúcióra Salomón Rjóma neveltségének és ideológiájának tükrében
10.30	TISZAI SÁRA A mongol csekk és indok nyelvészeti vizsgálata	NITRAI MONIKA Ásiur-bán-apli onszán vadászata egy évezredé utaboldó hagyomány az ókori Mesopotamiában	KOVÁCH FÜLÖP Kormai János hatása Kínában	GÖTTNER RICHARD GÁBOR A japán dsudó-terminológiá magyara fordításának változást a kezdéktől – avagy diadaltól a cselátnesre
11.00	SZÜNET	SZÜNET	SZÜNET	SZÜNET
11.10	GOMBKÖTŐ BENCE A lovaglásal kapcsolatos szokások kialakulása és változása a középkortól – magur, nyek és mongol nyelvi átdok összehasonlító elemzése	SZÜCS BERNADETT A hadi rítusok vizsgálata Páribi; szülőföldi szövegekben	HERCEGH VIKTORIA LAURA Történelem – A Ddel-Kínai tenger vinokort területet nemzetközi és kínai jogi szempontból szemléli	GYÓRI PÉTER Hétköznapi tudatlalapotok a kerben
11.40	NÉMETH ANITA Populárisalkó sámaírásgományok	KÖVI FRANCISKA Szakmai képzés az ókorban – Az ókori borítást	WEISZTER KÓRIM ZOLTÁN Help-jelg és globalizáció	PATAKI-FÓTH ANGELIKA Vátozástól Javaslak a Japán Pmbokosi Mozogalom Feuttarítására
12.10	SZERKÖZVEZETŐ: HIDAS GERGELY	EBÉDSZÜNET	EBÉDSZÜNET	EBÉDSZÜNET
13.30	RUDOLF DANIEL ANTAL A Szivszára creditének keddesi	SZERKÖZVEZETŐ: PÉRI BENEDEK	SZERKÖZVEZETŐ: MÁTY ZOLTÁN, TAKÓ FERENC	SZERKÖZVEZETŐ: UEMAMURA YUKO
14.00	VARGA GÁBOR A szellemi realizáció előkészítetnek pátchuzamai a buddhizmusban és a zsidó-keresztény hagyományban	KOVÁCS MÁRTA Lord Mayo „hátvezető” litográsiá Port blunten	ÉVA ÁDÁM A tuncésai Ermakda párt identitásváltozása az Arab Tavaszi után	NYESTE ZSÓLT A változó Japán – Högaci írók személt
14.30	HIGYI CSABA A diklita természet	PAZMÁNDI ÁGNES Vátozások a Habsburg-oromán diplomáciában a zsvatorokri béke után – oszmán köveket a császári utabtan	PEZSE ZITA CECILIA Az ölyvo-e-kép-önívészetí stílus változást	GYÓRI PÉTER Hétköznapi tudatlalapotok a kerben
15.00	TOKAI ZSOFIA A nők kamáinak felszabadítása a Nagy Nemes Igságon keresztül	BÁTYSZ MÁRTON Oszmán katonai modernizáció a 19. században	SZÜNET	SZÜNET
15.30	SZERKÖZVEZETŐ: DOMA PETRA	DOZSA EDITH KRISZTINA Kodán Állam természetén az iszlámizáció nevében, avagy változások a közéleti Sírítban	SZÜNET	SZÜNET
15.45	SOLYMARI SZILVIA A viltozlaton Igsáze, a CHI kerítésge éven alapuló, ösi technikák szerepe a 21. század gyorsan változó, enlano filletételeiben	SZERKÖZVEZETŐ: MECSE BEATRIX	SZÜNET	SZERKÖZVEZETŐ: DURO GYÓZÓ
16.15	KOVÁCS FERENC DAVID A buddhizmus megjelentési pontjai Jek Keracok munkásságában	SZEPLEZ ESŐKÖRÉ Vátozás a japán rítusok erdes hagyományra átdi szemlélt	BENEDEK FIZBERE KITTÍ A Meiji-kori japán nyelvújító mozogalom, a gennsátsi nado	KÖVESDI BARBARA Az első lababli feltérkésk tücrében a második viltozlatkor után
16.45	DEBBREZNYI MIKLÓS ALLASIKT	KOVÁCS RAMONA Szüléssel kapcsolatos rítusok a tabuk a hagyományos és a modern Koreában	TAKÁCS VERONIKA A Langkai úta a japán nyelvbén	HÁJOS FLORA A nők és a kabuké. Az omagaták szerepkörének kialakulása és allennomái sai
		FABIAN ARMIN VINCENTIUS Fuhball okozva változások a Koreát-félszigeten	PUSZTAI BEATA Jétek éltéré-halálra Csodaszorogban	MERKI ORSÓLYA A nők szerepkörének változást a japán színhámvészében

AZ ELTE BTK
Halgatók Onkmányzat
támogatásával

facebook.com/kozeleskonferencia
facebook.com/kozeleskonferencia
<http://horfanet.com/kozeleskonferencia>
<http://horfanet.com/kozeleskonferencia>
<http://horfanet.com/kozeleskonferencia>

VALASZTMÁNY

Skandinavisztika Műhely

2017/2018. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200/698/EC	Dr. Annus Ildikó, Csúr Gábor: Skandináv tanulmányíró szeminárium
BMVD-200/699/EC	Dr. Gergey László: A dán aranykor és a modern áttörés

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája	ösztöndíjas neve (egyetem)
Erasmus-ösztöndíj	Németh Viola (Universitetet i Bergen)
intenzív nyári nyelvtanfolyam	Pinezits Regina (Dansk på Askov)

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

A műhely 2017.09.29-én rövid bemutatkozóval, rúnafejtő feladvánnyal és kulturális kvízzel vett részt a collegiumi Kutatók Éjszakáján. Az érdeklődők és a nyertesek kaptak egy-egy példányt a 2016-os fordítás-antológiából.

2017.11.25-én találkozót szerveztünk a műhely egykori tagjaival (Vég András, Rácza Kata, Mausz Zsófia, Szöllösi Adrienn, Isztrayné Teplán Ágnes), egyeztetünk a készülő tanulmánykötet részleteiről, felidéztek velük a műhely múltját. A műhelyvezető javaslatára a következő lesz a kiadvány szerkezete:

1. Bevezető (Masát András)
2. A műhely története 2006-tól (jelenlegi és egykori műhelytitkárok)
3. Tematikus tanulmányok
 - irodalom és társtudományai (Bangó Adrienn, Németh Viola, Pinezits Regina, Csúr Gábor, Vajna Ádám)
 - nyelvészet és társtudományai (Kató Áron, Mertl Timea, Rác Kata)
 - film és társtudományai (Vég András, Szabó Adrienn)

Gergye László tanár úr és Annus Ildikó tanárnő folytatták 2016-ban elindított kurzusaikat, a tanulmányíró szemináriumhoz pedig Csúr Gábor is bekapcsolódott társoktatóként. Előbbi kurzus tanulmányi átlaga 5,0, utóbbié 4,5. A Skandináv Ház Nordic Content elnevezésű rendezvényén (ahol skandinavisztikás PhD- és MA-hallgatók adták elő az OIK rendezvénytermében kutatási témáikat) a műhely tagjai rendszeresen részt vettek, és a közönségszervezéshez is hozzájárultak. Az előadássorozat jövőre is folytatódik.

A műhelyben működő szakcsoportok, önképzőkörök, kutatócsoportok tevékenysége

A tanulmánykötet köré szerveződő munkacsoport minden második csütörtökön találkozott a félévben. A félév első felében stílusgyakorlat gyanánt rövid irodalom- és kultúratudományi tanulmányokat elemeztünk, kiemeltük erősségeiket és rávilágítottunk hiányosságaikra. Októbertől nekiláttunk, hogy megvitassuk a készülő munkák tematikáját, bibliográfiáját, téziseit és közösen átforgattuk az elkészült szövegrészletek nyelvezetét.

2017/2018. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok kódja oktatója és címe

BMVD-200/698a/EC	Dr. Annus Ildikó, Csúr Gábor: Skandináv tanulmányíró szeminárium II.
BMVD-200/699a/EC	Gergye László: A dán aranykor és a modern áttörés II.

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája	ösztöndíjas neve (egyetem)
Erasmus-ösztöndíj	Németh Viola (Universitetet i Bergen)
Erasmus-ösztöndíj	Mertl Tímea (University of Helsinki)
Svéd Intézet nyári ösztöndíj	Bangó Adrienn (Malung)
Deutsch für Wirtschaft und Arbeitsleben	Kató Áron (Freiburg im Breisgau)
Nyári egyetem a Danish Cultural Institute és a KVUC szervezésében	Kató Áron (Koppenhága)

II. COLLEGIUMI MUNKA**A műhely szakmai tevékenysége**

2018 tavaszán elkészült a műhely első tanulmánykötete, a munkában jelenlegi és egykori collegisták, műhelyalapítók is részt vettek. A hallgatók és az oktatók konzultációs órák keretében végezték el az utolsó formai és tartalmi javításokat. Az oktatók úgy látják, hogy a hozzájárulók nyelvi és stilisztikai készségei jelentősen fejlődtek a tanulmányok írása során, és tervünk, hogy a jövőben is megjelenjenek hasonló kiadványok. A tavaly indult Nordic Content előadás-sorozat az Országos Idegennyelvű Könyvtárban folytatódott, a műhely tagjai kiegészítő kurzusként látogathatták az alkalmakat.

Spanyol Műhely

2017/2018. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200/700/EC	Óvári Kitti, Szántó Hanna és Tóth Zsuzsa: Spanyol nyelv 1.
BMVD-200/701/EC	Klempáné Faix Dóra: Spanyol nyelv 3.
BMVD-200/702/EC	Klempáné Faix Dóra: Spanyol kutatószeminárium
BMVD-200/703/EC	Klempáné Faix Dóra: Modern és kortárs spanyol irodalomkritika 1.
BMVD-200/704/EC	Klempáné Faix Dóra: Magyar irodalom a mai spanyol könyvpiacra 1.

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

Modern és kortárs spanyol irodalomkritika 1.

A téma előkészítéséhez ebben a félévben az Ibériai-félsziget kultúrájának (irodalmának, építészetének, zenéjének, szobrászatának és festészetének) történetét vettük át kronológiai sorrendben. A tanórák során a műhely harmad- és negyedéves hallgatói lehetőséget kaptak interaktív szemináriumok megtartására.

Spanyol kutatószeminárium

A kurzus célja a spanyol műhely kutatómunkájának fellendítése, szakdolgozatok és tanulmányok írásának előkészítése volt. Az órákon mindenki lehetőséget kapott, hogy kifejtse, milyen terület iránt érdeklődik leginkább, ezután a többi tagtól és Faix Dóra tanárnőtől kaptak tanácsokat, szakirodalom-ajánlásokat. A kurzus szintén jó lehetőség volt az idén meghirdetett Premio Latinoamericano-ra készült pályamunkák előkészítésére, bemutatására,

értékelésére. A műhelyből Óvári Kitti és Nagy Vilmos adtak be pályázatot, és mindketten első helyen végeztek.

Magyar irodalom a mai spanyol könyvpiacra 1.

A kurzus keretein belül meghívott előadók fantasztikus előadásait hallgathattuk meg a spanyol műfordítás érdekességeiről. Többek között Kosztolányi és Örkény műveinek spanyol nyelvű verzióiról tanulhattunk, illetve betekintést nyerhettünk a magyar művek spanyolra való fordításának történetébe is. Vendégeink voltak: Dr. Bakucz Dóra, oktató és műfordító, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem tanára; Dr. Pál Ferenc, oktató és műfordító, az Eötvös Loránd Tudományegyetem tanára; Dr. Végh Dániel, spanyol és magyar szakos tanár, kutató, a *Kosztolányi Dezső spanyol műfordításai* c. kötet szerzője.

Nyelvoktatás

A spanyol műhely idén elindította második kezdő csoportját. A fejlődés ígéretesnek ígérkezik, a tanulók jó tempóban haladnak előre. A nyelvoktatás nagyon jó szakmai gyakorlat is a műhely tanár szakos hallgatói számára. Ebben a félévben Óvári Kitti, Szántó Hanna és Tóth Zsuzsa segítették Faix Dóra tanárnő munkáját.

2017/2018. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.695/EC	Klempáné Faix Dóra: Spanyol 2: Spanyol nyelv kezdőknek
BMVD-200.696/EC	Klempáné Faix Dóra: Spanyol 4: Spanyol nyelv középfokú haladóknak
BMVD-200.697/EC	Spanyol civilizációs terepgyakorlat
BMVD-200.989/EC	Klempáné Faix Dóra: Spanyol nyelvoktatás
BMVD-200.699/EC	Klempáné Faix Dóra: Irodalomolvasás és értelmezés a 21. században
BMVD-200.723/EC	Klempáné Faix Dóra: Nyelvi szintfelmérő 1. (spanyol középfokú nyelvvizsgára 2 féléve készülőknek)
BMVD-200.724/EC	Klempáné Faix Dóra: Nyelvi szintfelmérő 2. (spanyol középfokú nyelvvizsgára 4 féléve készülőknek)

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

BMVD-200.697/EC

Spanyol civilizációs terepgyakorlat

A kurzus keretein belül összeállítottunk egy pályázatot, melyet aztán benyújtottunk a Bölcsészettudományi Kar Hallgatói Önkormányzata felé. A pályázat révén sikerült egy tanulmányi utat szerveznünk és finanszíroznunk Madridba 8 hallgató számára.

Madridban többek között a Spanyol Nemzeti Könyvtárba (Biblioteca Nacional), a Prado Múzeumba, a Reina Sofía Múzeumba (Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía), valamint a Collegium testvérintézményébe, a Residencia de Estudiantesbe is ellátogattak a csoport.

BMVD-200.699/EC

Irodalomolvasás és értelmezés a 21. században

A kurzus óráin a mai fiatal generációra jellemző olvasási szokásokat vizsgáltuk. Egy kifejezetten erre a célra összeállított kérdőív segítségével feltérképeztük és megvitattuk a műhelytagok olvasási szokásait, kitérve a hallgatók kedvenc (szép)irodalmi műveire és a kötelező olvasmányokra, valamint az egyetemi órákon elvégzett irodalmi feladatokra.

A félév végére a résztvevők (akik között ezúttal több külsős (nem kollégista, de spanyol szakos hallgató is volt) egy-egy kedvenc irodalmi szövegüket mutatták be a csoportnak.

Az utolsó órán kialakult rendkívül motiváló hangulatban elterveztük egy olyan kurzus létrehozását, melyben majd a műhely minden tagja aktívan részt vesz, s melyet szabad kredites tárgyként szeretnénk nyílttá tenni más egyetemi hallgatók számára is.

BMVD-200.989/EC

Spanyol nyelvoktatás

A műhely ebben a félévben is folytatta a spanyol nyelvoktatást az ALFONSO program keretein belül, és ehhez didaktikai háttérként párosítottuk a Spanyol nyelvoktatás kurzust. A kezdő spanyol csoport nyelvóráit így módon Klempáné dr. Faix Dóra vezetésével, a műhely erre a célra kiválasztott tagjai – Kasuba Rebeka, Hentes Beatrix és Vezekényi Fanni – tartották.

Szlavisztika Műhely

2017/2018. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200/705/EC	Engelné Nagy Éva: Irodalomértés – fejezetek az orosz és világirodalom történetéből és interpretációjából I.
BMVD-200/706/EC	Rálik Alexandra: Orosz nyelv 3.

A műhely kérésére valamelyik tanszéken meghirdetett vagy EC-kódú egyetemi órák

kódja	oktatója és címe
BBNBOL11-101.3	Dudás Mária: Szláv szakirányi (bolgár) felzárkóztató nyelvgyakorlat 2.
BBN-FIL-402/02/EC	Dr. Horváth Ágnes: Dosztojevszkij, a gondolkodó a <i>Karamazov testvérek</i> alapján

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája	ösztöndíjas neve
Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj	Nyéki Bence
Bursa Hungarica ösztöndíj	Nyéki Bence
Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj	Rálik Alexandra
Új Nemzeti Kiválósági Program, „A” keret	Rálik Alexandra

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai rendezvényei

A Szlavisztika Műhely nagyszabású költőtalálkozónak volt színhelye; 2017. szeptember 22-én 20 orosz költő látogatott a Collegiumba. Az orosz költői esten Oroszországból, Ukrajnából, Grúziából, Németországból, Belgiumból, Izraelből, az USA-ból és Franciaországból érkezett, kortárs, orosz nyelven

alkotó költők mutatták be írásaikat és több kötetel gazdagították a Collegium könyvtárát is. Az est orosz nyelven folyt.

2017. október 13-án két moszkvai orosz költőnő, Elena Iszaeva és Elena Ivanovna mutatta be írásait a műhelytagoknak, a felolvasáson jelen volt még Csisztay Gizella és Mandics György, a beszélgetés magyarra fordítva folyt. Mandics György költő, prózaíró, a költőnők munkáinak fordítójaként magyar nyelven tolmácsolta a felolvasott verseket. Szintén kaptunk köteteket a könyvtár számára.

2017. október 16-án Jana Jeliseeva Schreiner asszony *Реставрация, продолжение или новые пути русской культуры после 1990 года* címmel tartott orosz nyelvű előadást a műhelytagok számára.

A műhelyben működő szakcsoportok, önképzőkörök, kutatócsoportok tevékenysége

Az Irodalomértés – fejezetek az orosz és világirodalom történetéből és interpretációiból című panelkurzus keretein belül több érdekes, friss, nem mindennapi kutatási témával ismerkedhettek meg a műhelytagok. Banchenko Aleksandra Dosztojevszkij lányáról, Nagy Dániel pedig *Szövegek nukleáris szemiotikája? Az irodalmi kultusz mint értékörző rendszer* címmel tartott előadást. A kurzus alkalmain szerepeltek olyan „hagyományosabb” témák is, mint Csehov novellái, vagy *A Karamazov testvérek*, fiatal kutatók új megközelítéseiben.

Ebben a félévben zajlottak a *Kicsinyítés és nagyítás* című műhelykötetünk szerkesztési munkálatai, amely a 2017. május 26-án megrendezett II. Szláv Filológiai és Kultúratudományi Konferencia előadásainak anyagát fogja közre adni. A műhelytagok közül Nyéki Bence *Kicsinyítés és nagyítás az orosz nyelvben. Produktivitás és szemantika* című tanulmánya fog szerepelni a kötetben.

Nyéki Bence fent nevezett dolgozatával az Orosz Nyelvért és Kultúráért Alapítvány által meghirdetett *2017. év oroszdolgozata* című pályázaton I. helyezést ért el. Bence részt vett a Collegiumban megrendezett *Normaliens au Collège Eötvös: une tradition vivante* konferencián, melyen *Analyse contrastive de la diminution synthétique dans les langues russe et hongroise* címmel tartott előadást francia nyelven.

Rálik Alexandra kutatótársával írt *Pályamotiváció és pályaeértékelés a tanár szakos hallgatók körében* című előadásával részt vett *A pedagógusképzés múltja, jelene és jövője* (PPKE), és az *I. Móra Interdiszciplináris Konferencián* (Móra Ferenc Szakkollégium, Szeged), valamint a *Pszichológia Tudományos Diákköri Konferencia* kari fordulóján, ahol III. helyezést ért el.

A műhely évfolyamainak vagy hallgatói (szak)csoportjainak jellemzése

A hallgatók általában kiváló teljesítményt nyújtanak, a tanulmányok mellett mindenki részt vesz kutatási tevékenységben is, valamint a műhely rendezvényeivel kapcsolatos szervezési feladatokban egyaránt.

2017/2018. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja

oktatója és címe

BMVD-200.700/EC

Engelné Nagy Éva: Szlavisztika kutatószeminárium

A műhely kérésére valamelyik tanszéken meghirdetett vagy EC-kódú egyetemi órák

kódja

oktatója és címe

BBN-BOL11-102.3/EC

Dudás Mária: Szláv szakirányi (bolgár) felzárkóztató nyelvgyakorlat 2.

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája

ösztöndíjas neve

Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj

Nyéki Bence

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai rendezvényei

A műhely ebben a félévben sajnos nem tudta megszervezni a Szláv Filológiai- és Kultúratudományi Konferencia soron következő ülését, de a jövőben mindenképpen szeretné folytatni a konferencia-sorozatot.

A műhelyben működő szakcsoportok, önképzőkörök, kutatócsoportok tevékenysége

A Szlavisztika kutatószeminárium keretében a szakdolgozatírás folyamatát tekintettük át ebben a félévben.

Ebben a félévben lezárultak a *Kicsinyítés és nagyítás* című műhelykötetünk munkálatai, amely a 2017. május 26-án megrendezett II. Szláv Filológiai és Kultúratudományi Konferencia előadásainak anyagát fogja közreadni. A műhelytagok közül Nyéki Bence *Kicsinyítés és nagyítás az orosz nyelvben. Produktivitás és szemantika* című tanulmánya fog szerepelni a kötetben.

A műhely évfolyamainak vagy hallgatói (szak)csoportjainak jellemzése

Nyéki Bence kiváló teljesítményt nyújtott; 2018. május 10-én részt vett a 8. Szlavista Hallgatók Budapesti Konferenciáján. Orosz nyelven adta elő alapszakos szakdolgozatának főbb eredményeit. Előadásának (és egyben szakdolgozatának) címe: *Контрастивный анализ словообразования имен существительных с субъективно-оценочными значениями в русском и венгерском языках*. Bence 2018 júniusában sikeresen megvédte szakdolgozatát és BA diplomát szerzett. Tanulmányait alkalmazott nyelvészeti MA képzésen tervezi folytatni (vagy Szentpéterváron, vagy Budapesten).

Társadalomtudományi Műhely

2017/2018. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200/707/EC	Bozsonyi Károly: Referáló szeminárium III.
BMVD-200/708/EC	Papházi Viktor: Politikatudományi alapok
BMVD-200/709/EC	Bozsonyi Károly: Vallási erőszak elméletben és gyakorlatban
BMVD-200/728/EC	Bozsonyi Károly: Statisztika a kutatási gyakorlatban

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely évfolyamainak vagy hallgatói (szak)csoportjainak jellemzése

A Társadalomtudományi Műhelyt legjobban az interdiszciplináris szó jellemzi. A műhelyben elkülöníthető nemzetközi kapcsolatok, szociológiai, illetve alkalmazott közgazdaságtani szakcsoport. Ezen kívül a műhely munkáját egy történelem–kommunikáció és egy a társadalomtudományok iránt érdeklődő, germanisztika szakos hallgató is segíti. A félévben ezen csoportok igényeinek eleget téve folytak a kurzusok, amelyek célja a tudományterületen túlmutató ismeretek elsajátítása. A szociológia és nemzetközi tanulmányok szakcsoport *A politikatudományi alapok*, a survey képzés iránt érdeklődő szociológusok, illetve az alkalmazott közgazdászok egy csoportja a *Statisztika a kutatási gyakorlatban* kurzust hallgatta. Minden műhelytag megtalálta azt a kurzust, amelyben saját szakterületének megfelelő ismeretekre tehetett szert, vagy pedig új diszciplína mentén bővítette tudását. A műhely összes tagja számára kötelező volt a *Referáló szeminárium III.*, mely foglalkozások során szintén az egyéni érdeklődés elmélyítése, szakterületen belüli alapos tudás megszerzésére törekedtünk. A követelmény egy idegen nyelvű szakkikk feldolgozása

és prezentálása volt a csoport számára, melyet a kérdések megválaszolása és a témában folytatott szakmai vita követett.

A tanév elején felvett hallgatóinkat folyamatosan segítették a felsőbb éves hallgatók az egyetemi és collegiumi elvárásoknak való megfelelésben. Az elsőévesek elsősorban a műhelytitkárokhoz fordultak segítségért.

A műhely felsőbb éves tagjaival szemben elvárás a sikeres egyetemi és collegiumi előmenetel, a közösségi aktivitás, az elsőéves tagok segítése, valamint az önálló tudományos tevékenység.

Közösségi munka, rendezvények

Színházlátogatás: Vígshízház: *Játék a kastélyban*.

Félévnnyitó kerti sütögetés külső helyszínen.

A műhely több tagja segíti a Választmány munkáját, Kökény Martina a Közösségi Bizottság, Mészáros Rebeka a Kommunikációs Bizottság, Szajbély Zsigmond a Sportbizottság elnöke, míg a műhely számos tagja bizottsági tagként vesz részt a munkában.

Társadalom Tükrében műhelykonferencia előkészületi munkái.

Tehetség tábor szemináriumi foglalkozásain tartott előadások, illetve a külső programok megszervezésében és lebonyolításában folytatott munka.

2017/2018. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.701/EC	Dudlák Tamás: A szíriai konfliktus és a Közel-Kelet regionális átrendeződése
BMVD-200.702/EC	Bozsonyi Károly: Nemzetközi viszonyok az „Új világrendben”
BMVD-200/707a/EC	Bozsonyi Károly: Referáló szeminárium IV.

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

A Társadalomtudományi Műhelyt legjobban az inerdiszciplináris szó jellemzi. A műhelyben elkülöníthető nemzetközi tanulmányok, szociológiai, illetve alkalmazott közgazdaságtani szakcsoport, főleg alapszakosok körében. Emellett különféle mesterszakos hallgatóink is vannak, jelenleg a humán-ökológia mesterszakról. Ezen kívül a műhely munkájába bekapcsolódik egy történelem–médiá tanárszakos hallgató is. A félév kurzuskínálatában a nemzetközi kapcsolatok helyeződtek előtérbe, célunk ezzel az interdiszciplinaritás erősítése volt azok irányába, akik tanulmányaik során kevesebbet foglalkoznak kurrens témákkal világviszonylatban. Emellett a műhely összes tagja számára kötelező volt a Referáló szeminárium IV., mely foglalkozások során a műhelytagok érdeklődésének, kutatási területének megismertetésére törekedtünk. A követelmény egy idegen nyelvű szakcikk feldolgozása és prezentálása volt a csoport számára, melyet a kérdések megválaszolása és a témában folytatott szakmai vita követett. Ezzel az órával célunk volt a műhely szakmai közösségnek formálása is, az alsóbb éveknek pedig kiváló lehetőség, hogy elsajátítsák a szakmai diskurzusok világát.

Közösségi munka, rendezvények

Színházlátogatás: Radnóti Színház: *A Párnaember*.

A műhely több tagja segítette a Választmány munkáját, Kökény Martina a Közösségi Bizottság, Mészáros Rebeka a Kommunikációs Bizottság, Szajbély Zsigmond a Sportbizottság elnökeként, míg a műhely számos tagja bizottsági tagként vesz részt a munkában.

Műhelykonferencia szervezése *Társadalom Tükrében* címmel – 4 szekció, 13 előadás főként szociológia, nemzetközi kapcsolatok témakörben, 7 műhelytag tartott előadást.

XIX. Eötvös Konferencia Társadalomtudományi Szekciójának megszervezése, 3 műhelytag adott elő.

Társadalom Tükrében Konferencia

Az ELTE Eötvös József Collegiuma szeretettel meghívja Önt a Társadalomtudományi Műhely konferenciájára, mely április 27-én, pénteken kerül megrendezésre. A konferencia célja, hogy a műhely valamennyi tagja,

köztük már az első évfolyam hallgatói is, illetve más egyetemekről érkezett hallgatók is bemutathassák már meglévő kutatásaikat, tanulmányaikhoz és érdeklődésükhöz kapcsolódó előadásait.

A konferencián helyet kapnak a szociológia, nemzetközi tanulmányok, de a közgazdaságtan és egyéb, a társadalomtudományok határterületit érintő előadások is.

A konferencia lezárásaként kötetbemutatóra kerül sor.

Program

9:30–9:40: Megnyitó

Szociológia I. (9:40–11:20)

9:40–10:05 Darabos Ádám: Kultúra, karizma és a populizmus

10:05–10:30 Sarnyai Benedek Máté: Az öngyilkosság, mint társadalmi jelenség: Nyikolaj Bergyajev és Émile Durkheim szemléletének összehasonlítása

10:30–10:55 Elekes Tamás Lajos: Bitcoin: a kódolt bizalom

10:55–11:20 Ferenczi Larisza és Ferenczi Tibor: Az elmosódott szavazásmélet alkalmazásának egyes lehetőségei a szociológiában

11:20–11:30: Szünet

Szociológia II. (11:30–12:45)

Szekcióvezető: Gerő Márton

11:30–11:55 Hadadi Ágnes: Munkaérték preferencia az X, Y és a Z generációban

11:55–12:20 Kovács Kata: Versenyben a munkavállalóért – Az employer branding hatása a munkavállalók munkahely-választási preferenciáira

12:20–12:45 Kökény Martina: Munkacsoportokon belüli véleményvezérek kapcsolathálója, saját és környezetük elégedettsége

12:45–13:45: Ebédszünet

Szociológia határterületei (13:45–15:25)

-
- 13:45–14:10 Bartha Diána Gabriella: Az ország főtere – A Kossuth Lajos tér mint a magyar társadalom kollektív emlékezetének szimbolikus helyszíne és annak változásai a „hosszú” XX. században
- 14:10–14:35 Szabó Mátyás: A III. Főcsoportfőnökség eszköztára – A szobahallgatás
- 14:35–15:00 Balogh Pál Géza: Alternatív gazdaságok – alternatív piacok. Jelenkori alternatív kistermelői gazdaságok értékesítési stratégiáinak antropológiai vizsgálata
- 15:00–15:25 Parragi Bálint: A kerékpáros közlekedés általános és lokális jellemzői
- 15:25–15:35: Szünet
- Nemzetközi kapcsolatok (15:35–16:50)
- 15:35–16:00 Papp Zsanett Gréta: Nők a biztonságpolitikában
- 16:00–16:25 Tóth Lilla: Az ENSZ Millenium Development Goals és Sustainable Development Goals programjának összehasonlítása a harmadik világ szemszögéből
- 16:25–16:50 Kis Bálint: Az Északi Modell relevanciája Magyarországon
- 16:50–17:00: Szünet
- 17:00: Kötetbemutató. Megemlékezés Bruszniai Árpádról. Felolvas: Papp Zsanett Gréta

TörténeSz Műhely

2017/2018. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.666/EC	Mészáros Tamás: Latin nyelv történéSzeknek
BMVD-200.710/EC	Körmendi Tamás: Történelemtanári műhelyszeminárium
BMVD-200.726/EC	Körmendi Tamás: Módszertani műhelyszeminárium

A műhely kérésére valamelyik tanszéken meghirdetett vagy EC-kódú egyetemi órák

kódja	oktatója és címe
BBN-TÖR-131/EC	Körmendi Tamás: Bevezetés a levéltári ismeretekbe
BBN-TÖR11-151/EC és	TernovácZ Bálint: Bevezetés a történeti kutatás
OT-TÖR-151/EC	módszereibe és irodalmába
BBN-TÖR-205o1/EC és	Hegyi W. György:
OT-TÖR-205o1/EC	Ókortörténeti szeminárium
BBN-TÖR-212:15/1/EC és	Draskóczy István: Forráselemzés:
OT-TÖR-202/1/EC	Árpád-kor
BBN-TÖR-213:10/1/EC és	Draskóczy István: 15. századi
OT-TÖR-213/1/EC	magyarországi gazdaság
	és társadalom
BBN-TÖR-252:11/1/EC	Melkovics Tamás: Politikusportrék
	a reformkorban
BBN-TÖR-292:14/EC és	Körmendi Tamás: Történeti
OT-TÖR-292:14/EC	segédtudományok:
	A középkorkutatás
	segédtudományai
BMA-TÖRD17-MED-14M	Dreska Gábor: Magyar állam- és jogtörténet
BMA-TÖRD17-MED-12M	Thoroczkay Gábor: Magyar történeti forrásolvasás
	(elbeszélő források), forráskritika
BMVD-191:1/EC	Czeti István: Latin forrásszöveg-olvasás
BMVD-191:71/EC	Veres Kristóf: Kancellária és hiteleshelyek
	Magyarországon az Árpád-korban

A műhely ösztöndíjasai**ösztöndíj fajtája**

PhD-ösztöndíj
 PhD-ösztöndíj
 PhD-ösztöndíj
 PhD-ösztöndíj
 PhD-ösztöndíj
 Új Nemzeti Kiválósági Program
 Új Nemzeti Kiválósági Program
 Új Nemzeti Kiválósági Program
 Új Nemzeti Kiválósági Program
 Új Nemzeti Kiválósági Program
 Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj
 Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj
 Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj
 Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj
 Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj
 Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj
 Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj
 Campus Mundi Ösztöndíj
 Márton Áron-ösztöndíj
 Szent Imre-ösztöndíj
 Szent Imre-ösztöndíj
 ELTE BTK Tud. Ösztöndíja
 ELTE BTK Tud. Ösztöndíja
 ELTE BTK Tud. Ösztöndíja
 Erasmus-ösztöndíj:
 Kubinyi András Ifjúsági Díj

ösztöndíjas neve

Boda Attila
 Czeti István
 Veres Kristóf
 Faragó Dávid
 Kósa-Grimm Kristóf
 Erdős András
 Rudolf Veronika
 Somogyi Dániel
 Varga Virág
 Veres Kristóf
 Bachusz Dóra
 Egyed Regina
 Erdős András
 Rác Balázs
 Rudolf Veronika
 Somogyi Dániel
 Szabó Gergely
 Egyed Regina
 Ternovác Adél
 Anga-Kakszi Zalán
 Woditsch Péter
 Bachusz Dóra
 Egyed Regina
 Rác Balázs
 Somogyi Dániel
 (Humboldt Universität [Berlin])
 Rudolf Veronika

II. COLLEGIUMI MUNKA**A műhely szakmai rendezvényei**

A félév során két tudományos előadást szerveztünk a 2014 tavaszán útjára indított *Előadások a Történelem műhelyben* sorozat keretein belül:

2017. szeptember 21. – Ablonczy Balázs (ELTE BTK / MTA BTK TTI):

Tengri fiaia: a magyar orientalizmus világa;

2017. október 12. – Molnár Antal (ELTE BTK / MTA BTK TTI): A zágrábi püspökség, a magyar katolicizmus és a török hódoltság.

Az előadások nyilvános formában zajlottak, és mind a Collegiumból, mind az egyetemről vonzottak érdeklődőket.

A műhelytagok tudományos munkája

Forráskiadásban való részvétel:

Véghseő Tamás – Terdik Szilveszter – Majchrics Tiborné – Földvári Katalin – Ternovác Adél – Faragó Dávid – Bachusz Dóra: Források a magyarországi görögkatolikus parókiák történetéhez. A munkácsi egyházmegye parókiarendezési iratai 1782–1787. 5. Bereg vármegye, Nyíregyháza 2017. (Collectanea Athanasiana II. Textus/Fontes 9/5.) [a kötet szerzői közül Ternovác Adél, Faragó Dávid és Bachusz Dóra a műhely tagja]

Véghseő Tamás – Terdik Szilveszter – Majchrics Tiborné – Földvári Katalin – Varga Anett – Lágler Éva – Rác Balázs Viktor – Kiss Iván – Borbás Benjámin: Források a magyarországi görögkatolikus parókiák történetéhez. A munkácsi egyházmegye parókiarendezési iratai 1782–1787 6/A–B. Zemplén vármegye. Nyíregyháza 2017. (Collectanea Athanasiana II. Textus/Fontes 9/6.) [a kötetek szerzői közül Rác Balázs a műhely tagja]

Tanulmányok:

Bodonyi Orsolya: Összeköltöztetett osztályellenségek. Kulákokhoz kitelepítettek a Rákosi-rendszer idején. In: Elmondjuk hát mindenkinek. Szerk. Tassy-Becz Éva. Budapest, 2017.

Rudolf Veronika: Minden a kapcsolatokon múlik? In: Világtörténet. Új Folyam 7. (2017) 2. sz. p. 330–334.

Ternovác Adél: Feliratok Pannonia I. századi történetéhez. In: Ingenia Hungarica III. Szerk. Koman Zsombor – Nyéki Bence – Ternovác Bálint. Budapest, 2017.

Recenzió:

Rudolf Veronika: Das Reich als Netzwerk der Fürsten: Politische Strukturen unter dem Doppelkönigtum Friedrichs II. und Heinrichs (VII.) 1225-1235. by Robert Gramsch. Book review. In: Hungarian Historical Review 6. (2017) 2. 440-443.

Konferencia-előadások:

Anga-Kacszi Zalán: Többféle konzervativizmus. Centralizmus és autonomizmus Schwarzenberg és Windisch-Grätz politikájában 1848 őszén. Előadás a Móra Ferenc Szakkollégium interdiszciplináris konferenciáján (Szeged, 2017. december 1.)

Boda Attila: Munkács kiváltságai a késő középkorban. Előadás a XIV. *Fiatal Kárpátaljai Magyar Kutatók Konferenciája* c. tudományos ülészakon (Beregszász [Ukrajna], 2017. november 3.)

Egyed Regina: Le symbolisme de l'entrée royale aux 14-16me siècles en Angleterre. Előadás a Collegium *Normalisták a Collegiumban – élő hagyomány / Normaliens au Collège Eötvös: une tradition vivante* c. konferenciáján (Budapest, 2017. december 5.)

Rudolf Veronika: Cseh–magyar–osztrák kapcsolatok a német trónviszály tükrében. Előadás az I. Tóth Zoltán Kör *Paletta V.* c. diákkonferenciáján (Budapest, 2017. november 22.)

Veres Kristóf: A magyar királyok vándorló életmódja a 11–12. században. Előadás a Magyar Nemzeti Múzeum Mátyás Király Múzeuma és a MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Magyar Östörténeti Témacsoportja *A 9. század és az átmenet a Kárpát-medencében és a Dunakanyarban* c. konferenciáján (Visegrád, 2017. szeptember 23.)

Lektori tevékenység:

Czeti István: az *Írott források az 1116–1205 közötti magyar történelemhez* c., Thoroczkay Gábor szerkesztésében készülő chrestomathia latinról fordított forrásainak ellenőrzése.

Közösségi munka, rendezvények

2017. szeptember 11-án tizennégy műhelytaggal Debrecenbe kirándultunk: városnéző sétánk mellett a református Nagytemplomot, a Szent Anna-templomot, a Déri Múzeumot és a Református Kollégium Múzeumát tekintettük meg. Az őszi félév kezdetén immár hagyományosnak tekinthető egynapos kirándulásaink fő célja egy-egy történelmi városunk alaposabb megismerésén túl az is, hogy az újonnan felvett és a régebbi kollégák kötetlenebb formában is megismeredhessenek egymással. A kirándulás költségeit pályázati forrásból fedeztük.

2017. szeptember 29. – október 2. között húsz műhelytagunkkal négynapos tanulmányi kirándulást tettünk Szarajevóban és Mostarban. Az első napon Szarajevó belvárosában tettünk sétát, meglátogattuk egyebek mellett Gázi Huszrev bég mecsetét, a Svrzo-ház múzeumát és a Baščaršiját. A második napon Mostarba kirándultunk. A harmadik napon szarajevói múzeumlátogatások szerepeltek a közös programban, míg kirándulásunk utolsó napján a Szarajevó 1992–1996 közötti ostroma idején, 1993-ban kiépített ellátási alagutat és az ahhoz kapcsolódó kiállítást láttuk. Utunk során az egyes műemlékekről a műhely tagjai tartottak rövid kiselőadásokat. A rendkívül jó hangulatú tanulmányi kirándulás előkészületei során Ternovác Bálint, Somogyi Dániel és Erdős András segítettek. Utunk költségeit nagyobb részben pályázati forrásokból fedeztük.

Műhelyünk számára ezenkívül a továbbiakban is rendszeresen látogatást szervezünk valamelyik jelentős budapesti múzeum állandó vagy ideiglenes kiállításának megtekintésére: ezen programunk a műhelytagok számára ajánlott, de külső érdeklődőket is szívesen látunk. A programot teljes egészében Bachusz Dóra és Ternovác Adél szervezi:

2017. szeptember 22.: Szent István Bazilika kiállítóterei;

2017. október 23.: Országgyűlési Múzeum „In memoriam 1956. október 25.” emlékhelye.

2017/2018. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.664/EC	Mészáros Tamás: Latin nyelv
BMVD-200.703/EC	Repárszky Ildikó, Keglevich Kristóf: Történelemtanári műhelyszeminárium
BMVD-200.277a/EC	Körmendi Tamás: Módszertani műhelyszeminárium

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája	ösztöndíjas neve
PhD-ösztöndíj	Boda Attila
	Czeti István
	Kósa-Grimm Kristóf
	Veres Kristóf
	Erdős András
	Rudolf Veronika
Új Nemzeti Kiválósági Program	Somogyi Dániel
	Szabó Gergely
	Varga Virág
	Veres Kristóf
	Bachus Dóra
	Bodonyi Orsolya
Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj	Egyed Regina
	Erdős András
	Rác Balázs
	Rudolf Veronika
	Somogyi Dániel
	Szabó Gergely
Erasmus-ösztöndíj	Egyed Regina (Leeds University)
	Campus Mundi Ösztöndíj
Szent Imre-ösztöndíj	Woditsch Péter

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

2018. március 1-jén és 2-án immár négy esztendő hagyományt folytatva megtartottuk Műhelyünk saját tudományos ülészekát *Konferencia Clio műhelyében IV.* címmel. Ezen a felsőbb évesek szokás szerint a folyamatban lévő kutatásaikat mutatták be, az alsóbb évesek érdeklődésüknek megfelelően választhattak témát (a konzulens kiválasztásában szükség esetén segítséget nyújtottam nekik), az elsősök pedig kötelezően az ókortörténeti szemináriumra készített szemináriumi dolgozatuk részletesebben kidolgozott változatát mutatták be. A műhelykonferencia célja egyfelől az volt, hogy a tagok alaposabban is megismerhessék egymás tudományos érdeklődési körét, másfelől pedig hogy az első évfolyam számára az őszi félévben kötelezően előírt, BBN-TÖR11-151/EC, ill. OT-TÖR-151/EC kódjelű módszertani szemináriumon tanultakat szervesen kiegészítve gyakorlati oldalról is felkészüljenek a későbbi komolyabb konferenciárészvételekre. Ennek érdekében a konferencia előtt valamennyi résztvevőtől kötött terjedelmű absztraktot kértünk. A doktori tanulmányokat folytató műhelytagok számára előírtam, hogy referátumukat angolul, németül vagy franciául tartsák. A kétnapos konferencián Horváth László igazgató köszöntője és Erdősi Péter adjunktus (ELTE BTK Atelier Historiográfiai és Európai Társadalomtörténeti Tanszék) plenáris előadását követően hat szekcióban összesen 23 előadás hangzott el (17 magyar, 4 angol, 1 német és 1 francia nyelven). Kiemelendő, hogy Rudolf Veronika és Rácz Balázs graduális hallgatóink önként vállalt nehezítésként tartották referátumaikat német, ill. angol nyelven. A konferencia az egykori és jelenlegi kollégisták, valamint az egyetem oktatói és hallgatói közül is vonzott érdeklődőket. A műhelykonferencia szervezését – a szekcielnökök és a plenáris előadó felkérését leszámítva – teljes egészében a kollégista műhelytagok végezték: gondoskodtak a pályázati források előteremtéséről, a plakátok és szóróanyagok nyomtatásáról és kihelyezéséről, valamint a kávészünetekben a vendéglátásról. A műhelykonferencia költségeinek biztosításához az ELTE BTK HÖK és a collegiumi Választmány is hozzájárult.

A műhely évfolyamainak vagy hallgatói (szak)csoportjainak jellemzése

Elsős műhelytagjaink teljesítménye kielégítő, beilleszkedésük a műhely szakmai és emberi közösségébe zökkenőmentes volt. Kiemelendő Simon Viktória munkája, aki első helyezést ért el az ELTE BTK Ókortörténeti Tanszék

„A 2017/2018-as tanév legjobb ókortörténeti dolgozata” c. pályázatán *A gall-görög emberáldozat és a Forum Boarium. Párhuzamok Hercules és Cacus mítoszával* c. pályaművével. Másod- és harmadéveseink teljesítménye egyenletes. Kiemelendő Rácz Balázs és Erdős András kutatói teljesítménye, valamint Halász Tibor munkája, aki négy rádióinterjút adott kutatási témájából a Katolikus Rádióknak: ezek öt részletben, 2018. február 22-én, március 1-jén, április 12-én, május 10-én és június 7-én kerültek adásba a rádió *Arcok és sorsok* c. műsorában. Negyedéves évfolyamunkra mind a mesterképzés megkezdése, mind a műhelybéli munka a korábbiaknál nagyobb terheket rótt, ez csekély mértékben a tanulmányi és szakmai teljesítményükön is érezte hatását, ám a helyzetnek és feadatainknak lelkiismeretesen megfeleleltek. A seniorok teljesítményéről ld. a seniori beszámolókat.

Műhelytagjaink a félév során összesen 42 tudományos előadást tartottak. Nyomtatásban megjelent publikációik:

1. *Dankó Nóra Anna*: Bosznia története 1900–1920 között. Bácsország (2018: 81. sz.) o. n.
2. *Taschek Zoltán*: Az 1922. évi nemzetgyűlési választások Sopronban. *Múltunk* 63. (2018) 1. sz. 50–86.
3. *Ternovác Adél*: Egy gyűrű datálási módszertana a Szépművészeti Múzeum Antik Gyűjteményében. In: *Adsumus XVI.* (Tanulmányok a XVIII. Eötvös Konferencia előadásaiból). Szerk.: Juhász Daniella – Szűcs Bernadett – Farkas Flóra. Budapest, 2018. o. n.
4. *Veres Kristóf*: A káptalanok és a királyi kancellária pecsételési gyakorlata közötti kapcsolat 1235 előtt. *Turul* 90. (2017) 162–167.
5. *Veres Kristóf*: Kádas István – Weisz Boglárka (szerk.), *Hatalom, adó, jog. Gazdaságtörténeti tanulmányok a magyar középkorról.* [Recenzió.] *Urbs. Magyar Várostörténeti Évkönyv* 12. (2017) 371–376.

A műhelytagok közül középfokú komplex nyelvvizsgát szerzett angol nyelvből Pusztai Ferenc, német nyelvből Taschek Zoltán, latin nyelvből Anga-Kakszi Zsolt, Bachusz Dóra, Erdős András, Marsi Attila és Rácz Balázs. Felkészítésükben Mészáros Tamás tanár úr mellett senior műhelytagunk, Czeti István vállalt meghatározó szerepet.

A műhely által benyújtott vagy jegyzett pályázatok

Az elmúlt félévben műhelyünk nevében a műhelytagok öt alkalommal nyújtottak be pályázatot, valamennyi sikeresnek bizonyult (pályázati tevékenységünket Veres Kristóf koordinálta, az elnyert összeg összesen 420 ezer forint).

Közösségi munka, rendezvények

2018. május 19–23. között kárpátaljai kiránduláson vettünk részt a műhely kilenc tagjával: szállásunkat Beregszászon tartottuk, és innen május 20-án Ungvárra, Munkácsra, Gerényre és Beregszentmiklóásra, május 21-én Beregvárra, Szolyvára, Vezérszállásra, a Vereckei-hágóhoz, a Szinevéri-tóhoz és Alsókalocsára, május 22-én Husztsófaluba, Técsőre, Viskre és Husztra kirándultunk. A kirándulás megvalósításáért az ezzel megbízott kollégák mellett Boda Attilának tartozunk köszönettel.

Műhelyünk számára az ezzel megbízott műhelytagok havi rendszerességgel látogatást szerveztek valamelyik jelentős budapesti múzeum állandó vagy ideiglenes kiállításának megtekintésére. A félév során három ilyen látogatásra került sor.

Konferencia Clio műhelyében IV.

Az Eötvös Collegium Történelem műhelyének konferenciaprogramja

Időpont, helyszín: 2018. 03. 01–02., Eötvös Collegium (1118 Bp. Menei út 11–13.), MTA Eötvös Könyvtár olvasóterme (1. emelet)

2018. 03. 01. (csütörtök)

- 9:00 HORVÁTH LÁSZLÓ, az Eötvös Collegium igazgatója köszöntőt mond
 9:10 KÖRMENDI TAMÁS, a Történelem műhely vezetője megnyitja a konferenciát
 9:15 ERDŐSI PÉTER plenáris előadása: *A kulturális örökség fogalma és jelentősége a történelmi kutatásban*

10:15–12:15 1. szekció – Ókori eszmetörténet, szekcióvezető: KATÓ PÉTER

- 10:15 CZETI ISTVÁN – *Fruits and Vegetables in Ovid's Metamorphoses*
 10:45 DANKÓ NÓRA ANNA – *Ismétlődő narratívák az összeesküvésekről szóló történetírásokban*
 11:15 FÁBIÁN ERIK – „*Görbe kaszájából keserű kardot kalapálnak*”. *A földműveszmény és hanyatlásmélet Róma műtfelfogásában és ezek sajátosságai Vergiliusnál*
 11:45 SIMON VIKTÓRIA – *A római köztársaság viszonya a barbárokhoz: Gall–görög emberáldozat Plutarchos Párhuzamos életrajzok c. művében*

12:15–13:30 Ebédszünet

13:30–15:00 2. szekció – Középkori magyar történelem, szekcióvezető: KÖRMENDI TAMÁS

- 13:30 RUDOLF VERONIKA – *Heiratspläne für Agnes von Böhmen. Ein Stück der dynastischen Strategie der Premysliden*
 14:00 VERES KRISTÓF GYÖRGY – *Sceaux pontificaux hongrois du 13ème siècle*
 14:30 VARGA VIRÁG – *Péc nembeli Márk fia Apor pályafutása az Arpád- és Anjou-kor fordulóján*

15:00–15:15 Kávészünet

15:15–15:30 3. szekció – 20. századi művelődés- és egyháztörténet

- 15:15 SOMOGYI DÁNIEL – *A német mint idegen nyelv oktatásának helyzete és a keletnémet befolyás a Magyar Népköztársaságban 1949 és 1965 között*
 15:45 HALÁSZ TIBOR – *Regina Mundi – egy szerzetesközösség élete az „illegálisban”*
 16:15 WODITSCH PÉTER – *Jugoszláviai magyar jezsuita jelenlét 1970 és 1975 között: A bácskai bányászati misszió*

2018. 03. 02. (péntek)

9:00–10:30 4. szekció – Kora újkori magyar történelem, szekcióvezető: VAJNÁGI MÁRTA

09:00 BODA ATTILA – *Medieval and Early Modern Records in the Regional State Archives of Sub-Carpathia*

09:30 RÁCZ BALÁZS VIKTOR – *The Character and the Significance of Prince Ferenc Rhédei*

10:00 MURAKÓZY VIRÁG – „...elég hogy oly nagy ember, a' kinél nagyobbat én a' historiákban nem ismerek.” *Kazinczy Ferenc Napóleon-képe*

10:30–10:45 Kávészünet

10:45–12:15 5. szekció – 19. századi történelem, szekcióvezető: MANHERCZ ORSOLYA

10:45 PAP LÁZÁR – *Jesse James az amerikai Rózsa Sándor?*

11:15 KÁDÁR ILONA – *Prostitúció Budapesten a 19–20. század fordulóján*

11:45 ERDŐS ANDRÁS PATRIK – *Egy elfelejtett „kísérlet”: A Kísérleti Kriminológiai osztály dokumentumainak elemzése*

12:15–14:00 Ebédszünet

14:00–15:30 2. szekció – Ókori politikátörténet és régészet, szekcióvezető: PATAY-HORVÁTH ANDRÁS

14:00 HORVÁTH RÉKA – *A kimber–teuton háborúk hatása a Római Birodalomra*

14:30 GÓCZON TAMÁS – „...ahol pusztaságot teremtenek a rómaiak, békének nevezik el.” *Julius Caesar pusztítása Galliában*

15:00 TERNOVÁCS ADÉL – *Ókori vagy modern hamisítvány? A Szépművészeti Múzeum Antik Gyűjteményében található 53.236 leltárszámú skarabeus-gemma módszertani elemzése*

15:30 MARSI ATTILA – *Provinciális eredetű szarmata kori tárgyak a gödöllői és az aszói járás területén*

15:30–15:45 Kávészünet

15:45–16:30 7. szekció – 20. századi politikátörténet

15:45 TASCHEK ZOLTÁN – *Vass József politikai portréja*

16:15 KÓSA-GRIMM ANDRÁS KRISTÓF – *An Adventurous Journey: The Life of István Stolte*

16:45 BODONYI ORSOLYA ERZSÉBET – *Mellőzni lehet-e a szubjektív beszámolókat egy 20. századi témájú, történeti kiállításból? Oral history interjúk, családi és személyes emlékek reprezentációja a budapesti Holokauszt Emlékközpontban*

17:15 KÖRMENDI TAMÁS műhelyvezető zárszava

Cathedra Magistrorum

2017/2018. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja

BMVD-200/681/EC

oktatója és címe

Feldné Dr. Knapp Ilona: Cathedra Magistrorum – tanár-
kutatás

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

A Cathedra Magistrorum (CM) koncepciójának megfelelően az 2017/2018-as tanév őszi félévi munkájának középpontjában az egyéni kutatómunka és a CM-tagok saját publikációinak készítése állt. A fókusz ebben a félévben egyrészt a következő Országos Tudományos Diákkonferenciára való készülésre helyeződött, másrészt a CM új melléksorozatának első kötetébe készülők cikkek írására. Számos műhelymunkára és egyéni konzultációra került sor a félév során, ahol a CM tagjai a kutatásuk megalapozásához szükséges témákban mélyülhettek el és közösen reflektálták az eddig megszerzett szakmai tapasztalatokat és a munkához szükséges szakirodalmat.

2018. január 11-én a Szakpedagógiai tudományos diákköri konferencián, az ELTE BTK TDK fordulóján Kovács Dániel CM-műhelytag bemutatta kutatási eredményeit és készülő dolgozatát. A kialakuló témák mindegyike és a már meglévő témák egyaránt ígéretesek, valamennyi dolgozat a modern idegen nyelvek tanításának és tanulásának aktuális és releváns kérdésfelvetéseivel foglalkozik.

A 2017/2018-as tanév első félévében került megjelenésre a Tanárakadémia könyvsorozat (*CM-Beiträge zur Lehrerforschung. Lehrer-Denken. Lehrer-Wissen*)

melléksorozatának (Sonderreihe A) első kötete (*Handreichungen zur schriftlichen und mündlichen Präsentation wissenschaftlicher Arbeiten für Lehre und Forschung*), amelyben számos külföldi szerző és CM-tag egyaránt publikált. A kötetben olyan írások találhatók, amelyek nagymértékben segítik a tudományos munka és a kutatás iránt elkötelezett hallgatók munkáját.

A Német Nyelvtanárok Magyarországi Egyesületével (UDV) együttműködve a CM tagjai több alkalommal vettek részt a *Forum junger Deutschlehrer* elnevezésű rendezvényen, Budapesten és Pécsen egyaránt (http://udaf.hu/jung_20175.php), amelynek célja, hogy a fiatal tanárok és a némettanár-szakos hallgatók egy szakmai program keretében megismerjék a szak új kutatási irányait, valamint releváns kérdésfelvetéseit. Ezen alkalmak során a résztvevők bepillantást nyerhettek különböző profilú iskolák tanítási gyakorlatába és megismerhették az ott tanító tanárok saját szakmai identitásuk fejlődését, és annak reflektálását.

Ezen túl az UDV őszi szakmai konferenciáján, 2017. november 18-án is részt vettek a CM tagjai. A „Literatur und Landeskunde im DaF-Unterricht” témájú konferencián a német mint idegen nyelv szak képviselőinek előadásait lehetett meghallgatni, és az azt követő műhelymunkákon aktívan részt venni. A CM hallgatói nagy számban vettek részt a szakmai konferencián (http://udaf.hu/fachprogr_2017.php).

A félév munkája az Eötvös Collegium által szervezett Tehetségtáborban való részvétellel zárult 2018. január 24-én, amelyen a CM alapítója és szakmai vezetője, Feldné Knapp Ilona és három állandó tagja, Jakus Enikő, Perge Gabriella és Taczman Andrea „Tanárnak lenni” címmel tartottak előadást. Az előadásokon a tanári hivatásról, a személyes tapasztalatokról, valamint a tanári szakmai profil kialakulásáról és fejlődéséről beszéltek a meghívott középiskolai tanulóknak, a leendő collegistáknak.

A műhely évfolyamainak vagy hallgatói (szak)csoportjainak jellemzése

A CM tagjai az egész félév során kiemelkedő teljesítményt nyújtottak, nagy érdeklődést mutatva a tanári pálya és a tudományos munka iránt. Magas színvonalú kutatómunkát végeznek, ill. végeztek, és sokan közülük publikációkat készítettek, és további tanulmányokon dolgoznak. A CM több tagja

pályamunkát kíván benyújtani a következő Országos Tudományos Diákköri Konferenciára, amelynek előkészítése már ebben a félévben megkezdődött.

2017/2018. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja

BMVD-200.273a/EC

oktatója és címe

Feldné Dr. Knapp Ilona: Cathedra Magistorum – tanárkutatás XII.

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

A Cathedra Magistorum (CM) Tanárákadémia munkája a 2017/2018-as tanév tavaszi félévében a 2018. március 5. és március 7. között az Eötvös Collegiumban megrendezésre kerülő projektmunkával vette kezdetét. A projekt középpontjában ezúttal a tudományos írás jelentősége az egyetemes német mint idegen nyelv oktatásban, valamint az akadémiai szövegkompetencia fejlesztésének lehetőségei álltak. A projekt első napján a CM-tagok szakmai munkamegbeszélésére, ill. a Tanárákadémia legújabb projektjeinek bemutatására és a tanárkutatás legújabb kérdéseinek megvitatására került sor. Ezt követte a Bécsi Egyetem meghívott oktatójának, Dr. Magdalena Knappiknak a plenáris előadása, majd a résztvevők bevonásával az ahhoz kapcsolódó workshopja. A „Wege zu wissenschaftlicher Textkompetenz – ein förderdiagnostisches Instrument zur Unterstützung der Aneignung wissenschaftlicher Schreibkompetenz” című inputelőadásában a résztvevők betekintést nyerhettek egy kutatási projektbe, melynek keretében létrejött a tudományos írás fejlesztésére egy diagnosztikai eszköztár. Az előadást követő workshopon az előadó konkrét gyakorlati példákat dolgozott fel a részt vevő CM-hallgatók aktív bevonásával, amelyek a saját tanítási gyakorlatuk számára is nagy jelentőséggel bírnak. Ezen kívül a résztvevők saját maguk elemezték hallgatói szövegeket a megismert eszköztár

szempontjai alapján. Lehetőségük volt arra, hogy leendő tanárokként tudatos visszajelzést adjanak az olvasott írásbeli szövegekre.

A projekt keretében tárgyalt téma azért volt a résztvevők számára különösen releváns, mert egyrészt elméleti bevezetőt kaptak a témába, másrészt a saját tanítási gyakorlatuk számára is konkrét példákkal ismerkedhettek meg. A rendezvény ez által hozzájárulhatott a leendő és a már gyakorló tanárok, ill. doktoranduszok szakmai önértelmezésének és tanári professzionalitásuknak a fejlődéséhez. Az előadás és a workshop keretében közvetített ismeretek lehetővé tették a saját tanári tudás és a gondolkodásmód formálódását és gazdagodását. A CM-hallgatókat ez a téma egyértelműen megszólította, nagy érdeklődést mutattak a téma iránt, amelyből mind szakmailag, mind emberileg sokat profitálhattak.

A CM-projekt két nagy egységből állt, a második egységre a következő két napon került sor. Az első nap programja (Dr. Magdalena Knappik előadása és workshopja) elérhető volt minden érdeklődő számára. A másik két napon a CM-kutatócsoport munkatalálkozói zárt körben zajlottak. Ezen a két napon bemutatták egyrészt a CM tagjai a folyamatban lévő kutatási projektjeiket, másrészt leendő kutatások koncepcióit dolgozták ki és a szakdidaktika legújabb tudományos kérdésfelvetéseit vitatták meg.

Ebben a félévben is kiemelten fontos szerepet kapott a CM munkájában a tagok XXXIV. OTDK konferenciára való készülése, a kutatási témák konkretizálása, a kurrens szakirodalom feldolgozása és reflektálása, illetve a témák egymásnak történő bemutatása. A CM hetente megrendezett szakmai találkozóin a tagoknak lehetőségük volt megismerni egymás kutatási témáit és visszajelzést adni egymásnak, amelyből valamennyien rendkívül sokat profitálhattak.

A Cathedra Magistrorum szorosan együttműködik a Német Nyelvtanárok Magyarországi Egyesületével (UDV). A CM-tagok rendszeres résztvevői és előadói az UDV szakmai rendezvényeinek. Ebben a félévben az UDV tavaszi szakmai konferenciájára 2018. április 24-én került sor. Ez alkalommal az Egyesület egy nemzetközi, Erasmus+ támogatással megvalósuló projekttel, amelyben az Eötvös Loránd Tudományegyetem is részt vesz, együttműködve szervezte a konferenciát, melynek során bemutatásra kerültek a projekt eddigi eredményei. A projekt célja egy új szakdidaktikai és módszertani koncepció kidolgozása és kipróbálása a nyelvtanulók szövegkompetenciájának,

elsősorban olvasási képességének javítására. A projekt másik célkitűzése, hogy hozzájáruljon az új koncepció alkalmazásához szükséges tanári kompetenciák kifejlesztéséhez. A CM tagjai mint leendő tanárok megismerhették ennek az új szakdidaktikai koncepciónak az elméleti hátterét, valamint a gyakorlati megvalósítását. Lehetőségük volt ezen túl a tapasztalt hazai és külföldi tanárokkal egyaránt szakmai beszélgetésekre és tapasztalatcserére.

A résztvevő CM-tagok szakmailag mind a plenáris előadásokból, mind a műhelymunkákból sokat tudtak profitálni és számos ösztönző gondolatot vihettek magukkal a mindennapi gyakorlat és az egyéni kutatások szempontjából egyaránt.

A CM tagjai és oktatói ezen túl publikációkat készítettek az UDV által készülő következő kötetbe.

A műhely évfolyamainak vagy hallgatói (szak)csoportjainak jellemzése

A CM tagjai az egész félév során kiemelkedő teljesítményt nyújtottak, nagy érdeklődést és elköteleződést mutatva a tanári pálya és a tudományos munka iránt. Magas színvonalú kutatómunkát végeztek, és sokan közülük tudományos dolgozatokon és egyéni publikációkon dolgoztak. A CM több tagja ismét lelkesen és elkötelezetten készül a XXXIV. Országos Tudományos Diákköri Konferenciára.

CATHEDRA MAGISTRORUM
Lehrerforschung.
Lehrer-Denken und Lehrer-Wissen

MONTAG, 05.03.2018

10.00-13.00

Arbeitstreffen für die Mitglieder der Cathedra Magistrorum

Neue Tendenzen in der Lehrerforschung (Ilona Feld-Knapp, Herta Márki, Budapest)

13.00-13.30

Begrüßung: Dr. László Horváth, Direktor des Eötvös-Collegiums
Mag. Regina Rusz, Direktorin des Österreichischen Kulturforums Budapest
Dr. Ilona Feld-Knapp, Leiterin der Cathedra Magistrorum

13.30-14.30

Inputvortrag „Wissenschaftlich schreiben im DaF-Unterricht“
(Mag. Dr. Magdalena Knappik, Universität Wien)

14.30-15.00

Kaffeepause

15.00-16.30

Workshop „Wissenschaftlich schreiben im DaF-Unterricht“
(Mag. Dr. Magdalena Knappik, Universität Wien)

16.30-17.00

Bericht über die Aktivitäten der Lehrerkademie des Jahres 2017
(Gabriella Perge, Sekretärin der CM, Budapest)

17.00-17.45

Abschlussdiskussion
(Enikő Jakus, Eszter Kránicz, Budapest)

Die CATHEDRA MAGISTRORUM wird durch das Österreichische Kulturforum Budapest gefördert.

CATHEDRA MAGISTRORUM
Lehrerforschung.
Lehrer-Denken und Lehrer-Wissen

DIENSTAG, 06.03.2018

10.00–12.00

Arbeitstreffen für die Mitglieder der CM

Vorstellung der laufenden Forschungsprojekte der CM-Mitglieder

(Ilona Feld-Knapp, Gabriella Perge, Herta Márki, Budapest)

12.00–13.00

Mittagspause

13.00–15.00

Neue Forschungsansätze in der Fremdsprachendidaktik

(Enikő Jakus, Anna Daróczy, Budapest)

MITTWOCH, 07.03.2018

10.00–13.00

Theorie und Praxis in der Fremdsprachendidaktik

(Ilona Feld-Knapp, Enikő Jakus, Eszter Kránicz, Anna Daróczy, Budapest)

Erarbeitung der Konzeption weiterer Forschungen in der Lehrerakademie

(Ilona Feld-Knapp, Gabriella Perge, Herta Márki, Anna Daróczy, Budapest)

Eötvös József Collegium Mednyánszky Dénes Könyvtár és Levéltár Beszámoló 2018

Az év során Szabó Edit Zsuzsanna könyvtáros munkáját Kocsis Terézen kívül az év második felétől Széles Ágnes és Mátyás Melinda segítette heti néhány órában.

A könyvtár főleg ajándékozás útján gyarapodott, ezek közül kiemelendők Szijártó István által adományozott görög nyelvű könyvek, valamint a Szakály Sándor jóvoltából kapott kiadványok a VERITAS Történetkutató Intézetből. Az ajándékkönyveket a könyvtárosok a kialakult gyakorlatnak megfelelően kiemelt helyen, külön polcon helyezik el, az ajándékozó nevét a katalógusban is feltüntetve.

A kötelező statisztikai adatszolgáltatás keretében a könyvtár februárban leadta a 2017-es évről szóló tevékenységi jelentést az EMMI-nek, illetve a statisztikát kiegészítő adatlapot az Egyetemi Könyvtárnak.

Az év végén egy rég nem látott mértékű könyvbeszerzés kezdődött meg, melynek során több száz nyelvkönyv, illetve a műhelyeknek szánt szakirodalom került megrendelésre, egy részük (30 kötet) még decemberben beérkezett és feldolgozásra került, a zömének a megérkezése pedig 2019-re várható.

A 2018-as év során összesen 429 kötetnyi könyv került feldolgozásra, ezzel 6842 kötetre emelkedett az ELTE-n használt integrált könyvtári rendszerben feldolgozott dokumentumok száma.

Nyelvtanulás

A 2017/2018-as tanév őszi félévének rendszeres francia, olasz, német, angol, latin és spanyol nyelvi kurzusai az Eötvös Collegiumban

I. Francia nyelv

Rendszeres felmenő képzés

Francia 1 – Egedi-Kovács Emese: Francia nyelv kezdőknek

Francia 3 – Egedi-Kovács Emese, Coline Ferrarato: Francia nyelv közép-haladóknak

Francia 5 – Egedi-Kovács Emese, Coline Ferrarato: Francia nyelv haladóknak

Egyéb francia nyelvi kurzusok

Francia 7 – Coline Ferrarato: Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő (B2–C1)

II. Olasz nyelv

Rendszeres felmenő képzés

Olasz 1 – Ludmann Ágnes, Békefi Teodóra: Olasz nyelv kezdőknek

Olasz 3 – Balga Nóra, Szemere Ditta: Olasz nyelv félközépfaladóknak

Olasz 5 – Ludmann Ágnes: Olasz nyelv középfaladóknak

Egyéb olasz nyelvi kurzusok

Olasz 7 – Ludmann Ágnes: Olasz nyelvi gyakorlatok (B2/C1)

III. Német nyelv

Rendszeres felmenő képzés

Német 1 – Miskei Réka: Német nyelv kezdőknek

Német 3 – Mónok Eszter: Német nyelv félközépfaladóknak

Német 5 – Sós Gabriella: Német nyelv középfaladóknak

Egyéb német nyelvi kurzusok

Német 7 – Sarah Katarina Eisenprobst, Sára Balázs: Középfokú nyelvvizsga-előkészítő (B2)

Német 8 – Sára Balázs: Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő (C1)

IV. Angol nyelv

Angol 8 A/B – Sántháné Gedeon Mária: Angol nyelv haladóknak (C1)

Angol stílusgyakorlatok – Fejérvári Boldizsár: Angol szaknyelv (C1)

V. Latin nyelv

Latin 1/BT – Horváth László: Latin nyelv 1. bölcsészet- és társadalomtudomány-szakos hallgatóknak

Latin 1/R – Egedi-Kovács Emese: Latin nyelv 1. romanistáknak

Latin 5/R – Kovács Dominika: Latin nyelv 5. romanistáknak (B1)

Latin 1/T – Mészáros Tamás: Latin nyelv 1. történéshallgatóknak (A1–A2)

Latin 5/T – Mészáros Tamás: Latin nyelv 5. történéshallgatóknak

VI. Spanyol nyelv

Spanyol 1 – Óvári Kitti, Szántó Hanna, Tóth Zsuzsa Veronika: Spanyol nyelv 1.

Spanyol 3 – Klempáné Faix Dóra: Spanyol nyelv 3.

A 2017/2018-as tanév őszi félévének
francia, olasz, német, angol, latin és spanyol nyelvi
kurzusai az Eötvös Collegiumban
(összesítő a kurzusvezetők beszámolóí alapján)

I. Francia nyelvi kurzusok (2 oktató, 4 csoport, 47 fő)

Rendszeres felmenő képzés (2 oktató, 3 csoport, 41 fő)

Francia 1

A1 | kedd 16.00–17.30, péntek 14.30–16.00 | Kurzusvezető: Egedi-Kovács Emese | 14 fő

Tananyag: Marion Alcaraz (et al.): *Édito*, Méthode de français, Didier, niveau A1, 2016, 1–6. fejezet (+ CD és DVD). Kiegészítő tankönyv: Bescherelle: *La conjugaison pour tous*, Hatier.

Témakörök, lexika: Bemutakozás, megszólítás, köszönés, elköszönés, személyes adatok, elérhetőségek megadása, útvonaltervezés, tájékozódás, múzeumok, tömegközlekedés, foglalkozások, vásárlás, üzletek, rendelés étteremben/kávézóban, étkezés, receptek, véleménynyilvánítás (*aimer, détester* stb.), a hét napjai, hónapok, dátum, ruházat/öltözködés, ruhavásárlás, időjárás, elektronikai cikkek vásárlása (a legújabb informatikai szókinccsel), napi rutin, hobbik, háztartási munkák, óra, találkozó megszervezése, szórakozási lehetőségek, telefonos foglalás, jegyvásárlás, Franciaország földrajza, Európa országai, nemzetiségek, Franciaország Európában, frankofónia, önkéntes munka, sport.

Nyelvtan: Névelők, kérdőmondat-típusok, tagadás, tőszámnevek, sorszámnevek, jelen idő, közvetlen jövő idő (*futur proche*), közelmúlt (*passé récent*), névmások, anyagnévelő, prepozíciók, felszólító mód, visszaható igék, igeragozás (32 ige ragozása a tanult igeidőkben), foglalkozás nevek hímnemben és nőnemben, egyes szám / többes szám, melléknév helye.

A félévi munka értékelése: A francia kurzus résztvevői mindannyian kezdő szintről indultak. Mivel jó képességű, motivált hallgatók (a francia tanulásában többeket a főszakja is [pl. olasz, latin] segítette), viszonylag gyorsan és könnyen tudunk haladni, a tervezett tananyagot sikerült elvégezni (1–6. fejezet). A tankönyv fejezeteiben sorra haladtunk, minden részt közösen átvettünk (olvasmányok, szövegértési feladatok, CD/DVD-anyagok stb.), a feladatokat megcsináltuk (a házi feladatokat az órán közösen ellenőriztük), és nagyjából minden második óra elején megtanultuk 2-3 új ige ragozását. A hallgatók a pénteki órák elején rövid dolgozatban számoltak be az előző óra anyagából. A fejezetek végén található tesztek otthon töltötték ki, majd ellenőrzésre beadták. A kurzus végén a záró dolgozatot ezen tesztek feladatai alapján állítottam össze, az igeragozási feladatokkal kiegészítve. Az órán elsősorban a beszéd-készséget és hallás utáni szövegértést igyekeztem fejleszteni. A hallgatók félévi munkájával elégedett voltam.

Francia 3

A2 | csütörtök 16.00–17.30, péntek 16.30–18.00 | Kurzusvezető: Egedi-Kovács Emese, Coline Ferrarato | 10 fő

Tananyag: Elodie Heu – Myriam Abou-Samra: *Édito. Méthode de français, niveau A2*. Didier 2016. 1–6. fejezet (+CD és DVD). Kiegészítő tankönyvek: Bescherelle: *La conjugaison pour tous*. Hatier; M. Grégoire: *Grammaire progressive*, Clé international, niveau intermédiaire; E. Tschirner – Erdős K.: *Francia szókincs. A leggyakoribb szavak tematikus gyűjteménye*. Cornelsen, Berlin / Maxim, Szeged.

Témakörök, lexika: Felsőoktatás, a francia oktatási rendszer, külföldi tanulmányok, Erasmus-program, művészetrajzok, munka és magánélet, szabadidő, találkozó megbeszélése, szórakozási lehetőségek, hobbi, sport, játékok, irodalmi szöveg olvasása, fényképleírás, emlékek, turizmus, levél- és képeslapírás, internetes kommunikáció, tájleírás/időjárás (tengeren, vidéken, hegyekben), vakáció, civilizációs ismeretek (Pétanque és más kedvelt francia játékok), frankofónia (ünnepek és fesztiválok). Lakástípusok, lakásbérlés, diákuszállítás, Párizs híres kerületei, munkavállalás, eltűnőben lévő foglalkozások, robotika, innovációk, az internetes nyelv „franciásítása”, sport, egészségmegőrzés, betegségek, orvoslás, vásárlás, élelmiszerek, gasztronómia, belső tulajdonságok leírása.

Nyelvtan: A korábban tanult igeidők ismétlése, gyakorlása, *plus-que-parfait*, *participe passé* egyeztetése, előidejűség és utóidejűség, tagadó mondat (*ne ... rien/personne/jamais/plus*), az *y* és *en* névmások, a melléknév helye, időhatározók, igevonatok, igeragozás. *Subjonctif présent/passé*, vonatkozó névmások, hasonlítás, birtokos névmások, *on*, feltételes mód, tiltás és felszólítás, *ne...que*, felsőfok, névmások helye, határozatlan névmások, kérdő névmások, főnevek neme, igevonatok, az *imparfait* és a *passé composé* használata, *plus-que-parfait*, *les hypothèses*, személytelen szerkezetek, *constructions impersonnelles*, *constructions « subjonctives »*.

A félévi munka értékelése: A kurzust a tavalyi kezdő csoport tagjai vették föl. Az órát megosztva tartottuk a francia lektorral. A félév során a lektorral közösen az *Édito* c. A2-es tankönyvben haladtunk, amelyet esetenként külön feladatokkal (pl. *Grammaire progressive*) egészítettünk ki. Az olvasmányokat közösen elolvastuk és lefordítottuk, és az adott témakörrel, a hozzá tartozó szókincs elsajátítása után kötetlen módon franciául is beszélgettünk. Kéthetente a hallgatók rövid dolgozatban számoltak be az előző órák anyagából. Az általam tartott kurzus során elsősorban a szövegértés fejlesztése és a nyelvtani ismeretek bővítése volt a cél, illetve olyan kifejezések és beszédfordulatok megismertetése a hallgatókkal, amelyek a lektorral való kommunikációban segítettek őket. A hallgatók közül öten részt vettek előadóként a decemberi *Normaliens au Collège Eötvös : une tradition vivante* című konferencián, ami külön öröm volt számomra. A színvonalas francia nyelvű előadásaiakkal azt bizonyították, hogy akár egy év nyelvtanulás után is igen komoly szintre lehet eljutni. A konferenciára való felkészülés pedig, úgy tapasztaltam, nagyon nagy motivációt és fejlődési lehetőséget nyújtott számukra.

Francia 5

B1 | hétfő 20.00–21.30, péntek 13.00–14.30 | Kurzusvezető: Egedi-Kovács Emese, Coline Ferrarato | 17 fő

Tananyag: E. Heu (et al.): *Le nouvel édito B1*. Livre de l'élève + CD + DVD, éd. Didier. – Kiegészítő tankönyvek: Bescherelle: *La conjugaison pour tous*. Hatier; M. Grégoire: *Grammaire progressive*. Clé international, niveau avancé; E. Tschirner – Erdős K.: *Francia szókincs. A leggyakoribb szavak tematikus gyűjteménye*. Cornelsen, Berlin / Maxim, Szeged.

Témakörök, lexika: Generációk együttélése, lakás, ökológia, közösségi kertek, étkezés, a franciák gasztronómiai szokásai és különlegességei, külföldi tanulmányok, munka, iskolai emlékek, cv-írás.

Nyelvtan: Korábban tanult igeidők ismétlése, *passé simple*, *participe passé* egyeztetése, *subjonctif présent/passé*, tiltás és megengedés, vonatkozó névmások, kiemelő szerkezet, a melléknév helye, határozószók képzése.

A félévi munka értékelése: Az órát megosztva tartottuk a francia lektorral. Az órákon a lektorral párhuzamosan az *Édito B2-es* tankönyvben haladtunk, kiegészítve azt elsősorban nyelvtani feladatokkal. Nagyjából kéthetente írtam dolgozatot az olvasmányok szavaiból, a *Bescherelle: Conjugaison* c. könyvből feladott igék ragozásából, valamint a *Francia szókincs* című tankönyv egy-egy fejezetének szóanyagából. Az általam tartott kurzus során elsősorban a nyelvtani ismeretek bővítése, a szövegértés és a szókincsfejlesztés volt a cél. Az órák jó hangulatban teltek, a hallgatók már viszonylag jól beszélnek franciául. A hallgatók közül tizenketten előadóként vettek részt a decemberi *Normaliens au Collège Eötvös: une tradition vivante* című konferencián, rendkívül színvonalas francia nyelvű előadásokkal. A konferenciának komoly visszhangja volt, mind a Francia Intézet vezetői, mind a párizsi ENS, a Collegium testvérintézetének képviselője, Nathalie Koble professzorasszony elismeréssel méltatták a rendezvényt és a Collegiumban megvalósuló oktatási-kutatási tevékenységet, Éric Fournier Franciaország magyarországi nagykövete pedig kétoldalas kézzel írott levélben fejezte ki köszönését a Collegium igazgatójának.

Egyéb francia nyelvi kurzus (1 oktató, 1 csoport, 6 fő)

Francia 7 (Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő)

B2/C1 | kedd 18.00–19.30, szerda 20.00–21.30 | Kurzusvezető: Coline Ferrarato
| 6 fő

Tananyag: *Édito niveau B2* (édition 2015); *La grammaire progressive du français*, édition CLE (niveau avancé et niveau perfectionnement).

Témakörök, lexika: Les travaux ci-dessous s'inscrivent dans le cadre de la préparation de l'examen DELF B2/C1, qui demande de passer une épreuve d'expression orale et écrite, ainsi qu'une épreuve de compréhension orale et

écrite. Ces exercices s'accompagnent d'entraînements sur des sujets du DELF. – Nous menons aussi un travail sur le vocabulaire. Tous les mots français inconnus en cours sont notés au tableau, expliqués puis écrits sur des morceaux de papiers. Au cours suivant, les élèves piochent un mot de vocabulaire de la séance précédente et doivent l'expliquer aux autres. Cela permet, en plus des listes de vocabulaire, de bien retenir les mots employés en cours. – Je fais des cours de grammaire lorsque nécessaire (avec 1. exercices de systématisation grâce aux manuels CLE et 2. Exercices de ré-emploi lors de productions écrites ou oral).

Expression orale : discussion soutenue, débats (autour de divers sujets : féminisme, peine de mort, problématiques interculturelles), création de dialogues

Expression écrite : rédaction de différents supports (lettre, essai, rapport)

Compréhension écrite : lecture de textes du manuel et de textes sur des supports natifs, réponse à des questions sur ces textes

Compréhension orale : travail d'écoute sur des chansons, des extraits de radio, des vidéos de

Youtubeurs français

Activités interculturelles : pièce de théâtre « Le dernier jour d'une condamnée » à l'Institut Français suivie d'un débat en cours. Exploration des chaînes Youtube françaises en fonction de leur spécialité, résumé de vidéos choisies en cours.

A félévi munka értékelése: Le groupe est très positif. J'ai demandé aux élèves un retour sur les cours à la fin de l'année, et celui-ci était encourageant. Kristof a bien résumé le sentiment d'ensemble : « La stratégie de beaucoup parler est fatigante, mais elle est payante. » Au début de l'année, les élèves de ce groupe n'osaient pas parler français. Maintenant, ils viennent me parler à la fin du cours (et tiennent donc des conversations entières !). Ils interviennent de manière fluide en cours. Ils commencent à apprendre à structurer un exposé argumenté en français. Tous les élèves ont progressé au niveau de l'expression et de la compréhension orale. Il en va de même pour la compréhension écrite ; ils ont plus d'autonomie face à un texte et savent déployer des stratégies pour comprendre les mots de vocabulaire qu'ils ne connaissent pas. La production écrite progresse, mais c'est là que restent les plus gros progrès à faire (il sera mis l'accent dessus au second semestre). – L'ensemble du groupe, malgré l'heure tardive du cours, est motivé et attentif.

II. Olasz nyelvi kurzusok (4 oktató, 4 csoport, 39 fő)

Rendszeres felmenő képzés (4 oktató, 3 csoport, 22 fő)

Olasz 1

A1 | hétfő 18.00–19.30, szerda 18.30–20.00 | Kurzusvezető: Ludmann Ágnes, Békefi Teodóra | 11 fő

Tananyag: Ziglio–Rizzo: *Nuovo Espresso 1*. Firenze: Alma Edizioni 2014.

A félévi munka értékelése: A hallgatók alapvető nyelvtani információkat sajátíthattak el az olasz nyelv felépítésével kapcsolatban. Felismerik a szabályos főnevek nemét, bizonyos rendhagyó főnevek többes száma és határozott névelője sem ismeretlen előttük. Elsajátították a különböző igei végződéseket az igenevek esetében, a szabályos és rendhagyó igék jelen idejű ragozását, a módális igék használatát. Ismerik az alapvető prepozíciók használatát valamint a *c'è*, *ci sono* alakok eltérését is az önálló létigéhez képest; ezen túl képesek helyesen használni a *mi piace* alakot is. Szókincsüket az alapvető személyes információk (kapcsolatfenntartó kérdések, külső és belső tulajdonságok, tanulás, munka, szabadidős tevékenységek; számok, idő, dátum, időjárás), az étkezés (étkezési szokások, éttermi rendelés), a mindennapi élet (napirend, cselekvések gyakorisága, preferenciák), a városok, turizmus (szállásfoglalás, szoba berendezési tárgyai, gond jelzése) és az ünnepek témakörében bővítették. Számonkérés otthoni fogalmazások, röpdolgozatok és félév közbeni témazáró dolgozatok segítségével történt.

Nagyon aktív, érdeklődő és együttműködő csoport alakult ki szeptemberben. Mind az oktatóknak, mind a hallgatóknak élmény volt az órai részvétel. A hallgatók érdeklődéssel tanulják az olasz nyelvet, bizonytalanság esetén olaszul kérdeznek, és igyekeznek mindent pontosan elsajátítani. Kivétel nélkül minden hallgató igyekezete példás. Külön dicséretes, hogy az órákon kívüli, olasz nyelvvel kapcsolatos eseményekre is nyitottak.

Olasz 3

A2/B1 | hétfő 18.30–20.00, csütörtök 19.30–21.00 | Kurzusvezető: Balga Dóra, Szemere Ditta | 8 fő

Tananyag: Bali–Rizzo, Giovanna: *Nuovo Espresso* 2. Firenze: Alma Edizioni 2014; Bailini–Consonno: *Ricette per parlare*. Firenze: Alma Edizioni 2012; Bailini–Consonno: *I verbi italiani*. Firenze: Alma Edizioni 2008.

A félévi munka értékelése: A félév során a hallgatók gyakorolták a múlt idő használatát, elsajátították az *imperfetto* formát és tudatosították a különbségeket a *passato prossimo* és az *imperfetto* között. Új anyagként a feltételes mód jelen idejű alakjával, a *stare+gerundio* formával, illetve a felszólító mód magázó formájával és rendhagyó alakjaival ismerkedtek meg. Ezen felül elsajátították a *verbi pronominali* és a *questo/quello* névmások helyes használatát. – Tematikus szókincsüket az öltözködés, a gyermekkor felidézéséhez szükséges szavak, a külső és belső tulajdonságok terén bővítették. Megtanulták a véleménynyilvánítás és tanácskérés megfelelő udvarias kifejezésformáit. – Számonkérés otthoni fogalmazások, röpdolgozatok, felelések és félév közbeni témazáró dolgozatok segítségével történt. – A hallgatók aktivitása, érdeklődése ebben a félévben is példás volt, a megtanultakat értik, azonban az egyetemi és egyéb kollégiumi órákra való készülés többeknek nem hagyott elegendő időt a megtanultak begyakorlására, elsajátítására. Az igyekezet és az érdeklődés, valamint az órákon való lelkes részvétel hiánytalan, a megtanultak gyakorlására, elmélyítésére a következő félévben nagyobb hangsúlyt fektetünk az órákon is. Számunkra jelentős előny, hogy a hallgatók kivétel nélkül beszélnek már egy vagy több idegen nyelven, ezek közül néhányan újlatin nyelveken, ami az olasz nyelv elsajátításában jelentős segítséget jelent, így ezekre az ismereteikre a jövőben is szeretnénk építeni.

Olasz 5

B1+ | hétfő 16.30–18.00, szerda 15.30–17.00 | Kurzusvezető: Ludmann Ágnes | 3 fő

Tananyag: Bali–Rizzo: *Nuovo Espresso* 2. Firenze: Alma Edizioni 2014. 7–10. lecke + videókurzus; Bali–Ziglio: *Nuovo Espresso* 3. Firenze: Alma Edizioni 2015. 1–2. lecke + videókurzus. Bailini–Consonno: *Ricette per parlare*. Firenze: Alma Edizioni 2012.

A félévi munka értékelése: A félév során a hallgatók gyakorolták a felszólító mód tegező és magázó formáinak használatát, névmásokkal való alkalmazásuk különlegességeit. Elmélyítették a melléknévfokozásra és a különböző múlt idők használatára vonatkozó ismereteiket, tudatosították a különbségeket a *passato prossimo* és az *imperfetto* között. Elsajátították a *futuro semplice* egyszerű jövő idő formáit és alkalmazását, a *congiuntivo presente* alakjait, a feltételes mondatok (*periodo ipotetico*) I. típusát, a múltban előidejűséget kifejező *trapassato prossimo* alakot, valamint a *condizionale passato* feltételes mód múlt időt. Ezen túl megtanulták a folyamatos jelen idő képzését és gyakorolták a névmások és a *ci, ne* partikulák használatát. Tematikus szókincsüket az egészség, a munka világa, az emberi kapcsolatok, a lakás, a nyelvtanulás valamint a városi/vidéki élet terén bővítették. Számonkérés otthoni fogalmazások és félév közbeni témazáró dolgozatok/tesztek segítségével történt.

A hallgatók a félévben az egyetemi órákra való készülés miatt kevesebb energiát (de ugyanannyi lelkesedést) tudtak szánni az órai készülésre. A megtanultak minimális gyakorlására leginkább az órákon volt lehetőségük. A tanultak szinten tartására és elmélyítésére a következő félévben még nagyobb hangsúlyt fektetünk. Az általánosnak mondható rengeteg elfoglaltságuk ellenére a csoport tagjai alkalmanként igyekeznek időt szakítani egyetemen kívüli olasz eseményeken való részvételre is (mozilátogatás, Olasz Műhely eseményei).

Egyéb olasz nyelvi kurzus (1 oktató, 1 csoport, 17 fő)

Olasz 7

B2/C1 | csütörtök 15.30–17.00 | Kurzusvezető: Ludmann Ágnes | 17 fő

Egyéni tananyag a kurzusvezető összeállításában: Tárgyalt szerzők: Leonardo Sciascia, Gianni Celati, Sandro Campani, Margaret Mazzantini, Rossana Campo, Silvia Ballestra, Dacia Maraini, Natalia Ginzburg, Isabella Santacroce, Melania Mazzucco, Gaya Raineri.

A félévi munka értékelése: A kurzus során a hallgatók a Secondo Novecento olasz prózairodalmának kiemelkedő műveit elemezve tettek szert nagyobb nyelvi tudatosságra, kifinomultabb stílári kifejezésstárra. A rövid bevezetés után különböző szempontokból – pl. társadalom- és természetföldrajzi,

urbanisztikai, szociológiai megközelítésben – vizsgálták az aktuális prózairodalmi tendenciákat. A résztvevők munkájának értékelésében az órai aktivitáson túl egy kortárs regényről készített elemzés színvonala számított.

A szeminárium résztvevői érdeklődéssel közeledtek a számukra nagyrészt ismeretlen szerzők művei felé, és a közösen megvitatott vizsgálati módszereket sikerrel alkalmazták az egyes regényrészleteken. A hallgatók alapvetően kíváncsian fordulnak a kortárs olasz próza felé, és jól reflektálnak az általuk ismert alkotók műveire. Nyelvismeretük, írott szövegértési és szövegalkotási képességeik finomodtak a kurzuson megismert, különböző írók eszköztárának elemzése által.

III. Német nyelvi kurzusok (5 oktató, 5 csoport, 59 fő)

Rendszeres felmenő képzés (3 oktató, 3 csoport, 38 fő)

Német 1

A1 | hétfő 20.00–21.30, szerda 20.00–21.30 | Kurzusvezető: Miskei Réka | 14 fő

Tananyag: Buscha, Anne / Szita, Szilvia (2011): *Begegnungen. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch*. Leipzig: Schubert. Kapitel 1–4. – Kiegészítő anyagok: Deutsche Welle: *Jojo sucht das Glück* (<http://www.dw.com/de/deutsch-lernen/telenovela/s-13121>); Goethe Institut: *Adventskalender* (<https://www.goethe.de/prj/adv/de/ve1.html>)

Tananyag:

- Kap. 1: Vorstellung, Alphabet, Sprachen und Länder, Zahlen, Personen und Hobbys; Gr.: Personalpronomen (1), Verben im Präsens (1), Satzbau, Nomengruppe (1).
- Kap. 2: Erste Kontakte am Arbeitsplatz, Rund um die Arbeit, Im Büro und an der Universität, Freizeit; Gr.: Nomengruppe (2), Verben im Präsens (2), Negation, Lokale Präpositionen (1), Fragen.
- Kap. 3: Unterwegs in München, Im Hotel, Der Stadtplan, In München; Gr.: Nomengruppe (3), Verben im Präsens (3), Präpositionen (2).
- Kap. 4: Essen und Trinken: Frühstück im Hotel, Geschirr und Besteck, Feste: Weihnachten; Gr.: Nomengruppe (4), Verben im Präsens (4).

A félévi munka értékelése: A kurzus résztvevőinek többsége ebben a félévben kezdett németet tanulni teljesen az alaptól, néhányan viszont már rendelkeztek bizonyos előzetes ismeretekkel, amelyekre az órákon jól lehetett építeni. A tananyaggal a hallgatók együttműködésének köszönhetően dinamikusan haladtunk, így a tankönyv első négy fejezetét szinte teljesen egészében sikerült átvennünk. A hallgatók tudásukról az egyes témák végén zárthelyi dolgozat keretében adtak számot.

Ezen kívül a félév során írtak szódolgozatot és készítettek beadandó házi feladatot, amely szövegalkotási gyakorlat volt. A kurzus keretében a résztvevők

megismerkedtek az alapvető nyelvtani struktúrákkal, négy, az alapfokú nyelvvizsgán is szereplő témában fejlesztették szókincsüket, valamint rendszeresen vettek részt szóbeli kommunikációs gyakorlatokban. A csoporttagok nagy része motivált, érdeklődő és együttműködő volt, rendszeresen és felkészülten járt órára. Az érdemjegyeken is tükröződő gyengébb teljesítmények elsősorban a ritkább óralátogatással állnak összefüggésben.

Német 3

A2 | kedd 20.00–21.30, szerda 20.15–21.45 | Kurzusvezető: Mónok Eszter | 13 fő

Tananyag: Buscha – Szita: *Begegnungen. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch für Fremdsprache Deutsch. Niveaustufe A1+ und A2+*. Leipzig: Schubert 2006.

A félévi munka értékelése: Az idei őszi félévben a tavaly alakult csoport létszáma bővült: másik németes csoportból csatlakoztak hozzánk néhányan, valamint két „újonc” is bekerült a csoportba, akiket a Collegium szeptemberben vett fel. Így ezt a félévet 12 fő végezte el a csoport tagjaként, egy további fő csak „léleklben” volt velünk (a félévet Erasmus-ösztöndíjjal Amiens-ben töltötte). A csoport munkájával a félév során végig elégedett voltam, amiben fontos szerepe volt annak, hogy az újonnan csatlakozók is gyorsan fel tudták venni a ritmusunkat és kiválóan tudtak velünk haladni. Benyomásom szerint jelentősen csökkentek az eredetileg meglévő különbségek a nyelvi szintek között. Természetesen nem tűntek el teljesen, viszont azok, akik tavaly szeptemberben még abszolút kezdők voltak, nagyon gyorsan érik el azoknak a szintjét, akik korábban is foglalkoztak a nyelvvel. Ennek érdekében próbáltam a lehetőségekhez mérten úgy alakítani az órákat, hogy a tanulás az egyik oldalról ne legyen túlterhelő, a másik oldalról viszont ne legyen érdektelen. Emiatt igyekeztem olyan témákat, feladatokat bevinni az órákra, amelyek a szintkülönbségek dacára is élvezhetőek voltak.

A félév során különböző témakörökben (Verkehr, Wetter, Körper, Gesundheit, Studium) bővítettük a szókincsünket, ennek érdekében – a csoport kifejezett kérésére – minden héten egy rövid szódolgozatot írtunk az általam összeállított Glossarban addig összegyűlt szavakból. Ezek alapvetően jól is sikerültek, és a szókincs folyamatos frissen tartását biztosították. Nyelvtanból is sok újat tanultunk: hangsúlyosak voltak a visszaható igék, a melléknévragozás, a személyes névmások részes és tárgyas alakjai, valamint a múlt idő. Természetesen utóbbi-

nak szenteltük a legnagyobb figyelmet (szintén minden héten kisebb dolgozatok a szótári igealakokból). Úgy éreztem, a hallgatók megértették, miért tartom ezt fontosnak, és – többé-kevésbé – lelkiismeretesen készültek ebből is.

A félév során két zárthelyi dolgozatot írtunk, mindkettőt úgy állítottam össze, hogy a három kompetencia fejlődését (hallásértés, olvasásértés, önálló szövegalkotás), és a tanult nyelvtani szerkezetek ismeretét is mérje. Mindkét zárthelyi dolgozat átlaga kiváló lett, a csoport átlagában 4,5 körüli eredménnyel. A negyedik kompetencia, a beszédkészség fejlesztése sajnos kevésbé volt effektív, hiszen ekkora csoportlétszámnál nem könnyű belesűríteni mindent a heti óraszámokba. Igyekeztem azonban sok olyan feladatot bevinni az órákra, amelyek – ha csak kis mértékben is – fejlesztik ezt a készséget.

Az órákat összességében igyekeztem a lehető legkreatívabban alakítani. Nagyon sokat játszottunk, sok dalt hallgattunk, a témákat „mindmap”-ekkel vezetjük be, de végeztünk feladatot a kreatív írás körében is, kvizeket játszottunk stb. A következő félévben nagyjából ugyanez a csoport fogja folytatni velem a nyelvtanulást (egy-két kisebb személyi változás – Erasmus, abszolválás – lehetséges). Tervem az, hogy a félév végi szintfelmérőre a lehető legalaposabban felkészítem a csoportot, hogy a harmadik évben már minden erőnkkel a nyelvvizsgára koncentrálhassunk.

Német 5

B1 | hétfő 19.30–21.00, szerda 19.30–21.00 | Kurzusvezető: Sós Gabriella | 11 fő

Tananyag: Buscha – Szita: *Begegnungen. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch. Sprachniveau A1+; A2+*. Leipzig: Schubert 2012; 2013. Kap. 4, ill. Kap. 5–6. – Kiegészítő (részben képes) hanganyagok (források: *Deutsche Welle, You Tube* stb.).

Témakörök, lexika: Ismétlés: megszólítás, bemutatkozás, köszönés; család és rokonság; számok, idő, dátum, időjárás, irányok; ellentétpárok; érvelés; személyes levél és hivatalos levél formai és tartalmi kritériumai; hallás utáni szövegértés (a tankönyv hanganyaga). – Új témakörök: időpontok egyeztetése / kérése / lemondása; napirend, e-mail megfogalmazása, telefonbeszélgetés menete, munkahelyi kommunikáció, irodai eszközök; lakás és részei; étkezési szokások, étteremben való rendelés; szálloda, szobafoglalás; látnivalók bemutatása; bevásárlás, reklamáció.

Nyelvtan (részben ismétlés): mondatok szórendje, határozott névelős főnevek ragozása, elöljárószók, határozatlan névelő ragozása, igekötős igék, felszólítás; melléknévrozozás; szabályos és szabálytalan igék tragozása, módbeli segédigék, *Präsens, Imperfekt* és *Perfekt* múlt idők használata.

A szemeszter végi jegyeket az órai aktivitás, a félév közbeni három szóteszt és egy összefoglaló nyelvtani teszt eredményeinek átlaga adta (kétes osztályzat esetén minden esetben felfelé kerekítve). Szintfelmérő tesztet ebben a félévben nem írt a csoport.

A félévi munka értékelése: A csoport eredményes félévet zárt. A következő szemeszterben a tankönyv még hátralévő, 6–8. fejezeteit folytatjuk majd. A félév során az igeidők használatát és a mondatok szórendjét ismételtük, ezen kívül pedig a szókincsbővítésre és kiejtési gyakorlatokra helyeztünk nagyobb hangsúlyt. A hallásértést online-hanganyagokkal gyakoroltuk, híradókat és kisfilmeket néztünk, melyeket később együtt értelmeztünk, és az ezekből származó szavakkal bővítettük a szókincsünket. A jövőben is szeretném megtartani ezt a jól bevált szókincsbővítési módszert, sokkal hatékonyabbnak tartom ugyanis pl. az aktuális híradások szövegeit, mint a tankönyvek rendkívül precíz, ellenben kevésbé életszerű dialógusait gyakoroltatni. Nagy valószínűséggel a nyelvvizsgán is hasonló hallásértési feladatokra lehet számítani, ezért így jó eséllyel a vizsgafelkészülést is könnyítettük. A témakörökhöz tartozó szókincslet a hallgatók mindennapjaiból származó kifejezésekkel is kiegészítettük, növelve ezzel a témák iránti érdeklődésüket. Ez nagyon eredményesnek bizonyult, a csoport idén is nagyon lelkes és aktív volt. A hiányzások senki esetében sem haladták meg a megengedett maximumot. A félév során országismerethez kapcsolódó szövegeket, videókat is használtunk (német népszokások, sztereo-típiák, városok), valamint a kultúrák közti különbségekkel ismerkedtünk meg. Ezek mellett természetesen a gyakori nyelvvizsga-témákat ebben a félévben is átvettük, ismételtük.

A kétes jegyre állók teljesítését ebben a szemeszterben is min. 400 szavas fogalmazásokkal oldottuk meg, a téma a félév során felhasznált ismeretek alapján a szülővárosról készített önálló fogalmazás volt. Ebben a félévben is kiemelt hangsúlyt fektettem a helyes kiejtésre, hiszen a jó kiejtés elsajátítása alapvető a német nyelv tanulása során. Minden résztvevő esetében megfigyelhető volt a fejlődés, a félév során tapasztalt lelkesedés pedig reményeim szerint remek motivációt jelent a következő szemeszterre is.

Egyéb német nyelvi kurzusok (2 oktató, 2 csoport, 21 fő)

Német 7 (Középfokú nyelvvizsga-előkészítő)

B2 | kedd 18.00–19.30, csütörtök 8.00–9.30 | Kurzusvezető: Sarah Katarina Eisenprobst, Sára Balázs | 8 fő

Tananyag: Buscha – Raven – Linthout: *Erkundungen. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch für Fremdsprache Deutsch. Niveaustufe B2+*. Leipzig: Schubert 2013. 7. lecke; ÖSD-mintatesztek. A lektor által tartott órák tananyagához ld. a német nyelvű beszámolót (alább).

A félévi munka értékelése: A B2-es szintű ÖSD-nyelvvizsgára felkészítő kurzus keddi óráit az ELTE Germanisztikai Intézetének Szak módszertani Tanszékén külföldi tanári gyakorlatát végző osztrák anyanyelvi oktató, Sarah K. Eisenprobst tanárnő tartotta. A csoport túlnyomórészt a FONAL program keretében kezdte meg a német nyelv tanulását, vagyis negyedik éve tanul németül; a hallgatók nyelvi kompetenciái az elvárható szinten vannak: írásbelin a félévközi próbateszt-feladatok eredménye, szóbelin pedig személyes megítélésem szerint a 9 hallgatóból öten már jelenleg is biztosan megfelelnének a középfokú nyelvvizsga követelményeinek. Egy hallgató a félév végén TELC ZD B2 eredményes középfokú vizsgát tett.

A csoport jól összeszokott, a hallgatók együttműködők és nyitottak, szívesen szólnak meg németül. A csütörtök reggeli órákon az *Erkundungen B2+* c. tankönyv 7. leckéjét vettük át, emellett elsősorban a mintatesztek feladataira és az egyes feladattípusok optimális megoldási stratégiáira, ill. – praktikus okokból – kisebb létszámú órák esetén a szóbeli vizsga feladatainak gyakorlására, valamint egyes nyelvtani szerkezetek motiválására és rögzítésére fektettünk hangsúlyt.

A keddi órákat vezető Eisenprobst tanárnő szóbeli visszajelzései és írásos beszámolója szerint szintén szívesen és örömmel dolgozott a csoporttal. Óráin – alapvetően az anyanyelvi oktató jelentette (a haladó nyelvtanulók számára felbecsülhetetlen haszonnal járó) helyzetet, valamint rendszeresen pl. az irodalom, zene és kisfilmek adta lehetőségeket is kihasználva – főleg a szóbeli kifejezőkészség gyakorlására, a szókincsbővítésre és az országismereti tartalmak

közvetítésére koncentrált. Összefoglalója a kurzus kedd esti óráiról:

„Die meisten Materialien für den Kurs wurden von mir selber erstellt. Der Schwerpunkt lag v.a. auf landeskundlichen Inhalten sowie auf der Wortschatzerweiterung. Die Studierenden produzierten im Laufe des Semesters selber sowohl schriftliche als auch mündliche Texte zu diesen Themen.

Thema 1: Studium und Familie in Österreich; Materialien: Artikel: „Die Kinder haben unser Leben organisiert“, Rollenspiel: „Situationen in der Familie“.

Thema 2: Musik und Dialekte (hier wurden nach einer Einführung zu Dialekten folgende zwei Lieder inhaltlich und sprachlich behandelt:) „Praterlied“ von Nino aus Wien, „Vo Mello bis ge Schoppornou“ von HMBC.

Thema 3: Wahl (Wahlen in Österreich): Wortfeld zu Wahlen, Wahlplakate (Seh-Verstehen).

Thema 4: Digitalisierung, Neue Medien, Diskussion (Grundlage war ein Ausschnitt aus der Anne Will-Diskussionsrunde „Schöne neue Arbeitswelt“) ARD, 30.10.2016, Hör-Seh-Verstehen, anhand dieser wurden Wortschatz und Diskussionsstrategien bearbeitet, eigene Diskussionsrunde.

Thema 5: Literatur, Gedichte, Balladen: hier wurden nach einer Einführung zu Gedichten folgende Texte sprachlich und inhaltlich bearbeitet: „Wenn die Möpse Schnäpse trinken“ von James Krüss, „Auf dem Land“ von Ernst Jandl (nach einem Arbeitsvorschlag vom ÖI), „Haifisch“ von Rammstein, „Die Bürgschaft“ von Friedrich Schiller.

Thema 6: Arbeit (aus dem Lehrwerk „Sichtwechsel“).

Thema 7: Kommunikation, Intentionen (aus dem Lehrwerk „Sichtwechsel“).

Thema 8: Präsentationen: Gegen Ende des Kurses wurden die Studierenden dazu eingeladen, selber Präsentationen zu einem von ihnen gewählten Thema zu halten. Alle Studierenden hielten diese Präsentationen ab.

Thema 9: Weihnachten und Neujahr: Hörtext: „So feiert Deutschland Weihnachten“ (Deutsche Welle), Artikel: „Das sind die beliebtesten Vorsätze für 2017“ (Stern).

Am Anfang des Kurses lud ich die Teilnehmer/innen dazu ein, selber Interessen und Themen zu nennen, welche sie im Zuge des Kurses behandeln wollten. Aufbauend auf diesem Input suchte ich Themen und Inhalte aus. Die Zusammenarbeit gestaltete sich aus meiner Sicht sehr kooperativ. Die Lernenden brachten sich in den Stunden ein und die Aufgaben wurden immer erfüllt. Besonders spannend gestalteten sich aus meiner Sicht

die Produkte zu Digitalisierung, zur Literatur und auch die Präsentationen. Der kleine Rahmen des Kurses ermöglichte eine gute Kommunikation und der Umstand, dass ich nur sehr wenig Ungarisch spreche, motivierte die Lernenden zu einem regen Austausch auf Deutsch.“

Német 8 (Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő)

C1 | kedd 20.00–21.30, csütörtök 19.30–21.00 | Kurzusvezető: Sára Balázs | 13 fő

Tananyag: Buscha – Raven – Linthout: *Erkundungen. Integriertes Kurs-und Arbeitsbuch für Fremdsprache Deutsch. Niveaustufe C1*. Leipzig, Schubert 2013. 8. lecke (+ hanganyag); ÖSD-mintatesztek és egyéb segédanyagok.

A félévi munka értékelése: A Goethe ZD és ÖSD C1-es komplex német nyelvvizsgára felkészítő német kurzus hallgatóinak nyelvi szintje nagyjából egységes. A többségre kimondottan szuverén nyelvi kompetenciák jellemzők, az esetenként bizonytalanabbak pedig folyamatosan törekednek nyelvi hiányosságaik felszámolására. Kiemelkedően jók az új csoporttagok. Két hallgató kivételével megítélésem szerint minden csoporttag képes volna C1-es nyelvvizsgabizonyítványt szerezni (ebben a félévben eddig egy diák tett sikeres komplex ÖSD C1-es vizsgát).

A kurzus során az *Erkundungen C1*-tankönyv 8. leckéjét vettük át. Minthogy a tankönyv egyes fejezetei tematikusan és nyelvtanukban is színesek és szerteágazók, viszonylag tág mozgásteret biztosítanak az egyéni ötletek megvalósítására, de a munka során felmerülő kisebb-nagyobb hiányosságok pótlására vagy nyelvi bizonytalanságok kiküszöbölésére is. A csoport félévi munkáját benyomásaim szerint örömmel és lelkesen végezte: a hallgatók érdeklődők, az órákat többségükben rendszeresen látogatják, a kiadott házi feladatokat elkészítik. Sajnálatos módon továbbra sem élnek azzal a kurzusvezető által folyamatosan felajánlott lehetőséggel, hogy „menetrenden kívüli” mintatesztek és fogalmazásokat oldjanak meg, ill. készítsenek el – az utóbbi időben egyébként általában is megfigyelhető az a tendencia, hogy míg az írásbeli feladatok abszolválására nehezen vehetők rá a hallgatók, a szóbeli-társalgási feladatok és a félév során szabadon választott témákban tartandó referátumok továbbra is igen nagy népszerűségnek örvendenek.

IV. Angol nyelvi kurzusok (2 oktató, 3 csoport, 45 fő)

Angol 8/A-B

C1 | A) péntek 14.00–15.30; B) péntek 15.30–17.00 | Kurzusvezető: Sántháné Gedeon Mária | 34 fő

Tananyag: *Premium C1*. Pearson 2009.

A félévi munka értékelése: kurzust az immár hagyományosnak mondható péntek délutánoként két csoportban mintegy harminc diák látogatta; az órák után gyakran volt egyéni korrepetálás, konzultáció is. Az órákon az előző félévben megvásárolt *Premium C1*-munkafüzetet folytattuk, ill. fejeztük be, de emellett természetesen számos kiegészítő tananyag is színesítette a tanulást. Sok hallgató élt azzal a lehetőséggel is, hogy a hét négy napján – tutoriális foglalkozások keretében – alkalmanként kétszer 45 percben amerikai diákokkal beszélgessen. Az óralátogatás és a jelentős mennyiségű házi feladat elkészítése – kevés kivételtől eltekintve – rendszeres volt. A tavaszi félévben – amikor a felmérő vizsga is közeleg mindenki számára – sűrűbb és szigorúbb számonkérést tervezek, hogy mindenki a maximumot nyújtsa. Egyébként az EC-s diákok a pénteki órákon változatlanul meggyőző teljesítményt nyújtanak, s sokféle-képpen bizonyítják tehetségüket.

Angol stílusgyakorlatok

C1 | kedd 20.20–21.50 | Kurzusvezető: Fejérvári Boldizsár | 11 fő

Tananyag: Válogatott forrásszövegek: *From Inquiry to Academic Writing*, *Academic Writing: A Handbook for International Students*, *TedTalks*; szakmai tanulmányok a hallgatók kutatási területéhez illeszkedve, saját kutatások alapján.

Témakörök, lexika: Gyakorlati és tudományos íráskészség, stilisztika. Műfajok: 1) kivonat, 2) absztrakt / rezümé, 3) vázlat, 4) tudományos tanulmány.

A félévi munka értékelése: A késői kezdési időpont ellenére a hallgatók rendszeresen, mi több, lelkesen látogatták az órákat, a szemináriumok interaktívrá sikerültek, az írás mellett szóbeli gyakorlásra is maradt idő és energia, és a házi feladatok teljesítésével sem volt különösebb gond. A félév végén leadott szemináriumi dolgozatok változatos témája és magas kidolgozottsága indokolja a csoport kiváló átlagát.

V. Latin nyelvi kurzusok (4 oktató, 5 csoport, 52 fő)

Latin 1/BT (bölcészlet- és társadalomtudomány-szakos hallgatóknak)

A1 | kedd 7.15–8.05 | Kurzusvezető: Horváth László | 39 fő

Tananyag: digitális latin nyelvkönyv a romanisztika alapszak hallgatóinak: http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Okor-kelet/Latin/index.asp_id=16.html (1–4. fejezet)

Témakörök, lexika: Az egyes olvasmányokhoz kötődő kultúrtörténeti ismeretek. Róma alapítása, Catullus, Monumentum Ancyranum. Latin szólások és magyar értelmezésük. A négy olvasmány szókinccse.

Elsajátított nyelvtani szabályok: Az I–V. *declinatio*, az I–II. és III. *declinatio* melléknévek. Főnevek és melléknévek egyeztetése. Az A. *ipf.* és *pf.* alakok ragozása az I–IV. *coniugatio*ban. Az *inf. ipf.* Az *is*, *ea*, *id*, a *qui*, *quae*, *quod* névmások ragozása. A létige A. *ind. ipf.* ragozása.

A félévi munka értékelése: A Collegiumban kötelező latin nyelvtanulás a mindenkori BA elsőéves (bölcészettudományi és társadalomtudományi karokon tanuló) *collegistákra* vonatkozik. A követelmények az egyetemi „latinköteles” (romanista stb.) előírásoknak megfelelően igen szerények. Az előírt féléves tananyag elsajátítása a bolognai képzés bevezetése előtt egy-egy egyetemi polgárnak legfeljebb két hét alatt sikerült. Mindezekhez képest a *collegisták* egy részének teljesítménye az elvárhatótól évről évre messze elmarad, illetve jól elkülöníthető csoportokra osztható. A jeles érdemjegyek száma bizonyos kivételektől eltekintve hűen tükrözi, hogy az elsőévesek között milyen arányban tudunk a *collegista* tagságra valóban méltó hallgatókat felvenni. A szeminárium voltaképpen – találó *collegista* megfogalmazással – „osztályfőnöki óra”, ahol a latintanárral, aki történetesen a Collegium igazgatója (sajátos történelmi okok miatt immár közel 20 éve), a tananyag mennyiségétől függetlenül leginkább a diákok szellemiségét, munkamorálját ismerheti meg. Az érdemjegy minősége vagy annak esetleges elmaradása önmagáért beszél. Óhatatlanul

szembesülnünk kell azonban azzal a ténnyel, hogy a collegisták igyekezete az egyetemi átlagot így is messze meghaladja. A párhuzamos egyetemi latin kurzusokon olykor még ennyit sem végeztek el. Mindazonáltal – fentiek jelenlegi megváltoztathatatlanságát tudomásul véve – hallgatóink általános emberi hozzáállásával kapcsolatban kifejezetten kedvező benyomásaim voltak.

Latin 1/R (romanistáknak)

A1 | kedd 8.15–9.45 | Kurzusvezető: Egedi-Kovács Emese | 3 fő

Tananyag: Ferenczi A. – Monostori M.: *Latin nyelvkönyv*. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1998. I./1–6. fejezet.

Témakörök, lexika: Római provinciák, Róma alapítása, Diadalmenet, Augustus tettei, Monumentum Ancyranum, Lucius Iunius Brutus, a trójai mondakör, irodalmi szemelvények olvasása (Catullus, Ovidius, Martialis, Vergilius, Plautus, Phaedrus), latin szólások, verstan. Az olvasmányok szókincse.

Elsajátított nyelvtani szabályok: Az I–V. declinatio (+ *vis* és a *domus* főnevek ragozása), az I–II. és III. declinációs melléknevek. Főnevek és melléknevek egyeztetése. Az A. ipf. és pf. alakok ragozása az I–IV. coniugatióban. Birtokos névmások. Praepositio-k. Névmások ragozása (*is, ea, id; qui, quae, quod; ille, illa, illud; hic, haec, hoc; visszaható névmás; idem eadem, idem; ipse, ipsa, ipsum*). Felszólító mód. Hiányos igék. Attributum praedicativum, appositio praedicativa. Locativus és helyhatározók. Genitivus partitivus / obiectivus / subiectivus. Vocativus. A létige, a *volo, velle, volui, az eo, ire, ivi, itum, és a possum, posse, potui* igék A. ind. ipf. és pf. ragozása. Participiumok (part. imp. és part. perf.). Töszámnevek ragozása. A *fero, ferre, tuli, latum* ige ragozása. Ablativus modi.

A félévi munka értékelése: A kurzust három hallgató vette föl. Közülük ketten teljesítettek kiemelkedően a félév során. Az órákra láthatóan nagy kedvvel és szorgalommal készültek, emiatt viszonylag gyorsan tudtunk haladni, a tankönyv I. részét be is fejeztük. (A harmadik diák is szorgalmasan járt az órákra, de neki – talán a főszeján tapasztalt nehézségek miatt – lassabban és nehezebben ment a tananyag elsajátítása.) Az órákon a fejezetek mindkét olvasmányát (A, B) átvettük. A szövegeket a hallgatók előzőleg a szószedet

segítségével otthon már feldolgozták, majd órán együtt is elolvastuk és lefordítottuk ezeket, kitérve a nyelvtani jelenségekre és a történeti, kultúrtörténeti vonatkozásokra. Az órák elején dolgozat formájában kértem számon az előző órán tanultakat.

Latin 5/R (romanistáknak)

B1 | csütörtök 18.30–20.00 | Kurzusvezető: Kovács Dominika | 1 fő

Tananyag: Dr. Nagy Ferenc – N. Horváth Margit: *Latin nyelvkönyv II.*

Témakörök, elsajátított nyelvtani szabályok: *Declinatio* ismétlése, *imperfectum* ragozások ismétlése, *infinitivusok* és *participiumok* áttekintése, *coniugatio* (ind. impf.), passzív ragozás áttekintése, *ablativus absolutus*, *participium coniunctum*, perfectum-ragozások, *acc. cum inf.*, és *nom. cum inf.* ismétlése. – Arión története, Coriolanus, Harry Potter és a Micimackó latinul.

A félévi munka értékelése: A félév során alapvető fontosságúnak a ragozási rendszer megszilárdítását tűztem ki, melyet a hallgató maximálisan teljesített. A nyelvvizsgálóhoz szükséges szavak rendszerezését, megtanulását elkezd-tük. Mondatok fordítása, alany–állítmány felismerése, az esettanban történő minimális jártasság megszerzése is megtörtént. Az alaktan és a különböző szerkezetek begyakorlása révén a hallgató képes az önálló mondat- és szintagmaszerkezetek megalkotására.

Latin 1/T (történészhallgatóknak)

A1/A2 | hétfő 11.30–13.00 | Kurzusvezető: Mészáros Tamás | 5 fő

Tananyag: Ferenczi–Monostori: *Latin nyelvkönyv.* Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó 1998; Nagy–Kovács–Péter: *Latin nyelvtan a középiskolák számára.* Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó 1996.

A félévi munka értékelése: A nyelvet kezdőként tanuló hallgatók először megismerkedtek a latin helyével az indoeurópai nyelvcsaládon belül, majd megkezdték az alaktan elsajátítását. Az első félév anyaga: I–V. *declinatio* (fő- és melléknévek); az *activ* igeragozási rendszerből: *praes.* és *praet. impf. ind.*,

praes. és praet. perf. ind., fut. impf. és perf.; a létige; névmások közül: személyes névmás, vonatkozó névmás, mutató névmások. A nyelvtani anyag elsajátítása és a szókincs bővítése praeparált olvasmányok feldolgozása segítségével történik. – Az egyes nyelvtani jelenségek megértése elfogadható szintű, alkalmazása nehezkesebb.

Latin 5/T (történezhallgatóknak)

B2 | péntek 15.00–16.30 | Kurzusvezető: Mészáros Tamás | 4 fő

Tananyag: Horatius-szemelvények: Ódák: I, 1 (*Ad Maecenatem*); I, 9 (*Ad Thaliarchum*); I, 11 (*Ad Leuconoen*); I, 22 (*Ad Aristium Fuscum*); I, 37 (*Ad sodales*); II, 10 (*Ad Licinium*); III, 9 (*Altercatio cum Lydia*); III, 30 (*Ad Melpomenen*); *Carmen saeculare*. Szatírák: I, 1 (részletek). Nagy–Kováts–Péter: *Latin nyelvtan a középiskolák számára*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 1996.

A félévi munka értékelése: Az óra az előző félévekben meghirdetett latin nyelvóra folytatásaként szorosan kapcsolódott a korábban elvégzett anyaghoz. Nyelvtan: alaktan ismétlése, mellékmondatokat rövidítő szerkezetek gyakorlása, szókincs és kultúrtörténeti ismeretek bővítése. A jegyszerzés feltételei: háromnál nem több hiányzás, folyamatos órai munka, az órai dolgozatok megírása. Az egyes nyelvtani jelenségek megértése elfogadható szintű, alkalmazása nehezkesebb. Eredeti irodalmi szöveg otthoni feldolgozása csak hibákkal megy. A középfokú nyelvvizsga megszerzése a hatodik félév végére tartható elvárás.

VI. Spanyol nyelvi kurzusok (4 oktató, 2 csoport, 11 fő)

Spanyol 1

A1 | hétfő 20.00–21.30, csütörtök 16.00–17.30 | Kurzusvezető: Óvári Kitti, Szántó Hanna, Tóth Zsuzsa Veronika | 5 fő

Tananyag: *Prisma A1 Comienza* (digitalizált változat), 1–3. és 5. fejezet.

Tematika: (szókincs, nyelvtan): 1) Bemutatkozás, személyes adatok: foglalkozásnevek, nemzetiségnevek, köszönés, elköszönés, kérdőszavak; a spanyol ábécé és alapvető kiejtési szabályok, néhány alapige ragozása, számok 1–101, főnevek és melléknévek hímnem és nőnemű, egyes és többes számú alakja, *ser* létige alkalmazásai. – 2) Az osztályterem és a lakóhely (ház/lakás): az osztályteremben/lakásban található tárgyak, bútorok, eszközök, helyhatározószók – az *estar* és *hay* létigék használata, határozott és határozatlan névelők, helyhatározószók, főnév–melléknév-egyeztetés, szabályos igék ragozása jelen időben. – 3) Személyek leírása és család: külső és belső tulajdonságok, családtagok, testrészek, ruhák, színek, bevásárláskor szükséges kifejezések; különböző birtokos szerkezetek, egyeztetés. – 4. Napirend: napirend szókincse, a hét napjai, hónapok – visszaható és rendhagyó igék ragozása, idő megkérdezése és megadása.

A félévi munka értékelése: A kurzust 4 fővel kezdtük meg szeptemberben; októberben csatlakozott a csoporthoz még egy diák, és szorgalmának köszönhetően hamar sikerült felvennie a csoport ritmusát. Az órákat hárman, heti váltásban tartottuk, folyamatos kommunikáció mellett. A dolgozatok összeállítását és az év végi értékelést természetesen közösen végeztük. A félév során a számonkérés szódolgozatok és témazáró dolgozatok formájában történt. A csoport egy közös Quizlet-felhasználót üzemeltetett, melybe minden héten egy kijelölt személy töltötte fel a heti szólistát, amelyet ellenőriztünk és kijavítottunk, majd szódolgozatok formájában kikérdeztük. Tapasztalataink szerint jól működő rendszert sikerült így létrehozni, hiszen a visszakérdezett szavak mindig egységesek, mindenki számára elérhetőek és ellenőrzöttek voltak, valamint a Quizlet lehetőséget ad a szókincs játékos formában történő

elsajátítására, amelyet a hallgatók szintén igénybe vehettek. Az egyes témakörök végén átfogó dolgozatot írtunk.

A félév során az órák mindig jó hangulatban, hatékonyan teltek, habár a tananyagban egy picit tovább szerettünk volna eljutni. A csoport tagjai helyenként hullámzó szorgalommal, de becsületesen végezték a félévet, hozzáállásukra nem lehet panasz. A hiányzásokkal sem volt problémánk, egyedül a házi feladatok elvégzése és a szódolgozatokra való felkészülés volt időnként hiányos. Összességében számunkra csodás élmény volt ez a félév, reméljük, a csoport tagjai is pozitív érzésekkel búcsúztak el tőlünk. A csoport tanítását a tavaszi félévben a Spanyol Műhely másik három tagja (Kasuba Rebeka, Vezekényi Fanni és Hentes Beatrix) viszik tovább, mi hárman Erasmus ösztöndíjjal külföldön tartózkodunk majd.

Spanyol 3

A2 | kedd 16.30–18.00, szerda 16.00–17.30 | Kurzusvezető: Klempáné dr. Faix Dóra | 6 fő

Tananyag: *Prisma A2 Continúa* (digitalizált változat), 1–5. és 7. fejezet.

Témakörök, lexika: Utazás, szünidő; curriculum vitae és életünk múltbeli eseményei; történelmi események (elsősorban Spanyolország történelme a 20. században); milyen volt az élet régen és ma; háztartási munkák. – Elsajátított nyelvtani szabályok: Ismétlés: az ige jelen ideje (főnévi igenevek, szabályos és rendhagyó igék ragozása, létigék, visszaható igék). Múlt idők: pretérito perfecto, pretérito indefinido, pretérito imperfecto.

A félévi munka értékelése: A kurzust a NEPTUN-rendszerben hat fő vette fel, ebből öten kaptak rendszerszerűen jegyet. Rajtuk kívül még egy diák járt az órákra, neki is jeles (5) érdemjegyet tudnék beírni. Egy diák a félév végére középfokú spanyol nyelvvizsgát tett.

A 2017/2018-as tanév tavaszi félévének rendszeres francia, olasz, német, angol, latin és spanyol nyelvi kurzusai az Eötvös Collegiumban

I. Francia nyelv

Rendszeres felmenő képzés

Francia 2 – Egedi-Kovács Emese: Francia nyelv 2. (A1/A2)

Francia 4 – Egedi-Kovács Emese, Coline Ferrarato: Francia nyelv 4. (A2)

Francia 6 – Egedi-Kovács Emese, Coline Ferrarato: Francia nyelv 6. (B1)

Egyéb francia nyelvi kurzusok

Francia 8 – Coline Ferrarato: Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő (B2–C1)

II. Olasz nyelv

Rendszeres felmenő képzés

Olasz 2 – Ludmann Ágnes, Békefi Teodóra: Olasz nyelv 2. (A1/A2)

Olasz 4 – Balga Nóra, Szemere Ditta: Olasz nyelv 4. (A2/B1)

Olasz 6 – Roberta Priore, Ludmann Ágnes: Olasz nyelv 6. (B1/B2)

Egyéb olasz nyelvi kurzusok

Olasz 8 – Roberta dell’Ali: Olasz nyelv 8. (B2/C1)

III. Német nyelv

Rendszeres felmenő képzés

Német 2 – Miskei Réka: Német nyelv 2. (A1/A2)

Német 4 – Mónok Eszter: Német nyelv 4. (A2/B1)

Német 6 – Sós Gabriella: Német nyelv 6. (B1)

Egyéb német nyelvi kurzusok

Német 7 – Sára Balázs: Középfokú nyelvvizsga-előkészítő (B2)

Német 8 – Sára Balázs: Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő (C1)

IV. Angol nyelv

Angol 7 – Solymosi Nóra, Fogas Livia, Sinka Andor Dénes: Angol nyelv 7. (B2)

Angol 8 – Sántháné Gedeon Mária: Angol nyelv 8/A–B (C1)

V. Latin nyelv

Latin 2/BT – Horváth László: Latin nyelv bölcsészet- és társadalomtudomány-szakos hallgatóknak 2. (A1)

Latin 2/R – Egedi-Kovács Emese: Latin nyelv romanistáknak 2. (A1/A2)

Latin 6/R – Egedi-Kovács Emese: Latin nyelv romanistáknak 6. (B1)

Latin 2/T – Mészáros Tamás: Latin nyelv történéshallgatóknak 2. (A1/A2)

Latin 6/T – Mészáros Tamás: Latin nyelv történéshallgatóknak 6. (B2)

VI. Spanyol nyelv

Spanyol 2 – Kasuba Ágnes Rebeka, Hentes Beatrix, Vezekényi Fanni: Spanyol nyelv 2. (A1/A2)

Spanyol 4 – Klempáné dr. Faix Dóra: Spanyol nyelv 4. (A2–B1)

A 2017/2018-as tanév tavaszi félévének
francia, olasz, német, angol, latin és spanyol
nyelvi kurzusai az Eötvös Collegiumban
(összesítő a kurzusvezetők beszámolóí alapján)

**I. Francia nyelvi kurzusok
(2 oktató, 4 csoport, 43 fő)**

Rendszeres felmenő képzés (2 oktató, 3 csoport, 38 fő)

Francia 2

A1/A2 | kedd 16.00–17.30, péntek 14.30–16.00 | Kurzusvezető: Egedi-Kovács Emese | 12 fő

Tananyag: Alcaraz (et alii): *Édito*, Méthode de français, Didier, niveau A1, 2016, 7–12. fejezet (+ CD és DVD). Kiegészítő tankönyvek: Bescherelle: *La conjugaison pour tous*, Hatier; Grégoire: *Grammaire progressive du français*, niveau débutant, Clé international.

Témakörök, lexika: Család és barátok bemutatása, lakókörnyezet, fontos események (születés, házasság, születésnap stb.), gratuláció, meghívó-írás, külső és belső tulajdonságok leírása, ünnepek Franciaországban, lakásbérlés, házirend (tiltások és szabályok), háztartásbeli feladatok, lakberendezés, ház és lakás típusok, a ház/lakás részei, vakáció, internetes szállásfoglalás, információkérés szállással kapcsolatban email-en, utazás vonaton/repülővel, szállástípusok, repülőtérről, képeslap-írás, utazásról beszámoló, reklamáció, pozitív és negatív érzelmek leírása, találkozó megbeszélése, napi problémák kezelése (hibabejelentés, szerelő kihívása, elveszett iratok pótlása stb.), szerencse és balszerencse („Les superstitions en France”), mentő/tűzoltó/rendőrség hívása, gyógyszerár, orvosi konzultáció, testrészek, egészségi állapot, gyógyszerek, tanulmányok, Erasmus+, cv készítése, pályázati anyag összeállítása, egyetemi szakok és képzési rendszer, a campus leírása, szakképzés, karrier lehetőségek, munka, vidék és nagyváros, környezetvédelem, média.

Elsajátított nyelvtani szabályok: Igeragozás: *présent, passé composé, imparfait, futur simple, conditionnel présent*, Birtokos névelők, kiemelő szerkezet (*c'est*), időhatározók, névmások (birtokos, részes, hangsúlyos, *en, y* stb.), tiltás és felszólítás, hasonlítás, visszaható igék.

A félévi munka értékelése: A francia 2 kezdő kurzus tavaszi szemeszterében az *Édito A1* tankönyv 7–12. fejezeteit vettük át, az olvasmányokat közösen dolgoztuk fel, a hozzá tartozó feladatokat részben órán, részben házi feladatként készítették el a hallgatók. Az órák elején egy-egy új nyelvtani szabállyal illetve igeidővel is megismerkedtünk a *Grammaire progressive* (Clé international) c. tankönyv segítségével. A kurzus résztvevői jó képességű, motivált hallgatók, akikkel könnyen lehetett haladni. A tanult anyagot a pénteki órák elején kérttem számon 10 pontos dolgozatban.

Az ALFONS-vizsgát minden hallgató sikeresen teljesítette. A vizsga két részből állt: írásbeli teszt és szóbeli vizsgarész. A tesztet a tankönyv feladatai alapján állítottam össze, kiegészítve igeragozási feladatokkal. A szóbeli vizsga kizárólag francia nyelven zajlott. A vizsga első felében, nagyjából 10 percben, a hallgatók bemutatkoztak, beszéltek magukról, családjukról, tanulmányaikról, hobbijaikról, a nyári programjaikról, illetve jövőbeli terveikről. Majd kötetlen beszélgetés keretében a feltett kérdéseimre is válaszoltak. Ezt követően a megadott szövegek közül húztak egyet, amelyet először hangosan felolvastak, majd az ahhoz kapcsolódó kérdésekre válaszoltak. Írásbeli vizsga: Igeragozás: Az *aimer* ige ragozása (*Présent, Passé composé, Imparfait, Futur simple, Conditionnel présent*). Feladatok: *Édito*, test 7–11. Szóbeli vizsga: (1) Deux villes à découvrir (p. 39); (2) Au supermarché (p. 50); (3) Mes conseils de mode (p. 62); (4) Une journée bien remplie ! (p. 76); (5) On se revoit ? (p. 98); (6) C'est interdit ? (p. 110); (7) L'art de faire sa valise (p. 120); (8) C'est la panne (p. 134); (9) Ensemble, échangeons (p. 146); (10) Changer de vie, c'est possible ! (p. 162).

Francia 4

A2 | péntek 16.30–18.00, lektor: csütörtök 19.00–20.30 | Kurzusvezető: Egedi-Kovács Emese, Coline Ferrarato | 9 fő

Tananyag: Heu (et alii): *Édito, Méthode de français*, Didier, niveau A2, 2016, 7–11. fejezet (+ CD és DVD). Kiegészítő tankönyvek: Bescherelle: *La conjugaison pour tous*, Hatier; Grégoire: *Grammaire progressive*, Clé international, niveau

intermédiaire; Tschirner–Erdős: *Francia szókincs. A leggyakoribb szavak tematikus gyűjteménye*, Cornelsen, Berlin / Maxim, Szeged.

Témakörök, lexika: Külső és belső tulajdonságok, nyomtatott és on-line média, hirdetések, rádió, televízió, fogyasztói szokások, barkácsolás, utazás, turizmus, franciaországi régiók, iskolai oktatás, felsőoktatási tanulmányok, a munka világa, önéletrajz, földrajz, légszennyezés, állatvilág.

Nyelvtan: kérdő névmások, határozatlan névmások, subjonctif/infinif, ok és következmény, névmások helye (COD, COI), felszólító mód és névmások, *conditionnel présent*, *gérondif*, *participe passé* egyeztetése, mutató névmások, kiemelő szerkezet, függőbeszéd, célhatározói mondatok.

A félévi munka értékelése: Az órát a francia lektorral megosztva tartottuk. Az *Édito* A2-es tankönyv 7–11. fejezeteit vettük át. A pénteki órák elején a hallgatók szódolgozatot írtak a *Francia szókincs* című tankönyv egy-egy fejezetének szóanyagából. Az általam tartott órákon elsősorban a szókincs fejlesztése és a nyelvtani ismeretek bővítése volt a cél, illetve olyan kifejezések és beszédfordulatok megismertetése a hallgatókkal, amelyek a lektorral való kommunikációban segítették őket.

Az ALFONS-vizsgát minden hallgató sikeresen teljesítette. A vizsga két részből állt: írásbeli teszt és szóbeli vizsgarész. A tesztben a félév során tanult lexikát és nyelvtani anyagot kértem számon. A tesztet a tankönyv feladatai alapján állítottam össze, kiegészítve a szavakkal. A vizsga szóbeli részének első felében, nagyjából 10 percben, a hallgatók egy általuk választott témakörrel beszéltek részletesen, majd a kihúzott olvasmány tartalmát ismertették és a szöveghez kapcsolódó kérdésekre válaszoltak. Írásbeli vizsga: Nyelvtan: Test No. 10 (Heu [et alii]: *Édito*, Méthode de français, Didier, niveau A2, 2016); Szókincs (Tschirner–Erdős, *Francia szókincs. A leggyakoribb szavak tematikus gyűjteménye*, Cornelsen, Berlin / Maxim, Szeged): (1) Személyi adatok, (2) Lakókörnyezet, (3) Étkezés, (4) Bevásárlás, (5) Test és egészség, (6) Képzés. Szóbeli vizsga (Heu [et alii]: *Édito*, Méthode de français, Didier, niveau A2, 2016): (1) Omar Sy, une carrière spectaculaire (p. 15); (2) Douroff, le clown (p. 28); (3) La péniche attire les citadins (p. 42); (4) Trouver un logement à Montréal (p. 46); (5) Les jobs qui n'existeront plus dans 10 ans (p. 56); (6) Initiatives anti-gaspi (p. 84); (7) Dis-moi comment tu t'appelles, je te dirai qui tu es (p. 98); (8) L'évolution des médias (p. 113).

Francia 6

B1 | péntek 13.00–14.30, lektor: hétfő 20.00–21.30 | Kurzusvezető: Egedi-Kovács Emese, Coline Ferrarato | 17 fő

Tananyag: Heu (et alii): *Le nouvel Édito*, Méthode de français, Didier, niveau B1, 2012 (+ CD és DVD). Kiegészítő tankönyvek: Bescherelle: *La conjugaison pour tous*, Hatier; Grégoire: *Grammaire progressive*, Clé international, niveau avancé; Tschirner–Erdős: *Francia szókincs. A leggyakoribb szavak tematikus gyűjteménye*, Cornelsen, Berlin / Maxim, Szeged; Vida: *Nagy BME és Origó nyelvvizsgatréning*, Francia középfook, Lexika kiadó, 2015.

Témakörök, lexika: Család, egészség, családi ünnepek és szokások, baráti kapcsolatok, utazás, közlekedés, fogyasztói társadalom, ökológiai lábnyom, pénz, környezettudatosság.

Nyelvtan: Fokozás, rendhagyó melléknévfokozás, megengedő és ellentétességet kifejező mondatok, *plus-que-parfait*, időhatározók, előidejűség/egyidejűség/utóidejűség, *futur*, *conditionnel*, feltételes mondatok.

A félévi munka értékelése: Az órát a francia lektorral megosztva tartottuk. Az órán a középfokú nyelvvizsgára is készültünk. A BME és az Origó nyelvvizsgák egy-egy tesztjét illetve fordítási feladatait a hallgatók otthon megcsinálták, majd az órán közösen ellenőriztük ezeket. A nehézséget okozó nyelvtani jelenségekre külön kitértünk. Az órák többi részén továbbra is az *Édito B1*-es tankönyvben haladtunk (a lektorral közösen). A pénteki órák elején a hallgatók szódolgozatot írtak a *Francia szókincs* című tankönyv egy-egy fejezetének szóanyagából. A kurzus kiegészítéseként, fakultatív jelleggel, külön nyelvvizsga előkészítő kurzust is meghirdettünk (BMVD-200.672/EC *A nyelvi kurzusokat támogató, B2-es előkészítő, francia nyelvi gyakorlatok*), amelyet a Collegium Francia műhelyének tagja, Csizmadia Kinga tartott.

Az ALFONS-vizsgát minden hallgató sikeresen teljesítette. A vizsga két részből állt: írásbeli teszt és szóbeli vizsgarész. A tesztben az Origó nyelvvizsga egy próbatesztjét írták meg a hallgatók, valamint a félév során tanult lexikát kértem számon. A vizsga szóbeli részének első felében, a hallgatók egy általuk választott, az órán is tárgyalt témakörrel beszéltek részletesen, majd a vizsgán tételként kihúzott olvasmány tartalmát ismertették és a szöveghez kapcsolódó kérdésekre válaszoltak. Írásbeli vizsga: Nyelvtan és szövegértés

(Vida: *Nagy BME és Origó nyelvvizsgatréning*, Francia középfolk, Lexika kiadó, 2015): nyolcadik feladatsor, írásbeli feladatok; Szókincs (Tschirner–Erdős: *Francia szókincs. A leggyakoribb szavak tematikus gyűjteménye*, Cornelsen, Berlin / Maxim, Szeged): (1) Személyi adatok, (2) Lakókörnyezet, (3) Étkezés, (4) Bevásárlás, (5) Test és egészség, (6) Képzés, (7) Környezet, (8) Utazás és közlekedés, (9) Észlelés és mozgás. Szóbeli vizsga (Heu [et alii]: *Le nouvel Édito*, Méthode de français, Didier, niveau B1, 2012): (1) Sous le même toit (p. 14), (2) La vogue des jardins partagés (p. 20), (3) Ça va les études ? (p. 32), (4) Langues vivantes : vive l'échangisme ! (p. 35), (5) Un tiers des CV comporteraient des informations trompeuses (p. 41); (6) Expatriation (p. 46), (7) Médias et minorité en France (p. 51), (8) J'ai testé la nuit à la belle étoile dans les calanques (p. 89), (9) Combines pour voyager fauché (p. 92), (10) L'empreinte écologique (p. 107).

Egyéb francia nyelvi kurzusok (1 oktató, 1 csoport, 5 fő)

Francia 8 (felsőfokú nyelvvizsga előkészítő)

B2/C1 | kedd 18.00–19.30, szerda 20.00–21.30 | Kurzusvezető: Coline Ferrarato
| 5 fő

Tananyag: Heu (et alii): *Édito*, Méthode de français, Didier, niveau B2, 2015
(+ CD és DVD)

A félévi munka értékelése: Az órát a francia lektor tartotta. Elsősorban a nyelvvizsgára igyekezett felkészíteni a hallgatókat. Az órán az *Édito* B2-es tankönyvben haladtak, kiegészítve azt más DELF/DALF nyelvvizsgára felkészítő tankönyvekkel. Coline Ferrarato nagyon meg volt elégedve a hallgatók munkájával, véleménye szerint sokat fejlődtek a félév során.

II. Olasz nyelvi kurzusok (6 oktató, 4 csoport, 28 fő)

Rendszeres felmenő képzés (5 oktató, 3 csoport, 17 fő)

Olasz 2

A1/A2 | hétfő 18.00–19.30, csütörtök 17.30–19.00 | Kurzusvezető: Ludmann Ágnes, Békefi Teodóra | 6 fő

Tananyag: Ziglio–Rizzo: *Nuovo Espresso 1*. Firenze: Alma Edizioni 2014.

A félévi munka értékelése: A félév során a hallgatók tovább bővítették az olasz nyelvről szerzett ismereteiket. Különbséget tudnak tenni egyes és többes számú, határozott és határozatlan névelők között, megfelelően használják a tárgyias és birtokos névmásokat. A jelen időn kívül az összetett múlt idejű alakokkal ismerkedtek meg, melyet helyesen, de néhol még bizonytalanul használnak (főként a rendhagyó formák okoznak nehézséget). Szókincsüket az alapvető információkérés, a bevásárlás, egy átlagos nap leírása valamint a család témakörében bővítették. Számonkérés otthoni fogalmazások, röpdolgozatok és félév közbeni témazáró dolgozat segítségével történt.

A csoport tagjai a félév végén PLIDA típusú, A1 szintű vizsgán adtak számot tudásukról. A csoport lelkesedése a drasztikus létszámcsökkenés dacára megmaradt. A továbbra is aktív, érdeklődő hallgatókkal öröm volt együtt dolgozni. A *passato prossimo* nyelvi alak elsajátításakor akadtak kisebb-nagyobb nehézségek, ennek kapcsán az otthoni nyelvtanulási módszerekről és a tudatos nyelvtanulás fontosságáról is szó esett. Pozitívum, hogy a hallgatók bizonytalanság esetén nem félnek kérdezni (saját nyelvi szintjükön túlmutató témákban is), bár a félévben nehezebben ment az óra közbeni olasz nyelvű kommunikáció. Összességében a csoport szorgalma és igyekezete példás.

Nyelvi szintfelmérő 1: Minden hallgató sikerrel teljesítette a vizsgát, minden vizsgarészen legalább 60%-os eredményt ért el. A hallott szöveg értése és írott szöveg alkotása készségek szorulnak leginkább tudatos fejlesztésre.

Olasz 4

A2/B1 | hétfő 18.30–20.00, péntek 12.15–13.45 | Kurzusvezető: Balga Nóra, Szemere Ditta | 8 fő

Tananyag: Bali–Rizzo: *Nuovo Espresso* 2. Firenze: Alma Edizioni 2014; Bailini–Consonno: *Ricette per parlare*. Firenze: Alma Edizioni 2012; Bailini–Consonno: *I verbi italiani*. Firenze: Alma Edizioni 2008.

A félévi munka értékelése: A félév során a hallgatók gyakorolták a különböző, magázó és tegező, felszólító módú igealakok használatát, elsajátították a jövő időt, tudatosították a modális segédigék alkalmazásának különlegességeit összetett és egyszerű igeidőkkel egyaránt, valamint belekóstoltak a *congiuntivo presente* különlegességeibe is. Sokat foglalkoztak a *passato prossimo* és az *imperfetto* múlt idejű formák előfordulása közti különbségekkel is. Tematikus szókincsüket az egészséges életmód, az egészséges táplálkozás, az önéletrajz és motivációs levél, valamint a lakhely és ideális lakóhely leírásához szükséges elemekkel bővítették. Számonkérés otthoni fogalmazások, röpdolgozatok, felelések és félév közbeni témazáró dolgozatok segítségével történt. A hallgatók érdeklődése, aktivitása ebben a félévben is kiemelkedő volt. Az egyetemi, kollégiumi órákra való készülés mellett továbbra sem érezték úgy, hogy elegendő idejük lenne az elsajátított ismeretanyag begyakorlására, emiatt az órákon is nagyobb hangsúly került az ismétlésre a lehetőségekhez mérten.

Nyelvi szintfelmérő 2: A kurzust lezáró vizsgán minden hallgató nagyszerű – minden vizsgarészen legalább 60%-os – eredményt ért el, ez is bizonyítja el-tökéltségüket és szorgalmukat. Összességében a „legrosszabb” eredmény 75%, amely már biztos nyelvvizsgát jelent. A hallott szöveg értése és írott szöveg alkotása készségek szorultak leginkább tudatos fejlesztésre. A szóbeli vizsgán kivétel nélkül mindenki nagyszerűen helyt állt.

Olasz 6

B1/B2 | hétfő 18.00–19.00, szerda 17.00–19.00 | Kurzusvezető: Roberta Priore, Ludmann Ágnes | 3 fő

Tananyag: Bali–Ziglio: *Nuovo Espresso* 3. Firenze: Alma Edizioni 2015. 3–9. lecke + videókurzus; Bailini–Consonno: *Ricette per parlare*. Firenze: Alma Edizioni 2012; oktatók által összeállított segédanyagok.

A félévi munka értékelése: A hétfői alkalmakat Roberta Priore anyanyelvi lektor, míg a szerdai órákat Ludmann Ágnes műhelyvezető tartotta. Roberta a hallgatók szóbeli kifejezőképességét kívánta fejleszteni a hétfői órákon, ehhez aktuális és irodalmi témákat egyaránt felhasznált. A szerdai órákon, melyek a tankönyv anyagára koncentráltak, a félév a kötőmód különböző formáinak, használatainak elsajátítása köré szerveződött. A *congiuntivo* elengedhetetlen a nyelvtudás A2/B1 szintről B2/C1 szintre „ugrásához”, mivel más nyelvi egyeztetések alapját is képezi. A félév utolsó harmadában a feltételes mondatok, a függő beszéd és a passzív szerkezet is terítékre került, végül pedig az implicit nyelvi formák használatával ismerkedtek meg a hallgatók. A *passato remoto*, az elbeszélő múlt idő képzésével csupán érintőlegesen, a nyelvvizsgán való előfordulásának arányában foglalkoztunk. A hallgatók tematikus szókincsüket a Made in Italy, a telekommunikáció, az olvasási szokások, a család és a hozzá társuló szociológiai kérdések, az ünnepek, az olasz történelem és a mai olasz nyelvállapot terén bővítették. Számonkérés otthoni fogalmazások és félév közbeni tesztek segítségével történt. A félévben a hallgatók igyekeztek lehetőségeikhez mérten minél többet foglalkozni az olasz nyelvvel, részvételük példás volt mind a lektor óráin, mind a szerdai alkalmakon. Egy hallgató B2 komplex nyelvvizsgát szerzett a félév során, míg a másik két résztvevő sikeres próbanyelvvizsgát tett.

Nyelvi szintfelmérő 3: A hallgatók sikeresen teljesítették a vizsgát, minden vizsgarészen legalább 60%-os eredményt értek el. A CILS B2 nemzetközileg elismert olasz nyelvvizsga egyike a legnehezebb vizsgatípusoknak (nyelvtani részt is tartalmaz), így külön dicséretes, hogy minden feladattípusból sikerült a megfelelő pontszámot elérni a résztvevőknek. Egy hallgató B2, komplex nyelvvizsgát szerzett a félév során, a kurzus másik két résztvevője 2018 decemberéig szándékozik megtenni ezt.

Egyéb olasz nyelvi kurzusok (1 oktató, 1 csoport, 11 fő)

Olasz 8

B2/C1 | csütörtök 18.00–19.30 | Kurzusvezető: Roberta dell'Ali | 11 fő

Egyéni tananyag a kurzusvezető összeállításában.

A félévi munka értékelése: A kurzus során az oktató leginkább aktuális témák köré összpontosította a felmerülő nyelvi kérdések megvitatását. Órai

anyagként elsősorban autentikus írott és audiovizuális tananyagokat használt. Számonkérés otthoni fogalmazások segítségével történt. A szeminárium résztvevői egyetemi kötelezettségeik miatt nem tudtak kellőképp a kurzusra koncentrálni. Az órák jó hangulatban, hasznosan teltek, de a feladatok miatti hiányzások vagy az órára való készülés hiánya megnehezítették a közös munkát, így a kurzus célkitűzései nem teljesültek maradéktalanul.

III. Német nyelvi kurzusok (4 oktató, 5 csoport, 44 fő)

Rendszeres felmenő képzés (3 oktató, 3 csoport, 30 fő)

Német 2

A1/A2 | hétfő 20.00–21.30, szerda 18.30–20.00 | Kurzusvezető: Miskei Réka
| 9 fő

Tananyag: Buscha, Anne / Szita, Szilvia (2011): *Begegnungen. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch*. Leipzig: Schubert. Kapitel 4–6. – Kiegészítő anyagok: Deutsche Welle: *Nicos Weg* (<https://learngerman.dw.com/en/beginners/c-36519789>).

Részletes tananyag:

Kap. 4: Essen und Trinken bestellen, Nahrungsmittel einkaufen, über Essgewohnheiten berichten; Gr.: Personalpronomen im Akkusativ, Modalverb *mögen*.

Kap. 5: Tagesablauf beschreiben, Arbeitstätigkeiten und Computerfunktionen benennen, über Vergangenes berichten, Termine vereinbaren und absagen, Datum und Uhrzeit benennen; Gr.: trennbare und untrennbare Verben, Perfekt, Modalverben *sollen* und *müssen*, temporale Präpositionen.

Kap. 6: Wetter beschreiben, über Reiseziele sprechen, Sachen für den Urlaub benennen, Kleidung einkaufen, sich nach Fahrkarten erkundigen, über Urlaubserlebnisse berichten; Gr.: Satzverbindungen: Konjunktionen, Modalverb *wollen*, Imperativ, Verben mit Dativ, Personalpronomen im Dativ, lokale Präpositionen.

A félévi munka értékelése: A kurzus résztvevőivel az első félévben megkezdett munkát folytattuk, befejeztük a tankönyv negyedik fejezetét és két további fejezetet teljesen átvettünk. A szemeszter végén ismételtük az év során tanultakat, az utolsó héten pedig megtartottuk az írásbeli és szóbeli vizsgát. A csoporttagok sokrétű elfoglaltságaik mellett igyekeztek rendszeresen részt venni az órákon. A lemaradást rendszeres ismétlő blokkok (pl. egy téma lezárása előtt) beiktatásával próbáltuk elkerülni. A hallgatók minden témából

zárthelyi dolgozatot írtak, ezenkívül többször adtak számot tudásukról szó-dolgozat formájában is. Az írott nyelvi kommunikáció fejlesztését elsősorban otthoni feladatokkal és órai kiértékeléssel próbáltuk elérni. A kurzus során nagy hangsúlyt fektettünk a szókinccs fejlesztésére és elmélyítésére, valamint a szóbeli kommunikáció gyakorlására páros- és csoportmunka keretében. A félév során kipróbáltunk több tanulási technikát is az autonóm tanulás fejlesztésének jegyében. A nyelvtani témák tárgyalásánál nagy hangsúly került a hallgatók nyelvi tudatosságának fejlesztésére is.

A vizsgán való részvétel az EC-s hallgatóknak kötelező, más szakkollégiumokból érkezett hallgatóknak szabadon választható volt. Három ilyen státusszal rendelkező csoporttag közül végül egy hallgató vett részt a vizsgán. Az írásbeli részt az ÖSD – *Österreichisches Sprachdiplom A1-es szintű mintafeladatsora* adta, a szóbeli rész pedig önálló bemutatkozásból és szabad beszélgetésből állt. A szóbeli vizsgán részt vett a Germanisztika Műhely vezetője, Sára Balázs tanár úr, akinek munkáját ezúton is köszönjük. A csoport kiváló eredménnyel teljesítette az első szintfelmérő vizsgát, így reményeim szerint a következő félévben lehet építeni a meglévő nyelvi alapokra. Az A1-es könyv befejezése után tovább lehet folytatni a munkát a tankönyvcsalád következő kötetével.

Német 4

A2/B1 | szerda 18.30–20.00, csütörtök 20.00–21.30 | Kurzusvezető: Mónok Eszter | 10 fő

Tananyag: Buscha – Szita: *Begegnungen. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch für Fremdsprache Deutsch. Niveaustufe A2+ und B1+*. Leipzig: Schubert 2006.

A félévi munka értékelése: A tavaszi félév során a munkát ott folytattuk, ahol előző félév végén abba hagytuk, a csoport felállása is ugyanaz volt, személyi változás nem történt. A félév célja az volt, hogy a félév végi B1-es szintfelmérőre felkészüljön a csoport. Ezt a célt szolgálták a választott témakörök, melyeket az órákon olvasott és hallott szövegek segítségével dolgoztunk fel, majd önálló szövegalkotás (esszé vagy szóbeli témakifejtés) formájában rögzítettünk. Igyekeztem a félév során olyan témákat választani, amelyek egyrészt valamilyen formában előkerülhetnek később a B2-es szintű és jövő ilyenkorra tervezett nyelvvizsgán is, másrészt a hallgatókat érdeklik, hozzájuk valamennyire közel állnak, amelyeket akár testközelből ismernek. Így került szóba a Studium/

Studieren nagy témakörén belül egyebek mellett a Nebenjob, Auslandsstudium, Stipendien téma, az alkoholfogyasztási szokások, Landeskunde és még nagyon sokan mások.

A félév során a tankönyvvel való foglalkozás alapvetően háttérbe szorult, inkább saját magam által válogatott autentikus anyagokból (újságcikkekkel, hanganyagokkal, dalokkal stb.) dolgoztunk. Az órák célja alapvetően az volt, hogy a hallgatók minél hatékonyabban sajátítsák el a német nyelvet, tudjanak általuk ismert témákról írásban és szóban önállóan és egymással kommunikálni, megtanuljanak német nyelven vitatkozni. Ezeket a célokat szolgálta a folyamatos és nagymértékű szókincsbővítés és a nyelvtani ismeretek közvetítése. A hallgatók nyelvtanból használni tudják a Präteritum és a Perfekt igeidőket, tudnak vonatkozó mellékmondatokat alkotni és értelmezni, melléknevet ragozni, stb.

Az órák mindig jó hangulatban teltek - a késői időpont ellenére –, hiszen sokat beszélgettünk, játszottunk, zenét hallgattunk, mindezt azonban úgy, hogy a csoport talán észre sem vette, mennyit tanultunk közben. A kurzus – úgy gondolom – teljes mértékben elérte az előre kitűzött céljait. Mi sem mutatja ezt jobban, mint az, hogy a félév végén megírt B1-es szintfelmérő mindenkinek 85% felett sikerült (a „leggyengébb” 85, a legjobb dolgozat 97%-os volt), s mindezt a legtöbb esetben két év nyelvtanulás után sikerült elérnünk. A csoport szeptemberben szinte ugyanebben a felállásban folytatja tovább, célunk akkor már a B2-es nyelvvizsgára való felkészülés lesz, melyet reményeim szerint a csoport minden tagja megpróbálna tavasszal vagy a nyár folyamán.

Német 6

B1 | hétfő 19.45–21.15, szerda 19.45–21.15 | Kurzuszvezető: Sós Gabriella
| 11 fő

Tananyag: Buscha – Szita: *Begegnungen. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch. Sprachniveau B1+*. Leipzig: Schubert. 5–6. fejezetek. Kiegészítő (részben képes) hanganyagok (források: *Deutsche Welle, You Tube* stb.).

A félévi munka értékelése: A félév során kifejezetten a hallásértésre helyeztük a hangsúlyt. Szövegeket főleg a YouTube-on található német nyelvű portálok hanganyagaiból (zdf online-híradások, tudományos ismeretterjesztő műsorok, kisfilmek stb.) vettem, ezeket közösen meghallgattuk, összefoglaltuk,

ami a visszajelzések alapján nagyon hasznos volt, hiszen nagy valószínűséggel a nyelvvizsgán is hasonló tematikájú hallásértési feladatokra lehet számítani. A témakörökhöz tartozó szókinccset a hallgatók mindennapjaiból származó kifejezésekkel is kiegészítettük, növelve ezzel a témák iránti érdeklődésüket. Ez is nagyon eredményesnek bizonyult, a csoport idén is nagyon lelkes és aktív volt. A hiányzások senki esetében sem haladták meg a maximumot. A félév során országismerethez kapcsolódó szövegeket, videókat is használtunk, német népszokásokkal, sztereotípiákkal és városokkal, valamint a különböző kultúrák közti különbségekkel ismerkedtünk meg. A kétes jegyre állók számára a javítási lehetőséget ebben a szemeszterben is minimum 400 szavas fogalmazások jelentették, a téma a félév során szerzett ismeretek felhasználásával a szülővárosról, kedvenc filmről, kedvenc könyvről készített önálló fogalmazás volt. A félév során a résztvevőknek lehetőségük nyílt egy szabadon választott témában önálló német nyelvű prezentációt készíteni is. Sokan éltek is a lehetőséggel, ez pedig mindenképp pozitívan hatott mind az egyéni felkészülésre, mind pedig az adott helyzetre való német nyelvű interakcióra a csoporton belül. Minden résztvevő esetében megfigyelhető volt a fejlődés, a csoport eredményes félévet zárt.

Egyéb német nyelvi kurzusok (1 oktató, 2 csoport, 14 fő)

Német 7

B2 | csütörtök 8.00–9.30 | Kurzusvezető: Sára Balázs | 4 fő [a kurzusra a Neptunban nem regisztrált hallgató, de a félév utolsó négy hetében a B2-es nyelvvizsgára készülő collegistáknak az itt jelzett időpontban tartottunk órákat]

Tananyag: vizsgafelkészülést támogató, célzott típusfeladatok a kurzusvezető összeállításában.

A félévi munka értékelése: A B2-es szintű ÖSD-nyelvvizsgára felkészítő kurzusra félév elején két fő jelentkezett, akiket gyakorlati okokból Sós Gabriella tanárnő Német 6-os csoportjába osztottunk be, emellett a félév végén négy alkalommal külön alkalmakat is biztosítottunk a nyelvvizsga előtt álló tanulóknak az intenzívebb felkészülésre. A csoport a FONAL/ALFONSÓ program keretében kezdte meg a német nyelv tanulását, vagyis negyedik éve tanul

németül; a hallgatók nyelvi kompetenciái az elvárható szinten vannak: szóbeli vizsgán egy hallgató, komplex vizsgán pedig egy másik hallgató már most is biztosan megfelelne a középfokú nyelvvizsga követelményeinek. Egy további hallgató nyelvi kompetenciái már több féléve minden tekintetben meghaladják a B2-es szintet. A csoport jól összeszokott, a hallgatók együttműködők és nyitottak, szívesen szólalnak meg németül. Az órákon elsősorban a mintatesztek feladataira és az egyes feladattípusok optimális megoldási stratégiáira, ill. a szóbeli vizsga feladatainak gyakorlására fektettünk hangsúlyt.

Német 8

C1 | kedd 18.30–20.00, csütörtök 19.30–21.00 | Kurzusvezető: Sára Balázs
| 10 fő

Tananyag: Goethe-Zertifikat DSD C1- és ÖSD C1-mintatesztek és egyéb segédanyagok a kurzusvezető összeállításában.

A félévi munka értékelése: A Goethe ZD és ÖSD C1-es komplex német nyelvvizsgára felkészítő német kurzus az előző félév hallgatóinak részvételével folyt tovább (Egy hallgató magánúton folytatja a némettanulást, de a félév végi szintfelmérőt megírta és kiváló eredménnyel teljesítette). A kurzus jelen félévét teljes egészében a felsőfokú nyelvvizsga típusfeladatainak gyakorlására szántuk. A csoport továbbra is örömmel és lelkesen dolgozott: a hallgatók érdeklődők, az órákat többségükben rendszeresen látogatják – a kiadott házi feladatok elkészítésében azonban nem mindig „napra készek”, illetve jórészt továbbra sem élnek azzal a lehetőséggel, hogy önállóan mintatesztek és fogalmazásokat oldjanak meg, ill. készítsenek el, az órákon, szóban viszont annál aktívabbak.

A félév végi C1-es próbanyelvvizsga eredményei alapján négy hallgató stabil C1-es szintet ér el, így bármikor vállalkozhat sikeres nyelvvizsgára; az írásbeli kompetenciák terén fejlesztésre szorul még három hallgató, de kellő időt és energiát rászánva a következő tanév során ők is teljesíthetik a vállalt nyelvvizsga megszerzését.

IV. Angol nyelvi kurzusok (4 oktató, 2 csoport, 37 fő)

Angol 7

B2 | kedd 20.00–21.30, csütörtök 17.45–19.15 | Kurzusvezető: Solymosi Nóra,
Fogas Livia, Sinka Andor Dénes | 9 fő

Tananyag: *Solutions Intermediate* egyes fejezetei, kiegészítő anyagok, feladatok,
cikkek, videók.

Angol 8/A–B

C1 | A) péntek 14.00–15.30; B) péntek 15.30–17.00 | Kurzusvezető: Sántháné
Gedeon Mária | 28 fő

Tananyag: *Premium C1*. Pearson 2009.

V. Latin nyelvi kurzusok (3 oktató, 5 csoport, 52 fő)

Latin 2/BT (bölcészlet- és társadalomtudomány-szakos hallgatóknak)

A1 | kedd 7.15–8.05 | Kurzusvezető: Horváth László | 36 fő

Tananyag: Az oktatótól választott irodalmi szemelvények: Catullus, *Vivamus mea Lesbia; Ille mi par esse deo videtur; Passer mortuus est; Cenabis bene apud me*; Hadrianus és Aelia Sabina sírfelirata; A Képes Krónika Szent László és a kun vitéz szemelvénye.

Témakörök, lexika: Az egyes olvasmányokhoz kötődő irodalomtörténeti és kultúrtörténeti ismeretek. Latin szólások és magyar értelmezésük. Az irodalmi szemelvények szókincse, memoriterek. Mindemellett az NTP-SZKOLL-17-0025 pályázat keretében elnyert támogatásnak köszönhetően egynapos, buszos tanulmányi kirándulást tettünk Gorsiumba (Tác) és részt vettünk a Floralia rendezvényen.

Elsajátított nyelvtani szabályok: Az első félév anyagának állandó ismétlése: az I–V. declinatio, az I–II. és III. declinációs melléknevek; főnevek és melléknevek egyeztetése; az act. impf. és perf. alakok ragozása az I–IV. coniugatióban; az inf. impf.; az *is, ea, id* mutató névmás ragozása; a létige act. ind. impf. ragozása. Valamint az act. futurum és coni. praes. és praet. ipf.; participiumok és a pass. praes. ipf.

A félévi munka értékelése: A Collegiumban kötelező latin nyelvtanulás a mindenkori BA elsőéves (bölcészettudományi és társadalomtudományi karokon tanuló) collegistákra vonatkozik. A követelmény az egyetemi „latinköteles” (romanista stb.) előírásoknak megfelelően minimális, jóllehet azt messze túlszárnyalja. A collegisták többségének teljesítménye jól elkülöníthető csoportokra osztható. A szeminárium voltaképpen – találó collegista megfogalmazással – „osztályfőnöki óra”, ahol a latintanárról, aki történetesen a Collegium igazgatója (sajátos történelmi okok miatt immár több mint két évtizede), a tananyag mennyiségétől függetlenül megismerheti a diákok szellemiségét, munkamorálját.

Az érdemjegy vagy azok elmaradása önmagáért beszél. Mindazonáltal összességében határozott javulást tapasztaltam a hallgatók munkájában, hozzáállásában és – ami talán mindennél fontosabb – érdeklődésében. Immár hagyományosan a tavaszi félévre vonatkozóan úgy döntöttem, hogy a digitális tankönyv anyagát félretéve (az olvasmányok érdektelenek és a végletekig unalmasak) a világirodalom gyöngyszemei közé tartozó szemelvényeket adok ki feldolgozásra. Örömmel tapasztaltam, hogy az első félévben elsajátított nyelvtani anyag alapján a fordítás nem okozott nehézséget azoknak, akik valóban elvégezték a feladatokat. Az órák jó hangulatban teltek, összetartó, egymást segítő csoporttá formálódott a résztvevők közössége.

Kifejezetten jól sikerült és emlékezetes élményt szerzett a gorsiumi tanulmányi kirándulás. A részvétel a felsőéves collegisták előtt is nyitott volt. Az áprilisi Florália-ünnep első napján külön busszal utaztunk Tác község mellé. A kirándulást megelőzően Gorsium és Pannónia történetéről (Szajbély Zsigmond), illetve a római katonai hagyományörzészről (Góczon Tamás) kiselőadásokat hallgattunk meg. Góczon úr maga is aktív hagyományörző (*Legio Decima gemina*), legionárius társaival szívesen fogadta csoportunkat a táborban.

Latin 2/R (romanistáknak)

A1/A2 | kedd 8.15–9.45 | Kurzusvezető: Egedi-Kovács Emese | 4 fő

Tananyag: Ferenczi A. – Monostori M.: *Latin nyelvkönyv*. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1998. II./1–5. fejezet.

Témakörök, lexika: Szent György és a sárkány (*Legenda aurea*), A „nyolc boldogság” (*Vulgata*), A britannok életmódja (*Bellum Gallicum*, V, 12., 14.), A gallok családi élete (*Bellum Gallicum*, VI, 18-19.), Az agrigentumiak Hercules szobra, A cataniai Ceres szobor megszerzése (Cicero: *In Verrem*, II. 4. 43, 94-95; II. 4. 45, 99-100), A farkasember története, Croton erkölcei (Petronius: *Satyricon*, *Cena Trimalchionis*), Cicero a helyes életvitelről (*Cato maior de senectute*), latin szólások, verstan, memoriterek. Az olvasmányok szókéincse.

Elsajátított nyelvtani szabályok: A participiumok, a ragozható tőszámnevek ragozása, a *fero* ige ragozása, *ablativus modi*, a *passivum*, a *deponens* és *semideponens* igék, tiltás, *ablativus rei efficientis*, *ablativus auctoris*, *ablativus qualitatis*, a melléknevek áttekintése (háromvégű, kétvégű és

egyvégi melléknevek), melléknevek fokozása, az adverbiumok képzése és fokozása, *ablativus comparationis*, *ablativus mensurae*, *ablativus limitationis*, összehasonlítás, az *accusativus cum infinitivo*, az infinitivusok rendszere, a deponens igék infinitivusai, a *nominativus cum infinitivo*, a *fio (fieri factus sum)* és a *nolo (nolle nolui)* igék ragozása, *ablativus temporis*, *coniunctivus*, feltételes alárendelő mondatok (*casus realis*, *casus potentialis*, *casus irrealis*). A participium *instans activi* és *passivi*. *Coniugatio periphrastica*. A *gerundium*. *Dativus auctoris*.

A félévi munka értékelése: A kurzus az őszi félévben megkezdett latin nyelvről folytatása volt. A kurzushoz a félév elején újabb hallgató csatlakozott. A félév során a tankönyv második fejezetének 1–5. leckeit vettük át. A tankönyv fejezeteinek mindkét olvasmányát (A, B) feldolgoztuk. A hallgatók a szövegrészeket előzőleg otthon elolvasták, és lefordították. Az órán azután együtt is lefordítottuk azokat, kitérve a nyelvtani jelenségekre. Az olvasmányokat történeti, kultúrtörténeti és irodalmi ismeretekkel is igyekeztem kiegészíteni. Az órák elején a hallgatók rövid dolgozatban számoltak be az előző óra nyelvtani anyagából és szavaiból. Az órákra mindannyian lelkiismeretesen felkészültek, így viszonylag könnyen és gyorsan tudtunk haladni.

Az ALFONS-vizsgát minden hallgató sikeresen teljesítette. A vizsga csak szóbeli vizsgarészből állt. A vizsgán a kijelölt szövegek közül húztak egyet, amelyet le kellett fordítaniuk, majd a szöveghez kapcsolódóan nyelvtani és kultúrtörténeti kérdésekre kellett válaszolniuk. Szóbeli vizsga: (1) Szent György és a sárkány (p. 73), (2) *De Romulo et Remo* (p. 22), (3) Plautus: A bögre (p. 23), (4) *De triumphis* (p. 34), (5) A nyolc boldogság (p. 74).

Latin 6/R (romanistáknak)

B1 | kedd 10.00–11.30 | Kurzusvezető: Egedi-Kovács Emese | 2 fő

Tananyag: Magyar: *Játszva latinul*, Kecskemét, 1991; Nagy–Kovács–Péter: *Latin nyelvtan a középiskolák számára*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest; Majoros: *Római élet*, Athenaeum Kiadó, 2005; Latin emelt szintű érettségi feladatsorok.

A félévi munka értékelése: A félév során a latin középfokú nyelvvizsgára készültünk. A hallgatók az órán nyelvvizsga feladatsorokat és korábbi emelt

szintű érettségi feladatsorokat oldottak meg, majd együtt értékeltük azokat. A nyelvtani tudnivalókat fordítási feladatok (magyarról latinra) segítségével ismételtük át, elsősorban az igeneves szerkezetekre és a mondattanra fókuszálva. Valamint kiegészítésként verseket is olvastunk.

Az ALFONS-vizsgát mindkét hallgató sikeresen teljesítette. A vizsga csak írásbeli részből állt, a hallgatóknak itt egy korábbi emelt szintű érettségi írásbeli feladatsort kellett megoldaniuk.

Latin 2/T (történészeknek)

A1/A2 | péntek 13.00–14.30 | Kurzusvezető: Mészáros Tamás | 5 fő

Tananyag: Ferenczi–Monostori: *Latin nyelvkönyv*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó 1998; Nagy–Kováts–Péter: *Latin nyelvtan a középiskolák számára*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó 1996.

Részletesen tárgyalt témakörök és tanult nyelvtani anyag: Az óra az előző félévben kezdőknek meghirdetett latin nyelvóra folytatásaként szorosan kapcsolódik a korábban elvégzett anyaghoz. A hallgatók alaktani ismeretei az alábbi nyelvtani jelenségekre terjednek ki: az aktív igeragozás rendszeréből: praes. és praet. impf. ind.; praes. és praet. perf. ind.; fut. impf. és perf.; az igenevek áttekintése: participiumok, infinitivusok; a vocativus; a mutató névmások; a vonatkozó névmás; a birtokos névmás; a meghatározó névmás; a visszaható névmás. Emellett feldolgoztuk a latin nyelvkönyv megfelelő olvasmányait (I–IV AB).

A jegyszerzés feltételei: háromnál nem több hiányzás, folyamatos órai munka, az órai dolgozatok megírása. A nyelvi szintfelmérőt négyen vették fel és teljesítették.

Latin 6/T (történészeknek)

B2 | péntek 15.00–16.30 | Kurzusvezető: Mészáros Tamás | 5 fő

A félév során a hallgatók saját összeállítású próbanyelvvizsgákat (nyelvtani teszt, kultúrtörténet, fordítás latinról magyarra) töltöttek ki, a javítást közösen végeztük. A nyelvi szintfelmérő 3. vizsgakurzust egy hallgató vette fel, de egy másik is megírta. A csoportból ketten sikeres B2 típusú nyelvvizsgát szereztek.

VI. Spanyol nyelvi kurzusok (4 oktató, 2 csoport, 13 fő)

Spanyol 2

A1/A2 | szerda 18.30–20.00, csütörtök 20.00–21.00 | Kurzusvezető: Kasuba Ágnes Rebeka, Hentes Beatrix, Vezekényi Fanni | 7 fő

Tananyag: Equipo Prisma, *Prisma Comienza*, Método de español para extranjeros, Edinumen, nivel A1, 2002, 4–7. fejezet (+CD).

Témakörök, lexika: Bemutatkozás, család, barátok bemutatása, lakókörnyezet, intézménynevek, útbaigazítás, irányok, helymeghatározás, preferenciák, érzések kifejezése, ház és lakás részei, szükségletek, kívánságok kifejezése, eldöntendő és nyitott kérdések, kérdőszavak, közlekedési eszközök, mozgást kifejező igék, mindennapi rutin, időpont, óra meghatározása.

Nyelvtan: Létigék, rendhagyó igék jelenidejű használata, visszaható igék használata jelen időben, *saber–poder* közti különbség és használatuk, *gustar* típusú igék ragozása és használata.

A félévi munka értékelése: Ebben a félévben a három különböző tanár miatt a tananyagban való haladás kevésbé volt gördülékeny. Több hallgatótól érkezett visszajelzés arról, hogy nehéz követni a kurzusoktatók váltakozását, ami befolyást gyakorolt a kurzus ritmusára, és a hallgatók teljesítményére éppúgy, mint az oktatók hatékonyságára. Mindezek ellenére a csoport dinamikája és a kurzus során uralkodó hangulat mindig pozitív hatással volt az oktatás folyamatára, a hallgatók minden órán aktívak voltak, és szívesen vettek részt a foglalkozásokon.

Szintfelmérő vizsga: Az oktatók tanulmányi kötelezettségei miatt csak írásbeli vizsgára kerülhetett sor. A szintfelmérő feladatsorban a félév során elsajátított és begyakorolt nyelvtani szabályok és lexikai témakörök jelentek meg (napi rutin: visszaható, rendhagyó igék, óra; útbaigazítás: irányok, lakókörnyezet, útbaigazítás; mondatfordítás: rendhagyó igék, mondatalkotás; „lyukas” szöveg: *gustar* típusú igék). Az írásbeli feladatsor kiértékelése után a hallgatók a kapott jegyüket szóbeli vizsgával javíthatták, így ketten szabadon választott témakörből tettek szóbeli vizsgát. Ennek fényében a kurzus minden résztvevője jeles szintfelmérő vizsgát tett.

Spanyol 4

A2/B1 | kedd 17.00–18.30, csütörtök 17.00–18.30 | Kurzusvezető: Klempáné dr. Faix Dóra | 6 fő

Tananyag: *Prisma A2 Continúa* (digitalizált változat), 1–5. és 7. fejezet.

A kurzus tematikája: A spanyol A2–B1 szintű kurzus témája az alapvető nyelvtani szerkezetek, elsősorban a különböző múlt idők, a jövő idő és a feltételes mód, valamint a felszólító mód elsajátítása és használata volt. A különböző nyelvtani jelenségeket a következő témákkal összekötve gyakoroltuk, ezek: saját múltunk, életünk, élményeink, utazásaink; mások (például híres emberek) élete; elképzeléseink saját jövőnkről; a jövőről a Földön (például: egy város a jövőben); az együttélés szabályai, a feladatok beosztása; jótanácsok az egészséges életmódhoz, testgyakorlatok.

A csoportban végzett munka rövid összefoglalása: Ebben a félévben is ketten jártak be legszorgalmasabban az órára, egy további hallgató továbbra is kiemelkedő teljesítményt nyújtott, és negyedük is ügyesen oldotta meg a feladatokat. Az ötödik hallgató ebben a félévben sokkal kevesebbet járt órára, mint eddig (nagyon sok egyéb kötelezettsége volt), és az órai anyagot nem is nagyon tudta pótolni, elmaradt a többiektől. A hatodik hallgató most csatlakozott a csoporthoz, de nem készült rendszeresen, ezért egyelőre nem tudta behozni a többiekét.

Seniori beszámolók

2017/2018. I. félév

ÁRVAI ANETT

Doktori iskolai státusz:	állami ösztöndíjas PhD-hallgató, Földtudományi Doktori Iskola, Földrajz–Meteorológia Program
Tanulmányok kezdete:	2016. szeptember
PhD téma címe:	Városfejlesztési fogalmak térbeli terjedésének és magyarországi adaptálásának vizsgálata
Témavezető:	Dr. Gyuris Ferenc

Tanulmányok

Az őszi szemeszter során elvégzett kurzusok:

- Az információs társadalom terei (Dr. Jakobi Ákos) [FÖL/1/059] [kreditérték: 6; érdemjegy: jeles]
- A kulturális földrajz új irányzatai (Berki Márton) [FÖL/1/107] [kreditérték: 6]
- Marginalizált társadalmi csoportok földrajza (Dr. Timár Judit) [FÖL/1/198] [kreditérték: 6]

A félévben felvett kreditek száma (irányított kutatómunkával, beszámolóval együtt): 40

Több kurzus még nem került osztályozásra, így átlagom egyelőre még nem számolható ki.

Oktatási tevékenység

Földrajzi alapismeretek [foldalap17ga]

Földrajz kritériumtárgy (Földrajzi helyismeret) [lh1c2393]

A disszertációhoz kapcsolódó kutatási tevékenység

A 2017–2018. tanév őszi félévében főként tanulmányi kötelezettségeim teljesítésére koncentráltam, azonban igyekeztem olyan doktori kurzusokat elvégezni, melyek kapcsolódnak a kutatási témámhoz. Ennek köszönhetően mind doktori kutatásom fő témája, a városfejlesztési szakpolitika-mobilitás, mind a vizsgálni kívánt esettanulmányom, az okos városok témakörében elkészítettem egy-egy olyan szemináriumi dolgozatot, melyek hozzájárulnak a doktori kutatásomhoz,

illetve kisebb átdolgozást követően eredményeik konferencián előadhatóak vagy publikáció készülhet belőlük.

Publikációs tevékenység, konferencia-részvétel

A félév során publikációm nem jelent meg, azonban a közeljövőben megjelenik recenzióm Eva Anne Frantz *Gewalt und Koexistenz* című könyvéről. A cikket a Földrajzi Közlemények szerkesztősége közlésre elfogadta.

2017 nyarán Szombathelyen részt vettem az 50. Savaria Urbanisztikai Nyári Egyetemen. Októberben nézőként voltam jelen Tübingenben a Német Földrajzi Kongresszuson, melyről szóló konferencia-beszámolóm véglegesítés alatt áll, a közeljövőben szeretném benyújtani a Tér és Társadalom szerkesztőségéhez. Emellett jelentkeztem a következő félévben Szegeden megrendezésre kerülő CEECOM – 11. Közép- és Kelet-Európai Kommunikáció és Média Konferenciára, absztraktom jelenleg elbírálás alatt van.

BODA ATTILA

Teljesített kurzusok

A kurzus címe:	Az oktató neve:	Kredit:	Érdemjegy:
Forrásszöveg-olvasás/ paleográfiai gyakorlat	Oborni Teréz	7	Jeles (5)
Konzultáció	Tóth Krisztina	7	Jeles (5)
Kora újkori kézirat- olvasás (német)	Fazekas István	7	Jeles (5)
Külföldi kutató- munka – kb. egy hét időtartam	Borsodi Csaba	4	Kétfokozatú: teljesítette

Konferencia-részvétel

2017.11.03. XIV. Fiatal Kárpátaljai Magyar Kutatók Konferenciája a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán. Előadás: „*Munkács kiváltsági a késő középkorban.*”

Szerkesztés alatt álló kiadvány

Az Ungvári Görög Katolikus Szeminárium hallgatói adataira 1750-től 1850-ig.

Egyéb tevékenység

2017. január 15-től a Jézus Társasága Magyarországi Rendtartomány Levéltárának segédlevéltárosi feladatai részmunkaidőben.

Beszámoló 2017–2018. tanév 1. félévéről

A félév folyamán tovább folytattam a Munkács városával kapcsolatos középkori oklevelek átírását és értelmezését Tóth Krisztina témavezető irányításával. Ezzel párhuzamosan Oborni Teréz tanárnővel a kora újkori privilégiumok átírásával foglalkoztunk. Így többek között feldolgozásra került Szilágyi Erzsébet

két oklevele (1465, 1477); Corvin János oklevele (1494); Anna királyné oklevele (1505); Ulászló király három oklevele (1507, 2x1512); Mária királyné oklevele (1523); I. Miksa két oklevele (1571, 1574); Rudolf oklevele (1601); II. Mátyás oklevele (1613); III. Károly oklevele (1734).

Kutatásommal egy elhanyagolt, de a magyar történettudomány számára fontos terület feltárásához járulhatok hozzá. Jelen állás szerint 30 Mohács előtti oklevelet találtam a Kárpátaljai Történeti Állami Levéltárban Munkács késő középkori városprivilegiumairól. A 30 oklevél közül 21 teljesen ismeretlen a magyar történettudomány előtt. A többi kilenc digitalizált mikrofilm formátumban érhető el a Magyar Nemzeti Levéltár DLDF adatbázisában. Munkács mezővárosra vonatkozóan közel 60 oklevél található a KTÁL-ban 1376-1850 között. Az oklevelek regesztázását és átírását követően célom a középkori- és kora újkori privilegiumok forráskiadása 1376-tól 1830-ig és a doktori diszsertáció megírása.

Ezúton is köszönöm támogatását, hogy a Collegium bentlakó tagja lehetek. Tisztelettel kérem beszámolóm elfogadását és tagságom meghosszabbítását a Doktori Iskola utolsó félévére vonatkozóan is.

BONDICI LÁSZLÓ

Alulírott Bondici László, a Matematika–Fizika Műhely senior tagja, seniori kötelezettségemnek eleget téve a következőkben szeretnék beszámolni a fél-éves szakmai és közéleti tevékenységeimről.

A doktori tanulmányokkal kapcsolatos reguláris kötelezettségeken túl a következő, a Collegiumhoz kapcsolódó tevékenységeket végeztem:

A Matematika–Fizika műhelyben, a műhelyóra keretén belül öt alkalmas bevezető kurzust tartottam pénzügyi matematikából az alapszakos hallgatóknak. A matematika szakos collegák mellett a fizikus collegák is érdeklődtek a témakör iránt. A kurzus alapjául a Columbia Egyetem *Financial Engineering and Risk Management* című online kurzusa szolgált. Kellő érdeklődés esetén a témakör feldolgozását a tavaszi félévben folytathatjuk.

A januári Tehetség táborban előadást tartottam *Bevezető pénzügyi matematika: derivatívaárazás diszkrét időhorizonton* címmel.

A Választmány munkájában a Gazdasági Bizottság elnökeként tevékenykedtem.

A rendszergazdai munkában segítőként vettem részt (wifi rendszer működtetése, hibaelhárítások; az Urán rendszerrel kapcsolatos tevékenységek; a Nagyklub audiotechnikai berendezéseivel kapcsolatos segédkezés).

Az előbbieken ismertetettekre való tekintettel kérem, engedélyezze a tagságom meghosszabbítását.

BÓGNER REBEKA

Doktori iskolai státusz:	állami ösztöndíjas PhD-hallgató, Fizika Doktori Iskola, Részecskefizika és Csillagászat Program
Tanulmányok kezdete:	2017. szeptember
PhD téma:	Clouds in violent environments – felhők violens környezetekben, felhőmagok kölcsönhatása környezetükkel
Témavezető:	dr. Tóth L. Viktor

Tanulmányok

Az őszi félévben elvégzett kurzusok:

Asztrostatisztika I. (dr. Balázs Lajos) [FIZ/2/026E:2]; 6 kredit; érdemjegy: jó
Infrared astronomy I. (dr. Tóth L. Viktor) [FIZ/2/040E:2]; 6 kredit; érdemjegy: jeles

Az intersztelláris anyag fizikája II. (dr. Tóth L. Viktor) [FIZ/2/058]; 6 kredit; érdemjegy: még nem került beírásra

Kutatási tevékenység

Doktori tanulmányaim témája a csillagkeletkezés legkorábbi szakaszainak vizsgálata, a sűrű felhőmagok kapcsolata és kölcsönhatása környezetükkel, s hogy ez miként befolyásolja a felhőmag fejlődését és a majdani csillagkeletkezést. A csillagokat létrehozó sűrű, hideg felhőmagokat távoli infravörös, szubmilliméteres és rádiótartományban tudjuk vizsgálni, kontinuum- és különböző molekulavonalas mérésekkel. Mivel ilyenekkel eddig behatóan még nem dolgoztam, ezért ennek irodalmával folyamatosan foglalkoztam a félév során, CO és NH₃ adatok kiértékelése céljából. Hideg felhőcsomókat vizsgáltam ezeken a vonalakon, és az esetlegesen bennük rejlő fiatal csillagok aktivitására utaló jeleket kerestem. A 14 vizsgált területből két területen valószínűsíthető fiatal csillag okozta kifújás.

November 22. és december 6. között Franciaországban, Besançonban Julien Montillaud (Université de Franche-Comté) felügyeletével készítettem elő távcsőidő-pályázatot a Green Bank Telescope-ra (kód: GBT/2017-10-005, feltöltés alatt, határidő: február 1.), melyben egy ismert csillagkeletkeztető területhez tartozó filamentumot vizsgálnánk a sűrű, illetve az akkretálódó csillagközi

anyagot jelző különböző molekulavonalakon. A mérés technikai és tudományos részét is én terveztem meg.

Publikációk, tervek a következő félévre

Publikációm, illetve konferencia-részvételem a félév során nem volt. A CO és NH₃ mérések kiértékelése egy összefogó cikkbe kerülne bele, mely a téma-vezetőm által mért Galatic Cold Cores programban szereplő területeket dolgozná fel. Ha a GBT-re beadott pályázat elfogadásra és lemérésre kerül, annak feldolgozása és kiértékelése fogja képezni kutatásom jelentős részét.

A „From prestellar cores to solar nebulae” (<https://www.ias.u-psud.fr/core2-disk/>) nevű hathetes tudományos program első két hetére, valamint a 2018-as IAU General Assembly-ra is leadtam a jelentkezésem.

Január 29. és április 2. között a bonni Max-Planck-Institut für Radioastronomie-ban, dr. Csengeri Timea vezetésével töltök szakmai gyakorlatot az Erasmus+ program keretében, mely során aktív csillagkeletkeztető területek rádióspektroszkópiai méréseivel, főként NH₃ adatok kalibrációjával, feldolgozásával és kiértékelésével fogok foglalkozni.

Oktatási tevékenység

A félév során az ELTE-n a Csillagászati észlelési gyakorlatok I. kurzus egyik csoportját vezettem egy felsőbbéves PhD hallgatóval. Az órákon alapvető csillagászati számításokat végeztünk, megismerkedtek a csillagképekkel, a távcső-típusokkal és -hibákkal.

Az elsőéves földtudomány BSc hallgatók számára tartott Csillagászat előadást és az elsőéves csillagász MSc hallgatók Spektroszkópia I. laborját témavezetőm külföldi elfoglaltságai alatt három, illetve egy alkalommal helyettesítettem. Az előadáson a csillagok energiatermeléséről, életútjáról, a Tejútrendszer szerkezetéről tanultak; a laboron az IDL programnyelv segítségével tanultak spektroszkópiai adatfeldolgozást.

Január 20-án, a tanszék Planetáriumában a csillagász alaptanfolyamon részt vevőknek tartottam előadást a csillagképek történetéről és fontosabb objektumaikról, látnivalóikról.

A tavaszi félévre a szakmai gyakorlatom miatt egyelőre nem vállaltam kurzus tartását.

Egyéb tevékenység

Témavezetőm egyik diákjának konzulense voltam tudományos diákköri

munkája során, aki benyújtott dolgozatával és előadásával a csillagász kari TDK galaktikus szekciójában megosztott első díjat nyert.

Eötvös Collegium

A félév során nem tartottam műhelyórát, illetve a tavaszi félévben a két hónapos távollétem miatt szintén nem fogok órát tartani.

CZETI ISTVÁN

A 2017/2018-as tanév első félévében heti másfél órában latinkurzust tartottam a Történelem Műhely haladó csoportja számára, amelynek célja a nyelvvizsgára való felkészülés és az önálló forrásolvasáshoz szükséges készségek fejlesztése volt. A félév során Vergiliustól, Horatiustól és Tacitustól olvastunk szemelvényeket.

Lektorként működtem közre a Dr. Thoroczky Gábor által szerkesztett középkori forrásgyűjtemény szerkesztésében. Doktori disszertációm készítése kapcsán a Dionysius Halicarnasseus *Antiquitates Romanae* című művében előforduló, a római jog története szempontjából releváns szöveghelyek kutatásával foglalkoztam, továbbá tanulmányoztam a késő ókori szír irodalmat.

DUDLÁK TAMÁS

Státusz:	Eötvös Collegium, bejáró állami ösztöndíjas; Budapesti Corvinus Egyetem Nemzetközi Kapcsolatok Doktori Iskola, Nemzetközi és biztonsági tanulmányok alprogram
III. év	
Disszertáció:	Török külpolitika új alapokon. A szíriai válság és a török politikai gondolkodás paradigmaváltása
Témavezető:	Dr. Rostoványi Zsolt

Oktatási tevékenység

- Regionális tanulmányok kurzus, Közel-Kelet téma (90 perc), Nemzeti Köszolgálati Egyetem
- Európán kívüli térségek kurzus, Közel-Kelet és Törökország téma (90 perc), Budapesti Corvinus Egyetem
- Aktuális nemzetközi kérdések kurzus, A kurd kérdés téma (90 perc), Budapesti Corvinus Egyetem

Kutatási tevékenység

1. Migráció és menekültkérdés iraki Kurdisztánban

Korábban már részletesebb kutatást folytattam iraki Kurdisztánnal kapcsolatban, ebben leginkább az autonóm tartomány külkapcsolataira koncentráltam. A Corvinus Journal of International Affairs folyóirat felhívására azonban az eddig összegyűjtött anyagaimat új keretbe rendeztem, és friss kutatásomban azt vizsgáltam, miként (nem) biztonságiasítja az iraki Kurdisztán politikai vezetése az oda nagy tömegben menekülő arabok ügyét. A tanulmány angol nyelven meg is jelent az említett folyóiratban, s a témában 2018. március végén a *25th International Conference of Europeanists* című konferencián elő is adok.

2. Kína földgázkapcsolatai Közép-Ázsiában

Ebben a kutatásban az energiapolitikai érdeklődésem felé hajolva végeztem el egy korábban már tervben levő kutatást, melyet a Budapesti Gazdasági Egyetem doktorandusz konferenciájára való felhívás apropóján kezdtem meg. A kutatásból készült cikkekre a pozitív visszajelzéseket már megkaptam, remélhetőleg hamarosan meg is jelenik.

3. Békéből háborúba: Törökország és a kurdok

Az őszi félév végén a korábbi kutatásaimhoz is kapcsolódva egy aktuális kérdésben is megkezdtem a kutatást, melynek első eredményeiről az Eötvös Collegium Tehetségátáborában előadást is tartottam. A hamarosan elkészülő anyagot a Pro Minoritate folyóiratba szeretném leadni, a témában pedig a tavaszi félévre két nemzetközi konferenciára is jelentkeztem.

Konferenciák

1. 2017. október 19–21.: 29th Annual European Association for Evolutionary Political Economy (EAEPE) Conference, Budapesti Corvinus Egyetem – *Pipeline game in Turkey. What is the choice of the government?*
2. 2017. november 16–18.: African Studies Association 60th Annual Meeting, Chicago – *Southern Opening – Assessing the Performance of Turkish Institutions in Sub-Saharan Africa*
3. 2017. november 23.: Angelusz Róbert Szakkollégium Éjszakája, Budapest – *Merre tart a Közel-Kelet? Az Iszlám Államtól a migrációs válságig, egész estés előadás.* <https://www.facebook.com/events/2015607055390699/>
4. 2017. november 28.: *Válságkörzetek a 21. században. Kérdések és válaszok biztonságpolitikai szemmel*, Budapest – A konfliktustól az együttműködésig. A török külpolitika átalakulása az iraki Kurdisztánnal való viszonyban
5. 2017. december 7.: IV. Emberi jogi konferencia, ELTE-TÁTK, Budapest – *Menekültek földje? Törökország és szíriai vendégei*

Publikációk

1. *Törökország helye az Európai Unió, Oroszország és Azerbajdzsán közti gázjátszmában.* Világpolitika 2017 (megjelenés alatt)
2. *A small country for more men? Iraqi Kurdistan and recent inflows of migration.* Corvinus Journal of International Affairs, Vol. 2. No. 4., December 2017. <http://cojourn.blogspot.hu/>

FARAGÓ DÁVID

Az idei félévben az alábbi szakmai tevékenységet végeztem:

1. AZ MNL OL Reformáció projekt keretén belül részt veszek az MNL OL által őrzött 1526–1570. között keletkezett iratok adatbázisának létrehozása, az iratok darabszintű feldolgozásában. A program szorosan kapcsolódik doktori kutatásomhoz, amelynek témája a 16. századi magyar köznemesi társadalom átalakulása. A program során feltárt, és elszórtsága miatt eddig felhasználatlan iratanyag az alapja a doktori kutatásaimnak.
2. Dr Szilágyi Emőke vezetése alatt részt veszek az MTA ITI keretén belül Oláh Miklós levelezésének kritikai kiadásában.
3. Dr. Fazekas István vezetése alatt részt veszek Sigray János 1652. évi naplójának kiadásra történő előkészítésében. A napló eddig ismeretlen volt a történeti kutatások előtt, Sigray pedig mint jelentős 17. századi bene possessionatus lazán kapcsolódik doktori kutatásomhoz.

Publikációk

1. 9/5. Végheő Tamás – Terdik Szilveszter – Majchrics Tiborné – Földvári Katalin – Ternovác Adél – Faragó Dávid – Bachusz Dóra: Források a magyarországi görögkatolikus parókiák történetéhez. A munkácsi egyházmegye parókiarendezési iratai 1782–1787. 5. Bereg vármegye, Nyíregyháza, 2017. Collectanea Athanasiana, II. Textus/Fontes, vol. 9/5 (http://real.mtak.hu/63715/1/ca_II_9_5_bereg_szabolcs.pdf)
2. Faragó Dávid: Öröklés vagy választás? Az I. (Habsburg) Miksa főherceg koronázásához vezető út (1561–1563) (<http://ujkor.hu/content/orokles-vagy-valasztas-az-habsburg-miksa-foherceg-koronazasahoz-vezeto-ut-1561-1563>)
3. Faragó Dávid: Horvátország és Magyarország kapcsolata a 16–17. században (<http://ujkor.hu/content/horvatorszag-es-magyarorszag-kapcsolata-16-17-szazadban>)

Collegiumi tevékenység

1. 2018. január 23-án, a Tehetség tábor keretén belül *Koraújkori magyar irat-olvasás* címen szemináriumi foglalkozást tartottam.
2. Az MTA TTI által a Történelem Műhelynek adott könyvcsomag megszervezése.
3. Sós Gabriella német óráin továbbra is részt veszek.

FAZEKAS BOGLÁRKA

2017 őszén harmadéves doktorandusz hallgatóként, illetve bejáró seniorként folytattam tanulmányaimat a Bölcsészettudományi Kar Nyelvtudományi Doktori Iskolájának Magyar nyelvészet doktori programján. A disszertációm témája az internetes rajongói közösségek nyelvhasználata, témavezetőm Laczkó Krisztina. A félév során a rajongói közösségekben megjelenő humoros szövegeket elemeztem a verbális humor általános elmélete szerint, valamint a Tumblr felületen található blogok rajongói közösségekkel kapcsolatos szövegtípusait vizsgáltam. Emellett pedig a metapragmatikai jelzésekkel foglalkoztam, amelyek a *L'art pour l'art* Társulat Besenyő család-jeleneteiben figyeltem meg, és elemeztem Victor Raskin forgatókönyv-alapú humorelmélete szerint. A félév során továbbá a Magyar műhelyben tutora lettem Török Tímea elsőéves magyar–matematika tanári szakos hallgatónak.

A félévben részt vettem az ELTE Bölcsészkarán, október 5–6-án megrendezett 13. Félúton konferencián. Előadásom címe *A metapragmatikai jelzések szerepe az abszurd világ megkonstruálásában a L'art pour l'art társulat Besenyő család-jeleneteiben* volt. Valamint két tanulmányom is megjelenés alatt áll: az egyik a 11. Félúton konferencia előadásaiból készülő tanulmánykötetben *Az internetes rajongói közösségek nyelvhasználata. Rajongói szókészlet fórumokon* címmel, a másik pedig a 12. Félúton konferencia előadásaiból készülő tanulmánykötetben *A shipping¹ és a blending. A rajongói szókészlet egyes elemeinek a fogalmi integrációs elmélet szerinti elemzése* címmel. A kötetek megjelenési dátuma még nem ismert.

Továbbra is vezetője vagyok a Collegium drámakörének, a D'Coeurnek. 2017. november 16-án újra előadtuk a K2 Színház *Züfec* című darabját, amely Mihail Bulgakov *Színházi regényének* átirata, és amelyet 2016 novemberében mutattunk be az Estikében. Emellett szerepeltünk a december 19-i collegiumi karácsonyon is.

Mindezek mellett pedig jelenleg a CPL Jobsnál dolgozom, műszaki támogatói pozícióban: telefonon keresztül informatikai támogatást nyújtok angol és spanyol nyelven beszélő ügyfeleknek.

¹ Shipping: internetes rajongói közösségekben használatos kifejezés; egy könyv, film, sorozat stb. két szereplője közötti romantikus kapcsolat támogatását jelenti.

GAÁL ZOLTÁN KRISTÓF

Tisztelt Igazgató Úr! Tisztelt Tanári Kar!

Alulírott Gaál Zoltán Kristóf, a Spanyol Filológiai Műhely hetedéves bentlakó tagja alább ismertetem a 2017/2018. tanév őszi szemeszterében a Spanyol Tanszéken, a Romanisztikai Doktori Programon és a Spanyol Filológiai Műhelyben végzett oktatói és tudományos munkámat.

A Spanyol Filológiai Műhely munkájába – a műhelyvezetőkkel történt egyeztetésnek megfelelően – a műhelytagok önálló kutatási eredményeinek megvitatására hivatott kurzus (*Spanyol kutatószeminárium*) foglalkozásain keresztül kapcsolódtam be. Az első alkalommal ismertetem saját kutatásaimat, a további órákon pedig igyekeztem – figyelmemet nyelvi és tartalmi aspektusokra egyaránt kiterjesztve – konstruktív megjegyzésekkel hozzájárulni az alsóbbéves műhelytagok munkájához. Oktatómunkám azonban ebben a félévben elsősorban a Spanyol Nyelvi és Irodalmi Tanszéken valósult meg: egy elsőéves (*Spanyol nyelvtani gyakorlat*) és egy másodéves (*Spanyol hangtani gyakorlat*) szeminárium oktatói feladatkörét láttam el.

Disszertációmmal kapcsolatban az új tanév fontos változást hozott, ugyanis – az eredeti témám megvalósíthatóságával kapcsolatban felmerült objektív nehézségeket figyelembe véve – új munkatervet nyújtottam be a doktori hivatalhoz. Újonnan megkezdett kutatásomban a magyarajkú spanyoltanulók beszédprodukciónak szegmentális fonológiai jellemzőit vizsgálom. A félév során az egyik általam oktatott kurzus hallgatóságával készített hangfelvételek feldolgozása és elemzése folyamatban van. A témából elkészült első tanulmány² január közepén nyújtottam be egy várhatóan 2018 őszén megjelenő kötet szerkesztőségéhez. Fontos azonban megjegyezni, hogy az eredeti kutatási programomhoz már elkészült hanganyagok sem vesznek kárba – január végén fogom leadni egy ezekre a felvételekre építő cikkem³ vázlatos tervezetét egy folyóirathoz.

² Gaál Zoltán Kristóf: “La presencia de los alófonos aproximantes de /bdg/ en la producción oral de los aprendices húngarófonos de E/LE. Un acercamiento piloto” (benyújtott kézirat)

³ Gaál Zoltán Kristóf: “Zárhang-leníció az észak-félszigeti spanyolok olvasott beszédében” (tervezett munkacím)

A félév során, a disszertációhoz kapcsolódó kutatásaimon túl végzett tudományos tevékenységem két fő téma köré szerveződött. A tavaszi félévben megkezdett, a spanyol kicsinyítő képzőkkel kapcsolatos vizsgálataimat befejeztem, a témában született tanulmányom⁴ spanyol nyelvű változatának kéziratát pedig benyújtottam a SZTE Hispanisztika Tanszékének *Acta Hispanica* folyóiratához, ahol – a szerkesztőség tájékoztatása szerint – 2018 januárjában fog megjelenni. A kutatásaim másik irányát az ELTE Spanyol Tanszékén frissen alakult nyelvész kutatócsoportjának, a TALES-nek (Taller de Lingüística Española, Spanyol Nyelvészeti Műhely; részletek a <http://spanyolszak.elte.hu/index.php?content=page&id=231> weboldalon) erre a félévre ütemezett tematikája adja. Az első őszi hónapokban lebonyolított kutatás középpontjában a szóbeli kifejezőképesség állt. A megvalósítás szinte minden szakaszában (ötletgyűjtés, hangfelvételek elkészítése, kérdőív összeállítása és terjesztése) aktív részt vállaltam. Eredményeinket két tudományos fórumon, az *Össz nyelvÉsz Konferencián*⁵ (előadásként, általánosabb alkalmazott nyelvészeti szemszögből), valamint a *II Ciclo Internacional de Talleres Didácticos de ELtE*⁶ című nemzetközi módszertani kongresszuson (műhelyként, nyelvtanári szemszögből, a színházra mint didaktikai eszközre fókuszálva) ismertettük.

⁴ Gaál Zoltán Kristóf: “Un encuentro morfofonológico insólito: los sufijos diminutivos del español y las marcas internacionales” (elfogadott kézirat)

⁵ Baditzné Pálvölgyi Kata – Gaál Zoltán Kristóf – Hegedüs Renáta – Poller Lilla – Takács Lili: “Kiejtés, diskurzusjelölők vagy morfoszintaxis? Mi kell inkább a sikeres kommunikációhoz?”

⁶ Baditzné Pálvölgyi Kata – Gaál Zoltán Kristóf – Hegedüs Renáta – Poller Lilla – Ruiz Sánchez Cristina: “Actividades teatrales para lograr una comunicación oral exitosa”

KÓSA-GRIMM ANDRÁS KRISTÓF

Teljesített kurzusok

A kurzus címe:	Az oktató neve:	Kredit:	Érdemjegy:
Magyarország művelődéstörténete a kora újkorban	Várkonyi Gábor	10	jeles (5)
Konzultáció 1.	Ablonczy Balázs	10	jeles (5)
Magyarország művelődéstörténete a XX. században	Ablonczy Balázs	10	jeles (5)

Ebben a félévben kezdtem el PhD tanulmányaimat a Művelődéstörténeti Tanszéken, Ablonczy Balázs témavezetésével. Doktori témám a két világháború közt illegalitásba szorult magyar kommunista mozgalomhoz kapcsolódik: ezen belül vizsgálom a különféle eszméket, mozgalmon belüli (frakciós) vitákat, illetve máig publikálatlan mozgalmi személyek, politikusok pályáját, életét. Ennek megfelelően kutatásaim fókuszpontja ebben a félévben az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltár, illetve a Politikatörténeti Levéltár iratanyagaira irányult.

Reményeim szerint idén tavasszal jelenik meg a tavalyi, XXXIII. OTDK-n aranyérmes dolgozatom (*Schmidt, a rendőrspicli? – Stolte István és az 1932-es kommunista szervezkedés a Pázmány Péter Tudományegyetemen*) rövidített változata a Kommentár folyóiratban. Előreláthatólag nyáron lát napvilágot Müller Rolf tavaly megjelent monográfiájáról (*Az erőszak neve: Péter Gábor*) készített recenzióm az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának folyóiratában, a Betekintőben. Ezeken kívül tavaly őszi folyamán szakmailag lektoráltam Jásdi István (Jány Gusztáv leszármazott) csopaki borász családtörténeti regényének kéziratát, mely tavasszal jelenik meg *Mi maradtunk* címmel a Jaffa Kiadó gondozásában.

KOVÁCS GYÖRGYI

Szeptemberben kezdtem a doktori tanulmányaimat az Irodalomtudományi Doktori Iskola Modern angol és amerikai irodalom és kultúra programján, a kutatási témám az érzékenység és a természetfeletti Ann Radcliffe regényeiben és a kortárs populáris irodalomban, legfőképp a *Tűz és Jég dala* könyvekben és a *Trónok harca* sorozatban. A témavezetőm Ruttkay Veronika tanárnő. Az első félévben a legfőbb feladatomban egy bibliográfia összeállítása volt a témában, mely legalább nyolcezer oldalnyi szakirodalmat tartalmaz. A bibliográfiát sikerült határidőre leadnom. Az egyetemen felvettem ezen kívül egy órát, melynek során tanácsokat kaptunk, hogyan írjunk minél jobb minőségű tanulmányokat angol nyelven, valamint beléptem a populáris kultúra kutatócsoportba. A Collegiumban két órát teljesítettem az Angol-Amerikai Műhelyben: a Módszertan a nyelvtanításban kurzus során különböző egyetemi tanárok tartottak előadást a nyelvtanítással kapcsolatban; a Browningok óra pedig a Browning-házaspár költészetével foglalkozott.

A bibliográfia összeállítása mellett rendszeresen konzultáltam a témavezetőmmel, és elkezdtem feldolgozni a szakirodalmat. Közben haladtam a kutatásommal is, Ann Radcliffe-nek *Az Itáliai* című regényét elemeztem az érzékenység és a természetfeletti szempontjából, és az eredményeimet összevettem a már meglévő elemzéssel Ann Radcliffe leghíresebb regényéről, az *Udolpho rejtelméi*-ről. A kutatást előadtam az Angol-Amerikai Műhely műhelykonferenciáján novemberben.

A félév során még két konferencián adtam elő: A Kanada Konferencián a *Trónok harca* és Kanada kapcsolatát vizsgáltam az egyik szereplő kapcsán, a szegedi Móra Kollégium Interdiszciplináris Konferenciáján pedig az egyik collegiumi órára készített elemzésemet adtam elő, melyben a patkányfogó alakját vizsgáltam Robert Browning versében és Lucy Maud Montgomery *Ann a Zöld Oromból* sorozatában. Ez utóbbi előadásom meg fog jelenni a konferencia kötetében.

A félév során ezen kívül részt vettem a Drámakör munkájában is, előadtuk a *Zűfecet*, melyben nekem is volt egy kisebb szerepem, a karácsonyi műsorban pedig előadtuk egy rövid jelenetet, amit mi magunk írtunk: a *Zűfecet* folytatása, és egyben a következő darabot reklámozza. A tehetségklubban segítettem a Drámakör vezetőjének, Fazekas Boglárkának beugrózást tartani a középiskolásoknak.

A collegiumi B2-es angolórát nem én tartottam, de az én nevem alatt lett meghirdetve, és decemberben beírtam a jegyeket a collegistáknak.

KOVÁCS ISTVÁN

A 2017/2018-as tanév őszi félévében folytattam állami ösztöndíjas doktori tanulmányaimat a Szegedi Tudományegyetem Történelemtudományi Doktori Iskolájában az Antikvitás program keretén belül Dr. Horváth László téma-vezetése alatt.

Az Eötvös József Collegium segítségével volt szerencsém részt venni az *ENS & EC – Normaliens au Collège Eötvös : une tradition vivante* című konferencián 2017. december 5-én és 6-án, ahol *“La philologie à Byzance”* címmel előadást tartottam.

Emellett lehetőségem nyílt két publikáció megjelentetésére. Az egyiket a Dr. Mészáros Tamás tanár úr által szerkesztett *Klasszikus ókor, Bizánc, Humanizmus – A XII. Magyar Ókortudományi Konferencia előadásaiból* című kötetben „Egy bizánci iskoláskönyv?” címmel, a másikat pedig Dr. Székely Melinda tanárnő és Dr. Illés Imre Áron tanár úr által szerkesztett *Chronika* című periodikában *„Les doléances d'un soldat de l'Antiquité”* címmel.

A félév során a Byzantium Központ honlapjának alkalmankénti szerkesztését és frissítését is végeztem.

Doktori tanulmányaimat Ióannés Kinnamos *Epitome rerum ab Joanne et Manuele Comnenis gestarum (Joannés és Manuél Komnénos viselt dolgainak kivonata)* című munkájával kapcsolatosan folytatom. Jelenleg a görög nyelvű mű magyar fordításán munkálkodom, illetve Kinnamos történetfilozófiai bevezetőjét vizsgálom, hogy az hogyan viszonyul a klasszikus görög történetírói hagyományhoz, valamint ennek segítségével igyekszem értelmezni Kinnamos történeteszemléletét is.

LUKÁCS TAMÁS

Doktori Iskola: állami ösztöndíjas,
ELTE TTK FFI Földtudományi Doktori Iskola,
Földtan-Geofizika Program
Kezdés: 2017. szeptember
PhD téma: NMR mérések inverziója
Témavezető: dr. Lenkey László

Tanulmányok

FÖL/2/018E – Elméleti modellezések karotázásban (dr. Drahos Dezső);
6 kredit; jeles
FÖL/OKT/1 – Oktatási tevékenység (dr. Mindszenty Andrea); 1 kredit;
kiv. megfelelt
FÖL/2/024E – Elektromágneses hullámterjedés I. (dr. Ferencz Csaba);
6 kredit; jeles
FÖL/K20 – Irányított kutatómunka (dr. Lenkey László); 20 kredit; kiv. meg-
felelt

Kutatási tevékenység

Kutatásom során különféle inverziós technikák alkalmazását (hagyományos és ML) és paramétervizsgálataikat végzem.

Publikációk, tervek

Jelenleg előkészület alatt van MSc szakdolgozatom inverzóval kiegészülő publikációja, mely 1D és 2D felszíni NMR mérések laterális érzékenységét vizsgálja.

Oktatási tevékenység

Az őszi félév során egy gyakorlatot tartottam a Földtudományi BSc geofizika szakirányos hallgatóinak (Gravitációs, mágneses és geoelektromos módszerek 1. – gyakorlat (og1c2021)) valamint a Geofizikus MSc hallgatóinak tartottam a Geofizikai problémák numerikus modellezése (oo2n1702) c. kurzuson 3 előadást.

Egyéb tevékenység

A PhD képzésem mellett sikeresen teljesítettem az ELTE TTK Hidrológus szakirányú továbbképzésének első félévét esti tagozaton. A félév során a tanszéki TDK fordulójában javítottam 1 db TDK dolgozatot. Az AAPG ESC által szervezett Budapest Education Days (Salt tectonics)-en voltam meghívott előadó Brief introduction to well logging címmel, valamint a Magyar Geofizikusok Egyesülete által szervezett Új utak a földtudományokban c. előadássorozaton adtam elő Felszíni NMR mérések modellezése címmel.

Eötvös Collegium

Az őszi félévben Földtudományi cikkolvasó szeminárium II. (BMVD-200/690/EC) címmel tartottam angol szaknyelvi kurzust a műhely földtudományi érdeklődésű hallgatóinak. A januári Eötvös tehetségábrában előadást tartottam a Földrajz szekcióban.

MARKÓ ANITA

ELTE Irodalomtudományi Doktori Iskola, Európai és magyar reneszánsz doktori program – Universität Wien, Doktoratsstudium der Philosophie in Geistes- und Kulturwissenschaften, Philosophie und Bildungswissenschaft, Dissertationsgebiet: Hungarologie

Disszertáció témája: *Az irodalmi intézmény kezdetei Magyarországon, értelmiségi társaságok a középkorban és a kora újkorban / Der Beginn der institutionalisierten Literatur in Ungarn: die Gesellschaften der Intellektuellen im Mittelalter und in der Frühen Neuzeit*

Témavezető: Dr. Horváth Iván / Dr. Andrea Seidler

Az őszi szemeszterben kezdtem meg doktori tanulmányaim ötödik félévét az Irodalomtudományi Doktori Iskola Európai és magyar reneszánsz programján; illetve negyedik féléveimet a Bécsi Egyetem hungarológia doktori képzésén. A két képzést Cotutelle-program keretében, párhuzamosan végzem, az jelenlegi félévet Budapesten töltöttem.

A doktori képzés jelenlegi szakaszában tovább dolgoztam a Magyarországon is megvalósuló kulturális modellek az európai irodalmi társulások némely fajtáinak meghatározásán. Továbbiakban is egyik legfontosabb feladatomban az irodalmi társaság, csoport, költőkör sokféleképpen használt, és kevés esetben konkrétan meghatározott fogalmának feltárása volt és a középkori és kora újkori csoportosulásokra alkalmazható definíció megalkotása. Az általam folytatott vizsgálatok összegezve azt mutatják, hogy a középkori, kora újkori irodalmi tevékenységekre vonatkozó olyan fogalmat kell megalkotni, amely a csoport mint szociológiai fogalom sokszínű és sokszor informális kommunikációs formáit is leírja. Meglátásom szerint ez nem egy merev definíció, hanem attribútumok szerinti skála: attól függően, hogy adott társaság az irodalmi csoportosulás tulajdonságainak mekkora részével rendelkezik, látható, hogy a csoportosulás milyen fokán áll. Jelenleg ennek a skála alapú definíciónak a meghatározásán dolgozom.

A félév legfontosabb feladatának a doktori téma német nyelvű nyilvános prezentációja volt (*Der Beginn der institutionalisierten Literatur in Ungarn:*

die Gesellschaften der Intellektuellen im Mittelalter und in der Frühen Neuzeit), amely tartalmazta a rövid összefoglalóját az eddig feldolgozott szakirodalomnak, a választott elméleti és módszertani keret leírását, a doktori kutatás további lépéseinek projekttervét. A bemutatott tervet sikeresen előadtam a Bécsi Egyetemen, ahol ezt elfogadták, s így megkaptam az engedélyt a disszertáció és a doktori program folytatására.

A félévben az *Inscriptiones Alborum Amicorum* adatbázis anyagának feldolgozása is feladatomból volt: az emlékkönyvek bejegyzései alapján készített hálózati elemzésem jelenleg a Digitális Bölcsészet folyóiratnál vár publikálásra.

Továbbra is konzultációs és doktori órákat végeztem a Bécsi Egyetemen (Master- und Doktoratseminar (Dr. Andrea Seidler), 6 ECTS; DiplomandInnen- und DoktorandInnenseminar (Dr. Wolfgang Müller-Funk), 6 ECTS).

Az elvégzett szemináriumokon túl részt vettem több tudományos workshopon, konferencián is:

2017.09.20–24. Labin (Horvátország): *Verflechtungen und Interferenzen im Zentral-europäischen Raum*, nemzetközi workshop, részvétel

2017/2018 „A tudomány ekként rajzolja világát”, Irodalom, nevelés és történelem metszetei, doktorandusz konferencia, Eger: *Közösségi háló: Az 1500–1700 közötti hungarika jellegű emlékkönyvbejegyzések hálózata az Inscriptiones Alborum Amicorum alapján*

2017/2018 Konferenciaszervezés: Fiatalok Konferenciája, TÉV/HIT

2017.09.7–10. Drosendorf (Ausztria): „Kulturelle Zirkulation im Habsburgerreich – der Kommunikationsraum Wien“, konferenciárészvétel

MIKLE GYÖRGY

Doktori Iskola státusz: állami ösztöndíjas PhD-hallgató,
Földtudományi DI,
Földrajz–Meteorológia Program

Tanulmányok kezdete: 2016. szeptember

PhD téma címe: Az észak-dunántúli majorok átalakulása a második világháborútól napjainkig – vidékföldrajzi vizsgálat

Témavezető: dr. Győri Róbert

Tanulmányok

Őszi szemeszter során elvégzett kurzusok:

A kulturális földrajz új irányzatai (Berki Márton)

Német 3: Német nyelv félközépfaladóknak (A2) I. (Mónok Eszter)

Átlagom a félévben: 5

A disszertációhoz kapcsolódó kutatási tevékenység

A kulturális földrajz új irányzatai című kurzus keretében egy szemináriumi dolgozat erejéig vizsgáltam a majorokhoz kapcsolódó reprezentáció és performativitás alakulását, amelyek az angolszász dominanciájú földrajzi irányzat kulcsfogalmai. A vizsgálatot olyan, a majorokkal foglalkozó szövegek elemzésével végeztem, amelyek különböző korszakokban születtek, és a majorok ábrázolásmódjának, illetve a majorokhoz köthető, nem ábrázolható cselekedetek és mozgások változó és az elmúlt közel száz évben változatlan elemeinek összehasonlítására lehetőséget adnak.

A félév során folytattam az előző félévben megkezdett történeti földrajzi kutatást. Ennek első része a mai Komárom-Esztergom megye területének a két világháború közötti földbirtokviszonyainak, azon belül is a majori településállományhoz köthető birtokviszonyok elemzését jelentette. A másik kutatott kérdéskör és időszak a szocialista nagyüzemi mezőgazdaság kiépülésének és változásainak hatása a majorok társadalmi viszonyaira.

Publikáció

Győri Róbert, Mikle György (2017): A fejlettség területi különbségeinek változása Magyarországon, 1910–2011. *Tér és Társadalom*, 31. 3. pp. 143–165.

Konferencia-részvétel

Birtokviszonyok és a majorok társadalomföldrajza a Dunántúl északi részén a két világháború között. 9. Országos Uradalomtörténeti Konferencia (2017.09.20.)

Eötvös Collegium-i tevékenység

Mendöl Tibor Földrajz-Földtudomány-Környezettudományi Műhely új honlapjának elindításában és adminisztrálásában való részvétel

PINTÉR ANNA KRISZTINA

Évfolyam: Doktori 2. év
Műhely: Orientalisztika
Szak: Assziriológia

Kurzusok (doktori konzultációk átlaga): 5

Tudományos és tanszéki tevékenység

Bevezetés az Akkád nyelvbe kurzust tartottam az őszi félévben, és folytatom a következő, tavaszi szemeszterben.

2017. szeptember 27-én Assziriológiai és Hebraisztikai tanszéki műhelyszemináriumi előadás: „Sumer nam-lu₂-ulu₃, lu₂-ulu₃: Sumer Humanitas vagy Boldog Plebs?”. A tanulmányom arról szól, hogy a 'namlulu' kifejezés az eddigi értelmezésekkel és tanulmányokkal ellentétben nem jelent semmiféle „felső középosztálybeli művelt polgári réteget”, hanem csak a népet. Mivel az imént idézett teóriát a volt németországi professzorom képviseli, mindennemű publikációt inkább későbbre halasztottam.

Elkészítettem az *Atraḥasis-eposz* első magyar fordítását, és ehhez a bevezetőt kommentárokkal. A kötet, amelynek a része, közös tanszéki munka a *Vízözön-történetekről*, valamikor megjelenik.

A BA történezhallgatók ókori közel-keleti képzése egyoldalú, ezért a tanszéken új előadástervezetet kezdeményeztek. Mivel a vizsgákon BA szinten nem lehet idegen nyelvű szakirodalmat számonkérni, Van De Mieroop *A History of the Ancient Near East* c. könyvének a fordítását még ebben az évben be kell fejeznem.

SEBESTYÉN ÁDÁM

Kutatás

A 2017/2018-as tanév őszi félévében folytattam PhD tanulmányaimat az ELTE BTK Irodalomtudományi Doktori Iskolájának Magyar Barokk néven futó programján. Továbbra is részt veszek az MTA-ELTE Humanizmus Kelet-Közép-Európában Lendület-kutatócsoport munkájában, témavezetőm, dr. Kiss Farkas Gábor irányítása alatt. A projekthez még mindig szócikk írással járulok hozzá, valamint látogatom a kutatócsoport heti rendszerességgel megtartott előadás-sorozatát. Kutatási témám a 16. század végi, 17. század eleji prédikációirodalom apokaliptikus vonásai, illetve ezen apokaliptikus hangvétel párhuzamba állítása a korabeli európai (elsősorban német nyelvterület) prédikációkkal, Biblia-kommentárokkal, röplapokkal, traktátusokkal. A félév során ennek a témának egy olyan megközelítésével foglalkoztam, mely a csodák és egyéb természetfeletti jelek, anomáliák iránti kora újkori érdeklődést hozza összefüggésbe a prédikációkban és történeti munkákban megjelenő végidő-tudattal.

Konferenciák, publikációk

Legújabb kutatási eredményeimről az október 13–14. között Pécsen megrendezett Fiatalok Konferenciáján számoltam be, ahol a reformáció csodákat érintő kritikájának eszmetörténeti aspektusait vizsgáltam Bornemisza Péter prédikációin keresztül (az előadás címe: *„Csalárd csudákról” – A csoda értelmezései Bornemisza Péter prédikációiban*). Az előadást dolgozat formájában tervezem megjelentetni a készülő konferenciakötetben (a kéziratot már leadtam a szerkesztőknek). Ugyancsak publikálásra vár egy másik tanulmányom, melynek címe: *A rend felbomlásának apokaliptikus jelei – A kevélység bűne a 16. század végi prédikációirodalomban*. Még a nyáron megjelent az a konferenciakötet, mely tartalmazza egy évvel ezelőtti előadásomat. Címe: *„Másféle jelek földiek és ember szívében valók” – Ember, társadalom és apokalipszis Bornemisza Péter Foliopostillájában*.

Külső felkérésre előadást tartottam az ELTE Trefort Ágost Gyakorló Gimnáziumban a Trefort napok alkalmából. Előadásom témája a reformáció emlékévéhez kapcsolódóan a középkori vallásos hagyomány 16. századi átalakulása volt.

A kutatás és a tudományos tevékenységek mellett két kritikát is írtam az Ambroozia online irodalmi lapba, mindkettőt 2017-ben megjelent, kortárs

verseskötetéről: *Fehér foltokon át – Deres Kornélia Bábhasadás című kötetéről* (Ambroozia, 2017/4), *Látássá tömörülő érzékeink – Závada Péter Roncs szélárnyékban című kötetéről* (Ambroozia, 2017/5).

Tervek, egyéb

Ami a további terveket illeti, jelenleg a tavaszi félévben esedékes komplex vizsgámra készülök; leendő disszertációm alakuló fejezetein dolgozom. Meghirdetésre került továbbá nevem alatt egy Régi magyar irodalom szeminárium is. A Collegiumban továbbra is a Magyar Műhelyben, valamint a Drámakörben tevékenykedem.

VEREB VIKTOR

Doktori Iskolai státusz:	állami ösztöndíjas PhD hallgató, ELTE – Földtudományi Doktori Iskola, Földrajz–Meteorológia Program; kettős témavezetésű (co-tutelle) PhD hallgató, Université Clermont Auvergne, École Doctorale des Sciences Fondamentales Laboratoire Magmas et Volcans
Tanulmányok kezdete:	2016. szeptember (ELTE), 2017. október (UCA)
PhD téma címe:	Vulkáni területek kockázatelemzése és a földtani örökségvédelem kapcsolata: esettanulmány a Chaîne des Puys (Franciaország) hegységről és fejlődő országok vulkáni területeiről
Témavezető:	Dr. Karátson Dávid (ELTE), Dr. Benjamin van Wyk de Vries (UCA)

Tanulmányok

Őszi szemeszter során felvett kurzusok:

FÖL/1/58 – A földrajztudomány története (Györi Róbert) – távoktatással
(Skype)

FÖL/BESZ2 – Kötelező beszámoló – II. évfolyam

L'enseignement du français pour les doctorants étrangers (SP02)

A félév átlaga: a beszámoló időpontjáig még nem kerültek értékelésre a kurzusok

A disszertációhoz kapcsolódó kutatási tevékenység

A földtani örökség és a vulkáni területek veszélyforrásainak kapcsolatát vizsgáló doktori kutatásom két külföldi helyszínen zajlott/zajlik a teljes félév során.

2017. július 15. és szeptember 15. között Erasmus+ szakmai gyakorlaton vettem részt a Portugáliához tartozó Azori-szigetek földtani örökségvédelmi szervezeténél, az Azores Geoparkban. A kint töltött időszakban terepbejárások során megismerkedtem a szigetek geológiai értékeinek („geosite”) bemutatási és védelmi módjaival. Ehhez kapcsolódóan egy telefonos applikációt fejlesztettem, melynek segítségével a „geosite”-ok rendszeres monitorozása egyszerűsíthető, jövőben

igény esetén kiváltva a papír alapú nyilvántartást. A gyakorlat másik fő célja Faial sziget komplex veszélyeztetettségi térképének (vulkáni és szeizmikus aktivitás, tömegmozgások) megalkotása volt. Mindezek mellett önkéntesként részt vettem az Európai Geopark Hálózat 14. konferenciáján, Ponta Delgadában.

2017 októberében kezdtem meg kettős témavezetésű doktori tanulmányaim jegyében az első, 5 hónapos képzési időszakot az Université Clermont Auvergne-en, Clermont-Ferrandban. A disszertációhoz kapcsolódó kutatás itt két projekt keretében indult, és zajlik, melyek eredményeit a European Geosciences Union 2018 áprilisi konferenciáján (EGU General Assembly 2018) fogom bemutatni Bécsben. 2015-ös nagyfelbontású LIDAR adatok feldolgozásával, illetve terepi ellenőrzés segítségével Clermont-Ferrand és térségének örökségvédelmi szempontú geomorfológiai térképét készítem elő, mely a városon belül található, az építkezések miatt különösen sérülékeny földtani értékek egyfajta vizuális értéktáráként funkcionál, illetve további védendő helyszínek kiválasztásában is segítheti a döntéshozókat. A munka részeként kiválasztott mintaterületeken, fiatal lávafolyások felszíni sziklakibukkanásainál konkrét védelmi és bemutatási lehetőségeket is felvázolunk majd. A városi geomorfológia és örökségvédelem témaköréhez kapcsolódva 2017. nov. 29. és dec. 1. között részt vettem a fenn tartható és intelligens városokkal foglalkozó „1ère Conférence du Réseau international des villes Michelin” konferencián, Clermont-Ferrandban.

A második projekt keretében az etiópiai Dallol vulkán, mint potenciális jövőbeli összehasonlító mintaterület vizsgálatára kerül sor ultranagy felbontású műholdfelvételek kiértékelésével, továbbá a területet látogató kutatók terepi tapasztalatai alapján. A munka célja, hogy a jelenleg is aktív vulkán változásainak nyomon követésével képet adjunk a tűzhányó fejlődéséről, elkülöníthetők legyenek azok a területek, melyek felkeresése biztonságos kutatások keretében, illetve a helyi közösségekkel együttműködve felelősséggel bemutatathatók a látogatóknak az aktív fumarolák, továbbá a különleges vulkáni felszínformák és jelenségek.

Oktatási tevékenység

A félév során a külföldön töltött félév miatt oktatási tevékenységet nem végeztem

Eötvös Collegium-i szakmai tevékenység

2017 szeptemberére befejeződött a műhelyhonlap (<http://mendolmuhely.elte.hu/>) teljes technikai megújítása (Joomla tartalomkezelő rendszerre áttérés), és tartalmának frissítése

2017 szeptemberében egyeztettem a Collegium könyvtárosával a Mendöl Műhely könyvgyűjteményéről, hogy a 2016 ősszel megkezdett rendezése miképp folytatódjon majd az elkövetkező félévekben, továbbá előkészítettük feldolgozásra a gyűjtemény egy újabb szakaszát.

VERES KRISTÓF GYÖRGY

Teljesített kurzusok

A kurzus címe:	Az oktató neve:	Kredit:	Érdemjegy:
Egyéb segédtudomány 1.	Körmendi Tamás	2	5
Igazgatástörténet	Körmendi Tamás	2	5
Konzultáció 3.	Körmendi Tamás	2	5

A tárgyfélévben a PhD disszertációhoz kapcsolódóan IV. Béla és V. István kancelláriájának szisztematikus elemzésével foglalkoztam, melynek során közel 1600 eredeti oklevél elemzését kezdtem el; ezzel a munkával várhatóan 2018 júliusára fogok végezni.

A 2017/2018-as tanévben az Új Nemzeti Kiválóság Program keretében a 13. századi magyar főpapok teljeskörű anyaggyűjtésen alapuló katalógusát készítem el, 2018 januárjára az anyaggyűjtéssel 90%-ával végeztem, a tavaszi félévben fog következni a pecsétek leírása, és a katalógus tényleges elkészítése.

2017.09.23-án *A magyar királyok vándorló életmódja a 11–12. században* címmel tartottam előadást A 9. század és az átmenet a Kárpát-medencében és a Dunakanyarban konferencián, mely a MNM Mátyás Király Múzeuma és a MTA BTK Magyar Őstörténeti Témacsoportja szervezésében került megrendezésre.

Jelenleg négy írásom van sajtó alatt, két recenzió és két tanulmány. A Turul folyóiratban *A káptalanok és a királyi kancellária pecsételési gyakorlata közötti kapcsolat 1235 előtt* címmel fog az elkövetkező hónapokban megjelenni egy cikkem, emellett a X. Szegedi Medievisztikai Konferencia előadásából készülő tanulmánykötetben *Reform, konzervatív fordulat vagy szerves folytatás? IV. Béla kancelláriája a tatárjárás előtt (1220–1241)* című dolgozatom fog 2018 tavaszán nyomtatást látni, mely a PhD disszertációm egyik fejezete is egyben. Recenziót egyrészt a Kádas István és Weisz Boglárka szerkesztésében megjelent *Hatalom, adó, jog* című tanulmánykötetről, másrészt Szócs Tibor *Damus pro memoria-oklevelek* című kiadványáról készítettem. Előbbi az URBS Várostörténeti Évkönyv, utóbbi pedig a Századok hasábjain fog megjelenni

2018 folyamán. Emellett a *Micae mediaevales VII.* kötet szerkesztői teendőit is ellátom Farkas Csabával és Ribi Andrással.

Az őszi félévben Kancellária és Hiteleshelyek az Árpád-korban címmel tartottam szemináriumot, melyet a Történész műhely több tagja látogatott, BA-sok és MA-sok egyaránt. 2014 ősze óta én fogom össze a műhelynek a pályázati tevékenységét, az őszi félévben 3 kulturális és sport pályázatot adtunk be az ELTE BTK HÖK-höz.

2017/2018. II. félév

ÁRVAI ANETT

Doktori iskolai státusz:	állami ösztöndíjas PhD-hallgató, Földtudományi Doktori Iskola, Földrajz–Meteorológia Program
Tanulmányok kezdete:	2016. szeptember
PhD téma címe:	Városfejlesztési fogalmak térbeli terjedésének és magyarországi adaptálásának vizsgálata
Témavezető:	Dr. Gyuris Ferenc

Tanulmányok

A doktori képzésben előírt mennyiségű doktori kurzust (36 kredit) az első három félév során elvégeztem, így a mostani szemeszterben már csak a doktori kutatással, illetve a komplex vizsgával kapcsolatos tanegységeket kellett felvennem. A félév során a legjelentősebb tanulmányi kötelezettségemet a PhD-képzés első két évét lezáró komplex vizsga jelentette, melyet sikeresen teljesítve folytathatom doktori tanulmányaimat további két évig. A vizsgán mind a főtárgyat (Településföldrajz), mind a melléktárgyat (Terület- és településfejlesztés) a legmagasabb, summa cum laude értékeléssel teljesítettem.

A 2017/2018-as tavaszi szemeszter során elvégzett tanegységek:

Irányított kutatómunka [FÖL/K20; kreditérték: 20; kiválóan megfelelt (háromfokozatú)]

Komplex vizsga (elméleti) [FÖL/KOMPLEX/E; kreditérték: 0; megfelelt (kétfokozatú)]

Komplex vizsga (disszertációs) [FÖL/KOMPLEX/D; kreditérték: 0; summa cum laude (négyfokozatú)]

A félévben felvett kreditek száma: 20

Oktatási tevékenység

Ebben a félévben a Regionális Tudományi Tanszék oktatási munkájában vettem részt. Barta Géza doktoranduszársammal közösen tartottuk *A globalizáció térségi hatásai* című alapszakos kötelezően választható kurzust. Emellett részt

vettem az egyik kritériumtárgy (*Földrajzi alapismeretek*) vizsgakurzusának szervezésében (feladatlapok összeállítása, vizsgáztatás, javítás) is.

A kurzusok adatai

A globalizáció térségi hatásai (1h1c2382) gyakorlat; Kurzusvezető: Barta Géza Ákos; Részesedés az oktatásból: 50%

Földrajzi alapismeretek (foldalapl17ga) vizsgakurzus; Kurzusvezető: Szabó Pál, Hajdúné Darabos Gabriella; Részesedés az oktatásból: 20%

A disszertációhoz kapcsolódó kutatási tevékenység

A 2017–2018. tanév tavaszi félévében tovább folytattam a doktori kutatásomat a városfejlesztési szakpolitika-mobilitás és az okos városok témakörében. Ennek eredményei főként konferencia-előadásokban, illetve publikációs tervekben realizálódtak, így a következő szakaszban térek ki rájuk részletesen. Disszertációmhoz kapcsolódóan részt fogok venni a 2018. június 20–23-án Heidelbergben megrendezésre kerülő *Knowledge and Civil Society* című szimpóziumon.

Publikációs tevékenység, konferencia-részvétel

A félév során megjelent publikációm:

Árvai Anett (2018): Eva Anne Frantz: Gewalt und Koexistenz: Muslime und Christen im spätosmanischen Kosovo (1870–1913). *Földrajzi Közlemények* 142. évf. 1.sz. 84–86. o.

Emellett a Tér és Társadalomhoz benyújtottam egy konferencia-beszámolót a 60. Német Földrajzi Kongresszusról, amelyet a szerkesztőség elfogadott, a javasolt apróbb változtatásokkal kiegészítve várhatóan a 2018/3. számban jelenik majd meg.

A szemeszter során kettő konferencián vettem részt előadóként:

XIV. Településföldrajzi Konferencia (Bük, 2017. ápr. 5–6.) „*A városfejlesztési szakpolitikák mobilitásának vizsgálata*”

CEECOM – 11th Central and Eastern European Communication and Media Conference 2018 (Szeged, 2018. máj. 30. – jún. 1.) „*The Impact of Introducing E-Governance on Marginalized Social Groups: Social and Spatial Dimensions*”

A bemutatott eredményeimet mindkét előadásomhoz kapcsolódóan szakcikkekben tervezem publikálni a közeljövőben. Emellett elkezdtem előadásomat elkészíteni a 2018 novemberében megrendezésre kerülő IX. Magyar Földrajzi Konferenciára, ehhez kapcsolódóan szintén tervezek egy szakcikket is elkészíteni.

BODA ATTILA

Teljesített kurzusok

A kurzus címe:	Az oktató neve:	Kredit:	Érdemjegy:
P/TÖ/ST-16/B Historiográfia	Borsodi Csaba	7	Jeles (5)
P/TÖ/ST-21/B Publikáció/ tanulmányírás II. Nagyobb terjedelmű magyar nyelvű	Borsodi Csaba	12	Kétfokozatú: teljesítette
P/TÖ/ST-22/A Publikáció/ tanulmányírás III. Kisebb terjedelmű magyar nyelvű	Borsodi Csaba	8	Kétfokozatú: teljesítette
P/TÖ-ST-24/A Konferencia előadás (magyar nyelven)	Borsodi Csaba	6	Kétfokozatú: teljesítette
P/TÖ-ST/25 Konferencia előadás (idegen nyelven)	Borsodi Csaba	12	Kétfokozatú: teljesítette

Előadás konferencián

2018.03.02. Konferencia Clio műhelyében IV. Előadás: „*Medieval and Early Modern Records in the Regional State Archives of Sub-Carpathia.*”

2018.04.06. A Márton Áron Kollégium és Szakkollégium (Debrecen), az ELTE Márton Áron Szakkollégium, az ELTE, valamint a Debreceni Egyetem közös szervezésű PhD-konferenciája doktori és posztdoktori képzésben részt vevő, határon túli egyetemi hallgatók számára „Interdiszciplinaritás a Kárpát-medencében” címmel. Előadás: „Középkori- és kora újkori oklevelek a Kárpátaljai Területi Állami Levéltárban.”

Szerkesztés alatt álló kiadvány

MTA-ELTE Egyetemtörténeti Kutatócsoport: Az ungvári görög katolikus szeminárium hallgatói adattára 1750-től 1850-ig.

Megjelenés alatt álló tanulmány

„Hunyadi oklevelek Munkács mezőváros történetéhez a Kárpátaljai Területi Állami Levéltárban” ECCE VI. Eötvös-Collegium Collegiumi Értesítő VI. szám. Várható megjelenés éve: 2018.

„Nagyszőlős kísérlete úrbéres státusán belül megsértett előjogainak visszaszerzése a XVIII. század első felében.” – Az Eötvös József Collegium Történeti műhelyének tanulmánykötete a XVI. Eötvös-konferencia történeti szekciójának előadásaiból. Várható megjelenés éve: 2018.

Önálló kutatási tevékenység

Munkács mezőváros privilégiumaira vonatkozó középkori és kora újkori oklevelek kiadása. (Tóth Krisztina és Oborni Teréz tanárnők témavezetésével).

Elnyert ösztöndíjak

2018. évi Klebelsberg Kuno-ösztöndíj: Beregszász és Munkács szabadalmas mezővárosok levéltárának középkori- és kora újkori forrásai a Kárpátaljai Területi Állami Levéltárban.

Egyéb tevékenység

2017. január 15-től a Jézus Társasága Magyarországi Rendtartomány Levéltárában levéltárosi tevékenység részmunkaidőben.

Beszámoló 2017–2018. tanév 2. félévéről

A félév folyamán tovább folytattam az elmúlt félévekben megkezdett tevékenységet, nevezetesen a Munkács mezőváros privilégiumaira vonatkozó 1376–1824 közötti jogbiztosító oklevelek teljes szövegű átírását, regesztázását, kritikái

forráskiadásra való előkészítését. A középkori oklevelek egy része megjelenés alatt áll az ECCE VI. Collegiumi évkönyvben: „Hunyadi oklevelek Munkács mezőváros történetéhez a Kárpátaljai Területi Állami Levéltárban” címmel. A tanulmányban a Hunyadi János, illetve Mátyás által Munkács részére adományozott kiváltságlevelek történeti oklevélszövegeinek kritikai apparátussal ellátott teljes szövegű forráskiadása található. Állományvédelmi szempontból ezek a legveszélyeztetettebb oklevelek, közülük néhány mikrofilm másolatban elérhető a Magyar Nemzeti Levéltár Diplomatikai Fényképgyűjtemény adatbázisában.

Folyamatban van a munkácsi uradalom mezővárosainak 18. századi érdekérvényesítő küzdelmével kapcsolatos forrásanyag elemzése. Klebelsberg ösztöndíjasként egyben tételszintű jegyzéket készítek Beregszász és Munkács mezőváros levéltárának 18. századi iratanyagáról. Ennek befejezését követően kezdem el a disszertáció megírását és a fokozatszerzési eljárás elindítását.

A Doktori Iskola tanulmányi kötelezettségeinek eleget tettem, abszolváltam. Ezúton is köszönöm a Tanári Kar támogatását doktori tanulmányaim idejére.

BONDICI LÁSZLÓ

Alulírott Bondici László, a Matematika–Fizika Műhely senior tagja, seniori kötelezettségemnek eleget téve a következőkben szeretnék beszámolni a fél-éves szakmai és közéleti tevékenységeimről.

A doktori tanulmányokkal kapcsolatos reguláris kötelezettségeken túl a következő, a Collegiumhoz kapcsolódó tevékenységeket végeztem:

A januári Tehetségtáborban előadást tartottam *Bevezető pénzügyi matematika: derivatívaárak és diszkrét időhorizonton* címmel.

A Választmány munkájában a Gazdasági Bizottság elnökeként tevékenykedtem.

A rendszergazdai munkában segítőként vettem részt (wifi rendszer működtetése, hibaelhárítások; az Urán rendszerrel kapcsolatos tevékenységek; a Nagyklub audioteknikai berendezéseivel kapcsolatos segédkezés).

Részvétel az Eötvös Természettudományos Táborral kapcsolatos előkészületekben, a nyár folyamán pedig a lebonyolításában.

BÓGNER REBEKA

Doktori iskolai státusz:	állami ösztöndíjas PhD-hallgató, Fizika Doktori Iskola, Részecskefizika és Csillagászat Program
Tanulmányok kezdete:	2017. szeptember
PhD téma:	Clouds in violent environments – felhők violens környezetekben, felhőmagok kölcsönhatása környezetükkel
Témavezető:	dr. Tóth L. Viktor

Tanulmányok

Az őszi félévben elvégzett kurzusok:

Asztrostatistika II. (dr. Balázs Lajos) [FIZ/2/059E]; 6 kredit; érdemjegy: jeles

Infrared astronomy II. (dr. Tóth L. Viktor) [FIZ/2/068GY]; 6 kredit; érdemjegy: -

Az intersztelláris anyag fizikája I. (dr. Tóth L. Viktor) [FIZ/2/025]; 6 kredit; érdemjegy: jeles

Kutatási tevékenység

Doktori tanulmányaim témája a csillagkeletkezés legkorábbi szakaszainak vizsgálata, a sűrű felhőmagok kapcsolata és kölcsönhatása környezetükkel, s hogy ez miként befolyásolja a felhőmag fejlődését és a majdani csillagkeletkezést. Az előző félévben elkezdett CO és ammónia mérések feldolgozását ellenőriztem, illetve folytattam, melyből Ammonia Survey of Planck Galactic Cold Clumps címen A&A cikk van előkészületben témavezetőm, Fehér Orsolya és Zahorecz Sarolta kutatók vezetésével.

2018. január 29. és március 30. között a Max-Planck-Institut für Radioastronomie-ban, Bonnban, Németországban Erasmus+ pályázattal vettem részt szakmai gyakorlaton Dr. Csengeri Tímea vezetésével. A Rosette molekulafelhő sűrű felhőmagjairól az effelsbergi rádiótávcsővel készült ammónia méréseket dolgoztam fel; ez a munkát kapsoltuk be a magyar-francia Balaton project együttműködésbe, mivel célunk, hogy a csillagkeletkezést különböző környezetekben vizsgáljuk: ez a terület kutatott régió, távolabb helyezkedik el (1.6 kpc), mint az elsősorban vizsgált csillagkeletkezési területek (100–400 pc),

illetve itt nagytömegű csillagok is formálódnak. A Besançonban Annie Robin és mtsai által fejlesztett galaxismodellel megkaptuk a Galaxis ezen területének csillagtartalmát, melyet GAIA Data Release 2 adatokkal és extinkciós térképekkel kombinálva egy pontosabb távolságmeghatározást szeretnénk kapni a szomszédos NGC 2244 nyílthalmazra és ezáltal az RMC-re is.

2018. február 15–19. között Effelsbergben témavezetőmmel és Tóth Viktorral közösen végeztük el az *NH₃ follow-up observations of PGCCs - a joint proposal with the NRO 45-m, JCMT and SMA telescopes* (PI: Fehér Orsolya) projekt mérését, mely 100 felhőmag pointing mérését és 4 terület térképezését foglalta magában ammónia vonalakon.

Dolgozom továbbá a TOP-SCOPE társult felmérések egyik projektjén, a TOP200-on. A TOP200 területek a Planck által detektált 200 legfényesebb forrást foglalják magukba, melyek a Planck Catalog of Compact Sources-ban (PCCS) szerepelnek, és az északi félgömbön elhelyezkedő távcsövek számára észlelhetőek, és nem mindegyik forrása kapcsolható a csillagkeletkezés legkorábbi szakaszához.

A TOP200 és a Rosette molekulafelhő adatfeldolgozásának eredményeiből két posztert készülök kivinni az International Astronomical Union XXX. General Assembly-jére, mely augusztus 20–31 között Bécsben kerül megrendezésre.

Publikációk

Liu, T. et al.: The TOP-SCOPE Survey of Planck Galactic Cold Clumps: Survey overview and results of an exemplar source, PGCC G26.53+0.17, ApJS 234, Issue 2, 28, 31 pp, 2018

Tervek a következő félévre

2018 februárjában a Francia Intézethez témavezetőmmel és Julien Montillaud-val (Université de Franche-Comté) pályázatot nyújtottunk be kettős vezetésű doktori képzésre, melyet megnyertünk. A 2018/2019-es tanévtől kezdve a francia kormány ösztöndíjasaként évi öt hónapot (minden évben október 1. és február 28. között) tudok Besançonban tölteni az Université de Franche-Comté-nál.

Oktatási tevékenység

A félév során az ELTE-n a Csillagászati észlelési gyakorlatok I. kurzus egyik csoportját vezettem egy mesterszakos hallgatóval. Az órákon alapvető csillagászati számításokat végeztünk, megismerkedtek a csillagképekkel, a távcsőtipusokkal és -hibákkal.

Április 21-én a Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium 9. évfolyamának tartottam 75 perces előadást a Planetáriumban a csillagképek kialakulásáról, történetükről és látnivalóikról, az égbolton való tájékozódásról.

Az őszi félévre franciaországi ösztöndíjam miatt nem vállaltam kurzus tartását.

Egyéb tevékenység

Témavezetőm egyik diákjának konzulense voltam tudományos diákköri munkája során, aki benyújtott dolgozatával és előadásával a csillagász kari TDK galaktikus szekciójában megosztott első díjat nyert.

Eötvös Collegium

A félév során nem tartottam műhelyórát, illetve az őszi félévben külföldi tartózkodásom miatt nem vállaltam óra tartását.

CZETI ISTVÁN

A 2017/2018-as tanév második félévében heti másfél órában latin nyelvkurzust tartottam a Történelem Műhely haladó csoportja számára, amelynek célja a nyelvvizsgára való felkészülés és az önálló forrásolvasáshoz szükséges készségek fejlesztése volt. A félév során a csoport összes tagja eredményes nyelvvizsgát tett.

Doktori tanulmányaim második évének végén eredményesen letettem a doktori képzést megfelelő komplex vizsgát, továbbá a vizsgabizottság tagjai a vizsgálatra benyújtott írásművemet is megfelelőnek találták. A félév során angol nyelven előadást tartottam Ovidius *Metamorphoses*ének szöveg-hagyományáról és az eredeti szövegváltozat visszaállításának problémáiról. Lefordítottam Dionysius Halicarnasseus *Antiquitates Romanae* című műve II. könyvének első huszonkilenc fejezetét, amely a „romulusi alkotmányról” szól, és részletesen leírja Róma közbizonyos berendezkedését. Jelenleg egy cikket dolgozom, amelynek témája Dionysius Halicarnasseus és a római közbizonyos, továbbá vizsgálom az említett szerzőnek Aelius Tubero körével való kapcsolatát.

DUDLÁK TAMÁS

Státusz:	Eötvös Collegium, bejáró állami ösztöndíjas; Budapesti Corvinus Egyetem Nemzetközi Kapcsolatok Doktori Iskola,
Disszertáció:	Nemzetközi és biztonsági tanulmányok alprogram III. év Török külpolitika új alapokon. A szíriai válság és a török politikai gondolkodás paradigmaváltása
Témavezető:	Dr. Rostoványi Zsolt

Oktatási tevékenység

A szíriai konfliktus és a Közel-Kelet regionális átrendeződése kurzus, Eötvös Collegium

Kutatási tevékenység

1. Kisebbség a határon: Törökország, a kurdok és a szíriai–iraki határvidék

Korábbi kurdokkal kapcsolatos kutatásaim (így például az iraki Kurdisztánnal kapcsolatos török külpolitika, illetve az ottani menekültkérdés dinamikái) az utóbbi időben a kurdok határon túl nyúló, transznacionális politikákban betöltött kiemelkedő szerepére hívták fel a figyelmemet. Ebben a kutatásban a Törökország délkeleti határához és annak szomszédságához, a többségében kurdok lakta területekhez köthető legújabb fejleményeket vizsgáltam, ezekről adtam alulnézeti képet alkalmazva a határvidéket mint a regionális földrajzhoz köthető elemzési egységet. A kutatás eredményeképpen megvalósuló tanulmány magyarul az ősz folyamán egy a közel-keleti kisebbségekről szóló kötetben jelenhet meg, angolul pedig a témát a Nemzetközi Politikatudományi Társaság (IPSA) Brisbane-i kongresszusán fogom bemutatni.

2. Törökország és a szíriai kurdok politikai kapcsolatai

Ez a kutatás a disszertációs témámhoz szorosan kapcsolódik, s a szíriai konfliktus egyik belső (PYD) és külső (Törökország) szereplőjének politikai interakcióit vizsgálja. A témában augusztusban a skóciai St. Andrews Egyetemen található Szíria-központ szervezésében megvalósuló konferencián adok elő *The logic of intervention or stepping into a deepening swamp – The Turkish foreign policy*

towards the Syrian Kurds címmel. Az elkészült tanulmányt, reményeim szerint, a konferencia részeként elkészülő tanulmánykötetben publikálom.

Konferenciák

1. 2018. január 25.: VI. Tehetségtábor, Eötvös Collegium – *Békéből háborúba. Törökország és a kurdok*
2. 2018. február 13.: Kelet-Ázsia és a világ a 21. században PhD-konferencia, Budapesti Gazdasági Egyetem Keleti Üzleti Akadémia Központja – *A sárkány tüze – Kína földgázkapcsolatai Közép-Ázsiában*
3. 2018. február 15.: TeMA Alapítvány Konferencia, Barabás villa, Budapest – *Törökország helye az Európai Unió, Oroszország és Azerbajdzsán közti gázjátszmában*
4. 2018. március 28–30.: 25th International Conference of Europeanists, Chicago – *A Small Country for More Men. Iraqi Kurdistan and the Recent Refugee Inflows*
5. 2018. április 5–8.: 76th Annual Midwest Political Science Association Conference – *End of a Paradigm Shift? Ankara and Erbil within the Framework of Energy Policy Cooperation*
6. 2018. április 13–14.: New York State Political Science Association 72nd Annual Meeting – *The Grand Chessboard Reloaded: The Latest Dynamics of the Asian Energy Space*
7. 2018. április 27.: Társadalom türkrében konferencia, Eötvös József Collegium, Budapest – *A szociológia határterületei szekció vezetője*
8. 2018. május 24.: Parallel displacements: the Syrian civil war & Kurdish migration in Turkey, 2015–2018, workshop – *A small country for more men – Iraqi Kurdistan and the recent migratory inflows*
9. 2018. május 24–26.: African Studies biannual conference, Pécs – *Between hard and soft: the political economy of Turkish involvement in Somalia*
10. 2018. június 7–8.: The EU, China and Central Asia: Global and Regional Cooperation in A New Era (Workshop), Bruges – *New Player in the Great Game: Chinese natural gas policy in Central Asia*
11. 2018. június 19.: Europe's Tidal Waves: Migration and Populism konferencia, King's College, London – *A nation on fire, people on the move: refugees and security in Iraqi Kurdistan*

Publikáció

After the Sanctions: Policy Challenges in Transition to a New Political Economy of the Iranian Oil and Gas Sectors, Energy Policy, 2018.

FAZEKAS BOGLÁRKA

A 2017/2018-as tanévben harmadéves doktorandusz hallgatóként, illetve bejáró seniorként folytattam tanulmányaimat a Bölcsészettudományi Kar Nyelvtudományi Doktori Iskolájának Magyar nyelvészet doktori programján. A disszertációm témája az internetes rajongói közösségek nyelvhasználata, témavezetőm Laczkó Krisztina. A félév során a rajongói közösségekben megjelenő identitásgyakorlatokat vizsgáltam a Tumblr-ön található személyes rajongói blogokon, valamint a magyar rajongói fórumokon. Emellett a Magyar műhelyben tutora lettem Török Tímea elsőéves magyar–matematika tanári szakos hallgatónak.

A félévben részt vettem a XXIII. Bolyai Konferencián, amelyet 2018. április 14–15-én rendeztek meg a Bolyai Kollégiumban. Előadásom címe *“This is where I unleash my inner fangirl, you’ve been warned” – Rajongói identitásgyakorlatok a Tumblr-ön* volt. Valamint két tanulmányom is megjelenés alatt áll: az egyik a 11. Félúton konferencia előadásaiból készülő tanulmánykötetben *Az internetes rajongói közösségek nyelvhasználata. Rajongói szókészlet fórumokon* címmel, a másik pedig a 12. Félúton konferencia előadásaiból készülő tanulmánykötetben *A shipping⁷ és a blending. A rajongói szókészlet egyes elemeinek a fogalmi integrációs elmélet szerinti elemzése* címmel. A kötetek megjelenési dátuma még nem ismert. Emellett pedig elfogadták az *“I’ve got thirty ships” Fan vernacular in Hungarian online fan communities* című előadásomat az European Popular Culture Association 2018-as konferenciájára, amely július 24–26-án lesz, Prágában.

Továbbra is vezetője vagyok a Collegium drámakörének, a D’Coeurnek. A félév során szerepeltünk az Eötvös Majálison, ahol Székely Csaba *Bányavirág* című darabját mutattuk be, felolvasószínházi keretek között, emellett készültünk a következő bemutatónkra, amelyet 2018 szeptemberére tervezünk.

Mindezek mellett pedig jelenleg a CPL Jobsnál dolgozom, műszaki támogatói pozícióban: telefonon keresztül informatikai támogatást nyújtok angol és spanyol nyelven beszélő ügyfeleknek.

⁷ Shipping: internetes rajongói közösségekben használatos kifejezés; egy könyv, film, sorozat stb. két szereplője közötti romantikus kapcsolat támogatását jelenti.

GAÁL ZOLTÁN KRISTÓF

Tisztelt Igazgató Úr! Tisztelt Tanári Kar!

Alulírott Gaál Zoltán Kristóf, a Spanyol Filológiai Műhely hetedéves bentlakó *senior* tagja alább ismertetem a 2017/2018. tanév tavaszi szemeszterében a Romanisztika Doktori Programon és a Spanyol Filológiai Műhelyben végzett munkámat. Előrebocsájtom, hogy beszámolómban – *seniori* státusom előző féléveivel szemben – kizárólag tudományos jellegű tevékenységeket összegzek, mivel a doktori képzésben történő zavartalan előrehaladásom érdekében mentesítést kértem a spanyol tanszéki oktatói feladatok alól. A doktori képzés első ciklusát lezáró komplex vizsgát június 20-án tettem le a következő részeredményekkel: főtárgy – jeles, melléktárgy – jeles, disszertációs dolgozat és előadás – kiválóan megfelelt.

A félév során folytatott tudományos tevékenységem legfontosabb produkuma az a 40 oldalas írásmű, amelyet készülő doktori értekezésem részeként, *A magyar ajkú spanyoltanulók beszédprodukciónak szegmentális jellemzői* címmel nyújtottam be április elején a doktori hivatalba. A tanulmány bepillantást enged a releváns szakirodalmi háttérrel kapcsolatos, eddig megvalósított feltérképező munkámba, ezt követően bemutatja a kutatás gerincét alkotó kísérletek módszertanát és nyelvi anyagát, végül pedig egy esettanulmányon keresztül ismerteti a kutatás első eredményeit. Szintén e félévi önálló kutatómunkámhoz köthető – jóllehet a tanulmány⁸ megírására az előző félévben került sor – a spanyol kicsinyítő képzők és a nemzetközi márkanevek “találkozását” vizsgáló munkám megjelenése a SZTE Hispanisztika Tanszékének *Acta Hispanica* tudományos folyóiratában. A tanulmányban dokumentált mikrokutatást bemutattam⁹ a romanista doktoranduszok április 27-én és 28-án megrendezett nemzetközi konferenciáján, a *RODOSZ*-on. Végül, de nem utolsósorban, az előző beszámolómban említett, az Észak-Spanyolországban

⁸ Gaál Zoltán Kristóf: “Un encuentro morfofonológico insólito. Los sufijos diminutivos del español y las marcas internacionales”, in: *Acta Hispanica* 22 (2017), 55–71; elérhető: <http://hispanisztikaszegeged.hu/wp-content/uploads/2016/10/actahispanica22.pdf>

⁹ Gaál Zoltán Kristóf: “Efectos analógicos en la diminutivización de los nombres de marca internacionales”; a szervezők által számomra kibocsájtott részvételi igazolás digitalizált változata megtekinthető a következő linken: www.goo.gl/RsyGPb

készített hangfelvételekre építkező cikkem¹⁰ kézírata elkészült, június végén fogom benyújtani a folyóirat szerkesztőségéhez. A doktori képzés első, "képzési és kutatási szakaszára" előírt tudományos követelményeknek maradéktalanul eleget tettem (ld. MTMT).

A félévben azonban nem csak egyénileg kutattam, hanem aktív résztvevője voltam a Spanyol Nyelvi és Irodalmi Tanszék alkalmazott nyelvészeti kutatócsoportja, a Taller de Lingüística Española (röviden TALES) munkájának is. Az előző félévben megkezdett munkát folytatva, ebben a szemeszterben is a magyar ajkú spanyoltanulók szóbeli kifejezőképessége köré szerveztük tevékenységünket: első lépésként magyar viszonyokra igazítottuk az előző félévben kidolgozott kérdőívet, amelyet első körben félévszigeti spanyol beszélők között terjesztettünk, és amelyben az adatközlőknek három magyar ajkú nyelvtanulótól származó, a KER szerinti B2-szintű, három változó (kiejtés, nyelvtan és diskurzusjelölő elemek) vizsgálatára hivatott hangmintát kellett sorrendbe rendezniük nyelvhelyesség és érthetőség szerint. Erre a kutatásra építettük az új projektet, melyben célzottan a spanyol és a magyar ajkú spanyoltanárok véleményét mértük fel és vetettük össze. A vizsgálat eredményeit a május 4-én megrendezett *Conferentia romaniae continuae* hallgatói konferencián negyed-gammával prezentáltam.¹¹

A Spanyol Filológiai Műhely munkájába ebben a félévben csupán hallgatóként kapcsolódtam be, mégpedig azon a kurzuson keresztül, amelyen a műhelyvezető elsősorban a XXI. századi hispanista filológus hallgatók olvasási szokásainak megismerését tűzte ki célul. A műhelyvezető által kijelölt írásbeli munkát elkészítettem, illetve részt vettem azon a foglalkozáson, amelyen mindannyiunknak egy rövid, szabadon választott szépirodalmi szemelvényt kellett ismertetnünk. Igen inspiráló volt a műhelytagokkal való együtt gondolkodás, számos olyan – (elsősorban spanyol nyelvű) irodalommal és kultúrával kapcsolatos – ötlet elhangzott, amelyek újabb irányokat adtak a következő félévek műhelymunkájához.

¹⁰ Gaál Zoltán Kristóf: „Beszédtempó és zöngésedés. Az intervokális zárhangok leníciója az észak-félszigeti spanyolok olvasott beszédében” (kézirat)

¹¹ Gaál Zoltán Kristóf – Hegedüs Renáta – Kovács Dorottya – Takács Lili: „Nyelvhelyesség vagy érthetőség? Magyar ajkú nyelvtanulók beszédproduktumainak értékelése spanyoltanári szemmel”; a szervezők által számomra kibocsájtott igazolás digitalizált változata megtekinthető a következő linken: www.goo.gl/B1VEDE

KOVÁCS GYÖRGYI

A 2017/18-as tanév tavaszi féléve a második félévem volt a doktori képzésen. Előző félévben összeállítottam egy nyolcezer oldalnyi szakirodalmat tartalmazó bibliográfiát, ezt egy bizottság nagyon kedvező elbírálásban részesítette. Az új rendszer szerint a második év végén lesz egy komplex vizsga, készítettem egy beosztást, hogy addigra fel tudjam dolgozni az összegyűjtött szakirodalmat, és a félév során ennek megfelelően haladtam. A gótikus regény műfaját bemutató alapművekkel kezdtem, majd a *Trónok harcáról* megjelent szakirodalommal folytattam.

A félévben a tanmenet által javasoltnál több órát vettem fel, egyrészt mert a témájuk fontos volt a kutatásom szempontjából, másrészt pedig a témavezetőm is a figyelmembe ajánlott néhány órát. Benczik Vera tanárnőnél *A fantasztikum elméletei* című órára jártam, ennek során science fictionnel foglalkozó elméletei szövegeket olvastunk, némi kitekintéssel a fantasyra és a gótikus irodalomra. Gárdos Bálint tanár úrnál először a saját kutatásainkat beszélgettük meg, később a kutatásunkhoz feltétlenül szükséges, tizennyolcadik századi filozófiai szövegeket olvastunk. A témavezetőmnél, Ruttkay Veronika tanárnőnél az *Affektuselmélet* című órát vettem fel, a félév során azt néztük meg, az irodalomtudomány milyen módokon tud az érzelem felől közelíteni az irodalmi szövegekhez. Ez az óra nagyon hasznos volt nekem, hiszen a kutatásom Ann Radcliffe regényeiben az érzelmek szerepét vizsgálja a természetfeletti összefüggésében. Emellett a félév során látogattam a popkultúra kutatócsoport alkalmait, különböző előadók beszéltek a populáris kultúra egyes elemeiről, volt előadás többek között a képregényekről, a fényképekről, a divatról az irodalomban. Az Eötvös Collegiumban Pikli Natália tanárnőnek a *Metaszínház* című óráját teljesítettem.

A félév során több konferenciára is jelentkeztem. A szegedi Eötvözet Konferencián az Ann Radcliffe regényeit érintő kutatásom legújabb eredményeit mutattam be, a Győrben megtartott Tavaszi Szél Konferencián a gonosztevő karakterén keresztül mutattam be, milyen szorosan kapcsolódik a *Trónok harca* a gótikus regényekhez. Ez az előadásom valószínűleg meg fog jelenni a konferencia kötetében is. Június végén bemutattam egy posztert a lincolni Monster Conference-en, ami a *Frankenstein* megjelenésének kétszázadik évfordulóját ünnepelve a szörny témáját járta körbe az irodalomban, az oktatásban és a történelemben. Augusztus elején előadást fogok tartani Manchesterben

az International Gothic Association konferenciáján, az előadásomban azt fogom bemutatni, hogy a *Trónok harca* milyen módon követi az Ann Radcliffe által megteremtett gótikus irodalmi hagyományt. Az előző félévben előadást tartottam a Móra Interdiszciplináris Konferencián, a konferencia kötete hamarosan meg fog jelenni.

A félév során részt vettem a collegiumi Drámakör munkájában, az Eötvös Majálison előadtunk egy darabot, amiben nekem is volt egy kisebb szerepem.

A collegiumi B2-es angolórát nem én tartottam, de az én nevem alatt lett meghirdetve Neptunban.

KOVÁCS ISTVÁN

A 2017/2018-as tanév tavaszi félévében folytattam állami ösztöndíjas doktori tanulmányaimat a Szegedi Tudományegyetem Történelemtudományi Doktori Iskolájában az Antikvitás program keretén belül Dr. Horváth László témavezetése alatt.

Az Eötvös József Collegiumnak köszönhetően lehetőségem volt részt venni a 2018. április 16. és 19. között tartott *Byzance et l'Occident VI* című nemzetközi konferencián, ahol *Fragment of a Tax Census from the 8th Century* valamint *L'introduction de l'œuvre Epitome rerum ab Ioanne et Manuele Comnenis gestarum de Jean Cinnamon* címen két előadást tarthattam.

2018. május 24-én a *Collegium Hungaricum Societatis Europaeae Studiosorum Philologiae Classicae XI.* országos konferenciáján *Egy VIII. századi adóösszeírás (Prag. Gr. I. 51)* címmel tartottam előadást.

Volt szerencsém részt venni 2018. május 24. és 26. között a *XIII. Magyar Ókortudományi Konferencián*, ahol *Ióannés Kinnamos Epitome rerum ab Ioanne et Manuele Comnenis Gestarum művének bevezetéséhez* címmel tarthattam előadást.

Doktori tanulmányaimat Ióannés Kinnamos *Epitome rerum ab Ioanne et Manuele Comnenis gestarum* (Ioannés és Manuél Komnénos viselt dolgainak kivonata) című munkájával kapcsolatosan folytatom. A félév során sikerült magyarra fordítani mintegy egy könyvnyi görög szöveget témavezetőm, Dr. Horváth László, illetve Dr. Laczkó Krisztina segítségével. A továbbiakban szeretném a mű hátralévő részét is magyarra fordítani és egy nyelvi-történeti jellegű kommentárt készíteni hozzá.

MIKLE GYÖRGY

Doktori Iskolai státusz:	állami ösztöndíjas PhD-hallgató, Földtudományi DI, Földrajz–Meteorológia Program
Tanulmányok kezdete:	2016. szeptember
PhD téma címe:	Az észak-dunántúli majorok átalakulása a második világháborútól napjainkig – vidékföldrajzi vizsgálat
Témavezető:	dr. Győri Róbert

Tanulmányok

Tavaszi szemeszter során elvégzett kurzusok:

A vidékföldrajz irányzatai (Timár Judit)

Német 4: Német nyelv középfeladónak (A2–B1) (Mónok Eszter)

Komplex vizsga: *Summa cum laude* eredménnyel

Átlagom a félévben 5,0.

A disszertációhoz kapcsolódó kutatási tevékenység

A félév során, a fent feltüntetett doktori kurzushoz is kapcsolódóan vizsgáltam a nyugati, angolszász társadalomföldrajzban megjelenő tudományos közelítésmódok alkalmazhatóságát, és kapcsolódását a saját kutatási témámhoz. A szakirodalmakon keresztül egyrészt arra kerestem a választ, hogy melyek azok a folyamatok, kérdéskörök, amelyek az angolszász kutatók figyelmét felkeltették, és a hazai vidéki jelenségekhez is kapcsolhatók. Emellett ezeknek a tanulmányoknak a módszertani, illetve elméleti-filozófiai háttérére, és adaptálhatóságára is koncentráltam. Tervem egy nemzetközi vidékföldrajzi folyóiratban történő publikálás, amely esetén kulcskérdés, hogy a készülő tanulmány mennyire kapcsolódik a nyugati társadalomtudományok vitakérdéseire, ezért ezt a témát a következő hónapokban is kutatni fogom.

Folytattam a korábban megkezdett empirikus kutatást is, amelyben a Komárom-Esztergom megye területén található majorok kezelési körének változását dokumentáltam. Ez gyakorlatilag a megyében működött állami gazdaságok és termelőszövetkezetek területi hatáskörének elemzését jelentette.

Egy harmadik részkutatást is végeztem, amiben a majorokban élők élet- és munkakörülményeit befolyásoló intézményes keretek átalakulását vizsgáltam a 20. század során. Tanulsága ennek a kutatásnak, hogy az általam elemzett

három időszak (uradalmi, szocialista nagyüzemi, illetve a privatizáció utáni, jelenlegi korszak) során a majorok társadalma nagyfokú függőséggel jellemezhető: a vizsgált településeken zajló folyamatok alakulása mindhárom időszakban gazdasági szereplőktől függött, akik „felülről” befolyásolták a helyi fejleményeket, a lokális szinten egyik időszakban sem volt adott az érdekérvényesítés valamely intézményes formája.

Publikációs tevékenység

Mikle György (2018): Irányzatok a brit vidékföldrajzban. *Tér és Társadalom*, 32. 2. pp. 93–109.

Konferencia-előadás

Hungarian manors in changing historical-political contexts: the role of the institutional environment. VII. Interdiszciplináris Doktorandusz Konferencia, Pécs, május 17–19.

Eötvös Collegium-i tevékenység

Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi Műhely új honlapjának elindításában és adminisztrálásában való részvétel

PINTÉR ANNA KRISZTINA

Műhely: Orientalisztika
Szak: Asszíriológia,
PhD II. évfolyam

Kurzusok (doktori konzultációk átlaga): 5

Disszertáció témája: *A Dumuzi álma* c. sumer mítosz szövegkiadása és a narratológiai kutatások lehetőségei a sumer irodalomban.

Tudományos és tanszéki tevékenység

Bevezetés az akkád nyelvbe kurzust tartottam az őszi félévben, és a tavaszi szemeszterben.

Elkészítettem az *Atrahasis-eposz* első magyar fordítását, és ehhez a bevezetőt kommentárokkal. A kötet, amelynek a része, közös tanszéki munka a *Vízözön-történetekről*, a közeljövőben megjelenik.

Konferenciák, előadások

2017. szeptember 27-én Asszíriológiai és Hebraisztikai tanszéki műhelyszemináriumi előadást tartottam *Sumer nam-lu₂-ulu₂, lu₂-ulu₃: Sumer Humanitas vagy Boldog Plebs?* címmel. A tanulmányom arról szól, hogy a 'namlulu' kifejezés az eddigi értelmezésekkel és tanulmányokkal ellentétben nem jelent semmiféle „felső középosztálybeli művelt polgári réteget”, hanem csak a népet.

Márciusban a Közel, s Távolság Orientalisztika Konferencián vettem részt. A témám sumer narratológiai, valamint stilisztikai jellegzetességekkel és az előadásban tárgyalt szöveg (*Inana leszállása az alvilágba*) recepciójával foglalkozott. Áprilisban az Interdiszciplináris Vallástudományi Hallgatói Konferencián adtam elő *Dumuzi és Gestinanna* címmel. A címben szereplő szöveggel a félév során foglalkoztam, és kiderült, hogy különleges hermeneutikai módon lehet elemezni. A mítosz ezoterikus kommentárjait az elbeszélő szöveg egyes szavainak különleges ékjelhasználatával fejezték ki.

Tanulmányút

Ellátogattam a British Museumba, és kollacionáltam a disszertációm agyagtábláit. Ezen felül találtam két olyan táblát, amelyeken eddig beazonosítatlan szövegek vannak, és az átírásukon dolgozom.

SEBESTYÉN ÁDÁM

A 2017/2018-as tanévben folytattam PhD tanulmányaimat az ELTE BTK Irodalomtudományi Doktori Iskolájának Magyar Barokk néven futó programján. Továbbra is részt veszek az MTA–ELTE Humanizmus Kelet-Közép-Európában Lendület-kutatócsoport munkájában.

Disszertációm témája a 16. század végi, 17. század eleji prédikációirodalom apokaliptikus vonásai, illetve ezen apokaliptikus hangvétel párhuzamba állítása a korabeli európai (elsősorban német nyelvterület) prédikációkkal, Biblia-kommentárokkal, rölapokkal, traktátusokkal. A tanév során egy a disszertációhoz kapcsolódó melléktémával is behatóan foglalkoztam: a 16–17. századi magyar nyelvű protestáns prédikációirodalom csodakritikáját kutattam. Az e tárgyban írt dolgozat képezte alapját a tavaszi félév végén megrendezett komplex doktori vizsgámnak, melyet sikeresen teljesíttem. A vizsga keretein belül a tételek formájában feldolgozott szakirodalmon túl kutatási tervemről és eddigi eredményeimről számoltam be.

Konferenciárészvétel

Fiatalok Konferenciája, Pécs, 2017. október 13–14. Az előadás címe: *„Csalárd csudákról” – A csoda értelmezései Bornemisza Péter prédikációiban.*

Középkorral foglalkozó doktoranduszok konferenciája, Budapest, ELTE BTK, 2018. június 7–8. Az előadás címe: *Csodakritika Bornemisza Péter és Geleji Katona István prédikációiban.*

Megrendezés előtt álló konferencia

Textológia és interpretáció a régi magyar irodalomban (Konferencia Orlovsky Géza emlékére), Budapest, ELTE BTK, 2018. június 22. Az előadás címe: *Bornemisza Péter és Telegdi Miklós Antikrisztus-képe.*

Publikációk

„Máskéle jelek földiek és ember szívében valók” – *Ember, társadalom és apokaliptikus Bornemisza Péter Foliopostillájában.* In: *Az ember – kultúrtörténeti és potéikai megközelítésben:* Fiatalok Konferenciája 2016, szerk. Déry Eszter, Dóbék Ágnes, Görög Dániel, Markó Anita, Maróthy Szilvia, Budapest, reciti, 2017.

A rend felbomlásának apokaliptikus jelei: A kevélység bűne a 16. század végi prédikációirodalomban. In: BOGNÁR Péter, BARTÓK Zsófia Ágnes, MARÓTHY Szilvia (szerk.), /HI70/Tanítványok: Tanulmányok Horváth Iván 70. születésnapjára, Budapest: Q. E. D. Kiadó, 2018, <http://hi70.hu/2018/03/27/sebestyen/>

„Csalárd csudákról” – *A csoda értelmezései Bornemisza Péter prédikációiban* – Az őszi félévben, a pécsi konferencián tartott előadás dolgozatát bővített változata. Megjelenés alatt.

Egyéb oktatói / tudományos tevékenység

A tavaszi félév során oktatott szeminárium: Régi magyar irodalom szeminárium (OT-MAGY-221)

Az őszi félévben, külső felkérésre, előadást tartottam az ELTE Trefort Ágost Gyakorló Gimnáziumban a Trefort napok alkalmából. Előadásom témája a reformáció emlékéhez kapcsolódóan a középkori vallásos hagyomány 16. századi átalakulása volt.

Egyéb irodalmi tevékenység

A tanév során 3 kritikám jelent meg az Ambroozia című internetes szép-irodalmi lapban:

Fehér foltokon át – Deres Kornélia *Bábhasadás* című kötetéről (Ambroozia, 2017/4)

Látássá tömörülő érzekeink – Závada Péter *Roncs szélárnyékban* című kötetéről (Ambroozia, 2017/5).

Egy megtévesztő világ újraépítése – Borda Réka *Hoax* című kötetéről (Ambroozia, 2018/2)

A legújabb számban verseim is olvashatók (Ambroozia, 2018/2).

Egyéb collegiumi és műhelytevékenység, tervek

Részt vettem a Magyar Műhely újonnan alakult Irodalmi önképzőkörének eddigi alkalmain, ahol legújabb verseimet mutattam be. Továbbra is tagja vagyok a collegiumi drámakörnek, ebben a tanévben három előadásunk volt.

A következő félévben senior bentlakóként tovább folytatom eddigi tevékenységemet: amennyiben igény van rá, vállalom tutorálást a Magyar Műhelyben, valamint a drámakör soron következő előadásaiban is tevékeny szerepet fogok játszani. Terveim szerint az őszi félévben is tartok szemináriumot az egyetemen. A kutatás és a kutatócsoporti munka is folytatódik, a disszertációirási szakaszhoz kívánok minél hamarabb hozzákezdeni.

VEREB VIKTOR

Doktori Iskolai státusz:	állami ösztöndíjas PhD hallgató, ELTE – Földtudományi Doktori Iskola, Földrajz–Meteorológia Program; kettős témavezetésű (co-tutelle) PhD hallgató Université Clermont Auvergne, École Doctorale des Sciences Fondamentales Laboratoire Magmas et Volcans
Tanulmányok kezdete:	2016. szeptember (ELTE), 2017. október (UCA)
PhD téma címe:	Vulkáni területek kockázatelemzése és a föld- tani örökségvédelem kapcsolata: esettanulmány a Chaîne des Puys (Franciaország) hegységről és fejlődő országok vulkáni területeiről
Témavezető:	Dr. Karátson Dávid (ELTE), Dr. Benjamin van Wyk de Vries (UCA)

Tavaszi szemeszter során felvett kurzusok

a képzési modul (36 kredit) kurzusait az előző félévekben már elvégeztem,
így csak az irányított kutatómunkához, a komplex vizsgához, illetve
oktatási tevékenységhez kapcsolódó adminisztratív tanegységek sze-
repelnek

FÖL/K20 Irányított kutatómunka, 20 kredit, kiválóan megfelelt
FÖL/KOMPLEX/D Komplex vizsga Disszertációs, 0 kredit, teljesítette
FÖL/KOMPLEX/E Komplex vizsga Elméleti, 0 kredit, teljesítette
FÖL/OKT/4 Oktatási tevékenység, 4 kredit

A komplex vizsga eredményei (2018.06.04.):

főtárgy: Általános természetföldrajz (Szabó József – DE-TTK) – summa
cum laude

melléktárgy: Regionális természetföldrajz (Móga János – ELTE TTK)
– summa cum laude

A disszertációhoz kapcsolódó kutatási tevékenység

A földtani örökség és a vulkáni területek veszélyforrásainak kapcsolatát vizsgáló doktori kutatásom ebben a szemeszterben is két helyszínen zajlott. A 2017 októberében megkezdett kettős témavezetésű doktori tanulmányok (Université Clermont Auvergne, Clermont-Ferrand) első, 5 hónapos képzési időszakának vége a magyarországi szemeszter első 3 hetére esett, március elejétől folytattam a munkát újra az ELTE-n.

A kutatás továbbra is két csapásvonal mentén haladt tovább. Clermont-Ferrand és szűk térségének (Blanzat, Cébazat) földtani örökségvédelmi felmérése keretében a terület geomorfológiai térképén dolgoztam (2015-ös nagyfelbontású LIDAR adatok feldolgozása és előzetes terepi ellenőrzés alapján), mely a városon belül található, az építkezések miatt különösen sérülékeny földtani értékek egyfajta vizuális értéktáraként funkcionál, illetve további védendő helyszínek kiválasztásában is segítheti a döntéshozókat. Egy kiválasztott mintahelyszínen, a Rue Étienne Dolet 47-nél előzetes kezelési terv is készült, mely a Grave Noire lávafolyásának omlásveszélyes falaira kívánt a geológiai, természeti örökséget kellően figyelembe vevő intézkedéscsomagot kínálni. A munka eddigi eredményeit 2018. ápr. 10-én egy poszteren mutattam be az EGU General Assembly konferencián, Bécsben.

A második projekt az etiópiai Dallol vulkán gyors felszínváltozásainak, az aktív vulkáni folyamatoknak köszönhetően szűk időtartam (napok, hetek) alatt is folyamatosan változó térszín térképezését célozta meg. A 2017. január és 2018. január közötti, 3 méteres felbontású műholdfelvételek feldolgozása egy szűkített területen, a Black Mountain körül már megtörtént, a teljes Dallol vulkánra pedig folyamatosan zajlik, kiegészítve a január óta eltelt hónapok adataival is. Az első eredményeket a clermonti örökségvédelmi részfeladathoz hasonlóan az EGU General Assembly keretében mutattam be a poszter szekcióban. Előkészítés alatt áll továbbá egy honlap, mely egyfajta „előrejelző” oldalként funkcionálna, kijelölve a veszélyes részeket, illetve a területeket, melyek felkeresése biztonságos lehet kutatások keretében, illetve a helyi közösségekkel együttműködve felelősséggel bemutatathatók a látogatóknak az aktív fumarolák, továbbá a különleges vulkáni felszínformák és jelenségek.

Publikációs tevékenység

EGU absztraktok: *Geophysical Research Abstracts Vol. 20*. Konferencia helye, ideje: Bécs, Ausztria, 2018.04.08. – 2018.04.13. (European Geosciences Union)

- van Wyk de Vries Benjamin, **Vereb Viktor**, Leven Chelsea, Karátson Dávid, Lagmay Mahar, Navarro Martha, Németh Károly: Rich and resilient volcanic territories maintained by geoheritage. Paper EGU2018-4472.
- van Wyk de Vries Benjamin, **Vereb Viktor**, Karátson Dávid: The basis for a global thematic framework for geodiversity and geoheritage. Paper EGU2018-2944.
- Vereb Viktor**, Karátson Dávid, van Wyk de Vries Benjamin: Geoheritage is coming to town: preservation of geological features in an urban environment with the example of geomorphological mapping on Clermont-Ferrand. Paper EGU2018-11647.
- Vereb Viktor**, van Wyk de Vries Benjamin, Barnie Talfan, Hagos Miruts: Exploiting a volcanic resource: mapping rapid changes at Dallol Volcano, Ethiopia with Planet satellite images and community engagement for risk reduction. Paper EGU2018-4447-2.
- Karátson Dávid, Gertisser Ralf, Telbisz Tamás, Vereb Viktor, Quidelleur Xavier, Druitt Timothy, Nomikou Paraskevi, Kósik Szabolcs: Towards reconstruction of the lost Late Bronze Age intra-caldera island of Santorini, Greece. SCIENTIFIC REPORTS 8:(1) p. 7026. (2018)

Oktatási tevékenység

tg1c3K39GG Geoinformatika 2.

lh1c4374 Számítógépes prezentációs technikák (2 csoport)

ntermftgy117ta Természet- és környezetföldrajz – nyári terep-
gyakorlat – kísérő, szervező (2018. július, Mátra-
Bükkalja)

Eötvös Collegium-i szakmai tevékenység

A Mendöl Műhely könyvgyűjteményének 2016 őszén megkezdett rendezése tovább folytatódott Kocsis Teréz könyvtáros közreműködésével. A Probáld Ferenc-féle adomány végleges katalogizálása mellett a Mednyánszky Könyvtár korábbi, földrajz-földtani tematikájú kötetek katalogizálása, rendezése előkészítés alatt áll. Illetve a régi, II. világháború előtti könyvritkaságok tudománytörténeti, örökségvédelmi szempontú katalogizálására is történtek előkészületek.

VERES KRISTÓF GYÖRGY

Teljesített kurzusok

A kurzus címe:	Az oktató neve:	Kredit:	Érdemjegy:
Egyéb segédtudomány 2.,	Körmendi Tamás	10	5
Komplex vizsga	Borsodi Csaba	0	megfelelt
Konzultáció 4.	Körmendi Tamás	10	5
Oklevéltan / Irattan	Érszegi Géza Dr.	10	5
Genealógia, archontológia,	Tóth Krisztina Dr.	10	5
Középkori / Kora újkori műhelyszeminárium 4.	Molnár Péter Dr., Nagy Balázs Dr.	10	5

A tárgyfelévben a PhD disszertációhoz kapcsolódóan IV. Béla és V. István kancelláriájának szisztematikus elemzésével foglalkoztam, melynek során közel 1600 eredeti oklevél elemzését kezdtem el; ezzel a munkával várhatóan 2018 augusztusára fogok végezni.

A 2017/2018-as tanévben az Új Nemzeti Kiválóság Program keretében a 13. századi magyar főpapok teljeskörű anyaggyűjtésen alapuló katalógusát készítettem el. A katalógussal elkészültem 2018 júniusában, összességében több mint 50%-kal tudtam bővíteni a korábban rendelkezésre álló forrásbázist. 2018. március 2-án az ÚNKP kutatási eredményeimnek egy csoportját adtam elő *Sceaux pontificaux hongrois du 13ème siècle* címmel az ELTE Eötvös József Collegium Történezműhelyének konferenciáján (Konferencia Clio műhelyében IV.) Az ÚNKP programhoz kapcsolódóan még két ülészen vettem részt: 2018. május 24-én az ÚNKP zárókonferencián *13. századi Magyarország*

őpapi pecsétek című, és 2018. június 7-én az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Történelemtudományi Doktori Iskola Középkori Magyar Történelmi, Történelem Segédtudományai és Középkori és Kora Újkori Egyetemes Történelmi Programja által szervezett Középkorral foglalkozó doktoranduszok konferenciáján *Kisebb vagy második? 13. századi őpapi pecsétek nyomában* című előadásaimmal.

A tárgyfélévben két írásom jelent meg, egy recenzió és egy tanulmány: *A káptalanok és a királyi kancellária pecsételési gyakorlata közötti kapcsolat 1235 előtt* című cikkem a *Turul* folyóirat 2017-ig évi 4. számában, a Kádas István és Weisz Boglárka szerkesztésében megjelent *Hatalom, adó, jog* című tanulmánykötetről írt könyvrecenzióm pedig az URBS. Magyar várostörténelmi évkönyv 2017-i számában.

Jelenleg két írásom van sajtó alatt. A X. Szegedi Medievisztikai Konferencia előadásaiából készülő tanulmánykötetben *Reform, konzervatív fordulat vagy szerves folytatás? IV. Béla kancelláriája a tatárjárás előtt (1220–1241)* című dolgozatom fog 2018 nyarán fog nyomtatást látni, mely a PhD disszertációm egyik fejezete is egyben. Készítettem még egy recenziót Szöcs Tibor *Damus pro memoria-oklevelek* című kiadványáról, mely a Századok hasábjain fog megjelenni 2018 folyamán. Emellett a *Micae mediaevales VII.* kötet szerkesztői teendőit is elláttam Farkas Csabával és Ribi Andrással.

2014 ősze óta én fogom össze a műhelynek a pályázati tevékenységét, az őszi félévben 3 kulturális és sport pályázatot adtunk be az ELTE BTK HÖK-höz.

Diákélet

BESZÁMOLÓ

AZ EÖTVÖS COLLEGIUM

VÁLASZTMÁNYÁNAK

2017. ŐSZI FÉLÉVES MUNKÁJÁRÓL

1. Összegzés

Előző félévben pályázatunkat egy évre adtuk be, terveinket ez alapján alkotuk.

Örülök, hogy ezeknek a terveknek a nagy részét már sikerült teljesíteni, így most újabb célokkal állhatunk elő. Ez mind köszönhető a nagyszerű csapatnak, akikkel öröm volt együtt dolgozni, gondolok itt mind a Választmányra, mind az egyes bizottságokra. Remélem a tavaszi félévben is hasonló eredményeket tudunk felmutatni, és hogy a sikerek meghozzák mindenkinek a kedvet, hogy becsatlakozzanak a bizottságok munkájába.

2. A Választmány tagjai a 2017/2018-as őszi félévben

Elnökség:

- Elnökjelölt: Luksa Norbert
- Alelnökjelölt: Rálik Alexandra
- Alelnökjelölt: Benics Balázs
- Titkárjelölt: Balássy Fanni

Bizottsági elnökök:

- Gazdasági: Bondici László
- Kommunikációs: Mészáros Rebeka
- Közösségi: Kökény Martina
- Kulturális: Egyed Regina
- Sport: Szajbély Zsigmond
- Tudományos: Barabás Gergő

3. Elnök – Luksa Norbert

Az őszi félévben megvalósult a már régóta halogatott pólórendelés. Az udvarbál – mely most már Eötvös Convivium névre hallgat – szervezése nagyon jól halad, előreláthatólag sikerül anyagi forrást szerezni, melynek köszönhetően egy élőzenés, nagyvonalú esemény lehetne.

A szabályzatokat alaposan átnézve felmerült, hogy azok tisztázásra, formázásra szorultak, az ezekkel kapcsolatos tartalmi módosításokat a Közgyűlésen fogjuk felsorolni. Hatalmas előrelépés, hogy Benics Balázssal közösen elkészítettük a már régóta frissítésre szoruló Házirendet.

Az Educatio kiállításon és a nyílt napokon részt vettünk, de sajnos nem készültek el az új szórólapok, ezek még mindig a nyomdában vannak, ez lett a hátránya, hogy pályázati forrásból finanszíroztattuk őket.

Kapcsolatot építettem ki és tartok fent az EHÖK Tudományos Bizottságával, a KolHÖK képviselőivel, valamint a Szakkollégiumi Mozgalommal és annak Kommunikációs Bizottságával. Folyamatos munkakapcsolatban vagyok Igazgató úrral és Gondnokasszonnyal is.

Kökény Martinával csatlakoztunk a Szakkollégiumi Mozgalom frissen megalakult társadalmi felelősségvállalással foglalkozó csoportjába, mely a Minority Safepack program megjelenésével háttérbe szorult ugyan, de április után újra előtérbe fog kerülni. Az említett kisebbségvédelmi programmal kapcsolatos munkálatokban viszont teljes vállszélességgel részt az egész Választmánnyal. Barabás Gergővel megkezdtük az idei Eötvös Konferencia szervezését, melyre továbbra is várjuk a segíteni vágyókat. Reméljük, ezzel is sikerül majd elnyerni az Év Tudományos Rendezvénye díjat, ahogy a tavalyi konferenciára, hála a szervezők és pályázatírók kemény munkájának.

Együttműködve Samu Viktorral, segítettem a követelményrendszer kiegészítésében, melyet köszönhetően Viktor kemény munkájának, a Tanári Kar örömmel fogadott, és azt már ebben a félévben alkalmazhattuk.

4. Alelnökök

4.1. Külügyi alelnök – Rálik Alexandra

Előző félévben szegedi Eötvös-kollégista múltamnak és ottani kapcsolataimnak köszönhetően sikeresen megszerveztük az első Eötvös2 találkozót, mely egyértelmű siker volt. A találkozón körülbelül azonos arányban képviseltették

magukat mind a collegisták, mind szegedi barátaink. Azért merem a barát szót használni, mert a találkozón sikerült összekötnöm a két kollégiumot, közeli kapcsolatba kerültünk, melyet az is bizonyít, hogy nemrég mi kaptunk meghívást Szegedre.

Elkezdjük letenni egy Interkoll alapjait is a Collegiumban, terv szerint az Eötvös Convivium napján mi adunk otthont a rendezvénynek.

Ugyan sajnós magánéleti okokból nekem el kell hagynom a Collegiumot, és így terveimet sem tudom személyesen véghezvinni, úgy vélem sikerült lerakni azokat az alapköveket, amikből a következő Választmány már magasra tud épülni. Ezúton is buzdítok minden Collegistát, hogy vegyen részt a fenti eseményeken, bátran nyissanak szakkollégista társaink felé, életreszóló kapcsolatok születhetnek. Ezúton is köszönöm a bizalmat, amit szavazatok nekem/nekünk szeptemberben, ég veletek!

4.2. Belügyi alelnök – Benics Balázs

Az elmúlt félév során sikerült a Választmány munkájában több ponton is részt vennem a szakmai tanulmányaim mellett.

Többször beszéltem a Gondnoksággal például a Pincetér használatával kapcsolatban, mely szerintem még a későbbiek során is újra és újra a középpontba kerül majd. Továbbá a Collegium delegáltjaként a rendkívüli Interkollon is megjelentem a Választmány több tagjával egyetemben.

Részt veszek az Eötvös Convivium szervezésében, melyben fő feladatomban a hangsúlyos meg szervezése és irányítása.

Az Educatio kiállításon is részt vettem, újfent többedmagammal. Továbbá terveztem, hogy a Tehetségáborban is részt veszek, ám ennek a kimondatlan vágyamnak nem tettem eleget, mivel tanulmányaimra kellett koncentrálnom abban az időben.

Végül pedig a házirenddel foglalkoztam, melyet Luksa Norbert választmányi elnökkel közösen alkottunk meg. Ebbe beleértendő, hogy a házirend megalkotásának és módosításának szabályzatait elolvastam, és a dokumentumot ennek megfelelően állítottuk össze és ellenőriztük.

5. Titkár – Balássy Fanni

Előző félévben titkári feladataimnak eleget téve a Választmány ülésein vezettem a jegyzőkönyveket, melyek úgy vélem, önmagukért beszélnek, a jegyzőkönyveket

tekintem a beszámolómnak. Ezeket a dokumentumokat mind kiküldtük/hamarosan kiküldjük, hogy a Collegium egésze megtekinthesse.

A fenti jegyzőkönyveket iktatva elhelyeztem a választmányi szobában, illetve feltöltöttem az Urán rendszerbe, így hamarosan nem csak papír alapon, hanem online is bármikor megtekinthetőek lesznek.

6. Bizottsági elnökök

6.1. Gazdasági Bizottság – Bondici László

A kassza átvételekor (2017.10.17.) az egyenleg a következő tételekből állt: Rendelkezésre álló készpénz: 245 805 Ft; Tartozások collegisták felé: 0 Ft. Pályázati pénz nem volt függőben.

A Választmány bevételei az őszi félévben: Kassza átvételekor rendelkezésre álló készpénz: 245 805 Ft; Kulturális és közösségi hozzájárulás: 398 000 Ft; Póló- és pulóverrendelés: 268 400 Ft. Mindösszesen 912 205 Ft.

A Választmány kiadásai az őszi félévben (Póló- és pulóverrendelés; Társalgó felújítása; Műhelykonferenciák, egyéb konferenciák és műhelytevékenységek; GóJahévtége; Eötvös²; ColiMikulás, ColiKarácsony; Sporttevékenységek [nevezési díjak]; Egyéb kommunikációs kiadások [plakát, szórólap]; Vezetőképző, utazási költség) mindösszesen: 535 300 Ft.

Mindezekből kifolyólag, a Választmányi kassza jelenlegi (2018. február) egyenlege: 376 905 Ft. Póló- és pulóverértékesítésből még várhatóan kb. 120 000 Ft fog befolyjni. A 2017. évi Eötvös Konferencia elnyerte az Év Tudományos Rendezvénye díjat, ebből várhatóan 150 000 Ft fog beérkezni.

A tudományos-kulturális hozzájárulás célfelhasználás szerinti megoszlása: tudományos célra 37 290 Ft-ot; közösségi célra 78 060 Ft-ot; sport célra 13 500 Ft-ot fordítottunk.

A Kulturális Bizottság kasszája: A Kulturális Bizottság pályázatokon elnyert pénzeit külön kimutatásban vezetjük. A Választmányi kassza átadásakor átvételre került 35 500 Ft, amihez félév közben még érkezett összesen 87 500 Ft, így a jelenlegi egyenlege: 123 000 Ft.

6.2. Kommunikációs Bizottság – Mészáros Rebeka

A 2017/2018/1. félévében a Kommunikációs Bizottság munkája tagtoborzással vette kezdetét. A félév során felmerült feladatokat az újonnan szerveződött

csapat közreműködésével közösen láttuk el. A Bizottság tagjai: Petovári Anna, Szabó Adrienn, Vezekényi Fanni, van Waarden Franciska, Szabó Miklós, Barabás Gergő, Góczon Tamás és Sarnyai Benedek Máté.

Legfontosabb feladatunknak a collegiumi polgárok rendszeres és széleskörű tájékoztatását tekintettük, aminek fő fóruma a 3-4 hetente megjelenő Epistola Collegii volt. A bentlakó és bejáró hallgatókat mindig az aktuális pályázati, közéleti, közösségi és tudományos lehetőségeikről értesítettük üzeneteinkben. A hírlevél szerkesztésében Barabás Gergő és jómagam vettünk részt.

A másik jelentős tájékoztatást szolgáló felületünket a különböző eseményekre és felkérésekre készített plakáttervezés alkotta. A teljesség igénye nélkül szeretnék néhányat felsorolni az elkészült munkák közül: Eötvös2, a GóJahévtége és az Angol–Amerikai Műhelykonferencia plakátja. A tervezői feladatokat Vezekényi Fanni grafikus és Góczon Tamás munkájának köszönhetjük.

A Collegiumi élet eseményeinek megörökítésében – fotózás és kamerázás – Barabás Gergő, Góczon Tamás és Sarnyai Benedek Máté vettek részt. Munkájuknak köszönhetően a Collegiumi Választmány facebook oldala is folyamatosan frissülhetett.

Az őszi félév legnagyobb eredményének a GóJa hétfégi programsorozat kerekein belül újonnan elérhetővé vált Társalgó felújítását tekintem. Külön öröm volt számomra, hogy a Bizottság minden egyes tagja részt vállalt a feladat teljesítésében. A munka magában foglalta a Társalgó berendezését, hallgatóbaráttá tételét, amit egy külön teasarok is kiegészít. Az alumni-nak köszönhetően régi emlékek is felkerülhettek a falra, még inkább növelve a hely szellemiségét. A Társalgó felújítása továbbra is folyamatban van, ahogyan a megkezdett faliújságok kihasználásának projektje is folytatódni fog a következő félévben. Végezetül egyéni munkámnak a Bizottság újjászerveződését, tagtoborzását és az Eötvös Convivium szóróanyagának feladatait emelném ki.

6.3. Közösségi Bizottság – Kökény Martina

A Közösségi Bizottság idei első nagy feladata a novemberi GóJahévtége megszervezése volt, melyből a 10 fős bizottság minden tagja kivette a részét.

Az idei félév nagyobb programja ezen kívül a Collegium karácsonyi ünnepe volt, ahol közös ének, beszélgetés során a collegisták baráti közösségben a karácsonyt várva zárhatták le a szorgalmi időszakot.

A bizottság tagjai az előző félévben: Bartha Diána, Cséby Hanna, Fazekas Gábor, Feró Zsófia, Hudáky Márton, Sinka Andor, Solymosi Nóra, Szabó

Adri, Toldi Viktória. Elnökként a bizottság munkájának koordinálása mellett a Szakkollégiumi Mozgalom tevékenységeiben vettem részt több ízben. A SZEF (Szakkollégiumok Egyeztető Fóruma) néhány tagjával a társadalmi felelősségvállalás szakkollégiumi alappillért szeretnénk volna már ebben a szemeszterben is erősíteni egy szakkollégiumokat összekötő projekttel, aminek kiindulópontjai az oktatás s tehetséggondozás lennének középiskolások körében.

A félévben többször vettem részt Interkollokon is, mert szeretném, hogy a Szakkollégiumi Mozgalomban a Collegium aktív lenne, és minél több közös projektben ott legyünk, a Szakkollégiumi Közösség felé is nyissunk.

Idén ősztől a Collegiumot a KolHök-ben kommunikációs referensként képviselem.

6.4. Kulturális Bizottság – Egyed Regina

A félév során egy színházlátogatásra került sor. A *Hamletet* néztük a Vígsházban 80 fős létszámmal, ami kiemelkedően magas az eddigiekhez képest. A darabról vegyes, de többségében pozitív visszajelzések érkeztek a Collegistáktól. A színházjegyek árát is sikerült visszapályáznunk a BTK HÖK-nél, így közel 90 000 forinttal bővült a bizottság kasszája.

A Coli-karácsonyra szeretnénk volna még szervezni, a tavalyi első rész sikere után, egy Reszkesetek betörők 2. játékot, de ez az érdeklődés hiányában elmaradt. Más program szervezésére ebben a félévben nem került sor.

Tavasszal én Erasmuson leszek Leedsben, így a posztot Szakács Lili Kata veszi át majd tőlem. A színházakkal továbbra is tervezem tartani a kapcsolatot, amit eddig kiépítettünk, és kintről támogatom majd Lili Kata munkáját.

6.5. Sportbizottság – Szajbély Zsigmond

A Bizottság tagjai a következő collegisták voltak: Ballagó Márton, Cséby Hanna, Farkas-Németh Zoltán, Filyó Fanni, Kárpáti Orsolya, Kasza Lilla, Pap Lázár és Pusztai Ferenc.

Mivel a Sportbizottság feladatai a tavaszi félévben jelentősebbek, ezért a bizottsági tagok egy részének ebben a félévben nem jutott feladat. A Sportbizottság Pusztai Ferenc jóvoltából minden hónapban megpályázta az uszodába szóló bérletet, melynek köszönhetően lehetősége van a collegisták egy hónapban összesen 30-szor ingyenesen uszodába mennie. A tapasztalatok szerint ez általában pont elég volt, nagyjából 1 hónap alatt lett kihasználva a bérlet.

Pap Lázár szervezésében megrendezésre került a szokásos teremfoci bajnokság. A labdarúgással kapcsolatban és egyéb információk megosztásával folyamatosan segítette a bizottság munkáját Dudlák Tamás. Vezetésemmel megkezdte működését a „Sakk Collegium”, illetve elkészült a „MozGóJa” kiadvány, mely a collegiumi sportolási lehetőségeket foglalja össze, utóbbi tevékenységgel összefüggésben a közös facebook csoportban is igyekeztem felhívni a figyelmet több öntevékeny sportkör összejöveteleire. Felmerült igényként a konditerem felszereltségének és tisztasági állapotának javítása. Ilyen terveink megvalósítása még a kezdeti fázisában jár, polifoamokat már sikerült szerezni a konditerembe, reményeink szerint a jövő félévben sikerül felgyorsítani a folyamatokat.

6.6. Tudományos Bizottság – Barabás Gergő

A műhelytitkárok, illetve az operatív tagok segítségével sikerült a Titkárság hallgatói adatbázisát aktualizálni, ezzel a legtöbb lista naprakész adatokat tartalmaz, ami a Titkárság munkáját jelentősen megkönnyíti. Terveim között szerepel, hogy ezt, ha nem is minden félévben, de minden őszi félévben meg kellene ismételni. A munka jelentős részét köszönöm a műhelytitkároknak, illetve a bizottság operatív tagjainak: Szlovicsák Bélának és Térmeg Anitának. Az Adsumus XVI. kiadása folyamatban van, jelenleg a tördelőnél van a kötet. A tanulmányok bírálatai többnyire időben érkeztek meg. A szerkesztők lelkiismeretes és aprólékos munkát végeztek, a tanulmányszerzőkkel folyamatosan egyeztettek az esetleges változtatásokkal kapcsolatban.

Ha valamelyik szerző igazolást kért a tanulmány megjelenéséről, azt néhány napon belül ki tudtuk neki állítani. A kötet szerkesztői: Farkas Flóra, Juhász Daniella, Szűcs Bernadett, munkájukat itt is köszönöm.

A XVIII. Eötvös Konferenciával sikeresen pályáztunk az Év Tudományos Rendezvénye 2017 címre, amit első hellyel szereztünk meg, ezzel jelentős összeget szerezve a következő konferencia költségeihez. A sikeres pályázathoz köszönet jár a konferencia szervezőinek, Bartha Diánának és Bozóki Tamásnak, illetve a pályázat megírásában részt vevő collegistáknak: Bondici László gazdasági bizottsági elnöknek és Luksa Norbert választmányi elnöknek.

2018. február 22.

BESZÁMOLÓ
AZ EÖTVÖS COLLEGIUM
VÁLASZTMÁNYÁNAK
2018. TAVASZI FÉLÉVES MUNKÁJÁRÓL

1. Összegzés

Februárban fél évre pályáztunk a Választmány vezetésére, mely már a tagok többségét illetően egy összeszokott, nagyszerű csapat volt az őszi félévből. Tavaszra az őszi sikeres félév után nagy tervekkel készültünk, melyeket összességében sikerült megvalósítani. Ezek közül a legnagyobb az udvarbál szervezése volt, mely talán túl nagyra bizonyult. Összességében kisebb-nagyobb hibákkal megvalósult az esemény, a résztvevők jól érezték magukat, azonban a szervezés túlzott mértékben leterhelte a választmányi csapatot, amely az egyetemi elfoglaltságok mellett a kommunikáció és a teljesítmény rovására ment.

Ad astra per asperas, a hibákból tanultunk és rengeteg tapasztalatot szereztünk a jövőre nézve.

2. A Választmány tagjai a 2017/18/2-ik félévben

Elnökség:

- Elnök: Luksa Norbert
- Alelnök: Burkus Dóra
- Alelnök: Benics Balázs
- Titkár: Balássy Fanni

Bizottsági elnökök:

- Gazdasági: Bondici László
- Kommunikációs: Mészáros Rebeka
- Közösségi: Kökény Martina és Sinka Andor
- Kulturális: Szakács Lili Kata
- Sport: Szajbély Zsigmond
- Tudományos: Barabás Gergő

3. Elnök – Luksa Norbert

A tavaszi félév során minden kitűzött célunkat megvalósítottuk.

Továbbra is jó kapcsolatot tartunk fenn a Szakkollégiumi Mozgalommal, minden találkozójukon részt vettünk, illetve a májusi Interkollt mi szerveztük, itt, az Eötvös Collegiumban. A Mozgalom legnagyobb eseménye, a Szakkollégiumok Nyári Találkozója szervezése során számos probléma merült fel. Ennek eredményeképp a korábban szervező szakkollégiumtól a rendkívüli Interkollon egyöntetűen megvontuk a szervezői jogot és egy ad hoc szervezői csapatot alapítottunk. Ugyan ez utóbbi csapatba nem léptünk be, munkájukat anyagi úton segítettük: az ELTE szakkollégiumaival közösen (egész pontosan csak a Bibó és Illyés szakkollégiumokkal) biztosítottunk fél millió forintot az idei NYATA-ra. Ennek az összegnek a mozgósításában végeztem irányító szerepet.

Hatalmas eredménynek tartjuk a Minority Safepack aláírásgyűjtésének sikerét, melyben a Mozgalom részeként, illetve attól függetlenül is segítettünk.

Idén járt le a Collegium szakkollégiumi minősítése, melyet újr pályázás során ismét a maximális időtartamra, három évre nyertünk el.

Sikeresen pályáztunk a KolHÖK rendezvényes pályázatán, így az Udvarbált minimális önrészből sikerült megvalósítani.

A nyár folyamán az összes collegiumi szabályzatot átnézve azokat egységesítettük, a módosítási javaslatokat a Közgyűlés elé fogjuk tární. Ebbe beleértendők az egyes műhelyek szabályzatai, melyek még ugyan néhány műhely részéről nem érkeztek meg, de a következő félév során minden bizonynal teljes lesz a lista.

Igazgató úrral és Gondnokasszonnyal rendszeres heti egyeztetések során tárgyaltuk meg a felmerülő feladatokat, problémákat.

A félév során Barabás Gergővel megosztva a főszerzői feladatokat sikeresen megszerveztük az idei Eötvös Konferenciát.

Úgy érzem, a félév során hatalmas teljesítményt nyújtott a választmányi csapat, amit csak közösen tudtunk megvalósítani. Így tehát ez úton is köszönöm a munkáját Balássy Fanninak, Barabás Gergőnek, Benics Balázsnak, Bondici Lászlónak, Burkus Dóranak, Kökény Martinának, Mészáros Rebekának, Sinka Andornak, Szajbély Zsigmondnak, Szakács Lili Katának és mindenkinek, aki bizottsági tagként, vagy bizottságtól függetlenül valamilyen úton-módon segítette a Választmányt feladatainak ellátásában!

4. Alelnökök

4.1. Külügyi alelnök - Burkus Dóra

Külügyi alelnökként, feladatkörömnek megfelelően elsősorban a többi szakkollégiummal való kapcsolattartást, ezen kapcsolatok felélénkítését tűztem ki célul. Ennek megfelelően rendszeresen részt vettem, a Collegiumot képviselve, a minden hónapban megrendezésre kerülő szakkollégiumi egyeztető fórumokon (Interkoll), ahol a Collegiumot is érintő össz-szakkollégiumi ügyekben szavaztunk. Részt vettem, az I. Eötvös Convivium (Udvarbál) és egyéb eötvösös események promotálásában (az említett rendezvényeken), illetve ezen collegiumi rendezvények lebonyolításában is segédkeztem.

4.2. Belügyi alelnök – Benics Balázs

Főként a félévet követő időszakban tevékenykedtem, ugyanakkor több eseményen is részt vettem, segédkeztem a szorgalmi időszakban. Ilyen például a Convivium és az Eötvös Konferencia.

Közreműködtem a GóJaláb szerkesztésében, melyet a Választmánnyal, együttes erővel átszerkesztettünk. Ennek eredményeként a jövőben akár ugyanezt a változatot is, legfeljebb kisebb módosítások árán, újra kiadhatjuk – rendkívül hasznos támaszt nyújtva a GóJa társainknak. Azóta volt szerencsém látni a kész példányok egyikét, és megnyugtató, hogy a rengeteg órányi munka nem lett hiába. Ezek után újfent megragadnám az alkalmat, hogy megköszönjem a Választmány többi tagjának a kitaró munkát.

Segédkeztem a Collegium szobabeosztásának létrehozásában, mellyel Luksa Norbertnek nyújtottam támaszt.

Úgyszintén sokat dolgoztam a nyáron a színpalak mögött egy mellékprojektben, mely során a Collegium nyomtatványait, szabályzatait egy egységes külsőbe formáljuk, nyomkövethető, számonkérhető módon kezeljük. Az említett körmondfont mondatok mögött LaTeX dokumentumok, Git forráskezelés, CMake build-rendszer, felhő, folytonos integráció és még több varázslatos dolog van – nagyon remélem, hogy a jövőben a Választmány és a Collegium támasza lehet majd.

5. Titkár – Balássy Fanni

Előző félévben titkári feladataimnak eleget téve a Választmány ülésein vezettem a jegyzőkönyveket, ezeket tekintem a beszámolómnak. A fent említett dokumentumokat hamarosan kiküldjük, hogy a Collegium egésze megtekinthesse őket. Emellett a jegyzőkönyveket iktatva elhelyeztem a választmányi szobában.

6. Bizottsági elnökök

6.1. Gazdasági Bizottság – Bondici László

A kassza átvételekor (2018.02.25.) az egyenleg a következő tételekből állt: Rendelkezésre álló készpénz: 376 905 Ft; Tartozások collegisták felé: 0 Ft. Pályázati pénzekből esedékes volt 150 000 Ft (az Év Tudományos rendezvénye, I. díj), ami március során sikeresen beérkezett.

A Választmány bevételei a tavaszi félévben: Kassza átvételekor rendelkezésre álló készpénz: 376 905 Ft; Év Tudományos Rendezvénye: 150 000 Ft; Póló- és pulóverértékesítés (előző félévről megmaradt rész): 100 150 Ft; Internetregisztrációs-díj és tudományos-kulturális hozzájárulás: 753 000 Ft; Eötvös Konferenciával kapcsolatos egyéb pályázati pénzek: 237 000 Ft; GóJaTábor (részvételi díj, vonatjegyek): 611 500 Ft. Mindösszesen: 2 228 555 Ft.

A Választmány kiadásai a tavaszi félévben (Eötvös Konferencia; Műhelykonferenciák, egyéb konferenciák és műhelytevékenységek; Eötvös Majális; Convivium; Interkoll; Internetregisztrációs-díj; Spporttevékenységek, sporteszközök; Felvételi; GóJaTábor [szállás, étel, ital, egyéb]; Adminisztratív kiadások; Egyéb) mindösszesen: 1 706 577 Ft.

Mindezekből kifolyólag a Választmányi kassza jelenlegi (2018. szeptember) egyenlege: 521 978 Ft. Póló- és pulóverértékesítésből még várhatóan kb. 15 000 Ft fog befolyjni. Az egyenlegre való tekintettel az előző féléves műhelykeret-maradványok továbbra is rendelkezésre állnak.

A tudományos-kulturális hozzájárulás célfelhasználás szerinti megoszlása: tudományos célra 332 924 Ft-ot; közösségi célra 210 369 Ft-ot; sport célra 26 784 Ft-ot fordítottunk.

A Kulturális Bizottság pályázatokon elnyert pénzeit külön kimutatásban vezetjük. A Választmányi kassza átadásakor átvételre került 123 000 Ft. A félév során színházjegy-vásárlásra fordítottunk 163 637 Ft-ot, jegyértékesítésből

befolyt 59 860 Ft, valamint pályázatokon is elnyertünk 70 000 Ft-ot. Így a kassza jelenlegi egyenlege 89 223 Ft.

6.2. Kommunikációs Bizottság – Mészáros Rebeka

A 2017/2018/2. félévében a Kommunikációs Bizottság munkáját nyitóüléssel kezdte meg. A félév során felmerült feladatokat az újonnan szerveződött csapat közreműködésével közösen láttuk el. A Bizottság tagjai: Szabó Adrienn, van Waarden Franciska, Barabás Gergő, Góczon Tamás és Sarnyai Benedek Máté voltak.

Legfontosabb feladatunknak a collegiumi polgárok rendszeres és széleskörű tájékoztatását tekintettük, aminek fő fóruma a 3-4 hetente megjelenő Epistola Collegii volt. A bentlakó és bejáró hallgatókat mindig az aktuális pályázati, közéleti, közösségi és tudományos lehetőségeikről értesítettük üzeneteinkben.

A hírlevél szerkesztésében Barabás Gergő és jómagam vettünk részt.

A másik jelentős tájékoztatást szolgáló felületünket a különböző eseményekre és felkérésekre készített plakáttervezés alkotta. A teljesség igénye nélkül szeretnék néhányat felsorolni az elkészült munkák közül: Eötvös Majális, Eötvös Felvételi plakátja. A tervezői feladatokat Góczon Tamás segítette, aki reklám céljából ppt-t állított össze a Collegium népszerűsítésére.

A Collegiumi élet eseményeinek megörökítésében – fotózás és kamerázás – Barabás Gergő, Góczon Tamás és Sarnyai Benedek Máté vettek részt. Munkájuknak köszönhetően a Collegiumi Választmány facebook oldala is folyamatosan frissülhetett. Részt vettünk az Eötvös Konferencia és egyéb események megörökítésében is.

Megkezdődött az ötletek összegyűjtése egy új Collegiumi promó videó elkészítéséhez. Ennek a kivitelezése az idei félévek feladata lesz.

A tavaszi félév legnagyobb eredményének a Convivium hagyományteremtő bál megszervezését tekintem, ahol megvalósult a Bizottságok közötti összefogás és közös munka egy cél érdekében. A Bizottság tagjai a promózásban, illetve az alapanyagok beszerzésében vette ki részét.

Egyéni feladataim közül szintén a Convivium szervezését emelném ki, ahol a dekorációért voltam felelős, illetve a Felvételi során a közösségi programok lebonyolítását.

6.3. Közösségi Bizottság – (Kökény Martina), Sinka Andor

A Közösségi Bizottság a félév során kisebb részben részt vett az Eötvös Convivium szervezésében, melyek többnyire a helyszíni feladatokat jelentették.

Ezt követően a Majális jelentette a következő feladatot, mely a Sportbizottsággal közösen került megrendezésre.

A két esemény között pozícióváltás történt a bizottság élén, Kökény Martina megüresedő helyét Sinka Andor vette át.

Nyáron a fenti okból, illetve az egyetemi rendtől eltérő időszakból fakadóan a Felvételi programok, valamint a GóJatábor megszervezésével nem a Közösségi Bizottságot terheltek, hanem ad hoc szervezői bizottságokat hoztunk létre. A bizottságokba így azok is nagyobb kedvvel léptek be, akik általában egyetemi vagy egyéb okokból nem vesznek részt a Választmány munkájában, de nyáron szívesen csatlakoztak.

6.4. Kulturális Bizottság – Szakács Lili Kata

A Kulturális Bizottság a múlt félévben a közgyűlést követően Szakács Lili Kata elnöksége mellett működött. A Bizottság tagjai a következő collegisták voltak: Tóth Lilla, Sarnyai Benedek és Cséby Hanna. A félév során a bizottság fő tevékenysége színházlátogatás megszervezése volt. Két előadásra jutottunk el:

Először az Örkény Színház „Az ügynök halála” című előadását tekintettük meg egy 33 fős csoporttal. A nagyszerű Arthur Miller-dráma egy elgondolkodtató lélektani mű, mely a mai világ személyiségi problémáira is reflektál. A parádés színészi játékkal bemutatott történet számunkra is közvetlen üzenetet hordozott. Annál nagyobb pozitív visszajelzést nem is tapasztalhattunk volna erre, minthogy a tetőponthoz közeledve mindenki mozdulatlanul, feszült figyelemmel kísérte a szereplők vívódásait. Sok elismerő megjegyzés érkezett a kollégistáktól, a modern témájú darab felüdülést nyújthatott a „tipikus” előadások sorában.

Másodszorra a Pesti Színház „A félkegyelmű” című előadására jutottunk el május 24-én egy 25 fős csoporttal. A méltán világhírű Dosztojevskij-regény egy komoly üzenetet hordozó, lélektani motívumokat tartalmazó mű a társadalomba való beilleszkedésről. Úgy gondoljuk, szakkollégiumunk társadalmilag is érzékeny diákságához illő előadást találtunk. A választott színház pompás színészei – élükön Vecsei H. Miklóssal, napjaink ünnepeit ifjú színészeivel

– érdekes előadással gondolkodtattak el minket. A rendezés, díszletezés szokatlan, félig-meddig modern környezetbe bújttatta a művet. A darab megosztó volt, mindenki más és más érzéssel hagyta el az előadótermet, de biztosak lehetünk benne, hogy ki-kik megtalálta azt az értéket az előadásban, ami számára élményt jelentett – akár a mondanivalóban, a színészi játékban, a rendezésben stb. Ugyan az egyöntetűen pozitív vélemény ez alkalommal elmaradt, vélhetően a célt, hogy eltöprengjünk néhány morális kérdésen, így is elértük.

Kisebbségi feladatai is voltak a bizottságnak, ezek közül említésre méltó még a filmklub, mely két alkalommal került megrendezésre. Az Oscar-díjra jelölt *Testről és Lélekről* c. film nyitotta a kezdeményezést. 10-12 érdeklődővel követjük végig a nem szokványos szerelmi történetet. A filmet hosszú eszmecsere követte a szereplők testi és lelki világáról, a mai világban megfigyelhető problémákról ebben a témában, a film szimbólumrendszeréről. Második alkalommal *Az állampolgár* c. filmet néztük meg 6-8 collegával. Ezt követően kötetlen beszélgetés alakult ki a társadalmi és kulturális különbségekről, az ebből adódó feszültségről és az integráció könnyítésének lehetőségeiről. Köszönet illeti Sarnyai Benedeket és Papp Zsanettet a filmek bemutatásáért és a beszélgetések moderálásáért!

6.5. Sportbizottság – Szajbély Zsigmond

A Sportbizottság a múlt félévben a közgyűlést követően Szajbély Zsigmond elnöksége mellett működött. A Bizottság tagjai a következő collegisták voltak: Ballagó Márton, Cséby Hanna, Farkas-Németh Zoltán, Filyó Fanni, Kárpáti Orsolya, Kasza Lilla, Pap Lázár és Pusztai Ferenc.

A félév legfontosabb sporttal kapcsolatos eseménye az Eötvös Collegiumi Éjszakai Sportok (ECÉS) volt. Ebben az évben az ECÉS programjának kibővítésére szántuk el magunkat. A szokásos focibajnokság mellett röplabdabajnokságot is szerveztünk, melyet követően az este egyenes kieséses rendszerű csocsó- és beerpongbajnoksággal ért véget, ezen kívül a résztvevők Just Dance-szel élhették ki mozgásigényüket utóbbi két programmal párhuzamosan.

A focibajnokságon a Collegium két csapata mellett részt vett a Bolyai Kollégium két csapattal, illetve a Corvinus Heller Farkas Szakkollégiuma is. A röplabdabajnokságon a Collegium ugyancsak két csapattal indult, mellettük a Bolyai és az Illyés egy-egy csapata is eljött. A későbbi csocsó és beerpongbajnokságon is népes mezőny gyűlt össze, összesen 18, illetve 9 kétfős csapat vett részt a küzdelmekben. A szervezésben, illetve főleg a helyszíni lebonyolításban

(kisebb-nagyobb részben) a teljes Sportbizottság, illetve néhány más lelkes Collegista is kivette a részét. Úgy gondolom az esemény elérte célját, sportolási lehetőséget biztosított mindenkinek, illetve a sport által közelebb hozott embereket egymáshoz. A félév másik nagyobb rendezvénye az Eötvös Majális volt. Sajnos ez a rendezvény több (rajtunk kívül álló) okból soványabbra sikerült. Habár több esemény meg volt hirdetve, csupán egy focis esemény került kivitelezésre. A Bolyai Kollégiummal szemben (szoros csatában, de) alulmaradtunk.

A Sportbizottság Pusztai Ferenc jóvoltából minden hónapban megpályázta az uszodába szóló bérletet, melynek köszönhetően lehetőségük van a collegistáknak egy hónapban összesen 30-szor ingyenesen uszodába menni. A tapasztalatok szerint ez általában pont elég volt, nagyjából 1 hónap alatt lett kihasználva a bérlet. A labdarúgással kapcsolatos szervezésekben elsősorban és egyéb információk megosztásával folyamatosan segítette a bizottság munkáját Dudlák Tamás. Vezetéssel folytatta működését a „Sakk Collegium”, melynek eszköztára kiegészült a már korábban ígért és emlegetett 7 sakkfelszereléssel (tábla és készlet) és 3 digitális sakkórával. Kitakarításra került a konditerem Kasza Lilla bizottsági tag és Benics Balázs, illetve Barabás Gergő választmányi tisztségviselők által. Ezen kívül a közös Facebook csoportban is igyekeztem felhívni a figyelmet több öntevékeny sportkör összejöveteleire.

6.6. Tudományos Bizottság – Barabás Gergő

A 2017/18-as tanév tavaszi félévében a Bizottság fő feladata a XIX. Eötvös Konferencia szervezése és lebonyolítása volt. A konferencia április 20–21-én került megrendezésre, amelyen 24 szekcióban közel 100 előadás hangzott el. A szervezésben a Bizottságon túl részt vett a Választmány elnöke, Luksa Norbert, valamint a Közösségi - és Kommunikációs Bizottságok is. Munkájukért ez úton is hálás vagyok.

A félév során (továbbá nyár végére) sikerült a XVIII. Eötvös Konferencia tanulmánykötetének, a XVI. Adsumus-nak, szerkesztését lezárni, a kötet kiadásra került. A kötetbe 29 tanulmány került, ezzel az egyik leggazdagabb kötetet sikerült kiadnunk. A szerkesztési munkálatokért köszönet illeti Farkas Flórárt, Juhász Daniellát, és Szűcs Bernadettet.

A nyár folyamán sikerült az elsősöknek szóló GóJaláb kiadványunkat úgy átalakítani, hogy az univerzálisan használható legyen a későbbi évfolyamoknál is, megelőzve így az évről évre halmozódó felesleges példányok nyomtatását.

A munkában részt vettek a Választmány elnökén, Luksa Norberten kívül a Választmány alelnökei, Benics Balázs és Burkus Dóra. Munkájukat köszönöm, továbbá köszönöm Benics Balázsnak a füzet tartalmának folyamatos lektorálását és formázását.

Ezen felül a nyár vége (és egyben a tanév kezdésének) legnagyobb kihívása a felvételi szakmai munkájának koordinálása volt. Idén az előző évekhez hasonlóan kiemelkedő hallgatókat vehettünk fel, mind a 79-üknek sikeres collegiumi (és egyetemi) éveket kívánok. A szakmai-, illetve a diákbizottságok szervezését ez úton is köszönöm a műhelytitkároknak, a beosztások többszörös átnézését pedig köszönöm a Bizottság operatív tagjainak, Szlovicsák Bélának és Térmeg Anitának.

Végezetül, a 2018/19-es tanév őszi félév közgyűlésén remélhetőleg a Collegium elfogadja az Eötvös Collegiumi Tanárképzési Munkacsoport (ECTKM) szabályzatát, amely rögzíti a Collegium tanár szakos hallgatóinak helyzetét.

A szabályzat tartalmáért köszönet jár Balga Nórának.

2018. szeptember 20.

BODA ATTILA BESZÉDE A 2018. MÁRCIUS 15-I ZÁGRÁBI MEGEMLÉKEZÉSEN

Tisztelt Collegium!

1848 tavaszán az európai kontinensen forradalmi hullám söpört végig, s ezt a történetírás a „népek tavasza” elnevezéssel illette. Az egyes országok változást kívánó mozgalmait általában hasonló célokat fogalmazták meg, a polgári-nemzeti átalakulást.

A párizsi forradalom híre március 1-jén érkezett Bécsbe és Pozsonyba. Március 3-án Kossuth felirati javaslatot terjesztett elő, amit az alsótábla lelkesen el is fogadott, a főrendi tábla azonban nem tűzte napirendre tárgyalását. Kossuth a fővárosban működő Ellenzéki Körtől várta, hogy mozgalmával támogassa országgyűlési küzdelmeit. Ennek eredményeként született meg Irinyi József tollából a híres tizenkét pont. Bécs, Pozsony és Pest történései a márciusi napokban kölcsönhatásban álltak egymással. Március 14-én az Ellenzéki Kör ülésén nagy vita volt a liberálisok és a radikálisok között a tervezett tömeggyűlésről, valamint egy országos petíciót, aláírásgyűjtési akciót akartak kezdeményezni, a felirati javaslat érvényre juttatása érdekében. A bécsi forradalom híre azonban hamar eldöntötte, hogy idővesztés nélkül forradalmi úton kell fellépni, s a tizenkét pontot a pesti nép határozataként nyilvánosságra kell hozni. Március 15-én reggel a Pilvax-kör tagjai közül mintegy tízen indultak el, és a csatlakozásra felhívott egyetemistákkal együtt vagy ezren érkeztek Landerer és Heckenast nyomdájá elé, ahol kinyomtatták a tizenkét pontot és Petőfi *Nemzeti dalát*. Ezzel azon nyomban megvalósították legelső követelésüket, a cenzúra eltörlését. A márciusi ifjak legnevesebbjei számítottak az egyetemi ifjúságra, akik tisztelték a polgári értékeket. Ezek után a tizenkét pont, mint petíció, a pesti események súlyával megnövelten indulhatott Pozsonyba, ahol a nemzetközi helyzet lehetővé tette az áprilisi törvények szentesítését.

Tisztelt Collegium!

Százhetven éve, 1848. március 15-én Pesten ezen a napon tört ki a magyar szabadságharc, hogy átsegítse az országot a holtpontra, áttörjön a bécsi abszolutizmuson, a Metternich-i rendszerrel szemben. Mindezek háttérben

látnunk kell a dinamikát: azt a társadalmi, gazdasági- és politikai fejlődést, amelyet a reformkor 1848-ra felhalmozott. Ezzel egy új korszak, a polgári átalakulás kora kezdődik Magyarországon. A magyar nemzet a forradalom holtpontjain sem adta fel a küzdelmet. Büszkék lehetünk hőseinkre, a számos győzelmet megélt, de a másfél évnyi küzdelemben megfáradt magyar sereg nem tudott volna megküzdeni két nagyhatalom túlerejével. Ne feledkezzünk meg azon népek fiairól sem, akik szabad akaratukból harcoltak a magyar szabadságért. Az európai forradalmak nem maradtak következmények nélkül: jó néhány liberális alkotmány, valamint a jobbágyfelszabadítás érvényben maradt és a mozdulatlanok tűnő felszín alatt gazdasági és politikai folyamatok indultak meg.

A márciusi ifjak által megfogalmazott szabadság eszméje kiállta az idő próbáját. „Mit kíván a magyar nemzet?” – kérdezték Jókaiék, s maguk adták meg a tizenkét pontos választ. Minden közösség életében bizonyos időközönként eljön az a pillanat, amikor kilép a megszokott kerékvágásból, megáll, a jövőbe tekint és felteszi magának az örök kérdéseket: Hová tartunk? Mi a dolgunk? Mi a küldetésünk? Fontos, hogy mindannyian, különösen az egyetemi ifjúság időről időre szembenézzen magával és a szellemet szabadon szolgálva választ találjon a kor kihívásaira. Ha tudjuk, mit kell tennünk, bízunk magunkban és tegyünk meg mindent azért, hogy a ránk bízott feladatokat a lehető legjobb módon el tudjuk végezni. A szabadságot az alkotni képes, a közös célokért sokat tevő, tenni tudó és tenni akaró egyének teremtették meg. Ne feledjük, hogy szabadság nincs felelősség nélkül. Rajtunk múlik, hogy megtesszük-e mindazt, amire képesek vagyunk. A márciusi ifjak, Petőfiék, Kossuthék és Batthyányék példája minket is kötelez: minden tehetségünket, akaratunkat és a legjobb tudásunkat a közösség érdekében az alkotásra, a kitűzött célok elérésére kell fordítanunk.

A nemzeti összetartozás 1848 óta a leggazdagabb erkölcsi, érzelmi és szellemi erőforrásunk. Nemzetünk életében a történelmi sorsfordulók egyike ez a nap, amely által többnek és igazabbnak mondjuk magunkat, érezzük egy közösség törvényszerű összetartozását, s magunk mögött tudjuk azt a szellemi erőt, amit Széchenyi, Kossuth, Petőfi, Arany, Vasvári, Táncsics és Jókai életműve hozott a magyarságnak.

Mit kíván a magyar nemzet? – kérdezhetnénk tovább. A pontok sorolása előtt ott áll a mondat: „Legyen béke, szabadság és egyetértés.” Évről évre meg-megállva ápoljuk lelkünkben ezt a hármas eszmét, merjünk gondolkodni a szabadságharc üzenetén, felismerve az előttünk álló további feladatokat, később adjuk tovább ezen értékeket a felnövekvő nemzedéknek.

EÖTVÖS KONFERENCIA

XIX. Eötvös Konferencia
2018. április 20–21.

Részletes program

Április 20. péntek

9:00–9:10 A konferencia megnyitója

10:45–11:45 *Kerekasztal beszélgetés: Magyar kisebbségek helyzete az oktatásban*

Részvevők: Bodor László, Fedinec Csilla, Mészáros Tamás, Szerbhorváth György

Moderátor: Benked László

„A” SZEKCIÓ

ORIENTALISZTIKA SZEKCIÓ

(„A” szekció, péntek 9:10–10:45)

9:10–9:45 Kiss Balázs: VIII. Ptolemaiosz valláspolitikájának alapvető vonásai

9:45–10:15 Tamics Rita: Az ainu–japán konfliktusok alakulása a Meidzsi-restauráció előtt és után

10:15–10:45 Pap Péter András: Motívumok Cao Zhi költészetében

DRÁMA ÉS SZÍNHÁZ SZEKCIÓ

(„A” szekció, péntek 12:45–14:45)

12:45–13:15 Kazsimér Soma Balázs: A K2 Színház és a társadalmi aspektus

13:15–13:45 Kovács Dominik: „...liliomtrónusodról mosolyogj szívesen szegény Erzsébetre...” – A rituális traumafeldolgozás megjelenése Bródy Sándor *A dada* című színművében

- 13:45–14:15 Tölly Zsófia: Bulgakov *Zojka lakása* című drámája és a commedia dell'arte
- 14:15–14:45 Kovács Viktor: Az aranyalmafától Tündérhonig – Mirigy és Csongor mint a mulandóság allegóriájának szerepeltetőse Vörösmarty Mihály drámakölteményében

FILOZÓFIA SZEKCIÓ

(„A” szekció, péntek 15:00–17:30)

- 15:00–15:30 Dombrovszki Áron: Hogyan értsük a generikus állításokat?
- 15:30–16:00 Furtado Renátó: Az „egy a sok felett” probléma
- 16:00–16:30 Kovács Dániel Attila: Emberi és isteni mesterség: Plótinosz Démiurgosza
- 16:30–17:00 Váncza Kristóf: A világ és önmagunk afirmációja
- 17:00–17:30 Farkas Vendel: Idegen lettem, nincs céloom, hazám...
– az öngyilkosság témájáról Lenau Faust-feldolgozása alapján

„B” SZEKCIÓ

TERMÉSZETFÖLDRAJZ–FÖLDTUDOMÁNY SZEKCIÓ

(„B” szekció, péntek 9:10–10:30)

- 9:10–9:30 Pálos Zsófia: Lehet-e víz a tűzben? Az Északi-középhegység magmás víztartalmainak meghatározása
- 9:30–9:50 Lange Thomas Pieter: Kvarcit xenolit és bazanit magma kölcsönhatása során fellépő folyamatok értelmezése
- 9:50–10:10 Nónay Fanni: Az Oslói-árok alkáli magmás kőzetei és gazdasági jelentőségük
- 10:10–10:30 Mihály Enikő: Balaton-felvidéki és déli-bakonyi kocsánytalan tölgyek korai és kései pászta változásai az éghajlati paraméterek tükrében

TÁRSADALOMFÖLDRAJZ SZEKCIÓ

(„B” szekció, péntek 12:45–14:05)

- 12:45–13:05 Uhljár Péter: A közösségi hajózás szerepének vizsgálata a budapesti agglomeráció elővárosi közlekedésében
- 13:05–13:25 Vác István Dávid: Koncessziók és hitelek, avagy a brit geopolitikai érdekek és eszközök bővülése Iránban 1889–1914 között
- 13:25–13:45 Máltesics Péter: Aktív turizmus a Mátrában – A turisztikai megújulás esélyeinek és lehetőségeinek vizsgálata
- 13:45–14:05 Konkoly Sándor: A titokzatos római erőd: contra Florentiam

FIZIKA SZEKCIÓ

(„B” szekció, péntek 14:15–14:55)

- 14:15–14:35 Bozóki Tamás: A Föld klímáját befolyásoló tényezők laboratóriumi vizsgálata
- 14:35–14:55 Plaszkó Noel László: Pi-Josephson effektus sokterminális Josephson-rendszerben

IRODALOM ÉS INTERPRETÁCIÓ SZEKCIÓ

(„B” szekció, péntek 15:10–17:40)

- 15:10–15:40 Mosa Diána: Hiány és örökségtudat két árvaságregényben – Perc és Nádas
- 15:40–16:10 Ballagó Márton: Cholnoky Viktor *Szent Ciprián tükre* novellaciklusának motivikája
- 16:10–16:40 Budai Csilla Mariann: Történetmondás és kultúra kapcsolata Vincze Ferenc *Desertum* című művében
- 16:40–17:10 Burkus Dóra: A nápolyi identitás és a szakrális-és profán nápolyi hagyományok megjelenése Márai Sándor, Curzio Malaparte és Anna Maria Ortese műveiben
- 17:10–17:40 Fazekas Júlia: Hasábokba tördelt irodalom – az *Életképek* vizsgálata

„C” SZEKCIÓ

GAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM SZEKCIÓ

(„C” szekció, péntek 9:10–10:40)

-
- 9:10–9:40 Somodi Nóra: A Blockchain-alapú technológia felhasználásával kapcsolatos lehetőségek és kihívások az energiaiparban
- 9:40–10:10 Herczeg Zoltán: Versenyképes adórendszer mint fiskális politikai prioritás
- 10:10–10:40 Drabancz Áron; El-Meouch Nedim Márton: A szén-dioxid kvóta eredményessége a globális klímaváltozás elleni harcban

TÁRSADALOM ÉS KÖZÖSSÉG SZEKCIÓ

(„C” szekció, péntek 12:45–14:45)

- 12:45–13:15 Németh Kornél: Politikai szocializáció az iskolában
- 13:15–13:45 Parragi Bálint: A kerékpáros közlekedés általános és lokális jellemzői
- 13:45–14:15 Garai Luca: Versenysportok az amerikai középiskolákban
- 14:15–14:45 Cser Nóra: A tudományos ismeretterjesztés bulvárosodása

SZOCIOLÓGIA ELMÉLET SZEKCIÓ

(„C” szekció, péntek 14:55–16:25)

- 14:55–15:25 Sarnyai Benedek Máté: Az öngyilkosság, mint társadalmi jelenség: Nyikolaj Bergyajev és Émile Durkheim szemléletének összehasonlítása
- 15:25–15:55 Nagy Ilona: Mások, külföldiek, bevándorlók – szubjektív távolságok vizsgálata
- 15:55–16:25 Elekes Tamás Lajos: Bitcoin: a kódolt bizalom

EMPIRIKUS SZOCIOLÓGIA SZEKCIÓ

(„C” szekció, péntek 16:35–18:35)

- 16:35–17:05 Oláh Julianna: Spiritualitás és vallásosság hatásai a jóllétre serdülők körében
- 17:05–17:35 Balla Attila: Kettős mérce? – Rendszerigazolás és társadalmi csoportok megítélése Magyarországon
- 17:35–18:05 Kovács Kata: Versenyben a munkavállalóért – Az employer branding hatása a munkavállalók munkahely-választási preferenciáira

18:05–18:35 Kökény Martina: Munkacsoportokon belüli véleményvezérek kapcsolathálója, saját és környezetük elégedettsége

Április 21. szombat

9:00–10:00 *A fiskális-hadi állam és a Habsburg Monarchia a kora újkorban: modellek és értelmezési keretek*
Előadó: Dr. Kenyeres István

11:15–12:15 *Plenáris előadás: „Hogyan tanul egy gép?”*
Előadó: Fonyó Dávid

„A” SZEKCIÓ

MŰVÉSZETTÖRTÉNET SZEKCIÓ

(„A” szekció, szombat 9:00–11:00)

9:00–9:30 Hári Kata: Bibliai tipológia a *Speculum humanae salvationis*-ban – az OSZK-ban található 1489-es augsburgi kiadás tükrében

9:30–10:00 Bárdi Sára: Szent Sebestyén ábrázolások a modern magyar festészetben; Avantgárd és aktivizmus, Szent Sebestyén antimilitarista értelmezési keretben

10:00–10:30 Béres Csenge Júlia: A Sagra, Masaccio elveszett csoportképe

10:30–11:00 Cséby Flóra Hanna: Tudomány és művészet Pier Luigi Nervi építészetében

BIOLÓGIA SZEKCIÓ

(„A” szekció, szombat 13:15–16:05)

13:15–13:35 Koppány Gergely: Gyógyszerfejlesztési teszt-kaszkáidolgozása onkogén mutáns KRAS inhibitorok tesztelésére

13:35–13:55 Simon Márton: S100 fehérjekomplexek specifitás-térképének meghatározása

13:55–14:15 Fülöp Máté: A Tctex-1 fehérje interakciókban betöltött szerepének vizsgálata a TGF β receptorok példáján

14:15–14:25	<i>Kávészünet</i>
14:25–14:45	Lajer Panna: Jótékony nanofüvek (nanostruktúrált felületek hatása idegszöveti sejtekre)
14:45–15:05	Szebik Huba: A BNST GABAerg neuronjainak szerepe a félelmi memória idegrendszeri feldolgozásában
15:05–15:25	Pejtsik Diána: Korai szociális izoláció hatása a juvenilis magatartási fenotípusra zebraadánió modellben
15:25–15:45	Jordán Lilla: Oxidatív stressz az egyedi minőség hátterében
15:45–16:05	Takács Kristóf: Amyloid_PIT: Egy új amiloid szegmens azonosító program bemutatása

INFORMATIKA SZEKCIÓ

(„A” szekció, szombat 16:15–17:55)

16:15–16:35	Podlovics Péter Dávid: Haskell modulok portolhatóságának javítása
16:35–16:55	Luksa Norbert: Haskell programok párhuzamosítása re-faktorálással
16:55–17:15	Leitereg András: Masszívan párhuzamos architektúrák generatív programozása
17:15–17:35	Benics Balázs: A „Strict aliasing” szabály megsértésének detektálása
17:35–17:55	Kocsis Ábel, Bór Dorina: Gerincgörbületek kirajzolása sugárterhelés-mentesen

„B” SZEKCIÓ

FILOLÓGIA ÉS FORDÍTÁS SZEKCIÓ

(„B” szekció, szombat 10:15–12:15)

10:15–10:45	Vrabély Márk: A magyar nyelvű kódexek másolói hibái
10:45–11:15	Filyó Fanni: Az „elmondhatatlan” nyelvi ábrázolása a holokausztirodalomban
11:15–11:45	Kató Áron: „A lehetetlen művészete” – A dán krimifordítás módszertani kérdései
11:45–12:15	Érsek Csenge: Fordítói stratégiák és nézetek – egy finn–magyar környezetben végzett esettanulmány eredményei

NYELVTUDOMÁNY SZEKCIÓ

(„B” szekció, szombat 13:15–15:45)

- 13:15–13:45 Havasi Zsuzsanna: Periratok a szerkesztői munka tükrében
 13:45–14:15 Ballagó Júlia: Társas viszonyok deiktikus megjelenítése egy korai grammatikában
 14:15–14:45 Bajzát Tímea Borbála: „Ha megfogalmazni sem tudod...”
 – A tud + főnévi igenév kompozitumszerkezet szórendi mintázatai
 14:45–15:15 Szlávich Eszter: Ágenstesztésülés a tetszikelő konstrukciókban
 15:15–15:45 Roskó Mira: Metaforikus összetételek értelmezési stratégiái

HUMÁN NEVELÉSTUDOMÁNY SZEKCIÓ

(„B” szekció, szombat 16:00–18:00)

- 16:00–16:30 Bali Cintia: Interaktív könyvek az óvodában – *A kiskakas gyémánt félkrajcárja* című interaktív mesekönyv felidézésre gyakorolt hatásának empirikus vizsgálata
 16:30–17:00 Vas János: A digitális pedagógia új útjai Magyarországon
 – avagy a videójátékokkal történő oktatás lehetőségeinek vizsgálata egy egyetemi kollokvium keretein belül
 17:00–17:30 Rálik Alexandra: A magyarul tanuló orosz beszélő nehézségei az igekötő-használat elsajátítása terén
 17:30–18:00 Barabás Gergő: Középiskolás diákok angol nyelvű kémiai szakkifejezések kiejtési nehézségeinek vizsgálata
 18:00–18:10 *Kávészünet*

REÁL NEVELÉSTUDOMÁNY SZEKCIÓ

(„B” szekció, szombat 18:10–19:20)

- 18:10–18:40 Szabó Róbert: Párizs-ágyú és a Coriolis-hatás: a fizika és történelem integrációja a középiskolai oktatásban
 18:40–18:55 Jantner Anna: A matematika érettségi vizsga prediktív validitása matematika tanár és BSc szakos egyetemi hallgatók körében
 18:55–19:10 Pitlik László: Matematika szakos hallgatók aggregált egyetemi eredményességének vizsgálata az érettségi eredményeik tükrében

19:10–19:20 *Szakmai beszélgetés a matematika érettségi prediktív validálásáról az elhangzott előadások fényében*

„C” SZEKCIÓ

KÉMIA SZEKCIÓ

(„C” szekció, szombat 9:00–10:00)

9:00–9:20 Hegedüs Nikolett: Poliuretán–szilika aerogél hibrid memóriapolimerek előállítása és vizsgálata

9:20–9:40 Montvajszki Tímea: Gyógyszerminták elemi szennyezőinek meghatározása grafitkemencés atomabszorpciós spektrometriával

9:40–10:00 Sajtos Zsófi: Termelői mézminták elemtartalmának összehasonlító analízise MP-AES technikával

ÓKORTÖRTÉNET SZEKCIÓ

(„C” szekció, szombat 10:10–11:40)

10:10–10:40 Góczon Tamás: Julius Caesar pusztítása Galliában

10:40–11:10 Gombos Brigittta: A Sulpicius-bankház nyomában: Az ókor modern oligarchái?

11:10–11:40 Simon Viktória: A gall-görög emberáldozat értelmezési lehetősége. Párhuzamok Hercules és Cacus mítoszával

11:40–11:50 *Kávészünet*

KÖZÉPKORTÖRTÉNET SZEKCIÓ

(„C” szekció, szombat 11:50–13:50)

11:50–12:20 Bachusz Dóra: A nők jogi helyzete az Árpád-kori okleveles anyag tükrében

12:20–12:50 Rudolf Veronika: Cseh–magyar–osztrák kapcsolatok 1214 és 1230 között

12:50–13:20 Varga Virág: A Péc nemzetiség társadalmi-politikai felemelkedése az Árpád-korban

13:20–13:50 Kovács Péter: Jan comes mint Dávid – Egy bibliai eredetű szókép a XIV. századi krónikakompozíció 105. fejezetében

13:50–14:45 *Ebédészünet*

KORAÚJKORI ÉS ÚJKORI
TÖRTÉNELEM SZEKCIÓ

(„C” szekció, szombat 14:45–16:45)

- 14:45–15:15 Virág Csilla: Énekmondók a kora újkorban?
15:15–15:45 Rácz Balázs Viktor: A „jámbor fejedelem”
15:45–16:15 Muraközy Virág: Napóleon magyarországi megítélésének feltérképezése a Kazinczy-levelezés tükrében
16:15–16:45 Pap Lázár: A törvényenkívüliség kultusza átalakuló társadalmakban: Rózsa Sándor és Jesse James
16:45–17:00 *Kávészünet*

MODERNKORI TÖRTÉNELEM

1945 ELŐTT SZEKCIÓ

(„C” szekció, szombat 17:00–18:30)

- 17:00–17:30 Szabó Róbert: A Kalocsai Jézus-Társasági Intézet története és áldozatvállalása az első világháborúban
17:00–18:00 Erdős András Patrik: Köztörvényes bűnözők a Budapesti Forradalmi Törvényszék előtt
18:00–18:30 Taschek Zoltán: Vass József népjóléti és munkaügyi miniszteri tevékenysége (1922–1930)
18:30–18:45 *Kávészünet*

MODERNKORI TÖRTÉNELEM

1945 UTÁN SZEKCIÓ

(„C” szekció, szombat 18:45–19:45)

- 18:45–19:15 Somogyi Dániel: Az 1956-os magyarországi forradalom és a keletnémet-magyar kulturális kapcsolatok
19:15–19:45 Szabó Georgina: A „méltánytalanul elfeledett” Közép-Európai Kezdeményezés – az első lépés az Európába vezető úton?

XIX. EÖTVÖS KONFERENCIA

2018. április 20–21.

Eötvös József Collegium (1118 Budapest, Ménesi út 11–13.)

A konferenciára az alábbi tudományterületekről várjuk jelentkezését:

- Biológia
- Filozófia
- Fizika
- Földrajz- és földtudomány
- Informatika
- Irodalomtudomány
- Kémia
- Klasszika-filológia
- Kultúratudomány
- Matematika
- Modern filológia
- Művészettörténet
- Nyelvtudomány
- Orientalisztika
- Pedagógia és oktatás
- Színház- és médiatudomány
- Társadalomtudomány
- Történelem

Jelentkezési határidő: 2018. március 18.

A jelentkezés az ek.eotvos.elte.hu honlapon történik

**Felvételi és a
Collegium Tisztikara**

BUZDÍTÁS A 2021. ÉVI FELVÉTELIRE

Tisztelt Egyetemi Polgár!

Az Eötvös József Collegium igazgatójaként gratulálok sikeres egyetemi felvételijéhez, és köszöntöm az egyetemi polgárok között. Tanulmányaihoz sok örömet és sikereket kívánok!

Kérem, jelentkezzen az ELTE Eötvös József Collegium felvételijére! Sokéves tapasztalatunk, hogy az Eötvös Collegium hírneve olykor inkább elijeszi, semmint felbátorítja a vidéki hallgatókat. A Collegium nem bevehetetlen fellegvár, ahol publikációk, „szakmai” teljesítmények, gimnáziumi és egyetemi dolgozatok híján nem is érdemes megjelenni. Sikeres felvételi egyértelmű bizonyága annak, hogy helye van az Eötvös Collegiumba jelentkezők között. Szívesen látjuk! A Collegium hivatása alapításától fogva az Önhöz hasonló hallgatók támogatása. A collegiumi tagságra az ELTE Bölcsészettudományi, Informatikai, Társadalomtudományi és Természettudományi Karára felvett nappali tagozatos hallgatók pályázhatnak, illetve kivételes esetben olyanok, akik a Collegium valamelyik műhelyéhez kapcsolódó minort végeznek. Felvételizni a képzések teljes időtartama alatt lehetséges. 2015-től különösen fontos számunkra, hogy a collegiumi tagságot az ELTE valamennyi karán tanuló tanárszakos hallgatók is minél nagyobb számban elnyerjék. A Collegium vidéki és budapesti hallgatók számára egyaránt nyitott. A budapesti diákok bejáró státuszra tarthatnak igényt, amely teljes jogú collegiumi tagságot biztosít.

A pályázat beküldési határideje: 2021. augusztus 11. 24.00 óra

A pályázatnak a következőt kell tartalmaznia:

- pályázati űrlap (amely a <http://felveteli.eotvos.elte.hu> internetes oldalon érhető el);
- önéletrajz (hagyományos, leíró jellegű);
- szakfelvételi engedély (vagy az egyetemi felvételről szóló értesítés másolata).

Csatolható továbbá:

- szakmai eredmények dokumentumai másolatban (pl. tanulmányi versenyek, nyelvvizsga-bizonyítvány stb. pdf/jpeg formátumban, szkennelve);

- az Ön korábbi munkáját jól ismerő szaktanár ajánlása (lezárt borítékban, amelyet, behívásuk esetén, a felvételire szíveskedjenek magukkal hozni).

A szaktanárok előzetes véleményezését követően a collegiumi felvételire behívottak névsora – a felvételi úrlapon való egyéni hozzájárulás alapján – augusztus 16-án 10 órától tekinthető meg a Collegium honlapján. A felvételi szóbeli beszélgetésekből áll, melyet a műhelyek saját hatáskörben írásbeli részzel egészíthetnek ki. A felvételi kizárólagos időpontja: augusztus 23–24–25. A humánus „fejkopogtatáson” a jelentkező szaktudását és általános műveltségét vizsgáljuk, a felvételizőt egy-egy oktatói és hallgatói bizottság fogja kérdezni. A felvételi napok többi részét kötetlen programok töltik ki. A Collegium a – bentlakást igénylő – felvételizők számára 1500 Ft (megérkezéskor, helyszínen fizetendő) regisztrációs díj ellenében a felvételi teljes időtartamára (három éj: hétfő-kedd-szerda) szállást biztosít (ágyneműhuzatot hozni kell). A felvételi mindhárom napján számítunk a jelenlétére, ezért a szállás igénybevételét figyelmebe ajánlom! Kérem, szándékát a felvételi úrlap megfelelő mezőjének kitöltésével jelezze. A jelentkezések sorrendjét ebből a szempontból figyelembe vesszük, mert összesen száz férőhelyünk van, amelyek elosztása jelentkezési sorrendben történik.

Kérjük, pályázatát kizárólag elektronikus úton nyújtsa be.

Jelentkezési felület: <http://felveteli.eotvos.elte.hu/>. Pályázatában feltétlenül tüntesse fel, hogy az ELTE melyik tanári szakjaira vagy alapszakjára és (a Collegium melyik műhelyének profiljához illő) szakterületre nyert felvételt, a középiskolában milyen nyelvet tanult.

Hiányos pályázatot nem fogadunk el. A pályázati anyagot nem őrizzük meg, és nem küldjük vissza.

További információért, kérem, keresse fel a Collegium honlapját: <http://eotvos.elte.hu>, vagy írjon a titkarsag@eotvos.elte.hu címre, illetve telefonáljon a 06-1-460-4481-es telefonszámra.

Jelentkezését várva, szeretettel üdvözlöm,

Dr. Horváth László
igazgató

A felvételihez kapcsolódó linkek:

felvételi: <http://felveteli.eotvos.elte.hu/>

főoldal: <http://eotvos.elte.hu/>

felvételi hírek: <https://eotvos.elte.hu/felveteli/felveteli>

TERMÉSZETTUDÓS ÉS INFORMATIKUS KOLLÉGÁK!

Hadd ajánljuk külön az Önök figyelmébe az ELTE rangos szakkollégiumai között az Eötvös Collegiumot! A napjainkban elsősorban bölcsész profilú intézményben alapításától kezdve mindig megbecsült helyet kapott a természettudomány, és a TTK-sok illetve az informatikusok ma is szerves részét képezik a Collegiumnak. Ma a természettudós hallgatók négy műhelybe (Biológia–Kémia; Földrajz-, Föld- és Környezettudományi; Informatikai; Matematika–Fizika) szerveződve hallgathatnak az egyetemi képzésben foglalt ismeretanyagnál több és magasabb ismereteket nyújtó órákat. Az Önök számára különleges előnyöket is ígér ez a szakkollégium, más kifejezetten természettudományú profilú szakkollégiumokhoz képest. Egyrészt olyan multidiszciplináris közegbe kerülnek, ahol a „szürke hétköznapi” folyamán alkalmuk nyílik a szűkebb szakterületük mellett más tudományok világába, gondolkodásmódjába is bepillantani. A bölcsész szakos hallgatókkal való együttélés kiváló lehetőség mind verbális, mind írott kommunikációs képességük pallérozására. Másrészt az Eötvös Collegium idegen nyelvi műhelyei minden hallgató számára ingyen biztosítják nyelvóráikat, ami lehetőséget teremt arra, hogy megalapozott nyelvismerettel követhessék leendő „tudóstanárként” szakterületük kurrens eredményeit. A Collegium aktív nemzetközi kapcsolatrendszere lehetőséget teremt arra, hogy még a diákevek alatt közvetlen kapcsolatot szerezzenek a leg-rangosabb nemzetközi műhelyekben. A Collegium régebbi hallgatói segíthetik az egyetemi tanulmányok befejezését követően.

Bepillantás a mai és a régi természettudós világba:

<http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/07/dogeszek.pdf>

<http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/07/informatikusok.pdf>

<http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/07/fizikusok.pdf>

Arra biztatjuk Önöket, hogy bátran jöjjenek el a Collegium felvételijére!

A „dögész” kabinet

A VÁLASZTMÁNY, A DIÁKOK AJÁNLÓJA

Az Eötvös József Collegium nem csak szakmai műhelyként működik. Nincs színvonalas tudományos munka összetartó közösség és felelős együtt gondolkodás nélkül.

Most összefoglaljuk néhány pontban, mi mindenre van lehetőségéd nálunk a műhelymunka mellett:

- Izgalmas beszélgetéseken vehetsz részt az irodalmi és a színházi élet kiválóságaival.
- Collegistaként kedvezményesen mehetsz kiállításokra és színházba.
- A Közösségi Csütörtökön filmezhetsz, bulizhatsz a pinceklubban és a társalgóban.
- Minden évben részt vehetsz az Eötvös Majálison, a közös karácsonyozáson, a bográcsozásokon és a kirándulásokon, valamint a golyóprogramokon.
- Előadhatsz az Eötvös Konferencián, az OTDK utáni második legnagyobb hallgatói konferencián.
- Külföldi cserekapcsolatokban vehetsz részt.
- Írókörbe, Biblia-körbe, színjátszókörbe járhatsz. Tagja lehetsz a Collegium énekkarának.
- Open Mic felolvasóesteken léphetsz fel, és ugyanitt meghallgathatsz másokat.
- Sportolhatsz a kültéri sportpályán, a torna-, vagy a konditeremben.
- Csatlakozhatsz a Választmány valamelyik bizottságához, és te is részt vehetsz a Collegium életének szervezésében.

Ha további információkra lenne szükséged, fordulj hozzánk bizalommal az ejc.valasztmany@gmail.com címen, vagy látogasd meg folyamatosan frissülő Facebook és Instagram (@eotvoscoli) oldalainkat is, ahol szintén tudsz üzenetet küldeni nekünk!

Rémai Martin
a Választmány elnöke

AZ ELTE EÖTVÖS JÓZSEF COLLEGIUM
OKTATÓ ÉS NEM OKTATÓ
MUNKATÁRSAI, TISZTSÉGVISELŐI
(AZ ÉVKÖNYV KIADÁSÁNAK IDŐPONTJÁBAN)

Kurátor: Bertényi Iván

Igazgató: Horváth László

Aligazgató: Laczkó Krisztina

A Kuratórium örökös tiszteletbeli elnöke: Kiss Jenő

A Kuratórium elnöke: Gintli Tibor

A Kuratórium tagjai:

Balga Attila

Borhy László

Bozsonyi Károly

Gintli Tibor

Laczkó Krisztina

Mészáros Tamás

Sára Balázs (póttag)

Solymosi László (póttag)

Garai Luca

Szajbély Zsigmond

Szakács Lili Kata

Szebik Huba (póttag)

Szlovicsák Béla (póttag)

Műhelyvezetők, kabinetvezetők, vezető tanárok:

Bangha Imre kabinetvezető (Orientalisztika Műhely, Indológiai Kabinet)

Birtalan Ágnes kabinetvezető (Orientalisztika Műhely, Mongol Kabinet)

Bondici László műhelyvezető (Gazdálkodástudományi Műhely)

Bozsonyi Károly műhelyvezető (Társadalomtudományi Műhely)

Burcsi Péter műhelyvezető (Matematika–Fizika Műhely)

Csibra Zsuzsanna kabinetvezető (Orientalisztika Műhely, Sinológiai Kabinet)

Dezső Tamás kabinetvezető (Orientalisztika Műhely, Assziriológiai Kabinet)

Egedi-Kovács Emese tudományos munkatárs (Byzantium Központ, Aurélien

Sauvageot Francia Műhely)

- Engelné Nagy Éva műhelyvezető (Szlavisztika Műhely)
Falvay Dávid kabinetvezető (Olasz Műhely, Filológiai Kabinet)
Fazekas István műhelyvezető (Történezműhely)
Fejérvári Boldizsár műhelyvezető (Angol–Amerikai Műhely)
Győri Róbert műhelyvezető (Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi Műhely)
Hasznos Andrea kabinetvezető (Orientalisztika műhely, Egyiptológiai Kabinet)
Illés Anett műhelyvezető (Biológia–Kémia Műhely)
Iványi Tamás kabinetvezető (Orientalisztika műhely, Arabisztika Kabinet)
Kalmár Anikó műhelyvezető (Aurélien Sauvageot Francia Műhely)
Klempáné Faix Dóra műhelyvezető (Spanyol Műhely)
Kozsik Tamás műhelyvezető (Informatikai Műhely)
Laczkó Krisztina műhelyvezető (Magyar Műhely)
Ludmann Ágnes műhelyvezető (Olasz Műhely)
Masát András műhelyvezető (Skandinavisztika Műhely)
Máté Zoltán műhelyvezető (Orientalisztika Műhely, kabinetvezető: Japán Kabinet)
Mecsi Beatrix kabinetvezető (Orientalisztika Műhely, Koreanisztika Kabinet)
Mészáros Tamás műhelyvezető (Byzantium Központ, Bollók János Klasszika-filológia Műhely)
Sántháné Gedeon Mária vezetőtanár (Angol–Amerikai Műhely)
Sára Balázs műhelyvezető (Germanisztika Műhely)
Schmal Dániel műhelyvezető (Filozófia Műhely)
Takó Ferenc műhelyvezető-helyettes (Orientalisztika Műhely)
Ternováczi Bálint műhelyvezető-helyettes (Történezműhely)
Vaderna Gábor kabinetvezető (Magyar Műhely, Irodalomtudományi Kabinet)

Titkárságvezető: Juhász Daniella, Major Anita

Könyvtáros: Juhász Erika

Gondnok: Zrupkó Gáborné

Karbantartó: Nagy Lajos

Takarító: Csernetics Istvánné

Kapcsolat:

H-1118 Budapest, Ménesi út 11–13.

Telefon: +36 1 460 4481

E-mail: titkarsag@eotvos.elte.hu

Függelék
A Collegium kiadványai

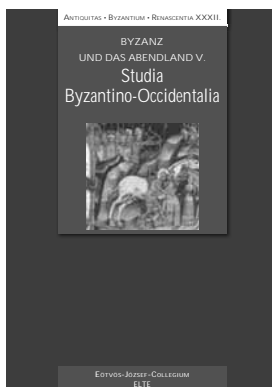

A kiadványok elérhetőek a Collegium honlapján
a <https://eotvos.elte.hu/szakmai-munka/kiadvanyok/> címen.

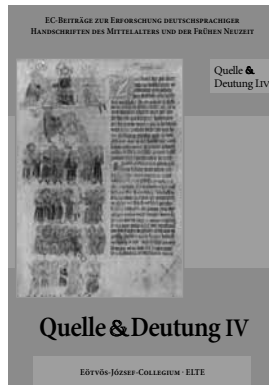
AZ EÖTVÖS COLLEGIUM TU DOMÁNYOS KIADVÁNYAI

Philostratos: *A szofisták életrajzai*. Fordította: Szepessy Tibor. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. (Antiquitas – Byzantium – Renascentia XXXI)
ISBN: 978-615-5371-86-8. 198 p.

Erika Juhász (Hrsg.): *Byzanz und das Abendland V. Studia Byzantino-Occidentalia*. Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2018.
(Antiquitas – Byzantium – Renascentia XXXII) ISBN: 978-615-5371-91-2. 187 p.

Balázs Sára (Hrsg.): **Quelle und Deutung IV. Beiträge der Tagung Quelle und Deutung IV am 23. November 2016.** (EC-Beiträge zur Erforschung deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit, Bd. I.IV.).

Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2018.

(Antiquitas – Byzantium – Renascentia XXXIII) HU ISSN: 2064-969X.

ISBN: 978-615-5371-90-5. 243 p.

Emese Egedi-Kovács (éd.) : **Byzance et l'Occident IV. Permanence et migration.**

Collège Eötvös József ELTE, Budapest, 2018.

(Antiquitas – Byzantium – Renascentia XXXIV) ISBN: 978-615-5371-63-9. 280 p.

Gellérfi Gergő: *Allúziós technika és műfaji hatások Iuvenalis szatíráiban.*
 ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018.
 (Antiquitas – Byzantium – Renascentia XXXV) ISBN: 978-615-5371-95-0. 276 p.

Horváth Endre válogatott tanulmányai. Studia Hellenica II.
 Szerkesztette: Horváth László – Nakos Konstantinos – Solti Dóra.
 ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018.
 (Antiquitas – Byzantium – Renascentia XXXVI) ISBN: 978-615-5897-07-8. 359 p.

Horváth László: *Az Öreg lovag*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. (Antiquitas – Byzantium – Renascentia XXXVII) ISBN: 978-615-5897-13-9. 264 p.

Agón. A Collegium Hungaricum Societatis Europaeae Studiosorum Philologiae Classicae XII. országos konferenciáján elhangzott előadások. Szeged, 2018. május 24. Szerkesztette: Kovács István. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5897-04-7. 178 p.

ΑΜΦΙΔΡΟΜΙΑ

ACTIOH: 31 Országos Konferenciák
elhangzott előadások

Amphidromia. *A Collegium Hungaricum Societatis Europaeae Studiosorum Philologiae Classicae XI. országos konferenciáján elhangzott előadások.*

Piliscsaba, 2016. október 28. Szerkesztette: Tuhári Attila.

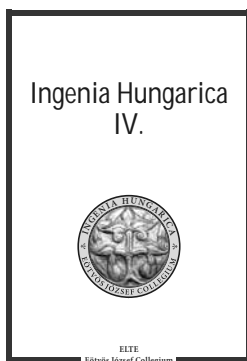
ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5371-96-7. 138 p.

A társadalom tükrében. Szerkesztette: Bartha Diána Gabriella. Az Eötvös Collegium Társadalomtudományi Műhelye, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5897-03-0. 180 p.

»Im Übersetzen leben« *Der Professor des Convivium am Eötvös-Collegium.*
 Gedenkschrift mit Beiträgen der internationalen Gedenktagung zum 100. Geburtstag
 von Fritz Paepcke am 5.–8. Juni 2016 und Zeitdokumenten. Herausgegeben von Géza
 Horváth – Balázs Sára. Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2018.
 HU ISSN: 2560-2225. ISBN: 978-615-5371-88-2. 301 p.

Ingenia Hungarica IV.
 Tanulmányok a IV. Kárpát-medencei Szakkollégiumi Konferencia előadásából.
 Főszerkesztő: Horváth László. Szerkesztette: Horváth Janka Júlia, Gula Miklós.
 ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISSN: 2416-0911. 282 p.

Juvenália: négy-öt. Szerkesztette: Havasi Zsuzsanna – Kazsimér Soma Balázs. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5897-02-3. 148 p.

KICSINYÍTÉS ÉS NAGYÍTÁS

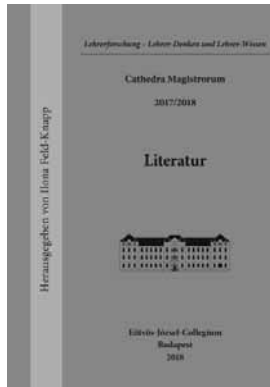

Tanulmányok a Szlavisztika műhelyből

II. Szláv Filológiai és Kultúratudományi Konferencia

ELTE Eötvös József Collegium 2018

Kicsinyítés és nagyítás. *Tanulmányok a II. Szláv Filológiai és Kultúratudományi Konferencia előadásából. Eötvös Collegium, 2017. május 26.*
Szerkesztette: Engelné Nagy Éva. ELTE Eötvös József Collegium,
Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5371-89-9. 155 p.

Literatur. Herausgegeben von Ilona Feld-Knapp. Eötvös-Collegium – Cathedra Magistrorum-Beiträge zur Lehrerforschung Band IV. Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2018. ISSN: 2063-837X. ISBN: 978-615-5897-14-6. 451 p.

Magyar királyfiak és királylányok. Középkori francia elbeszélések – Antológia. Szabics Imre válogatott műfordításai. Gondozta és szerkesztette: Egedi-Kovács Emese. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5897-05-4. 487 p.

Opuscula historica II.

ELTE Eötvös József Collegium
Eretnelkei málkly
2018

Opuscula historica II. Történeli tanulmányok a XVI. Eötvös Konferenciáról.
Szerkesztette: Kósa-Grimm András Kristóf – Veres Kristóf György.
ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5897-11-5. 223 p.

Coline Ferrarato

Philosophie du logiciel

Dialogue entre Simondon
et un objet technique numérique

Collège Eötvös József ELTE

Philosophie du logiciel. Dialogue entre Simondon et un objet technique numérique.
Coline Ferrarato. Collège Eötvös József ELTE, Budapest, 2018.
ISBN: 978-615-5897-06-1. 210 p.

Rezeptive Mehrsprachigkeit. Gabriella Perge. Eötvös-Collegium
 – Cathedra Magistrorum-Beiträge, Sonderreihe B, Band 1.
 Eötvös-József-Collegium,
 Budapest, 2018. ISSN: 2063-837X. ISBN: 978-615-5897-15-3. 258 p.

Seksten/Sexton år. Tizenhat éves az Eötvös Collegium Skandinavisztika műhelye.
 Szerkesztette: Annus Ildikó. ELTE Eötvös József Collegium
 Skandinavisztika Műhely, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5897-00-9. 186 p.

SZITU kötet 2017. Szerkesztette: Doma Petra. ELTE Eötvös Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5897-12-2. 104 p.

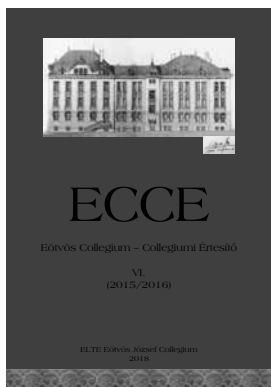

Találkozások. Szerkesztette: Ballagó Júlia – Havasi Zsuzsanna. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5371-97-4. 218 p.

Tematikus francia szókincsfejlesztés. 12 témakör gyakorlatokkal és megoldókulccsal.
Írta és szerkesztette: Galac Ádám – Mosa Diána. Illusztrálta: Horváth Janka Júlia.
ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5897-10-8. 319 p.

AZ EÖTVÖS COLLEGIUM TÁJÉKOZTATÓ KIADVÁNYAI

ECCE. Eötvös Collegium – Collegiumi Értesítő VI. szám (2015/2016).
Szerkesztette: Horváth László – Kocsis Teréz. ELTE Eötvös József Collegium,
Budapest, 2018. ISSN: 2064-0870. 562 p.

A VÁLASZTMÁNY KIADVÁNYAI

Adsumus XVI.

Tanulmányok
a XVIII. Eötvös Konferencia előadásából

ELTE Eötvös József Collegium 2018

Adsumus XVI. Tanulmányok a XVIII. Eötvös Konferencia előadásából.

Szerkesztette: Farkas Flóra – Juhász Daniella – Szűcs Bernadett.

ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5371-87-5. 514 p.

Gójaláb [2018/19]. Az Eötvös Collegium Választmányának elsőéves információs kiadványa. Az előző számot átdolgozta: Barabás Gergő. 43 p.

